

Учителя Петър Дънов

Великата майка

Издателство Бяло Братство

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ

ВЕЛИКАТА МАЙКА

**ПЕТЪР ДЪНОВ
УЧИТЕЛЯ**

ВЕЛИКАТА МАЙКА

**Цикъл беседи пред духовна група от сестри
(четвъртъчни беседи)**

1917-1932

**Издателство
БЯЛО БРАТСТВО
София, 2012**

„Великата Майка“ е сборник от тридесет и шест беседи на Учителя Петър Дънов (Беинса Дуно), съставен от Елена Андреева – един от трите постоянни стенографи на Словото, като хронологичен цикъл от дешифрирани стенограми, съхранявани тайно на *Изгрева* в София до 1990 г.

Изнасяни в продължение на шестнадесет години (1917-1932), тези беседи са били предназначени за особен кръг слушатели – омъжени жени и духовни сестри. Държани са в следобедни часове на четвъртия ден от седмицата, поради което Учителя ги нарича *четвъртъчни беседи*; изключение правят пет от тях: три са изнесени в петък и две – в понеделник. В сборника е включена и беседата „Съчетание на отношенията“, държана пред духовни братя на 8 август 1920 г.

Четвъртъчните беседи представляват отделно течение в Словото на Учителя. Съдържащите се в тях наставления, упътвания и методи за духовна практика ги определят като специфичен лекционен курс на езотерична школа, въпреки че предхождат с пет години официалното откриване на Школата на Всемирното Бяло Братство през 1922 г.

Между дешифрираните стенограми и текстовете в сборника „Великата Майка“ е налице езикова трансформация, която е отражение на историческите промени в българската говорна и писмена култура. Въпреки това максимално е съхранена специфичната структура на речта, характерна за Словото на Учителя.

Всички цитати от Библията са според Виенското издание (1885 г.), което е ползвал Учителя.

На корицата: Борис Георгиев. *Майчинство*, 1922 г.

© Елена Андреева, съставител
© Издателство Бяло Братство, 2012

ISBN 978-954-744-178-1

СЪДЪРЖАНИЕ

Хигиена на човешката душа	7
Венецът на Живота.....	14
Волята Божия.....	25
Оправдание и спасение	31
Което Бог е съчетал.....	40
Простотата	51
Пълнене и празнене	61
Съхранение на душевната енергия	65
Който намигва	75
Малък разбор.....	91
Встъпление в Любовта.....	102
Това учение.....	113
Призваха Исуса.....	130
Пояснения върху окултизма, спиритизма, теософията, мистицизма и християнството	147
Силите в Природата	161
Великата Майка.....	177
Вяра.....	193
Работете с Любов.....	210
Съчетание на отношенията	235
Влиянието на хармонията в Живота	244
Свидетелството на Духа	267
Да слезе Христос да ви обясни.....	288
Приложение	299
Събиране и изваждане. Запалване и изгасване на свещта.....	321
Без наука няма сполука	337
Огъване и пречупване	350
Истина и Живот	363
Принуждава ни	380
Вярата като закон.....	396

Естествени правила	416
Доброто семе	432
Узрял плод	446
Пътища на Мъдростта	460
Носители на Новото.....	478
Задача за самовъзпитание	494
Непоклатима канара	508
Обяснителни бележки.....	513
Речник на редки, остарели и чужди думи.....	515

ХИГИЕНА НА ЧОВЕШКАТА ДУША

Който не греши в слово, той е съвършен мъж, възможен да обуздае и всичкото тяло.

Послание Яковово 3:2

Днес ще ви говоря на особен език – тъй, както учителят говори на учениците, когато започват да изучават азбуката, както жената започва да пере вълната, да я влачи и преде на нишки, за да приготвя плат. Ще нарека беседата си *Хигиена на човешката душа*.

Вие сте слушали много проповедници. Яков казва: „Който не греши в слово, той е съвършен мъж, възможен да обуздае всичкото тяло“. Тялото е вашият капитал, то е същественото, и затова аз ще започна от това, което виждате. Вие обръщате много малко внимание на вашата душа, но тялото е една обширна градина, в която работи Божественият Дух, а движението осигурява кръвта за поливане на Божествената градина.

Домакинята се познава по поддържането на къщата. Вие не сте дошли да градите къщи, а да ги уреждате – това Учение ще приложите и към себе си. Вие търсите щастие и не можете да го намерите, но ако ви лиша от храна, вода и въздух, тогава ще го разберете – вашето щастие се гради върху храната, водата и въздуха. Храната е свързана с яденето и тялото, водата – с пиенето и сърцето, въздухът – с дишането и ума.

Необходимо е да имате страдания, за да работите. Който се отказва от работа, Бог му дава да се труди; ако се отказва и от труда, идва страданието; ако се отказва от страданията, идва мъчение. За да можете да работите, изисква се да имате изкуство, талант – само великите художници могат да работят. Работата е за учените. Да переш и да одумваш е труд. Вие сте напуснали работата,

която Бог ви е дал, и сега се трудите. В труда, страданията и мъченията няма щастие; страданието е един костелив орех и изкуството е да се научите да го счупвате и използвате.

Сега ще ви говоря за думата *мога*. Вие не съзнавате вашето положение, а трябва да се пробудите за доброто на щастията си; то е около вас, но трябва да започнете правилно да работите. Трябва да поразпуснете струните на вашата цигулка. Вашето сърце е много сухо, трябва му малко влага – без вода, знаете, не може да се чисти, вдига се прах.

На първо място трябва да имате Вяра. Трябва да проверите всяко нещо, което ви е дадено, за да се ползвате. Защо се молите, защо ядете, защо пиете? Молитвата е процес на дишане. Ако мислите дали Господ ще чуе молитвата ви, значи се молите със съмнение в Бога. Макар и да не виждате къде е, вие можете да Го усещате. Във всяко желание и мисъл има три неща – ширина, дълбочина и височина. Който има дълбочина, шум не вдига. Трябва да се отучите да заповядвате на другите, а да се научите да заповядвате на себе си.

Тия мисли, които сега ви смушават, трябва да започнете да изхвърляте с Вяра. Вярата е един принцип; тя трябва да бъде положителна – място, където може да влезе Божественият живот. Вие трябва да започнете да работите с план върху себе си, както градинарят работи; щом изпълните дълга си вкъщи, започнете със себе си.

На първо място трябва да бъдете здрави телесно и душевно. Човек, който изгуби всяка вяра, е болен. Както децата често режат с ножиците и развалят, има и такива писатели и проповедници, които развалят със своите ножици; те са прочути развалячи, затова трябва да напуснете тия учители. Яви ли се във вас една лоша мисъл, която иска да реже със своя нож и да разваля, изхвърлете я навън; или някой иска да бие барабан – кажете му, че не може.

Вашите мисли са живи, те като деца играят във вас и около вас. Влезе ви някоя мисъл в главата и ви смути,

например казали нещо за вас; мислите могат да ви разтревожат и да ви владеят, но вие трябва да ги учите. Лъжливият учител е дяволът – води ви и ви учи, докато останете със скъсани дрехи; тогава ви напуска и отивате при Господа със скъсаните си дрехи, ала Той няма да ви приеме, а ще ви изпъди. Но ако е останало едно житно зърно, има надежда да се поправите след дванадесет години – една благородна мисъл, ако я култивирате, ще ви направи след дванадесет години най-благородната жена.

Вие постоянно се демагнетизирате, гневите се, тревожите се; така в нервната ви система става размътване до дъно, пукване и изтичане. Щом сте индиферентни, вашата магнетична сила е намалена. Когато сте здрави, можете да чувствате състоянието на другите. Сърцето може да загуби магнетичната си сила.

Не носете мъжа си, децата си и другите, както вълкът носи лисицата. Вие често носите здрави хора на гърба си, но когато правите услуга на здрави хора, ги учите на леност. Бог изпрати всички жени да работят, а вие трошите камъни. Ако жената трябваше да бъде слугиня, Господ щеше да я направи от краката на мъжа, а ако трябваше да бъде господарка – от главата; Той я направи от реброто на мъжа – значи да му бъде другарка в работата. Какво правят сега жените – стоят пред огледалото и мислят за женитба. Под *женитба* аз разбирам да мине човек от животинско в човешко състояние и от човешко – в Божествено; тази женитба е веднъж – да станете граждани на Небето и за това се изисква да имате здраво тяло, здрав ум и здраво сърце.

Как храните вие вашите душа, ум и сърце? Тялото си храните донякъде добре, но как храните сърцето и ума? Храната, която приемате, без да благодарите, не може да достави нужната чувствителност на вашето сърце и на вашия ум; мислите и желанията ви искат храна, дрехи, вие не им ги давате и те умират. Вие имате чрезмерни желания; стремете се да имате съществени мисли, които да не са в разрез с околните. Човек, който работи, губи много енергия, следователно трябва да пестите вашата енергия.

Трябва да имате непоколебима Вярa в Бога – че Той е промислил за всичко; Бог се грижи и за най-малките червейчета и един косъм от главата ви не може да падне без Неговата воля. Всяка мисъл и желание, всичко, което поискате, ще ви се даде, но трябва да имате непоколебима Вярa. За всяко нещо, което не стане в живота ви, не съжалявайте – то не е за вас; някоя мома е напусната от годеника си – това става, защото той не е за нея. Понякога искате големи гащи или голяма рокля, както малкото дете иска дрехи като на батко си, но още не му е времето; у всички ви има непотребни мисли и желания, което показва, че вярата ви е слаба.

Господ е голям извор – отивайте при Него за прясна вода сутрин, обед и вечер; Той няма да дойде при вас, а вие ще идете при Него, но ще си носите съд – добрите мисли са съд, в който Господ ще излее Своето благословение. Докато имате добри мисли и желания, Бог ще ви благославя; ако чувствате, че не ви благославя, вземете съд назаем – прочетете някоя добра книга, извадете от хората красивото. Да няма одумване – който иска да успява, да не одумва!

Сега, през останалите пет минути, без да мърдате, отправете мисълта си към Бога; ще почувствате щипане, но мръднете ли, ще развалите упражнението. В някой ден казвате, че няма да одумвате, но дойде някой, каже нещо лошо за вас, вие започвате да одумвате и развалите упражнението. Палите свещи, осветявате масло и пак нямате благословение – то е, защото одумвате.

Сега започнете упражнението с една, две, три, четири или пет минути – опитайте се да не мърдате въобще, да можете да контролирате себе си. После направете петминутно упражнение да мислите само върху едно нещо: пет минути упражнение върху вашето тяло, пет минути упражнение върху вашия ум, пет минути упражнение върху вашето сърце.

Каквото придобиете от тези упражнения, не го разказвайте никому. За да може едно желание, една

мисъл да се реализира, трябва дванадесет месеца; за да се роди една мисъл, трябва една година, други изискват десет години и т.н. Добрите мисли и желания образуват дрехите на Ангелите – мислите и желанията са дрехи, в които се обличат Божествените духове.

Ако можете да играете на това хоро, хванете се; ако не, обмислете добре и не се хващайте. Резултатът от тия упражнения идва бавно, може и след една година, но никому не казвайте какво правите. Докато не сте изтъкали платното, не го режете по аршин да го изнасяте на пазара.

Започнете с най-малкото – с думата *мога*: дойде ви голяма скръб – кажете в себе си: *мога*; страдате – *мога*; трудите се – *мога*. Кажете си: „Всичко мога чрез Христа!“. Ако не разберете думата *мога*, не можете да разберете и Христа, в Христовото учение винаги има думата *мога*. И когато Петър каза на Христа: „Да ти не бъде, Господи...“, Христос отговори с думата *мога*. Спрягайте глагола *мога*. Ако не можете да решите някой въпрос, казвайте *мога*. Господ ходи и казва: „Напълнете му стомната“, а който не казва *мога*, не му я напълват.

Лошото, което е във вас, е гориво. Лошите мисли, които ви идват, са импулс във вашето развитие, ако ги победите. Дойде ли ви лоша мисъл, поискайте ѝ място от Господа. Не казвайте нищо, не одумвайте, мълчете – в начало ще усетите неприятност, но после тя ще изгори и ще получите енергия. Дойде ли ви болест, не бойте се – това е малък масаж, това е благословение.

Да сме разумни означава да бъдем свършени в Словото. Хората плачат, нещастни са, но аз казвам, че това е благословение, защото те работят, а аз се радвам и благодаря на Бога. Сто и един милиона Ангели работят на Земята и помагат. Сега става чистене и в тия времена трябва да сте бодри и весели – по-славни времена не е имало, сега хората си поливат градините.

Днешната религия не трябва да е като старата. Веднъж един беден религиозен човек минал под отворе-

ния прозорец на богаташка къща, видял оставена на пер-ваза кесия с пари и я взел, мислейки, че му е дар от Бога. През следващите дни обаче при всяка молитва кесията се изправяла пред него и той не можел да се моли. Най-после я върнал.

И вие сте задигнали кесията на някой богат, затова нещо ви стяга. Когато одумвате, това е кражба на кесия; върнете кесията, за да се чуе молитвата ви. Не мислете лошо за никого; дойде ли ви такава мисъл, навън я изхвърлете. Мълчете отвън, а работете отвътре. За да се реализира всяко желание, има срок, трябва да чакате; може да минат една, две, десет години – не бързайте. Когато искате бързо да се реализира желанието ви, Господ ще ви изпрати при корените на дървото – ще ви даде лош мъж или жена. И всички ваши сегашни нещастия са от миналия ви живот – имали сте лоши мисли и желания.

Трябва да бъдете здрави по тяло. Щом позатлъстеете, радвате се, но това не е здраве – трябва да имате здрави мускули, да бъдете кротки, смирени; не разбирам да бъдете отпуснати, а да бъдете активни. Например някоя ваша сестра е обременена – предайте ѝ вяра, насърчете я, а не плачете заедно с нея, защото и двамата ще загубите вярата си; или някой е умрял – не, не е умрял, само къщата му е съборена и след години ще се създаде пак. Същността на човека е в добрите качества на неговата душа. Смъртта е прецеждане на водата, преминаване на Живота от един пласт в друг и излизане на повърхността като добър чучур; трябва да преминете през този свят, през материята, за да се прецедите.

Тук слушате всичко това, но светът ще ви разколебае; кажете: „Мога“! Ще вземете *Псалом 119* и всеки ден ще учите наизуст една част от него с думата *мога*; за двадесет и два дена трябва да го научите. Всеки ден, преди да започнете да учите, ще си измивате ръцете и краката и ще казвате: „Ще бъдем като краката добри, търпеливи и послушни“; ако човешкото сърце беше добро като краката, хората щяха да бъдат светии. А когато мием ръцете, ще

казваме: „Ще сме послушни, добри и справедливи като ръцете“; умът ви трябва да бъде готов да работи като ръцете. Колко е добър Господ, че ни е дал ръце и крака, които да ни учат как да работим! Съединете се с Господа и с всички хора и всичко ще бъде осъществимо за вас.

Трябва да сте търпеливи и услужливи като краката и справедливи като ръцете. Трябва да владеее тялото си и да настане една хармония между вас. Ако за една година можете да се хармонизирате, ще бъде добре. Трябва да бъдете свободни като птиците, търпеливи като млекопитаещите, мъжествени като лъва и разумни като човека.

Започнете да прилагате думата *мога*; ако е за добро, тя е като ключ, но ако я употребявате за лошо, няма да ви послужи – употребете я за повдигането на човечеството, за просвета на ума и сърцето, но не и за лошо. За една година трябва да се научите да разбирате думата *мога*. Частичката *не*, първата сричка от думата *не мога*, трябва да я сложите на опашката. Разтревожени ли сте, кажете: „Мога!“, за да се измени вашето настроение. А частичката *не* нека стои, оставете я в почивка.

Когато изучите псалма, някои от вас ще имат резултат едно или две, други ще имат резултат от *три до десет* – различно; и *едно* да е резултатът, пак е благословение.

8 февруари 1917 г., София

ВЕНЕЦЪТ НА ЖИВОТА

Блажен онзи човек, който претърпява изкушение, защото като премине изпита, ще приеме венеца на живота, който обеща Господ на онези, които Го любят.

Послание Яковово 1:12

Малко ще ви бъде чудно как може Господ да изпитва; чудно е за онези, които не са преживели мъчнотии в живота и не знаят закона на страданието. Не се искат външни понятия за Живота. Например една жена е красива, хубава, млада, бяла, червена, но тя ще изгуби всичко външно. Питат къде са останали тази външна хубост, красота, знание и прочее; първоначалната хубост ще се изгуби. Ако човек има здраве, но после го изгуби, къде може да го намери? Ще го задържи десет, петнадесет, двадесет, петдесет, шестдесет, сто години и пак ще го изгуби. В началото той расте и учи, а после започва да се изгубва, да се забравя, докато всичко изчезне. Значи здраве, знание, богатство – всичко ще премине. Вашето богатство ще премине от приятели на приятели и ще изчезне; къща ако имате, и нея ще задигнат; и други блага, каквито имате, и тях ще задигнат. Искате да бъдете богати, но как, да сте учени, но как? Както аз ви проповядвам – здраве, духовна чистота, красота на душата. Бъди учен, но в Бога! Трябва да имате всичките добродетели във вашата душа и от това да станете богати, учени, красиви и да учите хората в добро учение, да им проповядвате Мир; и във вас самите да има Мир, Любов, Правда, Мъдрост и Истина!

Яков е претърпял изкушение и казва: „Блажен е онзи човек, който претърпи изкушение, защото като

претърпи, ще приеме венеца на живота“ – това означава, че вашият кораб, когато го пуснете да пътува, ще се бори всред вълните на Живота; ако не е здрав, ще се напълни с вода и ще потъне, а ако е здрав, ще се бори всред вълните и макар да са силни, ще отстои на тези бури. Сега корабът, в който пътувате, не е здрав, защото щом ви срещнат някои бури, изкушения и неприятности, увисвате надолу. „Отиде си корабът – казвате, – потъна.“ Защо, питам, потъна? – „Защото бяха тежки думите на онзи неприятел.“ Трябва да си направите стабилен кораб!

Когато ученикът учи и постоянства, ще има знание. Той трябва да изучава всичко, да учи добре. Учейки, вие искате да получите външни венци. Животът ви се повтаря все един и същ и на вас ви омръзва. В какво се състои вашият живот и защо ви омръзва? Сутрин ставате, хващате се за закуска; свършите закуската – хайде обяд, свършите обяда – хайде вечеря, хайде легло, печки, лампи, а на сутринта – пак същото. Това е едно колело, което всеки ден се повтаря – както някой кон, впрегнат да върти колело, да вади вода за някоя градина, за да я полива, и той върти, върти, вади вода две, три, пет десет години и най-последно му одерат кожата и го заровят някъде; това е спечелил той през тези години на живота си – въртял е колелото всеки ден и най-последно градинарят го захвърля.

Най-първо вие трябва да угаждате на Бога. Не ви говоря за онзи Бог, за който учените говорят, че е в пространството; аз ви говоря за живия Бог, Който е навсякъде, и във вас, Който иска вашето добро и благо. Светът е краен. Ако мислите, че светът ще ви направи щастливи, лъжете се; той ще ви впрегне на колелото да му носите вода и след като му свършите работата и заболете, ще ви одере кожата. При този лош господар ще имате лош син, лош баща, лош учител. В каквито и условия да се намирате сега, вие трябва да разрешите трудните задачи.

Ще се спра на въпроса за децата – защо са децата, знаете ли защо сте родили тези деца? Да ги възпитавате

както трябва. А вие как ги възпитавате? Майката започва да възпитава дъщерята: „Ти ще трябва да се държиш гордо, защото си дъщеря на еди-кого си. Знаеш ли, че притежаваш наследство, имаш образование, владееш пиано, пък си и хубавичка; ти стоиш много по-горе от нея, затова дръж се на положение!“. И бащата дава морал на сина: „Ти, синко, знаеш ли, че аз не съм като еди-кого си. Ти ще наследис добро имане, а той е един простак. Ти трябва да се държиш на положение, да не се унижаваш, но да си знаеш цената“. Бащата надъхва сина с гордост, с надутоост – да бъде жесток към слабите, а майката надъхва дъщеря си с гордост и кокетство; и всичката тази поквара идва от самите родители, те дават зародиша на злите семена – гордост, съмнение и всяко друго зло. И казва Давид в своя псалом: „Отчуждиха се още от матката на майка си и забравиха Твоя закон, Господи“.

Момите сега се гордеят с външната си красота, която поддържат с външни средства. Те приличат на една мома, която се сгодила за един момък, а годеникът отишъл със свой приятел да я изпита. Като ги поздравила за добре дошли, тя взела таблата, за да ги черпи, но годеникът решил да я препъне, за да види ще се разгневи ли. Той подложил крака си и я препънал; тя паднала и таблата се разпиляла, но момата веднага станала и без да каже дума, без да се разгневи, отишла долу в избата. И момъкът си рекъл: „Колко добра мома – не се разгневи; и колко умна – не се разсърди, нито се нервира, а успя да понесе подобна случка!“. Много му се харесала и се оженил за нея.

Като се оженили, невестата започнала да вика и да се кара за най-малките неща. Той ѝ припомнил за тоя случай – колко била добра като мома и как тогава претърпяла това прекеждие, а тя казала: „А, да, търпях, но да беше дошъл долу в избата, за да видиш как си изпати масата – като я хванах със зъби, чак я счупих от яд!“.

Сега и вие сте много добри отвън, но ако влезе някой във вашата изба, ще строшите костите му. И съвременните християни приличат на тази мома – много са

добри отвън, прощават, но вътре в избата да ги видите какво правят!

И всички вие всеки ден си чешете езиците с недобри приказки – защо станало това, онова и казвате: „Нямат смисъл този живот и този свят“. Казвам: не сте изпитали Учението, което ви проповядвам. Хората правят изпит на Господа и постоянно Го провокират, но Той се държи много добре с тях. Ще кажете, че Той може да се държи, Той е силен; да, може, защото разбира с какво може да ви лекува. Като онази ленива дъщеря, която не похващала нищо, а само заповядвала: „Дай, мамо, това, дай онова!“ и най-после от леност се разболяла, легнала и накарала майка си да вика лекар. Дошъл лекар, разбрал от какво е болна и ѝ дал наставление да прави разходки и гимнастика из стаята. Ала нея я мързяло и това да стори, затова, като стояла на леглото, позавъртала двата си палеца, за да ги раздвижи по малко. Като дошъл докторът и видял, че тя е в същото положение, попитал направила ли е гимнастиката; тя му казала, че я е направила и на въпроса „Как?“ показала с палци. Докторът разбрал, че момата е болна от мързел, и ѝ казал, че ако не изпълни това, което е предписал, няма да оздравее.

Така се подвизават и християните – с двата пръста, но Господ не желае такова подвизаване, а иска жива гимнастика на ръцете и краката, за да се раздвижите; Господ иска да сторите добродетели, добри дела, да се раздвижите добре, за да оздравеете. Защо сте болни – защото сте лениви: схванати сте в краката, в сърцето, в ума, в очите, в устата, а само знаете да искате от Господа: „Дай ми, Господи, това и онова!“. Искате Господ да ви слугува; да, но вашите ръце и крака ще се схванат. Защо ви болят нозете – нямате Добродетел; защо ви болят ръцете – Правдата ви липсва. Те са ви дадени, за да ги движите в добро дело; не работите ли с Доброто, ще страдате. Защо ви болят ушите – липсва ви Мъдростта; защо ви болят очите – нямате Виделина; ако устата ви боли, нямате Любов; ако ви болят зъбите, също; ако главата ви боли, нарушили сте Истината, няма я във вас.

С всички тези удове трябва да вършите Добро за Господа, а вие вършите противното. Когато Господ им дава здраве, тях ги мързи да ви прослужват; щом спрат да правят Добро, разболяват се, вие викате доктор и докторът им дава гимнастика. На една майка, която я мързи да прави Добро за Господа, Той ще даде мързелива дъщеря, за да ѝ щета и да изпълнява заповедите ѝ. Когато една мома е ленива за Господа, Той ѝ дава такъв мъж, че да му угажда във всичко. Когато Господ види, че бащата е мързелив и не струва Добро, Той му дава един син разсипник, за да му разпилява парите по карти и блудства. Така Господ разбира от болни и мързеливи и ги лекува с гимнастика.

Сега мъжът не може да се подвизава с жената, не могат да се търпят двамата; не бива хората да се измъчват по този начин, трябва да живеят колективно и да си помагат. Ако вие работите задружно, ще помогнете на много хора, ще ги избавите от много беди; същото става и с Духовния свят – трябва да си помагате един на друг. Ако ти помагаш на близкия си, по-добре ще вървиш по Пътя. Трябва личността да се премахне, а колективността да живее във Вяра. В старо време как са живели хората задружно? Когато някой има нива за жънене, викат меджия и като идат на нивата, пожънват я; същото става и с гроздобера, и с царевицата – съберат се на седянка и отрошат царевицата. За каквато и да е работа – ще се съберат и ще я свършат. И вие така правете! Има някой някаква беда – съберете се две-три сестри, помагайте си и ще ви помогне Господ; ако не може с двама или трима, съберете се четири, пет и така ще се облекчите, без разлика кой какъв е – живеете всички в едно!

И сега Яков казва: „Блажен е, който претърпи изкушение докрай; той спасен ще да бъде и ще получи венеца на живота“. Искайте не венец на суетност, а венеца на безсмъртието, в което няма страдание, няма изкушение, няма болест, но има Живот, пълен с добрини. Този Живот е едно растение и като започне да расте, се изменя. Изменя се и почвата; при всяко растение –

различна почва. Вие не сте еднакви инструменти, еднакви струни; ще се нагласите така, че да можете да работите в едно – да излиза една прекрасна хармония, и когато започнете да свирите, който ви чуе, да му е приятно. И когато започнете да свирите, ще научите този закон – ще се хармонизират вашите сърца, вашите умове, вашата воля и ще свирите отлично.

Когато Небето говори във вас, вие не можете да го приемете – защо? Същевременно, имайки уста, вие приемате добра храна и добра храна ви се дава, а гнилата се изхвърля и не е за хора. Какво всъщност става с вас? Казва Господ: „Вие сте сложили във вашия ум лоши мисли, лоши желания – в сърцата си, и лоши думи излизат от устата ви; и ще се спират устата ви от лоши думи“. Ако вие вземете помия и напръскате брата си, какво ще стане – добро ли е това, ще ви похвали ли вашата майка? Това не е християнство, да опръскаш твой брат не е добро нещо. „Ама – ще кажеш – човек може да съди.“ Аз казвам: иди, примири се с брата си; иди при него и кажи му: „Братко, извини ме!“. Ако не те извини, иди втори път с някого и кажи: „Сестро, извини ме!“. Ако не иска пак, иди с Църквата и ако пак не желае, нека ти бъде като езичник и митар¹. Иди и му кажи Истината и ако е сбъркал, оправи го. Ако раната му е гангрениясала, иди, покажи му я и го изцели; ако е болен, кажи му как да се излекува. Аз виждам, че светът е болен: болни жени викат, сърдят се на мъжете си и искат да се разведат; болни мъже търсят разни удоволствия, несъвместими с Божия закон, искат неща невъзможни и изоставят жените си. Виждам болни умове, болни сърца, болни души; с такива е ясно как ще се живее.

Веднъж пътувах с трен и видях един господин, наметнат с пелерина. Друг господин пък вървеше свободно, размахваше ръце, без да иска да стори някому зло, и си тананикаше. Изведнъж господинът с пелерината извика: „Сляп ли си, че се блъскаш в мен, не виждаш ли, че ръката ме боли?“ Действително, дясната му ръка беше

превързана, явно, че го е боляла, но другият господин не е знаел, че е болна. Въпреки това онзи продължаваше да вика – вика, защото ръката му е болна.

Вие трябва да се държите на разстояние петнадесет сантиметра от всеки човек, защото има болни хора; а вие не спазвате това – жената се стреми да бъде близо до мъжа и не го оставя да се отдели от нея, на него му омръзва и започва да ходи в кръчмата и да пие, защото го боли душата. Понеже не сте на петнадесет сантиметра разстояние от мъжа си и постоянно искате да допирате болната му душа, той започва да бяга от вас.

Казва се в Писанието, че Бог направил жената от ребро, а знаете ли що е ребро? Буквата *p* означава работа, която първоначално е трябвало да донесе благото в света, но тя размирила света и Господ я наказал. Значи Бог е направил жената от реброто на мъжа, от реброто на Мъдростта, за да бъде разумна, да свърже света, да му предаде една сладост, всички да намират утеха в нея. А сега жената ражда неразумни деца, които растат и започват да хулят баща си, а бащата казва, че синът е лош, че е пияница или е крадлив и че не прилича на него. От глупави родители – глупави деца, от неразумна майка – вагабонтин син; това е закон. Ако синът ви умре, то е затова, защото не сте чисти, защото сте омърсени – омърсили сте Божия закон и плащате затова.

Днес говоря една Истина и ако ме послушате, добре ще сторите, а ако не послушате, сами ще видите, ще си научите урока – най-накрая господарят ще ви накара да му носите вода с колелото и като си научите урока, ще ви одере. Аз не бих желал това, затова Бог се обръща към Своите дъщери.

Който е в страдание, той е в котела. Сега сте добри, защото човек, който ври в котела, е добър. Душа, която е била в големи страдания, се пречиства. Всички сте страдали, а Чистота е необходима за щастието на живота; като сте чисти, на добре върви. Ставате сутрин, всичко ви върви наопаки – защо? Защото няма Чистота. Сега взе-

мете пример от тази мома – дава Бог здраве на човека, а него го мързи да работи; тогава Бог му дава страдание. Като не иска страдание, дава му се мъка; като приеме мъката, като се научи на страдания и като се примири с тях, тогава Бог казва: „Той се научи да страда, отнемете му ги и дайте му да работи!“. Сега вие, когато сте на работа, какво вършите за Господа? Или ще кажете, че Господ е добър? Добър е Господ, но Той ще ви пише оценки: имате двойка, тройка, четворка, петица, десетица – на всичко положителни оценки; за лицемерие – шестица, за лъжа – петица, за гняв – седмица, за невъздържание – пет и една втора. Без изпитания не може да минете. В този живот, както върви, вашите оценки ще бъдат слаби.

Аз искам да изучите тази задача – да се саморазвиете. Трябва да се молите и да си поставите въпроса за какво трябва да се молите. За да имате търпение. И като продължавате да се молите, всичко ще върви прогресивно напред. Когато детето намисли нещо, отива и иска от майка си ябълки – то си е поставило за задача ябълки, орехи и други работи; отива и се моли. Майката му даде ябълки – то поиска и орехи; даде му орехи – поиска сладко, но майка му каже: „Не бива всичко в едно, чедо, утре друго“. И то помни обещанието, че утре пак ще получи. И вие трябва да си имате подобна задача и като намислите нещо, идете, искайте и Господ ще ви даде всички ваши необходиминости.

Трябва да бъдете добри. Да си добър не означава да си като овца, Господ не иска овце, а иска добри и разумни хора; добрите хора са ония, които не се вкисват. Вие трябва да имате добра почва, да изчистите ония вещества, които вкисват човека. Вашата почва е гнила, затова казва Господ, че семето, което паднало в тръните, заглушило се и не израснало; друго паднало на камък, Слънцето го напекло и то изсъхнало – понеже в камъка не може да хване корен, затова не пораснало. Не се лъжете – ако сега не си създадете почва, никога няма да я създадете, отлагане няма. Доброто не отлагайте! Една добра мисъл

ще привлече всички добри мисли, които ще помогнат да се свърши доброто дело.

Понякога вие се чувствате охладнели към някого и не ви се иска да идете някъде. Защо става това, знаете ли? Защото там има миризма, воня, затова не ви се отива; почвата е гнила – заклали са някоя овца и тя се е вмирисала. Разбира се, че ще се вмирише след като са я заклали; хвърлете овцата, изчистете си почвата или къщата и ще се изгуби миризмата! Това е законът на Истината. Когато във водата се съберат нечистотии, изолират резервоара, пречистват водата, като я прецеждат и пресичат, след което отново я пускат; ако не изчистят тези нечистотии, които са се събрали, ще ги изпие и ще се разболеете. И тъй, когато хората направят грях, те го затварят, скриват го и той мирише. Не, ти отвори стаята и кажи: „Заклах овца или говедо, съгреших; ето хвърлих ги!“; платете ги на този, от когото сте ги взели, и така грехът ще се изхвърли и няма да вони.

И в нашия живот има бунища. Нищо че злото иде; нека си иде, но вие не трябва да го приемате – да не ставате едно с него и да не влизате в греха като блудния син. Аз не казвам, че около вас няма да обикалят някои гарги или орли, за да ви цапат гнездото; отвън те може да го изцапат, но отвътре то трябва да е чисто, да е свято. Вие чистите всеки ден физическата си къща – не ви ли стига един път в годината? Както и физически, така и духовно ще се чистите всеки ден.

Приятели ще ви идват на гости, но не допускате да ви дотягат, Господ не желае такива хора. Някой казва: „Не мога да се превия“; ще се превиеш, ще се превиеш – ако си греда или камък, няма да се превиеш, но ако си човек, ще се превиеш. А какво е превиване – да гледаш еднакво както за себе си, така и за близките си. Гневен си – не отивай никъде, седи си у дома! Натоварен си с товар – не отивай никъде да си стовариш товара, защото това не е по закона Божи, такъв живот не е добър. Някой ще ми каже, че и религиозните хора оставят товара си

– и мъже, и жени, и поети, и писатели, и учители все се разтоварват едни други. Пророците са ходили в гората, за да си разтоварят товара.

Ако една нива не се пожъне, никога сама няма да се пожъне; тази година ще даде малко, другата година – още по-малко и така ще престане да дава жито. По-добре малка пожъната нива да имаме, отколкото голяма, но неожъната; малкото Добро, когато се отглежда, се умножава. Така е и в душата. Когато внесе Господ в душата ти плод, ти го изнасяш през дупка, за да храниш мишки; дупките трябва да се затуловат. С игла не се шие; някои закърпват сърцата си, ума си, но това не е добро.

Вие трябва да разбирате добре, когато Господ ви дава нещо; трябва да Го слушате и да разбирате добре, когато ви говори какво иска от вас; трябва да Го слушате и тогава, когато искате от Него най-съществените неща за Живота си. Вижте, ако във вас има раздвояване, това не е Божия мисъл, нито Божие желание. Ако се молите, без да ви е необходимо и нужно, дали Господ ще ви послуша? Няма да ви послуша, защото не сте отишли със същия урок, който е бил определен за днес. – „Ама Господ ще ни прости.“ Той ще ви прости, но ученикът трябва да учи. Учителят има определена програма: първият час – история, вторият – четене, третият – смятане, петият – музика, шестият – гимнастика. – „Ама у нас вкъщи друго учат.“ Тогава си стой вкъщи, не идвай в училище. Детето иска дълго да суче от майка си, но тя, щом вижда, че има зъби, го отбива. Някое дете иска да му се сдъвче храната; ще му се сдъвква храната една, две, три, четири, пет години, но да му се сдъвква храната до двадесет години не може. И кокошката, като ѝ пораснат пиленцата, започва да ги поклътва – сами да си търсят храна. И Господ иска да ни научи да се храним сами и да си подбираме добра храна.

Ето какво иска Господ от нас: гняв не върши, то е безумие; Правда Божия всякога изнасяй пред хората! Ръцете не са за зло, а са за Добро. Не вършите Правда

– ще ви болят ръцете; не вършите Добродетел – ще ви болят краката, няма да сте здрави; Любов нямате – ще ви болят устата, зъбите; нямате Истина – ще ви боли главата; нямате добри мисли – ще станете глупави; не сте мъдър – ще ви болят ушите. Понеже не сте в съгласие с Божия закон, винаги ще сте болни, неразположени.

И сега ще идете при Господа и ще кажете: „Господи, аз искам търпение. Дай ми Твоята Сила, за да понасям всяко изпитание, което ми предстои, да го понасям с готовност! Искам смирение“. Например имате някой лош навик; когато дойде този лош навик, вие започнете да броите: едно, две, три, четири – до тридесет, четиридесет, петдесет; докато изброите, ще ви мине това лошо настроение. Когато броите, ще си казвате: „Ето как днес веднъж изтърпях малко, не се разгневих толкова; на следващия ден два пъти се въздържах да не излъжа; в другия ден три пъти се опазих да не одумвам“. Така проявите на всеки порок ще намаляват по една, две, три и прочее, докато той изчезне. Ако не мога да говоря добро за хората, днес ще си сложа в ума, че ще говоря добро; утре ще направите добро за някого, в друг ден ще го избавите от зло – и така Доброто ще се увеличава постоянно във вас.

Една жена, която има хиляда добри думи, ще бъде добра жена за държавата; тя ще бъде добра майка, ще има добри синове, умни дъщери и тази държава ще процъфти. И аз искам да мислите добро, да вършите добро, да гледате добре. Не се безпокойте – детето, когато почне да ходи, не се бои от това, че пада; вие ще падате, ще се изправяте, но не се бойте, ще се научите. Във всички ви се явяват силни желания да правите добрини. Апостолът казва, че праведният пада седем пъти. Ще имате големи спънки в живота, но и ще придобиете нова опитност и нов начин на живот.

Амин.

17 февруари 1917 г., София

ВОЛЯТА БОЖИЯ

Знанието в света има сила само когато се прилага. Мнозина от вас не го прилагат и при това всички искате да носите хубави дрехи и да ядете хубави ястия, без да знаете как се придобиват и приготвят; всеки трябва да знае как да снове, да тъче и т.н.

Някой ден сте весели – това е един вид тор; скръбта е друг вид тор. Някой усеща приятно настроение, но ще мине половин час и то ще се измени – знаете ли защо става това? Всеки, който влезе в духовния живот, ще събуди у себе си всички лоши качества от миналия живот, които са били спящи, и сега, когато е дошло Божественото благословение, са поникнали. Трябва да изхвърляте плевелите от вашата градина! Някои казват, че преди да влязат в духовния живот, били по-добри. Деветдесет и четири процента от вашата любов е фурда, а само другите шест са Любов; изхвърлете фурдата, т.е. тора, на нивата и нека да остане във вас само хубавото – шестте процента.

Ще кажете, че пак ви дялам за нещо, но това не е дялане, вие не сте видели още дялане. Една статуя художникът трябва да чука и дяла дълго, докато стане хубава и изящна.

Искам от всички ви да сте готови да изпълните Волята Божия. Допуснете, че сте в първите времена на християнството – колко от вас сте готови да претърпите гоненията и изпитанията? Вие имате малки изпитания в дома си – с мъжа си, с децата си, но те са нищо. Важното е да изпълните Волята Божия. Какво правите вие – ако е съгласна Божествената Воля с вашата, готови сте да я изпълните, но ако е обратното – не. Новото Учение калутери не иска да прави, нито калутерици; то иска съвсем здрави хора, които да могат да носят негодите на живота. И които разбирате този закон, това Учение, ще

сте готови да си помагате едни на други. Всеки от вас си има по един трън в плътта. И Павел имаше трън, за който се моли, но не каза на Бога къде му е трънът; Бог му рече: „Доста ти е Моята благодат“. Та и вие трябва да кажете на Бога къде ви е трънът, за да го извади.

Не трябва всички да бъдете еднакви в своите стремежи; ако всички тъкат все платна, ще се яви голяма конкуренция. Всички искате да бъдете добри. Какво нещо е Добродетелта? Каквото изработим, да бъде изработено добре: готвим ли, тъчем ли, шием ли и т.н. – това значи да сме добри. Вие искате да сте като една положена статуя – всеки да казва колко е хубава и да ви се учудват всички. Не искам да сте като онзи англичанин, който взел да бяга от своя автомат, на който искал да даде душа. Христовото Учение не е автоматично учение, то е Учение за душата. При това Учение ще се повдигнат много съмнения във вашия ум. Вие може да казвате, че нямате съмнения. У една новоженена мома колко съмнения се явяват относно нейния мъж! Това е така, защото няма вяра в него. По същия закон вие тръгвате в духовния Път и си казвате: „Дали ще го досвърша?“; съмнението показва, че субектът, който се съмнява, не е самостоятелен в работата си. Ако един човек е лош, има формата на лош човек; ако е подозрителен, има съответна форма – всички форми вървят след човека.

Всички се стремят към Небето, всеки се стреми да угоди на Господа. Какви жертви сте дали за Господа, какво сте направили? Все казвате, че Бог не ви е дал това или онова; а вие какво сте дали? От това брашно, което сте дали на Господа, можете ли да направите пита? Трябва да разсъждавате добре. Вие говорите за Любов; Любов, която дава Сила на човешките дух и ум да понесат страданията, е Божествена Любов. За да я имате, трябва да замените вашата любов с Божествената; ако ме слушате, ще ви кажа откъде можете да вземете тази Любов. Когато ви обидят, започвате да се огорчавате – това показва, че вашата любов има граници, отпада, значи не е Любов;

Павел казва: „Любовта никога не отпада“. Преди орехът да падне, окачва нещо от него – това не е орехът, а е черупка. Някой казва за друг, че любовта му отпаднала, но това са опаковки на Божествената Любов. От вас трябва да отпаднат всички черупки и да остане Божествената ядка, която е Любов, в която има такава Сила, че щом я призовете, всичко да се стопява в нея.

По вашите лица чета – вие сте хора, които се тревожите; бих ви оценил с *единица, двойка, тройка* – повече не мога. Казвате: „Аз много се моля“; значи много ядеш. Молитва и служене са две отделни неща.

Всеки ден казвате: „Да бъде Волята Божия!“. Мъжът каже: „Да бъде Волята Божия!“, но жената каже: „Не, моята воля да бъде!“; така правят и мъжът, и децата, и работата не върви. Вие сте отворили търговия с голяма фирма и казвате: „Ние продаваме на едро“, но един ден фалирате и разбирате, че това не е за вас.

Трябва три пъти да мислите, един път да приказвате. Всички сте учители и казвате: „Тъй трябва да постъпи г-н Дънов!“. Кажете ми какво да направя и аз точно ще го направя, но пък и аз ще ви кажа какво вие трябва да направите и трябва да го изпълните. Ако не вървите добре, ще станете по-нервни, не ще можете да спите, ще станете подозрителни и най-после ще искате да скриете това от хората и ще си сложите маска. А моето Учение ще даде една приятна окраска на вашата душа, ще сте спокойни и радостни, няма да имате нужда от маски. Някои от вас са на по тридесет години, други – на четиридесет, а трябва да учите най-много сто и двадесет години; значи имате още много да учите.

Господ пита колко от вас са готови да изпълнят Волята Божия. Три пъти от мен вземате², а вие какво ще свършите за мен? Казва Христос: „Не само с хляб ще бъде жив човек, а с всяко Слово, което излиза от Божествената уста“. Ще ми кажете какво искате да направя за вас. – „Но – ще кажете – ние нито вземаме, нито даваме.“ Тогава няма да бъдете в това Училище. Бог ще покаже

един Път само за тези, които имат добрата воля всякога да побеждават в себе си своите мисли и желания – ще сложите на своята мечка по една халка и ще ѝ давате по малко брашно. Мъжът е ядосан и бие жена си. Вие постоянно критикувате другите. Аз бих ви попитал дали със себе си живеете добре. Опитайте един месец да нямате никакво смущение, да бъдете тихи и спокойни, за да видите доколко сте добри.

Отсега нататък каквито и недоразумения и караници да има между вас, Господ е заповядал: „Вън всяка нечистота!“; Бог не е Бог на гнева, а на Вярата, Надеждата, Любовта, Правдата, Чистотата. Който не изпълни този закон, да иде в Египет да прави тухли, а който иска да върви, сега е Пътят през пустинята за Ханаанската земя. Вие имате да разрешавате много важни въпроси в този живот; не отлагайте, сложете в мисълта си положително: „Ще изпълня Божията Воля!“ – в себе си кажете това, не го казвайте на други.

Чистота и искреност вложете в мислите, в желанията и в душата си и Любовта ще се прояви, Бог ще ви благослови и Небето ще се стреми да възрасти всичко, посято от Бога във вас. Дайте му място да расте, сега са най-благоприятни времена, в които за кратко време можете много нещо да реализирате. Което в миналото е расло за хиляда години, сега става за десет години; което е расло за сто години, сега става за една година.

Жените трябва да образуват един съюз – да си помагате; а сега, като седнете вкъщи, все одумвате, че еди-коя си била такава или онакава – все въпроси и критики. Не може с тия маски на дявола, снемете ги, сега се учете от Господа! С каквато мярка мерите, с такава ще ви възмерят.

Аз мога да ви направя на пчелици, като ви сложа в котела, но искам вие сами да станете добри – защото като дойде времето, ще бъдете добри по необходимост, а сега е време на свобода, на избор, сами да изберете да бъдете добри. Доброто в човека – това е човекът, то е

негов дял. Това, което ще направите, то е благословение за вашите домове, за вашите деца. „Ако опазите закона Ми, ще умоля Отца Си да ви изпрати Духа утешител“ – казва Христос на своите ученици³.

Ще варим домати и от сто килограма ще извадим девет или десет; аз ще ви дам домати и дърва, а вие ще ги сварите. Който не иска да ги вари, аз ще му ги сваря, но ще искам от него домати и дърва.

Всякога мислете за неща, които растат. Мисълта *не мога* е противоречие; *не мога* в закона на Любовта показва, че има спънки, препятствия. Започнал съм да фотографирам вашите мисли и един ден ще ви ги покажа. Псалмопевецът казва: „И заличи Господ прегрешенията ми“. Да се изпълнят плочиците в мозъка ви с по-висши неща; да се облагородят сърцето, умът ви, да имате здраве, абсолютно здраве – това е Господното учение. Не искам и да чуя за учение, което не може да се приложи. Всички да бъдете здрави, щастливи и блажени! Здравето е за тялото, щастието е качество на душата между Ангелите, а блаженството е качество на духа при Бога, затова на Земята не може да има щастие и блаженство.

Материалът, предвиден за 1917 година, трябва да се изучи, да не остава нивата неизработена. Ще ви разделя на категории. Който знае да тъче, ще върви добре, но който не знае, е лошо. Мнозина се оплакват, че животът не върви добре; то е, защото не е нагласено добре платното – трябва наново да се надене.

Идващият четвъртък да дойдат само тези, които могат да приложат; слушатели не искаме. Гледайте да уредите вашите отношения, да бъдете искрени спрямо вашата душа, спрямо Бога и човеците.

Където се увеличава Доброто, там се увеличава и злото. Който повече работи, повече яде, повече дрехи къса и прочее. Всеки от вас трябва да стане едно огнище за Божествения Дух; Господ изпраща всеки ден Духа Си, а ние трябва да бъдем готови да приемем благо, което Бог ни изпраща.

Искам да ми окажете съдействие, за да изгладим недоразуменията между вас. Често вдигате прах в умовете и сърцата си; няма нужда от това – гледайте да успокоите мислите си, подайте си ръка и работете. Гледам, че се делите на партии – на млади и стари. Първото нещо е да се добие Божественият Дух, Доброто да се гради, иначе с лошите си мисли вие си създавате карма и болести. Господ е писал, че всичко ще се уреди, и аз ви желая да растете по ум и сърце, в Мъдрост, Знание и Любов, да не се спъвате едни други.

Първият закон е на страданието; вторият закон е на изкушението – духовете ви изкушават чрез хората; третият закон е на Божественото благословение. Колко велики закони са те, само да можете да ги разберете! Ще ги научите заедно по теория и практика. Дойде ли някой да критикува, кажи му: „Ти имаш ли стан? Ела да тъчем!“; някой не живее добре – станът му не е нагласен добре, ще отрежете платното и ще го насновете наново. Забъркали сте станове и на мъже, и на жени и сега всички плачете.

29 март 1917 г., София

ОПРАВДАНИЕ И СПАСЕНИЕ

*Защото със сърце вярва някой
за оправдание и с уста бива изповядване за спасение.*

Към Римляните 10:10

Ще се спра върху двете думи *оправдание* и *спасение*. Тези думи искам да приложите и да направите един опит върху тях.

Всяка жена се стреми към независимост. Докато е мома, тя гледа да излезе от къщата на баща си, да се освободи от майка и баща, да стане господарка в своя къща; този стремеж е естествен и Божествен. Когато се ожени и влезе в новия живот, тя занася в своята къща чеиза си – ризи, възглавници, постелки; дарява някои хора, нарежда къщата си и изпитва приятност от тази нова, така добре наредена къща. И наистина, нещастни са бездомните жени. Човек без дом е човек без характер. Тялото е една къща на човешката душа в духовния живот. Както при жената, по същия закон душата трябва да влезе в тялото и да го устрои. Някои искат да се освободят от тялото си и казват: „Кога ще се освободя от тялото си?“. Има тела, от които човек може да се освободи – това са онези нездравословни влажни изби без прозорци, в които хората хващат ревматизъм; като излизаме от тях, това не значи, че трябва да излизаме и от здравословните къщи. Павел на едно място в Писанието казва: „Има дом неръкотворен“.⁴

Понятието *оправдание* произлиза от израза *да оправим нещата*. Кой човек е оправдан – онзи, който не греша; но за да не греша, той трябва да има Знание, да разбира смисъла на нещата около себе си, да прави правилен избор.

Вие се стремите към свобода. Трябва всяка жена да има тази свобода, но с условие да може да я използва, като гради върху нея щастието и здравето на своя мъж, на своите деца. На жена, която не е свободна, мъжът ѝ не е щастлив. Мислите ли, че болната жена е свободна? Жена, на която сърцето и умът постоянно се смущават, не е свободна; не казвам, че умът не трябва да се вълнува, смущение е едно нещо, а вълнение – друго. Умът и сърцето трябва да се вълнуват само на повърхността, а не да се смущават издъно, за да не се размътват – последното показва, че са плитки, дълбочината им е само десет сантиметра. Питам: с десет сантиметра дълбочина какво може да се направи? Ако вземем десет сантиметра плат, какво може да се направи от него? Първото и най-главно нещо за жената е да има дълбочина в сърцето си най-малко десет километра; който се опита да ви смущава в такава дълбочина, ще се удави. Какво правят малките деца, когато намерят плитки около десет сантиметра локви? Влизат във водата, размътват я и им е приятно. Мъжете, като намерят такива плитки жени, размътват ги и са доволни от това; тогава жените казват: „Ние сме много нещастни“. В плитка вода се вдига голяма глъчка, там жабите през целия летен сезон крещат – голям кипеж и шум, които едва през зимата престават. Значи сърцата ви не трябва да са плитки, не трябва да има кипеж в тях.

Какъв е лекът за локва, в която водата е застояла – ще внесете струя нова вода в тази локва, ще прекарате вадичка, за да може прясната вода да измие всички останки от миналото; Христовото учение е една нова струя, която трябва да влезе в сърцата ви, да ги измие и като ги изчисти, ще остави утайките на нивите ви, за да се наторят. Ще запитате как да се прекара този извор; изворът сам ще дойде при вас. Христос казва на самарянката: „Водата, която Аз ще ти дам, ще бъде вътре в теб един извор на живот, който извира постоянно“; следователно думата *спасение* подразбира този извор.

Когато човек попадне в някоя пустиня, където няма вода, устата му пресъхва, чувства непоносима жажда и единственото спасение е водата, иначе той е осъден да падне мъртъв. Подобно на пътника през пустинята много жени умират от жажда със своите камили – със своя багаж. Вие сте слушали думата *извор*. Бих желал, като излезете на разходка вън от София, да опитате водата на такива извори. Но високопоставените дами, а и всички, ходят на разходка не по-далече от Борисовата градина, и то по едни и същи алеи, където освен прах, нищо друго няма. Нагълтат се с прах и като се върнат у дома, казват: „Каква хубава разходка направихме!“; казвам: нагълтахте се с прах. Често хората, когато възприемат Христовото учение, служат си с едни и същи изтъркани фрази и после казват: „Заболя ме главата да слушам“; то е, защото си гълтал прах. Това не е място за оправдание и спасение.

Думите *оправдание* и *спасение* имат седем значения. Аз ви говоря сега за едното значение и ако разберете него, тогава ще ви говоря за другите. Дойде някой приятел и ви каже: „Да отидем на разходка, но не далече, защото ме боли глава, сърцебиене имам, не съм свикнал“. Значи сте хора с къси крака, а Истината иска да ходи с дълги крака; така вие несъзнателно ще дойдете до положението да вършите престъпления – щом краката на хората станат къси, те започват да мислят лукави неща. Някой казва: „Не мога да отида на Витоша“; че ако не можеш да идеш на Витоша, как ще отидеш при Христа? Христовият Път е тесен и стръмен, той е Път на разумната човешка воля. В ума си кажете: „Ще отида с моите приятели на Витоша!“ и ако не можеш в действителност, то поне мислено ги проследи, пропътувай целия път в ума си; това е философията на Живота.

Преди да се ожените, като се срещнете с вашите възлюблени, те ви наричат Ангели, обичат ви, умират за вас, не могат да живеят без вас, коленичат пред вас и колко плач, ридания и преструвки се изливат, но това не е, защото не могат без вас – те произвеждат ефект и искат

да кажат: „Нека видят какъв е Господ!“ . Когато се оженят, жените започват да коленичат. Ето вашата философия: вместо мъжете, вие сега коленичите – защо? Защото умовете и сърцата ви са плитки. Не го разбирайте в лош смисъл. Ако взема една мярка и опитам дълбочината на умовете и сърцата ви, ще констатирам един факт така, както си е.

Думите, които ви говоря, аз тълкувам – те са в преносно значение, не ги разбирайте в обикновен смисъл. Сърцата ви могат да бъдат едновременно и плитки, и дълбоки; ако в тях постоянно влизат утайки, дъното им ще се изпълни и те ще станат плитки. Има езера, които са станали плитки, а има и такива, които са станали по-дълбоки. Защо в жената се явява желание мъжът да коленичи пред нея? Да коленичиш означава закон на самоотвержението, на самопожертването. Като образуваш ъгли при колениченето, това показва, че си готов да слезеш долу и да се самопожертваш; когато спреш и се жертваш за някого, значи ти коленичиш пред него. Но когато някой момък коленичи пред някоя мома, той я лъже. Кажете колко българки има, които живеят идеално с мъжете си и никога не са си казвали лоша дума? Аз ще ви оставя да размишлявате и сами да констатирате истината. Истината трябва да изпъкне – ни повече, ни по-малко. Тази истина не искам да ви я представя толкова бляскава, че да ви ослепи; прекарвам я през много облаци, за да я направя поносима за вашите очи, и с това искам да ви избавя от илюзии, които създават всеки ден нещастия, защото тези илюзии ви отдалечават от Бога.

Когато Бог е изпратил една жена или един мъж на Земята, Той им е дал бюджет. Ако някой ти го изяде, това е несправедливо; никой няма право да ти го вземе, освен ако ти не го дадеш доброволно. Кажеш някому: „Ти не се жертваш за мен“; няма защо той да се жертва за вас, защото ако прави тази жертва, за да ви повдигне, той ще слезе. Такъв е Божественият закон – един слиза, а друг се качва; ако мъжът слиза, жената се качва и ако жената се качва, мъжът слиза.

Вие сега, като вървите, хвърляте една котва, улавяте мъжа и го сваляте така, че нито той върви нагоре, нито вие; спирате се на едно място и се гледате. Такива са съвременните жени – спират своите мъже и не ги пускат да се качват; тази е причината, поради която вие спите – по-неже не можете да отидете на другия свят, не можете да слизате и да се качвате. Когато ви питат защо спите, вие отговаряте: „За да отиваме при Господа“. Когато кажете „Добре спях“, то е, защото сте били горе, но впечатлението, което сте придобили от там, е загладено, от него остава само една сянка на приятност. Някой път казвате: „Лошо спях, лоши сънища сънувах“ – това значи, че си спряла мъжа си някъде. Това неестествено положение понякога произлиза от крайното користолюбие, което съществува у жените. Користолюбието ражда користолюбие, нещастиято ражда нещастие, скръбта ражда скръб.

Когато говоря за страданията и нещастията, аз разбирам скръбта като обвивка на Божествената Истина; а съвременните хора обвиват скръбта в радост и следователно я подслаждат отвън. Има такива хапчета – отвън ги обвиват със захар, а отвътре са горчиви. Господ сега не поддържа нито хомеопатията, нито алопатията. Първата лекува с малка доза горчиви прахове, за да действат, а втората – с голяма доза горчиви прахове; и болките престават. Когато е здрав, човек няма нужда от никакви хапчета. Знаем много хора, които по навик от време на време си гълтат по някое хапче аспириин или хинин, за да не заболяват – с това те си внушават мисълта, че може да заболяят. Всеки ден си казвайте по една дума, която да е положителна – с това вашето положение ще се подобри.

Всички, които ме слушате, направете следния малък опит, за който ви давам срок една година, след което ще сте свободни: първите шест месеца ще бъдат положителни – ще орете, ще сеете, ще жънете, а другите шест месеца ще бъдете пасивни – ще берете нова енергия. Да няма никаква сянка от съмнение, защото това, което казвам, може да се направи от всекиго. Смешно е да казвате, че не можете. Някой ден ще събере малките деца, с тях ще

направя опит и ще докажа, че това, което не можете да направите, малките деца ще го направят, защото вярата у тях е по-голяма. Ще кажете: „Може да се излъжем“; може да се излъжете първата година, но втората година няма да се излъжете. Ще изпъдите тази мисъл, че ще се излъжете; там, където Господ работи, няма лъжа и ще знаете този стих: „Всичко, което ще се случи с онези, които любяТ Господа, е за тяхно добро“. Ще си сложите това като мотото: „Всичко, което ще се случи с нас, Господ ще го обърне за Добро“ и след това нека дойдат всички лоши мисли, лоши желания, нека се опълчат всички лоши хора – вие не се бойте; страх да няма, дръжете го вън от себе си!

Сега ще ви говоря за глагола *мога*. Какъв опит правихте досега? Вие го употребявахте само в първо лице: *мога*. Отсега нататък ще го употребявате във всички лица: *мога, можеш, може, можем, можете, могат*. Като срещнете спънка, ще кажете в себе си, в душата си: „Мога, можем, може! Мога аз. Можеш Ти, Господи, Който Си в мен, в моята душа. Може великият Ти Дух, който ме ръководи!“; след това ще употребите и трите лица в множествено число. Вашата Вяра и вашата Чистота ще помагат на всички, които са горе, да съдействат на Божествената идея да се осъществи в живота ви. В този Път се иска Божествено търпение и постоянство, докато Виделината преодолее във вас. Този опит ще правите по всяко време, когато се усещате слаби. Ще го правите сутрин между 4 и 7 ч. Точно в 4 ч. сутринта, който може да стане, да започне доброволно своя опит. Когато изгрява Слънцето, ще кажете:

(в 1 лице): Мога! – Така да изгрее моето Слънце в моята душа.

(във 2 лице): Можеш! – Така да изгрее Божието Слънце в моята душа.

(в 3 лице): Може! – Така да изгрее Слънцето на моя дух.

(в 1 лице мн. ч.): Можем! – Така да изгрее Слънцето на нашите Ангели.

(*във 2 лице мн. ч.*): Можете! – Така да изгрее Слънцето на Великия Господ на Мира в нашите души.

(*в 3 лице мн. ч.*): Могат! – Така да изгрее Слънцето на всички Слънца в нашите духове.

Така трябва у вас шест слънца да изгреят. На всяко слънце ще се спирате по четири минути – общо двадесет и четири минути ще се употребяват за изгряването на шестте слънца.

Правилото, което ще спазвате, е следното: ще ставате тихо, спокойно и след като се измиете, ще застанете тихо, без всякакво смущение – нищо да не ви плаши. Може да сте неразположени при ставането си, може да се чувствате така, сякаш ви е крив светът, но вие се изправете и кажете горните думи тихо, всеки за себе си. Ще вземете едно тefтерче и всяка сутрин в продължение на шест месеца ще си отбелязвате в колко часа сте станали и колко пъти сте закъснели. Като изговорите тези думи, ще почувствате една приятност под лъжичката и духът ви ще се повдигне. Трябват ви шест години, за да разберете как изгряват тези слънца.

Този опит продължавайте шест месеца и също го предайте, препоръчайте го на някои свои приятелки. Ще започнете от 6 април. Някои ще попитат дали ще може да се става толкова рано; такива мисли да няма! Ще отбелязвате в тетрадките си какво е било времето, като го разделите на отделни графи: ясно, облачно, дъждовно, ветровито – всички тези състояния на времето са добри. Ако е дъждовно или облачно, не се оплаквайте никога през тези шест месеца; ако е дъждовно, ще кажете: „Днес времето е дъждовно – Бог го пречиства и нивите ще родят повече“. Ще гледате всичко това да приложите и от вашите приятелки ще искате обещание, че ще го изпълнят.

През първия месец, когато изговаряте всичките шест точки, ще наблягате най-много на първата; през втория месец ще изговаряте пак всички, но ще наблягате на втората точка и т.н. Искам да бъдете тихи, спокойни

и благословиенето, което дойде, ще бъде толкова, колкото ви е потребно; дъждът, като вали, ще даде на всяко растение толкова влага, колкото му е необходима. Искам да произведете една благоприятна вълна и от всичко, което ви се случва през тези шест месеца, ще се стараете да извадите поука, да извадите добрата страна от неприятността и да намерите ползата от нея; ще кажете: „За Добро ще бъде всичко това за онзи, който люби Господа!“. После ще употребите следните изречения:

Вярвам в Тебе, Господи, Който Си говорил в миналото.

Вярвам в Тебе, Господи, Който ми говориш сега.

Вярвам в Тебе, Господи, Който ще ми говориш в бъдеще.

Да дойде Твоята Виделина върху всички ни.

Да се прослави Името Ти.

Да се въдвори Царството Ти.

Да се изпълни Волята Ти на Земята, както се изпълнява горе на Небето.

През деня, ако ви се внуши да четете някой псалом или нещо друго, четете, но само ако усещате дълбок вътрешен стремеж към това; като прочетете горните изречения, размишлявайте върху неща, които могат да ви повдигнат, размишлявайте за всичко, което е най-красиво в света, и ще видите как ще ви се представят най-хубави картини. Само по този начин ще можете да изправите миналото и да си пригответе добри условия за бъдещето и този е пътят, по който ще може да калите волята си и да облагородите ума и сърцето си. Разбира се, светът ще върви по същия път, но всичко ще се обърне на Добро.

През тези шест месеца понякога ще се почувствате побезсолени; тогава ще употребявате следното изречение: „Господи, стопли сърцето ми с Твоята Любов!“. Ако умът ви понякога се позамъгли, ще кажете: „Господи, просвети ума ми с Твоя Дух!“ или „Дай Виделина на моя ум чрез Твоя Дух!“; след това стойте си спокойно – може да минат един, два, три, четири часа, но резултат ще имате.

След като изгреят шестте слънца едно след друго, ще има резултат. През тези шест месеца ще гледате да бъдете в добри отношения с мъжете си, с децата си, с обкръжаващите ви и ще говорите само за полезни работи. Ако някой път се излъжете и кажете за някого лошо, ще си го запишете в тетрадките – ще бъдете искрени към себе си.

Друго правило: ако някоя от вас не може да си помогне сама, ще повика една сестра; ако и двете не могат, ще повикат трета и заедно ще изпълнят молитвата си. Събирането всякога трябва да става преди обяд, до 12 ч. най-късно, защото тогава има добри влияния.

Ето как се оправдава и спасява човек – това е първото значение на тези думи.

Колкото обични приятелки имате, дайте им този наряд, този съвет; щом имате дълбоко подбуждение, кажете това нещо и на други – тогава ще се благословите и вие, и те.

Така ще просветне вашата Виделина пред ближните ви.

Мир на всички!

5 април 1917 г., София

КОЕТО Е БОГ СЪЧЕТАЛ

И тъй, онова, което е Бог съчетал, човек да не разлъчва.

Марко 10:9

Сега да се върнем към онова, което Бог е съчетал. Аз вземам тези думи в много широк смисъл, т.е. така, както Христос ги е разбирал – те обхващат целия човешки живот във всички негови проявления; „И тъй, онова, което Бог е съчетал, човек да не разлъчва“. Всяко страдание в Живота произтича от това разлъчване. Няма защо да аргументирам това, всеки може да го провери с опит.

Когато се разлъчвате от вашия мъж, от вашата душа, от вашите братя и сестри, приятели, от вашата къща, от вашето *отечество*, вие сте скръбни – защо? Думата *отечество* има малко по-друго значение от това, което хората разбират. Под *отечество* хората разбират дом, фамилия, но това, което на Земята е фамилия, на Небето е отечество, Божествен дом. Съвременните хора под *разлъчване* разбират разлъчване само между мъж и жена, т.е. това, което наричат развод. Под *разлъчване* се разбира отлъчването на всяка мисъл и желание от твоя ум и твоего сърце; когато отлъчиш от своя ум една добра мисъл и от своето сърце едно добро желание, ти вършиш престъпление.

Не изхвърляй навън това, което Бог е съчетал. Упражненията, които ви дадох миналия месец, имат връзка с този велик закон. В първото предложение вие казвате: „Така да изгрее моето Слънце в моята душа“ – защо? Както Слънцето във физическия свят е причина за растежа в Природата, както то, изгривайки на хоризонта, освежава Природата, така и у човека има

едно Слънце, което изгрява и го освежава. Когато лъчите на естественото Слънце огреят пустинята, те сгорещават само пясъка и ако вървите бос по него, той ще ви изгори; ако лъчите му падат върху една почва, богата със семенца, те донасят блага, развиват тези семенца, създават Живот и ако пътувате през такава местност, изпитвате приятност. Ако и вашето Слънце изгрява по същия закон, то вие ще опитате и ще видите, че всичко тук е много вярно. Ако вие сте разлъчили това, което Бог е съчетал, вашето Слънце ще изгрее като в пустинята и ще се образуват топли и горещи течения. Виждали ли сте как през лятото хората се разсъбличат, задъхват се, горещо им е? Тази горещина се дължи на това, че има недостатъчно растителност. Защо трябва да изгрее вашето Слънце? За да възрасти у вас всичко, което е Добро.

Сега към първото предложение от упражнението ще добавите следното: „Така да изгрее моето Слънце в моята душа и да обнови моето сърце“. Ще добавите и към предложенията за следващите лица по някои нови думи:

(2 лице): Можеш! – Така да изгрее Божието Слънце в мен и да обнови моята душа.

(3 лице): Може! – Така да изгрее Слънцето на моя дух и да обнови моя ум.

(1 лице мн. ч.): Можем! – Така да изгрее Слънцето на нашите Ангели и да обнови нашите сърца.

(2 лице мн. ч.): Можете! – Така да изгрее Слънцето на великия Господ на Мира и да обнови нашите души.

(3 лице мн. ч.): Могат! – Така да изгрее Слънцето на всички Слънца в нашите духове и да обнови нашите умове.

Цял месец ще се работи за обновление на сърцето, душата и ума; това е смисълът на стиха: „Това, което Бог е съчетал, човек да го не разлъчва“. Това е законът, към който сега се връщате, за да хармонизирате сърцето, душата и ума си; всеки, който е направил разлъчване на това, което Бог е съчетал, е изгубил тази хармония.

Има много жени, на които мъжете са умрели, но някои от тях са живи, макар че хората ги смятат за умрели

и обратно – има жени умрели, но те са живи. Според моето схващане някоя жена може да е жива, но тя отдавна е умряла и стои вкъщи така, както в някоя зоологическа градина стоят изоставени скелети или както в някои музеи стоят препарирани птици. Турците при такива случаи казват *за ибрет*. Така аз разбирам посланието на апостол Павел, който казва: „Да не приемаш вдовица подолу от шестдесет години“ – числото б е число на Любовта; Павел показва, че такъв човек още не е за работа. Затова младите вдовици трябва да се женят и да отглеждат деца, това е велик закон.

Думата *женене* значи Живот. Съвременните хора не разбират Живота, понеже не разбират духовния смисъл на нещата. Имате дете, което не яде; майката счита, че е болно и се безпокои. А какво ще кажете за дете, което престава да пее? Ами за дете, което престава да се моли? Човек, който престава да яде, да пее и да се моли, е болен; яденето се отнася към тялото, пеенето – към сърцето, молитвата – към човешкия ум. Някои философи казват, че човек не трябва да се моли. Казвам: някои микроби са влезли в ума ти, затова си болен.

Разбира се, вие трябва да правите опити. Сега сте в една Школа. Не ви казвам като отидете вкъщи, да изхвърлите всичко – не ви уча да изхвърляте всичко, а да го използвате. И съвременните хора, като имат парцали, събират ги и от тях правят черги. Имате тор – наторете нивите си.

И тъй, поставете си за задача да се върнете към думите „Това, което Бог е съчетал, човек да го не разлъчва“. В какво се състои това съчетание? Съчетанието между Слънцето и човека се обуславя от пет сетива. Ние можем да влезем в съчетание със Слънцето чрез нашите очи; ако повредим очите си, ще се лишим от това благо. Ако повредим обонянието си, няма да влезем във връзка с миризмата на плодовете, които Слънцето създава; ако вкусът ни е повреден, няма да разберем това вътрешно благо, което се съдържа в плодовете.

Очите си трябва да пазим чисти. Как се развалят те? Някоя жена, когато изгуби мъжа си, плаче, плаче за него и очите ѝ отслабват. Защо трябва да плаче? По-рано тя не е искала този мъж, а сега плаче за него. Според моето схващане плачът не е естествен в това отношение; той трябва да бъде израз на едно смекчаване на сърцето – плач, който не произвежда смекчаване, е без благо.

Ще ви приведа следния пример за изясняване на мисълта. Осъдили на тригодишен затвор един крадец за кражба на двадесет и пет лева. Адвокатът, който го защитавал, казал:

– Той не е направил кражбата умишлено; ако беше крадец, на същото място имаше десет хиляди лева, които също щеше да вземе.

Крадецът, като чул това, започнал да плаче.

– Защо плачеш? – запитали го съдиите.

– Защото не можах да взема десетте хиляди лева.

Мнозина сега плачат не за това, че са откраднали двадесет и пет лева, но че не са видели десетте хиляди, за да ги вземат. Често някои плачат и казват: „Съжалявам, че нямам това, нямам онова“; казвам: съжалявате, че не сте взели десетте хиляди лева. Знанието е необходимо дотолкова, доколкото може да ви принесе полза; многото хипотези и философски теории са необходими дотолкова, доколкото представляват гимнастика на ума, но за Живота е необходимо същественото, защото то внася всякога здраве, Мир и една вътрешна Радост.

И тъй, ще разсъждавате по аналогия: така, както Слънцето поражда извори в света, гори, планини и всички блага на Земята, така и вашето Слънце, когато изгрее в сърцето ви, по същия закон ще създаде всички блага, но ще трябва разумно да работите. Вие сте господари на вашия Живот и няма сила, която да ви противодейства. Бог, Който е сложил тези неща в съчетание, се грижи за това равновесие.

Всяка мисъл, добра или лоша, която се породи у вас, предизвиква голяма борба; у вас се борят едновременно

две разумни сили, като и едната, и другата ви казват как трябва да постъпвате. Разумният живот е потребен за вас, а не за обществото; обществото е условие за индивида – Христос казва, че човек не е създаден за съботата, а съботата за човека. Човек не трябва да става роб на обществото, то е условие за развитието на индивидуалната душа. Колективните общества са единици, събрани в едно. Питате защо Бог създаде света; създаде го за вашата душа, а вие казвате: „Нека се подобри обществото и светът!“ . Ако всички хора са здрави, ако пеят и ядат, а ти не си добре, какво ще те ползва този свят? Каква полза, че има много Ангели и светии? Светът ще се подобри, когато ти се подобриш.

Когато говоря за обществото, разбирам вътрешното в човека. Никога не казвай: „Какво мога да направя аз?“. Развалата в света как е дошла – все от хората, от индивидите. На някоя парижка дама ѝ дошло наум да си сложи перука и гледаш – след време всички други тръгнаха по пътя ѝ; на някоя дама ѝ дошло наум да си направи тясна рокля – всички тръгват все с такива; или решила да носи широка рокля – всички останали ѝ подражават. На някой мъж му се дощяло да си ушие панталони с широки маншети – въвежда се тази мода и всички тръгват след него. Един дава пример на много. Не мислете, че всичко, което вие правите в света, няма последици; има последици и за вас, и за другите. Затова Христос казва: „Не бойте се, Отец ваш е благоволил да ви даде Царството Си“.

За да бъдете силни, трябва да възстановите у вас това съчетание. Трябва да обновите дисхармонията, която съществува във вас, защото има много мисли, които ви смущават, има много противоречия – например задавате ми въпроса какво ще бъде бъдещето ви. Някой път казвам: „Не мога да ви кажа нищо“ – защо? Защото виждам, че някому бъдещето е много лошо. Един калугер бил много набожен и правел по петстотин поклона. Друг калугер, като го видял, познал, че е много набожен. Първият се чуди как са го разбрали, а не се досеща, че от многото

поклони, които правел, пръстите му хванали мазоли. Всеки има мазоли в себе си и от тези мазоли може да се познае какво прави.

Христос казва: „Вие, жените, трябва да се върнете към първото си положение!“ – към кое положение? Към положението да се храните с плодовете от Дървото на живота. Дойде ви една горчива мисъл, едно горчиво желание – това е от Дървото за познание на доброто и злото; каквато и мисъл да ви дойде, веднага я отхвърлете и поставете друга, добра, на мястото ѝ! Мразиш някого; не се старай да махнеш този човек или да го избегнеш, а намери друг, когото да обичаш. Светските хора по-добре разбират този закон – например някой мъж не обича жена си и намира друга, която да обича; същият закон е и при светските жени: не обича мъжа си – обича някой друг. Не може да се избегне тази реакция в света. Не мислете, че вие постъпвате по друг начин. Ще кажете, че такива неща у вас няма; законът е такъв и за да го избегнете, ще прилагате всякога противоположното. Ще кажете, че това е криво учение; ако е криво, няма какво да се говори за него. Сложете правото напред, а кривото да остане негова сянка.

От всичко това можете да научите как да изправяте настроението на мъжа си и как да поправяте вашето настроение. А какво правите вие – обърнете се към Бога и се молите: „Боже, вземи този мъж или мен вземи, за да се освободя от него!“; но не знаете, че и тогава няма да сте свободни, защото ако той замине, за вас ще бъде още по-лошо – от спиритизма има много примери, които потвърждават това. Например един мъж, който не живеел добре с жена си, се освободил от нея и се оженил за друга, но първата му жена, макар и умряла, успяла да изгони втората. Когато някой каже, че не може да живее с мъжа си или с жена си, това означава, че има умрял мъж или умряла жена, които им пречат. Умрелите мъже и жени имат голямо въздействие, затова Христос казва: „Това, което Бог е съчетал, човек да го не разлъчва“.

Когато човек влезе в тази Божествена хармония, ще изчезнат всички недоволства от живота, защото сега хората не са на местата си. Срещам мъже и жени, които таят подозрителност – например казвате за някого, че не е искрен; ако не е искрен, как може да се противодейства? Аз имам събрани доста картини все от характери без съчетание, без музика.

Във второ лице на глагола *мога* вие казвате: „Можеш! – Така да изгрее Божието Слънце в мен и да обнови моята душа“. Под думата *душа* в този смисъл се разбира границата на вашия свят, това, което е оформено вътре във вас, всички възможности, които се крият у вас – защото Слънцето е вътре във вас и само това Божествено Слънце е в сила да обнови тази голяма и обширна душа.

Вие понякога мислите, че сте много малки или пък се чудите какви сте; не сте виждали колко е голяма вашата душа. Всяка от вас има три лица. Например да вземем някоя на име Мара: има една Мара на физическото поле, има една между Ангелите и една в Божествения свят; и трите Мари са свързани, но като ми говорите за някоя от тях, аз питам за коя Мара ми говорите. Истинската Любов се състои в това да обичаме и трите Мари. Някой мъж дойде и обича само едната; вие казвате: „Не може, трябва да обичаш и трите!“ . Жената пък обича само едното лице у мъжа си – това, което е на физическото поле. За такива жена или мъж казват, че са хора без сърца. На Мара сърцето ѝ е между Ангелите – това значи да познаваш душата на един човек; и тогава ще започнете да гледате на хората малко по-другояче. Когато познавате човека, който е на физическото поле, когато познаете човека, който е между Ангелите, когато познаете човека, който е в Божествения свят, тогава ще разберете какво велико нещо е човекът. Когато казвате: *мога, можеш, може*, това са трите ви лица: вие, т.е. аз, ти и той – аз, който съм тук; ти, който си между Ангелите, и той, който е при Бога. Човек и Ангелите съставляват една двойка, а Бог показва посоката, в която Ангелите трябва да се стремят; по този

начин се образува триъгълник – първата геометрична фигура.

Когато дойдем до множественото число на глагола *мога*, ние казваме: *можем, можете, могат*. Като кажем *можем*, значи, че ние, всички хора, цялото човечество на Земята, можем; *можете* означава *вие, Ангелите, които сте горе*; *могат* означава всички Богове, които са горе. Ако така схващате тази дълбока мисъл, във вас веднага ще започнат да се събуждат тези висши чувства, ще започнат естествено да растат и тогава всички около вас ще бъдат разположени и ще ви обичат. Не могат да ви обичат хората, ако не обичате и вие.

За да се разтвори цветът, трябва Слънцето да изгрее – когато твоето Слънце изгрее, непременно цветът на твоята душа ще се разтвори; когато Слънцето на твоя дух изгрее, тогава и твоят ум ще се разтвори. Това е съвременната философия: да съблечете всички тези черупки. Казвате: „Много мъчна е тази философия, с толкова много черупки сме!“. Вземате един орех, хвърляте му черупките и тогава виждате колко голям е той; някои хора са много големи, но хвърлете обвивките им и ще видите тяхната големина. Трябва да се придържате към такова учение, което има вътрешно съдържание. Вие сте в едно напрегнато състояние и казвате: „Какво ли ново ще ни се каже?“; не мислете какво ново ще ви се каже, но мислете как да приложите това Учение по отношение на вас. Колар минава покрай някое дърво и си казва: „Ех, каква хубава ос за колелата ще си направя от това дърво!“; минава някой дървар и си казва: „Каква хубава греда мога да направя от това дърво!“; минава някой воденичар покрай някой извор и си казва: „Каква хубава вода за воденицата ми!“. И вие, като минете покрай едно дърво или някой извор, помислете за какво можете да го използвате.

Които от вас са правили опита от миналия месец, забелязали ли са някакви резултати? Имате ли апетит? У вас първо трябва да се възстанови хармонията между

яденето, пеенето и моленето. Избягвайте самоосъждането. Схванете ли, че има една грешка у вас, поправете я; не се осъждайте, но се изправете. Ако схващаш, че имаш грешка, и не я поправиш, това не е правилно схващане. Наблюдавайте сутрин какъв е цветът на Слънцето: когато е много червен и това ви направи впечатление, значи вие сте много преситени от живота; ако при изгряването на Слънцето забележите един облак, това показва, че върху вашето Слънце има облак и затова гледайте да го премахнете. Например някога не си разположен, не обичаш никого – ти имаш такъв черен облак върху своето Слънце; Господ го вижда и казва: „Върху Слънцето на Мара има черен облак“.

Гледайте от всички неща да добиете една приятност, едно детинско разположение, а не да мислите, че много сте живели, много сте страдали. Един вол, който е носил много товар и всеки ден е изяждал по петдесет тояги, какво знае – знае само законите на тоягите; ако двадесет години наред е работил добре и господарят му го е гладил по гърба, какво знае – знае само да го гладят и нищо повече. Колко пъти ще виждате върху Слънцето черни облаци, но всеки ден то ще носи за вас благословение, нови мисли, нови желания. Разбира се, това Слънце е само обект на тези слънца, които изгряват у вас – слънцето на сърцето, на душата и ума ви. Някои ви питат какви са тези слънца – това ще си пазите за вас. Ще направите един опит и като видите резултата, тогава ще го кажете и на други; ако не проверите сами, и при най-малкия неуспех ще си мислите, че всичко това не е вярно. Напредвай по малко, но това малко, в което успееш, да е сигурно.

Сега ще ви дам няколко допълнителни изречения към молитвата, която ви бях дал:

Вярвам в Тебе, Господи, Който Си ми говорил в миналото. Ти Си вложил в мен всички добри семена на живота ми.

Вярвам в Тебе, Господи, Който ми говориш сега. Ти възрастваш Доброто в мен.

Вярвам в Тебе, Господи, Който ще ми говориш в бъдеще. Аз ще се радвам в Твоя Живот.

Думата *Твоя* е съдържателна – тя разбира обединение на тези три принципа. В буквата *T* вертикалната линия представлява мъжа, а хоризонталната представлява жената; те се стремят да се обединят, или има стремление между активното и пасивното състояние, между двете велики Сили, които работят в света. Буквата *V* е принципът на обединението, начинът по който се работи. Тъй, както се работи в този свят, ние трябва да се радваме; казвайте: „Аз ще се радвам в това, което Ти приготвяваш!“. Може да кажете, че сте като онзи, който вярва само като му се дават пари; когато му дам пари, няма защо да вярва, понеже това вече е свършен факт.

Казвате много пъти: „Какъв ще бъде моят бъдещ живот?“; по какъвто начин станеш сутрин и кажеш: „Това ще направя, онова ще направя“, такъв ще бъде и твоят бъдещ живот. Казваш: „Аз ще го смажа него!“ – в бъдеще ще смажат и теб; като кажеш, че ще направиш добро някому, това означава, че в бъдеще на теб ще направят добро. Трябва да бъдете добри и весели, защото най-велики тайни ви се откриват със страданията.

Светските хора се радват и веселят, а духовните хора си придават една сериозност и с това дават вид, че си налагат сериозен живот; а под *духовен човек* се разбира всеки, който живее съзнателно. Ще ви дам пример за истински духовен човек. Един майстор зидар давал наставление на чираците си как да вдигнат голям камък върху къщата, но както показвал, камъкът паднал върху ръката му и откъснал единия му пръст; той се обърнал към Бога и казал: „Благодаря ти, Боже, че не се откъсна цялата ми ръка!“. Който гледа така на нещата, той е духовен.

Сегашните жени трябва да образуват една велика атмосфера, трябва всички да си помагат. Гледайте да имате вътрешно разположение и да сте доволни от малкото, което имате. Слушал съм някоя жена да казва за друга: „Тя не ме посрещна добре“; как ще те посрещне добре,

когато мъжът ѝ я е бил и със сина си е имала неприятности? Затова духовните хора трябва да имат добри мисли за другите. Ако казваме за някого, че е добър, с това действително ще го подобрим.

Ще учите закона на подмладяването, то е Възкресението. Няма да казвате: „Остаряхме“, а ще казвате: „Млади сме, отсега нататък ще работим!“; няма да казвате: „Ще умра“, а ще казвате: „Намислих да си направя нова къща“; изгубил си парите си – ще кажеш: „Дадох ги на банката“. Тълкувайте нещата в прав смисъл.

Един ден учениците на Христа, като минавали покрай едно умряло куче, казали: „Колко лошо мирише!“, а Христос казал: „Колко хубави бели зъби има то!“. Пази се от това да казваш колко лошо мирише, а си измий ръцете; да си миеш ръцете означава да си правдив – само така ще се оправи светът. А докато научите проявленията, които хората имат, се искат много години.

3 май 1917 г., София

ПРОСТОТАТА

Това заръчане ти предавам, чадо Тимотее, според станалите по-напред за теб пророчества, да войнстваш в тях доброто войнстване.

Първо послание до Тимотей 1:18

Думите *войнство* и *подвиг* са сходни, защото само правилното войнстване подразбира подвиг в света. Думата *подвиг* означава повдигане нагоре; войнстването е повдигане на човешкия дух, а слизането надолу е падането му.

Преди всичко от всинца ви се изисква простота, което не значи да бъдете прости, а знанията у вас да се опростят. В основата си нещата трябва да бъдат прости, тъй както е проста в началото основата, върху която тъкат, а после с преплитанията тя се усложнява. Така че в основата схващанията трябва да бъдат ясни и прости.

Простота трябва да има в умовете ви и в сърцата ви. Искам да схванете думата *простота*, за да я разберете. Когато сте разтревожени, изговорете тази дума и ще усетите една тишина в душата си. Всяка добра дума трябва да произвежда утихване вътре във вас.

Ще ви говоря върху думата *войнство* и ще обърна вниманието ви върху един факт, за да разберете противоречията, които съществуват в Живота, защото такива противоречия забелязвам между вас и вие не можете да си ги разясните. Не си мислете, че искам да ви кастря, никакво кастрене; искам известни мисли и желания да ви станат по-ясни. Представете си, че се намирате в богата градина, седнали сте на един стол и пред вас се намира ябълково дърво с красиво оформени листа и цветове. Вие

му се радвате. Да допуснем, че листата на дървото са тихи и спокойни, разговарят помежду си и казват: „Колко е хубав Божественият свят, живеем си в мир и съгласие!“, но по едно време излиза вятър, те започват да се блъскаат помежду си и някои от тях падат; в това общество, което е горе на дървото, започват крамоли: „Ти не разбираш християнството, ти си дивак“ и т.н. Такова е вашето положение, когато тръгнете от къща в къща и казвате: „Знаеш ли онази – тя е такава, онакава“ – това показва, че между вас има вятър. Питат за някого защо ходи от къща на къща да разправя за тази, за онази. Защо е този вятър? Причината е външна; трябва да разбирате тези външни движения, които не зависят от вас. Ако си един лист и дойде вятър, непременно ще се сблъскаш с някого; кажи му: „Прости, не исках!“ – затова трябва да си прощавате. Когато утихне вятърът, пак ще има мир и съгласие, но духне ли, отново започва каране. Това е един действителен факт в Живота и вие казвате: „Вятър духа“.

Всеки трябва да си има по един калпак, че когато духне вятърът, да го сложите на главите си и всичко ще бъде в мир и съгласие. Наличието на такъв калпак подразбира, че човек умее да въздържа своите мисли и желания; има ли човек такъв калпак, и в мислите, и в желанията му ще има порядък, но няма ли, работата е зле.

Ако се влезе в Божествения живот, няма да има такива ветрове, а ще има тихи появявания, които само ще раздвижат листата като на трепетликата и ще показват, че живеете в света на ветровете. Каквото и да направите, ще кажете на този лист: „Ти бъди уверен, че друг път няма да правя това нещо и се разкаях“. Всеки ден ще има грешки и разкаяния, това са хората – моралисти, които казват, че трябва да живеем добър, справедлив и честен живот. Както и листата на дървото са чисти, докато не падне прах и не ги изцапа, в ежедневиия живот ще има и напрашване, и почистване, и каране и т.н., но този живот трябва да премине.

Когато се съберете две сестри и се карате, ще кажете: „Сестро, извини ме, вятър има, затова се клатим“ – това е правилното разрешение на въпроса. Когато се скарате, съберете се и кажете следната формула: „Христос е равен на y , 0-0, 1-1“; това е значението на последния стих от притчата: „Този, който Ме слуша, ще живее в тишина и безопасност, без да се бои от зло“ – това е същият закон.

Понякога между ума и сърцето има борба, раздвояване – сърцето желае едно, умът – друго, има спор, решавате да правите едно, а всъщност вършите друго. Допуснете, че две от вас имат по сто декара земя, оставена от баща им. Едната е работна, обработва земята си, направила си е градина, посажда я с плодни дървета, а в останалата част насажда жито, ечемик, царевица и друго; втората казва: „На мен не ми трябват тези неща“ и оставя земята си незасадена. И двете отиват да разгледат имането си: едната има жито, царевица, радва се на всичко, за нея животът има смисъл; нивите на другата са обрасли с бурени и тя казва: „Животът няма смисъл“. Кой създаде смисъла и безсмислието в Живота?

Вие казвате: „Господ да ни даде това, онова“; дал ви е Господ земя, която е вашето сърце – обработвайте го; това сърце се обработва така, както се обработват плодните дървета. Дайте му всички добри желания, посадете ги в него. Трябва да садите навреме, а не без време. Онези, които садят дървета, имат два периода на садене – зимно и лятно; земеделците също имат два периода на садене – зимно и лятно; тези, които садят царевица, също имат известни периоди на садене.

И така, когато дойдат във вас добри желания, не отлагайте, за да си свършите другата работа, а веднага ги посейте; ако започнете да питате как да ги посеете, означава, че се занимавате с това какво ви е направил този или онзи. Остави всичко настрана, посеи това добро желание! Не си разположена; остави неразположението настрана, твоето неразположение и ти сте две различни неща. Когато се гневите една на друга, знаете ли на какво приличате? Представете си, че една муха дойде и ви

наплюе по носа; вие веднага виквате: „Какво право има тя!“, хуквате да я гоните, гневите се и на всички други мухи. Изчистете носа си, нищо повече. Казал някой нещо за вас – изчисти го и нищо повече, а вие питате: „Знаете ли тази муха какво направи на носа ми?“; остави я настрана. Някой ви е обидил; не разправяйте това, което ви е казал, на други, защото го посаждате в техните умове. А вие започвате да разказвате обидите си една на друга и така разнасяте приказките си из цялото общество. Едната разказва нещо на втора, втората – на трета, прибавя се към казаното една качулка и излиза една голяма новина. Това сте вие, учениците на ХХ век. Разбира се, това за света, за хората, които нямат работа, е полезно, но за онези, които имат работа, има по-сериозни неща.

И тъй, апостол Павел се обръща към Тимотей и казва: „На Царя на вековете чест и слава, и во веки веков. Амин“.⁵ Ако Бог ви е дал такова сърце, за да Го прославите, трябва да посадите добрите желаниа в сърцето си и Господ да ги възрасти. Всички добри желаниа се садят само сутрин, вечер нищо не се сади; вечер семенцата растат, а сутрин се садят – така е в Духовния свят. Знаете ли какво значи сутрин? Сутринта е младост; сутрин Слънцето е един млад момък, на обяд е женен, а вечер е стар дядо. Когато ходите вечер да го гледате, то казва: „Е, мина, мина всичко, оттогава има сто години; трябваше да дойдете, когато бях млад, когато работех, за да ви дам нещо“. Идете на нивата и накарайте един стар човек да ви помогне; той ще ви каже: „Стар съм вече, не мога, кокалите ме болят“. Повикайте някой млад – той веднага ще дойде да помогне. Кой жънат на нивата? Млади моми и момци. За да работите в света, трябва да бъдете млади, а за да бъдете такива, не трябва да грешите – който греша, остарява, а който върши Добро, се подмладява; затова употребявайте думите: „Така да изгрее моето Слънце в моята душа и да обнови сърцето ми“ – това значи да се подмладите, това значи да искате да бъдете добри, а добър е този, който има много плодни дървета в градината си.

Как се сади – с вода или без вода? С вода, разбира се. Този закон действа по следния начин, направете опит:

понякога може да ви се случи голяма неприятност или нещастие в живота, което може да бъде от различен характер, и вие стигате до отчаяние от това, което ви се е случило; всякога след такова нещастие ще дойде добра мисъл – полейте я, тогава му е времето. Който не е страдал, не може да има добри мисли. Когато ви нападнат страдания, това показва, че Господ ви обръща внимание, че е дошло време за садене – това е правото тълкувание. Казал някой нещо за вас, кръвно ви е обидил; ще пострадате, ще поплачете, но ще настане едно утихване, ще дойде една добра мисъл. Веднага на работа, посейте я – това посяване ще плати дълга за тази обида.

Ще ви обясня закона защо не трябва да отмъщавате. Допуснете, че някой влиза в къщата ви и ви задига хиляда лева, но в същия ден ще имате една важна работа, от която ще спечелите сто хиляди лева. Ако вземете да гоните крадеца, вие ще загубите сто хиляди лева; Господ казва: „Остави хилядата лева, ще спечелиш сто хиляди, свърши си работата!“. Някой ви е обидил, но в същото време имате да вършите една добра работа за Бога; свършете си работата, защото ще изгубите двойно повече, отколкото ако решите да си отмъщавате. Има ли философия в това? Има. Опитайте дали е вярно, или не; при пръвия случай, който ви се представи, приложете това нещо.

Аз често срещам хора по пътя да гонят хиляда лева:

– Къде отиваш?

– Откраднаха ми пари, хиляда лева.

– Ще изгубиш сто хиляди лева.

И на вас казвам: срещал съм ви да гоните хиляда лева; внимавайте, ще изгубите сто хиляди. Това е, което Евангелието проповядва – да не си отмъщавате, защото Господ казва: „Мое е отмъщението“. „Не съдете, за да не бъдете съдени“; важна работа има всеки в света, а не да съди другите. Ще имате един живот тих и спокоен, но ако слушате вашия Господ, Този, с Когото се познавате. Кой е този Господ всеки ден можете да опитате. Щом изпълнявате волята Му, всеки ден ще се чувствате тихи и спокойни; не изпълнявате ли волята Му – неспокойни сте.

Защо тогава Господ Го няма? Господ идва само във време на страдания. Когато в света има най-големи страдания, тогава Господ слиза. Когато някой човек е в затруднение, Господ го посещава, а когато му е добре, Господ казва: „Повикайте този човек тук“. Ние казваме: „Бог да го прости, заминал е“; аз пък казвам: „Отишъл е да види Баща си в отечеството си, в дома си, а после пак ще се върне“ – тъй че един път Господ идва при нас, а друг път ние отиваме при Него. На какво прилича това? Когато някой баща ожени сина си, отделя го в нова къща и един път той му отива на гости, а друг път синът го посещава. Кажете ми кога вие посещавате Господа – когато се намирате в голямо отчаяние и страдате. А когато някой ви настъпи в това време, тогава Господ ви е посетил. Ето защо трябва да правите посещения на страдащи. Отсега вече ще знаете, че всеки може да посети Бога на ден по десет пъти, а Господ него – един път на ден.

Молитвата е зов към Бога. Скърбни сте, натъжени сте – молете се! Господ по три начина утешава: ще ви изпрати някой човек да ви помогне, ще ви изпрати някой Ангел и сам Той ще слезе да ви утеши.

Питате: „Защо сме се родили?“, за да посещавате Господа – този е великият закон, по който хората със своите скърби и земни нужди се сближават. Ако нямаха нужда, не биха разбрали в какво седят хубостите на Живота. Ще си сложите тази мисъл: животът така, както е направен, е най-добър живот и вие така, както сега живеете, живеете най-добре. Някой ще каже: „Аз съм лош човек“; в какво отношение? Не си лош, но имаш земя, която не искаш да обработваш, мързи те; трябва да работиш, започни да работиш и няма да бъдеш грешен. Как се ражда грехът? Като не работиш, ще грешиш – ще мислиш откъде да вземеш, какво да направиш и ето че на цял свят си задлъжнял.

И тъй, ви не сте грешни по същество, а по това, че някои от вас не искат да работят. Някои например казват: „Как да стана в 4 часа сутринта, става ли се тогава?“, да, става се, защото нощта е за спане, а сутринта – за работа.

Когато Слънцето изгрява, всеки трябва да е във от леглото си, а когато залязва, всеки да е в леглото си. Така правят и птиците. Ако искате да разбирате Христа, така трябва да постъпвате и да живеете. Когато дойде страданието, кажете: „Време е за работа“.

Гответе се да сеете; дойде ли във вас първото добро желание, посейте го и за една година ще видите колко богати ще станете. Това подразбират българите, като казват: „Отворили му се очите“ – когато човек стане богат, отварят му се очите. Например някой беден човек си направи колиба без прозорци, но като позабогате, веднага си отваря един, два и повече прозореца. Който знае, той има прозорци. Страданията, които ви се изпращат, са една необходимост за вашето развитие.

Като казвате: „Така да изгрее моето Слънце“ – това показва въплътения човек на Земята; вие трябва да използвате това Слънце, което изгрява. Всяка сутрин, когато се събужда, човек се ражда, а вечер, когато заспива, умира; затова сутрин, ако не станете навреме да родите детето си, то ще умре. Забележете, че хора, които стават късно, не са разположени през целия ден – казваме за тях, че не са родили детето си. Трябва да разбирате дълбокия смисъл на нещата, а не тяхната буква. Под *сутрин* разбирам всички добри условия, които Бог ви дава, затова не ги отлагайте – те са една утрин в живота. От ранното ставане сутрин има ли някаква реакция у вас, например някакво заболяване?

Ще ви препоръчам няколко правила: забелязал съм, че някои хора ходят много бързо, а трябва да ходите полека, защото иначе се изпотявате, с което се обясняват леките заболявания.

Второ правило: наблюдавайте какви са цветовете на Слънцето, особено на Еньовден⁶; при наблюдението сейте добри мисли във вас. Да допуснем, че у вас има изобилие от добри мисли; трябва да дадете на други, за да си посеят и те от тях, т.е. трябва да ги препращате и на други. Ако между вас има дисхармония, нека тя се намали поне с петдесет процента.

Ще ви дам трето правило: когато ви кажат, че две сестри са се скарали, кажете: „Вятърът ги е духал, затова нека се съберем и да се помолим на Бога да се помирят“; ще им изпратите добрите си мисли и освен това се съберете по няколко и се изредете всички да ги посетите в дома им. Резултатът ще се състои в следното: например една от вашите сестри има сто лева; идва някой и ѝ ги взема, затова, когато я посетите, всяка ще ѝ даде по един лев и тя ще спечели изгубеното. Тя е пострадала и затова трябва да ѝ се донесе нещо добро.

По тези въпроси не трябва да мислите от ваше глежище; принципно трябва да се разрешават, така, както в училище се разрешават. Човек не може да живее принципно, докато не се свърже с Господа, докато Той не заживее у него. Може ли разведена жена да живее добър живот – никога. Оставете едно дете без майка и то огрубява; ако живее петнадесет-двадесет години с майка си, тя ще му предаде малко деликатност, а тези, които са живели без майка, са малко по-груби – затова им се дават страдания, за да се облагородят. Когато някой страда, казвам: „Майка ти рано е заминала, затова ти трябва страдания, за да се облагородиш“; този е пътят за тези, които искат да се развият, да растат, да се повдигнат.

Четвърто правило: ходете да гледате как растат в чуждите градини плодните дървета, за да си насаждате по същия начин и своите градини.

Пето правило: всеки ден отбелязвайте в тетрадката си, ако сте направили някакво добро, било с думи или със сърце; ако изпратите някому добра мисъл, отбележете си я.

Често казваме, че Господ ще оправи света – как ще го оправи? Чрез нас. Ако всяко клонче не цъфти и не върже, как ще се развие то? Това е практическата страна. Вие сте много честолюбиви, срамувате се да не се изложите пред едни, пред други, а колко пъти на ден се засрамвате пред Бога? Щом не Го виждате, не държите сметка за това. След време ще ви дам начин да превръщате лошите думи в добри.

Искам да се въодушевите от тези добри идеи. Гледайте да приложите всичко това във вашия духовен живот целокупно – и в ядене, и в пиене, и в ходене, и в пеене. Това значи духовен човек – да върши всичко за Славата Божия.

Шесто правило: ако у вас се зароди желание да избягвате хората, пазете се от това. Искам да имате приятели отвън, от света, а не само между вас. Защо се женят хората – нали за да се сдружат? Отсега ще трябва да отворите кесииите си и да давате и на другите. Няма защо да се плашите, защото този, който дава, печели всякога повече от този, който взима.

Седмо правило: усещате се някой ден скръбен, обременен, мислите, че Животът няма смисъл; слезте подолу, вижте тези хора, които са по-скръбни, по-обременени от вас, и ще разберете, че Животът има смисъл. А когато искате да се повдигнете, гледайте как живеят хората, които са над вас, подражавайте им, защото Животът се предава от един на друг – ако аз не ви предам нещо от себе си, нищо няма да научите. Животът се предава чрез контакт, чрез влияние, при което предавате и доброто, и злото; аз зная много добри мъже, които в обществото на лоши жени се развалят, и лоши мъже, които в обществото на добри жени се поправят. Законът е много верен: ние си влияем; а вие казвате: „Какво ли сме ние?“. Сложете на вашите стари тефтери кръст, сложете нови листи и пишете: „Отсега нататък взимам и давам Христовите правила!“. Ще бъдете радостни и весели.

Осмо правило: пазете се от това да говорите на дъщерите си: „Ти не познаваш живота, трябва да бъдеш по-умна; ти си млада, като остарееш ще го разбереш“ – не ги възпитавайте така, не им говорете за старост. Весела е дъщеря ти – нека е весела, нека играе, нека пее, остави я. Когато се разгневи, кажи на Господа: „Благодаря ти, Боже, че видях дъщеря си да прави такива хубави гримаси“; ами и в Природата е същото – гледате как едно дърво се криви, прави гримаси, но и това е приятно. Искате от

вашиите деца това, което вие самите не правите – чудно е, когато един грешник иска дъщеря му да е светица; нека се гневи, нека поплаче, а ти, когато гледаш философски и спокойно, това и на нея ще се отрази.

При новото възпитание ще приложите Христовото учение. Възпитанието трябва да бъде изцяло ново, а не на старото да слагате нови кръпки – стара дреха не може да се кърпи с нови парчета. Ще кажете: „Дъщеря ми ще бъде добра – ако не сега, по-нататък!“; защото това, което човек мисли, то става. Ти и дъщеря ти сте едно и също нещо. Аз защо не мисля зло за хората – защото то е отражение; когато помисля за хората зло, то и върху мен ще се отрази. Мисълта създава нещата и се отразява върху вас.

Тези правила ще прилагате през този месец. Ще излизате до 24 юни на изгрев, след което ще си починете вкъщи двадесет дни. Има и други начини за изпълнение на закона на ходенето: ако нямаш възможност да излезеш, ще станеш рано и след като си направиш молитвата, ще направиш мислено една разходка. А когато казвате: „Днес не мога да изляза“, разваляте работата си. Искаш някой път да посетиш някоя твоя сестра, но нямаш възможност; седни на стола си и духовно я посети. Не трябва да си внасяте отрицателни мисли – че това не можете или онова не можете; даже на легло да си, болен, кажи: „Тялото си сега го поправам, но душата ми може да отиде!“. Така че законът винаги да се прилага с думата *може* – така се проявява човешката воля.

Ако някои неща са ви неясни, събирайте се по няколко и размишлявайте, защото само това, което опитате и научите, ще бъде полезно за вас и ще укрепи вашата вяра, че имате една положителна наука, на която можете да се базирате.

31 май 1917 г., София

ПЪЛНЕНЕ И ПРАЗНЕНЕ

Казва се в Писанието: „Без вяра не може да се угоди на Бога“; аз перифразирам малко този стих и казвам: „С Вяра се угажда на Бога“. Имайте предвид, че Вярата е, която апелира към Господа. Писанието казва, че каквото попросим съгласно волята Божия, дава ни се. Тази Вяра не е общоприетата, не е онази, която имат хората, а е Вярата на децата – при тях ще я търсите; Вяра детинска трябва да имате, а не вярата на възрастните. Аз искам тези, които ме слушат, да не мислят, че са възрастни; ако така мислят, няма защо да идват тук; на Земята няма нужда от възрастни хора, те са хора за Небето. Ще кажете: „Аз съм петдесет-шестдесетгодишен“; не се заблуждавайте с вашите години. Според мен годините на човека се ценят според преживяванията – колкото повече преживявания имате, толкова повече са годините ви и обратно. Важно е какви скъпоценности носите в раницата на живота си: можете да носите петдесет килограма товар, който да струва петдесет лева; може да носите само един грам диамант и да струва десетки хиляди лева. Не в количеството седи товарът, който носите, а в качеството.

Някой казва: „Аз зная, че Слънцето се върти“; питам: твоето слънце върти ли се? Казвате: „Зная, че Луната се празни и се пълни“; питам: твоята луна празни ли се, пълни ли се? Ето къде е Знанието – да знаеш кое е Добро и кое е зло. Гледайте вашето сърце пълни ли се с Добро и изпразва ли се от зло – това е да знаете какво е празнене и какво е пълнене.

Знаете, че Луната употребява четиринадесет дни за пълнене и четиринадесет дни за празнене. Така че четиринадесет дни вашето сърце ще работи за пълнене с добрини и четиринадесет дни – за изхвърляне на всички помии от вас и от обществото; след това да почувствате

лекота. Така постъпват и лекарите. Когато хората видят, че някому е разстроен стомахът или има диария, веднага търсят лекар да спре това разстройство; чакайте, нека болният повърне, да му олекне, да изтече всичко насъбрало се. Някой се разфучал, развикал се – не го спирайте, нека си вика, та да излезе всичко навън; ако това ви дразни, затворете ушите си, отдалечете се, не е ваша работа да спирате канала. Това е философията на Новото учение, това е Учението на християнството.

Някой път мъжът ви се разсърди за нещо, кара се, а вие искате да го спрете; чакайте, нека си повърне. – „Да, но ще ме изцапа!“ Ти стой настрана, а не пред него; дай му легена и стой отзад, а той нека си повръща. Не го спирай, помогни му и благодари, че се е освободил от тази тежест. А какво прави жената? Тръгне от къща в къща и разказва: „Знаете ли какво нещастие ми се случи – мъжът ми повърна!“; напротив, това е щастие, защото той е облекчен. На всички хора, които повръщат, гледам като на надеждни.

И тъй, отсега ще говорите по-малко, а ще вършите повече. Така правят и учителите с учениците в училищата – за да ги приучат да работят, дават им класни работи, домашни, да развиват теми и др. Като влезете в Духовния свят, не мислете, че сте вече святи и чисти; това ще дойде само по себе си, не се грижете за него. Ако виждате една свещ и започнете да разсъждавате как свети тя, кога свети по-добре и т.н., полза няма да имате; оставете настрана разсъжденията и драснете клечка кибрит, запалете свещта и се ползвайте от нея.

От вас се иска само стремеж за послушание към Бога на всичката Пълнота. Този Господ, за Когото говорях, ви вижда, защото има милиони очи и уши – Той ви вижда чрез котките, чрез мухите, вижда ви, когато ги гоните; Господ вижда всичко, защото има много тайни места, през които наблюдава. Господ не е нито в котките, нито в мухите, но вижда чрез тях. Като види, че минавате покрай някоя круша или гледате някое цвете, Той знае

вече намеренията ви, всичко е известно на Бога. Когато пиете малко вода, Той чрез нея знае каква е вашата вътрешност.

Най-важните и необходими за вас неща са следните: послушание и внимание. Какво значи послушание? Послушание е да направиш нещо, а внимание е, когато Господ прави нещо, да внимаваш. И вие сега ще трябва да слушате и да внимавате. Може да се питате какво имам още да ви кажа. От вас се иска само послушание и внимание. Ако ви изпратят с маркуч в някоя градина, от вас се иска да насочите маркуча и да поливате, а не да разсъждавате защо на вас са възложили да поливате, а не на други; теб са намерили, в твоите ръце е маркучът – поливай и не мисли повече от това, защото този, който полива Божествената градина, се ползва от плодовете ѝ.

Прочетете девета глава от пророк Даниил, тази глава има тясна връзка с това, което ви казах да направите. Не знаете бъдещето си, то е скрито от вашите очи, не знаете какво Господ е намислил. Казва се: „Молете се, за да не паднете в изкушение“.

Мнозина от вас са заети с много работа, но има и по-важна работа, за която сте дошли. Ще бъде кратък: онова, което ще трябва да изпълните, е да помислите в себе си около четири-пет минути и да видите готови ли сте да изпълните доброволно това, без да се разкайвате после. Ще изпълнявате следното: в продължение на десет дни, започвайки от 27 юни, ще ставате сутрин към 4 ч. и в промеждутъка от 4 до 5 ч. ще четете девета глава на Даниил, ще размисляте внимателно върху нея, ще се помолите и ще се изповядате пред Бога като пред духовник за прегрешенията си, за прегрешенията на своите близки, за прегрешенията на народа си; и ако иска, Господ ще ви прости.

С това вие ще изпратите вашето прошение до Бога, а каква ще бъде резолюцията – това е Негова работа. В това време и заминалите ваши близки ще се помолят за себе си и за вас – така че ще има молитва както горе, така и

долу, тъй, както дървото се храни и отгоре, и отдолу. Ще се оставите в Божието влияние.

Ще ядете два пъти на ден: никакво масло и яйца, само растителна храна. Ще се яде сутрин след молитвата и вечер преди молитвата; вечер ще ядете преди залязването на Слънцето, а молитвата и прочитането на девета глава ще правите след залез, към 8 ч. вечерта. Господ е наложил пост на цял свят. Когато закусите сутрин и като се навечеряте, ще благодарите много на Бога.

През тези десет дни ще спазвате абсолютен пост на сърцето и ума си – да няма никаква лоша мисъл, лошо желание, никакво одумване. През тези дни искайте от Бога само важни и необходими неща, а не празни работи. Ще се молите Бог да подкрепи всички ваши сестри и братя, където и да са те, да помогне Господ на всички страдащи, на всички, които се борят със злото. Като молитви може да четете *Добрата молитва*, *Отче наш* и други. Гледайте да не бъде всичко пресилено и в сърцето ви да е всякога топло.

Приближавайте се към Господа с Вяра, имайте Вяра в Неговата благост и доброта – така ще видите какъв е резултатът.

26 юни 1918 г., София

СЪХРАНЕНИЕ НА ДУШЕВНАТА ЕНЕРГИЯ

И ще бъдеш венец на слава в ръката Господня.

Исаия 62:3

Думата *венец* има двояко значение; под тази дума се подразбира правилно движение в кръг, правилно даване. Всички тела в пространството, които съхраняват своята енергия, се движат в кръгообразна орбита. Това, което е вярно за небесните тела, е вярно и за човека, затова човек, който иска да съхрани своята енергия, трябва да се движи в кръгообразна орбита, или, казано на ваш език, това е работа, която се свършва по най-лесен начин. Да се знаят начините, или методите за съхранение на душевната енергия, е необходима наука за правилното човешко развитие.

Всички съвременни страдания, индивидуални и общи, се дължат на изгубването на тази Божествена енергия. Докато сте били млади, енергията, която сте имали в организма си, е била толкова голяма, че сте били склонни да я мислите за неизчерпаема во веки веков; това е една илюзия в земния живот – тази енергия може да се изгуби така, както изгубвате парите си. Тя изтича от вас както водата изтича от някое пукнато шише. Така и някои винари наливат в бутилки сладко вино и го заравят в земята да престои няколко години, където ферментира бавно; при това стоене във виното се образува известно количество въглероден двуокис и отварянето трябва да става много внимателно, защото всичката течност може да изтече наведнъж. Така и човешката енергия, която е складирана в човешката душа, в известни моменти може да се излее изведнъж, което става при голяма радост или голяма скръб – затова човек трябва да знае как да се радва

и как да скърби. И това е изкуство, в това отношение не трябва да се правят погрешки, защото човек може да пострада.

Ще ви дам един пример, от който ясно се вижда как се отразява силната радост. В Цариград заложили на лотария един английски параход, който струвал четирипет милиона лева. Паднал се на един хамалин, когото поканили да отиде и да види своето притежание; по пътя обаче от радост той полудял. Хората от голяма радост и от голяма скръб полудяват. Що е полудяване – това е изгубване на душевната енергия или неразбиране на душевния език.

Няма защо да се радваме много, но не трябва и да скърбим много, защото голямата радост подразбира голяма скръб и обратно; това е верен закон. Казвате: „Когато отиваме на Небето, ще се радваме много, но когато слизаме долу, в ада, ще скърбим“; това са два противоположни полюса. Вие, които не разбирате Божествените закони и не сте запознати с тях, казвате: „Защо тези хора са долу в ада да се мъчат?“; аз бих попитал защо онези, които са горе, се радват. Каква разлика има между страдание и радост? Скръбта произтича от факта, че сме загубили онова, което ни е дадено – например ако изгубим здраве, пари, слух или нещо друго, ще скърбим.

Следователно трябва да се научим да пазим онова, което Бог ни е дал. За да можем да пазим даденото, непременно трябва да удвояваме своята енергия, за което е даден закон в Евангелието: удвояването е закон на сеенето – ако земеделецът не сее, ще губи. В това отношение вашият мозък е нива, върху която трябва да сеете. Във вашата житница Бог е положил семето, а като дойде определеното време, Господ казва: „Посей нивата!“; вие отговаряте: „Тази година няма да сея, защото имам достатъчно храна, ще си почина“ – оставяте мозъците си необработени и те, както се казва на научен език, атрофират. Главното изкуство в опазването на душевната енергия е обработването на мозъка. Има три начина,

по които човешката енергия се изразходва: първо, чрез физическия организъм – чрез ръце, крака, мускули, стомах, бели дробове; второ, чрез човешката мисъл и разсъждение; трето, чрез човешките страсти.

Най-опасните елементи за изразходване на енергията са страстите и онези от вас, които се оплакват, че паметта им отслабва, ще знаят, че у тях страстите са взели надмощие. Този факт се забелязва у млади момичета и момчета на около петнадесет-шестнадесет години – в тази възраст те започват да любят и затова започват да забравят и не могат да си учат уроците. Така е и с възрастните – и те се влюбват в други неща, но това не е Любов, това е привидна любов, любов на чашката. Такова е положението на всеки пияница, който обича чашката – погледне в нея и е доволен. Подобно е положението и с мислите: в окултен смисъл има мисъл чисто физическа, има мисъл на желанията, има и духовна мисъл. Мислите на желанията са тези, от които съвременното общество страда, т.е. епохата, в която хората живеят днес, е такава.

Това движение вътре в нас, този стремеж трябва да стане венец в ръката Господня. А под израза *ръка Господня* ние разбираме волята Божия. В съвременното общество човек трябва да има силна воля и аз ще ви дам методи за усиляне на вашата воля. Вие мислите, че имате воля; да, имате, но тя е обикновена; за да имате воля, трябва да знаете да се движите в кръг. В Америка има столове, наречени *rocking chair*, които са най-глупавите столове – който седне на тях, се завърта; на такъв стол никога не сядайте, не се въртете!

Когато искаме да паднат ябълки от дървото, ние го раздрусваме. Когато имате една еднообразна мисъл – например че не обичате някого, вие изпращате мисли от вас до него и от него до вас, сякаш сте седнали на този *rocking chair*, и няма да минат и един-два дни, когато ще се усетите неразположени духом. Ще ме питате защо еди-кой си човек ви е казал тази обидна дума; казал я е, за да опита вашата воля. В Писанието е казано: „Трябва да

имаш шлем, за да отбиеш неприятеля“. Неприятелите от Невидимия свят може да ви хвърлят една лоша мисъл чрез когото и да е – чрез жена ви, чрез мъжа ви, чрез децата ви или чрез някого друго; даже и тези, които най-много обичате, ще ви подхвърлят такава мисъл, каквато не сте очаквали. Трябва да отбивате всяка мисъл.

Вие сте чували това старо изречение: „Господ ще направи всичко“; как ще направи всичко? Да допуснем, че в една стая храните буби и в нея пуснете вашия млад юнак – едно двегодишно детенце. Какво ще направи то с бубите – ще обходи и ще ги изпомачка всичките. По същия начин може да пуснете една ваша двегодишна мисъл във вашата светая светих и тя за един час ще изпомачка всичките ви буби. Под думата *буба* аз подразбирам известен род мисли, действия или желания на вашата воля.

В Живота си ние трябва да следваме точно методите, които Природата употребява. При нея никога не може да си представим Слънцето като един тъмен кръг, защото то не би било Слънце, а всякога трябва да си го представяме светло. Светлината е кръгообразно движение. Най-първо вложете в съзнанието си това, че всяка една мисъл, желание, действие, които проникват вътре във вас, са изпратени от Невидимия свят и да знаете, че това, което ви се случва, непременно трябва да се случи. Ако разбирате този закон на движение, ще знаете, че една мисъл, която е изхвърлена от някого и която е преминала от единия край на вашата орбита до противоположния ѝ край, сама ще падне. Ако вие сте на този край, ще можете да я хванете; затова никога не хващайте току-що пристигналата мисъл в момента, когато кръстосва вашата орбита в единия край. Затова Христос казва: „Не противи се злomu“; това значи: не му се противи, но застани на другия край и го улови.

Сега, разбира се, ще ви трябва опит; в какво се състои той? Мнозина са ми задавали въпроса как да се развиват, как да напредват, как да видят това или онова. Аз бих желал не само да виждате, но и да усвоявате нещата. Може да видите едно житно зърно – то е едно нещо; ако

вземете и го посееете, то е друго нещо. Така че за една Божествена мисъл, която ви се дава, не е достатъчно само да я почувствате, но трябва да я усвоите и приложите. Искате например да видите някой Ангел. Можете да видите Ангели колкото искате, можете да отидете при тях, но като се върнете, оставате си пак същите, само разказвате това, което сте видели като на представление, и въпросът приключва. Трябва усвояване на тези принципи. Важно е, когато видите някой Ангел, да влезете в съприкосновение с неговата интелигентност, с неговия дух. Така и в Природата най-напред нещата започват с чувстване, а после с виждане. Има много животни, които ни чувстват, но не ни виждат; един ден, когато израстат, когато дойдат на нашето положение, ще кажат: „Виждаме сега това, което по-рано ни е препятствало в живота“.

Ще ви дам един опит, който да изпълнявате в продължение на един месец. Мнозина от вас могат да го изпълнят. Не мислете, че когато правите опити, всичко е приятно и всичко има резултат; може да имате най-лош резултат, но това да не ви обезсърчава – най-лошите резултати понякога са най-добрите. Ще ви дам пример за обяснение на тази мисъл. Жената на един турчин се смяла много, челюстта ѝ се изместила и устата ѝ се изкривила. Търсили лекари, за да наместят челюстта ѝ, но никой не могъл да я намести, затова един ден мъжът ѝ я качил на колата, за да я заведе при един добър лекар. По пътя обаче конете се подплашили, обърнали колата, жената паднала на земята и с това падане челюстта ѝ се наместила. Турчинът тръгва да направи един опит за лечение при някакъв знаменит лекар, но Господ намира за добро да падне тази жена от колата и по този начин да се намести челюстта ѝ. Затова не считайте, че падането от колата е лошо – напротив, то ще ви намести челюстта.

Опитът се състои в следното: първо, когато се породи у вас една мисъл на омраза, тя да се превърне в обич. Ще ви дам метод, по който да превръщате омразата в обич: веднага се поставете на мястото на този, когото мразите,

допуснете, че и вие имате същата грешка по отношение към Господа, и кажете: „Господ при всичките ми грешки ме обича, затова и аз ще направя същото с този човек – ще го обичам!“. Каквато и грешка да е допуснал или каквото и поведение да има даден човек спрямо вас, в същото такова положение сте и вие по отношение към Господа. Господ и досега не си е изменил поведението спрямо вас, Той ви обича. Започнете да движите мисълта си от вас до Господа, а после преминете от себе си към другите – към човека, когото мразите. Тази обич, която има Господ към вас, ще мине от вас към другия човек и той ще се постави в същото положение спрямо вас, в каквото сте и вие към Господа, т.е. в съзнанието на този човек ще се създаде същото отношение.

Второ, през целия този месец не одумвайте никого или като ви одумват, мълчете, правете се, че това не се отнася до вас. Може да се вкиснете малко, но считайте, че това не сте вие. Ако жена положи ръцете си във вкиснато тесто, те вкиснати ли са? Даже и цялото ви тяло да се вкисне, считайте, че вашата душа не се е вкиснала; не приемайте външното вкисване за вътрешно. Не мислете, че е лесно да се откажете от одумването, то е сериозна работа. Аз не искам за цял живот да не се одумвате, но само за един месец – това е само за един месец, за да опитате каква е вашата воля.

Като ви карам да превръщате омразата в обич, първата няма изведнъж да изчезне и ще продължава да се явява. Ако опитът ви излиза всеки път сполучлив, ще усетите един вътрешен Мир и придобиване на една малка енергия; ако пък опитът ви някой ден излезе несполучлив, ще имате малка загуба на енергията си. През тези тридесет дни ще имате и загуба, и печалба, но главното е крайният резултат да бъде добър. Може да падате от колата, но в края на краищата челюстта ви ще се намести.

Тези два опита ви давам, защото те работят по естествения път, по който Ангелите работят сега в света. Вие ще имате тяхното съдействие.

Трето, произведете в себе си една добра мисъл и я задръжте през целия месец. Когато правите този опит, всякога мислете, че сте свободни; не мислете, че външният свят или отношенията, които имате към хората, могат да ви противодействат. Преди да започнете опитите, ще кажете така: „В този момент, когато започвам опитите, чрез Силата Господня, която е у мен, аз мога да сторя всичко!“. Да не ви смущава думата *всичко* – тя подразбира всичкото Добро, но не и всичкото зло. Няма сила, която в този момент може да ви преодолее. Дръжте в ума си живата мисъл: всякога, когато човек иска да извърши едно добро дело, Божието съзнание е будно. Щом решиш да извършиш едно добро дело, между теб и Бога се явява връзка, повежда се вече разговор; в момента, в който решиш да вършиш Добро заради Бога, Той мисли за теб.

Тези три опита, които ви давам, ще бъдат като основа за обновяване на вашите мисли и сърца, преди да започнете да се борите. Виждам, че мнозина от вас живеете като тези, които са си купили лотарийни билети и очакват да им капне нещо; втората година пак купуват билет, третата година пак, а печалба я им капне, я не. В Царството Божие по този начин не се влиза. Царството Божие чрез Сила се взема, Знанието чрез Сила се придобива – всичко в света чрез Сила се придобива. *Чрез Сила* означава чрез тези Разумни същества, които стоят по-горе от Ангелите – те са Силите Господни и чрез тях всичко се придобива; тези Същества са Архангелите.

По-нататък, като направите тези опити, ще дойдете до това да изгонвате ревматизъм, главоболие, сърцебиене, охтика и други болести, които съществуват не само в организма, но и горе в ума, и в сърцето.

Казва се в Писанието: „Ще бъдеш венец на слава в ръката Господня“. Под *венец* се разбират най-възвишените Ангелски същества. Да имаш венец Господен – това е да си във връзка с Възвишените духове на Любовта, които са и извор на Божествената Любов; всеки, който пие от този извор, ще утоли жаждата си. Има две категории:

венец и слава. Славата – това са Архангелите, които са носители на Божествената воля на физическото поле. Когато искаш да усилиш волята си, ще извикаш един Архангел, а той е мощен, силен – това е един закон, който работи чрез внушение. Какъвто идеал е имала в ума си една майка, която зачева дете, такова ще бъде детето ѝ. Нашите мисли и желания стават точно такива, за каквито същества в дадения момент мислим. Ако мома люби някой глупав момък, такова ще бъде нейното дете. Тя гледа на момъка с други очи, представя си го по-идеален, а всъщност не е такъв; нейната представа е едно състояние, което не съответства на това, в което тя се проявява. Ние не трябва да гледаме каква е неговата душа, а какви са проявленията му. Не трябва да гледаме момковата външност – че е хубава, че ходи спретнато и т.н.; един кон може да бъде спретнат, но в този спретнат кон няма никаква интелигентност.

Аз разбирам движенията като разумност. Спретнатостта разбирам като случай, когато някой ти намести счупения крак или те облекчи, когато си неразположен. Например да вземем някого, когото мислим за спретнат. Влезе той в едно молитвено събрание и мисли лошо за едного, за друго; това са те, спретнатите хора, които развалят настроението в едно молитвено събрание, това са ваклите моми и момци, това са чернооките и чернокосите хора. Ако си спретнат, трябва да влезеш с разположение, да го внесеш и в останалите. Не е такъв венецът и славата Господня и действително, в такова събрание човек скоро остарява. Как да не остарееш? Ако взема за някого от вас да казвам постоянно, че е грозен, ще видите, че след един месец той ще почернее; ако на някого постоянно казвате, че е хубав, той ще се поправи. Когато ви видя понякога почернели, казвам: „Някой е работил върху вас“. Вътре в дома на Бога червеи не искам! Ако има червеи, да стоят вън! Когато хвана, ще го прехвърля през дуvara отвън, а който си прави добре опитите, ако е паднал през дуvara, ще го взема и ще го върна обратно. Това е един отличен опит.

Когато реших да говоря на жените, времето беше дъждовно. Казах си: „Този дъжд показва, че на жените не им върви“; но гледам, че днес времето се поправи – това показва, че и на жените се отпуска кредит; Слънцето, което грее, показва, че и то е в съгласие. Това не е само утеха, това са факти.

Когато пристъпите към първия опит, не се спъвайте от нищо. Не губете чувствата, мислите и религиозните вярвания, които имате. Всеки мъж или жена трябва да прилага своята опитност. Дошли сме на Земята да печелим, за да се върнем при Бога богати. Да се губи е лесно, но да се печели е изкуство, понеже на мнозина от вас умът не работи. Това „губене“ окултистите наричат демагнетизиране.

Ако тези зададени опити не можете да направите сами, поискайте помощта на друго, работете колективно. В тази работа трябва да имате търпение. Започвайте опитите обикновено сутрин или когато имате разположение. Ще попитате дали ще се приеме молитвата ви; ние сме длъжни да се молим, но не трябва да се интересуваме дали Господ ще приеме молитвата ни, или не.

За да успявате в този живот, трябва ви силна воля, силен ум и силно сърце; тези неща се добиват само когато човек води един чист и свят живот – вън от това никаква друга сполука не може да се очаква. Когато се разгледа цялата история от единия ѝ край до другия, най-сполучили са тези мъже и жени, които са живели най-чист и свят живот. Не мислете, че е лесно да бъдеш чист и свят човек. Щом като си изцапан, някога си се напил и си паднал. Изобщо в света чистотата и светостта надделяват. Грешим, като мислим, че в грях ни е заченала майка ни; всички, които не изпълняват Божията воля, са в грях заченати, а които изпълняват волята Божия, не са заченати в грях. Някой казва: „Ние сме грешни“; да, не отричам, че правим грешки, но че сме заченати в грях – това отричам. Всички, които изпълняват волята Божия, са в Любов заченати.

Христос иска човек да бъде правдив в душата си – какъвто е горе, такъв да бъде и долу. Разтревожен си – не скривай това; когато си разтревожен, това означава, че вашите деца, които са вътре във вас, са много неразумни – но и това ще се нареди. Като се упражнявате така, всичките мъчнотии ще изчезнат и ще дойде благословието в света. По този начин най-после ще заставим хората да не крадат и да не лъжат. Сега вече ще упражнявате волята си, за да станете чисти и свети. Като станете такива, ще имате силата да късате плодове от Дървото на живота, за да видите, че всичко е възможно. Само по този начин животът ще стане интересен.

Отсега нататък все в Училище ще бъдете. Досега не сте били в такова Училище. Досега сте мили паници, лук сте рязали и т.н., а отсега ще започнете от буквата А, която е глас на волята – само така ще упражните волята си.

*26 юни 1918 г., София*⁷

КОЙТО НАМИГВА

Който намигва с око, докарва скръб, а безумний в устни ще се подплъзне.

Притчи Соломонови 10:10

През този месец искам да прочетете всички Соломонови Притчи и тези от тях, които ви направят силно впечатление, да научите наизуст; аз ще ви разкажа после защо трябва да ги научавате наизуст.

Забележете, че от всички човешки сетива окото заема едно от най-високите места; то си служи с виделина и с нея се докосваме до предметите. Сетивността в ухото се предава чрез известни вибрации на въздуха. При обонянието също чрез вибрации на въздушните частици се предават миризмите. Но щом се дойде до вкуса и осезанието, трябва да си служим с чисто физически средства – с доближаване към езика или с докосване с пръстите. Следователно окото има чисто умствено значение.

Намигването съдържа два момента: единият е, когато се затваря окото, а другият – когато се отваря. Отварянето е денят, то е един миг. Като си отваряш и затваряш очите, преминава един период от двадесет и четири часа. Когато си затвориш очите, тогава стават всички престъпления в света. Това намигване всички го вършите – когато влезе някоя лоша мисъл у вас, вие намигвате. Някой греша, значи често намигва. Мома намигва на момък и момък – на мома; в това се изразява едно неправилно движение на човешкия ум. Да намигваш означава да слизаш една степен по-надолу. Очите на хора, които намигват, стават малки, а за хора с малки очи казват, че са хитри и лукави; това е резултат на намигване. По същия закон и вашият

ум деградира; щом очите стават малки, деградира и умът, от него изчезват всички благородни мисли и чувства – това показва, че вашият свят става по-тесен и кръгът на вашите знания се стеснява.

Соломон, който е събрал тези притчи, казва: „Който намигва с око, докарва скръб“ – скръб на кого? На своята душа, защото прозорците ѝ стават все по-малки, влиза по-малко Светлина, а през прозорците влиза и Животът. Ако в теб дойде някоя Божествена мисъл и ти си кажеш: „Не му е времето сега“, това значи, че си намигнал; карат те да извършиш някоя работа, но кажеш: „Не му е времето сега“ – намигнал си. Днес намигнеш, утре намигнеш, вдругиден намигнеш; намигнеш на един момък, на двама, на трима и току-виж, че всички тръгнали след теб, цял скандал става. Ако една мома е сериозна, никой няма да я преследва. В Живота има много такива момци; не мислете, че съществуват само на физическото поле – има ги и в сърцето, и в ума. Под *намигване* се разбира човек, който не иска да учи Божествените закони.

У нас, българите, има обичай да си клатим главата в знак на потвърждение или отрицание. Когато българите потвърждават нещо, те си поклащат главата надолу, а когато отричат – нагоре. Ще забележите, че и конят поклаща главата си така; това движение означава нещо – когато конят си поклати главата, това означава: „Господарю, този път, по който вървиш ти, жена ти и децата ти, няма да те изведе на добро“. На физическото поле конят е емблема на интелигентността. Ако минавате покрай някой кон и той поклати главата си, това означава: „Приятелю, докато не изхвърлиш тази мисъл от главата си, няма да тръгнат работите ти“. Поправи поведението си и пак иди при този кон; ще видиш, че той вече няма да поклати главата си.

Когато вашият ум си клати главата като махало на часовник, това показва, че няма да ви върви работата. Гледай твоят ум да не си клати главата, да стои на едно място и да работи. Това има отношение и към някои

психически състояния: хора, които са много нервни, мигат с очите си. Когато човек започва да губи своето душевно равновесие, той клати главата си, мига с очи и си движи краката, но тези движения са неправилни, те са като една вихрушка, която само вдига прах.

По същия начин обяснявам и закона на скръбта. Някой казва: „Скръбен съм“; хубаво, дръж си очите отворени! „Но много ми е тежко на душата!“ – дръж очите си отворени! „Боли ме гърба“ – изложи го на Слънце! Дръж ума си бодър, свеж и отвори очите си към Бога! Казваш: „Е, сега за Господа ще седна да мисля!“; с тези думи ти си затворил очите си. Някоя мома се влюби в някой момък и затваря вече очите си за майка си, за баща си, за всички въщи и мисли само за момъка; така и ние си затваряме очите, душата и сърцето и започваме да мислим само за временни неща.

Човек има три вида очи: едните са физически, вторите са на душата и третите – на ума. Ако се съмнявате в това, направете един малък опит: станете ли сутрин много неразположени, спрете се и кажете: „Няма да намигвам!“; отправете ума си към Бога, започнете да мислите за Бога, за всичко хубаво, за Ангелите. Помислете така пет-десет минути и веднага ще придобиете равновесие в душата. А сега как се лекувате? Станете сутрин, неразположени сте, сложите раницата си на гърба, тръгвате по съседки и започвате: „Знаете ли колко ми е тежко?“; другата отговаря: „Ами ти знаеш ли на мен какво се случи?“. Отиват после двете при трета някоя и ѝ разказват своето тегло, тя пък им се оплаква от своите несгоди – и какво излиза от това? Всички носят раниците си. Не по този начин! Съберете се трите сестри, седнете на стол, обърнете се на изток, помислете малко около десет-петнадесет минути и умът ви веднага ще се разведри, една Светлина ще проникне в него; тогава, колкото и малка мисъл да ви дойде, приложете я.

„А безумний в устни ще се подплъзне.“ В тази притча са взети символите на очите и устата. Който намигва,

докарва скръб, а безумният е този, който дълго време е намигвал. Неговият ум от дълго намигване е станал безумен, т.е. говори това, което трябва и не трябва. Всички съвременни хора страдат от това. Мъжът ти направил нещо, казал ти е нещо обидно и ти веднага тръгваш от къща в къща да разказваш какъв е. Като повтаряш едно и също, бъркаш в един и същи кош: „Мъжът ми е жесток, вагабонтин, аз го мислех за благороден!“; а другата казва: „Твоят е цвете, ами моят знаеш ли какъв е?“. Кой е виновен за това? Мъжът ви е намигнал, а вие отивате сега да намигвате; мъжът ви е намигнал, а вие вече сте безумна в устата. Това, което развъртава в света, което причинява най-големи страдания, са онези нехармонични и некрасиви образи. Например говориш някому, а той си изкривява устата – какво значи това изкривяване?

Щом се подхлъзнеш, ще има падане, така че на онзи, който намига, ще му бъде тежко на душата, а това подхлъзване не е нищо друго, освен падение. Паднеш от някой мост при катастрофа – то е подхлъзване; падението всякога е изгубване на равновесието в душата – при това падане стават най-големите нещастия.

Най-важното нещо е да държиш ума си бодър и свеж. Друго важно правило е: когато ще говорите нещо, да го обмислите добре. Дайте си един отчет дали от това, върху което ще говорите, ще имате полза вие или някой друг; ако никой няма полза, занимавай устата си с нещо друго, устата не е канал за помия. От нашата уста трябва да излиза всичко най-възвишено и чисто – всичко, което може да причини благородство; а лошите думи, които често излизат от устата ви, трябва да отидат на друго място, предназначено специално за помии.

Аз ще ви покажа този закон, ще ви покажа как действа физически една мисъл. Ако не държите вашите мисли отворени, т.е. ако не контролирате вашите мисли, тези нечистотии ще излязат от устата ви и няма да мине много време, вие ще пострадате от запичане и ще трябва да си правите клизма. Казвате за някого, че се е

запекъл; казвам: намигнал е, не е пазил словото си. Всяка мисъл произвежда физиологическо действие върху нас, затова от устата ви трябва само чистота да излиза, иначе ще викате доктори; не ви трябва доктори, а трябва да потърсите причината на всяка болест. Ще кажеш: „Аз съм направил устата си канал и трябва да я изчистя!“; всички хора са направили устата си канал и искат да живеят добре. Устата ви трябва да бъде чучур на някоя чешма. Ако имате запичане, наука не може да имате. Червата и стомахът трябва да бъдат свободни.

По-нататък ще ви говоря какво отношение има между главата и стомаха. Между душата и духа в тялото има много тясно съотношение. Имайте предвид, че стомахът е глава на душата. Стомахът е мъж; между този мъж и главата има тясно съотношение, те се разбират добре, защото са мъже. Белите дробове са жени на мозъка, а сърцето е тяхното дете. И стомахът си има жена и дете. Аз искам само да доведе до съзнанието ви идеята, че всяка мисъл, която минава през вас, ще произведе известен резултат в организма ви, който ще се прояви или сега, или в друг ваш живот; ако не поправите сега мислите си, те ще останат такива за хиляди години напред. Някой ще каже: „По благодат съм спасен“. Как? Когато паднеш във водата и те извадят, може по благодат да си спасен, но след изваждането ти трябва да се научиш да работиш.

Аз ви говоря върху прочетения стих, защото зная, че вие много се ритате с устите си. Знаете ли, че човешката уста е едно от скорострелните оръдия, ужасна картечница е тя; досега е била в чужди ръце и ние трябва да я освободим. Човек, който не може да мисли добре, си удря главата в стената. По главите аз класифицирам хората така: едни, на които главите са разумни, и други, на които главите са от тиква или чутура; ако главата ви е от тиква или чутура, нямате шанс за успех. Трябва да карате мозъка си да работи и да свършва работата си.

Не искам да се обезсърчавате и да не работите. Когато констатирате някоя погрешка, знайте, че тя е присадена

отвън, тя не е качество на душата. Имате раница на гърба си – това не е качество вътре във вас, не мислете, че сте се родили с раница. Влязла е някоя лоша мисъл във вас – тя не е ваша, изхвърлете я! Когато ви кажа, че във вас има някоя лоша мисъл, това да не ви обижда, защото аз искам да ви направя цялостни вътрешно; самата мисъл със своето пребиваване у вас ще ви обиди. За да се утаят тези мисли, трябва да намерите противоположни на тях. Не намигвайте, а дръжте мислите си отворени. Който и да дойде у вас, нека дойде, но без да му намигате. Защото Христос казва: „Всеки, който влезе през плета, крадец е и разбойник“. Всяка мисъл трябва да влезе през вашите очи и мозък; ако е влязла през сърцето ви, е един разбойник – такава мисъл не трябва да ви безпокои, но да се държи вън от кошарата.

Вътре в човека има три подразделения. В Православната църква също има три поделения, които са определени от хиляди години; те показват развитието на човека. Първо е отделението за оглашените, после – за верующите, и трето – за свещеника, който свещенодейства и който разбира начина, по който да се служи на Бога. Свещеникът е Учителят, олтарът – мястото на Учителя, който излиза оттам, слага огън и тамян в кадилницата и кади. Ако мигат днешните попове, защо правят това, защо кадят? Те не знаят защо, но аз зная. Това и вие често правите: слагате тамян в кадилниците си и тръгвате да гоните дявола. Дяволът с тамян се не гони, тамянът е само едно дезинфекционно средство; горенето на тамяна показва, че вашето сърце трябва да бъде също така горещо. Хубавите мисли от сърцето ви трябва да излизат и да освежават атмосферата, в която живеете; ако така кадите, добре разбирате символа на тамяна, но ако носите вашия буквар под мишница, без да го четете, той няма да ви ползва. Ето защо Господ ви е дал очи, които са прозорци на душата.

Следователно всякога, когато е светло, трябва да държим очите си отворени и да приемем толкова Свет-

лина, колкото ни е потребна. Някой път казвате: „Много е светло“, понякога казвате: „Тъмно е“. Е, добре, отвори си очите повече! Има хора, които пътуват нощем и им е тъмно, но и вечер има Светлина, само че за нея са необходими по-чувствителни органи, които да я възприемат – тази Светлина използват ясновидците. Истинските ясновидци виждат вечер по-добре, отколкото денем, но те не намигат, а държат очите си отворени.

Дръжте всякога мисълта очите ви да бъдат отворени! Казват за някого, че е умрял с отворени очи и бързат да му затворят очите; оставете този умрял с отворени очи! Сега всички учители и свещеници гледат да затворят очите на хората. Отваряйте очите на хората! Например някой се подвизава в Живота, а вие му казвате: „И ти мислиш, че християнин ще станеш! Много си закъснял, ние колко неща вече знаем!“ – това значи да му затвориш очите. Какво знаете вие? Така не бива, не! Кажете на този свой брат: „Братко, много хубаво си направил, започнал си добре“. Не е важно кога ще се стигне. Аз, като тръгна на разходка, вървя полека, разглеждам всички буболечки, всичко, което срещам на пътя, и най-после стигам. Не е нужно да се бърза, за да се стигне по-скоро до Черни връх; като тръгнеш за Черни връх, наблюдавай по пътя изворчетата, гледай какви буболечки, какви пеперуди има и ако умът ти е постоянно буден, ще видиш как Бог работи. Бих желал на всички така да са отворени очите.

Казвате: „Какво да направим, за да се спасим, как да се спасим?“; всеки, който не намигва, е спасен, а който намигва, се дави, затова не обезсърчавайте никого. Лицата ви, като ви гледам, на вид са строги, но те не са такива от истинска сериозност, а от съжаление за изгубените младини. Казвате си: „Едно време, когато бях хубава, млада...“; не си остаряла, не се лъжи – мислите, които имаш в себе си, те са стари, дрехите ти са стари, но душата ти е всякога млада. Когато остарее, твоето тяло не е способно вече да предава твоите мисли и Господ казва на Ангелите: „Иди, съблечи това мое дете, чиито дрехи са

много нечисти и не могат да се перат!“. Казвам: братко, ще те съблекат; или, казано на ваш език, ти трябва да си заминеш и втори път да дойдеш.

Като ви говоря за отворени очи, искам да държите физическото си тяло всякога чисто. Ще ви кажа какво влияние имат добрите мисли върху физическото ви тяло. У светиите, които са живели дълго време чист живот, се образува една особена приятна миризма, едно вътрешно много хубаво благоухание, наречено нюкс. Когато имате някое хубаво душевно настроение, когато сте били в някакво размишление, вие чувствате една приятна миризма, която е на някой възвишен дух, който ви е посетил. Вземете за пример поста – в него се пораждат такива мисли и се виждат такива неща, които другите не виждат.

Има религиозни хора, които много се молят, но нищо не виждат – те мислят само как да се спасят. Долу тези мисли! Има страдания на онзи свят, но тук има и по-лоши. Когато вършите престъпление, усещате един голям ад; всеки е опитал този ад вътре в душата си, защо търсите друг? Другият ад е играчка, този, вътрешният, е страшен и тогава казвате: „Този червей не престава да рови, не свършва!“; той е като една тения, срещу която вземате лекарства, изхвърляте я навън, но главичката ѝ пак остава. Казвате: „Защо е влязла тази тения?“; защото вашите очи са били затворени. В тази тения е влязъл един нечист дух, който постоянно смуче; тя ще излезе сама по себе си, ако се научите да държите очите си отворени, а устата ви да не са безумни. Може така да тренирате вашата воля, че от мястото, където е тенията, да я изхвърлите навън за една минута.

И тъй, ние, сегашните хора, които може да се лекуваме сами, нямаме нужда от лекар. Вие трябва да се калите. За да се познае твоята мисъл силна ли е, или не, направи следното: имаш ревматизъм, който с никакви лекарства не се излекува; виж първо каква храна му е необходима и после със силата на волята започни да го месташ от едно място на друго в тялото си. Щом започне да се

премества от едно място на друго, кажи му: „Господине, ти си влязъл в моя организъм, когато очите ми са били затворени, но сега заповядай към задната врата!“; а задни врати ние имаме много. Като се простуди някой, лекарите му дават аспирина, който причинява изпотяване; порите, през които става изпотяването, са задни врати. Не казвам, че не трябва да се изпотявате, но казвам, че една мисъл, допусната да влезе в нашето физическо тяло, трябва да излезе навън през тези пори. Порите се жертват за нашите очи и казват: „Ние сме готови да услужим на нашия господар“; през тях излизат всички нечистотии.

Когато човек извърши една грешка в моралния свят, усеща, че в него се събират много утайки. Не премахвай тази скръб, но бъди герой да изучиш нейната причина. Някой казва: „Искам да бъда светия!“; щом искаш да станеш такъв, върви по пътя, по който е минал светията. А теб те заболи гръбнакът и хайде – бързаш да дойдеш при мен. Болките, скърбите, страданията са необходими и за тях не съжалявайте, но намерете начин, по който да ги използвате. Дяволът е влязъл в нас, но ние няма да го изхвърлим навън, а ще го впрегнем на работа и ще му кажем: „Ние осем хиляди години ти работихме, твой ред е и ти толкова години да ни работиш!“. Дяволът е интелигентно същество и затова трябва да го накараме да работи.

Главното упражнение, което ви предстои този месец, е следното: развиване на волята. Но не тази, която вие имате, а разумната, Божествената воля. При развиване на волята мислите ви трябва да бъдат строго определени. Две мисли едновременно не трябва да ви занимават – ще разбирате една мисъл, една работа ще свършвате първо, а после друга. Всичко у нас е свързано като в една верига. Ще поясня мисълта си: ние вървим по един определен Божествен план и всеки ще работи различно. Да допуснем, че един от вас е тъкач, друг – писар, трети – работник на лозето и т.н.; търговецът ще приложи мислите си в търговията, тъкачът – в тъкачеството си, копачът – в ко-

пането, изобщо всеки – в своето призвание. Онзи, който е тъкач, ще тъче здраво и солидно; преждата му ще трябва да бъде здрава, нишката му – също. Защото всяка мисъл се изприда от мислите и желанията, които ви занимават – така се сформира цялата мисъл. Тази нишка трябва да бъде здрава и изтъкана по всички правила; така изпредена, ще влезе като Сила на вашата воля, защото волята ще трябва всякога да се приложи в материалния свят.

Там, където искаме да приложим мислите си, ще имаме спънки и препятствия. Ребус е този свят за нас. Например вие се оженвате за един мъж и искате да бъдете щастливи, но не можете да се споразумеете. У кого е грешката? И у мъжа ви липсва нещо, и у вас липсва нещо – и двамата сте влезли със затворени очи. Ако главата му отзад е вирната или сплесната, ако очите му са много малки, а устните му са много тънки, какво очаквате от такъв човек? Това показва, че не сте един за друг. Добре, какво ви остава тогава? Да направите вашите устни подебели, да развиете вашето сърце; за да развиете вашето сърце, трябва да сложите волята си в действие.

Френолозите казват, че сегашните хора имат четиридесет и една врати, през които могат да приемат посетители. Опитвате през една врата – не можете да влезете, опитвате друга и най-после ще намерите някоя врата, през която ще можете да влезете. Така по много начини можете да влияете на хората. И детето знае този закон – забележете, че когато иска нещо, започва с думи: „Мамо, дай това!“ – „Не може!“; тогава започва да те милва, целува и най-после ти се съгласяваш. То е отворило една от твоите врати и е влязло вътре. Умно е това дете и по този начин е употребило своята воля. Но ще кажеш: „Не искам да лицемеря“; няма как, ще гладяш, ще милваш, ще лъснеш този човек. Неговата ръка е нечиста – ще я измиеш, ще ѝ направиш една превръзка. Трябва да изучавате човешката душа, това не е лесно изкуство. Аз говоря за отношения между здрави хора, но ако и двамата сте болни, тогава ще извикате някой ваш ближен отвън.

Някой път се роди едно дете – то ще лекува баща си и майка си. Всеки отделен член може да спаси целия дом.

Отворете очите си към Бога! Ще знаете, че няма Същество по-умно, по-добро, по-чувствително, по-отзивчиво от Бога. Никакви Ангели, Серафими, Херувими не могат да се сравнят с Него. Някой казва: „Че този Господ с мен ли ще се занимава?“. Вие причинявате страдания на Бога, като нямате Вяра в Него. Философите казват: „Нима Господ ще се занимава с теб, ти си един нищожен пигмей!“; знайте, че Господ се занимава и с най-малките същества в океана, дори тях чува – вас ли няма да чуе? А вие, хората на ХХ век, държите очите си затворени и се лишавате от Божествената светлина. Ако ние живеем в една изба десетки години, ще имаме много болести; аз твърдя това не само за физическото поле, но и за Духовния свят, където причините са едни и същи. Молим се на Бога, но не излизаме от избите си. Първото нещо е да отвориш очите си към Бога. Ще кажеш: „Не зная какво е Бог“; това не е важно – аз може да не зная какви са елементите на Слънцето, но излагам гърба си на него и се ползвам от лъчите му. А учените хора казват: „Не използвай лъчите му, защото не го знаеш какво е!“. Човек, който е тръгнал към Бога, колкото и малко да се е замислял за Него, е спасен, колкото и да е лош като човек.

Знайте, че в това Учение, за което ви говоря, човек не погива. Дори ако изгубиш ръцете, краката, очите, ушите си и т.н., няма погиване. Казвате: „Изпъдили го“; нищо, той е изпъден от училището за година-две, но после го приемат да учи пак. Който смуцава другите, той бива изпъден вън. Ако вие не изпълнявате това, което ви учат, ще ви изпъдят, за да дойдат други, които искат да слушат и изпълняват.

Сега, в духовно отношение аз често чувам, че биете скамейки; наука не се учи така, няма да ви помогне удрянето върху скамейките вътре в училището. Който има воля, ще я упражнява не върху скамейките, а върху ревматизма или когато го боли корем. Вложете у вас чистите

си мисли, за да видите каква сила имат чистите влияния; ако се придвижите само с една стомилионна част от милиметъра, това е много. Не мислете, че като започнете с това Учение, изведнъж ще направите много неща; аз ще приема за голям прогрес, ако само с една стомилионна част от милиметъра успеете, и това е един прогрес. В цялата Вечност ще има един непреривен прогрес от знания. С такава бързина и аз се движа, не се обезсърчавайте. Всеки учен, който иска да наблюдава, се движи бавно. А вие искате бързо да свършите и да кажете след това: „Готов съм вече за професорска катедра“. Тази стомилионна част от милиметъра е вечна и най-точна мярка.

Ще ви представя една фигура: представете си проекцията на един център на безконечност и предположете, че за двадесет и четири часа трябва да направи един кръг. Знаете ли с каква бързина ще се движи, за да измине една стомилионна част от километъра? Тук тя се движи много бавно, но бързината, с която обикаля горе, е много голяма – в центъра движението е много бавно, но горе е много бързо. Ако се задвижи материята на вашето сърце с такава скорост, вашите сърце и ум щяха да се стопят, затова долу трябва да се движите много бавно, за да върви движението горе хармонично. И не се обезсърчавайте!

За да можете да упражнявате волята си, всякога трябва да заменяте едно неприятно състояние с друго – приятно. Ще ви дам начин за усилване на волята. Например имате едно много неприятно чувство и не може да се освободите от него. Станете, употребете един час и посетете едно семейство, което е в много по-лошо състояние, отколкото сте вие. Не казвайте: „На мен огън ми гори на главата, а ще ходя да посещавам други!“; идете при такова едно семейство, което няма дърва, няма хляб, нищо няма, постойте десет-петнадесет минути и вижте има ли някакво роптание там, или не. Върнете се у вас и сравнете тяхното състояние с вашето.

Искам да градите вашето здание. Дойде ли благородна мисъл в сърцето ви, изпълнете я! Ще изпълните тази

мисъл не както е писано в книгите, а както ви подсказва вашето сърце; ще я изпълните не по принуждение, а по закона на Божествената воля. Може да си кажете: „Е, най-напред ще поправа своя дом“; че всички хора нали са все Божии домове! Един човек, на когото можем да помогнем, е все от Божествения дом. Не престъпвай закона на баща си и майка си, дръж своята воля в съгласие с тяхната и ще бъдеш спасен.

Не се пресилвайте с каляването на волята си, достатъчно е всеки ден да свършвате една най-микроскопична работа – например ако дадеш на един човек чаша вода, и то е достатъчно. Ще кажете: „Е, чак толкова малка работа!“; и това е нещо сторено.

Друго правило: не отивайте по разни къщи и семейства, когато ви е много тъжно и скръбно, за да ви олекне; не носете вашия боклук на ближните си, това не е наука – не по този начин трябва да ви олеква. Така ще отивате с цел да използвате, но без да искате ще позволявате да ви използват. Ако ходите по другите къщи с цел да ви олекне, да оставяте там своя боклук, ще ви научат всички и няма да ви приемат. Искам всички да сте чисти, да нямате нищо под ноктите. Изчистете си дрехите, измийте се и тогава идете при Бога – защото самата мисъл да бъдеш чист е воля, самата мисъл да отидеш чист при Бога действа върху ума ви. Ако си нечист, съблечи дрехата си, измий се и иди при Бога, иди да се помолиш! Ученик, който е нечист, не се приема. Това не означава да станете педанти и да се вглеждате в хорската чистота, всеки да се занимава със своята; който се занимава с хорските нечистотии, той се покварява.

Така ще започнем от физическото към духовното. Аз харесвам светските хора, защото те вървят много добре, обръщат голямо внимание на физическата чистота. От тях се иска само крачка напред, за да влязат в Царството Божие. Имат ли това изкуство – физическата чистота, те ще преминат и към духовната. Тези неща са необходими за създаване на една благоприятна атмосфера за човешка-

та мисъл. От нечистотата на мислите се създава една неприятна атмосфера, от която учениците се демангнетизират. За работата на ума всякога е потребна Чистота. За да се наблюдава небето, трябва да има чистота. Като казва Христос, че чистосърдечните ще видят Бога, Той показва, че Чистотата е едно условие за виждане. Така че Чистотата ще държите като едно условие за усилване на волята. Тя може да се придобие само чрез ученичество. Това е религия. Религията има за цел култивиране на сърцето, но не трябва да спираме само там; това кланяне на Бога трябва да бъде в Дух, в Истина и в разбиране.

Тези Сили, които Бог ни е дал, трябва да знаем как да владеем. В душата и в сърцето има запичане, което трябва разумно да се използва. Казвате за нещо: „Да го хванем като вол с повод“; не може така. Що е повод – поводът е един закон, с който можете да владеете мислите на вашите душа, ум и сърце. Не гледай дали си в настроение, или не; прочети днес малко и като свърши денят, дай си сметка какво си научил. Записвайте това в едно тефтерче. Досега вашият живот е бил безразборен: ставате сутрин и до обяд сте все в кухнята, следобед пак нагоре-надолу и вечер си лягате уморени. Казвате си: „Е, утре пак същото нещо ни чака, кога ще се освободим?“; няма да се освободите, защото в този труд придобивате знания, калявате волята си в тези мъчногии.

Не съдете другите, оставете ги в техните грешки, но по-силните нека да помагат на по-слабите – няма по-добра молитва от тази да помогнете на брат си. Господ, на Когото се молиш, е умен и казва: „Я слушай, не си криви устата пред Мен, а излез навън и свърши тази работа!“. Ще кажеш: „Господи, аз не съм разположен“. Не си разположен, защото си сложил на гърба си по-голям товар, отколкото можеш да носиш – това е все едно някое дете да вземе един учебник по алгебра и да го разглежда, макар че знае само да смята. Така е и с вашите мисли – понякога имате много хубави мисли и чувства и казвате: „Аз имам много хубаво настроение“; това настроение е от един ваш приятел, който ви е посетил и нагостил. Не се

заблуждавайте с тези угощения, защото утре ще останете без тях; главното за вас е да се трудите и да знаете, че всеки ден свършвате една необходима за вас работа. Сърцето ви да бъде чисто, душата – свежа, умът – бодър, а духът – крепък!

През този месец помагайте си едни на други. Не ходете да се плашите, че това казал Учителя, онова казал Учителя. Аз съм казал всичко намясто, но вие криво тълкувате нещата. Който се учи, всякога е при главата, а който не учи, е на опашката; много човешки души са се повдигнали толкова, че са дошли до Ангелите и много Ангели има, които са паднали. Имайте предвид, че вие имате всичката възможност да учите и ако не учите, грях е на душата ви. Не трябва да казвате, че сте остарели, само дяволът е стар; мислете, че сте млади – за това Божествено знание, за да влагате вашата воля в тези знания.

Някои са богати, а други – бедни. Сиромашията е работа, а богатството е почивка. Има лоша сиромашия, има и добра сиромашия, т.е. лоша работа и добра работа; добра работа е тогава, когато знаеш да работиш, а лоша – когато не знаеш. По същия начин има лошо богатство, има и добро богатство. Но друг път тези състояния ще си сменят ролите. Днес си сиромаш, кажи: „Слава Богу, имам работа“ и започни да работиш; утре си богат, кажи: „Днес ще си почина“.

Сега казвам: и ние ще помръднем тази вечер света с една стомилионна част от милиметъра, но трябва да работим всички колективно. Като ви казвам да обърнете омразата в обич, ви е чудно, но всякога омразата може да се извади, защото е вътре у нас. Как ще се извади? Ако искате да пречистите водата, оставете я да се утаи или поставете малко стипца в нея, за да се избистри. Имайте предвид, че вие сте в едно Училище и ще следвате уроците, които ви се дават.

Онзи, който ме слуша и не изпълнява, знаете ли на какво прилича? Все едно го прекарвате през една гостилница само да помирише от всички ястия и да си замине, а той е много гладен. С мирисане живот не се

живее. По същия начин много хора само с мирисане служат на християнството и казват: „Отлично е, вкусно е!“. Който иска да влезе в християнството чрез знания, трябва да разбере, че могат да ви спасят, могат да ви лекуват, да ви обличат, но Знание по благодат не може да ви налее. Това е човешко. Павел казва: „Отчасти знаем, отчасти учим“.

Не трябва само да се мисли; да мислиш – това е твоя длъжност. Да се молиш – това показва, че трябва да си платиш дълга. Казваш: „Аз дишам“; длъжен си да дишаш, то не е работа на твоя дух. Знанието произлиза от Свободата на човешкия дух, от разбиране на Божията воля. Искам да бъдете свободни, да разсъждавате, не е важно вашето настроение. По благодат учителят не може да постави оценка на ученика; ако не учи, не може да му постави шестица – шестицата трябва да е вътре у вас. Аз нямам шестици, не давам нищо по благодат и шестица слагам само на онзи, който знае да работи. Какво значи шестицата – тя е закон на прогрес, на развитие. Като ви поставя седмица, това е закон на съвършенството.

Вие искате да започнете с големи работи, но трябва да се върнете назад. Когато Христос дойде от Онзи свят, Господ Го изпрати в най-ниското положение, на училище; Той се учи тридесет и три години, макар че имаше най-висок произход, смири се, послушен беше, впрегна се в дърводелство и правеше столове. Той правеше столове за вас, които сега все за столове спорите. Столът е символ на известно положение, което човек трябва да заема в света; и в къщи, и навсякъде – все за столове спорят. Христос учи това изкуство – да прави столове, та като седнете на тях, да ви е приятно. Христос имаше желание и да спаси хората – в какво се състои то? Той ги учеше да ядат здравословна храна. Трябва да храните душата си със здрава храна, ума си – със здрави мисли, а сърцето си – със здрави чувства.

7 ноември 1918 г., София

МАЛЪК РАЗБОР

Думите на цар Лемуил, пророчеството, което го поучи майка му.

Притчи Соломонови 31:1

Под думата *цар* се разбира човешкият дух; под думата *майка* се разбира Господ, Божествената майка, която го е поучила.

Що, сине мой, и що, сине на утробата ми? (31:2)

Думата *син* означава човек, който е на Земята.

И що, сине на моите обречения? (31:2)

Природата-майка всякога прави своите обречения за децата си.

Не давай силата си на жените,

нито пътищата си на погубителките на царете.

(31:3)

Първото нещо е да не даваш силата си на жените; тук под думата *жена* се разбира човешкото сърце, което се е отклонило от правия Път, затова не давай силата си нему. Под *погубител* се разбира един от пороците на човешкия ум – гордостта.

Не е за царете, Лемуиле,

не е за царете да пият вино,

нито за князете да пият сикера;

да не би като се напият, да забравят закона

и извърнат съда на всичките угнетаеми. (31:4,5)

За човешкия дух първо правило е да не се пие вино.

Под думата *сикера* се разбира пресечено вино, в което се слага малко мед, захар и черен пипер. Под *вино* се разбират пари; ако дадеш пари и на най-добрия човек, той се забравя. Под *вино* се разбират още всички слабости, които затъмняват човешкия ум, било то мисли, желаниа или действия, които дават крива насока на желанията.

Угнетами у човека се явяват всичките му добри мисли и желания; всеки, който угнетява желанията си, изопачава съда в себе си. Така, както изопачите вътрешния си съд, такъв ще бъдете и отвън, такъв ще бъдете и отвътре; такъв е Божественият закон: човек отвън представлява физическия свят, а отвътре – Божествения свят. Никога околните хора не могат да направят твоя свят по-добър, отколкото ти си го направил, и онези от вас, които очакват щастието им да дойде от другаде, се лъжат и затова остават разочаровани. Не очаквайте щастието си от другаде, то е вътре във вас.

На кого трябва да се дава вино и сикера?

*Давайте сикера на тези, които са в премеждие,
и вино на огорчените в душата:*

*за да пийнат и да забравят сиромашията си,
и да не помнят вече злостраданието си. (31:6,7)*

Давайте сикера на тези, които са в премеждие, а вино – на тези, които са наскърбени, гневни, начумерени. Напой и нахрани лошия, гневния човек! Вие не можете да разберете защо трябва да нахраните и напоите лошия човек, а добрия не трябва; вие не може да си представите това противоречие. Ако имате един твърд ремък, който не е годен за работа, нали трябва да го сложите в масло, за да омекне; мек ремък не трябва да се слага в масло – това подразбира, че енергията, която е твърда, трябва да се нахрани, да се сложи в масло, за да омекне. На наскърбения човек, понеже е твърд, дай му вино, хлябец и той ще стане годен за работа. Добрият човек сам по себе си има тази мекота.

*Отваряй устата си за безгласния,
за съда на всичките сирачета. (31:8)*

Отваряй устата си за безгласния означава, че умният човек трябва да защитава този, който не може да говори, а този, който може да говори, не трябва да се защитава.

*Отваряй устата си, съди праведно
и защитавай сиромаша и оскудения. (31:9)*

За вас, жените, които сте майки, е необходимо да съдите праведно. Когато човек седне на съдийското кресло, трябва да забрави всички свои лични отношения, не трябва да мисли за себе си, а да стане едно с Бога, едно с човечеството, т.е. интересите на Бога да са негови и интересите на човечеството да са негови. Голямото включва малките интереси, а малкото не включва друго малко в себе си.

*Кой може да намери добродетелна жена?
Защото такава е много по-скъпа
от многоценни камене. (31:10)*

Под израза *добродетелна жена* се разбира добро сърце; казва се в Писанието: „Ще им дам сърце, направено от плът, ще им отнема каменното сърце“. *Добра жена* подразбира *добро сърце*; да се придобие такава сърце е по-добро от скъпоценните камъни.

*Сърцето на мъжа ѝ уповава на нея
и не ще бъде лишен от изобилие. (31:11)*

Под *мъж* се разбира човешкият ум, който също има сърце. Казва се, че уповава на нея, защото сърцето, за което се говори, е разумно. Размишлявай за сърцето си! Щом едно ваше желание ви дава възможност да разсъждавате, то е разумно, а не ви ли дава възможност да разсъждавате, то е опасно. Вижте как се отразява у вас едно настроение на гняв – вие веднага избухвате и не мислите за последствията – това е глупавата жена у вас, т.е. глупавото сърце.

Изобилие подразбира всички радости, които се търсят. Всички радости произлизат от сърцето – то е почвата, в която растат Божиите блага.

*И ще му донесе добро, а не зло
през всичките дни на живота си. (31:12)*

Когато не огорчавате никого, когато не оскърбявате никого, ще имате повече приятели, повече хора, които да ви обичат.

*Търси вълна и лен,
и що ѝ е угодно работи с ръцете си. (31:13)*

Христос казва: „Търсете, хлопайте и искайте!“, така че според този стих сърцето явно търси. Търсенето – това са разумните желания на човека. През всичките дни на живота си тя търси – какво? Вълна и лен. Вълната и ленът имат две различни качества: вълната задържа в себе си топлината, а ленът я пропуска; хигиенично е през лятото да се носят ленени дрехи, а през зимата – вълнени. Еврейските свещеници са носили винаги ленени долни дрехи. Разумната жена търси и обработва вълна и лен, а под *вълна* и *лен* се разбират две благородни желания. От вълнените и ленените нишки излизат най-добрите плодове.

Под думата *ръце* се разбира, че тази жена има разумна воля, за да изтъче от вълната и лена нещо. Ленът – това е мисълта, а вълната – желанието; когато чувства и мисли, тя знае какво да изтъче от всичко това. Вълната подразбира горещи желания, а ленът показва малко хладнокръвие. А изразът „що ѝ е угодно работи с ръцете си“ означава, че тя добре разработва всичко със своята воля.

*Тя е като корабите на търговците:
донася храната си отдалеч. (31:14)*

Това значи, че тя има кормилото и знае да направлява корабите. Кое е човешкото кормило – това е човешкият език; корабите са устата, в която тя носи храната си отдалеч, отвътре, така че тя знае, че е като кораб на търговците.

И става, доде е още нощ. (31:15)

Това значи, че Слънцето не я заварва в леглото; преди да дойде господарят ѝ, тя е на крак.

*И дава храна на дома си,
и дял на слугите си. (31:15)*

Домът – това е тялото; сърцето, умът и всички желания – това са нейните слуги, на които тя дава нареждания.

*Съглежда нива и купува я:
от плода на ръцете си сади лозе. (31:16)*

Тя съглежда нива с очите си, защото очите представят извор на Истината; вижда кое е полезно и кое не е и купува нива. Нивата подразбира външните условия на физическото поле, които Бог е дал; под *плод на ръцете* се разбира светът на нейното сърце; лозето означава, че у нея всички благородни мисли и желания са посадени. За такъв човек се казва, че е магнетизиран.

*Опасва чреслата си с крепост
и укрепява мишците си. (31:17)*

Под израза *опасва чреслата си с крепост* се разбира нейната воля. Тя е жена, която обработва тялото си, прави гимнастика, не я мързи; тялото ѝ е много добре обработено, няма никакъв недъг. Различава добре действията, желанията и мислите си и с това укрепява мишците си.

*Усеца, че търговията ѝ е добра:
светилникът ѝ не гасне нощем. (31:18)*

Под *нощ* се разбира състоянието, когато я налягат скърби и нещастия, но и тогава светилникът ѝ не угасва. Жена, която, намирайки се в нещастие, каже: „Досега ходих на църква, вярвах в Бога, но отсега нататък няма да ходя“, е без светилник.

*Туря ръцете си на вретеното
и държи в ръката си хурката. (31:19)*

Съвременните хора откриха, че Земята се върти около своята ос като вретено, а жените още преди време са смятали, че щом Земята се върти около своята ос, трябва и те да се въртят около себе си. Това значи, че всяка жена трябва да обръща и двете си страни към Слънцето; двете страни са радостта и скръбта и спрямо двете едновременно трябва да се върти всяка жена. Страната, която е радостта, е светла, а другата – скръбта, е тъмна, затова жената трябва да върти вретеното си. Когато дойде скръбта, завърти вретеното си, изправи се и запитай: „Моето вретено върти ли се?“. А ти какво правиш – оставяш хурката и казваш: „Земята не се върти“. Не, Земята всякога се върти, затова и жената трябва винаги

да се върти. Ако Земята би престанала да се върти, всички хора щяха да умрат, а благодарение на тази майка вие всички сте облечени.

Хурката означава Божествения свят. Тази изпредена нишка показва откъде иде енергията. Къделята представява Слънчевата система. Хурката се закрепва в пояса. Млечният път означава пояса на човешкия дух; Слънчевата система се стреми към този пояс. Всеки трябва да има къделя. Престане ли да се върти вретеното, липсват ли къделя и хурка, всичко се обръща с главата надолу.

*Отваря ръката си на сиромасите
и простира ръцете си към оскудните. (31:20)*

Вие не можете да отворите ръцете си на сиромасите, докато не изперете и изпредете вашата вълна. Думата *сиромас* в този стих означава всички семена, които още не са посадени. Отваряш ръката си, вземаш тези семенца, посаждаш ги в градината – с това ти вършиш едно добро. Веднъж отвориш ли ръката си на сиромасите, това значи, че съизволяваш. Когато помагате някому, вие помагате на слабия, не на силния; а сиромасите са бъдещето на света.

*Не се бои от сняг за дома си,
защото всичкият ѝ дом са облечени с двойни дрехи.*

(31:21)

Двойни дрехи в окултния език означава магнетични дрехи. Има хора, които се поддават на всяка болест – те са голи. Всеки човек, който се гневи и съмнява, е гол. И наистина, Адам и Ева, след като съгрешиха, оголяха, вследствие на което не можаха да удържат на външните борби. Силата на християнството е тъкмо в това – всеки да може да се облече. Като започнем да придобиваме тази магнетична дреха, ние забелязваме у себе си една Сила; този факт откриваме и в ежедневието: като облечем някоя дреха, ние чувстваме приятно състояние, една топлина, но съблечем ли я, изпитваме неприятност. Скръбта не е нищо друго, освен това, че дрехата ни е открадната; когато сме

радостни и весели, дрехата ни е с нас. Този закон е много верен. Когато вашите деца са радостни, те са облечени, но опитайте се да им вземете дрехата – веднага иде скръбта. Всички страдания, които имате, са от това, че нямате тази дреха. Ако бяхте ясновидци, щяхте да видите как изглеждате без тази дреха и как – с нея.

Прави за себе си завивки:

облеклото ѝ е висон и багреница.

Мъж ѝ е познат в портите,

когато стои между старейшините на мястото.

(31:22,23)

Мъжът подразбира нейния ум. Когато говори нейният ум, всеки ще я слуша, защото на такава жена мъжът ѝ е почтен; ако е ленива, никой няма да я слуша, защото мъжът ѝ не е почтен.

Прави тъкан и продава,

и дава пояси на търговците.

Облечена е с крепост и благолепие,

и се весели за бъдещото време.

Отваря устата си с мъдрост;

и закон на благосклонност има на езика ѝ.

(31:24-26)

Този закон на благосклонност е потребен на всички. Върху тези стихове вие сами помислете, а аз друг път ще ви ги обясня.

Внимава за управлението на дома си

и хляб на леност не яде. (31:27)

Тази жена никога не взема каква да е храна, а избира здравословна във всяко отношение. Известно е, че леността е майка на всички пороци. Изобщо съвременните културни хора са станали много лениви: те отиват на църква да излъжат Бога, запалват свещ и казват: „Хайде да се помолим, да запалим една-две свещи, та ако капне нещо...“; вземат един лотариен билет, а след това сядат по кафенетата, чакат да капне нещо от този билет и като дойде срокът за тегленето му и видят, че няма нищо, купуват нов билет – и хайде пак на църква да запалят свещ

и да се помолят; купуват акции, но курсът им понякога пада и така изгубват всичко. Такива хора са лениви. Не, ще работиш, ще обработваш всичко в себе си! Нещастията, които сега ви сполетяват, са вашето минало и с тях вие изплащате старите си дългове.

Защо тя не яде хляб на леност? В съвременното общество често намираме такива случаи, в които се яде хляб на леност: някой момък ухажва момата в някой дом; той е облечен хубаво, битово добре е нареден, но има тук-там дългове и търси тази богата мома, за да плати тя дълговете му. Бащата и майката бързат да го уловят, без да знаят неговото материално състояние, и оженват младите. Заемодателите започват да се явяват един по един със своите полици и казват: „Той е богат сега, ще си плати дълговете“; родителите се чудят и казват: „Чудно нещо, той беше много добър човек“ – да, но понеже вие се съюзихте с този ленив човек, ще носите сега неговите последствия. Когато дойде някой дух и ви каже, че можете да прекарате по лесен начин живота си, вие не се возете на неговата кола и не вярвайте на неговите обещания.

Чадата ѝ стават и казват: Блазе ѝ;

мъж ѝ я хвали и казва:

*Много дъщери са се обходили достойно,
но ти надмина всичките. (31:28,29)*

Вярно е, че такива майки и чадата им ги уважават, и светът ги уважава. С тези стихове Соломон описва идеалната жена, или стремежа на човешката душа.

Красотата е лъстива и суетна е хубостта:

жената, която се бои от Господа, тя ще бъде похвалена. (31:30)

Под израза *бои се от Господа* се разбира, че всяка жена, която е благочестива, ще бъде похвалена.

Дайте ѝ от плода на ръцете

и делата ѝ нека я хвалят в портите. (31:31)

През този месец проучете тази глава цялата.

Ще направите един опит, за да познаете силата на тези стари формули, да видите каква магическа сила има

хурката. Когато сте неразположени духом, ще направите следния опит. Мислено ще си представите десет оки вълна; ще вземете една голяма харания и мислено ще започнете полека да изпирате тази вълна – ще я изперете един, два, три, четири, пет пъти, докато стане съвсем чиста. След това вземате един от циганските даращи и започвате да я влачите; като я влачите така около половин час, направете я на къдели, след това я сложете на големи даращи и я направете на големи къдели. От готовите вече къдели вземете една и я сложете на хурката да предете.

Аз бих желал да ми опишете този процес, да ми опишете какви чувства ще изпитате, докато започнете да предете. Ще ми направите едно описание, подобно на това, което прави естественикът, когато наблюдава под микроскоп известен процес. Наблюдавайте след всяка къделя каква мисъл ще ви дойде. Тази формула за влачене и изпридане на вълната ни е дадена от окултизма и за половин час тя ще допринесе много повече, отколкото един педагог за цяла година. Този опит с вълната ще направите най-малко четири пъти в месеца. Ако някой заболее от испанската болест, лежейки в леглото си, нека пере тази вълна.

Ако тези опити дадат резултат, те са верни и истинни. С това, което е измислено и съчинено от нас, не може да се направят опити. Не се заблуждавайте в някои знания, които не могат да ви дадат сила. Като ви дойде някоя мисъл, спрете се върху нея, подръжете я един-два дни в ума си и ако нищо не роди, тя е неплодна. Не задържайте желаниа и мисли, които нищо не допринасят; въртете постоянно вретеното, нишката му да слиза постоянно отгоре и така навивайте две-три вретена – такъв процес трябва да започне да се извършва в умовете ви. Не се изисква само молитва, но и работа.

Какво подразбира думата *молитва*? Дишането има смисъл само когато кръвта циркулира. Когато кръвта влиза в белите дробове и се пречиства – това е молитва. Ако във вашите дробове няма кръв, какъв смисъл има да

поемате въздух и да се молите? А за да се молите, трябва да има въздух, който да пречиства кръвта. Някой път вие се молите, но не знаете защо; казвате: „Боже, благослови ни!“, но не знаете в какво да ви благослови; казвате: „Господи, нека се подобри малко моето положение!“ – нима вашето положение е лошо? Но ще кажете: „Искам да съм като другите хора“ – нима не сте като другите хора? А за да се молиш, храната трябва да се сдъвче със зъби, да влезе в стомаха ти, той да свърши работата си – да я превърне в сок, който да мине в белите дробове, и чак тогава можеш да започнеш да се молиш.

Само съзнателният човек може да се моли. Някои питат: „Защо да се молим?“; за да се пречисти кръвта ти, мислите и желанията ти. Ако доброволно не се молите, Провидението ще ви създаде условия да се молите. И най-твърдите хора се молят: заболяят, викат доктор и казват: „Моля ти се, докторе, да ми помогнеш!“; постави те Господ в лишение – бързо отиваш при някой заемодател и му се молиш. Господ е поставил като закон това, че човек трябва да се моли. Някой казва: „Не искам да се моля на Бога“; добре, избири си друг някой, на когото искаш. Има хора, които се молят на конете си – казват им: „Хайде, дий, карай, конче!“; молиш се на коня си, дано той ти помогне и изнесе твоя товар. От чисто психическо гледище, молитвата е един необходим закон. Да се молиш на Бога – това е правилното, това е чистият въздух; вън от тази молитва ще слизаш все по-надолу и по-надолу и всички среди, в които ще слизаш, са все по-нечисти. Когато нямаш разположение да се молиш, слез в стомаха си и поработи там.

В тези опити, които ще правите, стремежът ви не трябва да бъде егоистичен, но всички трябва да се заемете с изучаването на Божествените закони така, както се изучават разните предмети – естествени науки, български език, геометрия и други. Всеки, който е влязъл в училището, трябва да провери кое е вярно и кое не е. Това не е като във вестниците – в тях може да съобщят,

че един град е паднал, а след един-два дни да съобщят, че отново е превзет и т.н. Например пишат, че в Добруджа са навлезли румънците и всички отпадат духом; снощи пък пишеше, че румънците не са навлезли там. Някой дойде при теб и ти каже, че главата ти ще пати нещо, и ти започваш да се тревожиш – ето че румънците навлизат в главата ти.

Вие приличате на онази мома, която сънувала, че се оженила, че имала детенце и то умряло. Станала тя сутринта и разказала съня на майка си; и двете се разтревожили и започнали да плачат. Вие създавате много неприятности в ума си с тези фиктивни неща. Някоя казва: „Чух, че сестрите не мислят добре за мен“ – ето, румънците влизат в главата ти; после каже: „Не, излъгала съм се, добре мислят за мен“ – румънците излизат от главата ти. Колкото е вярно едното, толкова е вярно и другото. Някой свещеник ти каже, че си еретик, а аз ти казвам, че не си – румънците влязоха и излязоха от теб.

Като влезете в една школа, трябва да имате критичен ум, за да изследвате нещата, да имате отношения към Невидимия свят и към тези закони – само така ще може да си създадете един солиден характер, а сега очаквате всичко да ви дойде наготово. Аз искам тази вълна сами да я перете, да я влачите и предете; ако не знаете как се преде и влачи, аз ще ви науча. Само по този начин хората могат да се облагородят и повдигнат; трябва да се работи, работи и работи! Не казвам да се трудите, а да работите. Мъчението и труда оставям за хората, защото светът се занимава с тях. Щом си скръбен и тъжен, кажи си: „Да взема работа!“.

5 декември 1918 г., София

ВСТЪПЛЕНИЕ В ЛЮБОВТА

Послание към Ефесяни: 4

Като встъпление натази беседа ще ви приведа следния пример: представете си, че по улицата върви цял керван от каруци и всеки от вас кара по една от тях; каруците на някои вървят гладко, тихо, а останалите скърцат много и вдигат голям шум. Какво трябва да направите, за да не скърцат толкова много – ще вземете катранника, ще потопите в него перото и ще намажете осите на колелата, за да няма скърцане. Скърцането – това са страданията в живота ви. По същия начин и сърцето ви, когато скърца, трябва да се намаже с катран.

Посланието на Павел към ефесяните ще проучите във връзка с Притчите. Всеки от вас да се спре върху най-важните пасажии на това послание – тези, които съставляват ядката.

Това встъпление е необходимо, затова го дръжте постоянно в ума си. Знайте, че всяко страдание е встъпление, въведение към Любовта. Някой пита: „Защо страдам, защо тегля?“; отговарям: понеже се пише твоята книга, прави се встъпление към Любовта. Като правя това встъпление, обръщам ви внимание да не мислите, че много знаете. Който мисли, че много знае, скоро остарява; за да не остарява човек, най-доброто нещо е да мисли, че има много да учи. Същото се забелязва и у децата: те имат ламтеж всичко да учат. Никога не казвайте, че това е за младите, а не е за вас, старите, защото у вас ще остане мисълта, че сте стари, и действително ще станете такива – няма да забележиш как ще се прегърбиш, ще станеш като въпросителна и всички хора ще кажат, че си стар. Имайте предвид, че младостта е въведение към Царството Божие. За да влезете в Царството Божие, необходимо ви е в живота едно нововъведение – да станете млади.

Ще пристъпя към разяснение на четвърта глава:

И тъй, аз, узник в Господа, моля ви да ходите достойно на звание то, в което бидохте призвани, с всяко смиреномъдрие и кротост, с дълготърпение да си претърпявате един друг, с любов, като се стараете да увардите единството на Духа в свързката на мира. (4:1-3)

Узник значи човек, който е призван в Божието училище. Павел казва: „Аз, който бях призван в Божието училище, моля ви да учите тъй, както аз учих, а именно – с всяко смиреномъдрие, кротост и дълготърпение, като претърпявах другите с любов“. Като стоите в клас, може някой да ви стисне, да ви мушне, но вие си кажете: „Няма нищо, стаята е малка, Любовта ще претърпи!“.

„Като се стараете да увардите единството на Духа в свързката на мира“ означава да се стараете да свързвате един урок с друг, да имате тази вътрешна връзка, която Духът, т.е. Учителят, е вложил. С тези думи Павел казва: „Аз слушах този Учител много внимателно“.

В посланието по-нататък се казва:

Едно тяло и един Дух, както се и призвахте с една надежда на звание то ваше. (4:4)

С това Павел казва: „Аз подчиних своето тяло на Духа, като му служех в надежда“.

Един Господ, една вяра, едно кръщение, един Бог и Отец на всички, Който е над всички, чрез всички и във всички нас. (4:5,6)

Павел казва с тези стихове: „Това правих, защото слушах и изпълнявах мислите на Този Един Господ, Който ми говореше за една Вяра – вяра по отношение на ума“. *Едно кръщение* значи да изпълняваш, да понасяш всички скърби и мъчности с благодарност. Не е кръщение това да те потопят в котела; кръщението е изпит, през който трябва да минеш. Павел казва: „Всякога, когато Учителят ме изпитваше, аз принасях Добро, т.е. добре отговарях, защото добре проучвах уроците си“.

Под *един Бог* се разбира мястото, условията, които са били дадени на Павел от Бога, защото Павел казва: „В един Бог ние живеем и се движим“, т.е. в едно училище се учим.

А всекиму от нас се даде благодат по мярката на Христовото даруване. (4:7)

В този стих Павел казва: „Аз използвах тази Божия благодат“. Благодатта се състои в това, че във време на нужда по-напреднали духове, наречени Ангели, слизат, за да ви окрилят, да ви помогнат, да ви осветлят по известен въпрос. Това осветление може да стане по различни начини; то може да дойде чрез някакъв сън – чрез внушение на някаква мисъл, когато спите, и щом станете сутрин, да я почувствате съвсем ясно.

Помощта не идва всякога чрез говорене. Има три начина, по които може да се говори: говорене отвън, говорене отвътре и говорене отгоре, т.е. да се говори на тялото, на сърцето и на ума. Някой казва: „Да ядем, обядът е готов!“ – това е говорене на тялото. Аз казвам: „Да се обичаме“ – това е говорене на сърцето; този втори начин на говорене не го разбираме така непосредствено, както поканата за ядене, защото с последното вие имате опитност. Помислете как ще разберете Обичта. Като ви кажа: „Да познаем Христа!“, това е вече говорене на ума. Как ще познаем Христа? Помислете върху Обичта и познаването на Христа. Обяснете ми вие, като българи, как обичате и как познавате Христа; у нас аз зная как става това, но ме интересува за България.

Затова казва: „Като възлезе нависоко, плени плен и даде давания на човеците“. А това „възлезе“ що е друго, освен че е и слязъл по-напред в най-долните страни на Земята? Този, който е слязъл, той е, който и възлезе по-горе от всичките небеса да изпълни всичко. (4:8-10)

Христос, като е бил на Земята, изпълнил е всичко и казва: „Аз победих света“. Другата победа – над плътта, Той е оставил за вас. Има три неща, които спъват

живота, а именно: плътта, светът и дяволът. Най-опасен противник е плътта – тя е връзка между човека и света, а светът е връзка между плътта и дявола; Христос, като е победил света, е скъсал съединителната връзка между плътта и дявола. Имаш дъщеря, която кореспондира със своя любовник, но ти, като майка, скъсваш този телеграф и кореспонденцията прекъсва; така Христос е прекъснал връзката между плътта и дявола и той няма вече място у вас, освен ако не го поканите. Павел казва: „Аз ходих по този път и там нашата борба беше голяма“.

Под *всички небеса* се разбира проявлението на Бога в целокупността на човешкия живот.

И той даде едни да са апостоли, други – пророци, други пък – благовестители, а други – пастири и учители, за усъвършенствувание на светиите в делото на служенето, в назиданието на тялото Христово. (4:11,12)

Забележете, че всички тези неща са дадени, за да се усъвършенстват светиите. Кой са апостолите – те са тези, на които Христос говори; пророците са тези, на които Духът говори. Благовестителите идват след пророците, а след тях – пастирите и учителите. Намерете в себе си онова, което съответства на апостолството.

Помислете върху този стих; на какво ще уподобите апостолството, пророчеството, благовестителството, пастирството и учителството? Думата *пророци* се е употребявала още преди Христа. Намерете отношението между пророка, благовестителя и т.н. Човек трябва да развива своята дарба на апостолство. Апостол е този, на когото се говори отвън; пророк е този, на когото се говори отвътре; благовестител е този, който е опитал нещата – като ядеш някоя ябълка, ще благовестваш и ще кажеш: „Сладка е“. Кой е пастир – пастири са майката, която кърми детето, овчарят, който пасе овцете, учителят, който предава знания.

Докле достигнем всинца в единството на вярата и на познанието на Сина Божия в свършен мъж, в мярката на възрастта на Христовата пълнота. (4:13)

Апостолите ходиха с Христа, слушаха, тълкуваха Учението Му; Духът е работил с тях. Те бяха на брой дванадесет. Пророците са продължили работата на апостолите и са били на брой повече от тях; благовестителите са били още повече, а пастирите и учителите – най-много. Намерете колко са били пророците. Във всяка църква трябва да има поне един пророк, във всяко най-малко общество трябва да има поне един пророк; на всеки пророк трябва да има най-малко десет благовестители – този е редът на увеличаване, така че и дарбите по същия начин се увеличават.

Дарбите у човека съответстват на пророците, апостолите, благовестителите, пастирите и учителите и всички те трябва да се развиват. Всеки може да бъде за себе си пророк – пророк е всеки прозорлив човек, който предвижда нещата отдалеч. Той е учил в училище, завършил е и започва да прилага знанията, да прави изчисления и най-последно предсказва, че едн-коя си комета след толкова и толкова години ще се върне; като се сбъдне предсказанието му, казват: „Ето един пророк“. Всички тези дарби са ни дадени, за да познаем Сина Божий, докато стигнем до състоянието на съвършен мъж в мярата на възрастта, във възрастта на Христовата пълнота.

Един друг стих казва: „Ние имаме ума Христов“ – с това Павел подразбира връзката между Божествената душа и тяло. Като казва, че „Духът ще ви научи“, Христос поставя Духа по-високо от душата. В някои отношения поставят душата между духа и тялото. Павел казва: „За да имате Духа Христов, трябва да имате тази връзка между дух и тяло“.

Да не сме вече младенци, блъскаеми и завличаеми от всеки вятър на учението с човеческото лъстене, с пронирство, по ухищрението на измамата. (4:14)

От това се вижда, че в света ние не трябва да бъдем младенци. Може ли твоето дете да отиде до Витоша през някоя бурна нощ? За преминаване на планината в такова време се иска възрастен човек. Затова Павел казва: „Аз не бях младенец“.

Аз зная, че у българите любознателността е много развита. Преди петдесет години във Варненско се явила една циганка с голям охлюв, на който врачувала. Тя се прочула и около нея започнали да се събират хора от цялата околия; събрала много пари, забогатяла, поради което една вечер я нападат разбойници и я ограбват. Тя виждала всичко за другите, но не могла за себе си да предвиди, че ще я оберат.

Всички обичат да им врачуват, но то е само за преминаване на времето. Врачуват обикновено на кафе, на карти, по това как пропял петелът и накъде бил обърнат, как реве магарето и т.н. Човек, тръгвайки на път, също си има гадания – например срещне празна кола или някой свещеник и започва да се смущава. Тези неща от хиляди години са вложени у вас, само че сте изгубили ключа за разгадаването им и затова се смущавате. Защо ще ви смущава това, че сте срещнали празна кола или че ви е минала котка път? Какво трябва да направите? Трябва да научите времето, когато котката няма да ви мине път, когато котката не излиза.

Но с истинство в любовта да порастем по всичко в Него, Който е главата, Христос. (4:15)

Павел подразбира чисто духовната Любов, която не се мени, в която няма поляризиране на обич и омраза. В Духовния свят Любовта се проявява само с привличане. А любовта, в която има привличане и отблъскване, вие познавате: запознаете се с един човек, привлечете го, но скоро му се насищате и го отблъсквате; това става и с млади, и със стари. Някой момък обича някоя мома, а после я отблъсква. Това е законът на Земята – когато две същества се съединят на Земята, те непременно ще ритат, това ритане е неизбежно. Да допуснем, че вие лежите на легло, на което само един човек може да се побере. Да предположим, че по липса на място вашият възлюблен легне отгоре ви. Половин час ще го търпите, но повече не можете – ще ви натежи и ще започнете да ритате. На Земята няма условия за обич. Когато обичаш някого,

трябва да го държиш на половин метър разстояние от себе си. В любовта обикновено единият или другият ще се качи на гърба. Като се казва „да обичаш ближния си като себе си“, това означава да го държиш на половин метър разстояние; обичаш ли го повече от себе си, ще го носиш на гърба си.

Ведна от приказките на Халима⁸ се разказва следното: един господин минава през река и вижда, че на брега стои старец, който не може да премине; взема го той на гърба си и преминават заедно реката. Когато трябвало да слезе, старецът не пожелал и този господин бил принуден да го носи един, два, три и повече дни на гърба си. По едно време му идва наум да извади шишето си с вино и да си пийне, за да успее да напие стареца. Пие си той виното, а старецът го стиска за гърлото – и той иска; господинът му давал, давал, докато най-после старецът се напил, пуснал се тогава от гърба му и започнали двамата да танцуват. Така че когато не те пуска обичният човек, понапий го малко, а после и двамата ще си поиграете.

Днес всички все от любов страдате; аз наричам хората на Земята нещастни от любов хора. Всички страдат от любов, а после се оплакват, че не ги обичали хората. Аз бих препоръчал, за да се намалят страданията в света, да има по-малко любов.

Прочее, това казвам и свидетелствувам в Господа, да не ходите вече както ходят и другите езичници в суетата на ума си. (4: 17)

Вие мислите, че сте много учени; ученият човек е здрав, той няма циреи, няма болки, богат е. Езичниците говореха на много езици и не се разбираха; хора, които не се разбират, говорят на много езици: едни говорят на езика на стомаха, други – на сърцето, трети – на ума. Ако ви говоря да познаем Христа в Неговата пълнота, вие ще ми кажете: „Имаш ли купон, захар имаш ли?“, това не е познаване на Христа. Някой казва: „Като познаем Христа, ще има повече ядене“; ако ние познаем Христа, за да ни даде повече ядене, това е неразбиране на въпроса. Яденето

е една необходимост само докато имаш кола. Докато имаш кола, трябва ти и катранник; оставиш ли колата, не ти трябва катранник – оставаш само с коня. Затова ще вземеш в торбата храна за теб и за коня; като дойдеш до много стръмно място, ще оставиш коня, ще оставиш торбата с храната му, а ще вземеш само своята торба. На човека му трябва три катранника: за колата, за коня и за себе си. Имаш мъж – ще носиш катранник и за него. Може да не го искаш, но който е вързан, да се не развързва. Деца имаш – ще им носиш катранника. Помислете какво е отношението на децата към родителите, на мъжа към жената и обратно. Защо мъжът търси жена и жената – мъж? Върху този въпрос ще напишете като упражнение.

Помрачени в разума и отчуждени от живота Божий за невежеството, което е в тях, и заради окаменението на сърцето им. (4:18)

Аз тълкувам тази мисъл обратно: когато сърцето е вкаменено, по-малко работа има, а когато има по-малко работа, умът е помрачен. Вкаменено сърце не може да ражда. Ще ядете по-малко, а при по-малко ядене разумът се вкаменява. Думата *сърцето* е употребена по отношение на почвата. Тялото трябва непременно да е здраво. *Сърцето* означава условията, животът, т.е. това, което се произвежда от сърцето, а *разум* означава плодът от вътрешния процес.

Които, като в нечувствие, са се предали на похотливост да вършат ненаситно всяка нечистота. (4:19)

Павел казва, че Чистотата е необходима вътре в Живота. Когато сърцето, стомахът са вкаменени, явява се вътре известно разлагане, вмирисване, затова те не трябва да бъдат вкаменени.

Но вие не сте така познали Христа. (4:20)

Христовото учение е Учение на Живота; то е разбиране на основните закони, но не така, както са на Небето, а както се развиват на Земята. Ако познавате Христа, когато се разгневите, когато сте недоволни от нещо, трябва веднага да се поляризирате и да дойдете в

състояние на спокойствие; ако повърхността на морето се вълнува, това не означава, че и дълбините му се вълнуват. Като познаем Христа, ще имаме тази Сила да не се вълнуваме и ще заповядваме на себе си. Вие искате да заповядате на Сили, които са в Природата; не, заповядайте на Силите, които са вътре във вас. Не може да заповядваш на нещата, докато не знаеш езика им. Докато не научиш езика на едно животно, не можеш да го разбираш. Като кажете на коня: „Дий!“ , той тръгва. Ние трябва да научим езика на тези живи Сили вътре в нас и като кажем на сърцето си да кротува, то да кротува, като кажем на ума си да мирува, и той да чуе.

Да се съблечете от вехтия човек, според по-предшното си поведение, който тлее в прелъстителните похоти; и да се подновявате в духа на вашия ум, и да се облечете с новия човек, създадения по образа на Бога в правда и в светост на истината. (4:22-24)

Вехтият човек са всички лъжливи навици, мисли и желаниа, които от миналото са вложени у нас и сега се проявяват; тези стари навици представляват вехта дреха, която е надупчена и вятърът влиза през нея. Вехтият човек е съдран, а новият е здрав, няма дупки. Духът е съединителната Сила за ума.

Да се подновявате значи да си слагате всеки ден по малко масло. Духът е Сила, която превръща работата в гориво, а умът я използва. Новият човек трябва да бъде създаден по образа на Бога в Правда, Светост и Истина; в Правда – по отношение на тялото, в Светост – по отношение на душата, в Истина – по отношение на ума. Затова отхвърлете лъжата, която е качество на ума, негов недостатък, и всякога с ближните си говорете само истината; всички спорове между близките стават само заради лъжата, защото се заблуждаваме един друг.

Затова отхвърлете лъжата и всеки с ближнаго си говорете истина; защото сме удове един на друг. (4:25)

Не се лъжете! Не лъжете и стомаха си. В Америка често хората, когато са гладни, за да подтиснат глада си, ядат леденица или прият кафе. Не залъгвайте стомаха си с кафенце, с чай или с други неща, така няма да върви колата; щ вложиш в стомаха си нещо съществено.

Гневете се и не съгрешавайте; Слънцето да не зайде в разгневяването ви; нито давайте място на дявола. (4:26,27)

Друг недостатък е гневът, той е качество на сърцето. Сърцето ви да не гори, защото е опасно. Не давайте място и на дявола, който живее в тялото – не му давайте възможност да се загнезди.

Който е крал, да не краде вече, а най-вече да се труди да работи доброто с ръцете си, за да има да раздава и на тогози, който има нужда. (4:28)

И не оскърявайте Светия Дух Божий, с когото сте запечатени за деня на изкупването. Всяко огорчение и ярост, и гняв, и вик, и хула да се дигне от вас наедно с всяка злоба; а бивайте благи един другиму, милосердни: прощавайте си един на друг, както ви е Бог простил чрез Христа. (4:30-32)

Работата ви през този месец ще се състои в това да намерите най-главните, основните мисли, които Павел е вложил в това послание. Ще намерите мислите, които се отнасят до тялото, душата и духа. Опитайте да намерите метод, чрез който да приложите това Учение в Живота си. Предметът е обширен, затова ако поне отчасти имате приложение, достатъчно е. Не мислете, че искам изведнъж да станете учени, важно е упражнението да се разбере в определен момент. Намерете връзката между Посланието към Ефесяните и Притчите.

Второто нещо, което ще спазвате, е да въздържате езика си, дане говорите много. Обсъждайте предварително всичко, което ще говорите. Възбудени сте – не говорете; говорете само същественото, контролирайте езика и речта си. Да няма скърцане на кола, да няма преплитане на краката на коня, т.е. господарят, който кара колата, да не е със замаяна глава.

Третото упражнение, което ще изпълнявате поне един път на ден, е следното: ще седнете хубаво на един стол или ще застанете прави, ще отворите прозореца, ще оставите временно раницата си, за да имате добро разположение, ще затворите дясната си ноздра, а с лявата ще поемате въздух, като броите мислено до десет. След това ще затворите и лявата си ноздра и при затворени две ноздри ще задържите въздуха в дробовете си, като броите пак до десет. След това ще отворите дясната си ноздра и от нея ще изпуснете въздуха, като броите пак до десет. После ще затворите лявата си ноздра, а с дясната ще поемате въздуха по същия начин, както и в първия случай. Това упражнение ще направите десет пъти едно след друго или два пъти по пет, като поемането на въздуха се редува ту с лявата, ту с дясната ноздра. Преди упражнението ще отворите Светото Писание на Посланието към Ефесяни, ще прочитате всеки ден по десет стиха, като започнете от първа глава; ще пожелаете да разберете основните мисли на тези стихове и най-главната да се влее у вас.

16 януари 1919 г., София

ТОВА УЧЕНИЕ

Всеки, който престъпва и не пребъдва в Христовото учение, няма Бога; този, който пребъдва в учението Христово, има и Отца, и Сина. Ако иде някой при вас и не носи това учение, недейте го приима вкъщи и не го поздравявайте.

Второ Йоаново 9:10

Прочетените стихове представляват ядката на посланието. Думата *престъпва* има двояко значение. Например детето започва да пристъпва и каква радост усеща майката тогава – тя отива да съобщи на съседите си, че детето ѝ пристъпва. Разбирате ли защо майката се радва? Детето ѝ, което е ходило на четири крака като животно, започва да се изправя, т.е. пристъпва, а това радва майката.

Апостолът казва: „Всеки, който престъпва и не пребъдва в Христовото учение, няма Бог, а този, който не престъпва, той е в Отца и Сина“. Вярвам, че мнозина посмяват да престъпват, но има двояко престъпление. Когато човек се разгневи, в душата му влиза омразата и той престъпва; престъпи ли по този начин, той вече не може да пребъдва в Христовото учение. Христовото учение е Божествено, то е Учение на Вечния живот, а не на човешкия, временния живот. Животът може да се раздели на три категории: животински, човешки и Божествен. Животинският живот е живот на постоянни мъчения, човешкият – на постоянен труд, а Божественият живот е на постоянна Любов, или на блаженствата.

Човешкият и Божественият принципи се сменят в душата на всеки. Например вие обичате някого – някоя ваша приятелка, давате ѝ подаръци, каните я вкъщи,

приемате я добре, но един ден казвате: „Аз я намразих вече“. Как е възможно любовта да се превърне в омраза? Тази любов е човешка, любов на съображения и днес всички домове, всички общества страдат все от такава любов. Ако сте богат или учен и влезете в някое общество, всички ви посрещат добре, защото има какво да вземат; вземат ли ви каквото имате, показват ви вратата, през която сте влезли. Макар че толкова пъти сте влизали и излизали, все още не сте научили урока си.

Когато се говори за това Учение, вие си казвате: „То няма отношение към мен“. И добрата, и лошата страна на едно учение имат отношение към вас, защото ако ти страдаш, страдаш за себе си или ако се радваш, пак го правиш за себе си. Никой не може да влезе в твоята радост или в твоето страдание, следователно в това отношение всеки си носи своя кръст. Мнозина искате някой да ви вземе страданието, затова го разказвате на един, на втори, на трети и т.н. и казвате, че хората не ви разбират. Да допуснем, че кракът ви е изкълчен и отидете при някоя ваша съседка да ви го намести, но тя, като не разбира това изкуство, върти го, върти го и с това ви причинява по-голяма болка; отидете при втора съседка, но и тя не може да го намести и болката ви се усилва. Кой е виновен за това – вие или тази жена, която не разбира от това изкуство? Вие сте виновни, защото давате крака си на човек, който не разбира от тази работа. Трябва да се предадете в ръцете на опитен човек. В Писанието се казва: „Изповядайте греховете си един на друг“; сега ви давам друга повеля: „Крийте греховете си един от друг“. Ако вие изповядате греховете си един на друг така, както давате крака си на вашите съседи, които не разбират, те ще ги въртят и нищо няма да излезе; затова изповядайте болките си на този, който разбира.

Христовото учение възстановява Божествената хармония, или изгубените Добродетели в човешката душа. Най-първо то трябва да ви направи чисти по сърце. Ще кажете: „Може ли човек в този свят да живее и сърцето му

да е чисто?"; може – когато човек стои във водата, всякога може да бъде чист. Второто нещо, което може да направи Христовото учение, е душата ви да бъде девствена; в какво се заключава тази девственост? Земеделецът нарича девствена почва тази, която е богата със сокове, а бедната на сокове не е девствена. Следователно, ако вашата душа може да роди нещо добро, възвишено, тя е девствена; ако не може да ражда такива неща, не е девствена.

Йоан казва: „Да пребъдваме в това учение“. Пребъдването е подобно на това човек да пребивава на чист въздух, да живее в него и да го диша. Когато влезем в Христовото учение, когато се всели то в душите ни, непременно ще произведе у нас едно олекване, ще почувстваме една Чистота – така че очистването ще дойде от самото Учение. Съвременните напреднали физици си имат големи дискове, с които се чистят. Когато някой от тях прави опити и не може лесно да се изчисти, той влиза вътре в този диск, пуска електричеството и за пет минути е изчистен. В Христовото учение е този Божествен ток и когато го пуснете в душата си, той ще произведе тази Чистота.

Казва се: „Всеки, който пребъдва...“. Ако мнозина от вас не могат да успяват и да прогресират, те престъпват в нещо, но не като малките деца. Когато ние престъпваме някоя Божествена заповед, веднага изгубваме равновесието и спокойствието си. За да може човек да живее в този свят спокойно, трябва да има това Учение, защото то е храна за душата; както всеки ден трябва да приемаме храна и да я превръщаме в сила, така и Христовото учение трябва да се превръща в постоянна Сила. Забелязвам, че много от вас, вместо да стават тихи, кротки, стават нервни, докачливи – това е болезнено състояние. И друга грешка има във вас: мислите, че много знаете, и затова всяка една от вас на общо основание осъжда другите. Много от вас чакат да им дойде отнякъде сила, някакво откровение, за да покажат на света, че Господ е с тях; че Господ от хиляди години е вътре във вашите души, затова няма какво да показвате, че Господ е с вас. За света е потребно Слънце,

каквото е нашето, за да му дава храна. Вие мислите, че като запалите една свещ, ще просветите света; не, други ще запалят по-голяма свещ и вашата ще остане на заден план. Трябва да прилагате Христовото учение за благо на вашите души.

Като ви казвам някоя истина, гледам, че обръщате поглед към другите и мислите, че за тях се отнасят тези думи; аз никого не изключвам, говоря за всички. Злото си е пак зло, та ако ще някой да се облече и в златни дрехи. Ако тялото му е прокажено, той не може да бъде обичан. Душата е, която дава тон на тялото; когато душата ви е чиста, когато в нея е Христовото учение, тялото ви ще бъде здраво и всички неща ще понасяте лесно – и най-големите страдания ще понасяте с най-голяма радост.

Не забравяйте, че земният живот не е живот на удоволствия. Наблюдавайте как малките деца ловят риби на реката: те вземат малка въдица, поставят на кукичка едно малко червейче и я хвърлят във водата, а рибата поглъща червейчето и се закача на въдицата; често и вие поглъщате въдицата и дяволът ви изважда навън. Като глътнете въдицата, вие мислите, че вървите по Пътя. Първото нещо, което ви предстои, е да прережете въжетото, а после да викате лекар, който да извади въдицата от гърлото ви. Аз виждам у вас много такива въдици, които са останали от миналото ви. Колко куршуми има, останали във войниците! Лекарите казват, че те полека-лека ще излязат, но развали ли се времето, болките се явяват. Христовото учение е Учение на Божествената и вечна Любов. Следователно, ако човек може да ви обича десет пъти на ден и да ви намрази десет пъти на ден, не вярвайте на неговото учение и не приемайте такъв човек въкъщи. Любовта е, която носи Вечния живот; имате ли този Живот в себе си, ще разберете Божествените тайни.

Искам да положите тези два принципа в живота си, защото те работят еднакво: който престъпва и който не носи. Жена, която не знае да тъче, не слагайте на вашия стан – ще развали платното; на слугиня, която не знае

да готви, не давайте да прави това; човек, който не е учил, не приемайте за учител на децата си. Не приемайте прокажените хора, защото тази проказа ще се яви във вашите души; в Небето нищо нечисто не трябва да влиза, а Небето е вашата душа.

Сега у вас владее този принцип – да сте като ленивите ученици и да искате от учителя ви да бъде снизходителен; това не може да бъде. Например някой архитект е завършил науките си, но учителят му бил винаги снизходителен към него – каква полза от това? Дойде този архитект и вие му възложите да ви направи един план. Той ще бъде като плана на оня, който преди десет години изгради във Варна едно здание, на което наскоро се събори едната стена; какво щеше да стане с чиновниците, ако бяха вътре? Следователно всеки човек, който е завършил от снизхождение, ще съгради едно лъжливо учение и мислите и желанията му ще бъдат затрупани.

Не искам да кажа, че вие не сте на Пътя, че сега търсите Истината, защото ученикът, когато решава една задача, знае дали е вярна, или не. Много пъти задачите имат отбелязан отговор, по който могат да бъдат проверени. Този ученик, който не разбира работата си, иска отговорът му да бъде точно според книгата, но способният ученик казва: „Отговорът на тази задача в книгата не е верен“. Следователно вие трябва да поправите отговорите по книгите и да решавате по всичките правила на математиката. Този процес, през който ще минете, ще бъде полезен за вас.

Христовото учение е живо и апостол Павел казва: „Христос е дошъл в плът“. Как си представяте Христа? Апостол Павел казва: „Не познаваме Христа тъй, както е бил“; тогава как Го познаваме? Значи има начини, чрез които Христос може да се познае, да се почувства. Когато казваме, че можем да Го познаем, аз разбирам, че Светлината можем да познаем само с окото си, но не и с пипането, нито с мириса, нито с ухото си. Как познаваме

Мъдростта – чрез ухото си; така че слушането е мисъл. Как ще познаем Любовта – чрез езика; вкуси я и ще познаеш Любовта.

Езикът съдържа в себе си два елемента: той внася най-голямото благо в света и от него излиза разумната реч. Сладките и хубавите думи са плодове на Любовта, следователно, ако сте разбрали Любовта, вашите души ще бъдат плодове. В Любовта всяка изказана дума е мощна. Някой път думите ви са слаби – защо? Защото нямате Любов вътре в себе си. Някой път казвате: „Да се любим!“; това е равносилно да казваме, че трябва да ядем и да говорим за кокошки и за агнета, а да няма нищо сервирано – това са празни думи. Да предположим, че на масата съм ви сложил нарисувани или от гипс направени кокошки и пуйки, но залети с хубав сос. Ще ви ползват ли те? Това учение ли е – не е учение; и вие, които ме слушате, сте вървели и вървите по този път.

Казвате: „Да се обичаме!“; досега не съм забелязал между вас Любов – от толкова години работя с вас и от вашата любов не съм могъл да направя дори едно въже, за да извадя някого. А Господ казва: „Привлякох ви с нишките на Любовта Си“. Това, което наричаме теготене, е много тънка нишка. Цялата Земя се държи на такава нишка, всяка душа се държи на такава нишка. Ако тази нишка се скъса, вие ще паднете далеч от Бога; държите ли се за Бога, ще сте свързани с тази нишка и ще сте в един център, около който ще можете да се движите. Това подразбира Учението на Божествената Любов.

Мога да проверя колко от вас имат тази Любов. Някои казват: „Аз съм крайно обиден“. Защо? – „Защото не ме приеха добре.“ Питам: вие приехте ли вътре в себе си Бога, Христа, както трябва? Това не е упрек, а въпрос на човешкото развитие, защото храната, която приемаме в нас, за да създаде нашето ново тяло, трябва да е непреривна. Божествената Любов е също непреривна и пресъхне ли тя, и тази река в нас пресъхва. Божествената Любов никога не пресъхва, а човешката пресъхва на

всеки шест месеца; пресъхне ли тази любов, пресъхва и коритото, но понякога има големи наводнения и водите се разбъркват. Когато вашата душа се размъги, вашият дух ръководител ви показва, че се намирате в човешката любов, а не в Божествената. Ако не обичаш никого, това показва, че дяволът живее у теб. И дяволът си има любов – когато у вас Любовта се смени с омраза, това е имитация на Любовта и такава любов се нарича любов на смъртта, от която днес всички умират.

Ще ви приведа един пример за такава любов. Във Варна един млад господин, богат бакалин, намислил да се жени. Намира една мома, която харесва, и се оженва за нея. Наскоро след женитбата си той заболява много сериозно – от какво? От жена си. Заминава за Европа да се лекува и едва след четири-пет години успява да си спаси кожата. Затова ако някое учение, с което се свържете, произведе у вас такава състояние, трябва да го отхвърлите.

Поставете Христа, или видимия Бог, вътре в себе си и кажете: „В Божията Любов няма промяна!“; мислите ли така, няма да казвате, че сте грешни, защото няма съществуване, което да е влязло в Божествената Любов и да е получило отказ. Вие не може да влезете в Божествената Любов и да се радвате, без да я познавате. Като влезете в Божествената Любов, вие ще плувате и всеки, който не знае да плува, ще се удави. Някой казва: „Аз, като вляза в Божествената Любов, ще изпия само половин килограм вода, за да не се удавя“; да, но там има милиони, милиони килограми вода, затова всеки ще се държи за Божествената Любов, за да може да плува в нея.

Що е плуване? Като ходите по земята, вие твърдите, че искате да сте в съприкосновение с Бога, но какво излиза – влачите се. Когато сте във водата, вие ще се потопите в нея – такъв е законът на плуването. Същият закон е и в Божествената Любов, но при нея ще останете на повърхността. Когато някой е ударен от мълния, поставят го с лице върху земята, за да изсмуче тя електричеството,

което е влязло в него; така и вие, когато се поразите от злоба, бързо падайте на лицето си – това значи да потънеш в тази Божествена Любов, за да може тя да се просмуче в теб, да се докосне до материята и да проникне вътре в теб.

Йоан казва: „Отец и Син“; Отец е Този, от Когото сме излезли, а Синът е видимата Любов. Тази Любов, за която ви говоря, не е нещо временно, не е едно приятно настроение, а една постоянна Топлина. Това можете да проверите – ако след половин час у вас настане обратна промяна, това е човешка любов. Някой път лицето ви е светло и казвате: „Близо до Христа съм!“; на другия ден обаче сте в друго настроение. Това са фази на човешката любов, която, от една страна, е топла, а от друга – студена. Щом влезете в животинската любов, там ще усетите жажда за отмъщение. Следователно любовта на дявола се заключава в това, че той се радва на отмъщенията. Божествената Любов хармонизира двете състояния – на животинската и човешката любов, изважда соковете им и ги привежда в съгласие.

Това Учение е необходимо за вашия личен живот. Вие вярвате в Христа, ходите на църква, палите свещи, срещате се с този и онзи и все Христа търсите. Казвате си: „Като умрем, ще видим Христа“; че вие може и сега да умрете и пак да продължавате да живеете. Смърт е да умрем за злобата, а не да се освободим от физическото си тяло. Някои казват: „Смъртта е затвор“; не, затвор са нашите недостатъци. Ако сте много задлъжнял, продават къщата ви, но пак ви държат отговорни и удържат част от заплатата ви, така че и да излезете от тялото си, кредиторите ще ви хванат на втората и третата заплата, докато се изплатите. Какво трябва да правите? Единственото спасение е Христовото учение – да влезете в Божествената Любов и всички, които любят Бога, ще ви помогнат.

Във всяко училище се задават задачи, такива задачи и Господ задава във всеки дом. Задачи могат да бъдат ва-

шите мъже и жени, вашите деца, вашите приятели и т.н. Често и аз решавам задачи, а такива сте вие за мен. Много пъти се замислям защо се карате помежду си – с това каране вие разваляте това, което аз градя, късате цветята, които садя. Как ще ви посрещнат Напредналите души, когато отидете при тях на Небето? Представете си, че се намирате при ученици, които знаят да свирят, а вие нищо не знаете – как ще ви посрещнат такива ученици? Ще ви посрещнат като слушатели; а ако знаете да свирите, ще ви приемат между тях. Същият принцип е и в християнския живот. Някои искат аз да ги направя съвършени, да им дам наготово знания, да ги направя разумни; не, такова учение няма. Учението, което проповядвам, е Учение на Любов, на постоянство, на самоотричане и т.н. Ще учите сами всички предмети, ще учите българска литература и друго.

Казвате, че българските писатели са глупави. Ако ви обясня какво е писал Пенчо Славейков например, ще видите, че той стои много по-високо от вас, но ако дойде тук, бихте го оставили отвън. Вие не четете и мислите, че като вземете една моя беседа и я прочетете, ще запомните някоя мисъл, която често да повтаряте; не, това не е ваше, това е възпроизвеждане на грамофон. Вие трябва да пеете и да свирите, т.е. това, което ви давам, трябва да влезе в мозъците ви, да се превърне на мисъл и чувство, за да влезе в Божествения свят и да даде плод; това е Учението, което Христос е проповядвал, Той и сега помага в това Училище.

Някой път се борите, имате страдания, но изведнъж ви дойде светла мисъл и вие си разрешавате въпроса – това показва, че ви се помага. Преди няколко дни дойде при мен един господин, който ми каза: „Един човек ме обиди, но понеже тръгнах в Пътя, не исках да му отвърна по същия начин и се опитах да намеря две такива думи, които отвън да са гладки, но да са толкова съдържателни, че никога да не ги забрави. И реших нищо да не му казвам, да не му давам горчиви хапове“. Всички вие давате

такива хапове в софийското общество, но бих желал този господин да ви служи за пример – по този начин трябва да прилагате Христовото учение. Обичта се състои в това да понасяме обидите. Две обиди не правят една добродетел. Когато Господ ни прощава, Той иска сами да признаем, че сме Го обидили, но когато дойдем до положение да съзнаваме това и започнем да плачем и скърбим, Бог ни изпраща Ангели да ни помогнат.

Понеже иде Възкресение Христово, откажете се от тези две думи, които отвън са гладки, а отвътре не носят Мир, и вложете в себе си думите *Отец и Син*. Ако искаш да направиш нещо лошо, кажи си: „Какво ще каже Татко, Който е горе, когато ме види в този вид?“ или „Какво ще каже по-големият ми брат – Синът?“; веднага лошото желание ще се парализира и ще дойде обратното действие. Този е начинът, по който можем да се обновим.

Сега в света идват големи изпитания, които го пречистват. Ще кажете: „Какво мисли Господ за нас, какво мисли Христос?“; след като знаем какво мисли Господ, ще научим какво мисли Христос за нас, защото ако не разбираме какво мисли Господ за нас, няма да разберем какво мислят и другите хора. Любовта ще влезе между нас само тогава, когато сме гладували три-четири дни.

Върнете се уморен, убит от работа и аз започна да ви проповядвам, че Господ е Любов; какво ще разберете от тази Любов, щом сте гладни? Като ви измия и нахраня, ще почувствате Любовта – това е Христовото учение. Обиди ви някой – предоставя ви се случай да отидете при Господа и да кажете: „Моля ти се, Боже, превърни това доказание, тази обида, в Любов!“. Понякога след нанесена обида почувствате Мир в душата си и казвате: „Обидиха ме, но аз простих“; неочаквано обаче след една или две години отново почувствате тази обида. Ако три години след обидата не се разтревожите, значи треската е минала. Щом дойде Божественото учение, бъдете уверени, че обиди в света няма да има. Ето защо старите християни са били радостни, когато са ги гонили и преследвали. Този

човек, който ходи в Божествената Любов, приема хулите като венец. Пазете се да не ограничавате вашия Баща и не обръщайте внимание какво аз мисля за вас, а какво Господ мисли за вас; Той казва, че вашите прозорци са затворени, светлината не е достатъчна и въпреки че ви праща толкова храна, вие сте гладни и болни.

Сега гледайте да се научите да пристъпвате като малките деца, а не да престъпвате Христовото учение. Имате ли някой труден въпрос, повикайте вашия Баща и кажете: „Татко, понеже Ти изпрати Христа на Земята, то нека бъдат Твоите думи тъй, както Си ги казал!“. Девизът, който трябва да си поставите, е: „Ние ще изпълним Твоята Воля тъй, както искаш!“. Ще кажете: „Не обещаваме, защото мъчно е да се изпълни Волята Божия“; веднъж допуснете ли такова съмнение, то е от лукаваго. Трябва да се изпълнява Волята Божия заради Господа, а не заради света. Какво иска Господ – да изпълниш това, което си обещал; това иска и Христос. Христос, който е светът, е и в плът, която не умира. Това, което умира, е човешко.

Вие може да разберете вашите приятели по два начина: приятел, който само ви хвали или само показва погрешките ви, не ви е истински приятел; онзи, който едновременно ви показва погрешките и ви хвали, той е истинският ви приятел. Последният, като види, че имате едно петно, взема четката и ви изчиства, а вие му благодарите; с тази четка той ви показва погрешките.

С четката вие изчиствате само праха, но ако я употребите върху лицето си, тя не е на мястото си. Вие имате такива четки за пудрене на лицето. Не съм против пудрите, както и не съм против да измазвате къщите си, но казвам никога да не прекарвате четката по лицето си, макар пудрата да е екстра. По-хубава пудра от Христовото учение няма, по-добра четка от това Учение не съм срещал, затова ви го препоръчвам; следователно, когато турите Христовата пудра и Христовата четка, ще имате съвсем друг вид. Като живеете така, Христовото учение ще ви доведе в съгласие с Природата и ще можете да

почерпите от нейната енергия. Като произнасяте всяка сутрин думите *Отец и Син*, ще придобиете голяма енергия; излезете ли със съмнение, вие едва ще успеете да посрещнете разноските си. Така че ако разбираме тези две думи, ще проникнем в цялата Природа и ще сме в хармония с нея.

Явява се въпросът кое започва по-рано – учението или раждането? Раждането. Следователно, ако някой не се роди от Дух Божий, на какво ще се учи? Някой казва: „Аз не мога да разбера това нещо, нямам подтик“; как ще го разбереш, след като трябва първо да се родиш – Божественото трябва да дойде вътре в теб и тогава ще започнеш да разбираш елементарните неща. Най-елементарното е да можете да измените своето състояние; ако за пет, десет или петнадесет минути можете да измените своето състояние, след като някой ви е наскърбил, имате тази наука в себе си. Например някое куче ви е ухапало – изкуството е да сложите на раната такъв лек, че да не остане никакъв белег. Христовото Учение носи лек за всички недъзи.

Сега ще ви кажа нещо за часовете. Някой пита дали да става точно в 5 ч. Когато усетите едно голямо желание да се молите, тогава е 5 ч., т.е. часът на вашия ум; когато усетите голяма скръб, тогава е 4 ч.; когато сте объркали всичките си работи, е 6 ч.; когато ви сполетят големи нещастия, е 7 ч. „Кога да го направя“ – пита някой. Когато усетиш подтик. Някой казва: „Този подтик ще дойде друг път“; не, пропуснеш ли го, няма да дойде. Някой път Духът ти казва: „Стани да се помолиш!“; казваш: „Няма 5 ч.“. Не, стани, защото Духът ти казва, че е 5 ч. Следователно, когато извадите от вашето време два часа, остават пет часа. Ще кажете, че е много рано. Защо? Защото сте легнали късно. Лягайте си рано, с птичките. Казвате: „Не мога да излизам рано сутрин, защото не съм си уредил работата“; и без да си уредил работата си, излез! Ако стане някакво земетресение, а ти си правиш тоалета, ще чакаш ли да си го довършиш и тогава да избягаш? Когато Господ ви

призове, не трябва да довършвате тоалета си – той и на друго място ще се довърши.

Днес всички наши външни тоалети ще се развалят, а отвътре ще дойде онзи истински тоалет, който ще прилегне добре за душата ви. Господ казва: „Ще ви дам нови дрехи“; тези нови дрехи ще бъдат хигиенични, топли, приятни и ще бъдете доволни и способни за всяка работа. Тази дреха в окултизма се нарича магнетична. Днес всички болести не са нищо друго, освен продиране на тази Божествена дреха. Ухото те боли – там се е скъсала дрехата; кракът те боли – там се е скъсала дрехата и т.н. Тази дреха няма да се кърпи, а ще се обърнете към Господа да изпрати майстори, които да я обновят, защото те знаят това изкуство.

Сега забелязвам у вас едно смущение; не трябва да се смущавате, а да разглеждате обективно нещата: решили сте една задача криво – ще започнете отново да я решавате. Но ще кажете, че вие грешки не правите; правят се, правят се грешки – и учените хора ги правят. Като се върнеш, за да поправиш задачата, ще разбереш какво си пропуснал. Целият ваш живот не е лош, но погрешки имате. Малките грешки са по-опасни от големите, защото не се виждат.

Необходимо е да се създаде сред вас хармония между темпераментите и съм решил да ви разделя на класове според темперамента. Двама нервни, като се съберат на едно място, не могат да се спогаждат, затова единият трябва да бъде по-студен, а другият – по-горещ, за да има преливане. Двама човека с шилести глави не могат да живеят заедно – ще има между тях ритане, както при конете. Всички, които се хаят, които се одумват, са с шилести глави. Затова, като се срещнете, питайте се: „Твоята глава шилеста ли е?“ – „Да“; тогава друг потърсете. Човек, който не е милостив, главата му е като покрив. В бъдеще възпитанието в училищата трябва да бъде съобразено с френологията.

Сега, като ви говоря, вие се ритате, защото не сте добре наредени, теченията ви не са еднакви. Трябва да

сте на разстояние един метър един от друг, а сега по необходимост стоите като в затвор и си казвате: „Ела, зло, че без теб по-зло“. Когато някой се ръкува с вас и ви стисне ръката, вие се сърдите, но ако го обичате, не се сърдите – това показва, че вашите мисли са различни. Не съм против ръкуването, но и многото ръкуване е вредно; ала ако решите да не се ръкувате, това е още по-лошо.

Бедният човек трябва да има при кого да работи, за да забогатее. Някой казва за себе си, че е глупав, но той не говори истината, защото ако това му го каже някой друг, ще се разсърди. Нямаме право да казваме, че Господ ви е направил глупави; Господ всички ни е направил умни, но после, като сме се учили при дявола, станали сме глупави.

Бих желал да подражавате на Доброто. Някои от вас имат много добри черти, но не става дума за тези, които са изкуствени, а за тези, които са ви дадени от Бога. Някои идват с големи кокове, с по-бели лица, но всичко това е изкуствено, а то се отнема; изкуственото е потребно, но не е съществено. Следователно Добродетелите не могат да бъдат изкуствени, затова виждайте във всяка сестра само хубавото.

Христовият закон е следният: никога не мислете, че вашата сестра е лицемерна или лоша. Обърнете се към минералното царство, вземете един кристал и го разгледайте; идете после в растителното царство и разгледайте едно житно зърно; минете след това към животинското царство и като дойдете до човека, ще видите, че той има такива Добродетели, каквито няма нито в минералите, нито в животните, нито в растенията. Това показва, че у човека Господ живее. Тази е причината, заради която мнозина от вас се спъват. Ако мислите, че една или друга от вас е още зелена, не ще можете да се развивате. Ако внесете една погрешка в себе си, вие си препятствате така, както една малка пращинка, влязла в окото ви.

Ако изкарам сега някоя от вас да поговори пет-шест минути, вие не ще можете да я търпите; ще кажете: „Само

тя ли има опитности, и ние имаме такива!“ Имайте предвид, че няма двама души, които да имат еднакви опитности. Някои преувеличават нещо в своите опитности – например някоя видяла един старец с бели дрехи и с бял калпак и казва: „Аз видях Господа!“. Този старец каза ли ти, че е Господ? – „Не ми каза, но предполагам, че е Той.“ Ти видиш някой момък, харесаш го и казваш: „Той е за мен“; момъкът обаче мине и замине и не дохожда. Това значи да разбираме Истината, която ни се проповядва, да се научим да говорим Истината, без да прекаляваме. Някой, за да покаже, че е много скромен, си приписва грехове, които няма, а друг отрича грехове, които има; и двата метода са погрешни. В Христовото учение всичко трябва да бъде точно предадено; колкото по-близо си до същността на предмета, толкова по-близо си до това Учение.

Говоря ви за начините, по които да изправите вашите сърца, умове и души. Говоря ви, че като служещи, не изпълнявате навреме службите си, закъснявате малко, а после давате лъжливи извинения. Говорете истината тъй, както си е, само така Господ ще ви научи на всичко и другите хора ще ви съдействат в мислите и желанията ви. Всяка книга, която прочетете, ще има смисъл за вас. Някой казва: „Да четем само Библията“; добре, да кажем, че ти си проучил Библията и ти се иска друга книга – прочети я и не мисли, че тя е от дявола. Всяка книга, от която може да почерпите поука, прочетете я. Това значи да пребъдваме в Божествената Любов, която е вечна и която носи всички блага. Тя носи сокове и за носа, и за устата, и за очите, и за сърцето; ако имате тези сокове, ще бъдете безсмъртни. Безсмъртието е необходимо, за да намерим вечно щастие. Може и на Земята да бъдем щастливи. Вие мислите, че сте нещастни, защото Господ не ви обичал; кажете ли така, това са кармичните ви грехове. Затова излезте от вашите зимници и сложете в сърцето си думите *Отец и Син*.

На идейния човек му трябва борба, но християните сме малодушни хора. Сега, ако ви погонят малко, ще

се усъмните дали това Учение е право, или не. Че кое учение е вярно? Ще се запитате дали тази храна е реална, или не. И да ядете от тази храна, и да не ядете, пак ще умрете – с тази разлика, че който е ял повече, ще има повече опитност и знания. Важно е да не мислите зло един другиму – това искам от вас. Вашите лоши мисли много ме засягат. Не ме карайте да повръщам, защото ще опръскам всички ви.

Когато говоря за Христовото учение и когато казвам, че то ще ви спаси, аз имам предвид всички ваши мъчнотии, а не искам да станете светии. На една от вас давам най-простата задача – да събере едно и две, на друга – три и четири. Като съберете едно и две, ще получите три. Числото 3 показва, че вие, като единица, ще умрете, а ще останат на ваш гръб да живеят децата ви. Майката умира, а децата се подмладяват, т.е. соковете на числото 3 ще влязат във вашите деца. Казвате: „Тогава ще умрем“; да, но втори път като се върнете, децата ще умрат, а вие ще живеете. Смъртта подразбира самопожертване. Всички трябва да гледате един на друг така, както майките гледат на децата си. Христовото Учение е метод да не се цапате.

Друго нещо ще ви препоръчам: когато някоя ваша сестра се намира в скръб, в тревога, нека пет-шест до дванадесет сестри отидат в дома ѝ и да се помолят за оправяне на работата. Ако някой е болен, ще се съберете у него на молитва, макар и да е скаран с някои от вас. Ще кажете: „Господи, ние сме решили да работим тъй, както Ти искаш, затова сме се събрали да ни научиш как да живеем!“.

Така искам да посрещнете Великден. Имайте широки сърца, не бъдете тесногръди – границите на Божествената Любов са безпределни. Когато кажете за някого, че е лош, разбирайте, че той е вратата, през която ще мине злото, ще минат всички нечистотии. Когато видите, че вашият мъж е неразположен, трябва да знаете, че той изхвърля сметта навън; на другия ден, когато вие изхвърляте сметта навън, мъжът ви трябва да благодари на Бога. Днес вие

сте доволни, когато не изхвърляте сметта и вашите ръце са чисти, но къщите ви са нечисти.

Аз ви говоря днес, за да умре всяка злоба, всяко зло, всяко съмнение. Приложете тези практически правила и не разправяйте резултатите, а само укрепвайте, докато видите плодовете. А сегашните християни само реклами дават...

Сега ще размишлявате върху 9-и и 10-и стих от тази глава и върху думите *Отец и Син*.

17 април 1919 г., Велики четвъртък, София

ПРИЗВАХА ИСУСА

А призваха и Исуса, и учениците Негови на сватбата.

Йоан 2:2

Няма съмнение, че на Земята най-приятните, най-тържествените неща са обредите на сватбата. Аз искам да поразяся малко вътрешния принцип, вътрешното значение на сватбата, защото във вашия ум тя има съвсем друго значение – според вас сватбата означава събиране, оженване на двама души, мъж и жена, като предварително ги сгодяват с участието на свещеник, който изпълнява няколко молитви, след което надошлите гости ядат и пият. Тези веселби продължават един-два дни, след което гостите си разотиват, а младоженците остават сами. Това е външната страна на сватбата, която и вие най-добре разбирате. Обаче под думата *сватба* в дълбок смисъл се разбира започване на нов живот. Тази дума произлиза от старосанскритски език, от корен, който означава *това, което става и се проявява като съзнателен живот*. Сватбата е процес, който извежда човека от едно състояние и го води в друго, т.е. излизане от един живот и влизане в друг, при което се напускат старите идеи и се заживява с нови.

Забележете, че на тази сватба бяха поканени Исус и Неговите ученици, така че на нея присъства един от най-великите Учители. Тази сватба стана принцип, който в бъдеще да определя какви да бъдат и как трябва да стават сватбите. В бъдеще на всяка сватба трябва да присъства Исус със Своите ученици, но не Исус като човек, а Неговото Учение. Няма да се спирам да обяснявам в какво се състои Христовото учение, защото то може да се изрази накратко в двата велики закона: обичай Господа Бога тво-

его с всичката си душа, сърце, ум и воля; обичай ближния си както самото себе си. Няма да обяснявам какво нещо е Любовта.

Ще резюмирам накратко това, което съм ви говорил в четвъртъчните беседи. Имайте предвид две неща: когато слушате някой да ви говори, трябва да обърнете ухото си в такава посока, че да схващате думите, а не само да ги чувате, и второ, умът ви трябва да бъде поставен в такава посока, че не само да разбирате думите, а да долавяте смисъла им, защото всяка една дума съдържа в себе си известна сила. Затова и Христос казва, че всяка Божествена сила е начало на нов Живот, т.е. Новият живот започва с Божествените думи, а не само със Слово.

Преди да премина нататък, ще ви обясня по колко начина работи съвременната медицина. Тя си служи главно с два метода – алопатичен и хомеопатичен: първият метод препоръчва силни дози от лекарствата, които по възможност да бъдат по-горчиви; вторият метод препоръчва лекарствата да са по възможност сладки, а ако това за даден случай е невъзможно, препоръчва се хапчето да се обвива поне външно с една тънка корица от нещо сладко. Съвременният свят е алопатичен, но днес хората са толкова хитри, че всички неща в живота покриват със сладка корица. Божественият начин на лекуване е обратен: хапчетата са горчиви отвън, а отвътре – сладки.

И тъй, лечението в Живота става по два начина: понякога даден човек го лекуват с горчиви думи, а понякога – със сладки. Аз имам предвид нещата от обществения живот и от Природата. На някои хора обаче нито горчивите, нито сладките хапове помагат, а то е, защото не са разбрали условията, при които те биха им помогнали. Не забравяйте, че в света нещата са строго математически определени и както има определено време за сеене, така има определено време за лекуване. Това е Божествен принцип, Божествен закон, който е верен и по отношение на тези, които искат да изучават Христовото учение с цел да подобрят живота си, защото то е Учение на Живота.

Ученикът ходи на училище, за да придобие знания, които ще трябва след излизане от училището да приложи; на същото основание и аз желая да приложите Христовото учение в живота си. Вие може да имате много желания, било то за придобиване на знания или на богатства; това ще бъде в бъдеще, но важно е в дадения момент колко разумно можете да използвате Христовото учение.

В прочетения стих се казва, че на сватбата били призвани Исус и учениците Му; това показва, че младоженците са съзнали, че ако на сватбата не поканят Исус, нещо важно ще липсва. Така постъпвайте и вие: при началото на всяка работа призовавайте Христа. Ще си кажете: „Друг не можем ли да призовем?“; може, но той трябва да съдържа в себе си двата принципа – любов към Бога и към ближния. Любовта към Бога и към ближния е едно разширение, а не едно обикновено чувство. Да любиш Бога и ближния си означава да им дадеш една от своите стаи. Ще кажеш: „Ами аз къде ще живея?“; ти ще живееш във волята си, Бог ще живее в сърцето ти, а ближният – в ума ти. Ти не можеш да обичаш ближния си, докато не започнеш да мислиш за него, затова ще го държиш в ума си, а Бога ще държиш в сърцето си. Тези двама души ще ти бъдат гости, а ти ще работиш за тях, т.е. те ще те учат, а ти ще им бъдеш ученик. Бог, който е в сърцето ти, е Исус, ближните ти са Негови ученици, а ти ще бъдеш един от сватбарите.

Като знаете това, ще можете да мислите правилно с ума си. При изучаването на творенията на някой велик поет или писател, при слушането на някое музикално произведение, при разглеждането на картината на някой бележит художник вашият ум трябва да схваща тези неща, защото те са вашите учители, вашите близни и от тях ще се учите, а Божественият принцип да бъде в сърцето ви. Сватбата е начало на един нов живот. Момъкът и момата излизат от дома на баща си и заживяват един нов, самостоятелен живот – тази аналогия можете да я приложите навсякъде в живота. Учениците и учителите

дохождат в училището и започват един нов живот; това се отнася до добрите учители.

На сватбите има обикновено три вида гости: едните са прости зрители, вторите са поканени гости, а третите са близките на младоженците. Простите зрители в църквата наричат оглашени, поканените – верующи, а близките на младоженците – ученици. По същия начин и вие трябва да нареждате вашите мисли в няколко категории, т.е. трябва да определяте мястото на всяка ваша мисъл. В света има три вида мисли: едни, които произтичат от Бог – Божествени мисли; втори, които произтичат от нашите близки; и трети, които произтичат от самите нас. Едни мисли идват от света, други – от Ангелите, а трети – от Божествения свят; ето защо трябва да се научите да различавате кои мисли откъде идват, за да не грешите в своите действия. Никой от вас не е свободен от обкръжаващата среда и затова вие ще възприемате нейните мисли. Когато правите сравнения между трите вида мисли, ще видите коя каква е, ще можете да се борите с тях и по този начин ще се развивате правилно.

Друго важно нещо е това, че сватбата е място за работа. Когато започнете една работа, трябва да сте на сватба; вън от сватбата всяко започнато дело е труд или мъчение. Всички сватбари са весели. Когато искате да работите в този свят, трябва да си представяте, че сте на една Божествена сватба или в епохата на един нов живот – само в това се състои спасяването на една душа. По същия закон се създава една култура, религия или каквото и да е друго.

Главното нещо, от което трябва да се пазите, когато сте на сватба, е да не давате ход на вашата алчност. Един Ангел бил изпратен от Бога на една сватба като представител, но той много харесал царската дъщеря, която била невестата, и пожелал да я вземе за себе си. Когато вие присъствате на една сватба, не пожелавайте никога мястото на невестата, нито самата невеста, защото с това започват всички раздори и падения. Аз виждам

между вас неуспехи, раздори, несъгласия, защото искате да заместите царската дъщеря, невестата. Казвате: „Ние искаме да бъдем на нейно място!“; може, но в някоя далечна епоха, а засега сте сватбари. Да сте сватбари означава да работите.

Христос присъстваше на тази сватба, за да благослови младоженците. Когато се решите да влезете в един нов Живот, т.е. да се жените, трябва да съедините вашия ум, който е момъкът, със сърцето, което е момата. Ако искате вашата сватба да стане по всички Божествени правила, по всички Божествени съчетания, непременно Божественият принцип трябва да бъде у вас. Как мислите, сватба ли ще бъде това, ако булката, като влезе в къщата, прогони свекърва, сестри, братя и другите близки на момъка? Ако изпълнявате Волята Божия, вие ще се повдигнете и ще дадете простор на душата си. Грешите ли, или правите добро, това е за вас – всеки се повдига чрез своите действия. Спазвате ли този Божествен принцип – умът и сърцето ви да са в съчетание, вие ще имате в себе си Христа и учениците Му. Тогава, като прилагате Христовото Учение, ще разберете Божествения живот, който се изразява в Природата, и ще знаете как да възпитавате вашите домашни – защото синовете и дъщерите ви, които трябва да се родят, ще минат през тази сватба. С това аз обяснявам защо се раждат добри синове и дъщери – ако сватбата не е сватба, а свада, ще се родят лоши синове и дъщери. Когато ви дойде някоя мисъл или желание, те ще зависят напълно от вашия ум и сърце; каквото съотношение имат те, такава ще бъде и вашата мисъл. Ако умът е покварен, и мисълта ще бъде такава; ако сърцето е покварено, и желанието ще бъде покварено. Не мислете, че мислите и желанията са фантастични неща – те си имат свой образ и тяло и си живеят самостоятелно. От тези ваши мисли и желания ще бъдат изтъкани в бъдеще вашият мозък, бели дробове, стомах и т.н. Някои питат: „Защо да мислим добре?“ – за да може в бъдеще да си изтъчете нова дреха; следователно

ние приготвяме нова дреха, в която в бъдеще ще облечем Духовното си тяло.

И тъй, Христовото учение не е учение на формите, чрез които да се придържаме към някоя Църква или да вложим парите си в някоя банка, но то е Учение на личната инициатива. Никой не може да мисли, да чувства и да действа вместо вас – вие ще мислите, ще действате, ще чувствате за себе си; ако мислите, действате и чувствате добре, ще имате Божието благословение. Когато съчетаете вашия Живот с този Божествен принцип, ще можете да поправите много неща, които срещате.

Трябва да намерим начин, по който да повдигнем живота си, и всеки търси такъв начин. Ако сте ябълкова семка, ще молите Бога да ви даде всички условия, за да можете най-напред да пораснете и после да се развивате. Ако сте в положение на една човешка душа, ще изисквате благоприятни условия за своето развитие. Това, което страда, което въздиша у нас, е душата, която е затворена. Често ние искаме да премахнем страданията; страданията не трябва да се премахнат, а да се превърнат в Радост. Превръщания могат да стават навсякъде в Природата – например въгленът може при специални условия да се превърне в диамант, диамантът после може да се превърне в семка, после – в дърво и после – пак във въглен.

Исус дойде на сватбата, за да покаже на младите как трябва да живеят. Всеки от вас се е женил, знае колко хубаво е времето до сватбата, какви мечти, какви фантазии на ума и мисълта има. Всеки, след като се ожени, казва: „Всичката прелест е до годеща“. Момъкът и момата са идеални, но щом се оженият, всичко преминава и затова хората казват: „Не си струва човек да се жени“; действително, не си струва човек да се жени, защото това не е сватба, а свада. Според мен, умът, който се жени за сърцето, трябва да е здрав, да не е заразен от никаква болест; сърцето, което се жени за ума, трябва да е здраво, чисто. Ако стане така, тогава и нашите мисли и желания по същия закон трябва да бъдат здрави и чисти. Зная, че

вие, които ме слушате, имате неспокойни сърца и умове – защо? Защото този първоначален закон е нарушен.

Когато християнството проповядва, че трябва да се върнем към Бога, това значи да се върнем в Рая, да се върнем към онази първоначална среда, която създава условия за един спокоен и разумен Живот. За тези условия не се искат векове – в един момент можеш да станеш добър и в следващ момент да станеш лош. Това, което казват за някого – че се е родил добър или лош, не е вярно; може да сме родени в Доброто или в злото, но само в момента, когато действаме, ние сме добри или лоши. Може да си много лош, но престанеш ли да вършиш зло, ти си добър; и обратно. Следователно Бог определя какви сме според момента, в който действаме. Даденият момент определя какви сме били в миналото и какви ще бъдем в бъдеще; този момент, в който вършиш зло, показва, че си бил такъв и в миналото, но той е отражение на миналото. Някой ще каже: „Аз засега съм лош, но в бъдеще ще стана добър“; не, още сега измени своите действия – ти трябва да престанеш да си лош, а това значи да предизвикаш Доброто от твоето минало; този е първият принцип, който Христос е препоръчал на младоженците. Той им е казал да се обичат; Обичта не е нищо друго, освен възприемане на Доброто, посаждане и оживотворяване на Доброто в нашия Живот.

Аз ви говоря за сватбата, защото мнозина обещават това, което не може да стане. Обещания за бъдеще – това са празни приказки. В Божествената икономика няма какво да се предвижда; Бог е предвидил всичко Добро за тези, които вършат Добро, а тези, които не действат добре, ги чакат злини. И едните, и другите ще носят последствията на великия закон не защото Бог иска да ги наказва, но следствията са плод на самите наши действия и за това ние не можем да ги избегнем. В самата наука и култура първо трябва да се създаде един морален живот, т.е. сърцето трябва да се приготви, за да може умът да възприема неговите желания и да ги произвежда като мисъл. Това

е факт. Например в Америка е установено, че ако жените на някои мъже са добри, последните са се издигали до положение на проповедници; обратно – мъже, на които жените са лоши, са падали до много долно положение. Ако имате един даровит ум, но сърцето не му подхожда, то ще свали ума на нисък уровень. Ето защо Бог трябва да живее в сърцето ви, за да го измени – не давайте никому другиму да обръща сърцето ви. Често говорим, че еди-кой си обърнал сърцето на жена си; в света само обръщания стават и от това днес страдат всички хора. Обръщането е движения на колело.

На тази сватба се дадоха общи принципи, по които човек може да се издигне и облагороди. Често някои стоят и плачат за своите минали погрешки, за това, че са били много грешни, че са се отнасяли зле с майка си; днес вече им дават добри условия за живот, за работа, но те се отказват и казват: „Ние сме грешили и пак ще грешим“. Ти си човек и може да измениш действията на закона, защото тези действия са подобни на движенията на колелото, което се движи механично, и то само в две посоки – от дясно наляво и от ляво надясно. И нашият Живот, тъй, както е направен, може да се движи в същите две посоки. В такъв случай, ако не се движиш в едната посока, ще се движиш в другата. Същото е и във водениците: там има две колела, от които едното се движи в една посока, а другото – в противоположна, но резултатът е един и същ. Сега твоето колело се движи от дясно наляво или в обратна посока и ти питаш: „Мога ли да бъда добър?“; питай воденичаря, той ще ти каже. Тези колела могат да се нагласят и по двата начина и да мачкат хората.

Когато отивате на една сватба, трябва да формирате вашия език. Дълбока наука е да разбирате характера, нравите и обичаите на езика и неговите действия. Няма човек с по-силна воля от този, който може да обуздае езика си. Някой път искате да кажете някому нещо, за да му покажете, че и вие разбирате някоя работа, но какво

излиза от това – не само че не оправяте работата, но още повече я забърквате. Знайте, че всички лоши думи се казват извън сватбите, защото там, където няма сватба, има свада. Щом замислиш нещо лошо, ще знаеш, че не си на сватба, при теб не е Христос; мислиш ли добре, ти си на сватбата заедно с Христа и учениците Му.

Всеки ден ти можеш да присъстваш на сватба заедно с Христа и учениците Му. Аз вземам това като общ принцип, а не го разглеждам с онези догматични схващания, които има Църквата. Говоря за енергията, която протича в Живота. Земята постоянно се приближава към Слънцето, но тъй бавно, че едва след милиони години ще дойде до него и ще види какво е то. А днес всеки може да съдържа в себе си елементите на Слънцето – светлина и топлина. Може някой да те пита: „Ти виждал ли си Слънцето, знаеш ли го какво е?“, не, но елементите му зная. Някой те пита: „Ти виждал ли си Христа и Неговите ученици?“, не, но две неща аз зная, два Божествени принципа – Божествената Любов и Мъдрост, които се вливат както в моя ум, така и в умовете на всички по същия начин, както се възприема слънчевата светлина и топлина.

Всяко добро желание и всяка добра мисъл е Христос и Неговите ученици; нямате ли добри мисли и желания, Христос не е с вас. Ако схващате принципно въпроса, Бог ще бъде за вас една разумна Сила. Вие можете да правите опити в това отношение. Един ден ще постигнете способността не само да възприемате Светлината, но със слуха си да чувате някаква песен от нея, а после да различавате и отделни думи. Може да мислите, че това е една илюзия; не, това е факт, защото има хора, които не само външно възприемат Топлината и Светлината, но чуват и техните песни, разбират и техните думи.

Да бъдат умът и сърцето ви чисти означава да сте ясновидци. Когато се изчистите така, ще можете да разберете от кого ви е изпратена дадена мисъл, от кого ви е изпратено дадено желание – а днес ние чувстваме една мисъл, без да разбираме вътрешния ѝ смисъл. Като

ви кажа например, че трябва да се обичате, вие разбирате вече по особен начин Любовта: да любите вие разбирате да имате една приятелка, тя да принадлежи само на вас и в деня, когато тя се сближи с други, разваляте приятелството. Представете си, че сте запознати с моя пръст и разговаряте с него, казвате му, че го обичате; след малко дойде другият ми пръст, но вие започвате да се сърдите и казвате: „Какво право имаш да разговаряш с първия ми пръст, когото аз обичам?“ – но това зависи от мен, а не от пръста.

Тези дни дохожда при мен една госпожа, която ме наведе на една хубава мисъл и която ми показва колко правилно схваща Христовото учение. Разказа ми, че мъжът ѝ вече не я обичал и я напуснал. Тя страдала много от това, постоянно плачела, но една вечер ѝ се присънил един много жив сън. Сънува, че при нея идват някакви хора и ѝ казват: „Жено, няма защо да плачеш, трябва да знаеш, че сърцето на мъжа ти не е твое, поради което нямаш право да искаш да го обръщаш. Представи си какво би било положението на твоя мъж, ако утре дойде друг и иска да обърне сърцето му към себе си. Какво ще излезе от това сърце?“. Така и ние искаме всички хора да имат като нашите сърца и се стараем да ги обърнем – това е най-голямото зло; нека всяко сърце си остане такова, каквото го е създал Господ. Всяко сърце по начало е добро, но става такова, каквото направление му дава умът.

Когато се поусмихна някому и му кажа някоя блага дума, веднага и вие ставате доволни от мен, намирате, че съм добър, но понамръщя ли се малко, казвате, че съм си изменил характера; тези неща в света са привидни, те са едно фокусничество. Понякога бащата се показва по-сериозен, отколкото е в действителност. Не трябва да става по-сериозен, но да каже: „Синко, това, което вършиш, не е добро за теб, то те води към погибел, защото не изпълняваш Божията воля!“. Не казвайте, че еди-кой си е лош, защото такива били родителите му, прадедите му и т.н. Учителят може да те обича, но когато правиш погреш-

ки, той ще ти направи забележка. Ученикът в такива случаи апелира към любовта: „Господин учителю, ние нали се обичаме!“; да, обичаме се, но си направил грешки на няколко места и трябва да ги поправиш. В правилното решение на тази задача почива животът на мнозина, а неправилното ѝ решение компрометира и мен.

Преди два дни говорих нещо върху късането на цветята и казах, че всяко откъсване на десет цветчета води след себе си смъртта на някой човек. Ако кажете някому десет лоши думи, къщата на някого ще изгори. Ако посеете някъде десет цветя, някой добър човек ще дойде на Земята. Правете наблюдения от този характер, за да видите, че това не са само приказки. Наблюдавайте плодните дървета в някой двор: докато клоните им са зелени, хората в тази къща си живеят добре, но започнат ли да сьхнат, животът се разваля благодарение на лошите мисли, които вземат надмощие; след това някой от тази къща ще умре. Един господин ми разказваше следния случай: той имал в София голяма градина, която се наглеждала от градинар. Един ден трябвало да се подрежат дръвчетата, а едно от тях трябвало да се отсече. Градинарят обаче много обичал това дръвче и настоявал да не се отсича, но по желание на господаря било отсечено. Не минали и три месеца и градинарят умрял. Отсече ли се дървото, което обичате, и вие ще отидете след него.

Така и вие, които ме слушате сега, сте извадили ножове и се фехтовате нагоре-надолу с тях. Много учени сте, много неща знаете, бих желал обаче такива хора като вас не само да ми разказват как се преде, тъче, снове, ами сами да седнат на стана и да покажат на практика. Виждал съм такива учени какво правят, когато седнат на стана: започват да сноват, да предат, но виждат, че не върви и хайде – режат; отново започват да тъкат и пак не върви; дойде втори, трети – все режат, но не върви. Дойде майсторът и работата тръгва.

Христос дойде на сватбата, за да научи младоженците да тъкат, защото сватбата дава нови условия за жи-

вот. Когато искате да повдигнете вашето настроение, представете си, че сте на сватба, защото там има всякога ядене и пиене, също и музика. Зъбите са инструментите, а езикът е пръчката, която удря по арфата и произвежда песен, която много ви разполага. Бих желал всички хора да свирят и пеят. Яденето се отнася и до духовния живот, защото щом възприемеш една мисъл или желание, те се превръщат в храна, която после влиза в твоята кръв – в живота ти, и ти се проявяваш. Това показва, че сме разбрали Божествения живот.

За тази цел стремете се вашият мозък да бъде винаги в нормално състояние. Ще попитате кое е нормално състояние; нормалното състояние се намира всякога между две крайности, т.е. то е по средата. Как ще намерите средата? Представете си, че ви дадат една отсечка, на която да намерите средата. Средата ѝ ще намерите, когато от двата края опишете с помощта на един пергел дъги; от точката, където се пресичат двете дъги, ще спуснете перпендикуляр към дадената отсечка и тази точка върху нея ще представлява средата ѝ. По същия начин можете да постъпвате и с вашите мисли. Лошите мисли в света съществуват, за да калят вашата воля, тъй че ние можем още в момента да ги неутрализираме. След всяка радост, след всяка приятна мисъл иде неприятна. Наблюдавайте колко време трае у вас всяка добра или лоша мисъл – това е нова психология. Трябва да проучваш себе си, защото ако не знаеш как се проявяваш ти самият, то как ще знаеш външните неща?

Всички неща в Природата са отражение на Божествения живот, който е вътре у нас. Отражението показва един образ, който иде отвън. Този образ не си го създал ти, а е чужд. Дойде ли в теб някоя радост, тя не е твоя, ти не си я създал; като мисъл, тя пътува и се спира за малко при теб. Добрите мисли пътуват и се спират на различни станции, където им е определено; всяка станция си има свое име – станциите сте вие. Мислите се спират за толкова време, колкото им е определено, колкото е

престоят на трена: понякога се спират за минута, две или повече – според важността на станцията. Има екскурзианти, които искат да се спират някъде повече и затова прекарват там по месец, два или по-дълго. Както има добри мисли-пътници, така има и лоши мисли, които излизат от някои немирни деца, и по същия начин се спират за известно време на определени станции. Така че нито добрите, нито лошите мисли са наши; ако искате някоя добра мисъл да се задържи повече у вас, трябва да ѝ създадете условия за това.

Това учеше Христос младоженците: казваше им, че в Живота ще имат много приятности и неприятности, много добри и лоши мисли, но ще знаят, че те не са техни, а са посещения. Трябва да знаете, че нито Доброто е много добро, нито лошото е много лошо: Доброто или лошото са такива само за момента, в който се вършат; престанат ли да се вършат, те не са вече такива. За да бъде по-ясен, ще ви дам следния пример: вие стоите на разстояние десет метра от нагорещена пещ – какво ще усещате? Една голяма приятност. Какво ще изпитвате, ако седнете на пет сантиметра от тази нагорещена пещ – ще изгорите ръцете си и ще бягате далеч от пещта. Такова е отношението на нещата, което ги прави добри или лоши, такова е отношението на една Божествена мисъл, която идва от различни посоки. Каква ще бъде мисълта – добра или лоша, зависи от състоянието, в което се намирате. Затова са ни необходими знания – за да не се поставяме на пътя, по който ще мине влакът; царският влак минава и затова няма да се изпречваме на пътя му. Христос е учил така: на железния път няма да стоите, на покрива няма да се качвате. Човек, който се качва на покривите, мисли да бяга – така правят апашите, когато ги гонят. Железният път – това е старостта. Одумваш някого, неразположен си, не вярваш – ти си все на железния път.

Излизането и влизането в света има съвсем различно от това значение, което вие разбирате. Например ние си правим къща, в която ще живеем; защо си правим

къща – понеже условията на Живота са такива, че ако нямаме подслон, ще пострадаме, затова си строим къща. По същия начин трябва да имаме една обвивка, която да ни запазва от различните мисли, които ни нападат отвън – ето защо ние трябва да живеем чисто и свято, за да образуваме около себе си такава аура, която да ни предпазва от всички напасти и злини. Затова на сватбата е присъствал Исус с учениците си.

Бих желал всички да започнете добре, а тези от вас, които не работят, ще останат назад. Извадете от всички държани досега за вас беседи общия принцип, който всяка една включва, и него разучавайте.

За два-три месеца ще ви дам следната работа и следните опити: първо, на една тетрадка ще си водите бележки за всяка по-важна добра или лоша мисъл, която ви дойде; ще следите по часовник времето, когато е дошла добрата или лошата мисъл или желание и щом изчезне, ще отбележите времето, по което ви е напуснала.

Второ, когато ви дохождат лоши мисли или желания, ще се опитате да ги превръщате в добри. Затова ще се върнете две хиляди години назад във времето, за да си представите сватбата, на която е присъствал Христос с учениците Си; ще се опитате да си представите къщата, в която е станала сватбата, сватбарите и младоженците. Постарайте се да определите на кое място е стоял Христос, на кое – учениците Му, но гледайте да не създавате илюзии, а да има нещо поне приблизително вярно в представите ви. Мислено ще фотографирате цялата сватба, като си представите мястото на младоженеца, вашето място и т.н. Христос ще поставите в сърцето си, а учениците Му – в ума; младоженецът ще поставите в ума, невестата – в сърцето. Невестата и младоженецът ще бъдат разделени, защото в Духовния свят двама души в една стая не живеят. А тук в една стая живеят по няколко души и затова се и карат.

Жителите на онзи свят свободно четат мислите си, затова когато някой от тях е неразположен, другите,

щом като прочетат мисълта му, отминават го, без да става нужда той да ги пъди. Ето защо на онзи свят няма условия за грях. А в този свят някой ви дойде на гости и стои, без да разбере, че ви е отегчил, поради което става нужда да го лъжете. Оставете тези стари методи, защото докато държите на тях, не можете да бъдете ученици. Ще си представиш, че си облечен със сватбарски дрехи, че си радостен и весел и ще слушаш какво е говорил Христос на присъстващите. Ако можете да произведете една такава картина, веднага ще се освежите, ще бъдете готови да се борите с мъчнотиите си, много философии на този свят ще ви станат ясни и вибрациите на вашия ум ще се повдигнат. Такова представяне на картината има и здравословно влияние. Трябва да знаете, че Доброто се учи само на сватбата, а злото – на свадата.

Трето, задайте си въпрос защо у вас се пораждат добри и лоши мисли и желания, защо към някои сте разположени повече, а към други – по-малко, защо някои обичате, а други – не, защо някои са ви приятни, а други – неприятни. Ще кажете, че това е кармично; да, но кармата още нищо не обяснява, защото тук се явяват ред причини. Когато сте неразположени, размишлявайте върху причината за това неразположение: припомнете си къде сте ходили, в коя къща, колко време сте прекарвали и след излизането от коя къща е дошло неразположението ви. Обяснете си защо от някоя къща излизате неразположен. Обяснете си защо понякога, когато се връщате у дома, ви идва неразположението и дали то иде от север, юг, изток или запад; като намерите причината, не се нахвърляйте върху човека, който го е създал, но изменете посоката му. Някой ваш приятел ви иска пари назаем при условие да ги върне след десет дни, но не ви ги връща; не се сърдете за това. Ако някой човек е неразположен спрямо вас, то е, защото има да взема нещо от вас; ако няма да взема, той е сгрешил и за това казва: „Твоят баща има да ми дава, а ти, понеже имаш възможност да платиш, плати вместо него!“. Когато имате едно добро разположение, трябва

да съхраните енергията му в себе си. Важна наука е да съхранявате енергията на добрите мисли и желания.

Четвърто, всяка вечер, когато си лягате, ще употребите десет-петнадесет минути, за да си дадете отчет за постъпките си през целия ден. Това ще правите безпристрастно. Ще видите кое е лошо, за да го избегнете на другия ден. На другия ден ще се помолите: „Помогни ми, Боже, да избегна лошите постъпки и да изпълня добрите, които съм пропуснал предния ден!“. Ще разглеждате живота си така, както един художник своята картина, без да се самоосъждате. Ако не успяваме в живота, то е защото се смятаме за глупави, за грешни хора и т.н.; ти не си нито добър, нито лош, но трябва да присъстваш на сватбата и да работиш. Ако вашите деца вкъщи вдигат шум, представете си, че и те някога са били на сватба; по този начин до известна степен – в петдесет или в седемдесет и пет процента – ще можете да промените неразположението на мъжа или на децата си. Тези упражнения ще укрепят добрата ви воля.

Младоженецът ще поставите в ума, а невестата – в сърцето. Обикновено на сватбата почетните гости стоят на първо място. Христос е гост на сватбата. Булката посреща гостите и първа целува ръка, а после – младоженецът. Какво означава целуването на ръка? Когато целуваме ръка, ние обещаваме, че ще изпълним Божиата воля и закон. Ученикът, който иска да се учи, трябва да има желязна воля, нищо да не го отчайва.

Аз постепенно ще ви обяснявам всички форми, по които действат мислите и желанията, по които се градят общества, домове, култура, и причините, поради които се раждат добри и лоши деца. Когато остарееете, вашите деца ще изпълняват това. Думата *младост* е образувана от корена *махатади*, което значи превръщане на Божествения принцип в една човешка форма, т.е. обновяване на остарелия живот. Когато остарееем, ние не слушаме Бога, ставаме недоволни, сърдим се и казваме, че в света няма нищо. Аз зная, че трябва да се действа

в момента, когато Господ действа, да се мисли, когато Господ мисли, и да се чувства, когато Господ чувства.

Едни от упражненията ще правите сутрин, а други – вечер, защото сутрин сте положителни, а вечер сте отрицателни; затова когато залязва Слънцето, хората са тъжни. Ето защо, когато човек иска да се смири, трябва да се моли вечер; когато иска да се моли за милосърдие, трябва да се моли сутрин. Енергията на Земята сутрин е положителна, а следобед е отрицателна; същото е и с човека, затова псалмопевецът казва, че Радостта иде сутрин. Радостта е положителна енергия, а скръбта – отрицателна; Доброто е положителна енергия, злото – отрицателна. Ако някоя ученичка е слаба, ще помоли другарките си да ѝ помогнат.

Когато кажете, че условията са лоши, аз разбирам, че нямате книга. Който иска да учи, не може да каже, че няма условия, че няма време – поне пет минути имате на разположение. Когато правите опитите, не допускайте мисълта, че не можете да ги правите. Аз не искам изведнъж да направите хубава картина – може да цапате, но вършете работа; ако не работите, ще платите за това здание, което сте наели. Така че работим или не, пак ще плащаме. Аз ще направя един ден сметка колко струва вашето пребиваване тук, на Земята. Срамота е при условие, че се харчи толкова много за нас, да не работим нищо.

Упражненията за сватбата ще правите три пъти през седмицата, и то сутрин – в неделя, вторник и петък. Упражнението за отчета на поведението ви през деня ще правите всяка вечер преди лягане.

У нас предшества умът, после – сърцето, после – волята, но първоначално е действала волята, после – желанието и най-после – умът. Бог чрез Своята воля ни подтиква, при което нашата мисъл започва да действа, после действа сърцето ни и най-после – волята.

19 юни 1919 г., София

ПОЯСНЕНИЯ ВЪРХУ ОКУЛТИЗМА, СПИРИТИЗМА, ТЕОСОФИЯТА, МИСТИЦИЗМА И ХРИСТИЯНСТВОТО

Ако известна Сила, която съществува в Природата, няма съотношение с нашите сетива, тя не може да взаимодейства с тях. Допуснете, че се намирате при слепи хора и им запалите клечка кибрит; светлината на последната съществували за тях – не. Следователно ако не можем да възприемем всяка Сила, която действа в нашия Живот, т.е. ако не можем да възприемем светлината на тази Сила, ние не можем да разберем и самата нея. Слепият може да пипне кибритената клечка и да каже: „Това е кибритена клечка“. Той може да си мисли, че разбира що е кибритена клечка, но всъщност нищо не е разбрал; наистина е кибритена клечка, но вътре в нея има нещо по-съществено – светлина. Ако очите ви могат да възприемат светлината, вие отворяте книга, четете и разбирате написаното в нея.

Когато дойдете до окултните Сили, трябва всяка от тях да се хване и да се впрегне на работа. Ученик, който се усъмни и каже: „Докажи, че тази окултна Сила действително съществува!“, не е ученик; в окултната школа няма никакви разисквания и спорове – тя не е школа за проверяване на факти и истини. Ние не се занимаваме с мъртви истини, а с живите истини на света.

Спиритизмът показва движение на Духа. Той е ембрионът на нещата, нещо неоформено; за да разберете спиритизма, трябва да създадете на този зародиш условия, за да мине той през всички фази на развитие и оформяне – следователно спиритизмът е неоформено учение.

Теософията е учение за примиряване на противоречията в света; тя е наука за примиряване на мъжа с жената, нищо повече. Като казвам да се примирят мъжът с же-

ната, подразбирам да примири човек с Бога. Онзи, който мисли, че е теософ, трябва да знае този закон – как да се примирява с този, когото мрази. Има противоречие между теб и Бога – трябва да го примириш; ако не можеш да го направиш, не си теософ.

Ние, съвременните хора, със своя критичен ум приличаме на онзи български чорбаджия, който бил много стиснат. Той повикал един абаджия да му крои дрехи, но понеже знаел, че абаджиите обичат да пооткрадват, постоянно седял при него и наблюдавал как крои, да не би да си отреже от плата. Абаджията, като гледал толкова хубав плат, отрязал едно голямо парче и рекъл: „Това е за свети Никола“ и го хвърлил навън; чорбаджията извикал: „Какво правиш?“ и се завтекъл да прибере парчето, а в това време абаджията отрязал друго, по-голямо, и го сложил под себе си.

Казвам: ние, които критикуваме и гледаме да не ни излъжат, винаги оставаме излъгани. Някой ще хвърли парче за свети Никола и като отидем да го вземем, той ще скрие друго, по-голямо парче, за себе си – и мислим, че никой не ни е излъгал.

Мистицизмът не е закон за възлизане, а закон на слизане – мистикът не възлиза, а влиза към Бога в себе си. Той е опасен затова, че при слизането не знае как да слиза и може да падне и да се осакати.

Сега за окултизма: аз го сравнявам със съвременните естествени науки – окултизмът е наука за изучаване на явленията на Земята, за изучаване на невидимото, а не на видимото. Той не се занимава с безформените светове; това, което се е оформило в себе си, което има форма, съдържание и смисъл, то е област на окултизма.

Тогава къде ще поставим християнството? Мислите ли, че то е наука?

Реплика на сестра: Моля за едно обяснение. Правите ли разлика между християнство и окултизъм? Изложеното в Евангелието дали е едно и също учение с окултизма?

Изучавайте Природата такава, каквата е. В окултизма няма никакъв морал. Той изучава нещата такива, каквито са си – като чисти факти.

Реплика: Значи християнството е различно?

Окултизмът е наука за познаване на природните Сили, на тяхната област, начин на действие и приложение. Окултистът е човек реалист – той не вярва, а борави само с Природата, с материалните неща. Мистикът постоянно живее със сърцето си, изпитва неговите вибрации и всички състояния, през които то минава. В християнския смисъл на разбиране, християнин могат да бъдат и мистикът, и теософът и спиритистът. Ако вземем обаче областта на Духа в широк смисъл, в нейните разклонения, това вече е спиритизъм. Опасността при спиритизма лежи в това, че хората имат в себе си други зародиши, които всъщност им причиняват и вреда. Но ние ще оставим засега настрана онова, което говорят за него критиците.

Спиритизмът е движение; теософията е примирение на противоречията; мистицизмът е слизване, а може да се каже още, че е закон за труд, за работа; окултизмът дава всички форми, по които можем да живеем на Земята, той е единствената наука, която ни учи как да живеем и която може да ни избави от всички нещастия; а християнството е наука за ликвидиране на кармата, за изплащане на стари дългове. Ако вземем стиха от Евангелието, който казва, че Христос е понесъл греховете на света, това значи, че Той е платил дълговете му. Що е християнството – то е да знаеш да плащаш дълговете на хората. А кой може да плаща дългове – само богатият; следователно богатият може да бъде християнин, а сиромашът не може да бъде такъв.

Реплика: Ами обещанието, че Христос обогатява?

То е кредит за християните, за ония, които Христос кредитира; те са търговци с чужд кредит. Съвременните хора са християни, защото Христос е християнин. Теософията е наука за примирение на половете, а хрис-

тиянството – за сближение и обединение на последните. Християнството, в неговия вътрешен смисъл, е наука за обединение на духа с душата. Това, което сега проповядват, не е християнство, то трябва да претърпи преобразуване. Ако християнството беше такова, каквото ние го схващаме, светът сега щеше да бъде в друг вид. Но ние ще оставим този въпрос, защото не влиза в нашата област.

Сега ще ви запитам научихте ли що е мъчение, с него ще започнем. От гледна точка на мъчението, в неговия дух ще разгледаме всички други науки – теософия, мистицизъм и прочее. За тях аз ще ви дам и друго пояснение. Теософията има седем начина на разглеждане, също и окултизмът, и мистицизмът имат своя външна и вътрешна страна. Теософското общество сега разбира само външната страна – организирането. Теософията приготвя ония форми, които могат да се нарекат анатомия на теософията. Християнството е преминало първата фаза на развитие и след изминалите две хиляди години е започнала да се развива анатомията на християнството. Дали Синът изтича из Отца, или не, и още какви ли не спорове са се водили на вселенските събори. И сега дори християнството се заключава в това, че като ви срещне някой християнин, пита: „Ти вярваш ли в трите лица на Бога?“ – „Вярвам.“ – „Значи християнин си!“ Аз обаче ще попитам: ти, като вярваш в трите лица на Бога, какво подразбираш под това?

Ще ви го обясня аз: второто лице на Бога е лицето на Любовта; мъжът и жената, всички хора трябва да търсят това второ лице – Любовта. И когато казват, че Бог бил троеличен, хората също така говорят неразбрани думи. Великите Учители, които са писали върху това, са имали много ясни разбирания по въпроса, но техните ученици са изопачили учението. И спиритизмът е учение, което е дошло от Бялото Братство, но и него учениците опетниха. Теософията е друго учение, пратено пак отгоре, което учениците също опетниха. Окултизмът е учение, също дадено от Бялото Братство, но и в него има черни и бели

окултисти. Мистицизмът – и той е опорочен, християнството също е опорочено. Нека бъде ясен: когато един свещеник или владика сложи одежди, патрахил и корона, венчае някого и каже: „Плати ми толкова“, аз го наричам черен маг; белият маг работи, без да му се плаща. Ако мома се облече в хубави дрехи с намерение да оплете някой момък, тя също е черен маг; ако момък се нагизди, за да омотае някоя мома, и той е черен маг; ако правник или съдия си послужи със закона, за да обвини някого, той е също черен маг. Прочее както окултистите, тъй и теософите, и мистиците, и християните трябва да се делят на бели и черни. Някой ще каже: „Аз съм теософ“; от кои – от белите или от черните? – „От белите.“ Можем тогава да се разберем. – „От черните.“ Ще остана на особено мнение. Какво от това, че сте спиритисти, теософи, мистици или християни – ако сте от черните, светът е пълен с такива. Двадесетте милиона, паднали в сегашната война, показват какво християнство е днешното. Не казвам, че самото християнство е виновно, виновни са черните християни.

На нас ни трябва правилно разбиране на окултизма: да слезем до дъното на мъчението, защото в него няма разединение, а обединение. Грешните хора са грешни, защото не са се мъчили, а праведните са праведни, защото са се мъчили. Ако ми кажете, че има противоречие в това, което ви говоря, ще ви кажа, че Христос на едно място споменава, че в края на века ще прати лошите духове и техните синове на вечно мъчение, ще ги прати в дъното на ада да се мъчат. Защо – именно защото не са се мъчили. Лошите хора не се мъчат, добрите се мъчат. Работили сте и сте спечелили пари, дойде лошият и ви обере – той не се мъчи. Ако вие не се решите да се мъчите, аз ще ви считам знаете ли от кои? От черните. За тези, които не се мъчат, е писано, че в бъдеще ще отидат в мястото на мъченията. Може да мъдрувате колкото искате, но там ще бъдете.

Първото правило за ученик, който иска да стане окултист, е да не мисли, че другите спъват неговия ум, а че той сам се спъва, понеже светът е толкова широк, че има място за всички. После, не трябва да мисли, че може някой да спъне неговото сърце, понеже светът на чувствата е толкова широк, че за всички има място. С други думи, първото правило при това положение на ученика е мъчението. Той трябва да мисли, че никой не може да повлияе на неговия ум и да го изопачи; че не може да повлияе и на неговото сърце в една или друга посока, защото светът е широк. Тази мисъл не ви е ясна, нали?

Една мисъл може да бъде ясна и може да повлияе само тогава, когато дойдем на същия уровень, на който стои онзи, който я изказва. Как действа законът на изказването? За да ви повлияе който да е човек, добър или лош, трябва да ви снесе до своя уровень. Следователно, докато държите ума си в Безграничния свят, където действа Божественият закон, вие сте свободни, невредими; щом помислите, че някой може да ви повлияе, вие сте слезли по-долу от този свят. Когато слугата помисли, че господарят му го ограничава, той вече се е ограничил със самата мисъл. Ходите из улиците със скъсани дрехи, срещнете някой познат благородник или богаташ, но той ви отмине, не ви поздрави и вие си кажете: „Нали съм сиромас – никой не ме поздравява!“; питам: като ви поздрави, ще ви придаде ли нещо? Нищо, само ще ви погъделичка малко. Ако някой ви погледне и се усмихне насреща ви, какво ще спечелите от тази усмивка? Нищо, това са илюзии на черния маг. Когато човек се усмихне, трябва да почувства от дълбините на душата си, че Бог присъства в този момент.

Какво трябва да разбираме под усмивка? Когато се засмеем, да сме доволни от своята усмивка; дали хората ще се зарадват на нашата усмивка – не е важно, ние лично трябва да сме доволни от нея. И когато се намръщим, пак трябва да действа същият закон. В окултно училище и намръщването трябва да става по всички правила, и в него

трябва да почувстваш присъствието на Бога. Мислите ли, че когато видя някой човек, когото бесят, ще се усмихна? Не, ще се намръщя, ще призова Бога и Ангелите и ще кажа, че това, което става, не е право – не че фактът е неверен, но че тези хора криво са разбрали Божия закон. Осъдили човека по еди-кой член от еди-кой закон – е, моля ви, къде е авторитетът на този и изобщо на всички други закони? Те трябва да бъдат вечни, неизменни. В окултизма може да се накаже човек, но тогава, когато сам поиска това – сам трябва да подаде молба да го накажат; така гласи окултизмът.

Ще вмъкна една мисъл: някои казват, че не бива да измъчваме животните, но знаете ли, че много от животните сами искат да бъдат мъчени, за да се повдигнат? Следователно, когато казват да не се мъчат животните, трябва да разбираме да не мъчим ония от тях, които не искат да бъдат мъчени; но на тези от тях, които искат да бъдат мъчени, а не ги мъчим, забавяме еволюцията. Много кокошки, изядени от вас, са прогресирали, но вие не прогресирате. Следователно ще трябва да кажем на кокошката, която иска да бъде мъчена, за да прогресира: „Съжалявам, не мога да те заколя, защото не искам да спра пътя на своята еволюция, но понеже искаш непременно да прогресираш, намери някой друг, който да те заколи и изяде“. Ученик, който е влязъл в една окултна школа, няма право да причинява мъчение никому. Има право да причинява мъчения, но само на себе си – да слезе до дъното на мъчението и да го опита и когато се върне на Земята, да работи според закона, който е изучил. Затова казвам, че не бива да се измъчвате и вие взаимно.

Един приятел ми разправи един анекдот за себе си. Бил много чувствителен и с хубави пориви в душата си, искал да живее добре с хората, но когато се върнал от странство и се срещнал с българите, те започнали да го подиграват. По едно време взел да мисли за някакво средство, с което да може да се владее, затова си наел двама хамали да го псуват: седнал при тях и издържал

всичките им псувни с надежда да може да издържи псувните и на другите. Но след като правил това няколко дена, рекъл си: „Абе защо наемам хамали да ме псуват, когато в обществото има толкова много хамали? На тия им плащам, докато на ония няма да плащам“.

Всички неприятности, които се случват между вас, според Окултната школа са благо. Когато имате недоразумения, гледайте да ги изгладите, но не по изкуствен начин. Зная случаи, при които се съберат двама, целунат се и кажат: „Да се примирим!“, но когато излязат навън, пак започват да се одумват. Това не е начин за примирение, примирението трябва да стане вътре във вас. Като слезете на дъното на мъчението, готови ли сте да кажете: „Светът е широк за моя ум и за моето сърце, аз ще приема мъчението във всичките му форми“? Това е най-важният психически момент.

Искам всички ученици, когато се върнат у дома, да си създадат благоприятна атмосфера. Тази вечер е последната четвъртъчна вечер.

Реплика: Имаме още един четвъртък.

Тогава следващият четвъртък е последният. Гости вече не приемам. Тъй постъпват бедуините: три дни може да гостувате у тях, но на четвъртия ще ви дадат работа – или на нивата ще ви пратят, или ще ви дадат да гледате крава. Смятам това правило за отлично. Който остане в нашата Школа, ще му намерим работа – или ще го пратим на лозето, или ще му дадем крава, или писар ще бъде, или разсилен (ще има и такива).

После, друго правило: каквото се говори тук, в Школата, не искам да се изнася навън. Може да го изнесете, но за последиците не отговарям. Не изнасяйте едно учение, докато не го изпитате, иначе това ще бъде най-голямата глупост, която можете да направите; опитайте го, защото още не знаете дали е вярно. В Англия има комисия от експерти, която проверява стоките, които фабрикантите изработват и търговците продават, и само когато експертите поставят щемпел, че са направили

проверка, фабрикантите и търговците имат право да изнасят или да продават стоките си в Англия или във Франция. Вие сте търговци на дребно на непроверена стока, но аз не обичам такива търговци. Всяко нещо трябва да бъде проверено.

Първата задача, която ще дам в това направление на жените, ще бъде следната: да кажем, някоя от вас има дъщеря, която не обича – да направи така, че да я обикне; или мъжът ѝ е невярващ – това е една задача, която трябва да разреши. Някой от вас е беден, друг е болен – ще трябва да направите необходимото. Някой има в стомаха си тумори – ако не ги премахне, те ще го унищожат.

Всяка болест се образува от същества, които живеят в нас; всяка болест се образува психологически и органически от изверженията на тия същества. Когато дойде едно такова същество в нашия организъм, трябва да приложите същия закон: само три дни може да седи на гости, защото ако го оставите за по-дълго, ще се загнезди, ще образува тумори, ще събере кръв и вие ще умрете, а другите ще кажат: „Бог да го прости“. Господ не прощава на такива, Той прощава само когато хората не крадат и не лъжат.

Някой ще дойде тук, за да вземе нещо и да го обърне против мен. Горко на този, който ще направи това, проклятие ще има отгоре си не до четвърта, но до хиляща рода! Такъв е великият Божи закон, Божествената Истина: „Който съгреша против Духа, казва Христос, нито в този век, нито в бъдещия ще му се простят греховете“. Всичко, което тук ще учите, е велика Истина, която трябва да приложите в живота си, и трябва да бъдете искрени със себе си при приложението ѝ. Искрени не спрямо мен, а спрямо вашия Господ, спрямо вашия ум и вашето сърце, спрямо вашия дух и вашата душа във всичките им пориви. Вие трябва да застанете на нозете си. Да не кажете утре: „Дънов иска да ни хипнотизира и да ни влияе“; нямам намерение да ви влияя, защото в момента, когато ще

поискам да сторя това, аз ще бъда демон, с главата надолу. И вие, ако искате да ми влияете, ще бъдете с главата надолу – тъй гласи Божественото учение.

Да се разберем: отсега нататък има да живеете на Земята с хиляди години и в която и окултна школа да влезете, за да учите пътя на своето развитие, все правила ще ви се дават. Ако не приемете мъчението като фактор на вашето бъдещо съществуване, вие ще се лутате в света, без да разбирате вътрешния смисъл на Живота. Мъчението ще направи всички ви герои; аз искам да бъдете герои, да не се страхувате, но ако не се мъчите, вие ще се страхувате, не ще бъдете герои. Не искам да употребя фразата „Не се страхувайте!“, а ще употребя друга: „Мъчете се!“; приемете мъчението, защото то ви е дадено от Невидимия свят. Не се силете никога. Има някои от вас, които и да искат, не са определени за мъчение. Не всички, които ме слушате, ще бъдете мъчени; всички не сте герои, а мъчението ще дойде за героите; то ще заобиколи някои от вас и ще каже: „Хайде за друг път“.

Който се мъчи, той трябва да счита мъчението за привилегия. И първото нещо, което ще почувствате, когато ще започнете да слизате към дъното на мъчението, е една тишина. Ще прониквате в душата на всяко страдащо същество, ще започнете да разбирате колко много страда то и ще си кажете: „Колко криво съм мислил досега!“; у вас ще се събуди едно съжаление към всички същества, които се мъчат, и ще пожелаете от това място, до което сте паднали и на което стоите, да започнете да повдигате другите същества нагоре или поне да облекчите мъченията им. Онзи, който не е разбрал мъчението, слага другите хора под краката си, качва се на тях и казва: „Слез долу, а аз ще възляза нагоре!“. Учението, което Христос е дал, е да почувстваш, че всички същества се мъчат – това разбира Великото християнство. Когато излезем от мъчението, ние ще дойдем до други методи, с които ще учим как да обработваме, как да използваме окултните Сили. Ако приемете мъчението, Светлината ще дойде

във вас отвътре, т.е. Божественият Дух, който е у вас, ще се събуди и ще повдигне вибрациите на вашия мозък и на вашето сърце. Клетките на ума и на сърцето ви органически ще се видоизменят, а с това ще се измени и състоянието на мозъка и на сърцето ви.

Думата *клетка* има двойко значение. Изразът *колко е клет* на български значи *колко е нещастен*, но значи и *колко е обвързан*. Но и съзнанието на всяка клетка е ограничено. Има много клетки в нашето съзнание, които са недоволни от положението си, и когато се съберат милиони такива недоволни клетки, ние ставаме неразположени. Първото нещо, което трябва да направим, е да превъзпитаем клетките на нашия мозък, на нашето сърце и на стомаха ни. Много лесно можем да превъзпитаем тези клетки, но това превъзпитание става, когато слезем до дъното на мъчението, което е основа на Живота; от там Божественият Дух ще започне да ни повдига нагоре, ще се качим на крилете на Божията Мъдрост и когато влезе Божията Любов в нашата душа, ще влее в нея вдъхновение. Тогава Ангелите на Живота ще започнат да ни повдигат в еволюцията и ще излезем от дъното на мъчението.

Защо Христос възкръсна? Защото Този, Който е бил горе, слезе долу и Го възкреси. Бог едновременно се намира и на Небето, и в ада. Който отива горе при Бога, Бог го изпраща долу, а който отива долу, Бог го изпраща горе. Всички днешни проповедници на християнството учат, че трябва да отидете горе на Небето, при Бога, а аз казвам: ще отидете горе, за да ви прати Бог долу. Всички, които ме слушате, сте от ония, които обичат лесния път; лесен път в света няма, има тесен Път.

Друго нещо, което учениците трябва да научат, е примирението. Но не да бъдат индиферентни, а да слязат до дъното, да забравят какво мислят хората за тях и да чувстват само своето мъчение.

Тези са няколкото практически правила, върху които трябва да помислите и които да се постараете да

приложите, без да правите никакви изкуствени усилия над себе си.

Някой път, когато ми се отдаде случай, ще ви поговоря върху произхода на греха – как е влязло злото в света. Било е време, когато не сме били такива, каквито сме днес. Кои са причините за нашето падение? Сега няма добър човек в света; и онзи, който плаче, и онзи, който се смее, и онзи, който говори добро, и онзи, който говори лошо – всички са под еднакъв знаменател. Като гледат някой забогатял търговец на кожи, всички го облажават, без да знаят, че неговото положение се гради върху кожата на хилядите овце, които е одрал. Търговецът казва: „Това е моя стока, спечелил съм я“; възразявам: ти си квадратен крадец и лъжеш, защото си придобил богатството на гърба на животните, като си одрал кожата им. Някой ще каже: „Това е моя къща, съградил съм я с труд, с пот на челото“; отговарям: направил си я на гърба на толкова хора, чиито кожи си одрал. Някой ще каже: „Това е мое тяло“; да ме простиш, но не е твое – защото за да се поддържа човешкото тяло, знаете ли колко същества страдат, колко майки, бащи, братя, сестри са положили живота си за него! Затова вие нямате право да мислите, че това, което имате, е ваше.

Според християнството, първото нещо, което трябва да имате предвид, е това да признаете, че всичко, което притежавате, не е ваше, а на Бога. Когато някои злословят против мен, аз казвам: „Слушайте, това което говоря, не е мое, аз не защитавам своя собственост!“. Този Бог, Когото аз зная, е много добър, но едновременно е много лош – Той е толкова добър, че няма по-добър от Него, когато вършим Волята Му, но няма и по-лош от Него, когато не изпълняваме Волята Му и вършим зло. В момента, когато кажем, че това тяло е наше, върху нас, върху децата ни, върху всички идва проклетие. Трябва да кажеш: „Господи, благодарим Ти, че Си ни сложил в това Твое тяло!“ – така трябва да мислят всички.

От друга страна, днес ние се хокаме хамалски и казваме: „Махни се отгук!“; няма какво да се махаме. Аз чес-

то казвам, че съм готов да отстъпя, ако съм причина за вашите страдания. Но да ви дам тялото си – това няма да направя; то не е нито мое, нито ваше – него ще предам на Господаря му. Моят ум, моето сърце ще предам Нему, вие господари на тях не можете да бъдете – това трябва да знае всеки ученик на окултизма, на теософията, на спиритизма, на мистицизма, на християнството, защото тези наименования изразяват една цел и представляват онзи Божествен живот, който се проявява.

Състоянието на духа е едно, а състоянието на душата – друго. Това са пет състояния, които се различават помежду си. Воля, сърце, ум, душа, дух са неща познати. Това, което знаем, е, че страдаме. Усещаме само известни промени: понякога мислите ни са ясни, а понякога – тъмни; понякога умът ни е ясен, а понякога – тъмен; понякога чувствата ни са ясни, а понякога – тъмни; понякога имаме сила, а понякога нямаме. Казват: „Имаме душа“, но какво нещо е душата? Това, което сега чувстваме, е само проявление на душата.

Първото нещо, което искам, е да накарам това бурно море у вас да утихне – тихи и спокойни да бъдете. При сегашното общество и строй ние имаме нужда от такива работници, които да спасяват затиснатите – защото много здания ще се съборят и много души, затрупани под развалините на съборената материя, трябва да се изровят. Моето желание е да ви изтегля изпод вашите съборени къщи. Под всяко ваше психическо неразположение аз разбирам, че някоя ваша греда е изгнила и се е съборила; завистта, омразата и всички подобни отрицателни качества са съборени греди вътре във вашето здание – вашето тяло.

Като ви гледам сега, знаете ли на какво ми напомняте? На деца, които са изгладнели и им мирише на ядене, но понеже учителят им продължава да разказва урока, те си казват: „Дано спре вече, да идем да се нахраним!“ или пък казват: „Не ни говори, учителю, а сложи да ядем!“. Право е вашето схващане – трябва да ядете. Но ако ме слушате, трапеза ще имате, ще ви дам да ядете; не ме ли слушате,

няма трапеза. Когато ви дойде гост, нали му давате само сладко и вода, след което – хайде, със здраве; траpezата слагате и гощавате само онзи, който е работил на нивата ви. Когато ви дойде на гости някой възлюблен или заслужил приятел, вие го нагостявате добре, а това какво показва – че той е работил дълго време на нивата ви.

Сега ще видя кому от вас да сложа трапеза. Който не е работил за мен, ще му дам само сладко и вода, а който е работил, ще му сложа царска трапеза и сам ще му прислужвам.

И тази вечер има хванат един – още един, който е разбрал закона на мъчението; за два четвъртъка – двама. Бих желал да преброите колко души сте тук, за да видим как работи този закон.

12 февруари 1920 г., 19 ч., София

СИЛИТЕ В ПРИРОДАТА

Ще направя едно обобщение между *кротост, смирение, електричество, магнетизъм и мъчение*. Кротостта и смирението показват пътя на духа, електричеството и магнетизмът – пътя на душата, а мъчението – пътя на тялото, или физическия свят, т.е. живота на Земята. Всякога свързвайте кротостта с духа, смирението – с душата, електричеството – с мозъка, магнетизма – със симпатиковата нервна система, а мъчението – с всички несполуки в живота; тази е правата свързка.

Ученикът на окултизма трябва да говори на разбран език, трябва разбрано да говори на себе си. У българите има предание, че на Йордановден небето се отваря и онзи, който може да види това, каквото си пожелае в този момент, дава му се. Един българин ред години наблюдавал небето през тази нощ, та дано някога види отварянето му. Една година, когато наблюдавал по това време през прозореца, вижда, че небето се отваря, и пожелал да каже на Господа: „Дай ми една крина злато!“, но в бързината казал: „Дай ми една крина глава!“ – и главата му станала голяма като крина, чак не могъл да я прокара през прозореца. Този закон действа и в окултизма, т.е. каквото човек помисли или пожелае, това става.

И тъй, един закон в окултизма гласи: всички блага в света са свързани с кротостта и смирението, всички Сили са свързани с електричеството и магнетизма, т.е. с мозъка и симпатиковата нервна система, а всички несполуки – с мъчението. За да бъде ясен, ще ви обясня от какво произтича мъчението: всеки ученик, който не спази един от вечните закони, които съществуват, създава мъчение; но този ученик съзнателно или несъзнателно отхвърля факта, че е направил грешка, и върви в Живота от едно прераждане към второ и трето, а законът на мъчението

постоянно си действа. Този закон действа така, както една река си пробива път и взема ново направление, различно от това, което е имала по-рано. Следователно аз наричам мъчението метод, или начин, за изправяне на човешкия живот.

Вие, които сте се събрали тук да слушате окултното учение, сте на различни възрасти, нали? Аз искам от всички ви да се освободите от мисълта, че знаете някои неща. Не отричам знанията ви, но знанията в окултизма имат валидност само тогава, когато минат през Божествения огън седем пъти и се пречистят – само такива знания могат да се приложат в преорганизирането на нашия Живот. Ние имаме Наука, с която можем да пресъздадем сегашния си живот; за да се изучи тази велика Божествена наука, трябва да се разбират нейните форми и правилата, с които тя си служи. Ще си послужи с едно малко обяснение: ако посадите едно житно зърно, жълъд или ябълкова семка, силите на раздвояването, или поляризирането в тях ще действат така, че най-първо всички магнетични сили, работещи вътре в земята, ще привлекат стремежа на растението надолу – това значи, че всеки корен търси онези магнетични течения, които служат за храна. Тези корени се стремят да придобият не само стабилност, но търсят онези течения в почвата, които се кръстосват като малки рекички; ето защо всички корени се разклоняват в различни посоки и когато намерят онова течение, което им е potrebno, прекратяват службата си. Затова някои корени потъват дълбоко в земята, други – по-плитко, трети излизат на повърхността, поради което различните корени са различно дълги. Ако почвата е чернозем или някой насип, корените търсят винаги тези течения, които вървят по земята; в съответствие на тези течения корените се проектират надолу, а разклоненията на стъблото се проектират нагоре в различни посоки. Всяко течение долу в земята има съответно течение горе във въздуха. Тези течения вие не можете да схванете, понеже не сте чувствителни. Ако имате време, някоя ясна вечер

можем да направим една малка екскурзия до Витоша, за да ви покажа тези магнетични течения, които вървят в различни посоки.

Всяка добра мисъл, която излиза от вашия мозък и се проектира в пространството, върви нагоре и надолу, като тези течения в растенията, и търси съответстващ жив магнетизъм или електричество, които служат за нейното оформяне или развитие. Следователно добрите мисли на онзи, който по-често ги изпраща, не се отдалечават, а остават тясно свързани с него. Съвременните учени, които са малко запознати с окултизма, мислят, че нашите мисли са далеч от нас; не, всяка добра или лоша мисъл, която вие изпращате, си остава винаги ваша – никой не може да ви я вземе, тя е ваша собственост, защото вие сте я създали. Тази мисъл трябва завинаги да задържите в ума си. Всяко растение, след като пусне по всички посоки своите коренчета, започва последователно да развива клончета, листа, цветовете, плодове, които накрая узряват; така се развива и всяка мисъл.

В Окултната школа се забранява всяко одумване, всяко изтъкване на погрешките у другите хора – изобщо лошите мисли се забраняват; знаете ли защо – понеже щом мислите лошо за някой човек, вие отправяте своите корени към него, а там няма никаква храна за вас. Тези ваши коренчета започват да всмукват сокове от този човек, но тези сокове са чиста отрова, която постепенно трови и разваля вашия живот. Много жени се развалят не само от това, че имат лоши мъже, но и от мисълта, че мъжете им са лоши, и започват от ден на ден да отпаднат, да съхнат, докато един ден кажат *сбогом* от този свят, а мъжът им гледа и си казва: „Не знам от какво се помина моята жена“. Същото нещо става и с ученика на Окултната школа, затова му се казва: не мисли зло, т.е. не пускай корените на твоята душа в лош човек, стой настрана от него – така стои научната страна на въпроса.

Разберете следния факт: мъчението показва истинския път на отклонението. Когато казвам, че трябва да

слезем до дъното на мъчението, уподобявам това слизане на следния прост факт от съвременния живот: някой човек пътува из едно планинско място, но се заблуждава по пътя; за да вземе друга, права посока, той трябва да се върне точно на това място, откъдето се е заблудил и отклонил от правия път. Когато дойдеш в мъчението и видиш, че си се заблудил, след като си пътувал дълго време, ще се върнеш назад до мястото, от което си се отклонил – това подразбирам слизане и връщане назад, за да поправиш погрешките си.

За да можете да схванете Силите на Природата и да ги употребите за Добро, непременно трябва да развиете съответни сетива или органи на душата си. В сегашното състояние на съвременната цивилизация много от тези органи са осакатени. Мнозина християни, които са влезли в този Път, са станали по-чувствителни и казват: „Не си струва човек да бъде много добър, т.е. не си струва да бъде много чувствителен, да страда“. Благородството на човека се състои именно в това – да бъде чувствителен, възприемчив към чуждите скърби и радости.

Мозъкът е орган на електричеството. Задната част на мозъка съдържа отрицателно електричество, а предната – положително; значи има раздвояване. И тъй, ако електричеството от предната част на мозъка вземе надмощие над това от задната част, човек става чрезмерно активен по мисъл, но същевременно и груб; ако отрицателното електричество в мозъка вземе надмощие, човек става пасивен, но в същото време пълен и ненаситен с неосъществими потайни желания, вследствие на което се раждат омраза, завист и други подобни чувства.

Когато говоря за положителното и отрицателното електричество, подразбирам закона на приливите и отливите, които стават в мозъка. Приливите са положителната страна на мозъка и те се извършват в предната му част, в областта на челото, а отливите – в задната му част. В Природата тези приливи и отливи стават равномерно и планомерно, защото в нея Бог действа. В

Природата няма погрешки, но в нашата Земя и в мозъка ни стават такива, понеже не сме научени да управляваме тези течения, вследствие на което стават закъснения. Когато ви се случи някакво нещастие, например къщата ви изгори, парите си изгубите, кракът ви се счупи, останете няколко дни гладни или каквото и да е друго, във вашия мозък веднага се нарушава равновесието между приливите и отливите. Имайте предвид, че от тези планомерни приливи и отливи в мозъка ви зависи растежа и успеха на вашия Живот в света. В това правилно редуване някои школи виждат условието, за да бъде човек магнетичен; и аз казвам: за да бъде човек магнетичен, приливите и отливите в него трябва да стават правилно.

И тъй, първото нещо, което се иска от вас, е да не спъвате вашите приливи и отливи. Много умопобърквания и аномалности в живота се дължат на нарушаване на равновесието между тези приливи и отливи. Запомнете това пояснение, защото то има приложение в живота ви; трябва да знаете какви действия произтичат в душата ви при приливите и отливите, приложете този метод и ще видите, че той във всички свои подробности е напълно естествен. Като наблюдавате Природата, ще видите, че за всяко нещо има определено време; и в *Притчите* се споменава, че за раждане, за смърт, за всичко има точно определено време.

В окультизма на ученика не се позволява да проявява предпочитание между Добро и зло. Тази мисъл е малко тъмна за вас, нали? Ще я поясня: ако трябва да направя някоя операция, аз ще си послужа с остър нож, а не с тъп. Острият нож е лошият човек, а тъпият – добрият; следователно при една операция ще си послужа с лош човек, него ще предпочета пред добрия. Когато Господ иска да накаже света, предпочита лошите хора, а когато иска да съгради нещо, предпочита добрите; когато иска да изкоренява, предпочита лошите хора, а когато иска да насажда, предпочита добрите; когато иска да копае дупки, ще предпочете лошите хора, а когато иска да насажда в

тях, ще предпочете добрите. В окултизма не се сърдят на хората, когато правят зло, но всяко действие трябва да се извършва в точно определеното си време.

Сега аз не говоря за обществения морал тук, на Земята, защото той от окултно гледище не търпи никаква критика. Ако аз раздам богатството си на бедните, това е зло за мен, а добро за моите ближни; ако аз оберя ближните си, това е добро за мен, а зло за другите. Тъй че в света за всяко нещо има две мерки – добро за себе си и добро за другите. Следователно имам два избора – или да раздам парите си на другите, или да взема парите на другите; значи има два метода, по които може да се действа, и двата са прави. Ако десет души, натоварени с по двадесет килограма злато, се давят в морето, а аз снема златото от гърба им, зло ли им причинявам – не, спасявам живота им; щом ги спася, имам право на златото им. Ако аз съм натоварен с двадесет килограма злато и се давя в море, а някой ми се притичат на помощ и свалят товара от гърба ми, те имат право на моето злато. Така аз примирявам този морал, така гледа окултизмът на Доброто и на злато. Но ако ти срещнеш човек, натоварен със злато, спреш го, свалиш златото от гърба му и го вземеш, тогава казвам: ето една постъпка, извършена не в точно определеното за нея време, с други думи – плодът е откъснат зелен.

И тъй, стягайте се сега, за да приложите този закон, според който ще обирате и ще ви обирам, но навреме. Аз употребявам думата *обирам* в много добър, в много широк смисъл, а именно като обирание на плодовете от градината, а не както правят крадците: господарите на лозето още видели-не видели плода от труда си, те бързат да обераат крушите и ябълките от дърветата им.

В първата си беседа ви говорих върху кротостта и смирението. Те имат връзка, отношение към чистата човешка мисъл – това значи, че човек, който няма кротост и смирение, не може да има чиста мисъл. Всяка човешка мисъл се отхранва само чрез кротост и смирение, а във от тези качества мисълта ще бъде като

тази на животните. Този закон е точно определен. Така е и с всяко желание: желание, което е отхранено с живото електричество и с живия магнетизъм, е желание на душата, а всяко желание, което не е пропито от тези живи електричество и магнетизъм, не е желание на човешката душа. Следователно всички лоши мисли са отхранени във от кротостта и смирението; всички лоши желания са отхранени във от живото електричество и живия магнетизъм. А мъчението е отгледано от неразумния живот на глупавия човек.

Разглеждайте тези живи електричество и магнетизъм като две велики разумни сили в света. Мъчението е незаконороденото физическо дете на човека, което бащата и майката трябва да признаят за тяхно. В окултизма не се позволява помятане и убиване на деца, т.е. не се позволява да убиваме някоя мисъл или желание, били те свои или чужди; ти можеш да приемеш или не някоя мисъл или желание, но нямаш право да ги унищожаваш. Следователно всеки трябва да бъде оставен да действа така, както желае; никой няма право да противодейства и да влияе нито на добрия, нито на лошия човек. Аз предупреждавам моите ученици да не се опитват нито да ми противодействат, нито да ми влияят, защото и аз постъпвам и в бъдеще ще постъпвам по същия начин – нито ще ви противодействам, нито ще ви влияя.

Аз излагам велики Божествени закони, които ако искате, ще изпълните, ако не, ще носите последствията. Имайте предвид, че тези закони, тези Сили, с които влизате във връзка, ще започнат да действат върху вас, щом вашето съзнание се разтвори – този закон е неизбежен.

Никакви чадъри или големи шапки не ви е позволено да носите, за да пазите главите си от Слънцето, от тази жива светлина. Привиквайте главите си на нея, ходете гологлави! Имайте предвид, че ви предстои сериозна работа; под израза *сериозна работа* подразбирам движе-

ние, подразбирам, че трябва да се върви, да не се стои на едно място. Не бива да мислите, че сте стари или млади, но ще мислите, че сте ученици, които трябва да учат. На Живота ще гледате тъй, както всеки ученик постъпва, когато му предстои да решава задача: легне си вечерта, но в ума си държи мисълта, че сутринта ще трябва да стане рано, за да я реши, и става. Някои от вас имат още няколко, например още два-три часа за учение и после ще заспят; нищо, на другия ден ще продължат. Ако не в този живот, в другия ще продължат, и то оттам, докъдето са дошли. Онзи ученик, у когото мисълта не е съсредоточена, цял ден ще се мъчи да се сети върху какво е мислил предишния ден и не ще може да си припомни.

Друго едно положение: ще проучите моментите през деня, които съответстват на кротостта, други, които съответстват на смириенето, трети – на електричеството, на магнетизма, на скръбта и на мъчението. Всички те се поляризират. Мъчението е най-силното, а скръбта е противоположна на мъчението.

Сега съвременните учители често забелязват едно противоречие в училищата: влиза учителят по математика в клас – всички ученици са добре разположени, защото този предмет събужда в тях електричество. След учителя по математика влиза учителят по химия, чийто предмет също възбужда електричеството в учениците. Вследствие на събралото се голямо количество електричество учениците се чувстват вече малко нервни. Ако влезе трети учител, чийто предмет събужда пак електричество в учениците, последните стават още по-нервни и правят скандали. Не, предметите в училищните програми трябва да бъдат така наредени, че единият предмет да събужда електричеството, а другият – магнетизма на учениците, т.е. да има смяна на предметите. Това се забелязва и в Природата, законът е един и същ: ражда се син – създали са го електрическите влияния, значи влезли са в него кротостта, електричеството и мъчението; ражда се дъщеря – създали са я смириенето, магнетизмът и скръбта. Ако

ме пита някой от какви елементи е създаден синът ми, ще отговоря: „От кротост, електричество и мъчение“, а за дъщеря си ще кажа: „От смирение, магнетизъм и скръб“; ето защо момъкът се мъчи, а момата скърби.

В нашата работа ние трябва да се стремим да избягваме еднообразието. Не искам да ви направя набожни, защото това е еднообразно учение. Днес схващат набожния човек като впрегнат кон, който има отстрани на очите си капаци и поглежда само напред. Набожният човек, едва станал от сън, отива на църква, вечер – пак на църква; сутрин на църква, вечер на църква и всички казват за него: „Набожен човек е този“.

В работата, която ви предстои, ще започнете последователно да развивате различни области: първо ще предизвикате долната част на мозъка – нисшия ум на човека, схващанията върху Природата, върху всички форми, образи, цветове, числа; после ще предизвикате по-висшите форми на ума – въображението, слушането, разсъждениято, музиката, творческия ум; най-после ще предизвикаме Любовта към Бога, към хората и към животните. Ще предизвикаме още чувството на Вяра и Надежда, на дружелюбие, общителност и приятелство, но не в този смисъл, в който сега се разбират. Ще предизвикаме още закона на Справедливостта – изпълнителните сили, от които произтича разрушението, т.е. екзекутивната страна на Живота. Разбира се, това е трудно, понеже ако решим да предизвикаме сега музиката, не ще можете всички да я възприемете – у едни от вас музикалното чувство е силно развито, а схващането за кротост и смирение е слабо развито. Защо Христос е казал: „Аз Съм кротък и смирен по сърце“? Смиреният и кроткият човек лесно може да се справи с всички мъчности в света.

Един естествен метод за самовъзпитание е да се поставите в положението на гладния човек. Щом е така, не мислете какво сте яли в миналото, не е важно как сте яли ред години. Може да сте яли в миналото много добре, но важно е днес как ще се нахраните – не се ли

нахраните добре, ще изгубите живота си. В окултизма е важен настоящият момент.

Сега ще ви свържа с Живата природа и знаете ли какво ще стане след това с вас? Ще ви обрисувам една картина. При един много богат и учен физик от Европа влиза един разбойник с намерение да го ограби. Физикът имал в лабораторията си две валма, с които правел опити с електричество. Като разбрал намеренията на разбойника, той подава в ръцете му двете валма и му казва:

– Поддръж ги малко, докато си направя опитите, а после прави каквото знаеш!

Разбойникът уловил валмата, физикът пуснал тока, а оня започнал да подскача силно.

– Пусни ги! – казва ученият.

– Не мога.

Физикът го запитва:

– Ти друг път ще опитваш ли учени хора?

Сега ако и вие дойдете да ме обирате, ще скачате под тези валма. Живата природа е толкова умна, че не се е намерил досега човек, който да я измами в нейните методи. И в бъдеще няма да се намери някой, който да може да я излъже, затова аз я наричам най-добрата майка. Ако вие я слушате, тя ще ви даде такова учение, каквото никога не сте имали; престъпите ли нейните правила, ще опитате как възпитава своите деца.

Ще ви дам още една формула: ще мислите, че всичко в света е живо. Ще ви разясня думата *живо*. Когато гледате картината на някой велик художник, питам ви: жива ли е тази картина? Да, жива е, ви казвам аз. Вие ще ми възразите, че тя не се движи. Допуснете, че имате едно дърво, посадено в земята, и въздухът около него е много спокоен, няма никакъв ветреца и затова в листата му не се забелязва никакво помръдване. Когато гледате, че на това дърво няма никакво помръдване, какво бихте казали за него – че не е живо, нали? Затова и картината е толкова жива, колкото и дървото в това си състояние.

В бъдеще художниците няма да имат нужда от платна. Аз мога да проектирам пред вас една жива

картина и да я държа един, два, десет часа или два дни и след това тя да изчезне. Има ли някакво противоречие, има ли съмнение в това, че тя е съществувала? Тя си съществува, но след време аз я пренасям на друго място. Следователно един художник, който ще нарисува една картина, може да я проектира където си иска. Следили ли сте как се багрят цветята, как постепенно се оформя тяхната краска през време на растенето им? За забелязване е, че бои, изкуствено създадени от хората, избеляват и се разрушават от Слънцето, а тези, които Природата е създала, колкото повече ги пече, толкова по-хубави стават, защото са живи. Колкото повече един художник мисли върху цветето, което създава, толкова е по-живото, но престане ли да мисли върху него, и то изчезва.

Първото изискване за един окултен ученик е да има силно въображение; без въображение той не може да извърши нищо, затова трябва да го развива. Аз ще ви дам един метод, който ще трябва да практикувате, за да съсредоточавате мисълта си: ако някой от вас е разсеян и иска да се съсредоточи, нека вземе една игла и да я забиے половин сантиметър в ръката си; като го заболи силно, ще започне да мисли върху ръката си и разсеяността му ще изчезне. Като забиеш десетина пъти иглата в ръката си, докато потече кръв, подсъзнателният човек у теб ще каже: „Не струва човек да се разсейва“. Нещастията, които днес се срещат в обществата, са именно такива игли, които Природата забива във вашите умове, за да мислят правилно, и във вашите сърца, за да дойдат на местата си – като се забива тази игла в теб, кара те да мислиш за същественото. Така мнозина, когато отидоха на бойното поле, се върнаха с вече наместени ум и сърце.

Гостуването ви вече завърши и сега ви питам ще си ходите ли, или ще останете? Който си отива, ще му дам препоръка да отиде на друго място да гостува, а който остане, ще му се даде работа. Сега вие се питате какви ли сериозни работи ще ви се дават. Много приятни работи ще ви се дават и две от тях ще бъдат приятни, а една – неприятна.

Сега искам от всички ви да бъдете кротки и смирени. Кротост и смирение, както и стремеж към Абсолютна чистота – това е смисълът на Живота. Без тази Чистота вие не можете да пристъпите нито крачка напред. Най-първо ще трябва да изнесете навън своите недъзи и да се погрижите за изправянето им. Не крийте недъзите си, не ни заставяйте ние да ви ги търсим; ако искате да се ползвате, ще бъдете смели и решителни в себе си, за да успеете да изнесете недъзите си, без да поддържате това високо мнение за себе си, каквото сега имате; ще слезете десет градуса надолу. Всички ученици, които имате недъзи в ума, в сърцето или в тялото си, ще си ги представите ясно. А най-мъчното нещо е човек да извади своите недъзи налице.

В Америка имаше един знаменит професор по красноречие, Силва Неа, при когото отиваха хора, завършили висше образование по ораторство и красноречие, с достойнство, че знаят да говорят. Когато излизали от този професор, всички се чувствали като попарени, защото той режел безцеремонно. Всичкото изкуство на този човек се състояло в това да им казва направо истината. Излиза някой пред него, започва да декламира, но професорът му казва:

– Слез, слез при мен! – и започват да се обясняват.

– А, сега те разбирам, качи се отново!

Ораторът започва отново.

– Чакай, чакай, не разбирам, слез, слез!...

И вие не декламирайте, а ми кажете една проста истина без никакви подправки – поставете я в нейната яснота, за да изпъкне. Аз искам всички да бъдете естествени и затова казвам: окултизмът е такава школа, че който влезе в нея, излиза много прост. Който влезе тук, най-първо казва: „Аз имам особено мнение по това, така мисля, иначе мисля, така разбирам Бога и т.н.“; е, хубаво, приятелю, ти така или иначе мислиш, но работите ти не са оправени, ти не си здрав човек, имаш недъзи. Това е лъжливо учение. Господ не иска да мислим и да чувстваме

криво – това е наша работа, а не от Бога. „Господ така ме е създал“ – казва някой; не те е създал Господ така, ти сам си се създал. Ние сме налепили толкова много мазилки върху това, което Бог е създал, че трябва дълго време да ги разлепваме, докато намерим Божественото.

У съвременните хора много добродетели не могат да се забележат веднага, но има външни признаци, по които може да се видят: например честността на някои хора е изразена с две черти на челото, а с една черта по средата на челото – справедливостта. Тези черти, както и чергите на Любовта, у някои хора са така загладени, че за такива казват, че приличат на месечина – това аз наричам „джунгур-лунгур-пук“, т.е. пълнички хора и нищо повече.

И тъй, ще се стараем да възворим простота и хармония в нашите обноси. Между мен и вас трябва да има най-прости, най-естествени действия и обноси. Всеки жест на ръката, на главата трябва да се стреми към най-правилни форми. Например ръка, насочена напред и свита в юмрук, сякаш мушка някого, изразява движение на зло; правилно движение е, когато свиеш трите пръста на ръката, а палецът и показалецът допреш един до друг във вид на колелце. Защо е правилно това движение – то означава змията, която е хванала своята жертва; то е колело, движение, в което няма опасност. Щом се отвори колелото, започва съскане и змията казва: „Пази се, защото мога да те ухапя!“.

Следователно, когато един ученик се разгневи, покажи му ръката си свита по този начин. А вие какво правите – показвате му шамар; това не е окултно движение, това е движение на черните маги. Когато някой момък хване под ръка някоя мома, това движение е на черните маги. Някой дава пари на някой беден и отминавайки, му ги мушва грубо; не, дайте пари на просяците и им направете почести. Всички тези лоши образи и движения, събрани вътре в нашия ум, предизвикват и съответни сили, които разстройват хармонията на съответните центрове,

вследствие на което се ражда известна дисхармония. Ние трябва да имаме пластични движения, а ще ги придобием, като се наблюдаваме в огледало; с тези пластични движения ще възстановим изгубената хармония. Вие не може да възпитавате децата си, ако не постъпвате хармонично. Много сте прости, нали? Няма да се обиждате, като ви казвам, че сте прости. Днес аз ви показах едно правилно движение, а друг път вие ще направите едно такова движение и ще помислите върху него.

Пазете се от лоши подражания в живота си. В една област на Америка имало един евангелистки владика, който обичал да носи главата си малко накриво, а едното си рамо – издигнато повече. Всички проповедници от неговата област му подражавали, носейки и те главата си малко настрани. И днес всички наши лоши навици са все подражание на лошите привички на някой владика. Аз вземам думата *владика* не в прекия ѝ, а в нейния преносен смисъл, защото бащата е владика в къщата, а майката е владичица.

Първото нещо, което ви е необходимо, е да развивате силно въображението си, за да могат нещата във вас силно да изпъкват. Щом ви се каже нещо, ще трябва веднага да можете да го проектирате в ума си; без въображение нищо не можете да постигнете в окултната наука.

Считайте, че живеете в един широк свят и сте сами сред него. Щом се затъжите, представете си, че се намирате сред хора; като ви дотегнат хората, мислете, че сте сами. Аз не искам да очаквате всичко от мен, пазете се от тази илюзия. Ще ви обясня какъв е този Божествен закон със следната формула: когато житното зърно се постави в земята, то трябва да прояви тази енергия, която е скрита в неговата душа. Кои са условията за това проявление – светлината и топлината, които идват отгоре му, също влагата и дъждът; щом има тези условия, то започва да расте. Аз употребявам и спрямо вас законите на окултната наука, защото и във вас има всички възможности, необходими за развитието ви. Топлината

и Светлината идват от Бога, а влагата е Животът и нам предстои да използваме тези външни условия. Почвата е нашето тяло, в което житното зърно, т.е. нашата душа, е посято; топлината – това е Любовта, Светлината – това е Божествената Истина, а Мъдростта се изразява чрез процеса на растенето. Това е Пътят, по който стават правилните движения в тялото.

Това Учение, върху което ви говоря, не сравнявайте с други учения и не говорете абсолютно нищо за него навън – защо? Докато не опитате това, което учите, какво ще го разказвате на другите хора? Добийте опитност, резултат и тогава ще имате силата да разказвате и на другите. Който от вас обича да разказва насам-натам и не пази тайна, ще го хвана по всички правила на окултизма. Българите казват: „Който много говори, малко върши“. И вие сте от тези герои.

В древността един цар имал мечи уши. Когато викали берберин да го бръсне, на излизане от двореца му отрязвали главата, за да не разказва, че царят има мечи уши. Един ден повикват един берберин да избръсне царя, но той, като свършил работата си и като видял какво го чака, започнал да се моли за пощада на живота си, обещавайки, че никому няма да съобщи това, което видял в двореца. Царят го пожалил и го освободил. Берберинът, за да бъде сигурен, че няма да изкаже никому нищо, избягал в един далечен край. Дълго време той крил тайната, но толкова много се измъчил, че отишъл всред гората, изкопал една дупка и извикал силно в нея: „Царят има мечи уши!“. На това място израсло голямо дърво, от което един овчар си направил свирка; като започнал да свири на нея, чул се глас: „Царят има мечи уши“. Така и вие ще направите една дупка и ще извикате в нея: „Царят има мечи уши“.

Къде и какво ще разказвате за мен е безразлично, но за вас е безполезно. Опити, опити ви трябва! Това Учение има вътрешни, реални преживявания, които трябва да проверите на опит. Тъй че не искам да казвате,

че това е заблуждение, онова е заблуждение; който не иска да се заблуждава, да влезе в света – там няма никакви заблуждения. Това е предупреждение, защото сега сте ми гости, а правилата на учтивостта не позволяват човек да бие гостите си. Когато ученикът от Окултната школа сгреши в нещо, най-голямото му наказание е това, че всички наоколо млъкват и с това го изобличават.

Друго правило за ученика: да бъде искрен спрямо духа си, искрен спрямо душата си и искрен спрямо себе си, или, на ваш език казано, искрен спрямо баща си, искрен спрямо майка си, искрен спрямо братята и сестрите си. Двама елемента – бащата и майката – не ги виждате, те са горе, а остават само вашите братя и сестри, които виждате тук, на Земята.

За следния път искам някой от вас да напише нещо върху костната система, върху скелета, друг да напише върху функциите на сърцето и кръвообръщението, а трети – нещо върху храносмилателната система.

19 февруари 1920 г., 19 ч., София

ВЕЛИКАТА МАЙКА

Прочетоха се зададените писмени работи върху костната система, сърцето и неговата функция и храносмилателната система.

Ние сме пратени на Земята не на гости, а на работа; и Земята търпи своите гости само три дена. Всички съвременни нещастия произтичат от факта, че ние искаме да бъдем гости на Земята. И тъй като ви говоря от чисто окултно гледище, ако ме попитате от какво произтичат нещастията в света, ще ви кажа, че произтичат от желанието ви да бъдете само гости тук, на Земята. Земята е място за една от най-сериозните работи. За всяко същество, колкото и малко да е то, има математически точно определени място и работа, която то трябва да свърши. И днес в света по-висшите същества живеят на гърба на по-нисшите.

Аз нарочно пожелах за пояснение да се опишат костната система, сърцето и храносмилателната система, защото вие, учениците на окултизма, даже и не подозирате какво се извършва всеки момент вътре във вас. Всеки трябва да проучи добре своя организъм. Единственото реално нещо, което притежавате в тоя свят, е вашият организъм и докато не го проучите, ще бъдете невежи и не ще можете да разбирате Природата. Нашата Велика майка – Природата, ограничава постоянно своите деца по всички правила, които притежава. Имайте предвид, че тя е безпощадно груба. Никой окултисти не трябва да се самоизмамват и да мислят, че това ще мине незабелязано за тях; когато тази Божествена майка те хване, тя ще те прекара през всички правила на възпитанието, без да ѝ мигне окото.

Аз ви говоря върху възпитанието, защото оттам трябва да започнете – в Природата се крие начинът за

възпитание. Това, което на един човек му се струва грубо в света, това, което ние, съвременните хора, забелязваме като някаква дисхармония, всъщност са най-хармонични действия. Аз не смея още да ви кажа, че Природата трябва да се изучава откъм опаката ѝ страна. Вие трябва да започнете да изучавате и своя живот откъм опаката му страна – например добрината на един човек зависи от лошавината, която се съдържа в корените на неговия живот; следователно математически можем да определим, че добрината на един човек ще бъде толкова голяма, колкото лошавина има в корените на живота му. Аз изключвам вашите морални разбирания и не вземам думата в смисъл на лоша постъпка – под думата *лош* разбирам онази материя, която работи в разрез с вашия живот.

Казах ви, че трябва да проучвате Живота откъм неговата опака страна. Сега в мнозина от вас има желание да се покажат по-добри, отколкото са, или по-лоши, отколкото са; това е едно лъжливо положение и Природата не търпи такъв фалш. Природата има два метода, с които си служи: или математически точно трябва да определяш нещата, в абсолютната им точност, или никак не трябва да ги измерваш. За да се измерят точно силите, които действат в нас, ние трябва да развием тези сетива, които имаме в организма си, за да работят, т.е. да развием нашата душевна чувствителност.

Вземете понятието *студено* – то изразява един физиологически процес, физиологическите причини за студа. Как ще преведете студа, на какво е емблема той? На омразата – значи подобна на студа е омразата. Направете аналогия между студа и омразата – какво произвежда студът върху организма? Свиване – и наистина, всички тела от студа се свиват до известна степен; омразата предизвиква същото действие – и тя свива човека. Противоположното на студа е топлината. Преводът на топлината е Обичта. Какво произвежда топлината – разширение; какво произвежда Обичта – също разширение. Следователно окултистите, които разбират законите, могат чрез

Топлината да въздействат на омразата, а чрез студа – на Обичта. Белите маги в Бялата окултна школа употребяват Топлината против омразата, а черните маги употребяват студа като противодействие на Обичта. Белите маги употребяват Топлината за усилване на Обичта, а черните употребяват студа за усилване на омразата.

Ако ме запитате защо имаме студена зима, ще ви отговоря, че тия две ложи, Черната и Бялата, действат в Природата. И според този закон онези от вас, които са наблюдавали какво е било времето, когато воюваха помежду си Централните сили и Съглашението⁹, са забелязали следния резултат: когато Централните сили имаха победа, времето всякога беше студено, а когато побеждаваше Съглашението, времето беше топло. И тогава, от чисто окултно гледище, ние заключавахме, че Бялата окултна школа беше на страната на Съглашението, а Черната – на страната на Централните сили. Дали те знаят това нещо, или не, е друг въпрос. При сключването на мира Черната ложа измени тактиката си и започна да действа върху Съглашението, а Бялата ложа започна да действа върху Централните сили, т.е. те размениха ролите си. Аз няма да се спирам, а само мимоходом отбелязвам този факт. Положението, в което се намирате в даден момент, поддържайки известна идея, може да бъде подкрепено или от Бялата, или от Черната ложа.

И тъй, ако искате да се самовъзпитавате, най-първо трябва да определите откъде се дирижират идеите, които имате и които ви вълнуват. Някой ще каже: „Аз вярвам в това и това“; но това още не те спасява – и глупавите хора вярват. Глупавият човек, като му даваш нещо, например сто наполеона, той е готов веднага да ги вземе и казва: „Аз ще ти дам сто и петдесет“, макар че може след това всичко да изгуби. Не е въпросът за печалбата. Имайте предвид, че всички наши постъпки и идеи на Земята определят бъдещето ни. Може някоя сегашна мисъл да определи бъдещия ви живот след хиляди години, затова имайте предвид, че каквото вършите сега, вършите го за

себе си; може да минат хиляди години, но вие няма да избегнете влизането в една права посока.

Сега тези лъжливи учения на Черното братство идват да изопачат стиховете на Светото писание. И когато искат да те впримчат в някой грях, да изопачат нещо, веднага цитират някой стих, който им е угоден. Черните братя, когато искат да поставят някого в грях, са много любезни, учтиви с него, предлагат му кокошки, баници, докато му сложат юлара на главата; сложат ли го, подкарват го напред и с остена го побутват, след което нито баница, нито кокошка му дават – тогава започва т.нар. черна съдба. Българите казват: „Каквато ме люлка залюляла, такава ме отлюляла“, но ученикът на окултизма не може и не трябва да мисли по този начин – неговите възгледи трябва да бъдат строго определени, да не се обуславят от онези глупави тълкувания и вярвания, останали от миналото. Ученикът трябва сам да проверява основно нещата, а сенките, второстепенните и третостепенните работи сами по себе си ще дойдат.

Всеки трябва точно да разбира закона, да знае служи ли му, или не, има ли Вяра в Бога, или не. Аз не вземам думата *Бог* в този смисъл, в какъвто вие я разбирате, а поставям окултния закон в смисъл на Вяра в живия закон на Природата, но не законът като влияние, защото всяко влияние ви е известно, всяко влияние е резултат и произтича от един жив и разумен Център. Следователно, когато кажем, че нещо ни влияе, това се дължи на мисълта, която е вложена в това влияние – когато хвана някого с ръката си и му влияя да ходи, това е резултат на мисълта, която е вложена в мен. Следователно в мисълта си трябва да бъдете строго определени имате ли Вяра, или не.

Как ще определите Вярата? Щом дойде истинската Вяра, ще дойде и неверието, а с това и противоречието в Живота. Там, където има противоречия, животът е започнал – това е един признак, по който се познава, че истинският живот на ученика е започнал; няма ли противоречие, вие сте далеч от Истината – това е закон

на Земята. Но това противоречие не трябва да става спънка за тези от вас, които искате да учите. Когато в миналата си беседа казах, че онзи от вас, който не е готов да следва, кракът му да не стъпва в Окултната школа, подразбирам да не си слагате крака в Школата на тази ваша Майка, понеже тя ще ви изхвърли навън по всички правила на изкуството. Може да влезеш в нея, но ще влезеш с всичкото смирение на душата си и ще говориш меко и нежно. Всяка груба интонация на ума и душата ти ще привлече всички противодействащи сили и ти ще се спънеш в Пътя си.

В Стария завет се казва: „Бог на горделивите се противи, а на смирените дава благодат“; под *Бог* подразбирам Майката, Живата природа. Как изразява Майката това свое противене? Живата природа се противи на своите горделиви деца, като ги хваща с трите си пръста, вдига ги нагоре, после ги хвърля и казва: „Вие познавате ли ме, знаете ли какво мога да направя с вас, ще се гневите ли? Аз мога от един човек да направя най-малкото, микроскопично животно!“. Вие ще кажете: „Не, човек не може да се върне назад в своята еволюция и да стане животно“; не е вярно, човек може да се върне в своята еволюция, и то по всички правила на този велик закон на Майката. Християните казват: „Човек, който се е родил веднъж човек, остава си винаги човек“; да, но ако престъпи правилата на Майката, тя ще го върне назад и тогава той ще започне едно дълго пътешествие от форма във форма и ще минат милиони години, докато се пречисти. Докато мине през този път, той ще напълни десет джобура със сълзи, ще продължи да носи своите възпоменания за тях и срещне ли го някой и го запита: „Ти няма ли да съгрешаваш вече?“, той ще му отговори: „Ти пълен ли си с джобури със сълзи?“. Когато Христос казва, че ще прати някого на вечно мъчение, аз пояснявам, че ще изпрати всички духовници, учени, философи, както и техните слуги, да се мъчат, да пълнят джобурите си със сълзи; те ще минат през голям огън. Този огън не е такъв,

какъвто го описват; той е тих, има си своите приятности, той е огън на чистене и смирение.

Аз ви предупреждавам да се пазите от трите пръста на вашата Майка – Природата, тя е опасна. И когато в Православната църква се кръстят с три пръста, това означава да се пазиш от трите пръста на Майката, да не те бутне с тях. Особеното значение на кръстенето в окултен смисъл е следното: помни трите пръста на Майка си и в ума, и в сърцето, и във волята си! А религиозните хора казват, че при кръстенето единият пръст бил Отец, другият – Син, а третият – Свети Дух. Може и така да е, но вие трябва да знаете, че това са трите пръста на вашата Майка, трите разумни Сили, които работят в нея. А тя е велика, велика е вашата Майка Природа. И вие, които обичате да вдигате шум, трябва да знаете, че без да ви изобличавам, мога да се оплача на Майка ви и ще ѝ кажа да ви хване с трите си пръста; и тогава мъж или жена, момък или мома – да му мислят! Тя ще ви попипа и ще каже: „Аз да се учите ли ви изпратих, или да философствате, да слугувате или да заповядвате?“.

Този закон е разбрал и Христос като ученик на тази Велика окултна школа. Казва се в Писанието, че когато се намерил в образ човешки, смирил се. За да има благоволението на тази Божествена майка, Христос беше готов да понесе всички страдания. В окултизма знаят Отца като Майка; Той е Любовта, но не както вие разбирате тази Майка-Любов, дори и не помисляйте да сравнявате тази Божествена майка с любовта, която вие познавате. Няма образ, с който да сравним това понятие. Аз я наричам Божествена майка не в смисъл, че е родила Бог; Окултната школа разбира Божествената майка като същина на всичко живо в света.

Да се върнем назад, защото това са отвлечени неща, които могат да внесат в умовете ви страх и трепет. Целта ми не е да се внесе страх у вас, защото страхът е едно чувство, а досега са открити четиридесет способности в човека. Страхът представлява една четиридесета от

сегашния живот, тъй щото отношението спрямо страха трябва да бъде едно към четиридесет. Ако целият ви живот се обърне само на страх, вие не разбирате Живота. Страхът трябва да бъде само предупреждение към човека, което да ви напомня дали това, което сте учили, сте разбрали добре и дали сте постъпили добре. И тъй, страхът е нужен, за да ви покаже, че имате отговорност. След това идва чувството на съвестта, което ти казва: „Направил си го по всички правила на Божествения закон“.

Сега първото нещо, което се изисква от всички ви, е да приемете като правило мотото: „Ако не станете като малките деца, не можете да влезете в Царството Божие“; аз превеждам: ако не вземете положението на малките деца, в никоя окултна школа, в никое разклонение на тази Велика разумна окултна школа не можете да влезете.

Второто правило е: ученикът на Окултната школа трябва да се научи на мълчание – да мълчи, за да може да мисли. Неговата мисъл трябва да бъде строго определена, не трябва да бъде разсеяна, не трябва да има тези противоположни мисли и съмнения. Някой казва: „Аз мисля“, но какво мислиш? Ако погледнете лицата на съвременните хора, ще прочетете по тях, че тези хора не мислят, а се чешат. Сегашното философско мислене е чесане, но черепите и костите показват до каква степен е правилно.

Първото нещо, което ви предстои, е да възстановите правата мисъл. Вие ще запитате: „Откъде ще знаем коя е правата мисъл?“. Това не се доказва, това е един закон, вложен още в началото в човека – способността на душата му да мисли правилно. И тъй, понеже душата всякога мисли право, няма какво да доказвам това нещо, всеки може да го опита, стига да се върне към това положение, от което се е отклонил – това е достатъчно. Какъв ще бъде първият резултат от тази права мисъл у теб? Щом дойдеш до положението да я изпиташ в себе си, всички мрачни мисли ще те изоставят, в ума ти ще се прояви една Светлина и ти ще започнеш да се примиряваш с

всички; ще започнеш да надзърташ малко, ще схванеш отношението, което съществува между причините и последствията, и ще разбереш защо всичко става така, а не по друг начин. Писанието казва: „Да мълчи Земята, за да говори Бог“ – мълчанието е това първо правило във всяко училище: когато учениците дойдат в училището, а след тях влезе учителят, всички ученици млъкват, за да говори учителят.

Затова когато заговори тази Божествена майка, всички трябва да млъкнат. Понякога тя насила ни заставя да мълчим – изпраща ни едно голямо нещастие и с това ни казва: „Мълчи!“; тогава ти казваш: „Нямам разположение да говоря“ и започваш да размишляваш. Мислиш, мислиш и най-после казваш: „Животът няма смисъл“. В това мълчание ти си чул гласа на твоята Майка, който иде от дълбочините на душата; този глас е спокоен и той ще ти проговори така тихо и нежно, както никой друг глас не ти е говорил. Но кога ще проговори – когато човек е минал през най-големите мъки и страдания и след като е напълнил десет джобура със сълзи. Проговарянето на този глас ние наричаме тук, на Земята, *любов, обич* и т.н. Този глас предизвиква в човека моментално магическа промяна. Ти може да си бил най-оскърбеният, най-огорченият човек на Земята, може да си бил на умирање, но проговори ли ти този глас, в теб веднага се явява едно съживяване. Вие търсите тайната, истината на Живота някъде вън и ми казвате: „Научи ни как да я намерим!“; научете се да разбирате себе си и да намирате тази тайна в себе си.

Някой път вие, без да знаете, полагате ръката си върху челото на дете, което плаче. Питам ви: защо я полагате, колко философи и учени има в България, които знаят причината за това нещо? Аз ще ви кажа: когато полагате дясната ръка върху горната част на челото, вие предизвиквате едно от най-благородните чувства; в тази част на главата се намират много центрове, но вие засягате главно милосърдието – Божествената Любов. И

ако онзи, който полага ръката си върху главата ти, има милосърдие, ти веднага ще почувстваш в себе си една приятност. Майката, като полага ръката си върху главата на детето, казва на неговия дух: „Майката Природа, която ме е оставила да те гледам, те обича и нейната Любов никога не се мени“; а тази майка, която полага ръката си върху детето, е неговата мащеха, оставена да го гледа. Така че когато се разтревожите някога, сложете ръката си или някой друг да сложи ръка върху челото ви, съсредоточете ума си върху това място и когато повикате вашата Велика майка, всичко ще мине. Това е едно красиво движение.

Да знаете значението на всяко едно действие – това са новите начини на възпитание. Всяко действие в Природата е строго определено и от тази гледна точка всички хора могат да бъдат или добри, или лоши. Ако вашето дете плаче и вие вземете горната част на ръката му, доближете я близо до устата си и му духнете, болката на детето ви минава; но ако при подобни случаи ти свиеш долната си устна и я издадеш навън, вече си опетнил ума си. Всяко твое неправилно движение на ръката или на устата опетнява ума ти. А тези действия влияят, ето защо всяко действие на ръката, на очите трябва да бъде строго определено, да става по всички Божествени правила.

Сегашните много учени хора са като онези деца, които за пръв път започват да пишат и затова, като вземат калема, започват да драскат по хартията; това дете драска, драска по хартията и казва на майка си: „Мамо, виж какво написах!“, но това драскане не съдържа никаква Божествена мисъл, в него няма никакво съдържание. Така и днешните вестници драскат, така и при спиритични сеанси някой пишещ медиум първо започва да драска, а после започват да се оформят някакви букви. На мнозина от съвременните християни умовете и сърцата им приличат на тия детски драскулки – драскат, но нищо не излиза.

И тъй, най-първо започнете да драскате, после – да образувате кръгчета, и най-после – да изписвате буквите.

Научете се да се спирате, да се вглеждате в действията си и когато направите едно каквото и да е движение с ръце, глава, очи или уста, сами да сте доволни от него. Внимавайте в действията си, но не се страхувайте. Често някои поети, като говорят, разтърсват глава; това тяхно движение аз тълкувам така: „Ех, дано тези гнили круши паднат!“. Вие казвате за тях: „В тези идеи, които са се зародили у тях, има нещо съществено; те са поети, ще напишат нещо“; нищо няма да напишат. И тъй, внимавайте действията ви да бъдат хармонични.

У вас може да се зароди понякога желание да поправите някого. В Окултната школа не се позволява никой никого да поправя – това е обида. И онзи, който поправя, и този, когото поправят, и двамата вършат престъпление. Мислите ли, че движението на онова колело във фабриката, което веднъж се е завъртяло и се върти, не е точно определено? Мислите ли, че господарят на онзи господин, който се е разгневил, не е предопределил това действие? Мислите ли, че трябва да затворите онази канализация, през която излизат всички нечистотии? Не, вие с това ще създадете най-голямото нещастие на хората. Онзи човек, който се гневи, е един канал, затова нека изтекат през него всички нечистотии, не го спирайте; този твой брат, който се гневи, днес е дежурен, бъдва толкова много неща, затова му кажи: „Братко, ти днес извършваш една велика работа, изхвърляш нечистотии и с това помагаш на толкова хиляди хора“. Ако ти не разбираш нещата по този начин, утре ти ще станеш дежурен.

И тъй, разумният ученик трябва да разбира добре причините и последствията на всяко нещо и да знае следното: Животът е определен много разумно, в него няма никакви изключения, никакви случайности и всичко е предвидено до най-малките подробности. Това не е ограничение на човешката воля, защото на този стадий, на който се намирате, вие още нямате никаква воля. Казвам ви истината. Аз намирам, че воля има само този човек, който, щом го обидят, може да прости; воля има този чо-

век, на когото, щом отнемат всичкото богатство, забравя стореното; воля има този човек, който помага на някой паднал, макар и да има много работа. А да заповядваш на един и на друг – това не е воля. Волята започва с грях. Ако схващате така въпроса, веднага в ума ви ще дойде едно просветление.

Направете един опит, за да може Майка ви да ви проговори. Ако се държите за възгледите, които имате днес, вашата Майка няма да ви проговори и след хиляди години, но ще ви хване само с трите си пръста. Като казвам, че вашата Майка ще ви хване с трите си пръста, аз не визирам вашия индивидуален живот, а принципно ви казвам какви са законите. В тези закони има изключение, те не са абсолютно механични, така че като казвам, че Майка ви ще ви държи с трите си пръста, това ще бъде докато се противите; в момента, в който се промените, и тя ще се промени спрямо вас. Никаква философия, никаква логика не е в състояние да измени Природата. Но в момента, когато вие почувствате в себе си едно разкаяние – че не е този пътът, по който трябва да вървите, веднага във вашата Майка настава друго разположение; щом настане в нея това разположение, веднага ще почувствате една приятност, едно облекчение. Докато изпитате това разположение, ще се борите и всеки, който се изпречи на пътя ви, ще бъде лош.

Природата не съжالياва, че има такива опърничави деца, напротив – тя им се радва, защото те вършат една отлична работа. Тя поставя тези свои деца където им е мястото. Когато се уморят, те казват: „Мамо, ние изучихме това изкуство“; майката отговаря: „Добре, аз ще ви превода в друга област“. Така, както ви виждам, вие сте се уморили от живота и казвате, че той няма смисъл; това, което досега сте изучавали, не ви задоволява и вярванията, които имате, не са положителни. Ако ви подложат на мъчения за вашите вярвания, колко от вас сте готови да се самопожертвате, да умрете за тях? Ще кажете: „Трябва да си помислим малко, че тогава да отговорим готови ли сме да се самопожертваме“.

Сега да се върна към мисълта си за красивите движения. Ще ви представя два примера: денят е ясен, Слънцето грее хубаво, висока скала, обърната на юг, а под източната ѝ страна извира чист, бистър извор, от който малка рекичка тече също на изток; сега ви представям същата картина, само че противоположна: висока скала, обърната на север, на запад от нея бистър извор извира. Ако вие посетите две такива местности, във вашия ум ще се зародят две различни идеи. Наблюдавайте какви са хората, които живеят при такива северни склонове и на които реките текат към запад, и какви са хората, които живеят при южни склонове, а реките им отиват към изток. Направете сравнение между едните и другите, имайте това като задача; тази задача някои от вас могат да разрешат след една седмица, други – след месец, а трети – след една година.

Затова при възпитанието трябва да използваме Природата, защото в различните форми, които тя е създала, лежи основна, велика мисъл – да изменя настроението на нашите ум, сърце и воля. Ще ви дам едно малко пояснение, за да обръщате внимание на облаците, да се свързвате с тях и да не мислите, че те са мъртви, а да ги считате винаги за живи: някой път на небето се образуват цели планини от облаци, насочени към север или към юг; наблюдавайте тези живи облаци вътре в пространството, размишлявайте защо едни са обърнати към север, а други – към юг. Съвременните хора днес са изтощени, издробенели, защото не излизат да наблюдават небето, а се обръщат само към земята, към това, което самите те са създали, а то е дребнаво. Ако хората излизаха да наблюдават небето, облаците и звездите, тяхното настроение щеше да се измени, а ние, съвременните хора от бялата раса, щяхме да бъдем по-благородни, отколкото сме сега. Понеже не искаме доброволно да се откажем от стария ред на нещата, затова от Бялата ложа са решили да ни направят хора, да ни освободят от тези постройки, за да гледаме Природата.

Едно време хората са си правели идоли, покланяли им са се, а ние днес им се смеем; но и съвременните хора са си направили къщи, имат си имоти, радват им се, защото те ги прехранват – няма това не е идолопоклонство? Никога не влагайте каквато и да е мисъл в това, че вашата къща, нива или лозе ще ви прехранват, не влагайте никаква надежда в тях; мислиш ли така, ти си на крива посока. Аз ви говоря като на ученици от Окултната школа. Ще изхвърлите от ума си тези ваши къщи и ще гледате на тях като на едно просто упражнение. В Америка има къщи с по двадесет-тридесет етажа. Казвам: това, което имаме, не са къщи, това са най-ужасните затвори, които досега светът е виждал, това са гробища. Има жилища, където Слънцето не е прониквало с години. Това не е култура, затова не се възхищавайте от тези големи здания. Аз бих предпочел да живея в най-простата българска колиба извън града, отколкото да живея в едно двадесететажно здание, струващо няколко милиона, макар и да има най-големите удобства.

Аз правя една аналогия: някой автор описва къщите на един град, описва улиците му, неговата подредба, а ти четеш и си казваш: „Защо всичко това не може да ме развълнува?“. Защото няма нищо ново; нека този автор развие действието сред Природата, нека опише нейните прояви, че да видите няма ли да има ефект. Този автор описва как двама се влюбили – единият бил на сцената, а другият бил в някоя ложа; има ли по-изопачени действия от тези? Като окултисти, не си хабете времето за тези романи, а четете само идейното. Ако някой от вас започне да пише, да не подражава на тези писатели. Вижте как пише псалмопевецът в своите песни – той казва: „Да плескат реките, да се снишат горите и високите кедрѝ“.¹⁰ Той уподобява всички хора на дървета, на планински върхове, на реки, извори, а света уподобява на море и т.н.; във всичко това има смисъл. В тези описания псалмопевецът, като окултист, е влагал онези истински Божествени идеи, които ръководят света.

Тълкувателите, като взели тези форми, са ги изопачили и сега съвременните хора не могат да мислят правилно.

На вас сега предстои една задача – да се върнете най-малко осем хиляди години назад, да дойдете до вратата на Райската градина, за да ви покажа, че сте хванали крива посока. Когато хората излязоха от Рая, имаше два пътя пред тях и трябваше да изберат единия. Цялото човечество взе кривия път и казваше: „Така е определено!“; не, имаше определен друг път, а той беше т.нар. Прав, Тесен път. Под *Тесен път* се разбира онзи Велик път на Живата природа и в този Път трябва да влезете. Не можете да се върнете през пътя, по който сте излезли, но аз ще ви върна по обратния, по Тесния път; когато дойдете до това първоначално място, аз ще ви посоча Пътя, който трябва да поемете в новата насока на своята еволюция.

Направете си едно малко размишление в ума, кажете си така: „Къде съм бил преди сто години?“, поспрете се, после си помислете къде сте били преди хиляда години, къде – преди две хиляди години, къде – преди три хиляди години, четири хиляди, пет хиляди, шест хиляди, седем хиляди и къде – преди осем хиляди години. Направете си мислено един такъв малък преход и се спирайте на всяко положение. Няма нищо особено да разрешите, но като се връщате мислено по пътя, който сте минали, ще се подчините на този закон и когато дойдете до положението, в което сте били преди осем хиляди години, отбележете си състоянието, което преживявате, а също отбележете и мисълта, която ви дойде, след което пак се върнете в сегашното си състояние. Ако не се породи във вас никаква мисъл или ако не преживеете някакво състояние, това да не ви смущава, върнете се пак назад. Аз постепенно ще ви показвам математически съотношенията, с които да работите. Тези упражнения са най-малките, които ви задавам.

Във вашия ум възниква въпросът как можете да се върнете осем хиляди години назад; как можете да направите това? Вземете пример от малкото дете – когато

се изправи на краката си, то има ли идеята как да пристъпва? Не, то се подчинява на инстинкта – изправя се на краката си, пада, отново се изправя, пак пада и т.н. Така и вашият ум е едно четирикрако животно. Умствените хора са четирикраки – започват да се изправят, падат, пак се изправят и най-после казват: „Не можем да разсъждаваме“; не, ще падаме, ще ставаме, ще се покланяме, докато най-после застанем на двата си крака и започнем да мислим. И тъй, запомнете, че умът ви не е човешки, той е на четири крака, но това не е за обида. Ако умът ни беше човешки, то животът ни щеше да бъде другояче устроен и нямаше да бъдем в това положение, в което сме сега. Че умът ни не е просветен може всеки да провери – можете ли да намерите двама души вкъщи, които да са на един ум, които да живеят в Любов? Много рядко, и то когато имат разположение. Това не е поради липса на желание да живеем, но има нещо изкривено в нас. Щом се върнем в първоначалното си състояние, веднага ще се освободим; тогава ще се намерим в положението на човек, когото лекуват с вода или със слънчеви лъчи – той се изпотява, докато изхвърли всички нечистотии, след което се усеща като новородено дете.

Ето защо ни предстои първо да се освободим от тези нечистотии, събрани у нас от хиляди години, за да остане само чистата кръв, т.е. чиста Божествена мисъл и чисто Божествено сърце; след това с нас ще стане същото, каквото става с някой човек, който е тежал сто и двадесет килограма, но после заболява от тифус, отслабва и става като чироз. И с вас ще стане същото – ще изхвърлите едно, друго, всичко, което е непотребно, и ще почувствате, че сте оглупял. Докато не оглупеете, нищо няма да излезе; след като се изпразните свършено, тогава Новият Божествен живот ще дойде от друго място и ще напълни вашето шише.

От вас не се изисква голямо геройство, само Вяра и послушание, за да можете да направите този малък опит. Вие ще ми цитирате стиха дали това е съгласно с волята

Божия. Всяко добро действие е съгласно с волята Божия; всяка добра мисъл, всяко добро начинание, колкото и малко и нищожно да е то, е съгласно с волята Божия. Знайте, че всяко добро начинание показва резултат и ще може да се реализира, но за това се изисква дълго време; затова най-малкото добро желание, най-малкият добър подтик след време ще произведе добър резултат. Всяка добра мисъл и желание се дължи на подтика на вашата Божествена майка, която иска да ви повдигне на урвена, на който се намира тя.

Между вас сега има една малка дисхармония; ще проверя дали причина за нея съм аз, или сте вие. Вие ще правите вашите упражнения, а аз – моите, и когато ги разрешим, ще се срещнем в някои допирни точки. Имайте Вяра и не се колебайте!

За правило ще имате следното: от вас се изисква Вяра в себе си, във вашата разумна душа, и то дотолкова, доколкото тя да бъде свободна, да мисли и да разбира всичко, каквото Бог е направил. Доколкото вашата душа е събудена, дотолкова и вие ще се ползвате от Божествените блага в света. И тъй, първа между всичките правила поставете Вярата.

26 февруари 1920 г., София

ВЯРА

Каква е основната мисъл от последното събрание?

Реплика: Последното петъчно събрание беше да се научим да мълчим, да станем като децата, да развиваме милосърдието, да се упражняваме върху духа, върху добродетелите, върху развиване на сетивата и приготвление за Петдесетница.

Като дойде Петдесетница¹¹, трябва да влезете в закона на самопожертването. Който приеме Божествения Дух, той трябва да върши Волята Божия, а не каквото сам си поиска. Впрочем и сега вие не вършите своята воля, а някоя чужда воля се намесва вътре във вас.

Ще гледате да усилите Вярата в себе си. Има един стих, който казва, че без Вяра не може да се угоди на Бога, но се иска Вяра, която да върши чудеса. Упражнявали ли сте се във Вярата и какви упражнения сте правили? За да се развие Вярата ви, изисква се всеки един от вас да си изработи вътрешен Мир. Човек трябва да се нагоди според съвременния живот, според условията, в които живее, за да подеме развитието си от там, където се намира сега. Например колко от вас биха имали смелостта да се качат на един аероплан? Малко биха го сторили, защото се изисква геройство. А колко такива изпитания могат да се случат в света? Ако човек може да се качи горе на аероплан, той ще укрепи Вярата си.

Вярата ще схващате като коренчетата на едно растение, което посявате в земята и което чрез тези коренчета се крепи. По същия закон човек чрез Вярата се крепи в Бога; когато се закрепвате силно, и Бог ще ви крепи. През всички времена и изпитания онези хора, които са имали Вяра в Бога, никога не са били излъгвани. Разбира се, има Вяра, която може да се осъществи, но мнозина, макар и да са имали силна Вяра, пак са били изложени

на големи страдания, защото те са били необходими за тяхното развитие. Като имат Вярa, техните страдания се осмислят. Всички вие имате опитности за Вярата и затова няма да градите нова, а ще развиете тази, която имате, за да мине тя през нова фаза.

Да допуснем, че имате лодка, която искате да изтеглите на брега. Някой я тегли, тегли, но не може сам да я изтегли и изгуби Вярa; дойде още един, теглят двамата, но не могат да я изтеглят; дойде трети, четвърти – пак не могат да я изкарат. Съберат се най-после десетина души и я изкарват на брега – те имат Вярa, че само десетина души ще могат да я изкарат. Така и вие ще приложите този закон в действие: ако един не може да направи някоя работа, ще се съберат двама, трима, четирима, до десетина души, докато най-после успеят да я свършат. Това е закон на Вярата – когато всички се обединят, Божественият закон започва да действа. Слабостта на християните се заключава в това, че са разединени и когато не може един да свърши някоя работа, те се отчайват и мислят, че и повече хора не могат да я свършат; не, трябва да се обединят десет, двадесет, тридесет души и с тази обща сила да я свършат – само по този начин ще имате резултат. Воля, воля трябва! За да успеете в мълчанието, трябва да развиете добрата си воля. Доброто, което е затаено в теб, трябва да се развие по един или друг начин. Всеки човек си има методи, чрез които може да работи.

Сегашното положение на хората е като това на чиновниците, които очакват всеки месец заплатата си. Добре, ако тези чиновници бъдат изхвърлени от местата си, какво биха правили? Значи Вярата е онова състояние, онази Сила вътре в душата, която позволява на човека да се приспособи, т.е. във всеки даден момент да не се изненадва от условията. Но трябва да размишлявате, да премахнете тази съгъстена атмосфера, която съществува между вас. Бъдете постоянно в размишление, докато започнете да чувствате, че придобивате една малка Сила. Онези, които се упражняват в гимнастика, мускулите им

започват да нарастват, а след това могат да вдигат вече и по-големи товари – това е процес, който постепенно ще се увеличава. Вярата на едно дете и Вярата на един светия се различават: Вярата на детето е в едно направление, а Вярата на светията – в друго. И Ангелите имат Вярa, но тяхната е съвсем друга. Вярата подразбира един велик закон, в който няма изключение; ако понякога нямаме резултат, причината се крие в това, че сме престъпили този закон, и ако някой от вас проси, а не получава, то е, защото зле проси. Онзи, който се двоуми, няма да получи това, което иска. Първото нещо във Вярата е да няма раздвояване, да няма двоумене.

Понеже досега сте говорили, говорили, то най-умното е, когато се събирате в петък, да прекарвате половин-един час в мълчание. Това, което е говорено в неделя, това, което е говорено в четвъртък, постарайте се да го приложите. Ако не се приложат някои от тези правила, ще стане натрупване на материал без някакво приложение – така е и в училищата, когато учителите задават много уроци: учениците не могат да ги усвоят, претрупват паметта си и с това затъпяват. Говори се за воля, за интуиция, за Вярa и за още много други работи и човек не знае какво да избере. Започнете да съзерцавате върху Вярата.

И тъй, когато се съберете, започнете да мълчите, да съзерцавате, докато почувствате, че у вас се създаде хармония и че у всички дойде едно повдигане – това показва, че умовете ви започват да се хармонизират. Но за това се изисква работа. Упражнявайте се така неделя, две, три – постоянно правете такива упражнения тук, а после и вкъщи.

За този петък имате ли определени въпроси, определена цел, върху която да разисквате?

Реплика: За да постигнем единство, хармония помежду си, за да можем да работим, ще се разпределим на групи.

Започнаха ли тези групи да действат?

Реплика: Някои са започнали.

В тези групи могат да влизат по две-три сестри и те ще могат да свършат работа, каквато биха свършили и десет души. Понякога двама души ще могат да свършат работа за тридесет – изобщо, не зависи от мнозинството.

Вяра, Вяра трябва, за да може да се установи едно тихо разположение в духа; голяма увереност трябва, за да няма вътрешно раздвояване, за да можете да владееете вашето естество, та по време на мълчанието да издържите всичко. Има методи за тези работи, но същевременно има и толкова залъгалки, които ви отвличат, че не ви остава свободно време. Но, от друга страна, това е по-добре за вас, защото иначе не бихте знаели как да употребите времето си.

Това място, на което ви е поставил Господ, е най-доброто за вас. Той добре е разпределил работата ви, само че трябва да знаете как да я вършите. Например ако всяка от вас си зададе за цел да въдвори хармония между тия нейни познати, които не живеят добре, да им говори за възвишени неща, за Бога, като остави личните си проблеми настрана, колко нещо бихте направили! Ако чакате така да се оправи светът, то и след десет хиляди години няма да се оправи. Ако не работите, по-добри от това, което сте, не можете да станете; от вашата воля зависи и бързината на вашето развитие, от силата на волята ви зависят и богатствата, които ще имате. Един човек може да се познае, като му дадеш сто лева и следиш как ще ги употреби: ако отиде да ги изпие, то утре, като му дадеш хиляда, и с тях ще направи същото. Мислите ли, че ако една пчела няма възможност да ви ужили, не би ви сторила нещо повече?

Смисълът не е в това, което имате, а как го употребявате. Ако Господ ви даде талант и с него разколебаете хиляди хора и ги тикнете в пропастта, питам: този талант защо ви е? Така и сегашните учени изнамират различни средства, с които убиват хората – защо им е тогава тази наука? Вашите знания трябва да се употребят само за благо на човечеството.

Ето какво можете да направите вие: да допуснем, че сте ключ на една инсталация – тази работа ви е определил Бог да вършите. Ще кажете: „Какво зависи от мен да направя?“; много зависи – като се завъртите, навсякъде ще светне. Ако сте ключ, от вас зависи дали някой ще направи някое престъпление, или не: ако се завъртите и му светнете, той ще има възможност да види ясно и ще извърши престъплението; ако не се завъртите, няма да види нищо в тъмнината и престъплението е избягнато. Добрите хора са ключове. Някои казват: „Да се помолим за лошите хора!“; няма защо, вие ще държите ключа и според нуждата ще го отваряте или затваряте.

Едно време Илия молил Господа да вали дъжд, защото цели три години Бог бил заключил небето и не пускал дъжд. Така трябва да схващаме въпроса: всеки да знае, че е ключ и че много неща може да извърши. Ако той е верен на своя пост, ще бъде много полезен; но ако остави ключа на произвола и каже: „Въртете този ключ както искате“, първо ще дойдат децата, които ще го въртят без нужда ту на една, ту на друга страна, докато го развалят. Когато хората оставят да ги водят децата, те изгубват всичката си сила. Някои стари хора, като гледат как вървят сега работите, казват: „Сегашните хора децата ги управляват“. Така и много майки дават на децата си всичко, каквото пожелаят, не им се противопоставят, докато децата ги вземат в ръцете си и те държат ключовете; не, майката трябва да завърти ключа и да каже на детето си: „Когато си гладен, ще те нахраня; когато си жаден, ще те напоя; когато си гол, ще те облека; когато си неучен, ще те изуча, но ако не искаш да учиш, да пишеш и да ядеш, ще те набия!“. Действително, това става в света с всички хора: някой човек е недоволен от това-онова, роптае, оплаква се, затова Господ му изпраща някакво нещастие, подлага го на Божественото възпитание – набива го. И тъй, когато Господ ни храни, ще ядем; когато ни пои, ще прием; когато ни учи, ще учим – и така ще избегнем неприятностите в живота.

Кой е ключът в нас, къде се крие той? Ключът е в Знанието. Как заключи Илия небето, какво направи, за да се отвори – помоли се и каза да се отвори. Трябва да имате Вяра и Знание – ако човек не знае, как ще се моли? Молитвата подразбира Знание. А има за какво да се молите: трябва да се молите да бъдете умни, добри, честни и справедливи. От човек се изисква много работа – обработване на човешката душа. Това, което може да направи за себе си, никой не може да му го направи; ето защо човек трябва да се затвори в себе си и дълго време да мисли, да отстранява постепенно всички онези чувства, които го спъват, и да внесе положителни. Да не внася страх, за да не греши, а да внася безстрашие; да не се запитва какво не трябва да прави, а какво да прави; не да мисли в какво да не вярва, а в какво да вярва.

Събирайте се в размишления и всяка от вас да намери в себе си най-слабата си страна, най-слабата си черта; всеки човек има поне едно слабо място. Забелязали ли сте как прасето, когато иска да намери излаз, обикаля насам-натам и когато намери някое слабо място в оградата, минава. Всеки си има слабо, недобре заградено място, затова ще гледате да го заградите; това прасе, като го намери, ще мине през него – лесно се намира тази дупка. Всеки си има такава слаба страна – един в едно отношение, друг в друго отношение, а една слаба страна често разваля добрите черти в човека, т.е. прави ги безполезни.

Реплика: Как може нетърпеливият човек да стане търпелив?

Забийте една топлийка някъде в ръката си и вижте доколко можете да търпите. Няма защо сами да си го правите, има кой да ви забива игли; вие поне на това нещо сте майстори. Която иска да се научи на търпение, да повика някоя друга да ѝ забива игли.

Имайте предвид, че всички желания, които се зараждат у вас, не са ваши. Направете опити в това отношение и проверете. Замислите някога да направите

нещо за Бога, но паралелно с това желание ви идва друга мисъл – да си ушите някоя рокля, да си направите обувки, и първото желание отстъпва, най-важното нещо е отложено. Винаги, когато дойде най-важната мисъл, с нея идва и най-маловажната; ще гледате да отстраните тази маловажна мисъл, защото тя иде от Черната лежа чрез внушение. Щом решиш да направиш нещо хубаво, от Черната лежа ти казват: „Това не е за теб!“. Много пъти ти си казваш: „Аз ще бъда търпелив!“, но от Черната лежа ти казват: „Ти не си узрял още, затова не можеш да бъдеш търпелив“ и отлагаш това за по-благоприятни времена. Но ти, докато не си узрял, имаш нужда от търпение; когато узрееш, то си идва само по себе си, естествено.

Сега ще се учите на изкуството да мълчите. Като се научи човек да мълчи, това е най-голямото благословение.

Реплика: Има някои, които мълчат само външно, но отвътре кипят.

Вие ще разбирате духовното мълчание – да се мълчи пред Бога. Когато се събирате, изолирайте се. Създавайте си навик, когато се замислите за нещо, да мислите, че сте сами; когато говорите нещо, да мислите, че говорите за себе си; когато мислите за мълчание, да мислите, че мълчите за себе си – само така ученикът ще може да се научи на мълчание.

Ако аз ви дам едно правило, вземайки под внимание, че имате деца, мъже, обществени работи, и ако вие не можете да го изпълните, това не е умно от моя страна. При това положение, което имате, вие искате да бъдете силни, но първото нещо, което ви предстои, е да победите малките мъчнотии, които се явяват в дома ви. Домашните ви мъчнотии са много сериозни. Например някой казва: „Аз не мога да търпя еди-кого си!“; там е слабата ти страна – тогава как ще влезете в Небето? Първото условие да влезете в Небето е да търпите всички. Казва се, че всички ще се изменим. Ако не се измените, и след десет хиляди години, и след повече години да дойдете, пак същото

разположение ще имате. Така един американски професор казал, че има някои хора, които не би желал да вижда и след десет хиляди години, но и тогава да ги види, ако не се измени, пак със същото чувство ще се бори. Времето само по себе си не лекува нещата – времето лекува само дотолкова, доколкото в сегашния момент ние правим усилия да ги изменим.

Аз бих желал сега да започнете със себе си, със саморазвитието си – това е най-трудната работа. Ще развивате Вярата си, милосърдието, сърцето си, разсъдливостта, въображението, музиката – всичко това ви предстои да развивате, и то според времето, което имате на разположение. Засега Господ ви е определил два часа време за работа – какво правите в това време? Аз съм гледал как някои магарета, които са били дълго време затворени и после ги пуснат на свобода, отиват да се търкалят, но не в тревата, а в някои пепеливи места. Не се смеея на това магаре, то постъпва много умно – то има бълхи, които го безпокоят, и затова казва: „Аз ще ви дам да разберете!“ и ги насипва с прах. Магарето е символ на човешката упоритост. Упоритият човек все по пепелища се търкаля и казва: „Аз ще ви дам да разберете, още веднъж да не ме заключвате!“ Това са сравнения. Животни, които се търкалят в пепелта, имат съвсем друго разположение. Ние разглеждаме осела от човешко гледище и виждаме, че той не постъпва умно; ако е лятно време, магарето трябва да отиде на някоя зелена ливада или в някоя чиста вода и там да се потопи.

Някои от вас повече са прогресирали, но всички трябва да работите. Всеки човек си има известни слабости, които не произтичат от неговата зла воля, а са кармически.

Реплика: Може ли чрез усилена работа върху себе си да изменим положението на душата си?

Ако сме в положението на гъсеници, колкото и много листа да изядем, не ще можем да се превърнем в пеперуди, докато не се изпълни времето, необходимо за

този период. През това време ще трябва да се съберат сили, за да се дойде до състояние на пеперуда. Вие може да се поляризирате. Човек в един момент може да се спъне за сто години, както и в един момент може да напредне за сто години. Всяка вечер човек трябва да се очиства пред Бога, но не и да става мек. Добрият човек трябва да бъде силен.

Често казват, че човек трябва да победи себе си; не е съществено да победиш себе си, това е лошо, но трябва да познаеш себе си. И тъй, смисълът не е в побеждаването на себе си. Да допуснем, че имаш обичай да побийваш по малко и сега, за да не вършиш това, вземеш, че строиш ръката си. Спечели ли нещо от това, защо трябва да строиш ръката си? Напротив, ти трябваше да кажеш: „Тази ръка е под моята воля и аз трябва да я владеея!“. Аз не искам да се побеждавате, а да владееете себе си. Разгневите се, дойде ви някоя лоша мисъл – работете върху владееенето на тези мисли и им кажете: „Тук, вътре, не ви е мястото, тук е канал и вие може само да минете, без да се задържате!“. Вие трябва да бъдете като онзи служащ на железопътните станции, който със своя ключ отваря релсите, за да минат различните тренове и им дава изправен път – така и вие с вашия ключ ще можете да дадете правилно направление на вашите мисли и желаниа.

Реплика: Понякога човек външно се въздържа, но отвътре му трепери; как да спре това вътрешно вълнение?

Нека си трепери. Аз бих могъл да излекувам всички ви за една година, ако бихме имали на разположение една хубава цветна градина с разнообразни цветя и кошери с пчели, една овощна градина с различни плодове и една зеленчукова градина, след което да ви изпратя между тях да ги обработвате, за да черпите енергия и спокойствие. Ако сте анемични и неразположени, ще ви изпратя да обработвате черешата и ще видите, че ще придобиете ново разположение; слаба ви е Вярата – ще ви изпратя

да обработват зеле, да го поливат и наглеждат. Това са формули, макар и от външни действия. Неразположена си духом – сложи ръката си на челото и всичко ще се измени за пет-десет минути. Ако не употребите това средство, то тези от вас, които обичат да смятат, да пишат или да чертаят, нека приложат едно от тези свои любими занимания. Начертай един триъгълник, боядисай го червен, син или зелен, след което няма да минат и три-четири минути, и настроението ти ще се измени.

Реплика: За да се отвлече вниманието, нали?

Не, това ти дава известна сила, с която впрягаш дявола и казваш: „Разбираш ли тези триъгълници?“; той ти казва: „Разбирам ги“. А сега седиш въщи, този те дразни, онзи те дразни – и най-търпелив човек да си, ще излезеш от равновесие. Най-трудното нещо е човек да бъде винаги търпелив, учтив. Понякога следя някои: намират се в много напрегнато състояние, едва чакат да мине покрай тях някой и без да гледат дали той е виновен, или не, наплюват го, избухват с всички сили срещу него и казват: „Да не минаваш оттук!“; след това им олеква, но като се размислят, виждат, че този човек не е бил виновен в нищо, че е един случаен минавач. Това са чисто психологически състояния. Това е едно напрегнато състояние на атмосферата: срещат се например два черни облака, тяхното електричество се привлича, въздухът се озонира и вие започвате да привличате това електричество от долу нагоре. Гневен ли си, излез някъде из гората, започни да викаш на дърветата, на камъните, те ще се озонират и ще ти мине; ще видиш после колко смешно ще ти стане, когато се забележиш в такова състояние.

Един американски професор ми разправяше такъв случай: той не обичал да ходи на бал, но обичал да танцува, затова, когато имал силно желание, хващал един стол и си поигравал с него въщи. Смешен бил в това положение и пред самия себе си, но му олеквало.

Тези методи, които ви се дават, можете да приложите, като някои ще използват един от тях, други –

друг и т.н., според нуждата, която имате. Ние трябва да използваме Природата, тя е истинският начин на лечение. Сегашният градски живот е много неестествен, вследствие на което се поражда неестествено състояние, липса на енергия, която няма откъде да се почерпи; всеки я търси, а отникъде не идва.

Имате и друг метод за работа: например някоя сестра има големи препятствия, затова няколко от вас да насочат своите добри мисли към нея и да ѝ помогнат. Когато някой е болен и не може да изоре нивата си, нека двадесет негови ближни отидат вместо него, да работят двадесет часа и ето че нивата ще бъде изорана. Нали се казва, че трябва да си помагаме? Най-тежкият живот е, когато човек живее сам. Никой не живее за себе си, никой не умира за себе си. Защо в Природата изникват на едно място много треви заедно – за да задържат влагата; там, където се среща само едно цветенце, то по-бързо изсъхва.

И тъй, когато в едно общество са събрани повече хора, те задържат за по-дълго влагата, а когато човек е сам, той трябва да се намира при много благоприятни условия, да има много знания, за да може да издържи в света. Сега и вие имате условия, имате всичко.

Често забелязвам, че когато употребявам някои символи, вие ги тълкувате криво. Например аз цитирам един закон, казвам, че в Божия закон няма изключение, но в Божията милост има правила, които могат да смекчат закона; казвам още, че нищо не се дава даром, и това е вярно, но Божията милост е друг закон и според него ако човек е готов да възприеме нещата, дава му се даром. Вярно е и едното, и другото – вън от Бога нищо даром не се дава, а вътре в Бога всичко даром се дава. Ако един генерал иска да се издигне в обществото, това е достойнство, но той трябва да направи това по силата на своите знания, по силата на своята храброст. Един професор може да се издигне в своето положение само по силата на своите знания, но не и по благодат. Когато

те повикат на една трапеза, могат да те сложат на първо място, но в обществото не могат да те сложат на първо място, ако не заслужиш това. Тъй че първото място подразбира работа.

Някой казва: „Аз искам да бъда талантлив“. Нали знаете приказката за недоволството на магарето: когато го създал Господ, то се оглеждало тук-там между многото животни и забелязало, че всички били много големи, а то било по-малко и от заека и било изложено на много страдания. Дълго време се молило на Бога да го направи по-голямо, с висок и силен глас, за да могат всички да го чуват. Бог чул най-послед молбата му и му дал голям ръст и силен глас, но хората започнали да го впрягат на работа и с това го направили още по-нещастно.

Смисълът на живота се състои не в многото, а в малкото, което Бог ни е дал, и в мястото, което Провидението ни е определило. Сега вие не знаете къде ви е поставил Господ и какво ще излезе от вас; ако сте едно малко семе и ви посеят в песъчлива почва, нищо няма да излезе, но ако ви посеят в хубава почва и ви наглеждат добре, хубава ябълка ще излезе от вас.

Сега ще се замислите за вашето саморазвитие. Не мислете, че няма да имате изкушения, отегчения; и Христос се отегчи. Ще дойде момент, когато човек ще каже: „Докога ще нося това бреме?“. Да определим една премия за тази от вас, която може да развие една добродетел. Каква премия да определим?

Реплика: Ние сами не можем да си определим.

А, колко сте умни вие, продавате ме десет пъти на пазара! Някои хора казват: „Ние нищо не знаем по тази работа, кажи ти“, но щом дойде до техния интерес, те заявяват: „Не е така работата, ти не вярвай!“ – значи имат и те мнение. Някои казват: „Ние сме готови на всичко, готови сме да те слушаме!“; тъй се говори, но истината е, че не сте готови да слушате всичко. Ако ви предприша на всички да станете вечерта в 12 ч. и да излезете сред града, колко от вас бихте сторили това?

Реплика: Ще излезем, стига да е за добро.

Не е важно това. Някои ще го направят, а някои – не. Ако ви кажа, че вие, децата ви и мъжете ви ще умрете, ако не излезете, тогава ще отидете – от страх ще го изпълните; при това положение и картечници да има зад гърба ти, ще излезеш дори и на война. Вие трябва да изпълните това, което вашият дух в даден момент и случай може да приеме.

Сега у всички вас липсва силата на добрата ви воля, лошата воля е по-силно развита. Това не е защото не сте добри, а лошата воля взема надмощие над добрата. Тези две сили – добрата и лошата воля, вземат едно или друго направление и понеже част от материята на нашето тяло не е чиста, у нас стават пертурбации. Трябва да се пречистваме от греховете, защото у нас има нещо нечисто, което пречатства нашата добра воля, и ние трябва да направим големи усилия, за да изхвърлим тези нечистотии навън, да призовем Божествената материя, т.е. да създадем Новия човек. Казвате за някого, че е слаб; разбира се, докато човек не се очисти от тази материя, която го спъва, той не може да бъде силен.

И тъй, ще работите сега за развиване на Вярата и волята. За да развиете волята си, трябва да си поставите в ума някакъв идеал – вземете за идеал Христа, т.е. Живия Господ, Който се е проявил в света. Отбелязвайте най-възвишените, най-разумните моменти, които се проявяват във вашия Живот – те са проявление на Божественото; такива моменти са редки, но този образ, който се е проявил във вас, ще гледате да запазите. През тези редки моменти Господ ви е проговорил; Той говори най-много един, два, три пъти в годината, затова трябва да запазите този говор. Колкото повече Господ ви проговаря и колкото повече се отдалечава от вас, толкова повече се усилват страданията ви – това е много естествено: имате дете, което обичате, но отдалечи ли се то от вас, започвате да се безпокоите за него и да страдате. Така постъпва и Господ. С това отдалечаване и приближаване Той чисти храма ви; когато

се изчисти, тогава ще дойде Той; затова се казва в Стария завет: „Слава Господня изгълни храма“.

И тъй, добрата воля всички можете да я имате; аз говоря за опитности, които можете да имате всички. Воля, воля ви трябва! Всички сте добри. Вие се смеете, когато казвам, че всички сте добри. Като ви казвам, че сте добри, знаете ли какво подразбирам? Това значи, че който живее с Бога, той не може да бъде лош; понеже всички се стремите към Бога, значи сте добри – тази е моята мисъл.

Аз ще определя към коя категория спадат известни ваши преживявания. Например усещате глад – какво чувство е гладът? Физическо. Наядете се – усещате една приятност. Какво чувство е приятността в този случай – пак физическо. На тази приятност не може да разчитате, защото тя е на физическото поле. Имате някой приятел, когото обичате, и когато той е при вас, ви е приятно, усещате се силни, мощни, но отдалечи ли се от вас, усещате една неприятност; това е душевно състояние, но това чувство е непостоянно, на него човек не може да съгради къща. Сега ще дойдем до онези чувства, които изразяват висшето проявление на Обичта: когато вие обичате някой човек и не усещате никаква промяна, безразлично дали той е при вас, или не, това е Божествено чувство. Всички форми, които се менят у вас, са несъществени.

Вие си представяте Христа така, както едно време сте Го знаели. От тази пластична форма, която остава във вашия ум една и съща, когато се обърнете към нея, изгичат някакви разумни Сили.

Реплика: Тази форма еднаква ли е за всички?

Тя е различна за всички. Щом имате състоянието на гладния човек, ще си представите Христа как ходи бос из Палестина. Някои видели Христа в светлина, с ореол на главата и т.н. Има форми, чрез които Христос се изявява понякога във физическия свят, понякога – в Астралния, а понякога – в Божествения свят. Когато правите опити и наблюдения върху мислите си, ще дойдете до това

положение да ги възприемате така, че да не произвеждат във вас никакво раздвояване. Когато мислите идват от Астралния свят, в тях има едно малко съмнение.

Реплика: Когато Христос се яви на една душа, няма ли тя да разбере, че Той е нейният идеал?

Христос ще каже на всички: „Ако не се отречеш от баща си, от майка си и от себе си, не можеш да бъдеш Моя ученичка! Ако не вдигнеш кръста и не дойдеш след Мен, не можеш да бъдеш Моя ученичка!“ – това е първата форма, чрез която Христос ще се изяви; щом приемете Христа в тази форма, всички страдания ще изчезнат. С това ще трябва да дойде саморазвитието на вашето съзнание. Това е отвличена материя. Някои от вас имат религиозни преживявания, а за други това е тъмно.

Друго нещо, което трябва да придобиете, е да се научите да мълчите. Който е видял Христа, той трябва да мълчи – тогава Христос ще бъде една Сила вътре във вас. Ако аз съм една горяща свещ, ще има ли нужда да доказвам, че съм такава? Има ли нужда розата да доказва, че е роза – няма нужда, уханието ѝ ще докаже това. Ако ти не вярваш в уханието ѝ, то по формата ли ще познаеш, че е роза?

Стази мисъл свързвам друга спотаена ваша мисъл: вие искате да се освободите от много страдания и колебания, да станете силни. Тогава направете следния малък опит: вземете някоя бедна ваша сестра и заработете върху нея, вижте какво можете да направите. Какво подразбирате, че трябва да правите с нея? Ще ви приведа една фигура: допуснете, че някоя ваша сестра е изгубила всичкото си състояние, няма никакви пари, къща, никакъв имот, намира се в безизходно положение – как ще ѝ помогнете? Тази от вас, която има повече, нека ѝ даде едно супниче, друга – тиганче, трета – възглавница или някоя постелка и т.н.; ще видите как в скоро време тя ще се съвземе. Това са форми, с които искам да схванете мисълта ми.

Помагайте на всеки с това, от което се нуждае. Някой няма търпение – дай му твоего саханче на търпението;

друг няма Вяра – дай му твоето тиганче на Вярата; трети няма възглавничка – дай му от твоите. Няма да мине дълго време и ще видиш, че твоите брат или сестра са се поправили и казват: „Колко са добри тези братя и сестри!“. Ако не занесете нищо, ще страдате. Това не може да го направи един човек, но мнозина могат да го сторят. На всички ви липсва по едно саханче; направете един опит в това отношение. Колективната молитва е силна и затова, когато всички се молят едновременно в едно направление и са искрени и сърдечни, молитвата има резултат. Молитвата има сила, когато между вас има хармония. Дисхармонията произтича от това, че ви е акордирал човек, който не разбира от това изкуство, затова хармонията между вас мога да нарека акордиране, или настройка. И действително, най-хубавата част от един концерт е настройването на цигулката и на другите инструменти.

Първото нещо, което желая от вас, е да се надпреварвате в отдаване на взаимно уважение и почит помежду си. Това, което извършваме отвън, да е израз на онова вътрешно разположение, което ще извършим заради Господа. Да допуснем, че някоя от вас ви е неприятна; направете следната маневра: представете си, че се намирате в най-голямото бедствие или се давите в някоя дълбока река и именно тази ваша сестра ви спасява. Поспрате се тогава в себе си и вижте какво чувство ще изпитате – веднага ще започнете да се смекчавате и ще кажете: „Ако моята сестра може да направи това, аз ще изменя мнението си за нея и ще я обикна!“. Или обратно – допусни, че тази твоя сестра, която не обичаш, се дави в морето; веднага иди при нея и си кажи: „Хайде, аз ще я спася, защото съм по-силна от нея, а всякога по-силният трябва да спаси по-слабия!“. Това са случаи, които ви се дават за саморазвитие.

Сега вие ще правите опити. Ще попитате как. Щом пожелаеш да извършиш този опит, ще се молиш един, два, три, четири, до четиринадесет дни наред да

го изпълниш и след това ще почувстваш в себе си едно вътрешно разположение, че си готов да го извършиш; едва тогава ще пристъпиш към това добро предприятие. А сега вие чакате нещата сами по себе си да се изгладят. Наистина, те се изглаждат и по този начин, но резултатът е съвсем друг. Опитайте се всички да направите един от тези опити – само така ще има смисъл стихът: „Молете се един за друг, за да изцелеете“. Молете се един до четиринадесет дни и Духът ще каже: „Сега вече може да се направи опитът“. Духът казва: „Когато пътят на някого е богоугоден, Бог ще го примири“.

И тъй, сега всички трябва да започнете да се молите да станат вашите пътища угодни на Господа, за да ви примири с другите и да внесе хармонията и Божественото у вас, за да можете да се разберете и обичате.

Този е Пътят, тези са опитите, които трябва да правите, за да се приготвите за Петдесетница.

5 март 1920 г., петък, 16 ч., София

РАБОТЕТЕ С ЛЮБОВ

Искам да зная защо искате тази среща.¹²

Реплика: Искаме още един път да бъдем с Вас, Учителю.

Имате ли да зададете някои въпроси?

Знаете ли откъде произлиза българската дума *познай*? Тя произлиза от един стар корен, който означава да живееш съзнателен Живот – само така познанието има смисъл. Да живееш съзнателен Живот – това е Живот вечен. Значи това са две синонимни думи – *Живот* и *съзнателен Живот*. Така че човек трябва не само да живее, но да живее съзнателен Живот; да познаваш означава да живееш в пълния смисъл на думата.

И сега хората живеят, богатееят, но живеят неуверено. Нали сте наблюдавали някои ученици, които започват да учат музика, как нищо не разбират, т.е. нищо не могат да свирят? Питам: учителят влага ли нещо в тях? Ако у такъв ученик няма онова силно желание и любов към музиката, може ли учителят да развие нещо у него – не. По същия закон, ако у вас няма това силно, интензивно желание за Живота, какво може да направи Господ за вас? Това, което търсите, е вътре във вас, но има и неща, които не са вътре във вас.

Учители, които преподават музика, винаги карат учениците си да се занимават с етюди и упражнения, а не да отвличат вниманието си с музикални парчета или да дават концерти, защото ще се извратят. Ученикът трябва да научи първо изкуството да свири; така животът върви по един правилен начин – за времето, за което един ученик учи, той постига целта си. Така и човек, който иска да придобие Божествен живот, трябва да има методи за постигане на този Живот. Всеки ученик трябва да си има свои методи.

Сега забелязвам онези от вас, у които Духът започва да говори, да казват: „На мен вече Духът ми говори“. Но знаете ли каква голяма разлика има, когато говори Духът? И на Илия, и на Исаия е говорил Духът, но въпросът е как е говорил – значи Духът не говори еднакво на всички хора. Някой учител по музика може да преподава на петдесет-сто ученици, но единият от тях едва е научил нотите, вторият е взел два, три, пет урока, а третият – петдесет урока и т.н. Вие не можете да разберете, че между вас има градация в проявлението на Божествения Дух. Не е важно само Духът да говори в нас, но трябва да разбираме живите Божии закони. В това отношение съвременните изобретатели дават най-добри примери: те правят върху дадено нещо един, два, три несполучливи опита, петнадесет-двадесет години правят все несполучливи опити, докато най-после някой достигне целта си, а друг не я достига. Настойчивост се иска. Така трябва да има настойчивост и този, който върви в Божествения път. Не е учение това, което може да се постигне за един ден. Не че е трудно, но се изисква време. Когато започнете да проучвате това Учение, ще срещнете много мъчности. Представете си, че някой учител има двадесет-тридесет ученици по музика, но поставени при различни условия: на един от тях бащата е богат – купил му е добър инструмент, на друг е беден – този ученик няма обувки и има нужда да навакса външните условия, които му липсват, а при това и да заучава уроците си. Обаче често в по-бедните се развива по-добър характер, отколкото в богатите ученици – бедните повече се каляват. Много от вас сте като тези богати ученици и искате без много мъчности да придобиете това изкуство, такъв е стремежът.

В съвременното християнство има две категории. В едната категория има наслояване, подобно на угояването на някои прасета, чиято сланина става все по-дебела, образува се мазнина, която обаче не е мускулна сила; така и върху земята се наслояват пластове над пластове или в една къща, оставена без почистване,

се наслояват пластове прах един върху друг – това е външно придобиване и забогатяване. В другата категория християнство придобивката е вътрешно растене – всяка частица е съединена и в тази частица участва Животът. Понякога тия частици не са съединени, всяка си живее индивидуално и казва: „В моята работа никой не трябва да се меси“, а в друг случай всяка частица е свързана с друга, всички са живи.

Следователно вашата опитност трябва да бъде от тази втора категория. Например вие прочитате една книга – това е наслояване. Някой автор е написал нещо, което може да е много вярно, но вие мислите, че като прочетете това, което е писал, го разбирате; вие не можете да го разберете по простата причина, че не сте в неговите условия, не ги разбирате, не знаете кое го е накарало да пише. Четете Евангелието, четете какво е казал Христос, какво казал Исаия, но не знаете кое е подбудило Христа да каже това. Докато не дойдете до същите условия в Живота, вие не можете да разберете това Учение. Когато дойде Духът, той ще създаде у вас това разбиране. Затова понякога, когато се наслои вашият живот и се заемете да го опитате, от вас се вдига само прах, а вие мислите, че го познавате. Всички тези частици се отделят, но това не е нещо органично. Това съществува у вас и вие казвате: „Това не е така, ние сме се излъгали“; да, щом сте се наслоили, аз ви казвам, че сте се излъгали – това не е живо нещо. Ако водата премине през вашия прах девет пъти и той остане, без да се отлепи, това е нещо органично, но ако се отлепи, това е несъществуващо. Аз констатирам закона, който направлява Живота.

Вие не можете да се избавите от съмненията, те са неща естествени, неизбежни; не че са някакви закони, но при сегашните условия са неизбежни. При всички хора на маловерието гневът, омразата, завистта, лъжата и много други неща са неизбежни.

Реплика: Ако тази свещица е запалена в умовете ни, както Вие казвате, то тези неща неизбежни ли са?

Не, когато се запали тази малка свецица в Божествения ум, т.е. когато Господ запали тази ваша свецица, Той ще я сложи на светилника и ще каже: „Така да просветне тази светлина пред хората“. В това е смисълът, така хората ще прославят Господа.

Реплика: От кого зависи да се запали тази свецица – от Бога или от нас?

Запалването идва чрез контакт с Бога. Тези огнени пламъци, които се явиха на апостолите, не бяха ли такива свецици? От Божествения Дух зависи всичко, Той се различава от всички други духове. Много други духове има.

Нещата и се казват, и се посяват, но за всяко нещо си има определено време. Аз ви казвам да не мислите, че не е дошло времето. Тази работа с тревога не става. Не мислете, че ако седнете да плачете и да се окайвате, всичко това ще ви помогне – няма да ви помогне с нищо. Плачът има съвсем друг смисъл: когато отидете при някой жесток човек, вие плачете, за да го смекчите – нали сухата почва има нужда от вода? Когато отидете при някой добър човек, има ли нужда да плачете? Като види, че сте голи и боси, няма ли да ви облече? Мислите ли, че като му кажете, че ще се самоубиете, той няма да се застъпи за вас? Бог е разумно Същество и когато отидем при Бога с тази положителна Вяра, в Него няма две мисли.

Сега ние отиваме при Бога със своите човешки разбирания. Понякога сме много тревожни и спъваме Божествения Дух в себе си. Представете си, че майката прави баница, а детето върви и вика след нея; тя точи, а то я пита: „Стана ли вече баницата?“. Нека детето почака, докато майката омеси и изпече баницата. По-бързо ли ще стане, ако детето стои над главата на майка си, вика и постоянно я пита кога ще стане готова – не, нека отиде да донесе малко вода, да донесе дръвца, да запали пещта, да се радва около майка си и баницата ще стане по-скоро.

Християнският живот лесно се придобива, но има някои криви разбирания. Ще кажете: „Толкова години

вече не сме ли станали християни?"; вие сте християни, но от разбираня до разбираня има разлика. Може да имате двама-трима синове, три-четири дъщери, но само едно от децата да ви разбира. Питам ви: как живеете с останалите синове и дъщери? И с тях живеете. Те са като гости – идват и казват: „Това, мамо, онова, мамо“ и си излизат, а другото дете остава вкъщи да помага. Така и вие казвате: „Господи, това искам, онова искам!“ или пък заявявате: „Аз казах на баща си това да ми купи, онова да ми купи и той ще ми го купи“. Това е една от спънките, поради която мнозина не успяват.

Сега, в този истински Живот има друго, вътрешно разбиране, което с думи не може да се проумее. Вие ще дойдете до онази дълбочина, до онова вътрешно спокойствие, до онзи Мир и разбиране на Божествения живот; това са отвлечени неща, но вие ще дойдете до практическата страна на Учението, за да направите вашите домове оазиси в пустиня, с плодни дървета, та когато мине някой пътник с натоварени камили, да може да спре в тях.

Реплика: В една от миналите си беседи казвахте, че когато искаме да изменим положението си спрямо нашите ближни, трябва да изменим отношенията си към Бога.

Реплика: Как може да се прилага това Учение практически?

За това са нужни три положения: първото положение е, когато служим на хората – тогава сме в положение на слуги; второто положение е, когато служим на себе си – тогава укрепва нашият индивидуален живот; третото положение е, когато служим на Бога. Разпределете всеки ден служенето си пропорционално и вижте към коя от трите категории се отнасят работите, които вършите. Човек, служейки на Бога, може да служи и на хората, но неговото положение ще бъде друго. Така ще измените първоначалното си положение – ще служите на Бога; това желание ще намерите дълбоко в душата си, то е стремеж

на душата. То е едно положение, което вие поначало разбирате, а не е положение, което сега ще учите; вие го съзнавате, знаете го, но казвате, че не му е време сега. Това е мъчно служене, трябва Училище.

Вие се спъвате, когато искате да служите на Бога. Трябва да се освободите от положението си и да не казвате: „Ние сме жени“. Мъжете искат да служат на Бога, а казват: „Ние сме мъже“; децата искат да служат на Бога, а казват: „Ние сме деца“; учителите искат да служат на Бога, но казват: „Ние сме учители“. Това е едно временно положение, дадено ви единствено, за да научите известни уроци от него. Вие играете в някой театър, например в ролята на слуга – тя ви е дадена, за да научите тази роля, защото във всяка роля има особени черти и характеристики, които трябва да изучите. Но вие не сте нито едното, нито другото, което представяте на сцената. Като жени сте дошли само за да научите тази роля. Същността на жената като изкуство вие още не сте научили, т.е. не че не я знаете, но сега я учите. Някой, който ви гледа отвън, ще каже: „Това жена ли е?“, след което ще даде своето мнение. Сега, като ви говоря така, не значи, че трябва да се освободите от това си положение, защото животът си е живот, а ролята, която ви е дадена, е роля. Вън от това ще изучавате нещата, които принадлежат към същността на вашата душа.

Представете си, че сте четири сестри вкъщи; баща ви има някак си повече разположение към едната си дъщеря, майката – към другата, единият брат – към третата сестра, а към четвъртата никой няма разположение, всички я блъскат и все тя е виновна за всичко. Естествено, у нея ще се зароди едно отчаяние, ще бъде скръбна и тъжна, докато не разбере смисъла в Живота. Да допуснем, че всички наоколо ви изтезават, наричат ви невежа, глупав, несръчен и когато идват гости, все за вас говорят; вие ще се намерите в чудо и не ще знаете къде да идете. Да допуснем, че у вас се зароди желание да се молите на Господа да ви освободи и да допуснем, че Господ не обърне сърцето

на никого към вас; най-после си намирате приятелка отвън, която ви съчувства – вие веднага се освежавате, понасяте всичко с радост. У вас настъпва промяна: носите си бремето, но ви е по-леко; положението ви в света няма да се измени, но ще си намерите приятелка и ще носите с приятност бремето си. Светът ще се чуди и ще казва: „Тази жена има един плюс“. После у вас ще се зароди съмнение дали тази приятелка не е временна – тогава вие се намирате в минус фаза.

Следователно светът още няма да се измени, баща ви, майка ви, сестра ви ще бъдат все същите, ще продължават да си имат свои планове и идеали, но трябва да дойде един нов елемент в тях. Ще ви обясня как стои това в Природата: онези цветя, които са по-близо до прозореца, поливат се както и останалите, но те са по-свежи, защото върху тях пада повече светлина; а тези, които са поставени на по-затъмнено място, на север, все ще се мръщят – те са четвъртата дъщеря, за която никой не се грижи, все е лоша и всички казват: „Какво да се прави с нея!“. Аз намирам едно малко прозорче, слагам я там и тя започва да вирее – светлинка е искала.

Следователно първо гледайте Божествената светлина да тече постоянно вътре в душите ви, защото светът може да се изгуби, но Божествената светлина вечно ще пребъдва. Бог е Виделина.

Второто положение в света е това, че всички очакват от другите повече, отколкото могат да им предложат. Забележете, че има друг един закон, според който честотите на трептенията на душите не са едни и същи. Има някои вярващи хора, които при съприкосновение с вас не само че не ви повдигат, но ви снемат по-долу, на техния уровень – тъй както във физиката сместа от две течности с различни температури приема средната температура на двете. Затова, според този закон, вие трябва да се приближавате съобразно трептенията на душите си. Души, които имат еднакви трептения, могат да си въздействат, но когато нямат еднакви трептения,

остават назад. Патици, които хвърчат еднакво, летят напред, а които хвърчат нееднакво, остават назад. Можете ли да впрегнете коня и вола заедно? Ще имате едно неразумно съчетание.

Заемете се сега да прецените това, което ви смуцава, да се освободите от утайките, които имате във вас. Да се освободите от тези ваши утайки подразбира винаги в живота ви да има прииждане на нов Живот, защото старата вода, колкото и да я покривате, все е стара; старата дреха, колкото и да я изпирате или да я кърпите, все си е стара. Нова дреха трябва. Сега, някой път ще кажете: „Аз едно време, като дете, тъй вярвах!“; Вярата на децата е едно нещо, а на възрастните – друго, и Вярата се развива. Апостол Павел казва: „Когато бях дете, като дете мъдрувах, но когато станах мъж, напуснах детинските работи“.

В онези от вас, които не могат да разберат, ще се създаде интерес и докъдето са стигнали, оттам ще продължат – кой докъдето е стигнал. Както растението пуска по едно малко заколче, тъй трябва и вие всеки ден да пускате по едно; не го ли пускате, няма растеж, няма разбиране. Трябва да дойдете до онова състояние, при което поискате ли да извършите нещо, да усещате присъствието на Господа така живо, че да се спрете преди да го сторите. А вие сега твърдите, че имате присъствието на Господа, но като дойде някой изпит, не го издържате и се разкайвате после. Като се прекатури колата, намирате пътя си, но важно е преди да се прекатури да го намерите; силата на Живота е в това.

При сегашния развой на живота ще срещате мъчногии и ще ви казват: „Вие не сте на правата страна в живота, еди-как си е писано в Евангелието!“; казвам: много неща са писани там, но вие не ги разбирате. Понякога тези, които казват, че еди-какво си е писано в Евангелието, постъпват като тези, които дават наставления в пакетчетата с бои за великденските яйца – в тях е написано каква боя съдържат, какви яйца се боядисват, как се разтваря тя, в

колко вода и т.н. Там пише: „Тази боя ще се разтвори в толкова вода, след това яйцата така и така ще се поставят и тогава ще имате резултат“. Всичко ще се извърши по упътванията в това пакетче, но трябва да се премине през целия процес. Но има други познания, още по-дълбоки от тези за боите.

При сегашните условия хората само се спъват. Атмосферата е пълна с ненапреднали души, които се примъкват към вас и вие често усещате една неприятност, едно недоволство – те са причината за това; теософията нарича тези души елементарни. Всички трябва да се отърсите от тях, гребло трябва да имате за тях; тези души трябва да се възпитават, да се научат да се подчиняват на Божия закон, да работят.

Реплика: Тези души ли ни правят спънки?

Да.

Реплика: Те навярно печелят?

Да, идват да те оберат.

Реплика: Не трябва ли да знаем начин как да се предпазваме от тях?

Когато дойдат, впрегнете ги на работа, научете ги да тъкат, да предат, сложете ги на работа в кухнята. Те действат само върху ума и вие ще кажете: „Тази мисъл не е моя, това желание не е мое!“ – така ще ги отхвърлите. Ако човек поиска да се поддава на всички желания и мисли, които минават през ума и през сърцето му, какво би станало? Тези мисли и желания трябва да си вървят като водата и вятъра, а ние ще вземаме от тях само това, което ни е необходимо – не всичко е за нас.

Аз ви оставям свободни и искам всички правила, които съм ви дал, да проучите доброволно и да ги прилагате така, че да можете сами да си слагате юлара и сами да си го снемате. Аз не ви налагам никаква дисциплина, оставям ви всичко свободно да вършите. Вие искате понякога да ме надлъжете, но аз печеля, а вие губите; така един друг се събаряте. Често виждам, че разваляте много неща, които аз съм поправил; много пъти в доброто си

желание да сторите това или онова вие имате ревността на апостол Павел и казвате: „Имах ревността, но не по-правото разбиране“. Ако влезете в някоя градина, къде ще отидете, нали при онази круша или ябълка, която има най-хубавите и най-сочните плодове? Няма глупав човек в света, който да отиде при киселиците – той ще отиде при най-хубавите плодове; ако няма никакви ябълки, тогава ще отиде при киселиците, но ако има хубави, ще отиде при тях. Същият закон действа и в света: ако имате хубави плодове в себе си, без да каните някого, той ще дойде при вас. Тъй стоят практически нещата и те са много верни: според богатството на вашия ум и според богатството на вашето сърце ще се определят днес отношенията ви към обкръжаващите.

Аз не наричам Любов това, което се мени; това е смешно нещо – обичал, пък след десет години си обърнал гърба. Павел казва: „Любовта никога не отпада“.

Реплика: Много пъти съм си мислила, че който се насили, ще вземе Царството Божие.

Реплика: Коя добродетел е най-силна, за да добием големи резултати?

Под израза „Насила се взема Царството Божие“ се разбира, че само този, който се движи, ще придобие Царството Божие. Представете си, че излизате сутрин на някой планински връх, за да посрещате Слънцето; ако всички се пръснете по различни места, без да оставате в една точка, Слънцето ще даде на всички своята сила; ако се наредите един след друг и чакате на опашка да получите неговата благодат, непременно ще се яви дисхармония. Едновременно всички се изложете и чакайте неговата благодат. Това е Божественото учение: в него няма време и ред, наведнъж всички ще се представите.

Реплика: Ние всички си познаваме черупките; не можем ли така да се опознаем и да се обикнем, че да станем една голяма сила в София?

Какво ви спъва? Мъчнотията стои в ума ви.

Реплика: Да ни поизкачите малко на планината.

На планината сега и малките деца се качват, не е мъчно човек да се качи на планината.

Вашето задаване на въпроси е подобно на стоенето в стая, в която има голям прозорец, а срещу прозореца – голямо огледало, в което сутрин се отразява изгревът на Слънцето; сега всички стоите и чакате да го видите в огледалото – това е вашето положение. Аз искам да излезете от стаята навън и да не гледате Слънцето в огледалото, никога не можете да намерите Истината по този начин. Огледалото ще ви покаже, че Слънцето изгрява някъде от дълбоко, т.е. ще ви покаже, че Истината е зад гърба ви.

Всяка от вас трябва да вникне малко в своята душа. Вие още не сте познали душата си; трябва ви опитности, които всяка една трябва индивидуално да преживее.

И тъй, трябва да се обърнете към Господа и да кажете: „Господи, по какъвто и да е начин запали свещицата ни, само я запали!“. Ще оставите всичко на разположението на Божествения Дух и той ще запали свещицата; тя ще се запали по начин, който Господ избере. Духът, който раздава всички дарби на хората, не е това, което вие разбирате. Ние разбираме думата *Дух* в особен смисъл.

Тази свещ не е ли запалена още у вас? Свещта трябва да се запали, да се сложи на светилника, да махнете шиника и да кажете: „Така да просветне Виделината!“.

Учителя поглежда навън: вали ситен дъждец.

Дъждът показва, че ви трябва повече Живот. По времето разбирам, че това, което ви спъва, са горните мъгли, а те са емблема на Живота. Мъчнотиите, които имате, сами по себе си не са толкова големи, колкото вие ги преувеличавате. Слагаш една малка мъчнотия под микроскоп, наблюдаваш я и казваш: „От моята мъчнотия няма по-голяма!“; това е вярно – твоите мъчнотии са точно за теб. Ще се сблизите, ще вървите по Пътя на Любовта и ще видите какво може да направи Господ за вас. Ставайте всяка сутрин тихо, гледайте да съсредоточите мислите си, да поутихнете вътре в себе си, да проникнете вътре

в Божествената мисъл, защото някои опитности, които преживявате, са кармически и неизбежни.

Реплика: Вие вчера казахте, че като се запали тази свецица, кармически нещата изчезват.

Да, вие може да решите и да свършите с тях. Имате ли например тази положителна Вяра? Аз разглеждам положителната Вяра чрез разширението на съзнанието. Както и да е, аз ще ви помогна тъй, както вятърът прави – ще ви махна праха, за да не ви смуцава. В Божествения свят нещата са като при качване на някой трен: ще спазвате правилата на трена – закъснеете ли, той няма да ви чака; ще се качите на него, ще се возите и ще слезете на определеното място. Няма да се напрягате да мислите какъв е машинистът или да се страхувате, че по пътя локомотивът може да се откъсне от вагоните – това са все предположения; ще кажете: „Да се молим на Бога да не стане по пътя нещо!“. Ще отидете при Бога, но с душата си, а не с тялото си; ще вложите Вярата си в Бога. Гледайте да не се смуцавате – живата Вяра е потребна.

Да кажем, че имате едно неблагоприятно положение, измъчвате се. Това положение понякога произтича от употребата на някоя мъчносмилаема храна, от която у вас се набират известни утайки. Друг път от вашите противоположни чувства се явяват бодежи: например обичате и мразите едновременно и тогава в сърдечната област ще почувствате шишове. Казвате: „Имам бодежи“; как няма да имаш! Премахни противоположните чувства и бодежите ще изчезнат! Друг път някой може да се нахвърли с мислите си върху вас, с което да произведе известни бодежи, затова трябва да се научите да се ограждате, да водите такъв живот, че всички жизнени стрели да отскачат от бронята на вашето тяло.

Понякога трябва да се освобождавате от дявола. Знаете ли какво прави той? У него има една хитрост: дължите му пари, той идва при вас, изплащате му полицата, но забравяте да си я вземете; на другата година пак идва и казва: „Ти мислиш, че си платил? Не, плащай!“.

Следователно от него трябва да си вземете полицата. Някога, преди двадесет години, си направил някакви грехове, молил си се Богу да ти се простят, но след двадесет години пак идва дяволът и казва: „Плащай!“; ти ще му кажеш: „Аз ги платих, няма какво повече да плащам, дай ме под съд!“. От това у вас настъпва терзание. Човек трябва да знае кои неща са прави и кои – криви; има неща морални и неморални, има прави и криви постъпки, добри и лоши дела. Душата ви трябва да изхвърли всички лоши и криви постъпки навън, да се освободи от старите терзания, за да ви останат само опитностите.

Реплика: Ние ще се освободим, но ако те не ни освобождават?

Ще ви напуснат. В това Училище трябва много да се работи, а понякога хората си създават неприятности от незнание, затова всички страдат. Гледайте да бъдете богати с Вяра, със Знания; трябва да забогатее човек! Едно време хората са ходили в манастири, прекарвали са в уединение по десет, петнадесет, двадесет години, за да се укрепят.

Една задача, която можете да изпълните, е следната: всяко училище си има своите мъчнотии, своите трудности, затова гледайте сега да ликвидирате със старата си карма, не отлагайте; гледайте да насадите нови мисли, нови разбирания, в които да има растеж и разширение на душата, за да укрепнете. Сега всички имате по някой малък дълг, по някой падеж на полица; ще дойде денят за погасяване и вие започвате да търсите пари, за да изплатите полиците си – това са все нови дългове.

Гледайте всяка една от вас да направи това, което може, да извърши по една работа, да изучи по едно упражнение. Едни от вас имат повече опитности, други – по-малко, едни – в едно отношение, други – в друго отношение; на всички Духът говори по различен начин. На всички ви трябва усърдна молитва.

Когато говорим за запалена свещица, ние подразбираме друг смисъл. В човек е запалена свещица, но от

запалване до запалване има разлика. Например имате обикновени лампи, които горят с газ и издават миризма; после, има други лампи, в които газът се преобразува във въздухообразно състояние и така се запалва – горенето в тези лампи е по-силно; най-сетне има и газове, на които им се вкарва допълнително въздух – те изгарят по-пълно и дават по-голяма светлина. Следователно умът трябва да премине в това Божествено състояние, без да оставя никакви излишъци, в него трябва да има чиста Светлина, чисто горене.

Гледайте да намерите вашата душа и да се обърнете навътре към нея; като намерите душата си, вие ще почувствате една вътрешна пълнота, а сега чувствате празнота и всеки ден отивате назад. И когато вземате нещо, и когато не вземате, винаги се усещайте пълни! Христос казва, че не сте онзи жив извор, който взема отвътре, а сте извор, който взема отвън и всеки ден се изчерпва по малко. После, нали Писанието казва: „Молете се един за друг, за да изцелеете“.

Е, досега какво ви е говорил Духът, кое е най-възвишеното, което ви е казал? Понякога човек сам си говори, а понякога друг му говори. В говоренето на Господа има нови елементи, има нещо особено. Когато Господ започне да говори на човека, последният чувства това говорене в ума, сърцето и волята си – то прониква навсякъде, то е живо Слово. Който чуе гласа на Господа, той е жив, не е мъртъв; тогава вие ще почувствате дълбоко в душата си една Радост, която знае само този, който я е опитвал. Тя е като онази тиха вода, която не пресъхва, но може да се изгуби: направиш една погрешка – изгубваш я и идваш до обикновеното си състояние; после пак чуеш този гласец и пак се повдигаш. Най-мъчното е да се задържи това състояние; то идва всеки ден, но вие не можете да го задържите, а трябва да се научите да го задържате.

Реплика: Как можем да го задържим?

За това трябва воля. Трябва да бъдете готови да

работите в името на Божията Любов, в името на живия Господ. Когато работим в името на Любовта, ние не споменаваме нейното име. Когато аз избавям един човек и го лекувам, трябва ли да му кажа, че върша това в името на Любовта? Аз върша това за себе си, а дали той ще го разбере, или не, това ми е безразлично. Няма да му чета молитви, няма да му говоря нищо за Любовта, а ще му направя всички услуги и ще си замина. Слънцето, като дава светлината си, казва ли ви: „Аз съм светлина“; Любовта казва ли ви: „Аз съм Любов“ – ако каже това, тя се ограничава. Това, което е Любов, няма да каже, че е Любов. Ще бъде много чудно, ако попитам някого: „Ти живееш ли?“; който живее, той чувства, прави добрини – той живее, разбира се.

Има много неща, които спъват хората; тези спънки са много лошо нещо. Събирайте се по закона на свободата, обменяйте мисли и не се прекъсвайте. Вие не сте научили още това изкуство – да отстъпвате място на друг да говори; онзи, който не се е научил да слуша, да се напъне и да се научи да слуша. Някой казва: „Как ще слушам глупости?“. Нима вятърът, който вее, все умности говори? Като влезете в някое общество, все умни работи ли говорите? Нима ти, който си слушал някого и го осъждаш, много право говориш? Научи се да си затваряш ушите. Като се дойде до разбиране, освободете се от мисълта, че един е по-умен, а друг е по-глупав; вие се лъжете, по-умни и по-глупави хора в света няма – в даден момент си умен, а в друг момент си глупав. Ще се стремите вътре в Духовния свят, пред Бога да не считате, че нещата са глупави. Ако нещо е глупаво за теб, остави го. Този, който прави глупости, трябва да научи нещо, да придобие опитности.

Ето в какво стоят глупостите: да допуснем, че сте облечена с хубава бяла копринена рокля; дойде някоя с нечисти ръце и опита каква е роклята, дойде друга – също. Ще кажете: „Ех, че е глупаво това!“. Питам ви: защо се опетнихте? – „Е, дойде една, дойде друга и ме опетниха.“ Да, но във всяка една от вас има желание

да пишне, а пръстите ви са нечисти. В дадения случай вашата рокля не бива да бъде изцапана. Като влезете в християнството, опасността седи в това, че вие изпадате в положението на онези търговци, които изнасят стоките си за продажба, помежду им започва конкуренция и те не могат да се търпят; така и вие изнасяте своите опитности. Оставете, дайте място на другите, нека те да си продадат стоките; като дойде ред и за вас, ще продадете колкото можете, а което остане непродано, ще върнете назад. А вие казвате: „Да, но аз съм дал толкова много пари!“ и състезанието започва.

Реплика: Всичко е от това, че не можем да се търпим.

Търпението произтича от Обичта – обикнеш ли някого, ще можеш да го търпиш. Но има друг закон и трябва да бъдете съобразителни в следното: да допуснем, че сте гладували три дни, а аз ви казвам: „Чакай да ти разкажа една опитност“; вие се нервирате, аз ви казвам: „Хайде, иди си!“, а после се оплаквам, че не искате да ме слушате. Не влизам в положението ви – че сте гладни, че три дни не сте яли. Човек трябва първо да каже, че е гладен, а след това да му се разказва. За това се иска голяма досетливост.

Вие можете да работите навън. Напращели от знание, трябва да дадете от знанието си навън – вие страдате от много имане, а не от недоимък. Ще попитате: „Да кажа ли това?“. И в света има много работници. Вярвайте, че всичко в света върви по един определен път; Божественият план по никой начин не може да се изопачи, той си върви по точни математически изчисления. Ако се отлъчите, ще страдате, а това, което Бог е определил, ще стане. Например искат да ви закарат на разходка, а вие не искате – връзват ви, дърпате се и пак стигате на мястото, но с чувство на умора; затова може да отидете без противене. И като се противите, и като не се противите, пак ще свършите работата си.

Трябва да се молите една за друга. Добрите мисли, които си отправяте, действат добре, а лошите – зле. Ако

свирите и аз дойда, поръся ви малко червен пипер в носа, как ще можете да свирите? Ще има кихане. Тези правила са верни, Писанието казва: „Молете се един за друг, за да изцелеете“.

Целият свят в лукаваго лежи. Какво очаквате в един свят, който е в лукаваго? Тъй, както е днес той, нищо не може да стане; всичко е утайки, всичко пада на дъното и един ден, когато на това дъно се съберат много утайки, Господ ще го повдигне, ще отстрани водата и ще го направи градини, полета, планини; така ще стане с морското дъно.

Вярвайте, че по душа всички сте добри. Няма защо да казваш, че си лоша. Да, когато действаш, по воля си лоша.

Реплика: За да намерим душата си, трябва ли еволюция, или това зависи от волята на субекта?

Трябва да се премахнат препятствията. Представете си, че върху едно цветенце сложите трън; ще може ли то да расте – не може. Така е и с вас – ако вие не можете да растете, причината е, че някой ви е сложил трън. Трябва да гледате да няма такъв трън върху вас.

Ако ви дадат везни, с които да мерите течностите и твърдите материали, и ако спазвате правилата при измерването, всичко ще върви напред. Но представете си, че някой дойде и ви каже: „Тези везни не са чувствителни, ние ще ви дадем други“; тогава отношенията се изменят. Всичко трябва да поставите на Божествените везни и по тях да мерите – тогава не може да има дисхармония. Ако у вас има дисхармония, тя ще ви създаде неприятности. Когато Господ иска да застави някои да Го слушат, дава им неприятности, болести, глад, а когато Го разбират, Той им говори разумно. Има два начина на говорене от Бога: единият е с физически разум, а другият – с разумно Слово.

Ако вие дойдете в съгласие и в хармония помежду си, ние сме готови да ви помогнем. Даже и да не е тук, аз помагам на всеки, който е готов; на всеки, в когото има условия, аз помагам: в някого има желание да учи – спирам

се и му помагам. Някой си е напълнил главата с правила, знания и преживявания, а те не живеят в него; той казва: „Да се любим, да се обичаме, да бъдем милосърдни!“ – е, добре, но всичко това са качества, а не правила – как да се любим? Ти идваш при мен, молиш се, искаш двадесет лева – нямам, не ти услужвам. Вървя по пътя, минава някой покрай мен, иска да му вдигна торбата – казвам: „Не може, бързам!“ . Някой е паднал на пътя – ще се спреш и ще му помогнеш! Във всеки даден момент ще се спреш и ще употребиш закона на Любовта. Отидеш в някоя къща, твоята сестра е натъжена, запитва те: „Не можеш ли да ми помогнеш?“ – „Е, Господ да ти помогне!“; не, спри, помогни на сестра си, кажи ѝ: „Господ и на теб, и на мен ще помогне!“, кажи ѝ: „Ще бъде!“ . Аз мога да ви направя добро, но често се въздържа по следните съображения: ще бъде ли умно да моля Господа да ви изпраща дъжд, когато нивите ви не са изорани и посяти? Ако нивите ви са посяти, поискайте, аз съм готов да ви изпратя всичко – ще ви изпратя дъжд колкото искате.

Знания, знания, днес толкова знания имате! Върху това, което съм казал, вие не сте се спрели да помислите малко, да разберете поне една стотна част от всички дадени формули. Вие казвате: „Това нещо го разбираме“; да, но не го прилагате. Знайте, че в света има повече живи същества, отколкото вие подозирате, не сте сами; не мислете, че когато седите сами, няма кой да ви наблюдава и да следи постъпките ви.

Започнете да работите нещо за този Христос, за този Господ, Когото обичате, свършете нещо за Него! Като казвам *свършете*, подразбирам да свършите нещо съзнателно, че като направите някакво добро, да ви е приятно, че сте направили нещо за Господа.

Християните имат сила. Ако се съберат четири-пет или десет хиляди души в една мисъл и се съсредоточат, те могат да помогнат на когото и да е, но за това трябва взаимност. Днес могат да помогнат на теб, утре – на друга, после – на трета и така постепенно всички ниви

ще бъдат изорани, посяти, пожънати. А сега в домовете си ще имате индивидуални, вътрешни мъчнотии, мъчнотии в ума и в сърцето си; ще имате мъчнотии от обществен характер, мъчнотии за прехраната – тези мъчнотии са реални и трябва да ги премахнеш. Мъжът ти е недоволен, моли се, но ти не можеш да му помогнеш; мехлем му слагаш, но има трън, казваш: „Намазах го, но не може да му се помогне“. Да, мехлемът помага, където няма трън, а където има трън, не помага – ще извадиш тръна; у когото трънът не може да се извади, той си има мъчнотии, които не могат да се премахнат. Например имате такива мъчнотии и казвате: „Мен не ме обичат“ – това е една от големите мъчнотии, насила не можеш да накараш хората да те обичат. Защо не те обичат? Окултистите казват, че този, когото никой не обича, се е демагнетизирал; той започва да гледа на хората от лошата страна, всички го отбягват, защото се е демагнетизирал. Затова се пазете – когато започнете да не виждате в никого добро, вие сте демагнетизирани и малко хора ще ви обичат.

Сега Господ ви е дал забавление. Като ви гледа във вашите мъчнотии, Той казва: „Тези хора много добре си вършат работата“. Понякога аз намирам грешката у самите учители. Ако седнете на моята трапеза и ви дам да ядете според правилата, ще останете гладни; ако ви дам повече, един ще яде по-много, друг – по-малко и след това ще ви нахокам. Не, правилно е, като ми дойдете на гости, всекиму да дам по три ореха и по едно парченце хляб; така трябва да се учите.

Реплика: От какво се явява голямата радост?

От изобилие на енергия; някой път, когато човек се е въздържал, въздържал, приижда голяма Радост, това състояние се наблюдава във всички хора. Радостта често слиза към физическия живот; Радостта, изразена на физическото поле, е Радост на душата.

Ще ви дам един пример, за да видите къде стои лошото: да кажем, че вашият извор е чист, но чашата, с която подавате вода, е нечиста и човекът е недоволен

– лошото не е във водата, не е в желанието, а в чашата, чашата трябва да бъде чиста. Хлябът, който давате на човека, не е лош, но ръцете ви трябва да са толкова чисти, че този човек да остане благодарен. Тези работи от осем хиляди години насам постоянно се проповядват.

Сега ще минете с един стадий по-горе. Ако искаш да целунеш някого, трябва да знаеш какво ще изразиш с целувката. Или пък сегашното ръкуване какво изразява? Не мислете, че целувката е изобретение на човека, тя е една икономия на Природата – това са два тока: горната устна е положителният полюс, а долната – отрицателният; когато човек доближи двете си устни, токът от едната устна минава в другата. Когато майката често целува детето си, и то, и тя се обновяват. Забелязали ли сте, че тя не целува детето си на едно и също място? Колко пъти обаче този закон се изпълнява правилно? Ръкуването е същият закон, и чрез него става вътрешна обмяна на енергиите; ръкуването означава опознаване, поздравяване.

Разширете си сърцето, гледайте в очите света, благодарете за всичко, стремете се към Чистота! Първото необходимо за вас нещо е вътрешна, душевна Чистота. Да се запазиш в Чистота – това е най-мъчното, затова, за да стане човек чист, трябва да дружи с Бога и с добри хора. Нужни са ви нови опитности, зада се измени настроението ви. Когато минете тази Школа, още много ще учите. Ако станете много чувствителни, ще забележите каква тежка аура имат хората, ще почувствате вибрациите на техните мисли и желания, ще усетите у тях недоволство, неблагодарност. А всичко това трябва да го утаявате и да кажете: „Заради Господа трябва да утая всичко долу“.

Гледайте да се саморазвивате. Всеки ден оставайте в мълчание десет-петнадесет минути, за да се научите на мълчание; всеки да се вгълби в себе си и да размишлява съвсем просто, без да чака нещо да му кажат. Както в Природата всеки отправя погледа си на различни страни или както на обедна трапеза всеки си избира какво ще

яде, така и в размишленията всяка да се вгълби в себе си и да гледа да придобие тази енергия. Щом наблюдаваш другите – кой как стои, как се моли, това не е медитация. За медитация се изисква голяма стая, в която да няма кой да ви смущава, да сте на разстояние половин метър една от друга. Добре е във вашите събрания да разглеждате белезите на някое цвете, на един карамфил например, на ягодата и т.н., да разглеждате техните психологически прояви. Всички цветя трябва да се изучават на място, трябва да се наблюдават под микроскоп. Ще забележите колко чувствителни са цветята към обичта, но затова са необходими повече екскурзии.

Стремете се към повече свобода, да нямате ограничения; многото правила водят към друга крайност, но гледайте да престанете със самоосъжденията, да ги избягвате. Ще започнем да говорим върху по-отвлечени предмети. Трябва да разисквате обективно – когато говорите, да нямате никого предвид. Понякога може да си представите някого като модел и да го рисувате, но да не бъде той прицелна точка; този модел ще стои пред вас толкова, колкото сам иска. Когато позирате, нали стоите толкова, колкото вие искате? Така трябва да постъпвате и в живота. Понеже не сте научили още закона на концентрирането, Невидимият свят си служи с негативни методи, за да развие у вас концентрация: когато намразите някого, вие го носите в себе си и по този начин се концентрирате; друг път ви дойде някоя болка, излезе ви някой цирей и вие се концентрирате; корем ви боли, глава ви боли – това са естествени начини за концентриране на мисълта. Дойде ли случай да обичате някого, вие се разсейвате, не можете да се концентрирате. При концентрирането умът трябва да се постави на мястото си и всички хубави желания да се отделят от лошите.

Когато работите над себе си, всеки ден ще развивате нещо за душата си. Каквото извършите, не се бойте! Не мислете, че е дефицит – само наглед може да е дефицит.

Религиозните форми, осъждането, морализирането спъват много. Аз схващам въпроса така: не съм длъжен да ви морализирам, вие сте цветя, които трябва сами да се поливат и наглеждат, те сами ще израснат. Някой казва: „Аз искам да стана по-добър“; ако вървиш в Пътя, ще се развиеш правилно.

Понеже се намирате в различни състояния, някой казва: „Неразположен съм“. Ние не разбираме тази философия и когато се сближаваме, не се спогаждаме, спъваме се. Човек не може да бъде еднакво разположен на физическото поле. Някой път той се намира в състоянието на едно дърво, на което всички листа и цветове са окапали, а вие казвате: „Изменихме мнението си за него“; не, той само се е съблякъл, но плътта пак ще се облече.

Работете с Любов! Работете с тази Любов, за която Толстой говори: да бъдеш готов да напуснеш всичко, да си готов да слугуваш на всички, без да очакваш да ти платят; това е Любов – да се облечеш във всичко и да слугуваш на всичко. Можеш ли да направиш това, имаш Любов; не можеш ли да го направиш, пак имаш любов, но такава, която не може да повдигне хората. Можеш ли да направиш това, въпросът веднага разумно се разрешава. В Любовта, като слугуваш, ти няма да се наемаш – ще бъдеш свободен, даром ще работиш, няма да се считаш длъжен, няма да си отговорен; ще вършиш доброволно това, което Любовта изисква. Тази Любов изисква и царят, и слугата да се откажат от своето, да станат слуги; тази Любов казва: „Аз не признавам господари“. И след като си работил дълго в нейно име, тя казва: „Ти си достоен сега да бъдеш господар в почивката си, но починеш ли си, веднага на работа!“. Така че почиваш ли си, ти си голям човек; работиш ли, малък човек си.

Знаете ли колко е мъчно да работиш по този начин? Хората са такива егоисти и мислят, че си направен от желязо, така че и двадесет и пет часа да им работиш, няма да ти кажат: „Стига“. Никой не трябва да упражнява влияние – ще оставите всеки сам да се проявява, да

работи, защото в тази Любов той ще се саморазвие. Идва някой и казва: „Така трябва да се постъпи“, но той знае ли как трябва да се постъпи? Съвременното общество така препоръчвало. Че съвременното общество да не е идеално – и то си има своите недъзи. Най-важното: започнете с Любовта, станете герои, да ви е приятно, когато работите за нея.

Моминските сълзи показват, че човек трябва да се чисти – плачът всякога е един метод за чистене. Когато човек съгреша, той трябва да поплаче, за да се изчисти. Дойдеш на Земята, плачеш, тъжиш за прегрешенията си горе, в Невидимия свят. Не мислете другояче, всички души са дошли тук, на Земята, за да изкупят тези си прегрешения. Като ѝ дойде наум за някоя грешка, душата трябва да си поплаче, за да се освободи от нея. Тези погрешки може да са твои, може да са и на други, но това е един общ принцип. Сълзите показват едно смекчаване на сърцето, повдигане на съзнанието – такъв човек е в Пътя на обновлението.

Понякога те изоставят, за да се развиваш. Понякога чувстваш, че умът ти е отслабнал, което може да трае някога кратко, някога с дни, след което се освежаваш; това са илюзии, не са реални неща, това са временни състояния, които трябва да изпитате. Когато някой се усеща изоставен, в едни случаи той се ожесточава, озлобява, става по-лош, а в други случаи отива към Бога; последното е добро, за това трябва да оставаме по-често сами. Когато човек има Живот в себе си, много лесно се изчиства от тези състояния и ако си изцапа ръката, лесно се измива, а когато няма вода, носи нечистотата с километри; щом дойде Божественият живот, човек лесно се измива, но няма ли тази водица, с дни ще носи нечистотията на трите си пръста.

Учете се на закона на доволството, и то не отвън, а отвътре, от сърце да бъдете доволни. Когато си доволен, каквото и да ти се случи, ще го понесеш с дълбоко съзнание; може да пъшкаш, да страдаш, но всичко

ще понесеш доброволно, съзнателно. Човек трябва с достойнство да понесе страданията си. Проявявайте Любовта си към всички – към слаби, към немощни, към деца! Щом станете тъжни, идете някъде при хора, които са по-тъжни от вас, направете им добро и ще ви мине; или вземете да прочетете биографията на някой велик човек, който е страдал. Има много методи за лекуване.

А този свят, от единия край до другия, наричам *свят на разочарование*. Някои го наричат *свят на очарование*, но аз го наричам *свят на разочарование*. Когато се родиш, всички се радват. Първата година всички треперят като над цар – каквото заповядваш, слушат, каквото кажеш, всичко ти дават; но после постепенно те детронират: на третата година ставаш княз, на петата – министър, после – началник, докато най-сетне станеш слуга, изпращат те долу и казват: „Сега не е както едно време, когато беше дете“ – дават ти мотиката и хайде на лозето.

В Духовния свят Господ започва по обратен път: първо те поставя слуга, а най-накрая – цар. Затова сега на Земята ви шибат. Ожениш се за един мъж, той ти е учител и казва: „Това не е у вас при баща ти, знаеш ли кой съм аз!“, а след няколко години ти е претрил врата. Казваш, че не обичаш мъжа си – има причини за това. Друг път обичаш някого, защото ти е направил добро; минат няколко дни, това състояние се сменя и ти вече не го обичаш – защо? Защото ти е направил някакво зло. Тогава казваш: „Аман от този мъж!“, мъжът пък казва: „Аман от тази карма! Мразя те, двадесет години заради теб лежа в затвор, двадесет години от живота ми отидоха напразно“. Сменя се после картината: идваш в друг живот, поправяш грешките си и казваш: „Аз ще си поправам грешката, в затвора няма да те сложа“. Това е един закон, който се върти като колело. Когато станете ясновидци, ще се пренесете в епохата на някогашния си живот в Египет или другаде, ще видите сцени от него, ще разберете каква роля сте играли и ще кажете: „Слава Богу, сега разбрах каква съм била!“; затова като станете

ясновидци, като се повдигнете, това ваше положение ще ви стане ясно и приятно. Така животът на всички хора може да стане приятен.

Ще се стремим да поправим живота си тъй, както Бог го е наредил, и да го разбираме тъй, както е направен. Ако сте ясновидци, ще видите най-хубави картини.

10 май 1920 г., понеделник, София

СЪЧЕТАНИЕ НА ОТНОШЕНИЯТА

Във висшата окултна математика има два принципа, които гласят така: отношенията на Земята спрямо Слънцето определят отношенията на Слънцето спрямо Земята. Заменям *Земята с човека*, а *Слънцето с Бога* и тогава ще имате един превод: отношенията на човека към Бога определят отношенията на Бога към човека; това е принцип, върху който не може да има никакъв спор. Следователно от този закон произтичат всички противоречия в нашия частен и обществен живот. От това съчетание на съотношенията правя един втори превод: отношенията на душата към Духа определят отношенията на Духа към душата. Правя друг превод, като заменям *душата с детето*, а *Духа – с майката*, и тогава имаме същия закон: отношенията на детето към майката определят отношенията на майката към детето.

В Писанието ще намерите онзи стих, в който Христос говори за човека, съградил къщата си на пясък и на канара. По правилата на този окултен закон имайте предвид, че в отношенията си вие не сте свободни да мислите, да чувствате, нито да действате както искате. Някой казва: „Аз съм свободен да правя каквото искам“ – това е една крива мисъл; за да може да стане това, трябва да си свободен от всички чужди мисли. Ако ти мислиш това, което хората искат, то не е право, а е подобно на някой, когото водят стражари – той върви нагам, накъдето го карат десет души стражари. Пазете следната мисъл: аз не искам да ви убеждавам в нищо, не искам да ви налагам нищо, аз искам да ви освободя от робството, в което се намирате.

Може да ме разбирате криво, защото *искам* е един човешки израз. Това е желание на Невидимия свят или желание на Бога – всички негови деца да са свободни.

С вашето минало аз не искам да се занимавам, това е ваша работа; занимавам се само с вашето настояще и с вашето бъдеще. И единственият човек, който може да ви помогне в Пътя, в който сега се намирате, съм аз; ако аз ви изоставя, вие сте изгубени в дадения момент. Ако аз пусна пръчката, за която сте заловени, може едва след хиляди години да дойдете и да ви избавя. Тук няма никаква философия: от онази майка, която носи детето в утробата си, зависи животът на рожбата ѝ – ако тя реши да го износи, ще го роди, но ако реши да го пометне, то няма да се роди живо. Ще бъде смешно, когато едно дете се намира в утробата на майка си, да дойде друга и да му каже: „Излез от тази утроба и мини в моята!“. Детето трябва да се износи до определения срок; дървен философ, който каже обратното, е първокласен невежа, не разбира този велик закон. Второ, аз не искам да изменям Божествения ред на нещата нито на една стомилионна част, нито желая вие да опитате да го измените – това е светотатство. Друго положение: от седем милиона години законите на Бялото Братство не са се изменили на една стомилионна част. Вземам това число, което е една величина, принадлежаща на висшата Божествена математика, на Божествения свят. Тия закони са строго определени. За всяка мисъл, чувство и действие има определена форма, в която те могат да се изразят, и законът е: когато се изразят в тази форма, ние усещаме едно задоволство и приятност – значи формата е изразена както трябва; в противен случай усещаме едно недоволство, което не е лош признак, а подтик да се стремим да възприемем тази висша форма.

Във времето на апостолите имаше разделения между тогавашните християни на петровци, апостоловци, павловци, христовци и Павел казва: „Аз посях, други поляха, а Господ възрасти“. Какво от това, че си посял или полял – важното е, че Господ възраства; и всички принципи се свеждат към възрастването, а не към това кой посадил и кой полял. И на вас казвам: там, където Бог ви е поставил, където земеделецът ви е посял, където

майката ви е сложила в училището, не напускайте тия отношения, които вече са създадени. Земеделецът и майката са по-умни, отколкото сте вие, които мислите да напускате училището.

Сега ще спра тук. Тази година Бялото Братство ще има своята среща на 19 август; то всяка година си има своя среща. Не си правете илюзия, че вие сте от Бялото Братство. Не искам да сте невежи: то се състои от човешки души, които са завършили своята еволюция преди хиляди години, събират се всяка година и определят съдбините на всички народи. Сега, с тяхната среща, и ние правим своята среща на Земята. И те са на Земята. Ако вървите правилно по тоя Път, и вие ще бъдете някога членове на това Братство, а сега сте само служители. В *Посланието към евреите* има нещо загатнато за това.

Тази година отгук, от София, се поканват всички ония, които са били до 1914 г. включително – те ще дойдат на 17-и сутринта в Търново, а ония, от 1916 до 1919 г. включително – на 18-и сутринта, а всички нови – на 18-и вечерта.

Аз желая да се създаде между всички ви една хармония, за да можем да използваме времето. Ще има да се извърши работа. На софиянци Бялото Братство не гледа с добро око, да ви кажа истината. Не че не ви обича, но съжалява за онези права, които вие сте си дали; свободата иска права, но да знаете, че има права и задължения. Оттам трябва да научите начините, по които трябва да се управляват държавите и народите; нито един от досегашните методи на Земята не може да се приложи и резултатите ги знаете. Ще се учите, защото пак ще дойдете на Земята, докато завършите своето развитие. Ще ходите, ще се връщате в училището като ученици, докато завършите. Не мислете, че ще ме убедите в своята правота; само един начин има за това – ако живеете в Добродетелта, в Любовта, Правдата и Истината. Аз не мога да бъда там, където не е Господ – Бог не в злото. Аз казах на един приятел, че няма да позволя никому

да извърши престъпление, а когато си замина, можете да правите каквото искате. Който се опита, ще го хвана и ще му причиня една болка. Аз няма да му позволя да извърши самоубийство. Ще дойдете един ден до разбирането на този закон. Някой казва: „Ама мен не ме е страх!“; бих искал да ми покажеш Любовта си, иначе ти си първокачествен страхливец.

Сега имате задължения спрямо Белите Братя, спрямо Школата, на която принадлежите; нищо не може да ви извини, не можете да се освободите от задълженията си към тях. Никъде не можете да се скриете, даже и в дъното на ада – това да го разберете добре, от Белите Братя няма укриване. Те са носители на Светлина, на всяка нова култура, на всяко Добро и човек, когато има тяхното съдействие, във всичко успява, а когато се лиши от него, всичко е свършено. Вашите отношения към мен са отношения към Бялото Братство, а отношенията ви към Бялото Братство са отношения към Бога. Ще кажете: „Ние познаваме само един Господ“; вие имате грешка: Слънцето се познава чрез светлината, но и за нея има един посредник – това е етерът, иначе то ще бъде невидимо; също така и Бялото Братство е посредник между вас и Бога.

Тази година трябва да се организирате, разпасана команда няма да има. Аз съм готов всекиго да слушам и бих желал да бъдете поне наполовина от мен. И Христос е казал: „Ученикът трябва да бъде като Учителя“. А аз как съм живял между вас, видели ли сте нещо от мен? Искате да направите нещо и аз казвам: „Опитайте, направете“, но знаей, че законът е такъв: с каквато мярка мери човек, с такава ще му размерят. Трябва да бъдете свободни.

Аз познавам вашия живот от миналото, знаей всичко, но не ровя, а заравям нещата отгоре. Знанието не всякога ползва, но каквото вие вършите, аз се ползвам. Ако искате да имате Божието благословение, трябва да слушате Господа; това ми е казано и аз нарочно дойдох. Поради това аз казвам, че има три положения. Първо, ако

не искате да вървите по Учението, което аз проповядвам, категорично ви казвам: много добре, свободни сте! Второ, готови ли сте да изпълните Христовото учение, както е в Евангелието? Но изпълнете го във всичката му пълнота! Трето, готови ли сте да изпълните Мойсеевото Учение във всичката му пълнота? Или Мойсей, или Христа, или мен – ние сме едно. Това е проявление на Бога, това Учение е Божествено – Мойсеевото учение е Божествено, Христовото учение е Божествено и сегашното Учение е Божествено; един и същ е източникът, само формите са различни – Духът е един и същ. Да допуснем, че ви казвам една максима, един закон, а не го подписвам – изпълнете го, няма да изгубите много, ако името ми го няма. Но Христос казва: „Неговото Учение трябва да се изпълни!“.

Вие изпълнете или това, което Бялото Братство разкрива, или Христовото учение, или Мойсеевото учение, но едно от тия Учения трябва да се изпълни. Аз ви поставям тия три положения, понеже вие хвърляте мисли на съмнения. Не бих желал да махам никого и бих желал да изпълните едновременно и трите учения; в пълнотата си те са едно и също – Христос в Мойсей е същият, Христос в Исуса е същият и Христос, който е в мен, е същият. Искам да разбирате вътрешната страна. Слънцето за нас важи според светлината, която ни изпраща.

Тази година още сега трябва да се самоопределите в себе си, да бъдете искрени, защото от тази искреност зависи благословието, което искате да получите. Аз виждам мисълта ви: „Дали сме дотолкова приготвени, та викат нас?“; спомнете си за онзи цар, който извикал гости на трапезата си – след като не дошли званите, вас, клосните, викам. Да благодарите, че ония не са дошли.

Тук не е въпрос за достойнство, вие сте дошли да учите и аз ще дам доклад за вас, както никой досега не е давал – ще кажа с всички подробности как учите; после, ако дойде тоягата, не аз съм отговорен и ако Баща ви употреби тояжката, ще стоя с всичкото благоговение и ще броя ударите. Не се самозаблуждавайте да мислите,

че единият е по-достоеен от другия. В Бялото Братство всичко върви като в музиката; ние не пъдим никого и не викаме никого – Бог го повиква, а повиканият сам се изпъжда. Вие сте свободни в това отношение – никой не може да ви огорчи, но и от последствията никой не може да ви избави.

Аз желая между всички ви да се въдвори хармония, Живот, но не по буквата. Не искам да се ровя във вашия живот, не искам да ви съдя, но ви казвам последствията и като болни ви лекувам. Може ли онзи, който лекува, да не причини малка болестка?

Черното братство ви е помотало, направило е цяла буря. Грехът си е грях пред Бога; такова престъпление може да се прости, но не и да се извини. Ще дойде един брат цял живот да прекара, за да изкупи едно престъпление; това е право за всички – и за големи, и за малки. Аз не искам да изхавявате силата си. Казал съм това или онова – не черпете от втори източник, от втора ръка, а елате направо при мен; а вие му слагате деветдесет и девет панделки и правите заключения.

Някой казва: „Господин Дънов се е осигурил“. Преди години дойде при мене Маню Райнов и ми предложи тридесет хиляди лева, за да ги употребя за каквото намеря за добре; аз му отговорих: „Нека стоят у теб“. След смъртта му неговата жена пак ми ги предложи и ги остави при мен. Строго е определено за какво да се употребят тези пари, които постъпят в Братството, и ако някой злоупотреби, сам ще понесе последствията. Д-р Миркович искаше да ми остави наследството си, но аз му казах: „Продай го и парите раздай на бедните или на своите роднини!“. И този брат (*Учителя сочи Л. Котев*) ме питаше за къщата и аз му казах: „Един да я вземе“. Ако ме излъже единият, ще ме излъжат и другите.

В Бялото Братство има един закон: не можем да съдим един брат, докато не извърши престъпление. Трябва да мислиш, да желаеш и чак когато действаш, тогава. Първо на Земята ще те съдят, после в Астралния свят ще те съдят

за твоите пожелания, сетне и в Умственото поле, но най-сетне в Причинния свят всичко ще се ликвидира. Не е за нас съдбата. И Христос каза: „Не дойдох да съдя, а да спасявам“. Отец е дал съдба на Сина Человечески, а Синът Человечески представлява това Бяло Братство, на което е дадено право да съди света. Като изучите окултната наука, ще узнаете за тази Велика йерархия, която има власт да съди по-малките братя. Вашето отношение към мен е временно. Във време на пътя не смущавайте каруцаря; ако е майстор, той ще ви закара, а ако нямате вяра, не се качвайте на каруцата му.

Сега не изпъждаме никого. Има три вида закони: за братство, за приятелство и познанство. Вие не сте ми братя още. За да бъдеш брат в Бялото Братство, трябва да пожертваш живота си за друго – това е законът на братството. Ти си длъжен на Цялото. Не изпълните ли, вас ще държат отговорен. Сега аз изпълнявам закона на приятелството спрямо вас, а не закона на братството.

Учението, което ви проповядвам, преимуществено се състои в това: аз искам да ви запозная със законите на Живата природа – това, което досега никой не е учил. И това става много бавно. В книгите, които четете, това е лесна работа, но ако искате да учите законите на Живата природа, тази Школа е трудничка. Искам да бъдете свободни в мислите и чувствата си; аз не съм ви ограничавал в нищо, но други има, които ще ви ограничат.

На годишното събрание пригответе се да няма връщане към елементарните работи, т.е. към кръщение и спасение. Да пристъпим към нова формула, в която трябва да се изрази Новият живот. Аз желая никой от вас в нищо да не се спъва.

Сега ще изучите закона на смирението и кротостта – това е първото нещо, второто е електричеството и магнетизмът, а третото е мъчението; а вие в София започнахте с мъчението – трябва да имате запас от енергия, за да минете през този огън. Аз ви казвам само начина, по

който да се пригответе за кротостта и смирението, електричеството и магнетизма; тия неща не съм ги създал аз, те съществуват. Вие, софиянци, трябва да изгладите това. Ще попитате как; например сто души са осъдени да лежат в затвор за дълговете си, а аз съм богат – плащам и казвам: „Пуснете ги!“.

Бъдете самостоятелни; всеки трябва да има своя мисъл, един от друг да не се влияете, а си помагайте. Ако вие се влияете, отвън може да ви кажат: „Господин Дънов е такъв и такъв“; но ако вие сами не можете да познаете Истината, тя не може да се предаде отвън.

Желая да имате взаимна почит и Любов, да се почитате и любите един другото – това е първият закон на Бялото Братство, не можете да го измените. И там, на Сините камъни¹³, където прекарах двадесет и пет дни, получавах всичките ви мисли и мога да ви дам тяхната фотография. И ако искате да стреляте, стреляйте на месо, а не само дан-дум – това е само донанма.

Време нямате. Вие сте в двадесетата година на ХХ век, кармата ви е назряла вече и ако не ликвидирате правилно сега, ще останете за две хиляди години назад. Като минете напред, други идват, които ще ви заместят. Не се спирайте, вярвайте във великия Божествен закон! Имате опитността на миналото, разбирате много добре работите, не сте слепи.

На 17-и и 18-и да бъдете в Търново! Вярвайте в Живия Господ и Той ще ви се изяви, защото Той казва: „Ако вярвате в Моите думи, Истината ще ви се изяви“. Все трябва да вярвате в някого, все една Майка трябва да ви роди – това е законът. С личности ние не боравим. Един ден, когато се срещнем отново, пак ще говорим, защото работите ще се изменят. На Черната ложа трябва да се даде отпор. Черното и Бялото Братство са в стълкновение и вие трябва да вземете участие на едната страна; ако вземете участие на страната на Черното братство, от месото ви суджуци ще правят, от кожата ви – ремъци, а ако вземете страната на Бялото Братство, ще ходите на

два крака, кожата ви ще бъде здрава и ще имате всичкото Божие благо.

Реплика на брат Л. Котев: Неутралитет не се ли позволява?

Никакъв неутралитет – с Господа или против Господа.

От това, което е станало между вас, не са се изменили моите отношения. Съжалявам, че хората не могат да разберат този закон. Аз искам да не ме знае този, на когото съм направил добро, а да каже: „Господ да благослови онзи, който ми направи това добро!“. Гледайте да въдворите хармония. Имали сте опитности, страдания и стремежи. Станалото – станало, то не е за първи път, но всички недоразумения трябва да изчезнат доброволно, а не по насилствен начин. Тази година вие, софиянци, сте тези, които спирате малко работата, затова дойдох да ви предупредя.

Да създадем много работа, защото човешките мисъл, желание и действие, съединени в Бога, са една велика Сила.

8 август 1920 г., неделя, София (пред братя)

ВЛИЯНИЕТО НА ХАРМОНИЯТА В ЖИВОТА

Върху всичко това, което съм ви казал, трябва да разберете, че законите в Природата няма да се изменят заради вашите разбирания. Всички трябва да вложите в ума си мисълта, че Природата няма да постави специални закони за вас, за да ви извинява.

Когато говорим за хармония, подразбираме присъствие на съзнание в Живота на човека, подразбираме Живота, в който душата е развила човешкия Аз, развила е съзнанието му, че той е нещо отделно в света, че той се е проявил. Човек съзнава, че е едно отделно същество.

Сега представете си, че имате една нота в музиката: може да бъде половинка или четвъртинка, или осминка, или шестнадесетинка. Тази нота е само един символ, един характер и сама по себе си тя няма никакъв смисъл; но ако се постави на петолинието, а в началото му се постави ключът, с който се определя какъв ще бъде характерът ѝ, тя вече има смисъл и тогава всяка от нотите, наредени по петолинието, не може да има свое мнение и да казва: „Аз така мисля“ – тя ще мисли така, както ключът е казал, и тонът на една нота в този ключ не може да се измени.

Когато влезете в Божествения живот, има ключ и според този ключ на Божествената хармония сте поставени на това петолиние. Вие се качвате на него и казвате: „Знаете ли, че аз съм на особено мнение?“. Аз значи да произведете вибрациите, които съответстват на този закон. Щом не искате да се подчините на закона на хармонията, на Божественото, трябва да слезете от петолинието, т.е. от този ключ; вън от него може да създавате каквито искате обърквания, но на петолинието ще правите това, което ви каже Духът, т.е. капелмайсторът. Той ще ви мести, ще ви поставя ту горе, ту долу и ако го слушате, ще минете през всички положения на този хармоничен закон – това

наричам на музикален език *съзнателен Живот*, което значи, че вървим по тази крива линия ръководени, слизаме и се качваме, но всичко се движи хармонично. Така трябва да разбирате, това е философия и който не я разбира, хващат го за ухото. Ако например една нота е поставена на петолинието като четвъртинка, а тя иска да стане половинка, капелмайсторът ще я хване и ще каже: „Не половинка, а четвъртинка ще бъдеш!“ – „Ама по-голяма искам да бъда, повече време да трая!“; не, толкова, колкото ти е определено ще бъдеш, ни по-голяма, ни по-малка – колкото ти е определено!

И сега някои от вас искат да бъдат по-големи – това са криви религиозни схващания. Животът седи в изпълнението на онова, което Бог е създал по закон и ред – тази хармония е необходима както за вашия индивидуален живот, така и за вашия семеен и обществен живот; тя е необходима и за вашите ум и сърце, те не могат да се развиват без хармония. Сега няма какво да ви говоря, вие сте опитали какъв крах настава в сърцата ви, когато нарушите хармонията – всяка дисхармония се изразява със сълзи. Щом има хармония, в сърцето има Радост, щом има хармония, в ума има Радост.

Първият ключ на хармония вътре в Живота е Любовта в първа степен. Как наричате първия ключ в музиката? Той е ключът *сол*. И действително, на хората трябва сол; това е едно съвпадение – ключ *сол* и сол за ядене. Забележете, че когато се вземат нотите *до*, *ми*, *сол* и *си*, от тези четири основни ноти *сол* е третата. Засега ние сме поставени на този ключ – искаме да нагласим всички ви в този ключ *сол*, а тактът ще бъде три четвърти. В музиката се нарича музикант не само онзи, който разбира знаците и знае например какво е ключ *сол*; музикант е този, който знае нотите, може да взема всяка от тях и да разбира отношенията на тоновете от *сол* до *сол*. Така искам да разбирате ключа *сол* – да вземате тези ноти много правилно, много хармонично. В ума ви трябва да залегне идеята, че щом се дойде до ключ

сол, има само едно мнение и не можете да останете на особена позиция. В Любовта няма особено мнение, няма специални мнения, защото това е неразбиране на Великия закон. Всички велики майстори на музиката, които я разбират правилно, когато дойдат при ключа, работят добре, разбират работата си и само понякога коригират някоя нота в зависимост от това дали е поставена на мястото си така, както изисква законът на музиката – това наричам учение, това наричам прогрес, развиване на съзнанието и т.н.

За всички неразположения, за всяка дисхармония, която се яви между вас, ще търсите къде са погрешките. Ще започнете от ключ *сол*. Искам да видя дали поне вие, жените, ще бъдете в състояние да изправите живота си по ключа *сол*. Аз не говоря сега за изправяне на вашия живот, но нареждането на вашите мисли, на вашите чувства и вашите волеви действия не е по този ключ и трябва едно трансформиране на мисълта – всичко да се нареди по този ключ на Любовта. Или ще кажете: „Колко я познаваме тази Любов!“. Вие на ключ *сол* не сте били още нареждани. Който се нареди веднъж на ключ *сол*, знаете ли каква прекрасна хармония има – това е най-възвишеното, най-благородното в човека; когато той се нареди на този ключ, в него настава един подем на мисълта, на чувствата, на съзнанието, той вече не страда от неврастения, не страда от никакви болести – това е ключът *сол*. Ако някои от вас имат всички тия качества в себе си, казвам: вие сте нагласени на ключ *сол*; ако не сте, не си правете илюзия за друг ключ.

Сега хармония е потребна изобщо за жените – хармоничнимисли,чувстваидействия;товаенай-великото в Живота, което може да се изучава. Единственото нещо, което създава човека, това е хармонията – този закон можете да го проверите. Когато имате хармония в ума си, в сърцето си, във волята си, всичката ви работа върви, лукът е препържен за половин час, всичко свършвате и казвате: „Днес работата много добре ми върви!“; това е

само една малка хармония, а какво може да извърши – цялата работа съкращава. Някой път работата може да се съкрати, някой път времето може да се съкрати. Ако чрез нашия обективен ум понякога изгубим някое явление, години отиват, докато то се изучи отново, а чрез човешката интуиция това, което е трябвало да се изучава цели две години, една минута е достатъчна, за да се изучи. Този велик закон на Любовта изглажда всичко. Ако се изисква известно време, за да изгладите някоя ваша погрешка, то като дойде Любовта с четката си, веднага, за пет минути всичко изглажда.

А сега пейте, това е бързият метод на лекуване. Като бърз метод на лекуване аз считам поставянето на хармонията в Живота. Понеже езикът на Писанието е много иносказателен, там един пророк е казал: „Привлякох ви със закона на Любовта“, т.е. с ключа *сол* ги е привлякъл. Щом хората започнат да се разбират, с хармонията всичко може да се уреди. Сега вие казвате например, че православните, евангелистите нямат тези познания, които вие имате; не е въпросът само по това да се различавате, а трябва да знаете как да пеете по ключа *сол*, да имате едно съществено различие – да имате хармония помежду си. Ако хармонията преобладава, ако можете да оперирате с ключа *сол*, тогава ще имате едно съществено различие, тогава ще можете да кажете, че разбирате Живота и се различавате от другите.

Сега някои от вас са като онези певци, които викат в музикално училище или в някой хор, пеят ден-два, после напускат хора и казват: „Ние нямаме глас“. Защо нямате глас – защото нямате хармония. Първо трябва да се въдвори хармонията и тогава гласът ще дойде. Когато се въдвори хармонията, чувствата ще дойдат; когато се въдвори хармонията, правилните движения ще дойдат – всичко това зависи от тази Божествена хармония. Щом тя се нагласи, подобно на махане с един магически жезъл всичко ще се нагласи; когато няма хармония, с години можете да работите, но нищо няма да направите.

Сега всички мислите само за себе си, т.е. казвате: „За това мисля, за онова мисля“, но доколкото схващам, хората, които считат, че са много духовни, мислят само за себе си. Съвременните хора мислят за другите само когато имат много голям багаж, не могат да го носят на гърба си и казват: „Да ти направим една услуга, да ти дадем от нашия багаж“. Тези, които казват, че са готови да се жертват, само мислят така, но покажете ми хора, които действително са готови да се жертват – те са голяма рядкост. Доброволно – по този Божествен начин трябва да се мисли за Бога. Понякога даже и най-развитите от нас, като ни обиди някой, се нахвърляме върху него, а после съзнаваме и казваме: „Аз не направих добре“; това не е само по един път, но по два-три пъти на ден, а после питате защо Господ не идва – е, как ще дойде? Любовта е закон на хармония – имайте хармония и Той ще дойде; нямате ли хармония, няма да дойде.

Сега искам във вашето съзнание да се появи сила да удържите хармонията, без да мислите какъв е светът. Искам да направиш нещо, с което да убедиш своя Господ, защото обидиш ли Го, спираш всичката си работа. Кажете си: „Чакам да завъртя колелото!“; то се завърта само когато си на ключ сол.

Сега младите се извиняват, че били неопитни, а старите – че са нервни; Господ никого не извинява – нито младите, нито старите: които влизат в училището, трябва да учат. Ако си стар и имаш съзнанието, че си стар, това е дисхармония; ако мислиш, че си млад, и това е дисхармония. Щом помислиш, че си стар, това значи, че един ден ще се подмладиш; ако мислиш, че си млад, това значи, че един ден ще остарееш. Това е като да подхвърляш една топка и да си играеш: младост – старост, млад – стар..

Що е млад и стар в музиката? Началото на музиката е младостта, а краят – старостта. Младият е в началото. Как разбираме музиката? Когато музикантът остарее, няма никакво ръкопляскане, но щом се завърти музиката,

всички се възхищават и публиката ръкопляска: „Бис, бис, да се повтори!“, след което музикантът започва отново да свири – значи няколко пъти може да се остарява и да се подмладява. Това е схващането в музикално отношение: няма старост, както вие мислите. И в този смисъл под *млад* в музиката се подразбира човек, достигнал разцвета на своята възраст, а когато развие до най-висока степен своите чувства и способности, това е старост – тогава той е най-силен, най-мощен. Извън музиката най-силното, най-мощното го разбираме като най-старо, най-неспособно и казваме: „Стар човек“. Следователно, щом влезете в хармонията, ще измените вашите схващания. Като кажа *млади*, подразбирам, че сега започвате, а *старите* ще завъртите в най-високата степен на хармония, до която вашата душа може да достигне.

Сега не че у вас няма усилия – има много усилия, стремеж и всички тези неща са добри, но стремежът, желанията ви трябва да се насочат разумно във великия стремеж на Любовта. Може да имате стремеж, но ако не изберете онова време, което изисква хармонията, ако не се съобразите със законите, които работят, всички ваши усилия ще бъдат безплодни. Сега вие ще запитате: „Защо аз днес не раста, защо нямам това схващане, защо мислите ми са малко разбъркани?“; хармония, хармония трябва! Хармонията трябва да възстановите по всякакъв начин, при каквито и да е жертви; възстановите ли я, каквито и жертви да дадете за нея, нищо не е изгубено. Необходимо е да се възстанови тя в душите ви.

После, вие, като не разбирате Живота, мислите, че обществото много ще ви даде. Обществото може само да ви развали. Вие се събирате да дружите по няколко и ако не разбирате закона и обществото, животът ще ви разстрои. Вие настройвате някой, а те ви разстройват. Казвате: „Хайде да се нагласим!“; ти го нагласяваш, той те разгласява и цял ден минавате в нагласяване: тин-тин-тин-тин. Утре пак започвате, обтягате струната, някой път я обтягате повече и тя се скъсва. А тези четири струни, на

които трябва да свирите, са вашите четири темперамента, които трябва да се хармонизират.

Първият е сангвиничният темперамент, т.нар. жив, въздухообразен. Хора с такъв темперамент имат валчести лица, руси коси, сини очи, те са като пеперуди – скачат от цвят на цвят, обещават на всички, а едва една стотна от това, което са обещали, могат да изпълнят; много са щедри, дават всичко.

Другата струна е т.нар. холеричен темперамент. У такива хора са добре развити черният дроб, мускулите, нервната система. Те са енергични – където минат, огън палят навсякъде. Това са хора с черни коси, продълговати лица, дебели навъсени вежди, широки носове, мускулести ръце и когато не им се подчиняват, аргументират се винаги с юмрук.

Третата струна е флегматичният темперамент. Това са хора на благоутробието, лицето им е валчесто и прилича на месечинка, само очите се виждат. Ръцете им са късички, когато ходят, едва кретат. Тези хора имат английски темперамент – мъчно седат, а щом седнат, мъчно стават. Те никога не се тревожат.

Четвъртият темперамент е меланхоличният, или нервният темперамент. В него преобладава мозъчно-нервната система. Хора с такъв темперамент имат деликатно телосложение, възтънки вежди, понякога кестеняви очи; те са хора на мисълта, в тях има бързи възприятия, те са впечатлителни, бързи, нервни, мислят хубаво; те са, които носят мисълта, философията.

Това са четирите темперамента, които трябва да се нагласяват, за да има хармония и съотношение между тях. Когато тези темпераменти, тези струни се нагласят, тогава нотите започват да се редят по тях, но когато цигуларят вземе лъка, всички те започват да скачат и ако не са нагласени както трябва, излиза известна дисхармония. Случаите, в които не се нагласяват, показват, че са се събрали два остри камъка, например двама сангвиници или флегматици. Кръстосване трябва да става, за да има

спогаждане. Ако аз ви наредя все такива сухи на едно място, ще има бутаница помежду ви, няма да можете да се търпите. Например понякога казвате: „Бях на едно място, но се чувствах там като на парила“; е, разбира се, щом трима души с един темперамент са се събрали на едно място, на парила ще са.

Кръстосване в темпераментите трябва, за да вървят те хармонично. Например сангвиничният темперамент спомага за развитието на дихателната система – разширяват се гърдите, кръвообращението става правилно, дишането е добро и такъв човек не страда от малокръвие. Когато искаш да изправиш мускулите и лигаментите си, ще извикаш холеричния темперамент; когато искаш да развиеш храносмилането си, ще извикаш флегматичния темперамент, а когато искаш да развиеш мозъка си – нервния темперамент. На тези четири струни трябва да се поставят вашите чувства, мисли и действия, за да започне музиката на Живота.

И тъй, от гледище на хармонията, ако сте много активен, ще повикате флегматичния темперамент, за да даде малко повече жизнена сила на стомаха, да стане уравновесяване. Ако имате много огън, ще повикате сангвиничния темперамент, да подуха малко, за да разнесе огъня. Нали знаете какъв е законът? Когато в стаята е много топло, веднага отворяте прозорците, въздухът навлиза вътре и проветрява; сангвиничният темперамент е въздух, който, където мине, проветрява. Когато стане студено, повикайте холеричния темперамент – той пък ще стопли стаята.

Този закон на хармонията ще изисква дълго време, докато го изучите. Лесно се говори, а мъчно се прилага. Най-първото нещо е: ще вложите в ума си мисълта, че хармонията е необходима за вашето развитие. Всички спънки в живота ви се дължат на липсата на тази Божествена хармония. А хармонията, трябва да знаете, всякога е резултат на разумното в човека, на Божествения Дух, който работи, на вашия дух, който ви ръководи

във всички действия. Всякога у вас има едно същество, което ви казва: „Чакай, помисли, преди да започнеш една работа!“. Вие се борите и когато работите ви са нагласени, той казва: „Може да тръгнете напред!“. Някой път сте като непослушни деца: макар майка ви да казва да не излизате, вие отваряте вратата – и хайде навън; върнете се вечер окаляни, съдрани, майките ви понабият и после си казват: „Утре като стана, работата ще се нареди“. Така стои животът ви досега. Няма нито един от вас, който да не е бил бит досега – всички сте бити.

Законът на хармонията изисква да обръщате внимание не на това как пеят онези, които не вземат правилно тоновете, но да внимавате как пеят най-добрите певци – от тях ще се научите да вземате правилни тонове. Следователно, когато казваме, че не трябва да се занимаваме с грешките на хората, в окултен смисъл това значи да не се занимаваме с онези, които пеят криво; няма какво да ги слушаме, а ще слушаме онези, които пеят правилно, и ще се учим на хармония.

Музиканти можете да бъдете всички и никой от вас няма право да каже, че не може да направи това. Необходимо е да го направите, хармонията изключва думата *не мога*. Който иска да живее, да се развива, той трябва да казва *мога*, а който не иска, трябва да отиде на гробищата. Който не може, изпращат го вън от училището и тогава започва обратният живот. Хармонията съществува само тогава, когато казвате *мога*.

Сега, не е въпросът за бързане, няма какво да се бърза, а ще минете от началото до края. Някой казва: „Да стигна до онзи край, за да видя какво има!“; казвам: каквото е началото, такъв е и краят – на онзи край ще има същото, каквото и в началото. Вие се лъжете, като казвате: „Чакай да отида на Небето, за да видя какво има“; Небето – това е краят на тази музика. Ако сте виртуози, вие ще дойдете в Небето до края на музиката и там ще има ръкопляскане; ако не сте виртуози, вие отивате в Небето и казвате: „Долу, долу на Земята!“. Това значи

небесен Живот – от Земята до Небето тази музика е една и съща и като се завъртите, горе ще има ръкопляскане, а после ще ви поканят да слезете долу. Каквото е началото, такъв е и краят. Някой казва: „Зле да започна, че добре да свърша“. Ако добре започнете, добре свършвате, ако зле започнете, зле свършвате – това подразбира законът на Силите.

И тъй, музиката на Земята е единственото условие, което помага на човека да се развие, затова приложете музиката: неразположен сте – започнете да пеете; пейте и не бойте се, пейте каквато и да е песен, за да въдворите у вас хармония – така ще помогнете на вашите мисли, на вашите чувства и на вашите действия. Ако сами не можете да пеете, идете в градината, седнете под някое дърво и ако има вятър, в трептенето на листата ще откриете такава музика, че ще започнете полека да утихвате, да се унасяте в това шумолене, което аз наричам музика; тези вибрации, които идват от шумоленето на листата, въздействат върху ума ви. Музиката ще имате като един фактор в живота си, за да се махат тези недоразумения, които сега съществуват между вас. Често вие спирате и казвате: „Еди-кой си там не пее хубаво, пее фалшиво“; да, но и ти не пееш хубаво. Трябва да се намери някой друг да каже: „Чакай, аз ще взема правилно тоновете и всички с едно усилие ще се хармонизирате!“. Не е философията в това, че еди-кой си пее криво – философията е да се нагласим всички правилно. Когато има камертон, ще започнем всички правилно да пеем.

Разбира се, аз нямам намерение да коригирам ключовете на всички ви, но ви говоря общо за погрешките. Когато се върнете в дома си, ще видите къде е ключът сол и ще си поправите погрешките. Някой път учителят поправя грешките на черната дъска и учениците оттам поправят своите; така е по-добре и вие да се коригирате.

Често казвате: „Нямам вдъхновение, нямам разположение“, но трябва да знаете, че Божествената Любов е хармония, тя не търпи дисхармония. Сега аз ви

говоря за хармонията като връзка, понеже тя ще ви послужи да започнете да се организирате съзнателно. Знаете ли какво е организиране – всички клетки се организират съзнателно в този Божествен организъм и всички работят правилно. В този Живот ние сме Божествени клетки и всеки от нас трябва да разбира и изпълнява добре своята мисия, своето сегашно предназначение и да не желае ни повече, ни по-малко от определената за него работа. Никой не трябва да се отдалечава от Божествения план. Другите хора могат да говорят за вас, но това, което вие съзнавате дълбоко в душата си, старайте се да го реализирате и няма да бъдете далеч от Истината. Вървете по своя план, нищо няма да ви спъва. Нали сте виждали как вървят войниците – всички вървят в такт; така и вие, когато сте сами, може да вървите както искате – и по-полека, и по-бързо, но когато тръгнете с някоя компания, която си има свой ход, ще вървите според нея; не вървите ли според нея, ще останете назад.

Когато влезете в Божествената хармония, всички трябва да измените такта на вървежа си – ще тръгнете хармонично, правилно. А знаете ли какво означава превода на това да си приспособите краката, за да ходите правилно? Това значи, че вашите добродетели трябва да вървят правилно. Краката на човешката душа – това е добродетелта; ръцете на човешката душа – това е вашата справедливост, ушите на човешката душа – това са мъдрите мисли на Мъдростта, а устата на човешката душа – това е Любовта, чрез която тя може да говори. Тази уста е външната страна на Любовта, чрез която Божествената Любов ще излезе.

Едната Любов ще дойде като услуга на другата Любов, която ще дойде отвън чрез нея. Затова сега трябва да сформирате ушите на вашата душа, за да бъдете мъдри; трябва да сформирате устата на вашата душа, за да бъдете в Любовта; за да бъдете добри, добродетелни, трябва да сформирате краката на вашата душа, а за да бъдете справедливи, трябва да сформирате ръцете на вашата

душа. Като отидете в онзи свят, ще видите, че някои нямат например уши. Всички добродетели, които в този свят сега упражняваме, ни служат, за да създадем някои органи: защо човек трябва да е добродетелен – за да има неговата душа крака; защо трябва да бъде справедлив – за да има душата му ръце; защо да бъде мъдър – за да има душата уши. Всичко онова в света, което извършва Божествената хармония, има пряко отношение към нашата душа.

Значи всички усилия, които правим, са едно благо за нас, за вашите ближни и за Божествените принципи; това значи да се проявява Бог в делата ви. Например да кажем, че на всички, които сте събрани тук, ви се даде да извършите една работа – как бихте я започнали? Например ви дадат около стотина сирачета и ви накарат да им помогнете – как ще постъпите вие, как ще организирате тази ваша работа? Ще започнете да избирате комисия помежду си от пет, шест, седем жени и ще ги упълномощите те да наредят работата. Между тях ще започне спор коя да бъде председател, коя – секретар, коя – касиер и цял ден ще мине в тези разправии. След това ще трябва да се събират пари, а вие ще чакате. После отново ще има спор кой да разнася тези пари; е, пак избраните седем души от комисията. Ами вие, останалите, какво ще правите? Как ще наредите най-практично тази работа? Всички ще разделят децата помежду си. После пак ще има спор кое дете при кого да се падне, къде да бъдат най-интелигентните; на късмет – кой където се падне. Когато човек си знае урока, всякога е късметлия; който не знае всички уроци, тогава идва нещо, което не е по късмет. Ще разрешите въпроса по закона на хармонията.

Да кажем, че всички вие сте женени и имате деца. Всяка майка разрешава тази задача и представете си, че са ѝ дадени няколко деца сирачета да ги отглежда. Има избрана комисия въщи за тази цел – има председател, председателка и отглеждането на тези деца започва. В Невидимия свят е така. Тогава другите, които не са

женени, казват: „На нас в бъдеще ще се дадат деца“. Неженените могат да си намерят друга работа, всички на работа в света – никой не трябва да стои празен. Сега, именно при сегашните, а не при бъдещите условия, ние трябва да използваме този съзнателен Живот, закона на хармонията. Умните хора използват сегашните условия, а ленивите – бъдещите условия; умните хора се учат от своето минало, а глупавите – от своето бъдеще.

Сега искам между вас да се заглади по възможност всяка дисхармония, която съществува. На жените давам само един ден срок за изглаждане навсички недоразумения и дисхармонии. И тъй, в един ден трябва да се нагласите в ключ *сол* и да изгладите всяка дисхармония; всеки в себе си да изглади това – речено и свършено. Представете си такъв случай: да допуснем, че сте живели в един дом в дисхармония с четири ваши сестри и трима братя – те са ви побийвали и вие сте ги побийвали. Казвате един ден: „Ще ида в друга къща!“; е, ако вие не сте се нагласили в ключа *сол* и минете на друго място, мислите ли, че там няма да ви стане по-горещо? Защото онзи певец, който не пее добре на сцената, ще го снемат оттам, а добрия певец всички го желаят, да им пее и един, и два пъти. Добрият Живот – това е Божествената хармония, което значи да прилагаме в действителния Живот хармонията – само чрез нея можете да наваксате изгубената хармония, а хармонията е тази, която носи Новия живот.

Сега във вашите умове се явява въпросът как може да се оправи тази дисхармония. Може – ще насочите ума си към Бога, ще знаете, че Той е Великата хармония и само за Него ще мислите. Няма да мислите за Бога като за някой стар белобрад дядо, а ще мислите за Бога като за Велика хармония, в която всичко живо отдава вниманието си на Него; затова всички се стремим към Него и всеки иска да Го схване. Мисли за Великата хармония на Живота и веднага ще ти стане леко! Не се старай да схванеш какъв е Бог, каква е формата Му, а мисли за Него като за Велика хармония и веднага ще ти

стане леко. Защото ако гледаш лицето, косата и брадата на певеца, ти веднага ще се отдалечиш от хармонията, но ако слухът ти е съсредоточен, ще разбереш какво е тя. Когато дойдем до лицето, то е особена хармония за очите. Ако сте ясновидци, ще видите, че лицето не стои спокойно на едно място, а е подвижно, в него стават много бързи движения; но понеже тези движения са така далеч от нас, струва ни се, че то е спокойно. В Невидимия свят всичко е в движение.

Най-първо ще обърнете сърцето, ума и душата си към Бога на хармонията, т.е. към Бога на ключа *сол*, към Който всичко живо е насочило ухото си. Ще се обърнете към законите на хармонията, ще слушате един от тях и като го възприемете, ще започнете да пеете заедно с този велик хор. Един ден срок ви давам; за да се настроите на ключа *сол*, има само един ден срок.

Аз откривам един ваш недостатък: без да опитвате това, което ви говоря, когато излезете отгук, казвате: „Ето какво каза Учителя“; не казвайте никому нищо, докато не го опитате. Всяко нещо, което съм ви казвал, не го разправяйте, докато не го проверите; щом сте го проверили, разказвайте го – тогава то има двойна сила. Разказвайте това, което аз съм казал и което вие сте казали и проверили. Направете опит и когато той излезе верен, кажете го на някого, и той да го провери; когато направи и той опит и излезе сполучлив, резултатът ще бъде три пъти по-силен; когато този трети разкаже на свой приятел и последният направи опит с добър резултат, силата ще бъде четири пъти по-голяма. Четвъртият казва на пети, последният – на шести и т.н. Като постъпвате по този начин, се получава постепенно усиляване, подобно на една голяма вълна. А сега как постъпвате – една от вас чула от друга нещо, но нито едната, нито другата го е проверила и се питат: „Как беше това нещо, хайде да се върнем назад“; забравили са го и двете и започват отново да сноват. Вие нямате време за сноване – нашето платно е насновано, петолинието е насновано, необходимо е само

да се тъче. Тъкането значи хармония – да се изтъче един плат от едно място на друго.

Да пееш, да тъчеш, да живееш – това са синонимни думи. Казвате: „Какво да правя?“ – пей! „Че животът песен ли е?“ – ако не можеш да направиш това, тъчи; ако не можеш да тъчеш, яж – това значи тъкане на петолинието. Петолинието е основа, а кросното е ключът, сложен в началото на петолинието. Когато платното се изтъче, сменя се от кросното и се продава; друга музика настъпва тогава. Музиката се мени в много ключове.

Първото правило, за да се хармонизирате с този ключ, е следното: всички ваши недоразумения, всички ваши спорове да се изгладят и вие да се нагласите хармонично. Или, казано на музикален език, там, където не вземате вярно различните тонове и не спазвате времето, където един пее по-бързо, а друг – по-бавно, където една с друга не се срещате, трябва да се нагласите в един ключ; щом се нагласите в един ключ, ще знаете, че Бог е Великата хармония. Ще се нагласим като Него, ще пеем, ще се веселим заедно с Бога.

Вчера казах на мъжете, че оставям жените да ги нагласят – нищо друго не им казах. Сега да видим можете ли да ги нагласите, но да не направите като оня слуга Стоян, когото попът, неговият господар, изпратил на лозето да го прекопае и да изреже пръчките. Отишъл Стоян на лозето, взел ножиците и рязал, рязал навсякъде, понеже не разбираше от тази работа. Връща се у дома си и попът го пита:

– Стояне, плаче ли лозето?

– И ти да го видиш, дядо попе, и ти ще плачеш...

Ще питате госпожа Дойнова, когато реже лозето си, до кое място реже пръчките – тя разбира това. Така и вие трябва да знаете на кое място от петолинието трябва да стоите. Досега сте рязали пръчките до дъно, но повече така няма да бъде – ще режете само тези пръчки, които не трябва да раждат. На всички ви трябва хармония, само тогава ще можем да се разберем; ако всички сме в хармония с Бога, тогава ще Го разберем, вие ще разберете мен

и аз – вас. Без хармония животът е несъвместим – това е и в обществото, и в науката, и в търговията, и навсякъде; за да е успешна работата, навсякъде трябва да има хармония: обличате ли се, готвите ли, спите ли – навсякъде и всичко с хармония трябва да е. Не спите ли с хармония, махмурлии ще бъдете. Ако животът е с хармония, и в най-дребните си проявления е велик; няма ли хармония, той е безсмислен.

Сега всички, и млади, и стари, ще приложите хармонията: младите – от началото, старите – от края. Младите ще бъдат първите ноти в една музикална пиеса, средната възраст – нотите по средата, а най-старите – последните ноти. Като се изпълни цялата пиеса, тогава се вдига голям шум, врява и има ръкопляскане. Пиесата завършва с най-старите. Ако има подсвиркване, тогава е лошо. Някой път има ръкопляскане, друг път – подсвиркване; аз желая да има ръкопляскане, а не подсвиркване, защото ако има подсвиркване, ще слезете от сцената и втори път ще се прераждате.

Сега вие ще се съберете помежду си и ще обмислите работата по вашето организиране, за да видим какво могат да направят жените. Нали трябва да се работи във външния свят? Например имате някоя нива да се прекопае, лозе да се реже, градина да се обработва, плодни дървета да се отглеждат – как ще разпределите тази работа? По-силните ще копаят на лозето, по-слабите ще жънат на нивата, най-слабите ще чистят гъсеници, а тези, уморените, ще ги пратите да вкусят от плодовете, да си наберат и на вас да донесат и тогава ще имате една богата трапеза; така ще разпределите работата си. Ще трябва една разумна работа, в която да имате хармония. Ако нямате хармония, работите ви ще бъдат разнебитени, ще се яви съмнение, разочарование, лутане от едно място на друго и животът ви ще стане безсмислен. От вас, жените, които учите хармонията, се изисква работа.

Сега да допуснем, че имате едно женско събрание – как ще го направите? Ако говорите за първенство, на

първо място ще сложите младите – в музиката на първо място са младите. Добре, организирате събрание, слагате младите на първо място и те стават първи. Да кажем, че трябва да се пренесат петстотин чувала – тогава на първо място ще дойдат старите, а младите ще останат назад. Ако е въпрос за първенство, лесно е да се провери кой човек е пръв – пръв е този, който при всички условия на живота е пръв, а този, който не може да работи, ще остане назад; ако някой за ядене е пръв, а за работа е последен, той не е пръв. Някой казва: „Аз съм пръв“. Радвам се, че има един пръв – хайде, да сложи чувала на гърба си и да вземе еди-кой си тон на ключа сол: ако вземе всички тонове правилно от началото до края, значи е пръв; ако вземе половината от тях правилно, а другата половина – неправилно, значи наполовина е пръв; ако взема само четвърт от тоновете правилно, има двойка; ако взема само един тон правилно, има единица; ако не взема нито един от тоновете правилно, има нула. Това значат Христовите думи: „Първите ще бъдат последни и последните – първи“. Какво иска да каже Христос с тези думи? Които са били първи, щом дошли до чувалите, станали последни; после, когато дошло яденето, от последни станали първи. При чувалите последни, а при яденето – първи.

И тъй, Христовите думи „Последните ще станат първи и първите – последни“ са само положения, принципи, които са изказани. Това не е за смях, а показва нашата слабост. Някой път ние не преценяваме силите си, но когато ни поставят на работа, казваме: „Аз мислех, че съм пръв, но сега ще остана малко назад“. Когато дойде яденето, казвате: „Аз съм пръв, помнете ме, имайте ме предвид!“; когато дойде до чувала, казвате: „Малко съм слаб, признавам слабостта си“ – е, и това е хубаво, че признавате слабостта си. Казвате: „Гърбът ми малко носи“ – значи не си пръв.

Ще работите по закона на хармонията. Щом влезете в Пътя, претенции, привилегии няма. Привилегии има само онзи, който учи, който е способен. Който пее хубаво,

който учи, той е достоен, за него има привилегии; който не учи, не е достоен, няма за него привилегии. Като влезете в това Училище, ще се стремите да учите; не учите ли, другите хора нищо не могат да ви дадат. Когато другите хора ядат, това нищо не ни ползва; това, което ние ядем, то ни ползва. Другите хора заради вас не могат да учат, вие ще учите – това е една необходимост. Ще знаете, че знание по лесен начин не може да дойде; ще учите, и то здраво – по закона на хармонията.

Вие ще учите по закона на хармонията и това зависи от вас, друг не може да ви хармонизира. Някой казва: „Хайде да се хармонизираме!“; всеки сам ще се хармонизира – ако се хармонизирате сами, хармония ще има. Всички хора в света си имат свои лични проблеми – всеки има по един дявол пансионер вътре в себе си и го храни в дома си; квартирант ви е той за зор-заман и когато дойде, гощавате го. Когато се намирате в трудно положение, казвате му: „Излез да ми оправиш работата!“; той излиза и казва: „Какво търсиш ти, вагабонтино?“ – и ти урежда работата. А някой път, когато объркаш нещата, казваш на добрия си дух: „Слушай, не можеш ли ти да излезеш заради мен? Обърках тази работа, не мога да направя нищо, ела да ми помогнеш!“; а добрият дух, като ти проговори, казва: „Добре, ще отложa полицата“.

Зависи кой квартирант ще повикате на помощ. Сега според закона на хармонията ще повикате добрия квартирант – той ще ви даде тон и ще ви покаже как да започнете; това е необходимо за вас. В Небето не се приемат хора, които не се хармонизират – такъв е законът и в него няма изключение. Ако не се хармонизирате още сега, на Земята, като отидете горе, няма да ви приемат; ако се хармонизирате, ще напуснете къщата си с песен, няма да плачете и там с песни ще ви приемат. Ако тръгнете от Земята без песен, когато отидете до Рая, ще кажат: „Не приемаме хора, които не знаят да пеят“ – Небето е място на песен и хармония, там няма плач, няма тъги и скърби, навсякъде се чуват песни от всички видове,

от най-тихите до най-бурните песни, всеки може да си избере и да слуша.

Сега и ние на Земята ще започнем да вършим всичката си работа с песни, но ще приложим хармонията. Който не приложи хармонията, няма да му проповядвам нищо – той няма нищо общо с моето Училище. Когато хвана, че не е нагласен, ще го изпъдя навън по всички правила на Божествената наука; когато научи хармонията, пак ще го приема, но докато я научи, вън ще седи. Това ще го знаете и то ще бъде за всички без изключение, така пише Господ в Неговото училище. Неговите закони са неизменни и никой не може да ги престъпи. Всички училища трябва абсолютно да се подчиняват на закона на хармонията – така е писано; сгреша ли някой – навън! Колко пъти на ден ставате оглашени, после запявате и хайде пак на Училище; сгрешите ли – пак навън и когато излезеш навън, чувстваш положението си. Затова и законът се прилага вътрешно. Вашият дух, който ви ръководи, ще ви изведе навън.

Като казвам, че ще ви изпъдя, подразбирам закона, който работи в Духовния свят – той е един за всички. Учителят постъпва по същия начин: направи ли ученикът погрешка, никому никаква отстъпка не се прави – не се прави отстъпка нито на учителя, нито на ученика; направи ли грешка – вън, поправи ли се – пак вътре. В дисхармонията цялото Небе се разклаща, ето защо се казва, че нечист не може да влезе там. Това ще го имате като правило, това е съзнателен закон. От вас зависи да сте в хармонията или вън от нея – вие сте тези, които си налагате да бъдете вън или вътре.

Казвам: приложете този велик закон на Живота, той е потребен на Земята, той е практичен закон; не мислете, че е строг, това е велик закон, който ни учи на ред и порядък. Адам беше щастлив в Рая, но когато хапна от плода на дисхармонията, веднага го хванаха за ухото и хайде навън. Разбира се, това е твърде голямо наказание, защото той много престъпи в хармонията.

Сгрешиш ли в една нота, ще те държат един ден извън училището, сгрешиш ли в две ноти, ще те държат два дни, три ноти – три дни и т.н.; в колкото ноти сгрешиш, толкова дни ще те държат извън Училището. Поправиш ли се после, това е Благодатта. Законът е абсолютен: дисхармония абсолютно не се търпи. Ако не ме обичаш, ще ми кажеш: „Ти сега потърпи малко“; ако ме обичаш, няма да ми казваш да търпя и ако ти обичаш хората, не ги карай да търпят твоите глупости. В това отношение ще гледате да се въдвори тази хармония между вас; ако не се въдвори, другояче не можете да си помогнете. Тук може да се молите, но излезете ли от събранието, хармонията е нарушена. Трябва да държите в ума си мисълта, че Бог е вечна хармония; тази мисъл трябва да стане у вас плът и кръв, навсякъде да я чувате – тогава ще бъдете силни да се борите с външните изкушения на света.

Сега аз ви тълкувам Любовта в ключ *сол* – в първа степен. Казвате: „Да се любим!“; за да любиш, трябва да сложиш ключа *сол* и да се нагласиш според него – тогава ще имаш хармония и ще започнеш с Любовта. Като говоря за Любовта, подразбирам, че тя предшества хармонията, а хармонията създава условия, за да се прояви тази велика Божествена сила, която като дойде, внася здраве, а здравето внася хармония. Външната хармония дава условия за Любов, Любовта дава Живот, Животът – здраве, а здравето внася вътрешна хармония у нас. Така че хармонията отвън се формира вътрешно.

Това Учение, което днес ви говоря, ще искам да приложите. Аз ви изпитвам и ще определя една комисия да ви изпита за всички ноти и отначало докрай ще има изпити. Една комисия от Небето ще дойде тук да ви изпита; тя ще посети домовете ви и ще държите изпити по хармония, ще пеете. Когато дойде изпитната комисия, гледайте в дома ви да има хармония, за да остане Божието благословение в него; ако дойде и не ви намери подготвени, никакво благословение няма да остави. Да не съжалявате после. Една комисия от Небето

ще се изпрати – как бихте проверили тази мисъл? Тази комисия е малко неразбрана – тя означава общинари, които могат да бъдат трима, четирима, петима или десет души от обща хармония; те ще ви изпитат по хармония – как пеете, как живеете, как чувствате, как мислите, как действате.

Тази година е тринадесетата. Ако нямате резултат, понататък няма да отидете. Ако преминете от единия край на пеенето до другия, какво ще се получи – ръкопляскане или освиркване? От другата година нататък започва нов курс, нов ключ. Ако този ключ не оправите както трябва, няма да минете в нов ключ, ще останете пак в същия; ако минете изпита, ще започнете на новия ключ.

Това искам да ви кажа. Тези неща, които ви говоря, са понятни, вие имате опитности, вие сте живели, знаете ги и сега си ги спомняте. Някои неща, които сте забравили, щом се намерите натясно, ще си ги припомните. Онзи вълк, който се е научил да яде овце, казва, че корени не се ядат, но когато погладува пет-шест дни, спомня си за сладките корени и ги намира; и вие, когато се намерите натясно, спомняте си това, което сте знаели. Вие знаете тези неща, но ще ви напомня една стара истина, която сте забравили. Христос казва: „Когато този Дух на Истината дойде, той ще ви припомни това, което Аз отначало Съм казал“. Това нещо е написано в душата, в мозъка ви и вие го знаете. Не се смущавайте и не казвайте: „Този тон не мога да го взема правилно, това не го зная“; знаете го, ще си го спомните! Ще отворите книгата на еди-коя си страница и като прегледате годината, месеца, деня, времето, всичко едно след друго, както е било, ще си кажете: „А, спомням си, разбирам сега ясно“; ще направите една малка справка.

Хубаво е всеки да влиза и да поработи вътре в себе си. Не мислете, че нямате способности, всички имате способности и чувства, но трябва да поработите съгласно закона на хармонията; когато работите съгласно него, всичко се удесеторява, а когато работите без него,

животът е тежък, непоносим. Ядеш без хармония, спиш без хармония, живееш с хората в дисхармония – тогава животът е тежък, скръбен и започвате да пеете песните „Девет години болен Дойчин лежал“ или „Години, години, усилни години“; това е животът без хармония.

И тъй, сега ви дадох един ключ, един много прост, но много естествен метод и вие ще го приложите. Вън от тази мисъл за хармонията няма да разсъждавате какво е Бог; ще схващате Бога като една Велика разумна хармония, която се разнася навсякъде във Вселената, из цялата Природа и wśród всичко живо. Всяка вечер ще съсредоточавате ума си, мисълта си към един тон от тази хармония. Ако схванете един тон, това е много нещо; всеки ден по един тон. Караш се с мъжа си, с дъщеря си и казваш: „Мъжът ми не взема правилно тоновете“; не, ти трябва да кажеш: „Аз ще взема правилен тон на ключа сол и ще му покажа как се пее“, а ти започваш: „Какво си се раздрънкал!“. Той дрънка, тя дрънка и какво излиза, когато се раздрънкат двама души – две дрънканици. Ще се успокоиш и ще кажеш в себе си: „Любовта е ключът сол – трябва да взема камертона!“; вземаш камертона, нагласяваш се и казваш на мъжа си: „Любов и съгласие, Любов и съгласие“. Ще пееш, ще пееш, ще повишаваш тона си и току го погледнеш – той се засмял, започва и той да пее: „Любов и съгласие, хайде да се примирим!“.

Това е Божествено – да слушаш какво казва Господ отгоре. Когато се живее така, животът става разумен и лек. А сега ходите от къща на къща по цял ден и разправяте какво сте преживели – ходиш по цял ден, на десет места разправяш и пак ти е тежко. Живееш ли в хармония, никому няма да разправяш нищо и пак ще ти бъде леко на душата.

Сега ще ви дам едно упражнение, ще видим дали можете да го приложите. Можете ли да направите първото упражнение? Ще мислите две минути върху думите *Любов и съгласие*.

Две минути всички са в мълчание и правят упражнението.

Ще правите това упражнение десет пъти на ден по две минути и ще видите резултатите. Ще се стремите да имате хармонията всеки момент в ума си – умът ви трябва да свикне. Той много се отклонява, но когато го концентрирате една-две минути върху хармонията, ще свикне да се съсредоточава, да се приспособява.

Когато правите тези упражнения, вашите клетки, вашите нерви ще започнат да се тонизират и ако имате главоболие и каквото и да е неразположение, то ще мине и ще се почувствате по-здрави. Ако правите тези упражнения по-често, ще започнете да се лекувате – те са един добър метод за лекуване. Всяко лекуване е изчистване, а изчистването е здраве. Като живеете цял живот по такъв начин и правите упражненията за хармония, всичко у вас ще се пречисти и душата ви ще стане бяла като сняг.

Когато направите няколко такива опита и видите резултата, ще ми съобщите. И когато се уверите в добрите резултати, тогава можете да помагате на близките си.

20 юни 1921 г., понеделник, Свети Дух, София

СВИДЕТЕЛСТВОТО НА ДУХА

А когато дойде Утешителят, когото Аз ще ви изпратя от Отца, Духът на истината, който от Отца изходи, той ще свидетелства за Мене.

Йоан 15:26

Тайна молитва.

Благославяй, душе моя, Господа!

Ще ви прочета 15-а глава от Евангелието на Йоан. Ще ви говоря за лозата. Тази лоза има три съдържания. Има лози, които не са се развили – ходили ли сте на лозе, виждали ли сте го, когато лозата е без листа? Друг път сте я виждали, когато се е разлистила и най-после сте я виждали, когато е дала плод и е узряла. Не всички лози имат грозде. Аз ще ви чета за лозата, която има грозде.

Изпейте първия стих от *Любовта* – тихо я изпейте.

Ще ви говоря върху 26-и стих от прочетената глава: „А когато дойде Утешителят, когото Аз ще ви изпратя от Отца, Духа на Истината, който от Отца изходи, той ще свидетелства за Мене“.

Духът – това е най-възвишеното, най-чистото, най-святото и в тази святост Духът носи условията на Разумния човешки живот. Аз употребявам думата *разумен*, но бих употребил и друга. В най-широк смисъл, когато човек има в себе си Разумния живот, живее като музикант и като поет; той е всякога весел, има Мир в душата си, светът не го тревожи, нищо не го смущава; такъв човек не е дребнав, не се спира върху дреболиите на живота, а само върху онова Великото, което Бог е създал.

Сега да допуснем, че някой донесе таралеж в градината ви – когато понечите да го хванете, той ще ви

убоде. Как мислите, бодлите на този таралеж Господ ли ги направи – не, те са изкуство на самия таралеж. Вие може да запитате защо на този таралеж Господ му е сложил бодли; той сам си ги е създал, културата му е такава – трябва му бодли, това е неговото разбиране за живота. Следователно вие няма да се питате за неговите бодли, а ако искате да изучите таралежа, ще се спрете на основните му черти – как се храни, как си прави леговище, как отглежда малките си, какви са отношенията му към неговите близни и т.н. Таралежът е добър учител за змията – когато я срещне, той я хваща най-напред за опашката, скрива си главата, тя се увива около него, а той постепенно я поглъща по малко, по малко, докато остане само главата, а накрая и нея глътва. И когато змията го запита: „Защо постъпи така нечовеколюбиво с мен?“, таралежът ѝ отговаря: „Ами ти как хващаш жабата – тя крещи, а ти гълташ! Този занаят от теб го научих и сега правя този пръв опит, за да видя как стои тази работа“. Питам сега: когато змията гълта жабата, Господ ли я е научил? Това е пак нейно изкуство. Когато дойдете до Живота, вие най-първо ще отделите всички ония видими качества, съществуващи в човешкия живот – това, което е създадено от самите хора, за да дойдете до чисто Божественото. А Божественото е Духът.

И казва Христос: „Аз ще ви изпратя този Дух“. А сега хората живеят без Духа. И вие питате защо хората не живеят братски – как ще живеят братски? Таралежът живее по таралежки, змията живее по змийски и т.н. – всички животни живеят така, както разбират; Духът го няма у тях и всеки един си има особено разбиране. А като дойдем до хората, питаме за някого защо така постъпва – той живее така, както разбира. Защо не живее другояче? За да живее другояче, трябва да дойде Духът; ако не дойде Духът, той ще живее тъй, както разбира. Ако вие искате принципно да се измените, да заживеете друг живот, Духът трябва да дойде във вас и когато Той дойде, няма да се питате този Дух във вас дали е Божествен; той е само

Един Дух – Великият Дух, който носи Светлината, който носи Мъдростта, Истината, който носи всичко в себе си. Той носи всички блага от векове и няма друг като Него; този Дух носи всичко в себе си и Той е разпоредител на всички блага. И когато дойде, хората започват да стават умни, гениални и когато им дойде някой на гости, приемат го с радост, гощават го – вършат всичко с Любов. Но когато Духът си замине, казват: „Днес не съм разположен, в дома ми да не влизаш, друг път ела!“ – защо? Духът е, който носи всички богатства, а Него сега го няма. Много естествено, когато аз съм болен, ще кажа, че днес не приемам гости – защо? Защото съм болен. И освен че аз не мога да приемам гости, но и се нуждая от някой, който може да ми услужи.

След като говори за лозата, Христос казва на Своите ученици: „Ще вземете на първо място Духа“. Духът иде само при онези пръчки, на които има грозде. Сега аз не искам да се спирате върху въпроса имате ли грозде, или не; може да си зададете този въпрос, но сами не можете да го разрешите – този въпрос разрешава само Духът. И Христос, когато говори, обръща внимание върху плода. Господ обрязва тия лози заради плода, който е вътре в душата; за Бога е важен нашият плод, а не външната форма – не самата лоза, но това, което излиза от нея.

Когато майката роди дете, какво очаква от него – очаква нещо разумно, защото от устата на детето идва този плод. Ако тя роди едно дете глухо, няма и сляпо, което да не може да говори и притежава всички най-лоши навици, какво си казва майката тогава – „Да не се беше раждало, не ми трябваше такова дете! Дал ми го е Господ, за да ме наказва с него!“. А когато роди хубаво дете с гроздов плод, тя се обръща нагоре и казва: „Колко съм благодарна на Бога, че ми даде това хубаво дете!“. Плод е това. Сега вие, които сте тръгнали, трябва да знаете, че вътре е плодът – плодът на вашата душа.

„И когато – казва Христос – дойде Духът, Той ще ви научи“ – това е първото нещо; после казва: „А когато дойде

Утешителят, когото Аз ще ви изпратя от Отца, Духът на Истината, който от Отца изходи, той ще свидетелства за Мене“. Той ще свидетелства дали вие имате грозде, или нямате, дали вашето лозе правилно се развива, или не. Тъй щото всичките усилия в живота на една душа, в живота на един човек на Земята трябва да бъдат насочени към известен плод. Вън от този плод човек не може да се радва никога. Кое е онова, което ви радва – ако имате някоя добродетел; добродетелта, която живее във вас, вложена от Духа, ви радва.

И Христос, Който представя Божията Любов и Мъдрост, казва: „Духът, който Аз ще ви изпратя, Той ще свидетелства“. А на друго място казва: „Той ще ви научи, ще ви припомни“ – какво ще ви припомни Духът? Духът ще ви припомни за всичките тия плодове, които трябва да имате в душата си, защото когато дойдат гроздоберачите, какво правят – спират се при ония лози, които имат грозде, а където няма, минават и заминават. И Духът, когато дойде, всякога ще се спре при една душа, у която има това грозде.

Три вида лози има: едни, които не са се развили, но обещаваат нещо; други, които са се развили и имат много листа – това е втората фаза; и трети, на които плодът вече е завързал и очаква да узрее – и всеки, който как погледне, казва: „Тази лоза приближава“, и всички чакат да узрее, за да опитат гроздето. Мога да ви кажа кои са онези причини, които ви заставят да имате приятели – за да опитате техния сладък плод, това е причината. Защо искате да имате някой приятел, някоя приятелка? Основните причини са тези, че всеки един човек иска да опита плода на Духа.

Сега, за да могат тия лози правилно да се развиват, за да може Духът правилно да работи във вас, лозите трябва да имат почва; с други думи, три неща в Живота са необходими: първо, почва; второ, семе; трето, онзи, който ще посее семето. Ако имаме почвата, а нямаме семето, нищо няма да излезе; ако имаме лозата, а нямаме почва,

пак нищо няма да излезе; а ако имаме почва и семе, а няма лозар, който да обработва семето, и това е невъзможно. Значи тия три елемента – почва, семе и лозар, който да обработва, са необходими, само тогава една лоза може да принесе плод. Сега ще направя едно сравнение: почвата – това сте вие, според думите на Христа; лозата – това е Словото, което е вложено във вас, а лозарят е Духът, Който обработва – Божественият Дух. Всяка една възвишена мисъл, всяко едно възвишено желание, които се разработват във вас, които цъфтят и радват душата ви, се подкрепят от този Божествен Дух.

Сега, за да може да дойде и да заживее у вас този Божествен Дух, се изискват особени условия. Ще направя едно сравнение: ако вие си направите къща и очаквате някой ваш приятел или наемател да дойде да живее, той най-първо ще разгледа каква е къщата ви, после ще избере само ония стаи, които са най-хигиенични, които имат големи и хубави източни или южни прозорци, и чак тогава казва: „Вашите стаи са отлични, аз ще дойда да живея при вас“; по същия начин и Божественият Дух, когато дойде да живее у човека, гледа дали имате истински стаи – същият е законът и тук.

В цялата 15-а глава Христос определя какви са условията, за да дойде Духът; едно от тях е Любовта. Сега вие ще кажете: „Тази Любов, все за Любов говори!“; аз сега говоря за Любовта в нейната трета степен – не говоря за любовта като неразвито лозе, за любовта като лозе само с листа, а говоря единствено за Любовта като лозе с грозде. Вие може да имате любовта на неразвитите пръчки, но най-важната Любов – Любовта от третата степен, е тази, на която листата са хубави, а гроздето е узряло; тази лоза и отличният ѝ плод показват какво е нейното вътрешно качество. Затова казва Христос: „От плода им ще ги познаете“.

И сега Господ иска да познае всички ви от плода, иска да ви опита. Вие се криете, но Той работи, за да ви накара да дадете нещо, да ви застави да се изявите. Вие не

искате да се изявите и казвате: „Не е дошло времето“; не, не, дошло е времето да се покаже какво е естеството на човека. Но вие може да си кажете: „Ако дам плода и той не е такъв, какъвто трябва да е?“. Трябва да излезе всичко найеве – колкото по-рано излезе, толкова по-хубаво, понеже вие ще знаете какви сте. А сега имате за себе си някакво по-високо или по-долно понятие. Кое е най-хубавото грозде в България? Турците го наричат мускат, а има и едно бяло като кехлибар, което наричат чауш.

Сега е необходимо Духът да се възприеме; без този Божествен Дух, без тия блага вашият Живот ще остане всякога непроявен. И когато аз говоря за Любовта, че трябва да се освободите, подразбирам Любовта, която произтича от Божествения Дух, а не обикновената любов, която произтича от хората. Има любов, която произтича само от хората – тя е като прегорела слама и живее ден и половина; тя е толкова интензивна, че онзи, който я има, казва: „Без тебе не мога да живея“, но след ден и половина разбира тази любов и казва: „Не я искам, не струва“. Сегашните хора ви виждам да плачете за изгубената си любов. Тази любов я имат и християните – те пламват и казват: „Аз за Господа съм готов всичко да направя“, но когато се дойде до жертвата, казват: „Празна работа е човек да бъде толкова идеален и толкова усърден, малко по-хладен трябва да бъде“.

Писанието казва: „Понеже сте изгубили първата си Любов“ – и тази е първата Любов, която свързва всички същества; тя ги стопля като печка, която трябва всякога да подклаждате и да ѝ слагате дърва. Знаете ли как се подхранва тя? Дойде някоя приятелка, към която малко сте изгубили доверие, но тя ви каже: „Колко сте хубава, колко ви обичам, искам да ви прегърна и целуна!“ – и вие се въодушевите, разположите се; но щом си замине, след малко си казвате: „Лъжа се аз – дали ме обича тя, или ме мрази?“. На третия ден приятелката ви пак идва и казва „миличка“, на следния ден – пак „миличка“, докато от къщата ви изчезне нещо, вие затваряте вратата и казвате: „Тази *миличка* не я искам вече!“.

А тази Любов, за която аз говоря, този Дух, който иде, всякога носи. Той няма да ви каже някоя сладка дума, но ще ви донесе хубава книга или ще ви донесе ябълка, или круша и ще ви каже: „Похапнете си малко, за да разберете колко е благ Господ, че после да опитате колко аз съм благ!“. А сега любовта каква е? Дойде бащата и каже: „Знаеш ли какво ти нося – една хубава кукла!“, но куклата нито се яде, нито се пие и след четири-пет дни дъщерята я счупва. С такива кукли ни залъгват – това било, онова било, обещават ни Царството Божие, а вие се питате дали е така. А когато дойде Духът, ще имате една жива, положителна опитност, навсякъде и всичко ще изпитвате и ще разбирате какъв е смисълът на Живота – това е Духът; той, когато дойде, ще свидетелства, а вие ще бъдете смели, решителни, с всички хора ще се справите, защото няма да говорите вие, а Духът във вас ще говори. Как ще говори? Вашата душа ще бъде проникната с Божествената Любов и когато тези думи излизат от устата ви, те ще отворят вратите навсякъде; така ония, които искат да ви бият, по-малко ще ви бият, а след това и те ще се обърнат към Господа и ще започнат да Го славят. Така че опасни хора сме. Никой няма да остане ненаказан. И те ще дойдат и ще слугуват на Господа така, както и вие.

Необходимо е да пристъпите и да пригответе сърцата си за Духа. А сега само духове имате, аз ги виждам – много духове имате, тия духове наричам *душички*; те са душички и духчета, които ви обикалят. А когато дойде Великият Дух, всички тия душички и духчета ще служат само на Този Единия. Сега вие често слушате лоши неща – понякога тия малки душички ви говорят, че сте глупави, че сте тръгнали криво, казват ви: „Гледай си живота, ти трябва да си поживееш, ти си млада, почернила си се“, но това почерняне не е учение на Духа, Божественият Дух никога не почерня – почерният тия малки духчета. Като дойде Божественият Дух, Той внесе Светлина, внесе Мир, сади Знание, носи здраве, щастие, блаженство – това носи Великият Дух, когато дойде.

И казва Христос: „Аз ще ви пратя този Дух“ – кога? „Ако Моите думи пребъдват във вас и вие пребъдвате в Мене, и ако вие имате Любовта на Отца Ми, тогава Аз ще изпратя Духа. Ако вие имате Моята Любов, с която Аз ви възлюбих, когато Аз я показвам към вас, и вие я показвате към другите.“ Към кои? Христос не казва да възлюбите всекиго безразборно. Може ли да любиш един камък? Нека се определим правилно: ти можеш да любиш само едно разумно същество – това, което има разум и носи съзнателен Живот, него можеш да любиш, а другите не можеш. Могат да се любят само две съзнателни души – не може да любиш един камък или една мечка; аз вземам тези образи в първа степен. Следователно в Любовта разбирам разумното – има ли го, има и Любов. Христос казва: „Както Аз ви възлюбих, така и вие възлюбете!“; разумното е възлюбил Той в света.

Сега вие няма да питате дали ще дойде този Дух при вас, или не; ако вярвате в Христа, тогава Той ще дойде във вас. И Христос казва: „Аз ще ви изпратя Духа, ако вярвате“. С коя вяра? Хората имат две понятия за Христа: едни мислят, че сега е излязъл от Бога, а други мислят, че Той е бил преди всичките векове на Светлината и следователно всичко в света е станало чрез Него и всички хора са излезли от Него. Следователно Той е най-познатият Път на хората – първият, Когото познавате в света, след като сте излезли, е Той; Той е, Който ви е изпратил на този свят, и Той е, Който ви спасява. Следователно Христос е Първият и затова Той казва: „Аз Съм Алфа и Омега, начало и край“.

Казвате: „Как да познаем Христа?“. Вие Го познавате, в този въпрос не се спирайте – познавате Го. Ако не Го познавате, имате да давате, а ако Го познавате, имате да вземате. Нали човекът, който има от вас да взема, не го познавате, обаче този, от когото имате да вземате, него много добре познавате – познавате го, защото има да ви дава. Вие защо познавате мъжа си? Има да ви дава. Мъжът защо познава жена си? Има да му дава. Следователно в

този смисъл имаме познанство и любов. Когато казвам: „Възлюбих някого“, значи имам да вземам от него. И ако Христос ни е възлюбил, има да взема от нас, затова ни познава и без да отрича това, казва: „Вложил Съм капитал и няма да ви оставя да го изядете – Аз ви познавам и ви държа!“. Ти твърдиш, че не Го познаваш, но Той казва: „Ти не ме познаваш, но Аз те познавам“; следователно, щом ви познава, Той ще ви изпрати Духа. Понеже хората са се заблудили из пътя, Той ще изпрати Духа да свидетелства за Него.

Вие трябва да изпълните Неговия закон, като Го познаете, трябва да добиете смисъл и разрешение на всички въпроси, които ви вълнуват като женени. Вас ви вълнуват на първо място семейните въпроси. Най-първият въпрос за жената е семейният – какъв мъж ще има, какви деца, а след това идват другите въпроси, второстепенните разбирания и мнения. Жената е царица, мъжът е този, от когото тя има да взема, а децата са тези, които ще слугуват. Жената има големи претенции, тя обича децата, но иска мъжът ѝ да е първият министър, а децата ѝ да са първите поданици – казва: „Моето царство“. Такава е моята констатация, това е великата истина. Мъжът съзнава това и от осем хиляди години се бори да отхвърли владичеството на жената. Бие я, но тя казва: „И да ме биеш, аз съм царица!“. Макар децата да не я познават, тя казва: „Вие трябва да знаете, че сте ми поданици, ще признаете това!“. Но аз пак ви казвам, че тия деца са стремежът на човешката душа. Жената е права, че трябва да бъде царица. Твърдението ѝ, че е царица, харесвам, но това, че не признава мъжа за цар и децата – за царчета, това не харесвам; ако ги признае, от политическо съображение ще се роди един раздор. А Писанието така разрешава въпроса и казва: „Ще бъдете царе и дъщери на Бога Живаго“. Писанието не признава жената, не казва: „Ще бъдете царици“. Понеже жената първа е станала царица, сега мъжът се поставя за цар, защото неговият авторитет е подбит – но не авторитетът

на сегашния мъж, а този на Божествения. Аз бих попитал сегашните жени: вашия мъж срещали ли сте го някъде, какви са чертите му, по какво се отличава той? Казвате, че това не е най-важният въпрос, и затова светът се пита как да разреши главния въпрос. Жената трудно познава, защото счита мъжа за нещо второстепенно, а признава само децата си; щом веднъж придобие деца, тя поставя мъжа на опашката, а от това той най-много се шокира и излиза вън от себе си.

Знаете ли защо говоря така? Вие ще помислите, че искам да ви нападам. Това противоречие вътре в жената произтича от друго едно влияние, поради което тя е най-нещастното същество – защо? Защото тя твърди, че е царица, без да има някой, който да признае, че е така; тя признава, а другите отричат. Мъжът казва: „Ти си слугиня, нищо повече – ще готвиш!“; майката казва на децата: „Вие сте моите поданици!“, а те възразяват: „Поданици ли – ти ще слугуваш, не е тъй, както мислиш!“. Следователно в самия дом има вътрешен раздор.

Не само вън, но и вътре, в самата душа има раздор. Аз отивам по-дълбоко и казвам, че вътре вие сте раздвоени, голяма борба има във вас. Някой път си доволен от себе си, някой път – не. Защо си доволен, кои са причините? Голям вътрешен спор съществува и тази е една от причините, поради която най-нещастното същество на Земята е жената. И затова девет десети от нейния живот е само сълзи: скрие се в стаята си, плаче, плаче, плаче, а после ще се избърше и ще излезе; на другия ден – същото, на третия пак си поплаква и казва: „Какво си мислех, а то какво излезе!“ – защо? Няма го още Духът, Духът го няма, Духът го няма! А когато този Дух дойде, Той ще възстанови всичко. И Павел казва: „Сгодих ви за един мъж“ – за кого? За Христа.

Следователно, докато не признаете този Мъж, Който е глава на човечеството и чиято глава е Бог, все ще имате сълзи; само при това признаване Христос ще изпрати Духа и този Дух ще свидетелства за Него. Този

е важният въпрос: Христос трябва да дойде между вас, този Мъж трябва да дойде вътре във вас, а с тази борба, която още съществува, трябва да се ликвидира веднъж завинаги, когато дойде Духът и когато Го познаете. Кой е глава на вашия Живот? Духът е глава на Живота и когато Той дойде, вие ще се освободите от сегашните раздори; тогава ще дойде новото познание, новото разбиране на Природата, ще влезете във връзка с новите закони, които сега се поставят.

И казва Христос в тази глава: „Всичко, каквото попросите в Мое име, ще ви се даде“. Понякога вие не сте спокойни – защо? Щом има подпис на Христа, всичко става, но без Неговия подпис нищо не става.

И тъй, Духът е, който внася всички тия страдания. Страданията показват, че вие не сте се примирили напълно; докато имате страдания, не сте познали вашия Мъж. Аз употребявам думата *познанство* в следния смисъл: когато излезеш през някой приятен майски ден в гората, когато те огрее Слънцето и чуеш птичките как хубаво пеят, това е познанство – то ти причинява една велика радост, ти се въодушевяваш. Обрато на това има и познанство, което ограничава: щом познаеш своя длъжник, ти го ограничаваш; щом намериш своя вол и го познаеш, слагаш му юлара, вземаш остена и го подкарваш. Защо Христос е заминал за Небето? Той знае, че юлар има за Него – в това грешно състояние, в което сме ние, всеки ден бихме Го разгъвали и затова Той се е вдигнал толкова високо и чака. Изпратил е Духа Си, докато хората дойдат до съзнание; вашите ум и сърце трябва да бъдат готови, да дойдат до съзнанието да изпълните Волята на Христа – това е вътрешно, дълбоко разбиране.

Затова на първо място се изисква от всички да се обедините. Когато дойде Христос, всички жени трябва да станат Една Жена – няма да бъдете много жени, но Една Жена. Сега всяка от вас ще каже: „С нас какво ще стане?“. Жените още себе си не познават, затова първото правило е да познаят себе си.

Кажете ми по какво се отличава една жена от друга. Ако сравня две жени, те имат еднакъв стремеж – и едната иска да се ожени, и другата; и едната иска да бъде добре нагответено, хубаво да се облече, и другата – същото. Всичките им стремежи са еднакви, няма нищо различно, нищо особено – във всички къщи съществува един и същ живот. Защо жените да не си подадат ръце? По този начин могат да повдигнат духа си. Ако всички жени се съединят, много по-лесно могат да го повдигнат. А сега всяка от вас казва: „Аз да бъда първата!“ – тази ваша слаба страна прилича на онази история, която и друг път съм привеждал.

Един германски княз отишъл на посещение в Дания или в Холандия. Трябвало да го посрещнат в един театър, за което в града избрали дванадесет от най-красивите жени, а между тия дванадесет трябвало да изберат една, която да му поднесе букет. Решили да гласуват и в кутията намерили дванадесет билетчета с дванадесет различни имена – всяка гласувала за себе си.

И сега всяка от вас гласува за себе си в тази Христова кутия и няма кой да поднесе букета – като се отвори кутията, вътре има толкова имена, колкото и жени. Всеки човек е пръв, но при изпълнение на Волята Божия пръв е само Господ. Начало на нещата е Той, а ние не можем да бъдем първи. Онзи, Който създава нещата, Той е Първият.

Когато дойде този Дух, Той ще внесе това дълбоко разбиране в душите ви. Самоотверженост се иска. Казвате понякога: „На този мъж аз толкова съм служила!“, но вие на Мъжа още не сте служили. Павел казва: „Сгодих ви за един мъж“. Аз бих се радвал, ако сте служили, защото тогава нямаше да остареете, косите ви нямаше да се изменят. Когато този Мъж дойде, не бива да се разфучите. Затова допуснахме днес един мъж да слуша – да не би жените да направят някой заговор.

Значи когато Духът дойде, ако вие признаете този авторитет на Христа, всички други въпроси, обиди и

съмнения се разрешават кардинално; този е основният въпрос, който ще разреши останалите въпроси. Той трябва да бъде въпрос любовен, който по силата на Божията Любов и Мъдрост да се разреши, и тази Любов трябва да бъде толкова силна във вас, че като едно силно течение да помете всичко наоколо, да няма нищо, което да ви противодейства. Когато вашият мъж, който е на Земята, ви се кара, ще кажете: „Чакаме ние Христа!“; този ваш мъж приготвя пътя за Онзи.

Тогава на вас казвам, че има само Един Мъж, а на мъжете ще кажа, че на света има само Една Жена. Когато ще говоря на мъжете, вие ще изпратите една делегатка – по този начин техният авторитет повдигам, разбирате ли? И тогава ще им говоря, че има само Една Жена и всички мъже трябва да се съединят, защото само Една Жена има.

И когато този Дух дойде, Той ще внесе това, от което имате нужда. Аз съм говорил много пъти и не искам моята беседа да остане без последствие. Вие запитвали ли сте какви жени сте сега, може ли да ми опишете? Ако бих ви дал тема „Какви жени сте, по какво се отличавате“, как бихте се описали? В света, за да опишеш някой човек, трябва или много да го обичаш, или много да го мразиш и обикновено показваш всичките негови отрицателни черти. Сега вие мразите тия мъже на Земята, това го зная, следователно жената казва за мъжа си: „Не му вярвай, каквото и да каже, не му вярвай!“; прави сте, защото в историята на човешката култура мъжете колко жени са продали и колко крака са счупили...

Ако ви кажа: „Сгодих ви за един мъж“, вие как ще Го опишете? Фактът, че живеете при сегашните мъже, се дължи на този Мъж, Който е горе. Той всеки ден ги изпраща при вас и им казва: „Макар че са такива, дайте им!“; Той не довижда вашите грехове и говори: „Нека си живеят добре, нека са щастливи на Земята!“, но щастливи ли сте – не сте и не само че не сте щастливи, а и вашите мъже са нещастни, за което постоянно пишат книги.

Сега това, което става вън, в обществото, става и в семейството, същото става и в душата. В душата си понякогавие изгубват това упование, този авторитет, това съзнание, изгубват всяка любов и тогава се отчайват и казват: „Да върви!“; вие изгубват всяко понятие за онова, възвишеното, дадено на душата, отказвате се от Бога и оставате в света само да ядете и пиете. И сега, ако вие, като жени, все още търсите много мъже, ще има сълзи, сълзи, сълзи; но ако търсите Единия Мъж, когато Той дойде в света, на всички сегашни мъже ще кажете: „Да си вървите!“. Когато Жената падна долу, Мъжът остана горе в Небето, а когато Мъжът падна, Жената остана горе. Тъй щото сега истинските мъже и истинските жени са горе, а тези, които напуснаха Небето и дойдоха да търсят своето щастие тук, на Земята, те са героите на деня.

Сега Духът на Истината трябва да дойде – чрез Него ще стане това спасение. Аз не ви карам, когато идете вкъщи, да се нахвърлите върху мъжа си, няма какво да се нахвърляте; вие ще го търсите със свещ, ще го търсите, докато го намерите. Чели ли сте *Песен на песните*? Мнозина са я чели и казват: „Това е широк живот!“. Ще разбирате дълбокия, вътрешния смисъл – не по човешки, а по Божественому. И защо аз не ви откривам тайни, къде е мъжът ви? Когато дойдете при мен, ще ви кажа: „Нека дойде и мъжът ви с вас!“. А вие идвате само жени без мъже.

Как може жена без мъж? И Писанието казва: „Жена без мъж не може и мъж без жена не може“ – и двамата са в Христа. Когато дойде, жената иска да върши с мъжа си Любов. Трябва да бъдете ти, мъжа ти и още един, трети; Любов може да има само между трима души, знаете ли това? Вашият мъж и вие ще дойдете при Мен и тогава може да се любим – така разбира Писанието смисъла на нещата. А любовта между двама я знаем.

И тъй, не се лъжете да търсите любов между двама, търсете я между трима. Така казва Христос: „Когато вие сте заедно с Мен и Отец дойде, тогава Аз ще ви се изявя“. Когато ви говоря за Любовта, трима души са необходими,

за да се обичате. Аз не съм виждал две жени да се любят. Ако можете тук, в България, да намерите две жени, които да се обичат, аз бих желал да ги видя и да имам тяхната фотография. Не че на Земята е невъзможно това, но жената трябва да има свой мъж и още един, трети, който ще дойде – тогава ще се изяви Бог и това, което търсите, ще дойде; само тогава ще дойде Духът и Христос. Трима души се искат, за да дойде Христос.

Искам да се избавите от илюзиите си: искате да сте ученици, а търсите щастие там, където го няма. Ако търсите щастие, аз ви казвам къде е – при мъжа ви. Но той ще ти сложи юлара на главата, ще те впрегне в колата, ще те подкара с остена и ще ти каже: „Хайде на нивата да ореш!“. И вашият мъж е впрегнат – става дума за лъжливия мъж на Земята, а на другия Мъж аз не искам да казвам името; тези мъже на Земята са само негови представители, негови слуги, и каквото Той заповяда, те го правят.

Сега знаете ли кой е Той? Знаете Го сега. Идва някоя мома и казва: „Аз го намерих!“; да, казвам, не си го намерила още – когато намериш този, за когото Павел казва: „Сгодих ви за един мъж“, това ще бъде най-великият ден в живота ти. За жената това ще бъде Възкресение и затова Христос казва: „Който се сподобят с този ден, с това разбиране, нито се женят, нита за мъж отиват“.

Когато ще говоря на мъжете, ще им кажа, че има само Една Жена. Не си правете илюзии – Един Мъж има, схванете това! Ще го търсите! Ще се чувствате като една душа и така ще можете да разрешите въпроса за страданието си. Въпросът е да намерите Христа. Не историческия Христос, не този Христос, в когото вярват хората, но онзи Христос, Който казва: „Аз Съм начало и конец, Алфа и Омега“, Този, Който ви е изпратил тук, Който е изпратил благословието Си, Който ви е подкрепял при всичките ваши идвания и странствания в този свят и ви е ръководил в Пътя на Истината. Той е бил всякога добър, никога не се е навъсвал, винаги е

деликатен и казва: „Ще дойде времето на тази велика развръзка“.

Божественият Дух иде за жените, за да ги събуди, за да потърсят този Един Мъж. А сега, понеже има много мъже, има и скандали – една жена казва: „Защо си го взела ти?“, а друга ѝ възразява: „Ами ти какво си направила с него?“, спорят все за мъже. Казвам: никакви мъже нямате още. Вашият Мъж, истинският Мъж никога не може да ви го вземе, Той е горе на Небето; Той ще бъде вашият възлюблен – Той не се нарича *мъж*, а *възлюблен на душата*. И за жената се говори не като за онази, която е сгрешила, а за *възлюблената ми*. И тъй, възлюбления на вашата душа ще търсите и когато Го намерите, вашата душа ще бъде доволна, щастлива.

Казва Писанието: „И през онези дни ще залича всичките ви грехове“. Когато намерите вашия Мъж, всичките ви грехове ще бъдат заличени и помен няма да остане от тях. Най-важният въпрос е да намерите Възлюбления на душата си, за Когото душата ви копнее. Толкова сълзи проливате за Него и казвате: „За какво сме останали, няма ли избавление?“. За деня, в който този Възлюблен дойде, Писанието казва: „Ще обърша сълзите ви, ще снема оковите ви“; няма да има сълзи тогава, няма да има окови – ще изцери сърцата ви и няма да има рани, там просветление ще има, няма да има тъмнина; ще въздигне душата ви и тогава жената ще бъде царица.

И тъй, ще вложите тази идея в себе си и живо ще се молите най-първо да добиете Духа и това просветление. А черния мъж ще вържете и ще му кажете: „Наложници не можем да бъдем вече!“. Всяка една жена трябва да каже: „Наложница не мога да бъда вече!“, разбирате ли? Ако дълбоко в себе си кажете, че не можете да бъдете наложници, вие решавате въпроса и тогава Духът ще внесе Любовта, ще дойде истинският Мъж и вие ще започнете новата епоха. И тогава ще се яви Новата Жена. Аз бих желал вие да образувате поне пръстчето на тази Нова Жена.

Вашият закон е велик. Само трябва да отхвърлите външното робство, това терзание, и да знаете какъв е смисълът. Следователно, ако намерите вашия Възлюблен, всичко друго, което разрушава вашия живот, изчезва – така се разрешава основно въпросът и тогава можем да говорим за възпитание и за Любов. Ако аз ви говоря за любов, за целувки, думите ми ще се разберат в съвсем преиначен смисъл. Вие досега такива целувки не сте имали; трябва да ви целуне този Мъж, този, Който е чист и в Който е било вашето начало. А това, че ви е целунал сегашният ви мъж, не е целувка. Ние ще чакаме още дълго тази целувка, докато дойде, и когато човек я получи, той на Земята не седи, заминава си за своето Отечество и напуска този дом. Тези неща, които сега ви спъват, той ги напуска и по форма е свободен. Следователно душата е нещо вътрешно. Човек не може да се опорочи отвън, защото неговата същност е вътре. Грехът не е нещо външно – грехът е нещо вътрешно, вътре в душата.

И тъй, „Когато този Дух на Истината дойде, Той ще свидетелства за Мене и вие ще свидетелствате“; и аз желая всички вие да свидетелствате. Можете ли да свидетелствате?

Реплика: Можем.

Можем. Не смесвайте вашата душа с вашето тяло, защото сега имате едно тяло, после – друго тяло. Но има нещо по-съществено, което ви отличава – то е душата, а не тялото. И когато се срещнете, трябва най-първо да се чувствате като души. Силата на Любовта седи в противодействието – ако можете да издържите едно противодействие, вие имате Любов. Тази Любов е на Духа, тя е Любовта на вашата душа. Между Бога и вашата душа – оттам трябва да започне Любовта, а не отвън. Толкова пъти споменавате за Любов, целувате се, а пак говорите за себе си; угощавате се, а работите ви не се уреждат. Тази Любов трябва да започне между Бога и вашата душа отвътре. И Павел казва: „Първо видимото“; това е видимото. Някои могат да изтълкуват този израз

така: първо този живот; аз казвам: видимото – това е Бог, а невидимото – това са хората. Видимото е това, което е Бог за мен – от това разбиране ще започнем. Животът е вътре. Във времето на Павел тези думи са били прави. Когато сме слизали от горе, видимото е било долу, а сега поемаме обратния път и гледаме нагоре. Първо трябва да се яви Любовта към Бога и после ще се проявим навън; ако аз нямам Любов към Бога, не може тази Любов да се прояви към вас. Бог, моята душа и ближният – това са трима души и само там има Любов; те съставляват Света Троица – Бог в три лица, те са проявление на Божествената Любов. Духът е първото изтичане на Бога. Бог, Духът и Любовта съставляват една троица, а ние заедно с тях сме четворницата – Добродетелта на Земята.

Първото правило е да започнете с Любовта. Жените трябва да търсят своя възлюблен. Ще кажете: „Със сегашните си мъже какво да правим?“; Писанието казва: „След като умрете, вие сте свободни от тях“. Жената е свързана с мъжа, докато е жив, а щом умре, е свободна; значи ако тя се върне в света, той няма право повторно да я вземе – това не е мое учение, Павел говори така. Според моралния закон, ако някой дължи пари, но умре и после отново се върне на света, трябва да плати – такъв е моралният закон.

На сегашните мъже ще кажете: „Ние ще идем да намерим нашия Мъж, а вие идете да намерите вашата Жена!“; и още ще кажете: „Ние двама не сме прокопсали, затова ти върви при Жена си, а аз ще ида при Мъжа си!“ – така въпросът е решен кардинално. Какво трябва да прави мъжът – трябва да иде при Жена си; така ще осъществите развързката, ще разрешите този дълбок въпрос. Като дойде Духът, трябва да изпълним Волята на този Бог, Който ни е изпратил на Земята, защото при Него ще се върнем, няма друг път – колкото и дълго да седим на Земята, все един ден ще трябва да се върнем там, откъдето сме дошли.

И казва Христос: „А когато дойде Утешителят, когото аз ще ви изпратя от Отца, Духът на Истината, който от Отца изходи, той ще свидетелства за Мене“. Той ще свидетелства за тази Велика Истина, която носи Любовта, която носи Свобода на жената. Най-първо трябва да се освободи жената – вие трябва да се освободите и когато намерите Христа, вашият въпрос е решен и вие сте свободни. Сега някои вече са близо. Стремете се, докато реализирате това дълбоко разбиране; когато разберете, вие ще бъдете завинаги спасени. Това е спасение, това е очистване – да бъдете доволни; да бъдете такива, каквато е била първоначално душата на жената – доволна и чиста. И тя ще се очисти; когато Духът дойде в нея, тя ще започне да свидетелства за Този, Който е вън и вътре.

Сега Духът, който вече работи, нека да ви просвети, да подтикне душите ви, сърцата ви, умовете ви към разрешение на най-важния въпрос; другите въпроси може да ги разрешите, но този въпрос във Висшето Божествено учение е основен, кардинален, него трябва да разрешите и тогава всички други ще разрешите последователно.

Да направим тайна молитва.

Ще прочетем тихо *Отче наш*.

Ще прочетем *Добрата молитва* съвсем тихо.

Пазете правилото да не допускате обезсърчение. Сега сте по-близо до Царството Божие, отколкото в миналото – върху този въпрос ще размишлявате; той не трябва да ви бъде спънка, а въпрос, от който зависи разрешението на всички други въпроси. Всяка жена трябва да реши този въпрос без колебание – тя трябва да знае това; решите ли го в душата си, дойде ли Духът, въпросът сам по себе си е свършен – само по този начин можете да работите. Вие сами можете да решите въпроса, той не е от най-мъчните, а е най-лесният, но вие все го изоставяте за най-послед, а него най-първо трябва да решите.

„А този Дух на Истината, той ще свидетелства за Мене“; а на друго място се казва: „Той ще ви научи всичко и ще ви напомни всичко, що съм ви рекъл“.

Следващият път ще говоря по-нататък. Следващият път, след един месец, ще говоря на жените какво трябва да правят, когато намерят този Мъж. Духът, който иде, ще ви отвори умовете и ще ви говори какво трябва да правите тогава. Жените трябва да вземат участие във всички действия на света. Жените спъват света. Съдбата на света и ключовете на целокупното спасение от вас зависят и сега, понеже не сте разрешили най-важния въпрос, вие заблуждавате синовете и дъщерите си. Ти ще повикаш дъщеря си и ще ѝ говориш за Великата Истина вътре в Живота; тя трябва да знае Истината, защо я заблуждаваш – никакво щастие няма, ще ѝ одерат кожата като на вол. Кажете: „Да се изпълни Волята Божия!“; Волята Божия се изпълнява само чрез закона на Любовта.

Следователно вие трябва да ме разберете много широко, а не така тясно – кардинално, основно ще разберете въпроса за вашето повдигане. Не само вие, но в целия свят всички жени все този въпрос разрешават. Онези, които го повдигнаха, щяха да го решат кардинално, но дойде Всеобщата война⁴ и спряха малко. Те повдигнаха въпроса за еманципацията на жената; не еманципация, а кардинално разбиране на въпроса е необходимо. Дойде войната, сплетоха се мъже и жени и сега не могат да разрешат основно въпроса, а той трябва да се реши. Вие живеете в една много важна епоха или, както светските хора казват, епоха с историческа важност. Сега или никога – така седи въпросът; сега ако не го решите, никога няма да го решите.

Трябва да имате отворено сърце, а не да казвате: „Не сме добри“. Господ ще заличи греховете, ще ги хвърли зад гърба Си и няма да ги погледне. Но такива, каквито сте сега, и да се молите не можете. Сега се молиш да вършиш Волята Божия, а утре търсиш един от чуждите мъже и казваш: „Кой ще ме храни?“. Стига вече толкова, осем хиляди години робуване е достатъчно; понеже е от осем хиляди години, ремъкът вече ще се скъса.

Време е човек да скъса веднъж завинаги с ремъка на злото; това е великото зло, от което трябва да се отдели и тогава ще обърне ума си към Бога и ще разбере, че в Него няма промяна, няма измяна – Той е един и същ. Той не е човек, Той е Великият Дух и няма промяна у Него. Благоутробен се нарича Той, многомилостив, пълен с Любов към онези, които се каят, които вършат Неговата Воля. Този въпрос сега ще го решите. Няма да си правите илюзии и да казвате: „Аз не съм като другите жени“; едно ви моля само: не си правете илюзии, че не сте като другите жени. Гледайте да бъдете тази Жена. За Едната Жена аз не съм говорил още, не съм ви казвал каква е Едната Жена.

Хайде, поздравявам ви с Духа! Трябва да атакувате сега и „на нож“ да влезете всички с Духа, със Словото Божие! Не с губерките си, но със Словото Божие ще решите важния въпрос.

10 ноември 1921 г., 15 ч., София

ДА СЛЕЗЕ ХРИСТОС ДА ВИ ОБЯСНИ

Тайна молитва.
Добрата молитва

Животът има две страни: едната страна е животът на актьора, а другата – това е животът на работника. Актьорът работи вечер, а работникът – денем; първият използва вечерта, а вторият – деня, следователно резултатите не могат да бъдат едни и същи, понеже животът се развива при различни условия. Вечер актьорът няма тази светлина, а работникът, който работи денем, има условия за един правилен живот.

И тъй, аз ви разделям на два класа – актьори и работници. От актьори в тази Школа нямаме нужда, Бялото Братство изключва живота на актьора, а приема работници. Аз считам вас, женените, за работници на Божествената нива, а някои от вас искат да играят ролята на актьори. Вие още не знаете какво значи Божествена Правда. В тази Школа колкото е строг законът за работника, толкова е строг законът и за актьора. Като работници, ще ви запитам изпълнихте ли задълженията на своята работа. Аз искам от вас, женените, да прегледате работата си, нивите си, градините си, изворите си, говедата си, овцете си, да прегледате къщите ви измазани ли са, домовете ви изчистени ли са, в какво положение се намират тия ваши сътрудници? Понеже сте работници, трябва да знаете това. Мнозина от вас, женените, искат по-големи привилегии, а по-малко задължения. Искате да се отлагат падежите на вашите задължения, но в Божествената книга отлагане на падежите е изключено. То става само по Благодат. Трябва да се търпи и да се чака някое по-голямо Същество да ви помогне. Не мислете, че даром ще ви се даде.

Вие минавате за женени и затова ще давате морал на младите. Мислете, че като напуснете тия ниви, на тях ще дойдат младите. Какво ще намерят те? Аз говоря в пряк и в преносен смисъл. Това са разсъждения, които трябва да прегледате. Задължен съм да ви кажа това тази вечер – това е по инициатива на Бялото Братство и те, Белите братя, ви държат отговорни за нивите ви, за овцете ви, за къщите ви и пр. Вие, които се съмнявате (има такива между вас), за една година ще проверите дали сме от Бялото Братство, или не. На Него Христос е глава, а когато Той е решил това, питал е Главата и тя е позволила – тази Глава е Бог. Въпросът е изчерпан и по форма, и по съдържание, и по смисъл – по всички направления. Следователно от вас, женените, се изисква да изпълните доброволно Божия закон.

Няма нужда да ви кажа какво да правите, а ще работите тъй, както вие мислите, както желаете, както вашите души желаят. Когато душата на някого пожелае нещо, в неговото съзнание се определя онова, което има да стане; в това съзнание влизат три велики Сили – умът, сърцето и волята. И отиването ни в другия свят всякога подразбира промяна на нашето съзнание от една форма в друга – това е разширение на съзнанието. В друга сфера ще имате други разбираня.

Следователно Христос слиза в душите само когато съзнанието се разшири. Например когато говоря нещо на женените, вие казвате: „Учителя каза еди-какви си думи, той има мен предвид“; щом казвате така, не сте разбрали моите думи. Когато говоря, имам предвид да се разшири вашето съзнание, за да може Христос да слезе и да ви изясни; аз се стремя да обясня външната страна, стремя се като работник да изчистя и след това ще слезе Христос. Искам да се разшири вашето съзнание, за да може да слезе Христос и да ви изясни това, което никой човешки ум или човешка мисъл не могат да ви обяснят.

Питам: вие, женените, какъв пример давате на младите, на вашите деца по отношение на съзнанието си? Вашето съзнание служи ли да се разшири съзнанието

на младите, за да дойде Христос в тях и да им обясни какво нещо е Животът и как трябва да живеят? Вие ще кажете: „Господ всичко може!“; това нищо не значи, това не е философия. Кръвта на бащата е силна, когато влезе в жилите на сина и тече по същите закони; не тече ли, резултатите ще бъдат различни.

Сега мнозина от вас посещават Братството само за да се изправят работите им. Идвате тук като на театър, за да ви нагостим, след което излизате и казвате: „Вие не сте такива, каквито сте“. Вие още не сте разбрали какви сме ние – ще минат хиляди години, докато разберете това. Ние сме от тия, които разширяват съзнанието на всеки човек, за да слезе Христос и да разясни Истината на Живота; а тая Истина трябва да бъде такава, че да влезе Божественото съзнание, за да се изрази законът на Божествената Любов във Вселената. И какво по-хубаво от това с тази Истина да можем да работим? А вие казвате: „Да ни помилва Господ!“; е, как ще ви помилва, когато нямате това високо съзнание, за да може Христос да слезе и да изясни погрешката ви. Погрешките и съблазните са неизбежни от всички страни и ако Христос не влезе във вашето съзнание, тия погрешки ще създадат един дисхармоничен живот, а от тая дисхармония всички страдате. Има ли някой, който да не страда?

Аз често привеждам примера за това как си служат Черното и Бялото Братство. Черното братство има черни адепти, които слизат и казват: „Аз съм обуцар, имам специален калъп за обувки – ще си купиш едни обувки от мен, че да ме помниш“. Това ми напомня един случай с мен в Ямбол: бях у един обуцар, който ми казваше, че слушал беседите ми, влюбил се в мен и иска да ми направи един чифт обувки, заради които винаги да го помня. И наистина, още го помня – сложиш ли си крака в калъпа на Черното братство, ще ти скалпят специални номера, които няма да забравиш. Първо ще се осакатят вашите добродетели; сложиш ли си крака в тоя калъп, твоите добродетели непременно ще се осакатят и ако не дойде Бялото Братство, за да те освободи от него, много

ще страдаш. Не давайте краката си на тия черни братя да ви ги сложат в тоя калъп. Сега аз не ви обяснявам всичко, но в друга, специална беседа ще ви говоря само за калъпа.

И после, вие, женените мъже и жени, не живеете както трябва – това е противно на Бялото Братство. Ако искат женените да живеят както светът живее, вълн могат, но щом влязат в Бялото Братство, тук има отлични правила. Вие още не знаете как да живеете и можете да научите тези правила – мъже и жени трябва да живеят по закона на Любовта. Всяка работа, извършена по закона на Любовта, е свещена, а без Любов тя е престъпление. Ако ме попитате кое е право, ще ви отговоря: това, което е по Любов. Любов наричам онова чувство, което е над всички други чувства; когато влезе то, ти никога не се навъсваш. Любовта ще се схваща като Мъж, но не този, който е облечен в плът – така ще се схваща Любовта. И мъжете така ще я схващат.

Това говоря на вас, женените, които Христос е оженил, а за ония, които Христос не е оженил, нямам нищо. Като казвам *женени от Христа*, подразбирам вашето съзнание да се разшири, за да влезе Христос и да ви обясни; ако не стане това, ще се хванете за буквата, после и аз ще се чудя какво ви е дошло наум. Павел казва на едно място: „Надпреварвайте се да си отдавате почит един на друг“ – как? За да се надпреварвате, трябва да стане една промяна в съзнанието ви. Трябва да има един, от когото да се научиш. Ако майката не ни научи, откъде ще дойде това знание? Този закон е верен – съзнанието се разширява от съзнание. Ако вашето съзнание не дойде в контакт с друго съзнание, не може да се разшири; ако един ум не дойде в съотношение с Божествения ум, не може да се разшири.

В Братството забелязвам, че има голяма дисхармония. Аз търпя тия работи, но бъдете уверени, че тази дисхармония не ми е приятна. Вие може сега да заплачете, но не искам вашите сълзи, искам Христос да влезе във вашето съзнание и да го разшири; искам да се прояви

Христос във вас, моето желание е да живее Христос във вас. За мен най-щастливият ден ще бъде, когато видя, че Христос живее във вашето съзнание; бъдете уверени, че това ще бъде най-щастливият ден в живота ми. Вие може да запитате: „По какъв начин?“. Има два начина: някои риби ги ловят денем, а други – вечер. Има ли някаква разлика? Христос е определил този закон: любете, докато е денем! Иде нощ, когато никой не може да работи. Следователно, за да се разшири вашето съзнание, трябва да работите денем, а не да актьорствате.

Аз съм решил да работите чрез опити в Школата. Ще започнем с най-малките и така постепенно ще вървят един след друг, но за това трябва да стане разширение на вашето съзнание, трябва да стане тази вътрешна промяна – тогава ще дойдат лъчите на духовно съзнание, за да създадат условия за семената, вложени във вас от хиляди години, и да се получат добри резултати. Сегашните ви мисли дали ли са добри резултати? Вие всички сте недоволни, защото най-същественото ви липсва – вашето съзнание не е разширено и Христос не е влязъл във вас да ви обясни; Той прави усилия, но това са временни състояния, в които стават повдигания и спадания. Вие правите усилия, но те ще бъдат безполезни, ако Христос не проникне в съзнанието ви и ако след Него не проникне Божествената Любов.

Лесно няма да се достигнат очакваните резултати. Не мислете, че трансформирането на един живот в друг е лесна работа. За да се трансформира едно растение във форма на едно животно, какво изкуство и знание е потребно! Вие сериозно бихте се замислили, но сега считате, че това става много лесно; не, така лесно не става. Духът Божий, който работи във вас, ще свърши всичко, а не моето говорене. Трябва Христос да проникне и тогава ще дойде Възкресението, което подразбира Новия живот в нови форми. „Ще излезете от гробовете.“ Но ако бъдете като сега, ако ядете и пиете като сега, не мислете, че това ще продължава – не, от сегашното, от тази форма помен няма да остане; ще останат известни принципи, които ще

напомнят, но ние съвършено ще се изменим. Някой ще каже: „Сегашните условия на живота ме спъват“; не, те не могат да ви спъват.

Аз говоря за онзи ученик, който е решил, а вие не сте още пълни ученици. Има няколко категории: ученици оглашени, ученици верующи и ученици ученици. Първата категория има известни задължения и права, втората – също, а третата е най-висока от всичките. Това, което ученикът върши, не е длъжен да върши оглашеният и обратно. И всеки трябва да разглежда Живота според степента си: ако е оглашен, има известни задължения и известни права и вие няма да го питате защо върши това; а ако оглашеният пита верующия: „Защо така правиш?“, последният ще му каже: „Когато дойдеш на моето място, ще разбереш защо така работя и живея“. Бог не е длъжен да ни съобщава защо прави така или иначе; Той ще каже: „Когато минеш през тези седем огъня, за да те очистя, ще разбереш“. Абсолютно никакво друго обяснение няма да ти даде. И Йов питал Господа, но Той мълчал и след като Йов мина седем пъти през огъня, тогава Господ се обади и му каза: „Я застани да ми кажеш сега!“ – и Йов казал: „Чувал бях за Теб от други и много грехове направих, но понеже сега Те видях, глупости няма да говоря“. Някой от вас се намира в положението на Йов и пита: „Господи, докога тия страдания, тия дългове?“; Господ си мълчи. Не мислете, че ако имате някой приятел или неприятел, може да се избавите, лъжете се! Избавлението седи в следното: да разширите съзнанието си и да влезе Христос да ви обясни факта; стане ли това, вие сте избавени, а не стане ли, този факт ще бъде постоянно при вас и като един демон ще ви прави пакости.

Сега някои идват при мен и ме питат защо става това или онова. Днес дойде един и ме попита:

– Знаеш ли какво правят тези твои ученици, защо не им кажеш?

Казвам му:

– Не мога да им кажа, ние живеем по закона на свободата.

– Ами дисциплина няма ли?

– Няма.

– Но Вие можете да наложите тази дисциплина.

После ме покани да отида в дома му. Тогава аз му казах:

– В твоя дом аз няма да стъпя.

– Защо?

– За да стъпя в твоя дом, трябва да се разшири твоето съзнание и да дойде Христос, т.е. Любовта. И ти си като моите ученици, и ти искаш да ме сложиш в клопката, от един калъп сте; и те, и ти не сте ученици на Христа.

Казвам: ние имаме един велик закон, ние искаме да живеем и да разбираме живота малко по-другояче и искаме да го изправим. Вие може да кажете: „Знаете ли какво прави Учителят ни?“, но отговорни ли сте за мен? Друг път казвате: „Жълти обувки или бяла шапка подобава ли му? Бялото палто е за децата, а за него трябва черно джубе“ – но какво важи всичко това за вас? За вас важи какъв е моят ум, какви са моите сърце и воля, а вие се занимавате с тия дребни работи. Вие може да носите каквито искате дрехи и обувки, но мен ме интересува ума ви, съзнанието ви, сърцето ви и волята ви, а най-много – душата ви и присъствието на Христа в нея. Зная, че тия неща трябва да се обработват, докато вашият Живот придобие оня смисъл, който трябва да има.

Следователно ние ще се разбираме. Понякога е благословение човек да бъде в света баща, а друг път е благословение да бъде дете; някой път е благословение да бъде учител, а някой път – да бъде ученик. Ще дойде време да разберете отношенията между Учителя и ученика, Бог ще ви ги обясни. И аз бих желал да бъдете от тия благословени ученици!

Реплика: Амин, амин!

Някой от вас търсите спасение, искате да се отвори Божието Слънце, за да влезете; няма такова спасение. Спасението седи в разширението на вашето съзнание, за да влезе Христос – тогава сте спасени по същество, тогава всички външни условия, които сега ви стесняват

– беднотията и други, всичко това ще се хармонизира и животът ще придобие друг изглед. Сега във вашия ум остава друга мисъл: „Ако днес не свършим тая работа, ще остане за друг ден“; не, трябва да се работи!

Ако например вие сте господар, а аз – работник, и ме наемате да ви обработя лозето, но през целия ден броя чуканите и вечерта ви казвам колко са; на втория ден отивам пак на лозето, но не копая, а броя колко пръчки има и пресмятам колко грозде ще родят; на третия ден броя колко тревички има и т.н.; накрая казвам на господаря, че съм свършил работата. Вие мислите, че лозето е прекопано, и ми заплащате, но когато отидете и видите, какво ще помислите? Ще ме извините, но вие по същия начин сега работите на Божествената нива – броите чуканите и пръчките, а не копаете лозето. Нямам нищо против да броите пръчките, чуканите и тревата, но и прекопавайте лозето. Първият начин на работа е актьорство, вторият начин изисква първо да прекопаете лозето, след което можете да преброите чуканите, пръчките и тревата. А вие идвате при мен и казвате: „Нашето лозе не расте“; да, не расте, защото моите ученици не копаят лозето. Аз решавам въпроса по следния начин: вие имате статистика – преброили сте чуканите и тревата, а аз ще взема мотиката и ще прекопая лозето. Ако вие сте го прекопали, аз ще броя чуканите. Има и учители, които само броят чуканите и пръчките. Ако прекопаете лозето, всичко се изравнява. Това са методи, символи за бъдеща работа.

Аз ви казвам това, за да знаете по какъв начин да разширите съзнанието си, в което Христос още не е проникнал. Христос работи, прави всички усилия. Вие имате дълбоко желание, но имате нужда от търпение. Като ви сложат на масата за операция, ще ви изпитат. В Бялото Братство не дават упойка, когато ти правят операция, и трябва да стоиш съвсем мирно, защото ако мръднеш, ножът ще влезе по-дълбоко. Сега на всички ви правят такива операции и тия операции на живо са най-добрите, а операциите с упойка са най-лошите. Аз съм

прибягвал само в някои случаи към операции на живо и тях може да издържи само един веруещ ученик. Ако съзнаете, че това е извършено по закона на Любовта, ще бъдете готови да издържите, в противен случай ще има ританица, ножът ще влезе по-дълбоко, операцията ще стане несполучлива и такива хора в духовно отношение остават хилави.

По-нататък няма да отида, за да не разклащам съзнанието ви и за да не помислите, че нищо няма у вас. Същественото не е дошло още; тази нива не е узряла, още не сте напълнили житото във вашия хамбар – когато се препълни този хамбар, ще дойде новото направление на Живота.

С тази си беседа аз искам да ви разпределя за работа и искам като на работници да създам работа за всички женени. Правя пак най-малкия опит: ще ви дам задача по пет минути само да работите за мен, за Христа, за Любовта. За пет минути бихте извършили чудеса. Не искам един час, а само пет минути. Има ли някой нещо против това? Ако някой злоупотреби с тия пет минути, не е никакъв ученик – ако пет минути не поработи за Христа, неговата работа е свършена. Никакви разисквания, никаква философия, а право на работа! Ще забравиш и жена си, и децата си, и всичко в тия пет минути! Съзнателно ще работиш за Христа, а след това ще философстваш, ще разискваш и ще питаш свърши ли се този въпрос. Забележете: пет минути! Сто дена по пет минути колко прави? Този опит ще го продължавате десет години. Един микроскопичен опит, а за една година прави 30 часа и 25 минути, за десет години – 304 часа, или 25 дни и 4 часа. В тези десет години ще посветите като работници двадесет и пет дни на Христа по закона на Любовта. Всеки ден по пет минути! Няма никаква друга философия за начина, по който да бъде. Няма да обяснявам никому. На вас ще дам отсега две седмици, за да размишлявате върху петте минути или върху двадесетте и пет дена за Христа през тези десет години. Който от вас е готов да работи, ще влезе да работи. Когато влезеш в петте минути, ще забравиш,

че си женен, че си чиновник или нещо друго, а ще се чувстваш като новороден в Царството Божие, който ще извършва Волята Божия; и тогава ще разберете смисъла на моите думи още от първия ден, в който ще работите за Христа.

Вторият опит е следният: ще определя един ден, през който в определен час ще работите пет минути за Христа; точно ще го определя и тогава ще пратя на пътя ви всичките мечки – това да го знаете. Ако вървите смело, те ще ви отворят път и ще кажат: „Може да се работи за Христа пет минути“ – и мечките разбират този закон. И аз ще вървя напред. Ще чакате най-важния опит – пет минути за Христа. И да си почистите хубаво въщи! Който не си почисти...

Това ми е казано да ви кажа, разбирате ли? И ако бъдете верни, тогава ще познаете Истината и Истината ще ви познае.

Аз оставам въпроса нерешен, понеже другите чакат отвън. Женени, сега искаме да ви женим! Тъй... Щом е недосвършено, ще поставите многоточие.

Две седмици ще мислите за петте минути. Свобода ще дадете на ума, сърцето и волята си. Свободно искам да мислите вече. Опитът ще дойде, това е начало. Тези неща са микроскопични, но когато ги започнете, ще дойдат по-големи работи. Ще започнем с малки неща, които са за децата, а когато децата се занимават, Господ се радва – следователно ние ще направим едно веселие на Господа, като види, че съзнателно работим за Него без принуждение.

Добрата молитва.

Ако младите ви попитат какво съм ви говорил, може да им го съобщите след две седмици. След две седмици ще предадете моите думи на младите.

*2 юни 1922 г., Велико Търново
(пред женени братя и сестри)*

ПРИЛОЖЕНИЕ

Добрата молитва

Ще прочета няколко стиха от 4-а глава на Евангелие от Йоан, от 1-ви до 29-и стих.

Бог е Любов

Това, което досега съм говорил на всички ви, е, че ви трябва приложение. Предизвиквам сега друга дума вместо думата *мога*. Приложението изключва отрицателния смисъл на думата *мога*, а вие я вземате в отрицателен смисъл. Думата *мога* е положителна, иначе вие я омаломощавате наполовина. Казвам, че ще трябва да учим, а вие питате: „Мога ли?“ – по този начин думата *мога* се омаломощава. Виждам, че тази дума е започнала да се обезсилва. Ако имате някаква спънка, няма да можете, разбира се – винаги това, което спира думата *мога*, е наличието на някаква вътрешна спънка. Спънката в живота може да бъде или в ума – в идеите, или в сърцето – в чувствата, или във волята – в действията. В идеите може да бъде спънка мисълта, че това, което някой ще направи, ще бъде най-доброто и като неговата работа втора няма да има; това е едно вродено чувство в художника, в поета, в писателя, в свещеника или в проповедника. И всеки, който е сам, мисли, че такива мисли и идеи, които са минали през неговия ум, през друг ум не са минавали; но когато неговата мисъл се реализира, тогава започва да вижда нейните дефекти.

Един знаменит английски проповедник, докато бил в университета, чел Библията и казал: „Колко неизчерпаема книга е Библията, по нея може да се проповядва хиляди години и не може да се изчерпи!“; а по-късно сам се

изповядвал, че след като говорил четири пъти по нея нещо, намерил се в чудо какво може още да каже.

Това е една погрешка. Човек, който така лесно се изчерпва, показва, че има някакви дефекти вътре в живота му. На каузата, която вие застъпвате, или на идеите, които искате да прокарате, трябва да знаете какъв е произходът – Божествен ли е, или не; положително трябва да знаете, без никакво съмнение. Вие не трябва да имате слабостта на онзи вълк, който повикал сина си и му казал: „Синко, слушай, аз не искам да се отдалечаваш от традициите на твоите деди и прадеди. Вярването и отношенията, които те са имали, трябва да ги спазваш и никакво друго ново учение не трябва да приемаш. Свещената религия, която сме имали, е единствената религия, която съществува в света“. Така казал вълкът на сина си. Е, каква е религията на вълка? Той казва, че за всеки грях трябва умилюстивяване и жертвоприношение, нищо повече; когато един вълк съгреша, той дави овците и му се прощават греховете – така мисли вълкът.

Сега в обществото ще ви питат българи ли сте, православни ли сте, еретици ли сте и т.н. Такъв въпрос ми се вижда малко неестествен, т.е. вие, като ученици на Всемирната школа на Бялото Братство, трябва да схванете въпроса по друг начин. Даже в един съвременен германски университет няма да ви питат българин ли сте, или не, а свободно ще се запишете в него – за науката не важи дали сте българин, или не. Дори може да сте православен, но и православието не важи за науката. Може да сте православен, може да сте българин и да сте един от най-последните ученици в Школата. Когато дойдете в Школата, не важат нито вашите вярвания, нито вашият произход; от вас се изисква най-първо да учите, то е свещеното. Човек, който иска да учи – това е Божествен импулс; и в дадения момент желанието на човека да учи, да върши Волята Божия е свещеното – това е живият човек, който се проявява. Това, за което мислите, са традициите, а това, което проявявате, е свещеното.

Вие искате да служите, да сте полезни на човечеството; как ще бъдете полезни? С това, за което искате да служите на другите, били ли сте полезни на себе си? Аз ви питам кой от вас е бил полезен на себе си в истинския смисъл. Ако някоя вечер, след като преядете, ви е тежко на корема, били ли сте полезни на вашия стомах? Ако някой ден се смутите и главата ви се развълнува, били ли сте справедливи спрямо вашия ум? Ако се отчаете, били ли сте справедливи спрямо вашето сърце? Ако обещаете и не изпълните, били ли сте справедливи спрямо вашата воля? Човек, който не е полезен на своето сърце, на своя ум и на своята воля, не може да служи на Бога – законът е такъв. Ако ти не зачиташ своя ум, ако не зачиташ своето сърце, ако не зачиташ своята воля, която служи за твоето повдигане, с какво ще служиш на Бога?

Сега вие гледате еди-кой си какво е направил. Трябва да гледаме какво Бог е направил в света или какво са направили хората? Първото свещено нещо, което аз искам от вас, е да уредите вашите отношения с Бога. Ами Църквата, ами всичко друго? Първото отношение във Всемирното Бяло Братство е отношението между Бога и вас. Ще ви докажа защо всички други отношения, които имате в света, са неестествени. Вземете едно от най-благородните неща: имаш дете, кърмиш го, но то постоянно плаче и все иска да суче; а майката живее с идеята, че това дете един ден ще я храни и ще я обича, обаче дали ще бъде така, е въпрос. И аз бих попитал: колко щастливи майки има в света, на които децата да са оправдали тази любов? Значи това, което майката върши, не е право, не е благородно, т.е. отношенията между майката и детето са неестествени – защо? Тази майка е заченала детето, без да познава Бога и според същия закон детето се ражда, без да познава Бога. Всички нещастия в съвременния свят произтичат от факта, че всяка работа, която започваме, без да познаваме Бога, ще има същите отношения към нас, затова всяко нещо в света се руши. Каквото и да започнем много добре,

накрая ще бъде разрушено – защо? Защото хората нямат прави отношения към Бога.

Отношенията на Бога са прави, защото Любовта, която ти ще проявиш към Него, има един отговор, защото Бог е едно от най-възвишените, най-благородните Същества. Значи отношенията ни към Бога, Който ни познава много добре, ще бъдат прави и за това, което дадем, в замяна ще ни се даде. Ако ние образуваме тази правилна връзка между Бога и нас, тогава третото отношение ще бъде с нашите ближни. Когато слезем, ние ще знаем как да работим, ще се отправим от света на човеците към Бога. А сега на Земята ние не знаем как да се обърнем към Бога, не спазваме условията и вследствие на това у всички вас се заражда желание да работите, но искате да намерите един като себе си; не, човек трябва да се свърже с такъв, който като него познава Бога. Вие познавате Бога по философски и теоретични традиции, но по същност, по естество, по опитност, така, както е говорил на Мойсей на планината или на Христа, още не Го познавате. Някои от вас правят опити, но ако ви зададат въпрос, вие лесно можете да се усъмните. За онзи, който е говорил веднъж с Бога, този момент остава неизгладим в съзнанието му; всичко може да се изглади, да изчезне, но този момент на разговор с Бога остава абсолютно неизгладим; целият свят може да се обърне, но никоя сила не е в състояние да изглади този Божествен образ.

Следователно, когато Писанието казва, че Бог е направил човека по образ и подобие, то подразбира, че при сътворението Бог така се е врязал в съзнанието на първия човек, че не е могъл да бъде забравен. Първите хора, които са видели Бога, идват сега – това са Белите братя, това е Културата, която върви по съвсем друг път на развитие. Сегашните хора на Земята са направени от пръст, в която е вдъхнато малко жива душа; те са смесица от кал и Божествено дихание, от което е станало една каша и тази каша тепърва трябва да стане образ и подобие на Бога.

Вие ще трябва да премахнете вашите предубеждения. Най-първо ще трябва да вложите смирение в душата си – това е едно от качествата на всеки един ученик, който ще постъпи в тази Школа. Знаете ли какво значи смирение, абсолютно смирение? Каквото и положение да заема – цар, философ, всеки, който влезе в Школата, ще забрави първото място, което е имал, и ще влезе в Школата без никакви претенции. Най-първо ще изучавате своите задължения, всичко ще изучавате, а за вашите права зъб няма да обелвате, няма да претендирате. За вашите права други ще се грижат – всички Бели братя; вие се грижете за вашите задължения, а те ще се грижат за вашите права. Когато влизате в Школата, ще се учите на вашите задължения; не спазите ли това правило, ще седите вън от Школата и тогава знаете ли на какво ще приличате – ще ходите, ще обикаляте около университетите на Бялото Братство, ще гледате какво има отвън, но вътре какво има няма да знаете. Когато се върнете, ще разправяте само за външното величие. Сега някои от вас ще кажат, че са слушали за тия неща; добре, слушали сте ги, но сега трябва да ги разберете, а за да ги разберете, трябва да влезете вътре.

И тъй, за да учите, първото нещо е смирението, но смирение, каквото се предполага. Когато човек почувства, че е смирен, той ще започне да расте. Вземете за пример онези синове в света, които чакат баща им да остави наследство, мислят само за онези права, които имат, и си казват: „Какво ще се падне от баща ни – ние сме шестима синове, баща ни има дванадесет милиона, значи на всеки се падат по два милиона лева“. Всеки син ходи където ходи, все това говори: „Право имам, два милиона лева имам, не ми трябва наука, не ми трябва работа, аз съм осигурен!“. И сегашните християни така проповядват: „Вие сте спасени, Христос е умрял заради вас, два милиона лева имате“. Е, добре като сте спасени. Седите, пеете си и казвате: „Като умрем, ще идем в Рай“ – това е едно погрешно схващане. Какво ще правите, когато отидете в Духовния свят, а не сте ученици на тази Велика Школа?

Значи у вас трябва да се зароди едно такова дълбоко и велико желание, каквото досега не сте имали. Понякога аз ви гледам, че плачете и си казвам: ако тия сълзи, които досега сте проливали, бихте ги пролели само за да станете ученици, какви велики промени биха произвели те! А вие за какво плачете – плачете, че някой ви е обидил, плачете, че нямате средства, плачете, че не сте млади, че сте остарели, че нямате знания, че нямате това и онова, че нямате обществено положение, че нямате сили. И мъже, и жени все плачат, плачат. Плачът е даден за другите, за вас обаче той трябва да бъде плач за училище – да проливате сълзи, за да станете ученици, е най-великото, най-хубавото нещо.

Сега, като ви говоря това, вие ще кажете: „Толкова време ние търсим Христа, ние Го слушаме, ние Го обичаме, жертваме се за Него, проповядваме за Него!“. Имате едно лъжливо схващане. Представете си, че искате да учите музика при един съвременен професор – срещнете го на пътя, говорите му, хвалите го, казвате му, че като него няма друг, давате му по една китка всяка сутрин в продължение на десет-двадесет години, но не отивате да учите музика. Питам какво ще спечелите; нищо няма да спечелите – ще си останете профани по музика и професорът ще каже: „Много добър е този ученик, цветя носи, но много съжалявам, че не учи“. А представете си обратното – вие сте вътре в училището, не носите букети с цветя, не хвалите учителя си, но учите; той е доволен, радва се, че има един способен ученик и казва: „Добър ученик е този!“. Каква полза, ако срещате Бога, давате му букет и казвате: „Господи, Ти Си добър, такъв, онакъв, като Теб друг няма, Ти Си Любов, Ти Си много добър!“; направите Му една молитва, след което казвате: „Срещнах днес професора си, дадох му един букет и той се радва!“. Това е хубаво, не казвам, че не трябва да го правите, но след като занесете букета на вашия Учител, вземете инструмента на рамо, кажете Му вашите сърдечни думи и започнете да учите; букетът е допълнение към учението, а само това, което научите, ще можете да предадете.

Сега вие искате да въздействате на някои хора и казвате: „Този да го обърнем към нас!“; как ще го обърнете – той не е някой камък, който да хванеш от едната страна и да обърнеш на другата, не е някоя кесия, която да обърнеш и да извадиш съдържанието ѝ. Човек може да вземе една и после друга посока в своето обръщане. Искам и ние да имаме правилни схващания.

Сега във всички ви има едно предубеждение и вие мислите, че знаете. Вие се представяте за смирени, но няма смирение във вас. Аз ви говоря искрено: така, както ви схващам, вие привидно сте смирени, а в сърцето си сте горделиви. Можем да направим опит: допуснете, че сте една високопоставена светска дама и сте поканена на банкет в някое висше общество; да кажем, че сте религиозна, верующа и отивайки на банкета, по пътя ви среща една просто облечена баба с кошница цветя и ви казва: „Сестро, можеш ли да вземеш тази кошница и да занесеш някъде този букет?“. Ако това е едно изпитание и ви накарат да занесете тази кошница някъде, ще я вземете ли? Ще кажете: „Чудя се на ума ти, аз съм поканена на банкет, там отивам!“ . Вие имате две покани: от една страна, сте поканени на банкет, хубаво сте облечени, гледате се в огледалото, а от друга страна, Христос ви поканва на друг банкет и ви казва: „Ще занесеш кошницата!“ и откажете ли, свършена е работата – тогава вие ще сте от онези, които обикалят около университета, гледат как е направен, какви прозорци има, как са подредени, но какво има вътре в университета не знаят.

Вие сте християни, нали? Толкова години следвате при мен. За Небето съм ви говорил и искам сега да ми опишете какво нещо е Рая; опишете ми какво има в Рая – нека ми каже някой от вас, че е ходил в Рая, че това и онова има там. Има ли кандидати да ми кажат какво има там? Вие сте ходили в Рая, но Белите братя ви знаят какви сте – те имат едно широко езеро и след като излезете оттам, потопяват ви в това езеро и ви измиват; тогава вие казвате: „Бях някъде снощи, но забравих всичко“. Всичко

това да не ви се вижда чудно. Понякога вечер сънувате някой много ясен сън и си казвате още тогава: „Ще си го запиша!“; станете сутрин, но сънят е изчезнал и вие си казвате: „Сънувах снощи нещо – няма го!“. Така е със съня – сънувате, но не го записвате и го забравяте. Когато сънувате нещо, ще си вземете една тетрадка и ще си записвате всичко, а за тези, които не си записват, казвам, че са от тия ученици, които само обикалят университета.

Като ученици, най-първо ви трябва смирение и пълен Мир на душата – спокойствие и Мир. В Писанието се казва: „Мирът Господен“ – този Мир трябва да се добие. Мирът може да се добие само когато се образува пряка връзка между Бога и вас; тази пряка връзка ще ви даде такъв импулс, какъвто никоя друга сила в света не е в състояние да ви даде. Тя няма да ви лиши от нищо; с такава връзка можете да заемете в света най-долното положение, може да се намерите при най-лошите условия, но освен че няма да ви спъва, това, Божественото, ще преобразува всички тези елементи, ще извлече соковете от тях и ще се окажете при по-благоприятни условия в живота и ще бъдете по-силни. Това е Божественото.

Сега виждам, че във вашите умове отново се ражда същият въпрос: „Как може?“. Христос казва: „Ако се не родите изново, няма да влезете в Царството Божие“. Никодим го запитва: „Как е възможно старият човек, проявеният човек, да се роди изново?“. Христос не нарича *стар човек* този, който има много години, но онзи, който има знания, който има мъдрост. Ще ви изтълкувам този разговор по друг начин. Казва Никодим: „Онзи, който е придобил знания, който е завършил своите науки, подобава ли да се върне, да започне пак от а и б?“. Христос казва: „Той трябва да се върне, да започне от а и б, да започне от вода и Дух“. Водата е Новият живот, истинският Живот, Божественият живот; Духът е Разумният, Божественият живот, в който трябва отново да се облече човешката душа. Това е една фаза на преминаване от един живот в друг, което според Писанието означава минаване от

живота, който носи смърт, към живота, който носи Вечен живот; означава минаване от безумното, което носи безумие, към разумното, което внася разумното. Защото там, където има разумност, няма грях – само безумният човек може да греши. Умният човек не може да греши и всеки от вас, който понякога греши, е бил в състояние на умопомрачение; всеки от вас, който направи най-малкия грях, е все едно в умопомрачение. Например разгневиш се и казваш: „Чакай, аз ще му отмъстя!“ – веднага идва умопомрачението и започваш да мислиш как да се отплатиш.

В главата, която прочетох, Христос показва на тази самарянка истинския Път, който е Учението за служене на Бога, понеже трябва да бъдем работници. Работници трябва да бъдете.

Вие искате да бъдете ученици и да приложите Новото учение. Как ще го определите? Може да ви попитат къде е това Бяло Братство, на което сте ученици. Е, как ще защитите вашата кауза? Ние ще запитаем съвременните учени:

– Вие в какво вярвате?

– Ние вярваме в Христа.

– Къде е този Христос?

– Преди две хиляди години е живял Христос, апостолите са писали за това.

– Но вие с Христа били ли сте?

И на вас ще зададат същия въпрос. Но вие може да имате тази опитност – всеки от вас, когато стане ученик, когато придобие тези качества на смирение и Мир, ще въведем вътре в Бялото Братство и всеки от вас ще види какво е то.

Сега у вас се заражда желанието преди да се очистите, да влезете в Царството Божие; всичко може в света, но нечист човек да влезе в Царството Божие е невъзможно. Чист, абсолютно чист трябва да бъдеш! Знаете ли какво значи чист? Сега някой ще ме попита защо не се интересувам понякога от този свят. Като

ми задават този въпрос, хората мислят, че са умни; не, те са глупави и аз ще им докажа, че това нещо от наше гледище е разумно, логично и правдоподобно. Вие искате да се интересувам от този свят повече, отколкото от онзи. Ако мислите, че трябва да е така, вие сте глупави. Вие, които ни препоръчвате тази философия, постъпвате ли съобразно нея? Вие поставяте на масата един диамант, голям колкото паче яйце, и друг, по-малък. Е, питам, къде ще гледат очите ти? Погледнеш малкия диамант, но след като погледнеш после големия, няма повече да отстраниш очите си от него. Кой диамант искаш? Ще кажеш: „Диамантът, който е голям колкото паче яйце!“. Ако вие сте толкова умни, че вземате диаманта, който е голям като паче яйце, ние толкова глупави ли сме да вземем малкото яйце – не сме толкова глупави. Ние виждаме и този, и онзи свят; онзи свят е този голям диамант и ние постъпваме правилно, когато се интересуваме от него. Значи ние съпоставяме две истини, от които на първо място седи хубостта на вашия живот. Ще ви кажат: „Ами ние имаме култура!“; тази култура, която имате, е взета отгоре, от нас, от Бялото Братство. Цялата наука – геометрията, математиката, естествената история, астрономията, музиката, поезията, изкуството – всичко, всичко е взето отгоре, това не е ваше. Те казват: „Измислихме нещо!“; нищо не сте измислили. Тези хора тук, на Земята, които казват, че са измислили нещо, нищо не са измислили – всичко е взето от Невидимия свят и е пренесено във формите. Следователно тази култура на видимия свят е взета от Невидимия свят и затова е неразбрана култура, затова и принципите, които те употребяват, са неразбрани.

Не само това, но понякога вие не разбирате и себе си и си задавате въпроса: „Какво съм аз във от тялото?“ . Представете си, че един ден се съблечете, излезете във от тялото си и влезете в друг свят – как ще се познавате? Пипате си главата, косата и казвате: „Аз съм, аз съм Елена“. Един английски философ всяка вечер се питал

дали е самият той, да не би да е някаква илюзия и като се уверял, че е той, се успокоявал. Е, питам, вън от своята мисъл човек има ли ясна представа какво е той или вън от своя мозък има ли ясна представа за своята мисъл? И ако при сегашното си състояние някой път вземете да мислите за себе си като за нещо отделно, може да ви мръдне дъската и да се уплашите. Така може да направим с вас някой опит в Школата: ще ви изведем вън от тялото ви, ще ви вдигнем нагоре до бялата лампа на салона и оттам ще се гледате. Две неща трябва да има в ума ви, за да разсъждавате – ще се виждате вън от тялото си и ще се чудите как става това; само че материята на онова същество, което е горе при лампата, ще се движи по силата на волята, а на долното същество други условия ще му трябват.

Така и някои от вашите идеи се спъват по тази проста причина. Например искате да направите нещо, искате да говорите на някой човек за Бога, но веднага във вас влиза мисъл, която ви парализира: „Мога ли да говоря, това, което ще кажа аз, ще го приеме ли, ами ако ми се присмее?“ – така попадате в едно противоречие със себе си и мислите, че не знаете. Мислите ли, че аз, който съм виргуоз и сядам да свиря, ще се боя от хората? Най-първо ще свирите за себе си и няма да мислите за никого. Аз, когато говоря истината, най-първо я говоря за себе си и щом я говоря тъй, както аз я разбирам, ще я разберете и вие. Представете си, че свиря нещо хубаво и вие слушате – аз се радвам и вие се радвате; аз свиря на себе си, вие ме слушате и казвате: „Много хубаво, благодаря!“. Казвам: „Няма какво да благодарите, аз свиря за себе си, а вие, които сте възприели музиката, благодарете за това“.

Нашите отношения трябва да бъдат отношения с Бога. Когато се домогнем до тази велика Истина – да служим на Бога, то думите ми към вас ще бъдат всъщност разговор с Бога, към Когото единствено имам отношение, а вие само ще слушате този разговор. Пряки отношения трябва да имате към Бога и когато имате такива пряки

отношения, душата ви ще се изпълни с един вътрешен Мир и всичките ви страдания, всичките ви сегашни мъки ще бъдат толкова приятни, че като се върнете вкъщи, ще помилвате вашите страдания. Те ще ви бъдат толкова приятни и вие ще бъдете толкова искрени спрямо тях, че ще им кажете: „Аз досега исках да ви изгъдя и да оставя само няколко деца, мислех да ви дам за слуги, за обущари, за шивачи и шивачки, за готвачи, за кошничари, но сега, откакто ходих при Бога, толкова забогатях, че хайде сега, мамините, елате всички при мен по закона на Любовта!“ – и тази скръб, която ви е причинявала досега неволя, ще започне да скача, да играе и ще каже: „Мама забогатя!“.

Но знаете ли защо скръбта скърби?

Представете си, че имате едно дете, което е деликатно и се нуждае от хубава храна, но вие нямате пригодна храна за него и му давате твърда – това дете ще бъде ли весело? Знаете ли какво нещо е скръбта? Аз определям скръбта като възвишени духове, които са свързани с вас, и когато ние скърбим, и те скърбят и плачат с нас, а когато се върнем към Бога, тогава ще се зарадваме, скръбта ще се измени и този Ангел на скръбта няма да плаче. Този Ангел ходи, обикаля около вас и постоянно ви казва:

– Много, много си говорил – това, което направи днес, не е хубаво!

Тогава ти се обръщаш и казваш на скръбта:

– Слушай, аз от децата си не искам съвет, ще се подчинявате, няма да се месите в моите работи, аз заповядвам!

– Ти можеш да ни заповядваш, но не прави зло!

Вземаш тоягата си и казваш:

– Всички въл!

– Ти можеш да ни биеш, но не си прав, нищо повече!

Тези ваши деца, които сега ги наричате скръб, един ден ще видите, че са ваши учители. Цялото човечество аз наричам непослушни ученици, нищо повече. Не че имате зла воля, но всички считате, че тези страдания, всичко

това трябва да изчезне, а вие като богове, като някои царски синове и дъщери трябва само да удряте звънеца и всичко по волята ви да става. Даже и най-бедните и окъсани дечица казват: „Ех, да съм един княз или една княгиня, какво ще направя!“ – значи и те имат понятие за княгиня. Казвате, че бедното детенце няма претенции. Сложете му ново облекло и ще видите как ще ви посрещне – ще каже: „Не съм разположен“; а тази фраза – „не съм разположен“, е едно театрално представление.

Сега искам да видя колко души от вас, ако им кажа, ще си вдигнат пръста и ще кажат: „Решаваме!“; всички ще го вдигнете, но аз искам да вдигнете ума си, да вдигнете сърцето си, да вдигнете волята си.

Ще направите един опит: вечер, когато си лягате, ще кажете: „Тази вечер искам да отида при Бялото Братство, ще отида при Господа!“. Някои преди това ще се запитат: „Аз чист ли съм?“. Подобни разсъждения прави ли са? Когато някой болен страда от някоя болест десетки години и опърпан, окъсан отива при някой добър, благороден и чист лекар, казва ли му, че е болен, пита ли го дали трябва да дойде при него? Не, той отива при този лекар и казва: „За него ще отида, той ще ме приеме!“.

Вие трябва да имате вярата, която болният има към лекаря. И ученикът трябва да има абсолютна Вяра към Учителя си, когато отива при Него. Учителят му ще го приеме такъв, какъвто си е. Вложите ли в себе си мисълта, че няма да ви приеме, въпросът с вас е ликвидиран. Никакво съмнение, нито помен от съмнение за вашите глупости, за вашите грехове, за вашите слабости, за това и онова! В дадения момент всичко ще оставите и ще отидете с пълна Вяра при този Учител на Живота, Когото търсите, и при тези ваши Бели братя и те ще ви приемат. Това е правило без никакво изключение, на сто случая едно изключение няма.

Вложите ли това правило в душата си, можете да направите първия опит. Първия опит ще го направите в мълчание: искате да знаете дали Господ е с вас и дали

слуша душата ви. Вървите по улицата и чувате как някое останало без майка младо момиче плаче или някой болен охка; вие ще минете, без да казвате нищо, само ще се доближите, ще го докоснете, без да ви забележат, и ще си заминете – после ще гледате резултата на вашето докосване. Резултатът от вашето пипане е този, че от вас ще премине един ток и човекът ще се завтече след вас, ще ви познае, вашата ръка веднага ще му подейства. Няма да му казвате, че ще го излекувате. Ще направите опит с един, с втори, с трети – навсякъде ще внесате Мир и Радост и ще видите, че носите в себе си едно велико изкуство, каквото никога не сте имали.

Сега някои от вас ще кажат: „Щом като зная това изкуство, ще мина покрай някой милионер, ще го пипна и той ще раздаде богатството си“. И това ще бъде, но сега правете опита с болните. По-късно ще го правите и с богатите: някоя бедна вдовица ще се моли на някой милионер, а сърцето му ще бъде като камък свито; вие ще минете полекичка край него, ще го докоснете с пръста си и той веднага ще извади кесията си и ще даде. Силата е в нашите ръце, разбирате ли? На света ние заповядваме, а не друг; аз, който съм ученик на Бялото Братство, на което Христос е глава, аз заповядвам. Казвал съм това толкова пъти. Вие говорите, че това ще стане, онова ще стане – нищо няма да стане. Ние знаем, че нещата стават така, както са определени отгоре.

Сега гледам, че някои от вас имат една слабост и казват: „Да влезем в Църквата, че да бъдем полезни на тоя народ!“; в коя Църква? Тази Църква познава ли Христа? Църква, която да познава Христовата Любов, аз не познавам; аз не познавам още нито една Църква, която познава Христа. Всички тези, които Го познават, трябва да служат без пари, даром. Ще бъде безобразно от моя страна, ако отида при един мой приятел да му работя и вечерта му кажа: „Плати ми сега!“; не, даром ще работя! Ще бъде смешно, когато обичам Христа, да му кажа: „Сега плати!“; не, това за нас трябва да бъде едно очакване, една

Радост! Ние считаме това за дълг и като знае това, и Той ще работи за нас. Ние за Него и Той за нас, Бог за нас и ние за Него, Учителя за учениците и учениците за Учителя – вие трябва да се проникнете от тези принципи.

Казвате, че това е подобно на старото; не, това са две абсолютно верни положения. Вие можете да отидете в онзи свят, но ако не работите както ви казвам, никакви съществени резултати няма да постигнете; но ако работите по този начин и сте една учителка например, ето какво ще постигнете: учениците, над които сте работили четири години, няма никога да ви забравят и помежду ви ще се образува една пълна братска връзка. Докато при това положение, при което са сега, те ще срещнат учителя си, с когото нямат никаква връзка, и ще кажат: „Едно време беше наш учител, а сега е обеднял“. Не, в Бялото Братство такива отношения няма, там никаква сила не може да смъкне Учителя. Той може да се смъкне сам, но обществото никога не може да го смъкне. Обществото може да смъкне един учител, учениците му може да го смъкнат, но в Бялото Братство това е невъзможно – там няма сила, по-голяма от неговата.

Тези твърдения, които правя, са положителни и не трябва да ви обезпокояват, но трябва да бъдат един импулс във вашите стремежи. Вие още не сте преживели големи изпитания – например не сте имали изпитанията на Христа. Някои от вас имали ли са изпитанията на апостол Павел? Удариха му пет пъти по тридесет и девет, след което той каза: „Братя, с голяма скръб ще влезем в Царството Божие. Тези страдания трябва да ги минем до седмата глава“. Той беше във вашето положение, като вас разсъждаваше, като вас мислеше, но след като му удариха пет пъти по тридесет и девет, влезе в осмата глава и тогава разбра какви отношения имат страданията, измени тона си и каза: „Има един изходен път в живота и днешните страдания не са в състояние да ни изменят в Любовта Христова“. И разказа тогава Павел: „Не зная в тялото си ли бях, извън тялото си ли бях, но заведоха ме на едно

място, няма да ви кажа къде, видях и чух неща, които не мога да ви изкажа“. Къде е ходил – в Бялото Братство. Той го нарича Третото небе, бъдещата култура и казва: „Това, което видях и чух там, не мога да го изкажа!“. За днешните страдания казва: „Образът на външния свят минава и вие се обновявате, но докато дойде тази бъдеща култура, докато дойде Йоан, ще бъдат тези страдания“.

Йоан описва настоящето в Откровението, пише за новия град Йерусалим. Това не е нещо фантастично, а нещо реално, което не се изменя. И при тези условия вие, като ученици, ще продължавате да учите. Не мислете, че в Бялото Братство ще учите за пет-десет-петнадесет години, но се изискват един, два, три, пет и повече живота. Това е хубаво, защото има какво да се учи и колкото повече време има да учите, толкова по-добре. Ако влезете в Бялото Братство с вашите схващания така, както сега учите, така, както сега бързате, вие ще имате един нещастен живот. А когато видите този материал, който има тепърва да изучавате, ще се зарадвате, че за всичко това ще имате условия и ще бъдете полезни.

Каквото и да ви говоря отсега нататък, няма повече да се спирам върху това, което толкова пъти съм казвал – да се обичате, да имате обич един към друг, но ще ви говоря, че трябва да имате отношения към Бога, че трябва да обичате Господа, нищо повече. За нищо друго няма да ви говоря – Любов към Бога; решим ли този въпрос, всички други въпроси се разрешават толкова естествено, по един мистичен начин, всички други социални въпроси се решават по много естествен начин. Не можем ли да решим този въпрос, никой друг не можем да разрешим. От осем хиляди години всички философи се занимават с разрешението на този проблем. Няма друг изходен път, освен този: Господ ме обича и аз Го обичам! Може да запитате: „Но дали ме обича?“. Обича ви, нищо повече – каквото и друго да ти дойде наум, то не е вярно. Онова у вас, което може да ви каже, че Господ не ви обича, е сатанинско, дяволско – това са ония духове, описани

в индийската философия. Прочетете някой път и ще видите как ги наричат, една индийска дума има за тях, намерете я – с тази дума се означават лошите, падналите духове. Намерете името, с което индийците наричат тези паднали духове; ако до следващия път не можете да намерите името им, аз ще ви го кажа, сега не искам да ви казвам тяхното име.

И така, щом кажете, че обичате Бога, ще чуете нещо, което ще ви убеждава: „Не, ти не Го обичаш!“ – долу, под пъпа, нещо ти говори: „Не, ти не Го обичаш!“. И започва спор: обичам Го – не Го обичам, обичам Го – не Го обичам... Тогава ти трябва да кажеш: „Бог ме обича! И понеже Той е безграничен, понеже Той нито се изменя, нито се променя, в Неговата обич аз нямам никакво съмнение – и светът да се обърне, на прах да стане, Бог ме обича, свършена работа!“. В първата формула няма никакво съмнение. Във втората може да отстъпите, може да се усъмните, но дойдете ли до първата формула, там всички замлъкват.

Това са формули, с които ще учите. Понякога аз съм правил опити, за да видя дали ще се обезсърчите: например мога да ви кажа, че от вас нищо няма да стане – какво значи това? Вие ми казвате намерението си да отидете до Варна, отговарям ви, че до Варна не можете да отидете и вие се обезсърчавате; аз съм искал да кажа, че за един ден не можете да отидете пеша до Варна, а ви трябва седем дни. Казвате: „Във Варна не мога да отида“; можете. Това е игра на думи: *мога – не мога*, това са относителни неща. Когато кажете на един окултен ученик, че от него нищо не може да стане, вие му говорите на един положителен език и с това му правите най-голямата услуга; той знае, че по закона на отричането от него всичко става: „от теб нищо няма да стане“ означава, че от теб всичко може да стане, а изразът „от теб нещо може да стане“ означава, че от теб нищо не може да стане.

Някое дете се ражда и умира – такъв е законът на Земята. Казвам: това дете ще умре непременно. Кога

– това е въпрос; може след един месец, след два, след година, след две, след петдесет, сто, двеста години, но това е събитие, което непременно ще стане. Следователно *може и не може*, раждането и смъртта са обратни процеси – раждането предизвиква смърт и смъртта предизвиква раждане. Един ученик от Бялата школа никога няма да се обиди. Казвам, че вашето дете ще умре, понеже е една недоразвита душа, контрабанда е дошла във вашия дом и ще я повикат от онзи свят; ще ви пратят друго, много по-добро дете – какво има да съжалявате тогава? Дали сте дреха на един разбойник, на един престъпник – нека си върви с дрехата, даденото – дадено. Това означава употребата на езика, нищо повече.

Сега аз искам да схващате нещата в положителен смисъл, за да не се роди в душата ви една извратена мисъл. Всички извратени мисли се раждат във от Любовта. Щом дойдем до онази велика Любов да познаваме Бога, никакви извратени мисли не могат да заемат място нито в човешкия ум, нито в човешкото сърце, нито в човешката воля. Завсички страдания, завсички ваши грехове, каквито и да са те, Писанието казва: „Аз ще залича всичките ви грехове“. Когато се върнете тази вечер, прочетете от Исаия 6-а глава, 6-и стих. Трябва да имате положителната страна на това Учение, която да бъде положителна Вяра във вашия ум. Ще се стараете да бъдете свободни. Имаме ли отношения към Бога, ние ще определим правилно и отношенията си на Земята, ще изпълним и отношенията си към хората. С други въпроси няма да се занимаваме – всички ще знаете, че имате да разрешавате един важен въпрос, който е толкова назрял и за който вече имате пълна възможност. Няма да го нарека новораждане, но аз наричам тази първа стъпка съзнателна връзка между вас и живия Господ, Който сега действа в света. Образувате ли тази връзка, тогава всичките ви отношения, каквито и да са те, ще бъдат уредени по най-добър и идеален начин – това ще го изпитате; не направите ли тази връзка, у вас ще останат пак същите връзки, които имате сега, и

тогава, ако се зародят страданията у вас, никой няма да ви е виновен, защото всеки е виновен за себе си.

Сега вие живеете в София и понякога се питате какво ще каже Църквата, какво ще кажат свещениците. Църквата – това е Бялото Братство, нищо повече; това са живи Същества от най-висша култура, това са Църквите, това е Царството Божие. Тази Църква и ние я познаваме. И ако някой казва, че ние не зачитаме Църквата, това означава, че не искаме да се лъжем с това, което не е Църква. Нас никой не може да ни лъже с това, което не е Църква.

Ще мислите! Това са мисли, които ще ви отнемат доста време, за да разсъждавате сериозно върхутях. Трябва да бъдете като малките деца, за да възприемате тези мисли всяка вечер, без да допускате, че Господ няма да ви прости греховете; не, няма по-благо Същество от Бога, няма Същество по-внимателно от Него – Той е толкова внимателен! Бог е зает с толкова работи, но на всички същества, в каквато и йерархия да се намират, и най-малката въздишка чува, веднага я взема под внимание, за да поправи погрешката – няма нещо, което може да избегне от Неговото око и ухо. Но щом влезете в Училището, където израстването е съзнателно, отношенията стават други – понеже в Школата сте свободни, там трябва да проявите воля. Господ няма да ви застави насила да учите, а ще ви остави свободно да изберете. Ние насила не можем да направим някого праведен; можем да му проповядваме, можем да му помогнем, но не можем да му въздействаме. Един проповедник, който иска да обърне някого, трябва да заеме неговото място. Казва Господ: „Измени ролята си сега!“; не, ние не искаме да заменяме ролята си с никого.

Като ученици, тези неща трябва да ги спазвате. Ще искам в бъдеще да се образува помежду ви една благоприятна атмосфера; когато се събирате тук, в зданието, да се образуват благоприятни влияния помежду ви, а когато излизате, да се чувствате свободни. Тишина

и Радост трябва да се прояви. Искам да бъдете свободни. Ако искате свободно да действате волята ви, трябва да дойде във вас Любовта, която ще ви донесе ширина и свобода. Също трябва да се задоволят вътрешните нужди на всички ви. Трябва да бъдете внимателни. Когато седите вечер, няма да мислите само за себе си, но ще размислите за кого мисли Господ, та и вие да мислите за него. Ще ви задам следния въпрос: ако следвате в един клас и сте около тридесет ученици, възможно ли е, след като сте били няколко години заедно, да бъдете груби един към друг?

Следователно, като ученици на Всемирното Бяло Братство, трябва да се отличавате най-първо с честност. Знаете ли какво нещо е честността? Тя се отнася до личното достойнство на човека; тя не е спомагателно средство, а е нещо морално, когато мислите разумно. Не ви подобава да бъдете безчестни. Обещаеш ли, трябва да бъдеш верен на думата си; кажеш ли дума, на думата си трябва да стоиш. При това ученикът на Бялото Братство трябва да бъде добър, което е вече едно морално качество. Ученикът на Бялото Братство трябва да бъде толкова досетлив, че да може да даде на всекиго отговор за това, в което вярва. Също трябва да бъдем доблестни, благородни и да имаме една възвишена, неумолима и постоянна воля, както е постоянна Волята на Бога. Това е желанието ми. По това трябва да се различавате от другите и когато минавате, да казват: „Учениците на Бялото Братство са честни хора, те са хора, които каквото започнат, завършват“. Каква друга препоръка ви трябва? Ами че на тази препоръка се крепи всяко едно царство, всяко едно общество, всяка една държава. Цял един обществен строй на това се крепи, Църквата на това се крепи. Може ли да се крепи една Църква, ако няма честност, може ли да се крепи една Църква, ако няма интелигентност, може ли да се крепи, ако няма добра воля? И в дома си трябва да поставим тези черти като отличителни от външния свят. Казват, че и те са като нас; щом казват, че и те са като нас,

ние няма да бъдем като тях, нищо повече. Следователно за външния свят тези трябва да бъдат отличителните черти на учениците.

Сега на учениците, които са пред мен, ще задам като първи урок един изпит по честност. Всеки от вас, който влиза в класа, млад или стар, до края на годината ще изработи една сума от триста лева и ще я внесе в касата. Ще съберем една сума и ще видим после за какво може да се употреби. Цялата тази сума ще може да се внесе, но с труд, по един честен начин. Да кажем, че имате мъж – ще му ваксате обувките и по един честен начин ще му кажете: „Дай ми пет лева“. Или отивате в града и вместо да се качвате на трамвай по три-четири пъти на ден, ще се откажете от трамвая, ще ходите пеш и ще спестите желаната сума. Изобщо всяка работа по честен начин трябва да се извърши. Ще напишете нещо или ще учите нещо, но всичко по честен начин. Тази сума за някого може да е малка, но за някого от вас е голяма. Искам да разрешите задачата по честен начин, честно да спечелите парите и тогава ще видим за какво можем да употребим тази сума. И другояче можем да разрешим задачата, много лесно – някой от вас да бръкне в кесията на баща си; не по този начин! Ако пък не можете да разрешите задачата, аз ще ви кажа как. Това е едно хубаво упражнение.

Сега искам на никого навън да не говорите за тази задача. Ще я изпълните по план, като всеки може да отделя по пет-десет минути от свободното си време, но без да влизате в някакво стълкновение. Ако работите по този път, по който ви говоря, значи сте ме разбрали; щом условията ви улесняват, разбрали сте ме, но ако кажете: „Много мъчнотии срещнах“, не сте ме разбрали. Щом сте ме разбрали, каквато и мъчнотия да срещнете, лесно ще я премахнете; ако не се премахне, има нещо, което куца и трябва да се отстрани. Това е една от най-лесните задачи. Ние започваме от материалните задачи – триста лева. Аз ви казвам, че тази е една от най-лесните задачи, които могат да се намерят в учебника.

Това, разбира се, трябва да бъде на втори план, защото не е толкова съществено. Да не би да се разтревожите как да намерите тези триста лева – това е маловажно; съществен въпрос е връзката, която трябва да се осъществи между Бога и вас. В това отношение аз ще ви съдействам – ще ви покажа какви са отношенията между връзките, които досега сте имали, и тази нова връзка, която сега се образува, за да видите каква е разликата. Трудно можете да си представите каква е същинската разлика на нещата. При сегашното състояние, до което сте достигнали, може да се образува тази връзка, понеже имате опитности; тя е нов елемент, който ще разреши вашата задача, ще осмисли живота ви и бъдещото ви състояние ще се урегулира – така че няма да бъдете като петте глупави девици, а ще бъдете онези пет девици, които ще влязат с младоженеца.

Искам да бъдете тихи, така ще се върнете вкъщи свободни, вдъхновени, с надежда, че има да разрешите една велика задача, на която цялото ваше бъдеще ще се държи. Няма да се спъвате. Ние познаваме професора, живота му, дошли сме в училището. Аз не говоря за външните отношения в света, а говоря за вътрешните отношения, които са Божественото.

Сега постарому трябва да ви запитвам дали ме разбирате; няма да ви запитвам. Аз изнесох едно ново положение, което хората наричат *учудване* – когато човек седи горе и гледа от горе надолу, учудва се; когато не се е качвал горе, а само се е възхищавал, човек вижда мъчнотиите и се учудва. А вие изведнъж се виждате пред планината, на която трябва да се качите. Затова думите *мога* и *не мога* са изключени. Ще кажете: „Ще бъда герой!“, понеже това е процес на движение; изразът *ще бъда герой*, нищо повече. Някой казва: „Ще бъда герой, ако е рекъл Господ“; *ще бъда* подразбира, че Господ е рекъл, а пък аз Неговата воля на две не правя. Понеже Господ е казал, ще влезем в Училището; понеже Господ е казал, ще учим; ще бъде така, както е казал.

Сега някои ще кажат: „Защо не сме по-млади, ами сега, на стари години?“. Тези от вас, които мислят, че са много стари, да ми кажат на колко години са – защото ние наричаме човек на средна възраст този, който е на двадесет милиона години. Ние на колко сме? Ние сме от Слънчевата система, а Слънцето, за да направи едно обръщане, употребява двадесет милиона години – тогава вие сте едно малко бебе. На колко слънчеви дни сте сега? Например вие сте четиридесетгодишен – изчислете каква част съставляват вашите четиридесет години от годината на Слънчевата система. Хората не могат да разберат какъв ще бъде този човек, който ще има десет слънчеви години. Един човек от Слънцето, който там е на десет години, тук ще бъде на двеста милиона наши години; там той ще е едно младо момиче, ще припка и като го попитат на колко години е, ще каже: „На десет години“.

Думите *млади* и *стари* са само отношения, различни мерки. Следователно ученикът не може да бъде стар – който учи, всякога е млад. В Бялото Братство вие трябва да знаете онова изкуство на подмладяване, чрез него човек може така лесно да се подмлади, както подмладява къщата си или градината със своите дръвчета. Това, което за нас съставлява мъчнотия, за Белите Братя е толкова естествено – те постоянно се подмладяват, постоянно са млади, там няма да срещнете такива стари хора; те могат да приемат всички форми, които хората имат – това е наука, това е изкуство, което ние не можем да направим.

Сега вие трябва да решите същественото; това е въпросът на бъдещето, това е една дълбока наука. Важна е връзката, която трябва да направите – за тази връзка много пъти са ви говорили, решавали сте и сте дошли до това положение, че вече можете да я направите. Значи напълно сте подготвени и може да я направите.

21 юни 1923 г., петък, София

СЪБИРАНЕ И ИЗВАЖДАНЕ. ЗАПАЛВАНЕ И ИЗГАСВАНЕ НА СВЕЩТА

*И ако бъде там синът на мир,
ще почине на него вашият мир;
ако ли не, ще се повърне на вас.*

Лука 10:6

Тайна молитва.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

Интересно е защо Христос казва на учениците Си никога да не поздравяват, когато вървят по пътя – нали сега се счита за културно да поздравяваш някого, а Христос казва да не поздравяваш, когато вървиш по пътя. Стихът е ясен сам по себе си: Христос казва, че ги изпраща като овце между вълци. Питам: когато една овца срещне вълк, как ще го поздравява? Думата *поздравление* подразбира, че само двама разумни човека, които се обичат, могат да се поздравяват. Само разумните хора могат да се поздравяват един с друг; хора, у които няма никаква разумност, не могат да се поздравяват, не могат да разговарят. Често многото говорене не постига целта, която се има предвид. Няма защо да се спирам, за да ви доказвам, че в живота е така, вие сами знаете това – когато някой говори много, малко работа свършва.

Сега, каква е целта на вашите събрания, да ви говоря ли? Казвате: „Да се съберем“; в това няма нещо необикновено, кой не се събира? В кръчмите се събират, по улиците се събират, в кината се събират, в църквите се събират – навсякъде се събират, че и вие казвате: „Да се съберем!“; кога не сте се събирали? На мен ми се вижда много обикновено това да се събирате; по-необикновено щеше да бъде да не се събирате и една да отиде на едно

място в гората, друга – на друго място, трета – някъде на един километър разстояние от първите, така че никога да не знае коя къде е. Разбира се, не схващайте това в пряк смисъл, но аз само ви правя намек, защото често ние търсим смисъла на Живота там, където го няма. Ако събирането става съзнателно, под давлением на Божествената Любов, това събиране има смисъл, но когато събирането става поради съвсем други съображения, тогава и резултатите са други.

Сега да дойдем до съществения въпрос: какви са качествата на събирането? Всички вие сте ходили в първо отделение, вярвам даже че сте завършили и четвърто отделение. В такъв случай какви са качествата на събирането, по какво се отличава то? При събирането всякога има едно увеличаване – с това се отличава; значи всякога, когато се събират, нещата се увеличават. При изваждането имаме обратен процес: когато изваждаме, нещата се намаляват, така че същинската идея на вашето събиране е да се увеличавате.

Добре, след като се събирате, увеличавате ли се? Не е достатъчно само да се събирате, но всеки от вас, когато излезе от събранието, усеща ли да е станал по-голям, отколкото е бил? При всяко събиране тялото на човека трябва органически да нарасне поне с една десетохилядна част от милиметъра. Човек, когато ходи на събрание, особено молитвено или каквото е нашето, по закона на събирането трябва да се е увеличил поне малко. Да допуснем сега, че някой от вас отива в някой първокласен ресторант, където има голям майстор готвач, който е приготвил десет най-хубави баници, каквито ви се нравят – една от зеле, друга от лук, трета от моркови, четвърта от спанак, пета от сирене и т.н.; ако вие ядете от всичките тия баници, какво печелите? Ако аз вляза в същата тази гостилница и си взема една сладка баница, направена от мляко и полята отгоре със сладко, а вие ядете и от десетте баници, кой е спечелил повече? Вие, които сте яли от тия десет баници, ще се смалите, защото те са много скъпи. Преди

да сте влезли в гостилницата, сте тежали повече, понеже сте имали повече пари в джоба си, но когато излезете навън, тежите вече по-малко, смалили сте се. Следователно най-първото нещо при влизане в гостилницата е да постъпваш според закона на събирането – събираш от банниците, но когато излезеш от гостилницата, постъпваш според закона на изваждането – вадиш от джоба си; при едното събираш, при другото вадиш, в резултат на което става неутрализиране, т.е. придобивката се неутрализира. Досещате ли се сега каква е главната мисъл, към която искам да насоча умовете ви?

Всички вие сте все от умните, хайде ще ви дам една задача, да видим как ще я решите: имате една единица – можете ли да я разделите на повече от десет части? Не, единицата може да се раздели само на десет части; на повече от десет части не може да се раздели, без да се повторят тия числа. Например ако я разделите на дванадесет или на тринадесет части, ще имате сумата на числата 1 и 2 или на 1 и 3 и т.н., значи същите числа до 9 пак се повтарят, а не са нещо ново. Следователно една ябълка може да се раздели само на десет части, на повече от десет части не може. Такъв е законът, така е в Божествения свят: единицата може да се раздели само на десет части. Щом дойдете до човешкия свят, там можете да я делите на много части.

Сега да пристъпя към важния въпрос. Нали всички хора изобщо се стремят към Божествената Любов – кои са качествата на Божествената Любов? Вие от толкова години търсите Божествената Любов, но знаете ли поне едно от качествата ѝ? Може ли някой от вас да прочете нещо от 13-а глава на Първо послание към Коринтяните? Щом Любовта се прояви на физическото поле, вие всички знаете вече, че тя се занимава с материални работи. Детето казва на майка си: „Мамо, ако ме обичаш, дай ми хляб!“, нищо повече; ученикът казва на учителя си: „Ако ме обичаш, дай ми знания!“ – това е едно малко по-високо състояние на Любовта. Значи дотогава,

докато ние подразбираме в Любовта материални работи, Божествената Любов не може да се прояви, понеже всякога ще има състезание. Ако имате един благодетел, който ви издържа, но същевременно издържа и още десет души и един от тях субсидира с повече пари, у вас ще се породи недоволство, макар че този човек облагодетелства и вас. Недоволство има и в учението – онзи, който напредва в учението, и той е недоволен. Следователно истинската Любов започва, когато се дойде до границата, където това недоволство изчезва.

Гледам, че някоя майка обича много детето си, но това дете умира; тя плаче, страда и казва: „Не мога без това дете, защо ми го взе Бог?“. Бог ѝ дава друго дете, тя също го обича много и пак казва, че не може без него, но не минава много време, детето пораста и между майката и него настава един разрыв; питам как отпадна тази любов, къде отиде тя? Това, че майката не може без детето си, са наши схващания. Майката държи детето си на ръце, отглежда го и мисли, че не може без него. И детето си мисли, че не може без майка си, но по някаква случайност тази майка е принудена да го даде за отглеждане на слугинята или на някоя друга жена и виждаме, че след десетина години за детето тази жена представлява същото, каквото представляваше и майка му. Значи идеята, че без това дете не може, е права само по отношение към Бога.

Да ви обясня какво се подразбира под мисълта, че без това дете не може: представете си, че вие имате една малка лампичка и казвате: „Без лампичката не мога“; без какво всъщност не можете – без самата лампичка, без самата крушка на лампата или без друго? Вие не можете без светлината – светлината на лампата всъщност е същественото нещо, без което не можете, а крушката е само проводник на тази Любов. Дотогава, докато Божествената Любов тече през това дете, без него аз не мога, но щом престане да тече през него, то вече няма смисъл; следователно тази форма има смисъл

само поради съдържанието на Светлината. Светлината обаче не е крайният предел на Божествената Любов, зад тази светлина, която ние виждаме във вид на лъчи, има друго, по-съществено нещо. Не е светлината това, която може да ни задоволи. Отваряме книгата на Живота, тази Светлина пада върху книгата и ние четем – значи Светлината е необходима, за да можете да четете книгата на Живота. Не само четенето е смисълът, но това четене ни показва Пътя към Бога. И тъй, лампичката е потребна, за да се прояви Светлината; Светлината е потребна, за да се прояви книгата и да четем; книгата ни показва Живота, разкрива скрития му смисъл, а Животът ни посочва Пътя към Бога. Постигнем ли всичко това, ние се радваме и тръгваме със Светлината към този Път.

Същественото, което трябва да знаете, е, че всички тия неща, които съществуват, са пособия, упътвания към Великото и Божественото в света. Любовта, която съществува между хората, отношенията, които съществуват между тях, са неща, които ни упътват към Бога. Ако човек знае как да гледа, във всеки друг човек, във всяко същество, колкото и малко да е то, все ще намери нещо хубаво; ако той съумее да схване тази хубава черта, ще прибави нещо в Живота си.

Сега гледам, че в събранията всички сте започнали по обратен път – във физическо отношение се събирате, а в духовно отношение сте започнали с изваждането и все отрицателни качества си намирате. Какво изваждате? Вие казвате, че еди-коя си сестра има някоя отрицателна черта. Като кажете така, знаете ли какво става – един лъч от тази лампичка изгасва. После казвате за друга някоя: „Знаете ли тази сестра какъв недъг има?“ – хайде и втори лъч от лампичката изгасва. За някоя трета казвате: „Откакто дойде в събранието, внесе само разединение!“ – хайде и трети лъч изгасва. „Ами тази пък, четвъртата, откакто влезе между нас, всичките нещастия ни сполетяха!“ – хайде и четвърти, пети лъч от светлината на лампичката изгасва. Вие говорите по същия начин – отрицателно, за

петата, за шестата, за седмата, за осмата и т.н. сестри и току-виж един след друг лъчите на светлината в лампичката изгасват, докато най-после изгасне и цялата лампичка. Вие изваждате, изваждате и настава най-после тъмнина. Това е един психологически закон, който предизвиква загасване на Светлината в нашия ум, в нашето съзнание – изваждаш, изваждаш, докато най-после се намериш в пълна тъмнина; в ума ти всичко е загаснало и най-после казваш: „Господи, защо направи света така?“ – Господ казва: „Който гаси като тебе Светлината на своя ум, ще остане да живее в тъмнина и в мрак“.

Какво трябва да направите? Ще започнете обратния процес: ще кажете: „Онази сестра там е започнала да се поправя, станала е отличен музикант, нека дойде да ни посвири!“; тя идва, сядва на пианото, започва да свири и хубаво свири – веднага лампичката светва. После казвате за друга сестра: „Знаете ли, че едн-коя си сестра била писателка, пише много хубаво, хайде да я викнем да ни прочете нещо!“; тя идва, прочита някое свое стихотворение, всички са доволни, радват ѝ се – лампичката още повече светва. „Ами онази сестра там била художничка, нека си донесе картините, да ги разгледаме!“; тя си донася картините, всички ги разглеждат, радват се – лампичката още повече светва. За друга казват: „Тази сестра е завършила някакъв курс по шев и хубаво работи, нека я накараме да ни проведе един курс!“ – лампичката още повече светва. За още някоя казват: „Знаете ли тази сестра какви отлични баници прави, хайде, нека ни направи една баница!“; тя направи една баница, всички се радват, доволни са, а лампичката все повече светва. Колкото повече си изтъквате положителните черти един на друг, толкова повече светлината на лампата се усилва, докато най-после светва с всичката си мощ. И тъй, като се стремите към положителната страна на Живота, само така ще създадете в себе си характер – това е Божественото в човека. Иначе, като си търсите само отрицателните черти, ставате банални.

Аз днес обяснявах един велик закон в Живота: в света има два вида мъже и два вида жени. Единият вид жени са герои, а другите – страхливци; единият вид мъже са герои, а другите – страхливци. И на едните, и на другите Господ казва: „Страдания ще има!“. От Невидимия свят ви питат като герои ли искате да страдате, или като страхливци. Ние, съвременните хора, искаме да избегнем страданията; никой не може да ги избегне – казвам: страданията в днешния век са условие за развиване на човека. И страхливите страдат, и героите страдат, но аз ви питам като герои ли искате да страдате, или като страхливци; кое е по-хубаво за вас – като герои. Ако ви кажа, че трябва да страдате като герои, вие казвате, че това не е за вас; ако кажете, че трябва да страдате като страхливци, това пък съвсем не е за вас. В Писанието се казва: „Страхливите няма да наследят Царството Божие“ – какво значи този стих? Той означава, че в душата на страхливия Любовта не може да проникне. Страхът е едно отрицателно качество. Страхливият човек представлява една камениста почва, на която нищо не може да расте, затова страхливият не може да наследи Царството Божие. Аз бих превел този стих другояче: „В пустинята извори не могат да текат, плодове не могат да се раждат, там смърт навсякъде владее“. Следователно пустинята не може да бъде наследена от хора. За да може пустинята да се наследи от хората, в нея трябва да извира извори, а изворите на Живота идват само от Любовта; реките, изворите, дърветата – всичко това е емблема на една Сила, която иде от Любовта.

Всеки от вас трябва да се спира и да обмисля добре нещата, да има една положителна мисъл по отношение на Божествения промисъл и да знае къде именно да го намери. Всяка добра мисъл, която се отпечатва във вашия ум, е един добър отзвук на Божествената мисъл. Като ви дойде една добра мисъл, като ви дойде един добър подтик, като ви посети един добър приятел, като прочетете една добра книга, когато небето е ясно или когато някоя хубава

звезда ви обърне вниманието, недейте пропуска тия неща – всичко това е един говор от Небето. Щом тази звезда ти е обърнала вниманието, ще се спреш да видиш какво иска да ти каже тя.

Сега ще ви представя една картина, за да видите как говори Небето: представете си, че се намирате в една тъмна бурна нощ, не можете да се ориентирате, изгубили сте пътя, не знаете в коя точка се намирате, но по едно време духне малко вятър и виждате Полярната звезда – какво ви показва тя? Тя ви показва посоката, показва ви накъде е изток, накъде е запад, накъде са север и юг. Тази звезда иска да ви покаже, че сте взели запада на пътя, а трябва да се върнете и да вземете изтока – там е вашата посока; щом ви каже това, след малко небето пак се заоблачава, затваря се и звездата се изгубва. Казала ли ви е нещо тази звезда – да, тя определя пътя ви. По-нататък виждаш, че някъде далеч свети свещ в някоя колиба; ти трябва да разбереш гласа на тази свещ, която свети. Ще ви представя друга картина: представете си, че пътувате пак през тъмна бурна нощ, навън е голяма виелица и вие изгубвате пътя. По едно време виждате, че недалеч от вас светва малка свещ – какво иска да ви каже тази свещ? Тя иска да ви каже: „Ела на гости у нас, само по този начин ще бъдеш избавен от смърт. Нашият господар е много добър, затова ние отворихме прозореца“.

Така понякога и във вашия живот ще бъде тъмно, бурно, неприятно и ще си казвате: „Не искам да живея, дано се намери някоя болест да ме прати на онзи свят“, но тъкмо по това време ще се намери отнякъде Светлина, която ще ви каже: „Ела в дома ни!“ – значи чрез тази Светлина Бог проговаря на душата и казва: „Не бой се, има едно прибежище за теб!“. Тази Светлина е израз на Любовта. Когато ние обичаме Бога, Той чрез тази Светлина изпраща Любовта Си на световете и който разбира езика ѝ, ще види, че зад всеки неин лъч седи Божествената Любов – това значи да се разбира истинският смисъл на Светлината. Или, казано на мистичен език, вътре в

душата си ти ще почувстваш един свещен трепет и ако си бил отчаян, веднага в теб ще настане вътрешна мекота, ще се ободриш, ще се повдигнеш и ще започнеш своята работа.

Казвам сега на всички ви: когато се събирате, не започвайте да изгасвате лъчите на Светлината. Изкуството да намирате погрешките на хората вече го научихте, и децата го знаят. Даже и животинките, като те срещнат, оглеждат те и си казват: „Не те бива, знаем те, нямаме вяра в теб!“. Срещне те някоя птичка, погледне те и си казва: „Познавам те“ – и тя ти няма вяра, и тя загасва един лъч от Светлината. Тъкмо се моля някъде в гората, но изведнъж някой заек минава покрай мен; като му тропна с крак, той хуква навътре между дърветата, скрива се и казва: „Не вярвам в твоята молитва“ – и той заличава един лъч от Светлината на лампичката. Пиша си поезия и току mine покрай мен някоя птичка и изведнъж хвърква надалеч; и тя казва: „Не ти вярвам, аз съм опитвала такива поети като теб“ – и тя заличава един лъч от Светлината. И птичките са невярващи, и те прилагат тази негативна мисъл по отношение на вас.

Аз съм опитвал птичките: някоя птичка лети, идва към мен и аз ѝ казвам: „Ела тук на ръката ми!“, а тя ме пита: „Каква гаранция ще ми дадеш, че няма да ми навредиш? По-добре ще е да си пея на дървото, отколкото да кацна на ръката ти“ – не хваща вяра, не кацва на ръката ми. Досега аз зная само едно птиченце, което е кацвало на ръката ми, което е хванало вяра – другите все бягат. Но ако човек прояви Божията Любов, и птиците ще му вярват.

През 1917 година, когато бях във Варна, имах в хотела си един килер, в който държах кюмюр. По едно време там влязоха два косера – мъжки и женски. Аз ги взех горе в стаята си, понеже зимата беше ледена, имаше големи виелици и в килера беше много студено; казвам си: „Колкото трябва, ще платя за тях“. На сутринта вземам една кофа със зрънца, наклаждам един мангал и сядам

край него да се грея. Мъжкият косер се уплаши, избяга и отиде до прозореца. Женският дойде при мангала, качи се на крака ми, след което отиде до прозореца; после пак дойде до мангала, качи се на рамото ми и пак отиде до прозореца; най-после дойде при мен и се качи на ръката ми. Питам как бихте изтълкували това – защо се качи на крака ми, после на рамото ми и най-после на ръката ми? Мъжкият косер ѝ казва: „Ти, жено, се разправяй с този човек, а аз съм опитвал мъжете, зная ги!“. Тя ме гледа с един тъжен поглед и аз я гледам, после хвъркна от рамото ми, отиде до прозореца и ми казва: „Господине, ти си много добър, накладе ни огън, вода ни даде, зрънца ни даде, но отвори ни сега прозореца да си излезем навън, за да си продължим работата“. Аз ѝ говоря на птичи език: „Сега времето вън е лошо, бурно; когато се стопли, сам ще ви отворя да си отидете“. Тя отиде при мъжкия косер, говори му нещо и после угихнаха – легнаха си спокойни вечерта. Тази е единствената птичка, която напълно ми се довери – значи и у тях има съзнание.

Мъжкият косер не хваща вяра и вие сега приличате на този мъжки косер – Господ ви прави Добро, но вие казвате: „Господ ни направи Добро, но кой знае...“. Колко от вас приличат на женския косер? Казвам: ето един похвален пример. Всеки човек трябва да има такава Вяра в Бога и да знае, че и при най-тъмната и бурна нощ може да попадне в килера, откъдето Бог ще го вземе в стаята Си – Господ ще промисли и за теб.

Царството Божие с гледане навън няма да се вземе. Външният свят заради нас няма да се измени. Когато говорим за Божествения свят, разбираме тази вътрешна промяна, това вътрешно смекчаване на човешкото сърце. Аз считам една бурна тъмна нощ за нещо много красиво и ще ви кажа защо: една такава нощ може да бъде благословение за мен. Представете си, че съм човек, който цял живот е ходил насам-натам безцелно, нищо добро не е направил и като обикалям така през тази тъмна бурна нощ и се заблудя из гората, изведнъж виждам, че се

отваря някъде един прозорец и светва малка свещица. Аз се упътвам по направлението на тази светлина и влизам в колибката на един добър, благороден човек, който ми отваря книгата на Живота и ме упътва към Бога. Тази нощ не беше ли за мен едно голямо благословение? Тази нощ ме спаси.

Понякога пък добрият ден може да погуби човека. Представете си, че отивам при този човек, който ще ми покаже пътя към Бога, но минавайки покрай една кръчма, гледам – вън насядали около масите мои другари, които пият и се веселят. Денят е красив, приятен, хубаво Слънце грее; като погледна към тях, казвам си: „Кой ще ходи сега при този човек, не е ли по-добре да се отбия тук и да се повеселя?“. Отбивам се и пропускам своето благо – този хубав ден успява да ме съблазни. Не мислете, че външната обстановка е нещо реално; не, тя не е нещо меродавно и не мислете, че в нея е скрито вашето благо. Не мислете, че вашето здраве всякога крие вашето щастие – може би понякога в някоя болест се крие вашето щастие. Толстой сам е казвал, че при всяка една болест и след всяко оздравяване му идвала по една хубава идея, придобивал по нещо Божествено. Понякога човек изглежда така, като че ли нито е тук, нито е на Небето, но след това минава в една нова фаза. Тъй щото истинското здраве седи в това човек да се намира в съгласие с Бога, да е в съгласие с праведните и добри хора по лицето на Земята или с онези хора, които живеят горе на Небето.

Всички трябва да се стремите да бъдете образец на чистия Живот. Гледам, че сега между вас има едни особени навици, които си обяснявам така: всички сте влезли в една област на омагьосания свят. Почти всички хора от религиозните общества минават през тази област; тя се отличава по това, че отвън не се дава никаква Светлина и кой колкото Светлина има, дотолкова осветява Пътя си – всеки свети за себе си, а самата зона е тъмна. В тази тъмна зона ще се срещнете с много същества, изостанали от хиляди години в своята еволюция, и те ще

се нахвърлят върху вас като хищници, ще се ползват от вашата Светлина, ще ви нападнат със своите критики, ще ви казват: „Ти си такъв, ти си онакъв“ – целият свят за тях е лош. Най-после, когато изгубите Вярата, нахвърлят се усилено върху вас и ви казват: „Ами и ти не си от светците, от теб по-долен грешник няма в света, да не мислиш, че си тръгнал в правия път! Едно време и ние като теб тръгнахме в този път, но нищо не излезе. Остани и ти при нас, ще ти покажем с какво се занимаваме!“.

Ако им повярваш, ще останеш жител на тази омагьосана област, за да им слугуваш. Сега няма защо да слушате чуждите съвети. Който минава през тази област, ще си запуши ушите, за да не ги слуша; щом излезете от там, ще си извадите памука от ушите и ще чуете най-хубавите работи. Когато минава човек през тази област, трябва да бъде глух.

Светът може да се поправи, но нас ни трябва методи. Бог притежава всички начини и методи за поправянето на света, Той ще го обърне. За да можете да помогнете на себе си, за да можете да помогнете на своите ближни, трябва да научите методите на Бога. Често вие четете Евангелието и не можете да го разберете – защо? Защото духовното не може да се предаде в книга. Например вземате една нарисувана лампичка, но тя представлява ли светлината – не, тя е само мнимо изражение на светлината. От нея може ли да излезе светлина – не може. Първото условие, когато дойде Божественото в човека, е в ума му да стане поне една малка промяна и той да е доволен от всичко онова, което Бог му дава – да работи най-малките работи и да гледа да реализира всяка добра мисъл или всяко добро желание, колкото и малки и да са; защото хилядите, милионите капки образуват изворите, многото извори образуват реките, многото реки пък образуват морето. Силата на човека седи в тези малки подтици, в тези малки добрини, които той може да направи. Всичко, което ви говорих, го разбрахте, нали?

Учителя нарисува едно минаре.

Вие знаете, че на тия минарета, на което и стъпало да се качи, ходжата все едно си говори; така и вие, колкото и високо да се качите, все едно си говорите. Една сестра казва: „Ти не разбираш какво нещо е говоренето на Духа“; и другата казва същото. Не, това е говорене на ходжата от минарето. Говори ли някоя сестра така, аз ще ѝ кажа: „Да, сестро, ти говориш много хубаво, но хайде сега да отидем при един болен, да направим една молитва. Ти, понеже разбираш по-добре, ще ръководиш, а аз само ще пригласям, та дано помогнеш. Ти от по-дълго време служиш на Бога, направи каквото знаеш, пък аз ще донасям вода и ще пригласям“; а пък вие казвате: „Не, сестро, с такива работи не се занимавам – кармата на този болен още не е изтекла, няма какво да му помагаме“. Въпросът за кармата седи другояче: ти се притечи на помощ, пък не мисли за кармата на другите.

Аз гледам от друга страна на въпроса: лошото, което се явява в човека, не е лошо, то е само за изпитание, понеже трябва да има нещо в живота на човека, с което да се изпитва неговата сила. Лошото в човека е положителната страна на неговия живот; ако той е разумен, ще знае как да се справя с тези силни движения. Ако една мисъл е силна в него или ако едно чувство е силно в него, или ако говорът му е силен, той ще употреби всичко това за свое Добро. Не е лошо човек да се гневи – той ще хване гнева си и ще му каже: „Слушай, толкова години вече, откакто съм те родил, храних те, ти яде, пи, сега вече е време да те впрегна на работа и да ме слушаш!“. Ще му покажеш тоягата и ще го питаш: „Ще ме слушаш ли? Най-първо ще се научиш да мируваш, после ще чакаш, ще слушаш и само когато ти кажа да хванеш някого, ще го хванеш! Докато не ти кажа нищо, ще слушаш моята заповед!“; той ще каже: „Слушам, ваше високоблагородие!“ и само ще седи и ще пита: „Време ли е да го хвана?“. Той седи, точи си ножа ден, два, три, чака, но аз всеки ден го извеждам в гората с брадвата и му казвам: „Започвай!“; като се върнем, питам го: „Доволен ли си?“ – „Доволен съм“. Накарайте

гнева да сече дърва, да маже – това е негова работа, той ще я свърши отлично.

Сега да се върнем към съществената мисъл: на всички ви трябва една вътрешна работа в живота, но каквато и работа да започнете, мълчете си, никому нищо не говорете. В окултната наука има едно правило: каквото вършите, никому няма да го разказвате, само плодът трябва да се покаже навън – така трябва да работят музикантът, художникът, поетът и всеки друг. Ако хората слушат упражнението на музиканта, те ще се отегчат, затова той сам ще свири и ще се упражнява. Кога ще свири пред хората – когато завърши своето учение или когато завърши своята картина, или когато завърши своята поезия. Сега трябва да мълчите, но да не млъкнете за всичко – не, ще мълчите за съществените работи! Ако разбираш буквално, ще млъкнеш и някоя сестра ще те пита нещо, а ти ще мълчиш; пак те молят да кажеш нещо, ти пак мълчиш. Не, това е буквата на нещата, аз говоря за същественото – само за него ще мълчиш. Някоя казва: „Ама Учителя казва да мълчим!“; не, това е разбиране по буква – ще мълчиш за същественото. При друг случай мога да кажа да говорите и тази сестра, която ме разбира буквално, ще започне да говори, и то безспирно. Другите ѝ казват: „Млъкни вече!“, а тя кара пет, десет, петнадесет, двадесет минути, че и половин час, не може да спре – „Ама Духът говори в мен!“. Ако Духът говори в теб, ти ще кажеш нещо умно и ще млъкнеш, после пак ще проговориш и пак ще млъкнеш. Ако аз участвам в двадесет събрания, какво трябва да направя? Ще поговоря тук пет минути и ще отида на другото събрание, там ще поговоря малко и ще отида на третото събрание, и там ще поговоря малко. Тъй щото когато Духът ми каже да говоря, това значи, че на едно място ще млъкна, а на друго ще говоря; а вие разбирате, че като заговорите на едно място, трябва да не преставате през всичкото време. Малко ще говориш! Ще ме попита някой: „Ти вярваш ли в Бога и как вярваш?“; аз ще му кажа: „Ела утре на гости у дома!“. Той ще дойде,

ще го нагостя добре, ще го разведе из градината си, ще се поразговоря с него. – „Ама кажи ми нещо за Бога!“ Аз ще му кажа: „Ела утре пак у дома!“ – това е разрешението на въпроса, а няма какво да му разправам как вярвам в Бога; щом ме пита, ще му кажа: „Ела утре у дома“, нищо повече.

Какво нещо е свещта, какво нещо е нейната светлина? Какво нещо е книгата, какво е нейното съдържание? Какво нещо е човекът, какво нещо е душата, какво нещо е неговата мисъл – това е животът на човека. Какво нещо е Духът – това е неговата сила. Какво нещо е Бог – Той е всичко. Това са философски отговори на тия въпроси.

Когато излезете вън и ви питат за това, което съм ви говорил, какво ще кажете? Някои ще кажат, че нищо не са разбрали, а други ще кажат, че съм говорил много велики неща. Питам ви: защо ви е Светлината? За да четете книгата на Живота; тази книга е самият човек и в нея той ще разбере себе си.

Сега ще ви оставя сами да мислите, да не се объркате и кой каквото е разбрал, сам да го приложи, да не иска много. И най-малкото приложение ще бъде добро. Накарайте тази лампичка да свети! Силата е в малкото; всеки да намери в себе си един метод, да приложи и най-малкото, да направи едно най-малко Добро.

Вие сте слушали много работи за вашия ум, за вашето сърце, за вашата воля, но от тази беседа искам да извадите едно малко приложение. Ще обясня думата *приложение*: представете си, че имате отделни части, от които трябва да се образува един мост; освен подпорите, които са нужни за моста, още какво се изисква – изисква се една съединителна брънка отгоре. Следователно един човек на друг не може да се наложи; ако мислите, че можете да се Наложите, това е криво схващане. Между единия и другия може да има само съединителни нишки.

Следователно всеки човек, от каквата и категория да е, има съединителни нишки. Вие трябва да се стремите да не късате тия нишки, а да образувате колкото може

повече от тях. Колкото повече такива нишки има, толкова повече Животът става по-хубав, по-красив; или, с други думи, колкото повече Възвишени духове ви обичат и изпращат своите мисли към вас, толкова животът ви ще бъде по-смислен, по-красив, а колкото по-малко мислят за вас, толкова и животът ви ще бъде по-обикновен. Когато разбиват планините, не викат на помощ златото, а желязото; когато преплават реките и моретата, не викат на помощ камъните, а дърветата.

Следователно в ръката на умния човек копие то може да се превърне в перо, за да напише нещо хубаво с него, а който е още по-умен, ще превърне копие то в език и ще пее с него. Тъй щото който не разбира, ще има копие; който по-добре разбира, ще има перо, с което да пише; а който още по-хубаво разбира, ще има един мек, хубав език, с който ще може да изказва най-хубавите Божии слова.

Сега искам вашето копие да се смекчи и от желязо да се превърне в перо; перото да се превърне в един хубав, мек език, с който да изказвате най-красивото, най-доброто в света, но трябва не само да го изказвате, а и да го прилагате.

18 декември 1925 г., 16 ч., София

БЕЗ НАУКА НЯМА СПОЛУКА

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!
Размишление.

Ще взема един стих, който казва: „Без наука няма сполука“; с други думи, сполуката зависи от науката. Съвременното човечество е в стълкновение със своите стари вявания, със своите стари схващания и това е много естествено. Представете си кон, на когото е присъщ навикът да рита – той е присъщ на неговата култура, на неговото развитие и от хиляди години на миналото е служил като оръжие против неговите врагове, за да пази живота си; не е нещо лошо от страна на коня да рита, това е средство да се брани. Но представете си съвременния кон, впрегнат в една каруца, който иска да рита по същия начин – нали ще бъде смешен? В този случай конят трябва да се отучи от навика си да рита. Понякога във всички хора има такива ританици, такива навици, които в миналото са били потребни, но при сегашните условия са вредни; те не трябва съвсем да се изкоренят, но трябва да се обезвредят, защото не са на мястото си. Вие трябва да имате предвид вредната им страна – един вреден навик никога не принася полза; той е бил полезен някога, но сега не е.

Казвате: „Без наука няма сполука“. Може ли някой да стане турист, без да пътешества, без да ходи по високите места; може ли някой да стане цигулар, без да се учи да свири; може ли някой да стане певец, ако не се е учил на това? В каквото и да е изкуство той трябва да посвети дълги години, цял живот трябва да посвети, за да го научи. И чудното е, че съвременните хора (не всички, но някои от тях) са мислели и мислят, че християнството може да се усвои по един много лесен начин; не, по

същия закон принципите на християнството изискват цял един живот, за да се приложат. И не само трябва да се приложи едно учение, но резултатите, които се добиват, трябва да се запазят. Всички говорят за хубавия глас на една певица, с който е природно надарена, но ако не пази своето гърло, ако обича да яде люто и да пие студена вода, ако е немарлива към гласа си, мислите ли, че за дълго ще го запази хубав? По същия закон и човешкото сърце трябва да се пази. Някои казват, че човешкото сърце било развалено и следователно няма какво да се пази; така е, но когато един човек се обърне към Бога, неговото сърце се обновява и ние говорим именно за тези сърца.

Вие искате да вървите по Пътя и да прилагате вече, защото сърцата ви са обновени, но питам: тези обновени сърца ще ги изложите ли на външната промяна? Пазене трябва – това вече е наука. Може някои да се чувстват слаби и да мислят, че друг трябва да се грижи за тях – така, както в ранната възраст на детето майката се грижи за него. Когато е на една година, има нужда други да се грижат за него, но когато стане на пет, десет, двадесет години, то ще се грижи вече само. В Разумната природа е това – Бог така е дал, че във всеки човек са вложени тия качества и той трябва да ги пази.

Другото условие изисква всеки човек постоянно да работи, никой от вас не трябва да бъде в бездействие! Щом човек започне да се отпуска, той е в бездействие. Вземете и най-видния цигулар, който знае да свири хубаво, лишете го за един месец от цигулката му и той започва да се нервирва; дайте му цигулката и веднага ще стане весел. Вземете един учен човек, лишете го от труда му и той ще започне да се нервирва. Вземете която и да е къщовница, лишете я от потребното ѝ въщи и тя ще започне да се нервирва. Всички трябва да работите!

Сега ще кажете: „Ние нямаме условия за работа“. Не зная, може би вие нямате условията на един цар, нямате условията на един пръв министър в Англия или условията на някой милиардер в Америка, или условията

на някой шах в Персия, но казвам, че вашите условия, тези, в които сега живеете, са хиляди пъти по-добри, отколкото условията на шурците и условията на врабците. Аз наблюдавам врабците: когато времето е лошо, те влизат в една дупка, после излизат, не могат да останат там. Влизат под керемидката на някой покрив, излизат, повикват другарчето си, влизат заедно вътре и казват: „Слава Богу, намерихме място, където да се подслоним, тук ще прекараме!“ – такива са разсъжденията на птиците. Ние казваме: „Те са птички, задоволяват се с малко“; а ние с какво трябва да се задоволяваме? Добрата черта на тия две врабчета, която ме радва, е тяхното доволство – като намерят една дупчица, благодарят на Господа и казват: „Тук е добре, няма да ни духа вятърът“, сгушат се и двете вътре, доволни са. Има ли нещо по-хубаво от това? И през цялата нощ тия две птички са доволни. Те имат Божието благословение, защото се казва в Писанието за тях: „Без волята на Отца нито едно врабче не може да падне на земята“; и техните ръководещи Ангели им казват къде има някоя дупчица за тях, насочват ги към това място по инстинкт и те им благодарят.

При условията, в които сега се намирате, животът не може да бъде така приятен. Хората нямат идейни разбирания за нещата, понеже сега човечеството се намира при най-трудни условия, минава през най-гъстата среда – най-гъста е материята и няма благоприятни условия за работа. Представете си един земеделец, който има четири-пет хиляди декара земя, но капка дъжд не е валил – той има всякакви плугове и приспособления, но земята е твърда като камък; питам: как може да се оре при такава твърда почва? Следователно той трябва да чака да падне дъжд, да падне влага, а тази влага в духовния живот всеки трябва сам да предизвика. Аз ще ви дам един пример: когато българите нямат огниво, взимат две дървета, започват да ги трият и минават час, два, три, докато те се сгорещат много и се образува огън. И вие като българите ще настоявате, ще търкате и може би час

или два ще минат, докато произведете това състояние на огън; произведете ли го, вече можете да сготвите хубаво ядене на този огън, може да си опечете хляб, може да си сварите и водица.

Сега ние ще приложим това в живота, защото този същият закон е верен и по отношение на човешките чувства. Ако човек е ангажиран с външния свят, той съвсем не може да се отстрани от него – ако цялото му внимание е погълнато от света, всичката му енергия ще бъде изсмукана. Представете си лекар, който препоръчва на някой пълен човек да се къпе в морето; ако той седи целия ден в морето, какво ще стане с него? Достатъчно е да седи един месец по четири часа, за да изгуби и малкото здраве, което има. Ако трябва да прави морски бани, нека влиза във водата само за пет минути, достатъчни са му. Някой пита: „Не трябва ли да живеем в света?“; ще живеете в него само пет-десет минути. Под *свят* ние разбираме условията, т.е. водата.

Благоприятните условия понякога са приятни, а друг път не са. Допуснете сега, че имате възможност да ходите всяка вечер на представления, на концерти или на подобни такива – ако всяка вечер ходите, какво ще добиете в края на краищата? Ако познавате всички пиеси, ако знаете коя как се е изиграла, какво ще спечелите? Една-две пиеси през живота са полезни, но многото посещения на театри и концерти втръсват. И религиозният живот на хората е подобен и аз не препоръчвам на хората религиозен живот; под *религиозен живот* подразбирам външната страна. Религиозният живот трябва да бъде отмерен. А когато говорим за духовния живот, той е същината на човека – всяко същество е духовно в същината си. Религиозният човек трябва да изпълнява, но ако всичкото му внимание е погълнато от външната, обредната страна, изгубва се вътрешната същина. Вие, като ученици, трябва да се пазите – щом съзнанието ви се напълни само с външни форми, образува се едно вътрешно разбъркване, човек става недоволен от себе си. Човек расте на височина до

определена възраст, когато растенето спира – растене и спиране се сменят във вас периодично. Застой ще има и този застой не е нищо друго, освен моментът, когато вашето растене спира и започва растенето на друго същество; през това време вие ще набирате известна енергия за следната година, за да можете да продължите тогава растенето си. Вие искате всякога да сте радостни, да скачате, но това е невъзможно. Едно дете, след като скача десет часа най-много, заспива, скачането му престава, а щом се събуди, усеща отмяляване на краката.

Без наука няма сполука. Трябва да изучавате основните правила във вашия живот и ще се стремите да бъдете доволни от малкото знание, което имате – това знание да служи като основа за нова придобивка, която можете да прилагате всеки ден. Всички искате да служите на Бога, но ако ви попитат по кой начин може да се служи, ще го определите ли? Служенето на Бога всеки ден може да се изпълни по хиляди начини. Човек може да служи на Бога като обработва своите мисли и облагородява своите чувства, калява своята воля, заздравява тялото си, пресъграща го; след това може да влезе в обществото, да служи на всички хора, да изучава техния живот и да им помага. Следователно първата фаза на всеки един живот трябва да започва с обработване на човешките чувства.

Аз ви говоря за обработване, а не зная дали вие сте правили усилия да обработвате вашите чувства. У съвременните религиозни има един навик, който е останал от техните прадеди, а именно: някои богаташи, когато осиромашеят, не отиват да работят, а седят и ровят в ума си за някой свой богат чичо с цел да му пишат да им изпрати малко помощ или пък започват да се интересуват за старата си богата леля; те ровят навсякъде в своите тейфтери и очакват отнякъде да им дойде даром нещо, малцина обаче са тези, които могат сами да работят. Съвременните религиозни хора приличат на тия, които вървят по лесния път – отиват в църква, запалват една свещ, прекръстват се три пъти и после седят. Такъв човек

три пъти ще отиде на църква, но работа няма да похване – сутрин ще отиде, на обед ще отиде и вечер ще отиде. Не е трудна работа да се молиш три пъти на ден; и вкъщи може да се молиш, това е лесно, но кажат ли ти да отидеш в някой град, за да помогнеш на бедни, ти казваш: „Тази работа е мъчна, не е за мен“. Да, и тази работа е Божия работа – ще претърпиш малко страдания, но ще отидеш да помогнеш!

Тогава пък се явява друго положение и ти казваш: „Аз искам да чуя гласа Божий, че тогава ще отида!“. Съществува такъв пример: Йон, когато чу гласа Божий, взе си багажа, качи се на кораба и хукна да бяга. Някой път хората изпълняват точно това, което Бог не иска. Когато Бог каза на Ананий: „Иди на тази улица, там има един човек, който се моли“, последният отговори: „Аз го зная, той е опасен човек, страх ме е да отида при него“. Тогава Бог му каза: „Не бой се, той се моли – иди при него, аз ще ти кажа какво трябва да направиш!“. Така човек разговаря от страх да не попадне в клопка.

Затова казвам: наука се изисква, без наука няма сполука. И потребна е тази духовна, тази вътрешна опитност – всички трябва да се стремите към това. Малката опитност, която имате, трябва да я използвате, да я прилагате. Трябва да различавате вашите състояния: много пъти могат да се промъкнат във вашето сърце и във вашия ум посторонни чувства и мисли, които да спънат вървежа ви, могат да се промъкнат желаниа, които не са ваши, или мисли, които са чужди. Всеки един от вас ще работи над себе си; именно с това, което принадлежи на вашия живот, започва самовъзпитанието. Понякога се явяват чувства на подозрение или един вътрешен страх. В религиозния ви живот ще настъпи един период, в който ще започнете да изпитвате страх без никакви причини: като седиш вкъщи, те обзема един вътрешен страх – защо е това? Всички ще го претърпите. Друг път ще започнеш да мислиш, че сърцето ти ще спре, че ще умреш и няма да можеш да се приготвиш. Тия положения са все мисли на някой от външния свят.

Първото правило е: без наука сполука няма. В чисто духовния живот, когато вървите по Божия път, нещата не могат да се случат по друг начин, освен както Бог ги е определил. Едно нещо има, което вас, сестрите, ви спъва и то е следното: между вас няма онази наука, т.е. вие не знаете как да се оценявате и между вас няма тази хармония, която е потребна. Вие всички ще се съгласите, че я няма. Това не е лошо; когато се съберат в един хор, няма всички знаят да пеят, няма всички познават нотите? Не, онзи капелмайстор ще ги учи на нотите и няма да мине една година, когато между певците ще има хармония. Ние можем да създадем хармония. Когато човек иска да пее, той може да се научи да пее; когато не иска да пее, и най-добрият учител по музика не може да го научи.

Това хармонизиране не е един външен процес и с думи не става – можем да кажем: „Хайде да се хармонизираме“, но от това нищо не излиза. В Невидимия свят има различни методи: Бог най-първо започва чрез съвет и внушение. Ако човек не иска да слуша, има и външни начини – ще дойдат земетресения, мор, глад, болести, сиромашия и т.н. – това са все методи за изправяне на хората. Не мислете, че у Бога има някаква слабост; Той е дълготърпелив, чака хората да се изправят и да изпълнят волята Му, но дойде ли последният час на послушанието, тогава всичките грехове на хората трябва да се изправят. Ние не трябва да бъдем от тези, които чакат да дойде Божествената тояга, че тогава да влязат в правия път.

Аз вярвам, че във всички ви има едно горещо желание да се домогнете до вътрешната Истина. Мнозина казват: „Искаме да знаем Истината“. Аз превеждам думата *Истина*: вие искате да бъдете свободни. Но за да дойде човек до Свободата, трябва да има Живот, трябва да има Светлина. Най-първо трябва да има Живот, след това – Светлина, Знание, а след Знанието иде Свободата; след Свободата вие ще научите какво нещо е Истината. Казаха евреите на Христа: „Ние сме свободни“, а Той

отговори: „Всеки, който прави грях, е роб на греха, значи не е свободен“; щом човек греши, той не може да бъде свободен и следователно ще бъде лишен от едно от най-хубавите си чувства – да усети вътрешната Радост на Духа. А Свободата е отношение с най-разумните същества. Ако си в един модерен съвременен симфоничен оркестър, няма да те питат за твоя произход, а всичко ще се определя от твоето свирене – няма да те питат какъв е произходът ти, а ще ти дадат един стол и парчето, което трябва да свириш, и веднага онзи, който дирижира оркестъра, ще разбере кое място да ти даде. Можеш ли да свириш хубаво, ще ти даде първото място; не свириш ли хубаво, на последното място ще те сложи. Тъй е в един оркестър, тъй е и между военните – най-силният взема първото място, най-слабият взема последното. И в обществото е така, и в Невидимия свят е същото.

Онзи, който използва условията, които Бог му е дал, който е прогресирал и е добил познание, за него има сполука и Съществата в Невидимия свят имат много добро мнение за него; като разгърнат живота му и видят, че той е изправен във всяко отношение, те имат добро мнение за него. За друг, който донякъде е бил изправен, но после е направил много черни точки, какво мнение могат да имат? Ще каже някой: „Искаме да поживеем малко, че после ще се поправим“. Щом кажете, че може да се поправите, тези Същества отварят книгата на миналото и поглеждат дали в миналите ви съществувания има някой красив живот; този живот те ще вземат и ще го пренесат, за да създадат нещо красиво сега за вас. Като говоря за човешкото самовъзпитание, разбирам, че всичко красиво от миналото вие трябва сега да предизвикате в ума си; или казано на вътрешен език, човек ще се моли, за да се предизвикат хубавите, красивите чувства, с които да работи занапред.

Сега не зная на какъв изпит трябва да ви поставя, за да видим колко сте хармонизирани вие, сестрите. Аз бих желал от всичко, каквото става и каквото се

говори тук, нито думица да не излезе навън; до един месец никой отвън да не знае нищо. Е, можете ли да го направите? Вие ще кажете: „Можем да го направим“, но после все ще изнесете нещо. Откъде излиза, откъде успява да проникне? Това, че обичате да говорите навън, не е лошо (то е един добър навик, защото така се предава културата), но прилича на ритането на коня. Имаш ли такива навици, трябва да бъдеш внимателен, ще кажеш: „Няма ритници!“.

Някой път мълчанието е злато. Това не значи, че винаги трябва да се мълчи – щом нямаш навици, щом нямаш никакви задължения, можеш да говориш колкото искаш. Сега вие всички сте научили изкуството на говоренето. Има такива кореспонденти, особено в Америка ги има много – там плащат големи възнаграждения на хора, за да събират новини и да се пълнят вестниците. Е, на какво прилича това? Ако ви дам една задача, вие ще я раздрънкате, преди да сте я изпълнили. Аз нямам нищо против след като я изпълните, тогава да я разправяте; а вие ще я раздрънкате наляво-надясно, след което тази задача няма да стане и вие ще търсите причината. Не че го правите от някоя зла воля. Аз ще ви помоля да мълчите, защото мисля, че сте вече израснали, че разбирате нещата.

У човека съществуват придобити навици – например има един проповедник в Америка, който като говори, си мърда рамото. Лоши са тия навици и всеки трябва да се стреми да ги обуздае. Другите, които слушат този проповедник, се смеят, а той не се досеща, че си мърда рамото. Там е проблемът – много пъти ние искаме да поправим някоя своя слабост, а когато говорим, я забравяме. Не, ти ще контролираш ръката си! Не е лошо това, че той си мърда рамото, но има случаи, когато ръката трябва да се подчинява на човешкото съзнание; тя трябва да слуша, нищо повече – дисциплина трябва да има. Ами ако окото започне да прави каквото си иска или пък лицето – знаете ли какви гримаси ще правите? Не,

лицето трябва да слуша! Въобще, няма желание, което човек не може да реализира. В дадения случай всички неща могат да се контролират.

Сега ще ви дам едно упражнение, в което до следващото събрание трябва да вземете участие всички, които ме слушате сега: всеки петък, т.е. четири пъти през този месец, ще ставате точно в 4 ч. сутринта и цял един час ще прекарвате в размишление, но дълбоко размишление. Ще се молите за благословение и за хармонизиране както за себе си, така и за малката група тук, с която да се хармонизирате вътрешно. Цял един час ще бъдете в размишление и ще се молите. Ще знаете: точно в 4 ч. – на духовна работа.

Когато дойдете тук на идващото събрание, който от вас не е спазил правилото, да си каже сам. Ще си напишете имената, за да видим кои сте. Или пък искате да не ви знае никой? Защото ако се узнае тук, навсякъде ще се разпространи из София и всички ще научат – там е лошата страна на говоренето. Следователно втората част на задачата е мъчна; първата част е лесна, но щом дойдете до открито признание, ще развалите всичко. Аз ще направя друг един опит: ще открия колко души от вас не са изпълнили правилно задачата, без да си признавате вие. Следният път ще имаме смятане – аз ще получа от вас само числа и ще зная колко души не са изпълнили задачата си; следният път ще имаме едно приятно забавление по смятане.

Вътрешната хармония е необходима за развиване на човешките ум и сърце; тя е необходима за здравето на тялото и за неговото благосъстояние. Невидимият свят е свят на вътрешната хармония. От Невидимия свят са готови винаги да услужат, щом има хармония, но ако хората не са в съгласие, от там нямат разположение да помагат. И ако работите ви никак не вървят, трябва да знаете, че в живота ви има нещо, което куца. Дойде ли хармонията, Невидимият свят е много точен. При хубавото цвете всеки се спира, хубавия извор, хубавите

местности всеки посещава; музикант, поет, художник – всичко, което е възвишено и красиво, всеки обича да слуша, всеки обича да гледа, понеже то е Божествено. Аз не говоря за човешките работи, а Божествените работи без изключение всеки обича да слуша.

Ако ние говорим за нещо по Божественому, то има цена; Божественият живот, без разлика в кое да е същество, има цена. Когато говорим като хора, то е друго, но когато говорим по Бога, там има една особена Благодат. Желая всички да говорите по Божественому. Спрете се, кажете: „Това, което аз говоря, по Бога ли го говоря, или по себе си?“; и ако мълчите, пак се запитайте: „Когато мълча, по Божия Дух ли е, или е човешко?“, защото има мълчание по съображение. Казват, че и глупавият, като мълчи, минава за умен. Ако аз мълча, когато говори някой, това не е от незачитане, а отделям част от времето си за него. Когато друг говори, мен ме интересува неговата реч – това мълчание в мен е Божествено, интересувам се какво иска да каже той. А друг, като седи, движи ту лявата си ръка, ту дясната, мърда се на стола – това е човешката страна на мълчанието. Божественото търпение е слушане, то е най-красивото нещо. Ако се научите всички на умението да слушате, това е много. А в събранията ви това твърде малко е застъпено.

От друга страна, в човешкото говорене има една опасност: когато един човек е подпушван дълго време, той е като събрана вода, която изведнъж е пусната да тече; такъв човек започва да говори и после пак млъква. Но в Божественото говорене законът не е такъв; там само когато сложиш стомната си под извора, чуваш гласа, а после Господ ти казва: „Взemi си стомната от извора, защото повече, колкото и да стоиш, нито капка няма да влезе вътре; взemi си стомната!“. Колкото се е напълнило, достатъчно е за теб. Нещата са приятни, докато стимулират в нас желанието, защото ако говориш дълго време, има хора, които са много чувствителни и казват: „Не ми говори повече, защото ще ми се размъти умът!“; а има други, които казват: „Кажи още, още

говори!“ Някои казват: „Стига, много съм уморен, повече не мога да издържам!“ Това е Божественото: ще дойдеш до една мярка и ще се спреш; не бързай и за себе си не желай повече, отколкото ти трябва.

Понякога имаш неразположение на духа, отпаднал си, унил си, сякаш си изоставен – ами че то е едно прекрасно състояние. Не са те забравили, но Господ казва: „Не си научил урока“. Страданията са път, за да се събереш в себе си. Какво представляват страданията – те са едно красиво състояние на духа. Който е силен и който благодари, че страда, няма да минат един-два часа и изведнъж ще му просветне. Една славянка била скръбна, но като правила този опит, след два часа започнала да танцува. Така е и у децата. За да изразим своята радост, ще се разиграем. Ние мислим, че танцуването е едно грешно състояние; не, но трябва да танцуваш, когато трябва, и да седиш, когато трябва. И Давид игра пред израилския народ, а жена му се засрами и каза: „Как се е разиграл царят пред народа по такъв демократичен начин!“; той играе, тя обаче осъжда неговата постъпка.

Сега, едно от правилата е, че тези тъжни и скръбни състояния на обезсърчения, които идват, вие схващате криво. Най-голямата илюзия понякога е следната: вие седите и мислите, че сте изоставени от всички. А били ли сте в положението на онзи, който е заровен в гроба? Вие не сте ходили при мъртвите да видите какво е тяхното състояние – то с хиляди и милиони пъти е по-ужасно, отколкото вашата самота въкъщи; заровеният седи в земята, чака, докато се освободи, и след това всички духове се нахвърлят отгоре му. Той плаче, страда, докато се разнищи съвсем и остават само костите му; и тогава се освобождава и казва: „Отидох вече!“. Една последна нишка само остава и той се радва в душата си, че цялото тяло се е стопило и че се е освободил от него, защото това физическо тяло, в което е човек, е един затвор. Следователно тия състояния, в които може да се намерите, да не ви плашат, а ще си кажете: „От моето състояние има и по-лошо“. Това да го знаете. Към красивото ще се стремите, а с другите лоши

състояния ще регулирате вашето неразположение – това е наука и тази наука прилагайте в Живота си.

Влезте в положението на подобните – старайте се тогава да създадете в себе си едно чувство на милосърдие. Не е лошо човек да се ожесточи, но се старайте да предизвикате, да събудите в себе си Божественото чувство на милосърдие, защото иначе човек най-първо вреди на себе си, да оставим другата лоша страна; когато човек се ожесточава, разрушава в себе си хубавите неща. Най-първо, за свое добро ще се обърнете и ще кажете: „Няма да причиня вреда на себе си!“. Ожесточението е вредно за самия човек, защото се изгубват връзките между него и Бога. Ако един ученик се ожесточава, той губи връзката с Учителя си. Първото условие, за да може Бог да действа във вас чрез Любовта Си, е човешкото сърце да бъде милостиво и меко – никакво ожесточение. Онова състояние, когато човек е готов като дете да възприеме, да забрави – то е милосърдие. Само това е достатъчно, разбрахте ли?

Сега ще ви кажа още нещо за упражнението: ще ставате точно в 4 ч., ще се стремите да забравите всичко и да се отдадете на дълбоко размишление. След като разгледате вашия живот, като пожелаете за себе си някакво Добро, като помислите как да подобрите вашия живот, ще помислите и за всички добри хора по целия свят – в Америка, в Австралия, навсякъде ще ги обиколите, ще се запознаете с най-добрите и най-учените хора в света, а после, ако ви остане време, ще се качите горе на Небето, при Ангелите, и там ще се постараете да се запознаете с тях. Така за един час ще си направите една хубава разходка, една отлична духовна разходка по цялата Земя и по Небето. Но не бива да заспите – когато идете на Небето, ще гледате да не останете там.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

21 януари 1926 г., 16 ч., София

ОГЪВАНЕ И ПРЕЧУПВАНЕ

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!
Размишление.

Има едно положение, при което човек постоянно се учи и никога не се научава. Ако жената наполовина е омесила хляба или не го е опекла, свършила ли е добре работата си? Ако шивачката е ушила дрехите през куп за грош, добре ли е свършила работата си? И ако вие чакате Ангелите да дойдат от Небето, да ви вземат на ръце, да ви дадат китара и да ви наградят с венци на главите, готови ли ще бъдете за това положение? Желанието ви е отлично, но на човек, който не знае да свири, може ли да му се сложи в ръцете китара, и на една глупава глава може ли да се сложат венци? Разбирам глава, но разумна.

Сега аз ви говоря това според степента на вашето развитие. Когато пожелаете да тъчете и отидете най-напред при една учителка, владееща това изкуство, която ви обяснява как се снове, ще разберете ли? Вие казвате, че разбирате, и тя ви оставя сами, но ако не сте се научили, ще плачете върху стана. Сега трябва да знаете, че Учителя няма да бъде постоянно между вас – един ден ще останете сами и тогава ще ви видим.

Има две неща, които са потребни за вас: мекият човек трябва да се огъне, а силният трябва да се пречупи; значи мекият човек образува кръга, а силният човек образува диаметъра. У вас има едно чувство на непреклонна воля – какво трябва да се прави с волята ви? Да се пречупи, но кога? Когато една непреклонна воля прави само зло, трябва да се пречупи – това и за мъжете, и за жените е вярно. Ако една жена е тръгнала по кривия път, трябва да се прегъне правилно. Прегъването е преминаване от едно състояние в друго – само тогава има огъване, само при

една огъната линия може да има Живот. Някой казва: „Аз не искам да се огъвам“; при обикновения живот няма огъване, но при преминаване от едно състояние към друго, от физическия към духовния живот, непременно трябва да има едно огъване, това е в реда на нещата. Ако Земята не беше се огънала, какво щеше да бъде нашето положение? Ако Земята беше останала валчеста като топка, нищо не би израснало на нея – щеше да бъде навсякъде равномерно покрита с малко вода и нищо нямаше да расте на нея, но тя се огъна и образува долините, пречупи се и образува планините. Когато се огънете, ще образувате долини, когато се пречупите, ще образувате планини – така ще дадете условия за развитието на вашия живот.

Думата *пречупване* и днес се схваща криво; *пречупване* означава когато вървиш точно в една посока, да вземеш направление, перпендикулярно на първото движение. Следователно това са качества или методи на самия Живот.

Мнозина от вас трябва да се огънете, и то трябва да се огънете на място, където е необходимо, а не навсякъде. Трябва да се огънете хубаво на необходимото място, за да се образува там един континент; трябва да се пречупите точно там, където може да се образува един планински връх, подобен на хималайските, и в този висок връх може да се зародят вашите идеи.

Тези изводи са такива, каквито и в Природата се срещат. Природата работи така и човек трябва да работи така. Очите ви какви са – изпъкнали или вдлъбнати? Вдлъбнати. Значи за да се създадат очите, е необходимо едно вдлъбване навътре. После, за да се създадат ушите, пак има едно вдлъбване. Ако вие кажете: „Аз не искам никакво вдлъбване“, знаете ли на какво ще заприличате? Ако нямаше по лицето ви никакво огъване, на какво щеше да прилича то? Благодарение на това огъване се ражда и красотата. В носа има едно пречупване, а във веждите има едно прегъване.

Сега вие ще възприемете това в най-добър смисъл – да се огъва човек, да се пречупва човек, но намясто!

Има хора, които се огъват от всичко, но това е друг въпрос. Огъването е вземане на правилна посока на нещата. Огъването е признак на мекота, а пречупването е признак, че човек може да издържи на всички напори. Острите неща всякога си пробиват път – вие трябва да се пречупите, за да образувате едно острие, с което да атакувате неприятеля си. Пречупването означава вземане на друга посока.

Сега някои от вас трябва да вземат перпендикулярна посока на движение спрямо своите възгледи. Например вие сте вземали много решения, но я ми кажете кое решение сте изгълнили досега, кое решение сте сложили в действие? Аз не казвам, че у вас няма никакъв стремеж. Когато се твърдят някои неща, човек трябва да се пречупи в добрия смисъл, да вземе едно перпендикулярно направление спрямо своето първо положение или трябва да се движи в кръг, да извършва хармонични движения. Казано по-точно, човек трябва да се движи или по диаметъра на своя кръг, или перпендикулярно на своя кръг; но това са научни термини, които трябва да се преведат.

Вземете думата *разпуквам се* – тази дума има и добър смисъл. Наистина, ако шишето ви се пукне, лошо е, вие губите, но когато житното зърно се разпукне, когато вашата заледена вода се разпукне, това е добрият смисъл на думата – нещата трябва понякога да се разпукнат. Когато разумният човек се разпуква, когато добрият човек се разпуква, от него излиза благоухание, а когато глупавият човек се разпуква, от него излиза воня. Казвам: лошият човек да седи, да не се разпуква, а добрият човек да се разпуква! И когато Господ иска да изпита някого, Той го взема, постиска го и го опитва. Нали и вие понякога вземате някой непознат лист от растение и като го стиснете, виждате, че издава воня? Така понякога и от Невидимия свят ви разпукват и вие издавате благоухание, но като постоите малко, издавате воня – ето защо често трябва да ви постискат.

Да допуснем, че имате една семка. Ако тази семка се разпукне сама по себе си, това разпукване ние наричаме разтваряне, разумно разпукване, но ако тя не се разпукне сама, ще могат ли слънчевите лъчи да влязат в нея? Следователно човек трябва често по този начин да разтваря душата си, а за да я разтвори, трябва да се освободи от известни временни предубеждения.

Временни предубеждения има във всички съсловия, във всички класи. У жените има особен род предубеждения. Когато се съберете на едно място, човек трябва да има един фонограф, за да чуе какво приказвате. Когато се съберете в интимния си живот, за какво приказвате, за новини, нали? В това отношение добре е човек да се интересува от новините, да говори, но трябва разумно говорене. Когато човек влезе в този Път, трябва да намери именно онези целесъобразни методи, с които Природата си служи, за да може с най-малко труд да извърши повече работа и да му остане достатъчно време да се занимава с полезни неща в живота.

Всякога, когато ученикът дойде до определена фаза на развитие, се излага на известни изпитания – излагат го вече на съзнателни изпитания, така е в законите на Природата. Това и в живота е вярно: когато имате едно малко детенце, никъде него изпращате – нито до бакалина, нито някъде по-далеч, но когато стане на петнадесет-шестнадесет години, изпращате го и на бакалницата, и някъде по-надалеч – защо? Защото разчитате на него. И като го изпращате, навън ще има и вятър, и град, и дъжд, и бури, и неприятности, но това е в реда на нещата. Сега вие сте станали малко по-възрастни и ще ви дойдат някои изпитания – ще ви изпатят до бакалницата, ще ви изпатят за дърва, ще ви изпатят вън от града и т.н. Ако отидете в Еленско например, ще видите, че жена, която носи повече дърва на гърба си, се счита за героиня, но ако някоя софийка сложи дърва на гърба си, всички вестници биха проглушили с това – биха писали: „Такова чудо виждало ли се е – софийски дами да носят на гърба

си дърва!“ . Питам: необходимо ли е човек да носи на гърба си дърва? Не е необходимо – то е една нужда, която ние сме създали изкуствено.

В тази посока вие ще изучавате себе си, в тази посока вие ще изучавате своето състояние, своето разположение, ще изучавате и обкръжаващите ви хора – всичко ще изучавате. Ще изучавате и времето.

Сега за десет дни ще ви дам следното упражнение: ще вземете една тетрадка и ще отбелязвате времето и вашите състояния сутрин, обед и вечер. Станеш сутрин, неразположен си – отбележи какво е времето; и на обяд, според състоянието си, пак отбележи времето, вечер – също. Десет дни ще продължи това упражнение, т.е. тридесет пъти. От него ще видим има ли някакво съответствие между вашите красиви състояния или вашето неразположение и времето навън. Понякога, когато вие сте радостни, вън времето ще е облачно, а друг път, когато сте скръбни, времето ще е ясно. Друг път ще видите, че когато сте скръбни, и времето е скръбно, а когато сте радостни, и времето е ясно. Интересно е да видите вашето състояние в колко случаи ще съответства на времето. Разбрахте как ще стане, нали? Сутрин ще си отбележите така: „Имам тежко разположение на духа“, по обед ще отбележите: „Ужасно съмнение ме обхвана“, а вечер: „Голяма ревност ме обхвана“. На другия ден сутринта ще пишете: „Ужасно малодушие“, на обед: „Озлобление“, вечерта: „Голямо отмъщение“. На третия ден сутринта отбелязвате: „Силна вяра“, на обед: „Голяма надежда“, вечерта: „Голяма любов“. По този начин ще пишете, а не по много. Ще отбелязвате часа и времето какво е – дали е облачно или ветровито, дали има Слънце, или не. Например ще пишете: „Слънцето тук-там се показва“; ако пък го няма, ще пишете: „Напълно облачно“ или „Ветровито“. Най-първо ще гледате какво е вашето състояние, а после – времето отвън. Ще започнете упражнението утре сутринта и ще видите кой как ще започне. Но ще се оставате спокойни и просто ще хроникирате известни ваши състояния.

Човек трябва да изучава своето естество и да не се безпокои от състоянията, които преживява. Често радостите, които имате, не са ваши. В Америка или в Англия например, когато някой господин е поканен на бал или на богата вечеря, а не разполага с хубав костюм, понеже ще му трябват няколко хиляди, той отива в магазин на някоя известна фирма и взема под наем костюм; ако му трябват украшения, и тях ще вземе, ще се накичи и тъй ще се яви, а на другия ден облича пак своите стари дрехи. Така също и вие някой ден сте радостни, но сте взели тази радост от някъде. Но аз не се лъжа: гледам, че някой се е разскачал, и казвам: „Този от едн-коя си фирма е взел тази радост“; после го гледам, че я е върнал, и казвам: „Втори път пак ще те поканят, пак ще вземеш назаем и хората ще те видят хубаво облечен, модерно докаран“. Човек трябва да има свой костюм.

Едно нещо зная: духовната Радост на човека е нещо постоянно, тя никога не се изменя, не се взема; тъй зная аз, а какво знаете вие – това е друго нещо. Отвън може да има бури, нещастия, но дълбоко в душата си духовният човек вижда Вечната радост. Той понася добре страданията – може да плаче по двадесет пъти на ден, но вътрешно пак е радостен. Това е опитност; важното е отвътре какво е състоянието, а не как се проявява външно. Радостта никога не се губи – тъй разбирам аз. И с Вярата е същото – може да дойдат отвън колебания, съмнения и други неща, но тя не се мени. Така е и с Надеждата, и с Любовта. Любовта никога не се губи, тя не охладнява. Така знаем ние, а как знаете вие – това е друг въпрос; тъй зная аз за себе си нещата.

Човек може да падне и да се охлузи – нищо не значи това падане. Нима един лъч, който е слязъл отгоре и е паднал на земята, е по-грешен от другите лъчи? Не, дошъл е да свърши своята работа и след като я свърши, неговото положение се изменя – щом е свършил работата си, той все е придобил нещо. Загубата в едно отношение е печалба в друго. Бог за наше добро ни изпраща на Земята

временно да пострадаме, за да придобием нещо хубаво и красиво – така зная аз. Някой казва: „Защо слязох на Земята?“; екскурзия сте направили. Сега сте избрали ден, малко неподходящ за екскурзия, но все пак това е приятно нещо. След дъжда, след облаците все ще се оправи времето, няма да бъде все така. Христос казва на учениците Си: „Сега имате скърби, светът ще се възрадва, а вие ще плачете, но после Аз ще ви видя и вие ще се възрадавате, и радостта ви никой не може да отнеме“.

По този начин вие ще работите практически, т.е. опитно ще работите. Подложени сте на изпит и никой не може да ви помогне, даже и Ангелите не могат да ви помогнат – и да искат, не могат, защото всяко нещо става по закона на Абсолютната свобода. Как ще помогнеш на онзи мързелив ученик, който не иска да учи? Учителят може да го прекара от един клас в друг, но знания трябва, добродетели трябва на човека – добродетели в нас трябва да израснат.

Като ви говоря за онзи идеален свят, подразбирам, че у човека трябва да се развият всички онези добродетели, всички онези способности; тогава той ще има сила за себе си и няма да има никакви животни около него, защото животните са признак на неговите слабости. Така разбирам този Живот. А вие сега се радвате и казвате: „Колко е хубаво!“; да, това е зальгалка за децата, така им се говори. От онези вътрешни добродетели трябва да бъде съграден този Живот; ако ги нямате, никой не може да ви помогне. Да живее от подаяние всеки може, но вие знаете какво нещо е подаянието.

Толкова пъти съм ви говорил и пак ви питам: можете ли да влезете в един съвременен симфоничен оркестър, ако не знаете да свирите? Там ще бъдете само слушатели. Може да искаш да свириш, но след като теглиш десет пъти лъка, капелмайсторът ще ти каже: „Бъди така добър да слушаш само!“; и няма какво да се обиждате, защото само онзи, който е способен, има право да свири. Когато дойдете до онзи свят, тъй ще бъде.

Имало благодат. Благодат има за онзи начинаещ, който цял ден стърже на цигулката, но за виртуоза няма никаква благодат – на него казват: „За теб благодатта е свършена, ти трябва да проявиш своето изкуство и да свириш хубаво, нищо повече!“. Сега аз говоря за вас, които сте виртуози. За вас, които сте ученици, благодат има колкото целия океан, но за виртуозите няма. Само виртуозът има права – той има право да свири така, както намери за добре, а ученикът няма права – той ще свири по правилата, по методите, които Учителят му дава. Като ученик, ще се подчиниш на дисциплината на училището: със съучениците си скандали няма да вдигаш, в клас няма да се смееш, няма да говориш, разумно ще отговаряш, ще мълчиш и ще се учиш. После, няма да се обличаш както искаш, в клас няма да ядеш семки, фъстъци, защото там не се позволяват такива неща. Ще попитате не сте ли свободни; никаква свобода няма, това трябва да се спазва в клас. Когато постите, това е признак, че сте ученици – въздържание трябва; само ученикът пости.

Ако вложите тези правила в живота си, ще имате известни добри резултати, но и ако не ги вложите, пак ще си учите уроците, защото Невидимият свят е строг и справедлив. Откакто светът е създаден, нито един Ангел не е успял да се промъкне, без да учи – всеки, който е опитал, винаги е слизал долу на Земята. Това са правила за всички, няма никакво снизхождение и лицепрятие – законът е еднакъв и за млади, и за стари. За онези, които имат съзнание, които искат да бъдат в онзи свят, еднакъв трябва да бъде законът. Да не мислите, че в другия свят има някакво лицепрятие, както в този – не, няма никакво лицепрятие; когато влезете там, ще очакват от вас да бъдете чисти, а Чистотата е качество само на безсмъртните души. Това трябва да знаете – смъртен ли си, Чистота нямаш. И Разумността е качество само на безсмъртните души – смъртната душа не може да бъде разумна. Истината, Правдата, Добротелта – всички тези добродетели са все качества на безсмъртните

души. Когато човек стане безсмъртен, и той ще има свои добродетели, и той ще има свой начин на разбиране, но всички те ще бъдат различни.

Понякога на човек му става толкова тежко, че му иде да си вземе главата и да бяга в гората. Е, ако гората можеше да лекува глава! Колко пъти сме ходили в гората, без да успеем да си излекуваме главата. Главата може да се лекува само когато Истината влезе да живее в човека.

И сега ще внесете в ума си мисълта, че в света, към който се стремите, лицепрятие няма. Вие не гледайте временния живот, не бъдете повърхностни, не се заблуждавайте от временни прояви. Може да имате приятел, който ви обича, но не се заблуждавайте още от първите прояви на любовта; Любовта се познава по своите крайни резултати – не се заблуждавайте от временните. Онзи, който ви обича на Земята, трябва да ви сочи Пътя нагоре – сочи ли ви Пътя, обича ви; не ви ли сочи, той не ви обича, нищо повече.

Ние разбираме Обичта като подтик към целта, към благо на душата. Ако някой спъва моята душа, ако я заробва, ако ме отклонява от Пътя да разбирам Бога, каква полза имам от неговата любов? Значи Любовта в своя вътрешен смисъл се познава по това, че всеки, който ви обича, трябва да даде един вътрешен подтик на душата ви – това наричаме ние взаимен труд, взаимна работа за самоусъвършенстване, това е красивото. И когато разсъждавате, ще знаете, че всяка сестра, която може да ви подтикне напред, ви обича, а на всяка, която не може да ви подтикне, любовта още не е силна. Вие казвате: „Ама тя не ме обича“; това са временни и субективни схващания. В света има такава любов, при която аз ще ви се усмихна, ще ви дам стол да седнете, ще ви нагостя, но това още не е Любов, защото аз може да имам някакъв интерес. Ако отидете при някой съвременен учител американец и му платите два-три пъти повече хонорар, отколкото някой беден ученик, той ще ви посрещне добре, а бедния ученик ще изпъди, за да се освободи от него, макар че и той му плаща. Казвам ви: не си губете времето с такъв учител.

И тъй, в продължение на тия десет дни, когато ставате сутрин, няма да бързате веднага да се измивате, но останете десет минути в леглото си в размишление, за да възприемете Божиите лъчи на Истината. Вечер, преди да си легнете, спрете се пак за десет минути и размишлявайте; имайте тихо и спокойно състояние и благодарете на Бога за всичко това. Отправете душата си нагоре към Невидимия свят, за да възприемете Великото, Божественото. Сутрин – десет минути, вечер – десет минути; в това седи благото на човешката душа, това е красивото, хубавото. Една минута, преживяна при Бога, струва милиони минути, преживени при хора. Така зная аз – милиони минути трябва да се живее при хората, за да придобиеш една минута при Бога. Не че хората са лоши, но това, което аз търся, го няма при тях; те трябва да работят дълго, за да могат да го дадат. Това само Вечното може да го даде, затова трябва да се приближаваме при Бога – така съкращаваме времето си.

В Писанието Христос казва: „Радвайте се и веселете се, когато скърбите дойдат върху вас; радвайте се и веселете се, когато вашият ум се смути; радвайте се и веселете се, когато хората казват лоши работи за вас; радвайте се и веселете се, когато работите ви не вървят; радвайте се и веселете се, когато нямате къде да спите; радвайте се и веселете се, когато боси ходите; радвайте се и веселете се, когато сте гладни“ и т.н. И ако ние поставим един вътрешен закон, бихме казали: силен е онзи човек, който може да владее себе си. Ние бихме могли да заставим света да върви по нашия път, но се страхуваме кой ще свърши работата ни. Например питам ви колко часа трябва, за да изметете стаята си; на мен ми трябва само пет минути, за да измета четири стаи, десет-петнадесет минути ми трябва, за да сготвя вашето ядене, пет минути – да се облека, една минута, за да се измия – колко общо стават? Седемнадесет минути. След това, за да се оправя с децата въкъщи, ми трябва пет минути, пет минути за приемане на гости и т.н. Така ще се съберат приблизително шестдесет

минути, докато свърша всичката ваша работа, след което ще ми остане толкова свободно време.

Например при мен често дойде някой, приготвил един поменик от много въпроси, мисли да ме държи четири-пет часа и да разговаря с мен, но ми казва: „Учителю, всички тия въпроси аз съм ги написал, но докато идвах да ви питам, ги разреших; няма защо да си губите повече времето – като си поприказвахме четири-пет минути, всичко ми става ясно“ – значи от Невидимия свят му ги обясняват. В противен случай аз трябваше да му говоря, той да спори, аз да му доказвам и след четири-пет часа той пак щеше да си замине с особено мнение. А сега е благодарен и аз съм благодарен.

Когато вие чистите къщата си, то е друго нещо, но в къщата на един праведен човек прах не пада. Като дойде в къщата му, прахът остава във въздуха и като отвориш прозореца, излиза вън. Например един светия, когато стане сутрин, казва с устата си: „Пфу, пфу“ и така изчиства стаята си – много хубаво я изчиства, с най-хубавата метла и никакъв прах не остава в нея, всичко отива навън. Трудът ще се съкрати; в това именно седи бъдещата цивилизация – да се съкрати и да се освободим от този непосилен труд, който сега имаме. Действително, сега много работим; три часа на ден работа е достатъчна, а ние всички сме станали роби на труда. Друга работа трябва вече: по-малко физическа, а повече на ума и на сърцето.

Сега някой казва: „След като ходя в този Път, какво ще спечеля?“. Ето какво ще спечелиш: за петнадесет минути ще сготвиш яденето, за петнадесет минути ще свършиш работата си в стаята, за пет минути ще се разправиш с гостите си и никога няма да бъдеш в лишение. Разбира се, това е в бъдеще. Ако живеете така, време ще спечелите. А сега вие готвите по четири часа на ден, два часа ви отнема метенето, три часа се разправяте с вашите гости, четири часа – с децата, два часа – за шиене, и най-последно жената казва: „Еди-коя си работа остана несвършена, за другия

ден ще я отложа“ – значи освен че не е могла в този ден да свърши работата си, но и на другия ден продължава. Дори цялата седмица като работи, пак нищо не може да свърши, а тази работа е само за двадесет и пет минути.

Вие не сте изучавали изкуството да правите хората доволни. Защо не умеете да заставите домашните си да бъдат доволни? Казвате: „Това само Господ може да го направи“, но вие можете да накарате вашите домашни да бъдат доволни. Сега няма да ви казвам как, това е най-голямото изкуство. Можете да направите и децата си, и мъжа си – всички доволни. Това е най-голямото изкуство, но няма да ви го кажа сега – не е трудна работа, но е наука. Няма да ви разкривам начина, но представете си, че още от улицата ви виждам, че идвате раздражени, а зная, че обичате розовото масло; влизате вътре, помиришвате, приятно ви става – веднага вашето настроение се изменя, нали така? Значи розовото масло спасява положението в този случай. Но това не е моето изкуство – казвам само, че може да употребите този начин. Ако пък този човек има отвращение към розовото масло, вие може да направите грешка и съвсем да загубите. Вие трябва да знаете какво обича този човек – розово масло ли, масло от теменужки ли, или друго някое. В Америка познавах един господин, който напусна жена си и знаете ли само защо – имал отвращение към червения цвят. Един ден отишъл за някакви търговски сделки и жена му в негово отсъствие мебелирала стаята в червен цвят; когато се върнал и видял това, той скъсал с нея. Човек трябва да изучава и себе си, и собствените си вкусове. Някой път искате да знаете и самите вие какво обичате, за да можете по-добре да си услугвате.

Аз наричам *Обич* дълбокото желание на душата – Божественото в човека; под *душа* и *дух* разбирам Божествения човек, а под *сърце* и *ум* разбирам човешката страна на Живота. Дайте ход на вашата душа и дух, за да се развива всичко, каквото е скрито там – това е благо то ви. А вашето сърце и вашия ум ги оставете сами да се

развият, не се месете в тях. За да възпитавааш ума си, за да възпитавааш сърцето си, трябва да имаш знания.

Когато аз употребявам думата *скръб*, подразбирам онези разумни условия, при които известна добродетел може да се развие; следователно скръбта ще донесе Радост, защото тя дава условия на добродетелта да се прояви. Затова ние трябва да разберем, че всяка скръб носи нещо хубаво в света – имаш ли скръб, нещо хубаво ще се роди в теб. Аз не говоря за мъчението, а за скръбта. Това са закони на Природата, тя е поставила така нещата.

Някой казва: „С тия скърби ми дотегна вече!“; не, радвайте се, защото животът на Земята без скръб е такава безсмислица, такава пустота, каквато не можете да си представите. Радвайте се, докато имате скърби. Вие не сте опитали живот без скръб. Трябва да схващате Живота: дойде ли ви скръбта, нека се яви Радостта във вашата душа. Някой казва: „Ама аз много страдам!“; хубаво, радвай се, нещо хубаво зрее в теб – като узреят тези плодове, те ще бъдат едно благо за твоята душа и тогава ще ги разбереш.

Реплика: Каква е разликата между скръбта и мъчението?

Мъчението е за по-силните натури; скръбта е само начин за развиване на известни добродетели. Когато човек се стреми да създаде нещо ново в себе си, той се мъчи. При мъчението нови неща се създават, а при скръбта добродетелите се развиват. Така седи Истината: душата скърби, а духът се мъчи. Когато Духът иска да създаде нещо ново, той се мъчи, но не защото е слаб. Хората са дали едно криво разбиране на понятието *мъчение*. Когато се казва *мъка*, може да се замести с думата *усилие* или с израза *преодоляване на условията*.

Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!

18 февруари 1926 г., 16 ч., София

ИСТИНА И ЖИВОТ

Духът Божий
Тайна молитва.

Ще прочета 3-та глава от Посланието към Коринтяните, където апостол Павел се обръща към младите християни, наскоро тръгнали в Пътя.

На всички ви трябва едно ново разбиране, а сегашното наричам разбиране на гъсениците. В него всички сте специалисти: където и да ви постави човек, вие озобвате листата; на което и дърво да ви сложат, по всички правила си вършите работата. Вярно е, че за да живее, човек трябва да иззобва, но това е старият живот, животът на плътта; след такъв живот като погледнеш – листата ги няма. Но питам какво става с гъсениците, след като са яли. Има хора по-умни, които дават на гъсениците да ядат и след като станат какавиди, вземат ги, опарват ги, изваждат им нишките и си правят хубави копринени дрехи. За тези хора страдат гъсениците и дърветата, но те казват: „Нека страдат гъсениците, ние си направихме копринени дрехи!“. Ще кажете: „Отвън коприна, а отвътре коприва“ – хубаво е външното, но трябва един вътрешен Живот. Външното има смисъл, когато има вътрешно съдържание. Ако в една малка къща живее един философ, тази къща придобива смисъл. Може някоя къща да е колиба, но ако светия живее вътре, колибата става светийска, а може къщата да е църква, но ако разбойници живеят в нея, и църквата става разбойническа.

Сега и вие сте отворили едно заведение и искате да печелите, че като отидете на Небето, да ви посрещнат като богаташи. Не казвайте: „Ние все се молим на Господа!“; не ви го казвам като упрек, но има една молитва, която не е за похвала, има една молитва, която нищо не върши.

Някой казва: „Двадесет години съм се молил на Господа: „Господи, жена ми е болна, пари ми трябват!“. Ако синът ви иде в странство и все иска от майка си, той прилича на светията, който двадесет години се е молил на Господа по три пъти на ден. Светията казва: „Аз живея за Господа, вярвам в Господа“ и само се моли, а друг, който не се е молил, а е орал на нивата, каквото е спечелил, донася го и го слага в Божествената житница – и двамата придобиват диплом. Светията казва: „Двадесет години по три пъти на ден съм се молил“, а синът пише на баща си: „Татко, аз имам нужда от пари“ и бащата все праща по едно любовно писмо: слага хиляда лева, две, три, четири, пет хиляди лева, обувки изпраща – синът всяка сутрин иска и бащата все изпраща по нещо. Питам кой син, който обича баща си, иска толкова?

Вие сега казвате, че много се молите. Аз ви похвалявам, като се молите, но молите Бога все да ви изпрати по нещо и някои казват: „Дотегна ми вече да се моля!“ – действително, така не трябва да се молиш; сега трябва да се научиш, когато не се молиш, какво да правиш, защото този, който се моли по този начин, пак живее, но щастлив не може да бъде. Представи си, че отидеш при един banker и той те кредитира – днес отидеш, утре отидеш и той все те кредитира по хиляда, две, три хиляди лева. Ако двадесет години ходиш всеки ден и той ти дава по хиляда лева, които през цялото време внасяш в банката, след двадесет години колко ще имаш? Досега вие все сте просили: „Добър е Господ!“; когато сте се молили, вие все сте искали, но сега вече трябва нещо да внесете. Сега сам ще идеш на нивата да сееш, а след като тя роди, ще дадеш всичко на света и ще задържиш само семето за себе си; всичката печалба ще дадеш.

На вас ви трябва едно ново разбиране. Всички казват: „Сега Господ да ни даде, пък на стари години, след като си наредим децата, ще работим за Господа с всичкото си сърце“; отлична програма е тази, но аз не съм срещал нито един стар човек, който да е изгълнил

своята програма. Щом дойдат стари години, човек казва: „Краката не държат, Господи, аз обещах, но не мога да изпълня обещанието си; не мога ли да отложам за друг живот?“. Той и на млади години се е молил, и на стари години пак се моли, постоянно го кредитират и щом иде в онзи свят, му казват: „Този е от кредитираните“. Но в онзи свят нищо няма да му кажат, а ще го върнат назад.

Превърнете сега правилото и когато ставате сутрин, приложете го върху себе си, за да го разберете. Ако имате син или дъщеря, които всяка година ви се молят по три пъти на ден и за всяка тяхна молитва вие трябва да плащате дневно по три хиляди лева, за цялата година триста шестдесет и пет хиляди лева трябва да дадете; върви ли така, за двадесет години по триста шестдесет и пет хиляди, до края на живота ви ще отидат милиони и нагоре – при това положение ще бъдете ли доволни от вашия син или дъщеря, че са се молили по три пъти на ден? Но вие не мислите така и казвате: „Господ е богат, Той може да носи молби“; Той може да носи, но не по такъв начин, както вие искате. И затова Господ е дал страданията – страданията в света произтичат от неправилната молитва. Когато много се молим, ние винаги искаме Господ да ни даде нещо. Господ ни дава, но след това молитвата има друга реакция, защото като ходим при Него, седим повечко, отколкото трябва, и вземаме от времето на някой друг, който чака отвън; в такъв случай, когато ти излезеш навън с полученото от Бога, онзи, на когото си взел реда, те ограбва и казва: „Иди пак при Господа да си вземеш каквото ти трябва!“. Това е резултат от кривото разбиране на Божията Любов. В Любовта има един закон: ако първия ден се молиш на Господа и вземеш три хиляди лева, втория ден трябва да внесеш три хиляди лева; на третия ден пак ще вземеш, но на четвъртия ден пак трябва да внесеш. Така е правилно, но десет пъти да вземаш и веднъж да внасяш – това Любовта не допуска. Веднъж ще вземеш назаем и ще върнеш, после пак ще вземеш и пак ще върнеш.

И казва Христос: „Събирайте си съкровища на Небето“. Ако вие не внасяте, какво ще правите, когато идете на Небето? Там никой няма да ви кредитира и ето какво ще стане с вас: понеже можете да бъдете гост само един ден, на следващия ще вземете паспорта и ще слезете обратно – там и да гостувате не се позволява. При това в Небето не можеш да кажеш, че си гладен, такова нещо там няма; щом отивате на Небето, вие трябва да бъдете богати, трябва да имате събрано съкровище, трябва цялото Небе да ви кредитира, да сте внесли нещо – само тогава ще бъдете радостни, понеже имате един съработник и горе, и долу. Писанието казва: „Да бъдем съработници на Бога“ – не само да харчим, но и да вземаме, и да плащаме.

Питам сега: каква трябва да бъде вашата печалба в света? Вие трябва да печелите души; който спечели една душа, той е спечелил нещо добро. Какво нещо е да спечелиш една душа? Да кажем, че някоя душа е запленена от някой лош дух, богатството ѝ е заграбено и ако успееш да я върнеш при Господа, ти вече имаш едно богатство. Когато срещнеш този лош дух – дявола, колкото и да е силен, спри го и гледай да освободиш душата. Сега се изисква най-първо да освободите себе си – учете се да освобождавате себе си! Гледайте да приспите дявола, който в много отношения още не е приспан у вас. Той не е приспан по единствената причина, че се съмняваш; щом завиждаш, също не е приспан. Не че е лош дяволът, но той подушва и щом подуши, че отиваш при Бога, предава ти завистта. После, като види, че вратата ти се усилива, той се уплашва и ти предава своя страх. Страхуваш ли се, неверник ли ставаш, все той ти предава тия работи като наследство; когато си замине от теб, тогава идват други да го търсят там, където е квартирувал, и ти плащаш всичките му разноски. Но къде ще го търсиш – всичко е изядено и изпито, оставаш само ти...

Това е една алегория, от която ще разберете вътрешния смисъл: човек може да се освободи и да стане

силен не по един механичен начин. Вие искате да бъдете щастливи, отвън да ви помагат, искате да грешите, а Господ да работи за вас. Ако другите работят, само те ще заякнат и прави ще станат, а от вас, които нищо не работите, нищо няма да стане. Който оре, богат става, а който става добър, живее, защото Животът е една велика работа. Някой седи и пита какво да прави, а друг казва: „Помоли се!“ . За какво трябва да се молиш? Най-първо ще се помолиш сутрин и ще попиташ: „Да работя ли тук?“; питай една станция, втора, трета и когато намериш работа, върви! Или идете в някоя дирекция и питайте: „Работа тук има ли?“. Например отивате при един banker и искате той да ви даде нещо, но Господ така е направил работата, че ако вие можете да го обърнете към Господа, той ще ви плати каквото искате, а ако не можете, той казва: „Аз давам само на онзи, който може да ме освободи от ръцете на дявола; който не може, пет пари не му давам!“ . Мъжът казва: „Жена ми, децата ми не ме обичат; ако можете да ми помогнете, да ми покажете един изходен път, готов съм да ви дам половината от богатството си“; вие отговаряте: „Добър е Господ!“ . Зная, че Господ е добър, но аз съм търговец и ми трябва черно на бяло.

И тъй, по сегашния път, по който вървят, хората ще дойдат до едно място и ще кажат: „Когато бяхме млади, друго беше, но сега вярата ни отслабна“. Младият е по-работлив, старият е по-мързелив. Сега как ще си обясните защо старият става по-мързелив? Младият човек не разчита на никого, а понеже старият има синове, дъщери, приятели, този и онзи, той разчита на тях и казва: „Те ще ми помогнат“ – така става мързелив и остарява, а младият работи сам и казва: „Нямам познати и трябва да се стегна!“ . Хубаво е понякога човек да е млад, да не разчита на хората.

Аз считам хорската помощ за лъжливи обещания. Момъкът, който ще се жени за някоя мома, какво ѝ говори? Вие тук сте женени и сега ще ви цитирам, за да видите дали е вярно това, което говоря. Младият момък

увещава младата мома: „Аз съм в състояние да те гледам, баща ми е заможен, имам хубава къща, имам и хубави ниви, сестрите, братята ми са много умни, ти ще живееш много добре при мен, ще носиш хубави дрехи, ще ходиш като княгиня, хубави шапки ще носиш, лачени обувки, хубави ръкавици и пеш няма да ходиш, поне една талига ще имаш и т.н.“. И момата, като дойде у тях, мисли, че така ще бъде. Но работите на мъжа ѝ се позабъркат и той казва: „Аз така мислех, но тази година се позабърках; за идната година всичко ще се оправи – имам един приятел, който ми каза, че идната година ще започнем едно предприятие и тогава ще имаш нов костюм“. Минава и следващата година и той пак казва: „Работата не провървя“. И така двадесет години: това било, онова било и жената все живее с тази измама.

Такова е моето сравнение. Разправяха ми в Ямбол за един кон, пред когото на една площ поставят сено в чувал – площта се движи, а конят, като върви към сеното, върти дарак. Той все върви към сеното и най-последно, когато извлачи вълната, на обяд му дадат сенце и той казва: „Стигнах сенцето!“; после пак върви, влачи вълната и вечерта отново казва: „Слава Богу, стигнах сенцето!“.

По същия начин и хората двадесет години наред гонят подобни вързопчета, въртят дарака и все не ги стигат. От такива обещания нищо не се постига – вълната е извлачена, но конят си остава кон.

Това е старото учение, така не трябва да се залъгвате. Казва някой: „Аз ще подобря работата“, но работата не се подобрява. Ти, когато работиш за Господа, трябва да внасяш в Божията банка – само тогава работата ти ще се подобри. Казваш: „Да се молим на Господа“; ще се молиш, ще се извиниш и ще кажеш: „Господи, аз закъснях, не плащях, но сега внасям в Божията каса; ще ме извиниш, позакъснях съм малко, но идната година ще бъде по-добра!“. По този начин мъжът най-последно вижда, че тази работа не върви – защо не върви? Каквото можеш днес да свършиш, това е важно. Малката работа,

която е свършена през деня, малкият придагък в твоите мисли и чувства – това е важно. Не онова, което хората виждат, е същественото в нашата работа. В работата, която вършим за Бога, всякога трябва да има нещо, което да ни препоръчва пред онези, които са завършили този Път – работата ни трябва да е известна пред тях. А когато дойдем до тяхната висота, тогава ние трябва да бъдем идеал за онези, които идат след нас, трябва да вдигнем нашия фар и да ги насърчим. И като вървим така по Пътя, всеки да гледа този фар – няма какво да търсиш своето фенерче. Понякога приличаме на онези хора, които като Диоген денем запалват фенерчето си и вървят; питат Диоген какво търси, а той отговаря: „Хора търся“.

Новото, към което сега трябва да се стремите всички, е да станете от онези добри работници в света. Богатите хора сами си услужват – те си намират един скъпоценен камък, от който си правят една огърлица или на пръста си го поставят. Хората на Новото учение трябва да бъдат като тези бижутери: те трябва да издирят къде има някоя грешна, паднала душа и трябва да купят не само нея, но и всички, които са около нея; след това трябва да ги поставят на огърлица или на пръстени. Бижутери трябва да бъдете!

Сега всички казват: „Господ да ни прости греховете!“; ние се молим само за обикновени работи. Ще бъде смешно, ако аз, като ученик в едно училище, след като учителят ми е преподавал урок, отида на другия ден и се извиня, че не съм го научил; на следващия ден пак се извиня, на третия също. Ако цяла година се извинявам, че не зная урока си, какво ще мисли учителят за мен? През цялата година не трябва да имаш нито едно извинение и винаги трябва да отиваш на училище с научен урок. А пък ако си направил някоя погрешка, това е в реда на нещата – вторият път ще се изправиш, а третия път ще бъдеш с поправена погрешка. Така човек се повдига и мъчнотиите, които сега имате, са известни задачи.

Някой казва: „Не може без страдания“; и те са известни погрешки. Ако в живота си няхахте мъчнотии, нищо не бихте могли да научите. Ако на учениците в училище даваха само разрешени задачи, какво щяха да научат? Ако не им се даде някоя лекция да развият, някоя теза да разработят или да нарисуват нещо, какво могат да научат? Понякога ще работят, понякога ще пеят, но остане ли да не работят нищо, какъв ще бъде животът им? Такъв живот е безмислен, той е животът на светските хора. Светските хора само си въртят очите на една и на друга страна и казват: „Този е религиозен, онзи е богат, има голяма къща“ и т.н. Сега и вие ще кажете: „Аз го зная този човек, добър е той“. С въртене на очите нищо не се придобива. Някоя си банка фалирала – какво от това? Ако имаш пари там, и ти ще плачеш с нея. Вложи парите си в държавната банка, защо ти трябва частна банка – нито пък ти трябва банката на сина ти, която също е частна банка; вложи парите си в Божествената банка, където никой не може да ти ги изяде. Спестените пари на много от bankerите в Америка бяха изядени. Хората все спестяват за черни дни, но черните дни отнесоха парите. Ако бяха внесли парите си в Ангелската банка, щяха да бъдат сигурни, но те ги внесоха в частни банки и парите отидоха. Така ще стане с всеки от вас, който влага парите си в една от тези съмнителни банки. Имайте предвид следното правило: внасяйте парите си в Божествената банка! Можеш във всяка банка да внесеш по сто лева, в стотина банки по сто лева – това са десет хиляди лева, които са достатъчно. Онзи капитал, който имаш, внеси там, където парите да са сигурни.

Сега вие ще кажете: „Ние сме слушали това, Учителю“. Една майка преподавала на детето си уроци, като му казвала: „Не ме безпокой, ами си направи едно хвърчило“. Детето отива при стана на майка си, взема ножиците и започва да реже нишки, с които да си направи хвърчилото; то отрязало горните нишки и го направило. Майката, като дошла, останала изненадана –

вижда нишките на платното отрязани и до кросното седи синът с хвърчило в ръка. Втори път майката не оставила сина си край кросното. Така и вие често режете нишките от Божественото кросно. Казвам: когато имате нещо за тъкане на стана, заключвайте вратата, за да не влезе някой и да развали цялата ви работа. Колко пъти вашите деца са отрязвали нишките от кросното ви!

И тъй, хубаво е във вас да се роди желанието да бъдете ученици. Ученикът трябва да придобива знания от детство до стара възраст; той всякога трябва да добива знания и да работи: първо трябва да работи за Бога, после – за ближния си, и за себе си. Ученикът трябва да работи за трима души: първо за Бога; каквото остане, да го внесе в банката на ближния, а каквото още остане, да го внесе в своята банка. Това е сигурният Живот, който изисква умът на ученика да е спокоен, сърцето и душата му да са спокойни – този е Божественият път. И ако всички хора живееха така, нямаше да има никакви противоречия в света. Някой ще каже: „Ти не ми ли вярваш?“, вярвам ти, разбира се – аз вярвам, че си в състояние да не изпълниш обещанието си, както всички хора. Когато нямаш пари, какво ще правиш? Вярвам ти, как не – вземете статистически пример колко хора, които са обещавали, не са изпълнили обещанията си. Тогава те как ще се извинят?

Сега не е въпрос какъв е бил човек в миналото – то е минало. В бъдеще какъв ще бъде е друг въпрос, но сега какъв може да бъде е важно. Казвате: „Как ще се живее?“, този е новият начин – чрез закона на страданията Бог иска да ни научи да бъдем благодарни от днешния живот. Като си извършил нещо, ти си го внесъл в Божествената банка и за утрешния ден не се грижи. Ти не мисли за мъжа си, но когато станеш сутрин, благодари на Бога, че си здрава, благодари на Бога, че децата ти са здрави. И когато се разболеят, пак благодари на Бога – болестта е от теб, а здравето е от Бога. Синът или дъщеря ти може да са загубили нещо – благодари на Бога, че не са загубили всичко, това е тяхна работа.

Ние казваме: „Защо Господ допусна това?“. Идват при мен някои и се оплакват, че не им върви. Идва една мома и ми казва: „Не ми върви, десет пъти вече се сгодявам и се разгодявам“ – и започва да ми казва името на първия. Аз ѝ отговарям: ако се беше оженила за него, той щеше десет пъти да снесе кожата от гърба ти; вторият щеше да те продаде като робиня; при третия щеше да бъдеш като една слугиня и сама щеше да искаш да избягаш; четвъртият щеше да те води по кръчмите да ядеш и да пиеш, а ти щеше да плащаш за него; петият щеше да те направи разбойник, да бъдеш съучастница на неговите престъпления; шестият на гърба ти щеше да напише всичките обявления и вечер щеше да ти се кара, че не си свършила толкова работа, колкото трябва. Провидението иска да те избави, не ти е определено да се жениш. Може и да се ожениш, но ще ти кажа, че ако направиш това, мъжът ти ще те бие по три пъти на ден.

Има нещо, което Бог не позволява, но като настояваме много, Той казва: „Дайте му го!“, а то не ви е определено. Ще кажете: „Може ли човек да не се жени?“. Никой не е останал неженен – още като дойдеш в света, ти се оженваш вече. И като обичаш, ти се свързваш с този, когото обичаш. Що е женитбата? Женитба без Любов не става. Винаги, когато има Обич между двама души, това е една връзка и тя е от Бога. Където няма такава връзка, защо ще се лъжете? Събират два вола на едно място, впрягат ги и те се женят. Аз съм виждал, че и две крави женят, виждал съм друг път, че вол с биволица женят или вол с крава. Казвам: това е по-естествено, а има съчетания съвсем не по Бога.

Сега хората вървят по по-естествен път. Има вече трактори и добичетата няма да се впрягат, освобождават ги, защото те си имат друга работа; волът достатъчно е служил, трябва да се освободи. Трябва вече и умът, и сърцето, и душата ни да се освободят от непоносимия труд. Ние понякога прекарваме целия си живот в терзания и след като минат двадесет, тридесет, четиридесет години, казваме: „Няма вече изходен път“. Има изходен Път в

живота. Дойдеш до една задънена улица и не можеш да вървиш напред – трябва да се върнеш назад.

Лесният път е Път на Божествената Любов. Когато работиш за Бога, ще станеш сутрин и ще кажеш: „Днес ще свърша една работа за Бога!“. Най-малката работа – тя ще бъде за Бога. Някой ще каже: „Как може така?“; може. Аз, ако съм на ваше място, ето какво ще направя: като стана сутрин, ще напиша едно любовно писмо на една вдовица; „сестро“ ще я нарека, а тя ще се чуди от кого е това писмо. Ще напиша адреса, а после ще направя едно колетче от две симидчета; и това е нещо – на трите ѝ деца ще изпратя по едно симидче. Това е Волята Божия. Ако съм на ваше място, ще ѝ изпратя пакетче, в което ще сложа едни чорапи или ръкавици. Изобщо, за да се върши Волята Божия, различни начини има. Или ще изпратя някоя хубава книжка – евтина, неголяма. Тъй бих правил всеки ден, ако бях на ваше място. А вие започвате да се колебаете: „С книжки не може и със симидчета не може, и с любовни писма не може...“; не, ще кажете, че можете и с малки работи! Хубаво е хората по този начин да си пишат любовни писма. И сега получавате често такива писма – какво насърчение са тези писма, бихте ли отпаднали духом при такива писма?

Сега някой не е доволен от малкото, иска да му обещаят хиляда и петстотин лева за това, за онова. Този човек едва има за себе си двадесет лева и казва: „Много ще съм ти благодарен, ще се моля на Господа за теб!“. За хиляда и петстотин лева ли ще се молиш? Че ти, ако дадеш на един свещеник десет лева, той ще се моли два пъти повече. Това е пътят на изключението: ако някой поиска от мен хиляда и петстотин лева, ще му изпратя петнадесет лева и ще кажа: „Десет лева ще потопиш във водата и те ще станат толкова, колкото ти искаш. Ако не станат, пиши ми, може да не знаеш какъв е начинът“; и ще му кажа да направи този опит сутрин, когато изгрее Слънцето. Друг път ще направи опита посред нощ, трети път ще ги потопи при облачно време и четвърти път – при звездно небе; ако не успее, ще му кажа: „Много си

невежа!“ Сега вие ми се чудите и казвате: „Как може да бъде това нещо?“. Ще направя мисълта си малко по-ясна: представете си, че ми искате хиляда и петстотин лева; аз ви изпращам петнадесет житни зрънца и казвам: „Сега е есен, посадете ги според последната система, която съществува в Америка, и ви уверявам, че след пет години вие ще имате не хиляда и петстотин лева, но повече от двадесет хиляди лева печалба“. Трябва да знаете как да употребявате нещата. Ако някой би повярвал, когато сложи тези пари десет пъти във водата, те ще станат повече, ще се умножат. Ако той има нужда от пари, те ще се умножат.

Когато щяха да продадат като роб сина на онази бедна вдовица, тя отиде при Елисей и той ѝ каза:

– Имаш ли празни съдове?

– Имам.

– Друго нещо имаш ли?

– Имам една стъкленица от масло.

– Събери от съседите си колкото можеш съдове, затвори се и започни да преливаш стъкленицата с маслото в празните съдини!

Като започнала да прелива, напълнила съдовете и каза:

– Дайте още съдини!

– Няма.

Казва пророкът:

– Иди сега, продай маслото и откупи сина си!

Ако вие имате съществена нужда, маслото ще потече – този закон е верен. Всяка една мисъл и всяко едно чувство в човека може да принесе своя плод.

Казвам: трябва да дойдете до положителната страна. Може някога работата да излезе несполучлива – погрешката е у вас, направете втори, трети, четвърти, пети, шести опит, докато вашият метод се промени, вие придобиете съществено Знание и разберете мистичната, духовната страна на нещата, в която седи силата на човека. И когато придобиете тази сила, няма да я употребявате за себе си, а тя ще бъде благо за другите; защото ако един

човек направи чешма, не само той пие от нея – когато се прочуе чешмата, всички ще пият от нея. Като си направил едно благо, то става достояние на всички, от това благо всички ще пият. Ти не можеш да затвориш чешмата с кранове; когато е готова, и животни, и хора – всички ще пият от нея и ще благодарят, че се е намерил един умен човек, който е разрешил един от важните въпроси.

Сега мнозина от вас страдат, боледуват, в беднотия и немотия живеят, но това са задачи, които трябва да разрешите; ако сами ги разрешите правилно, това е едно благо за вас, пък ако други ги разрешат, вие само ще се учите. Но има неща, които специално за вас са дадени, и благодарете на Бога, че са дадени за вас. Ако носите една болка ден, два, три, накрая ще я оставите. Имаш ли някаква дисхармония на гърба си, тя е една неразрешена задача. Като дойде у вас ревматизмът и седи три дни, на четвъртия го изпратете; ако седи дълго време, това показва, че вие не сте от много способните ученици, така гледам аз; ако съм на ваше място, така ще гледам, а пък вие гледате малко по-другояче. Един ревматизъм, като го впрегнеш на работа, той оре като вол. Някой момък, като се влюби в някоя мома, най-първо я хваща за ръката и не я пуска, но тя трябва да се отдръпне и да си отиде къщи. И вие понякога трябва да се изтръгнете и да си отидете къщи. Това са все души, които нямат работа, ангажират те и казват: „Ти не разбираш, влез в положението ми“; те те хващат и си създават частна собственост, заграждат се с тел, искат да си градят нещо. Ще им кажеш, че това място е тясно; изведи ги малко настрани, дай им мотиката и им кажи: „Аз имам по-широко място, а тук и за мен няма място“ – като им говориш така, те ще излязат и ще те напуснат. Това са резултати, които се дължат на известни мисли.

Сега опасността е другаде. Ако разбирате вътрешния закон, вие ще се натъкнете на друго нещо. Защото главната цел на живота е да живеем за Бога – понеже целият Живот е на Бога, за Него ще живеем. Той не е такъв, какъвто го описват другите хора. Ние трябва да мислим,

че всички блага, всичко разумно е взето от Бога. За Този, Който ни е дал Живота, за Него ще работим. Ще кажем: „Ние знаем Истината, както знаем водата, както знаем, че вятърът духа. Истина и Живот ние знаем – този Живот е дошъл от Бога!“. Всички трябва да се въоръжите с мощна сила и всеки ден да изпращате по нещо, ако искате да се осмисли животът ви.

Понякога гледам сегашните хора и правя своите наблюдения. Друг път съм зает с някоя хубава мисъл, но изведнъж нещо я отвлича в миналото ми – разбирам, че тази мисъл е чужда, някой е намислил да ме посети; и наистина, не минават един или два часа и идва някой да ме занимава със своя минал живот. Тази мисъл е чужда – този човек ме занимава с чужди работи. Ще му кажа: „Ти това не си направил, онова не си направил и вследствие на това имаш такива последствия. Трябва да измениш живота си, защото другояче няма да върви работата“.

Във Варна имаше един богат търговец, Янев, живееше на Балък-пазар. Един ден той стана евангелист, започна да чете Евангелието и работата му потръгна. Той казва: „Сега ще бъда добър бакалин!“. По едно време започна да му върви назад. Той казва: „Аз употребявах порано всякакви лъжи пред онези турци, които идваха от Делиормана – те ми искаха десет килограма захар, а аз им давах осем. Всичко, каквото спечелих тогава, сега изгубих и трябва да печеля отново – по Бога, по честен начин. Всичко, спечелено чрез неправда, ще си отиде по пътя, и всичко, спечелено по честен начин, ще остане. Животът, който съм живял с неправда, ще си отиде, няма благословение в този живот!“.

Сега ще започнете чистия, светия Живот, сега ще започнете Живота на Любовта. Аз, като живея по Любов, трябва така да продавам, че всички да живеем по Любов. Този свят не е само за мен, но той е живот за всички хора – всички трябва да живеят добре. Светият живот е добър живот. Когато го живееш, в ума ти няма нищо, което да те безпокои, и всякога си радостен.

Сега искам всички да живеете по новия начин. Влезете ли в този Живот, когато продавате, всякога ще теглите с по десет грама повече. Никакво подяждане! Когато говорите за някого, спрете се, защото вие понякога преувеличавате, тълкувате и критикувате неговите погрешки – ако купувате, вие ги увеличавате, за да платите по-малко пари. Когато ги прецениш без преувеличение, ще им сложиш по-голяма цена, ще видиш, че тази сестра не е толкова лоша, че е по-добра, отколкото я мислиш. Вие сте умната жена, а лошата се продава; ако кажете, че е много лоша, вие я обезценявате. Когато укоряват някой човек, продават го на пазар. Такова е било някога робството: когато продават някой роб, продават му злото – това било хилаво, онова било износено, всичко правят, за да дадат по-малко пари. По същия начин дяволът те изнася някъде, за да те продава – дяволът идва и като чуе, че укоряват някого, той го продава. И когато хвалят някого, пак го продават; при укоряването те го обезценяват, а когато го хвалят, го надценяват, но и в двата случая той отива в робство. И след това казват за този човек: „Ти знаеш ли колко добре съм говорил за теб? И ти направи нещо за мен!“; той ще каже: „Ти знаеш ли колко зло си ми направили – аз ще ти отвърна със зло!“. Затова, когато дойде този брат, ти кажи: „Този още не е за продан, не си струва въобще, не го купувайте!“. И когато казвам, че хората не трябва да се одумват, искам да се развали продажбата. Вие поопознаете малко този човек и втори път го изнасяте на пазара, така правите в продължение на няколко месеца или на една година. Някога човек е в робство, нещо го измъчва и той се чуди, страда; идват от Невидимия свят да го освободят и той казва: „Слава Богу!“. След това го хвалят и пак го продават – това е пак измъчване.

Един княз се оженил за своята възлюбена и трябвало да отидат на бал; той ѝ казал: „Ти ще се облечеш според модата!“. Тя не искала, но той настоявал да се облече според реда и порядъка на бала, за което я посмушкарал, и тя се облякла. Но когато се върнали, той пак я посмушкарал, понеже нарушила някакво правило на бала.

Казвам: и когато се обличаш, ще те смушкат, и когато те хвалят, ще те смушкат – на бала има смушкване и в началото, и в края. При други случаи има други смушквания, които са от друг характер – това се отнася до вътрешната страна на Живота. И когато дойдат тези мушкания, вие трябва да се повдигате духом, не се поддавайте на слабостта да казвате: „Забравил ме е Господ“ или „Трябва да си починем“. Почивката е един факт, почивката седи в добрата мисъл – ако мислим добре, ние си почиваме; това е физиологически вярно – за да си починеш, ти напълно трябва да смениш мисълта си с една много приятна мисъл. Мисъл, която тежи, можеш да смениш за пет минути; като дойдеш до една отрицателна мисъл, замени я и кажи: „В Бога промяна не може да има и измяна не може да има!“. За Бога, Който ти е дал всички блага, Който ти е дал живота и тялото, ти трябва да работиш; колкото години имаш още, ще посветиш на Бога, защото като отидеш на Небето, големият Живот ще свидетелства за работата, която си свършил. Другите пък, които са гледали, също ще свидетелстват за твоя начин на работа; има други, които го наблюдават. Нали в училище цялата гимназия познава един способен ученик, който е даровит? Когато съм ходил при разни учители, те посочват някои ученици и казват: „Тези са много способни, много даровити“, а като посочат някои слаби, казват: „Тези не ги бива, тъпи са“. Ако си тъпак, всички знаят, че си такъв; ако си даровит, всички знаят, че си даровит. Законът е верен и в духовно отношение: ако и в Невидимия свят живееш добре, ще те сочат с пръст; ако не изпълняваш Волята Божия, пак ще те сочат с пръст, правилото не се мени. И сега всички трябва да усвоите първото учение; вие добре започнахте, но спряхте на едно място.

На един от най-добрите свещеници в България една съботна вечер му се явил неговият ръководител и го бутнал по окото, като му казал:

– Едното ти око е започнало по земята да гледа.

Когато станал сутринта, там, където го бутнал ръководителят му, било почерняло.

– Не те харесвам, ударил си се – като че ли окото ти е ударено, къде се удари снощи?

– Кадих тамян на Господа.

Свещеникът не казал причината, не признал, че бил предупреден да гледа нагоре, а не към земята.

Очите трябва да гледат нагоре; ако гледаш надолу, към земята, работата ще върви тежко. Всички трябва да бъдете работници – надолу няма да гледате, а нагоре; това е законът на Любовта – каквото и да се случва, нагоре ще гледаш!

Божията Любов трябва да изпълва сърцата ви. Никакво обезсърчение! Обезсърчението ще дойде, плачът ще дойде; обезсърчението зависи от това, че не ходите всички по закона на Любовта. Трябва да ходите по този закон и да бъдете съработници на Любовта, понеже много добри работници се изискват сега. Сегашните времена, които са трудни, показват, че приближава време за матура, годината свършва и ще минете от един клас в друг. Трябва да се държи изпит, последният срок е вече приближил. Ако си поправите оценките – добре; или ще си ги поправите, или ще държите повторно изпита. Които си държат повторно изпита, те си знаят.

Сега да остане във вас мисълта: „Ние сме съработници с Бога, да работим за Бога!“. Тази е хубавата мисъл – „Да работим за Бога!“, това е хубаво нещо. Щом работим добре за Бога, ще работим добре и за ближните си, ще работим добре и за себе си и тогава работата ни от сутрин до вечер ще бъде блажена и щастлива.

Тайна молитва.

Добрата молитва

17 март 1932 г., София, Изгрев

ПРИНУЖДАВА НИ

*Защото любовта Христова ни
принуждава.*

Второ послание към Коринтяни 5:14

Добрата молитва

*Прочете се 5-а глава от Второ послание към
Коринтяни.*

Любовта принуждава босия да се обуе, гладния да се наяде, голия да се облече, невежия да придобие знание, сърцето на богатия да се отвори да дава. Любовта ни принуждава на всичко. Всяко добро, което искате да направите, ще го направите само ако ви принуди Любовта. Тази дума е силна.

Най-способните християни отдавна са завършили своето училище, дипломи са взели на Небето и са на разни места на служба. Тук останаха посредствените. Вие сте от посредствените; от изостаналите не сте, от много способните също не сте, защото ако бяхте от много способните, щяхте да завършите. А пък някой от вас две-три години повтаря класовете и казва, че не помни; когато има да дава, не помни, а когато има да взема, помни. Когато са го обидили, помни, понеже има да взема. Вие ще кажете сега: „Защо ли съм останал?“. Ако ви разкажа защо сте останали, ще изгубим време. Нали знаете защо вашите синове и дъщери остават в училище някой път – същите причини са и вашите. Някои искат да си поживеят. Който е оставал по четири-пет часа вечер да учи, той казва: „На стари години ще уча“, а на стари години съжالياва, че не е учил. Тази е една от причините, но причини има и външни – някой ще те разубеждава: „Защо ти трябва да ходиш по този път?“.

Поне сега не трябва да оставате в класа. Миналото е минало – и да знаете, и да не знаете неговите причини е все едно, но какво може да се направи при сегашните условия – това е важното. Главното е да завършиш училището, да се приготвиш за работа, а не само да говориш.

Аз искам да ви наведе на една действителна, реална мисъл. Например вие не знаете как да правите опити. Четете Библията! Когато Христос говореше, и тогава хората бяха като вас – не разбраха какво иска да каже Той, и учениците един ден Му казаха: „Защо им говориш така?“, Христос отговори: „На тях не им е дадено“, защото слушателите Му не бяха от способните, а бяха невежи, изостанали. Евреите във времето на Христа бяха изостанали назад, а най-способните, пророците, бяха негови ученици. Йоан казва, че от всички евреи сто четиридесет и четири хиляди са способни, но няма български пророк, който да каже колко от българите са способни. Аз не искам да пиша за това; ако дойде някой български Йоан, може да пише и да пророкува. Един ученик може до известно време да бъде неспособен и после да стане способен, възможно е един ученик до известно време да бъде много способен и после да стане неспособен; възможно е някой до известна възраст да не бъде красив и после да стане красив – в *Клетниците* Козет първоначално не е била красива, после стана красива. И когато стана такава, какво придоби със своята красота? Кой е главният герой в този роман?

Реплика: Жан Валжан.

Козет беше едно голямо изпитание за Жан Валжан, за да се види как ще постъпи; той беше поставен на изпитание, направи жертва и се повдигна. Всеки човек ще има някоя Козет, тя ще стане красива и ще го напусне – и той трябва да жертва нещо от себе си. В тази книга Юго иска да изнесе идеята, че без жертва няма повдигане в света. Ако не работите, богати не можете да станете. Ако човек не се облича, облечен не може да ходи; ако не се обува, обут не може да ходи.

В цитирания стих Павел казва: „Любовта Христова ни принуждава“. Имало е случаи, когато сте чувствали Любовта – кой от вас не е чувствал Любовта? Когато някой е чувствал да го принуждава Любовта, той все глупав е ставал. Когато детето от Любов прави нещо, майка му казва, че е глупаво – навсякъде то трябва да претърпи укори и присмех. Но ако то постоянства в принудата на тази Любов, в края на краищата ще се повдигне.

Най-напред Любовта ще започне с маловажните работи. Тя първоначално ще бъде осмивана – Любов, която не се осмива, не е Любов. Когато дойде Любовта, човек забравя смеха на хората – те се смеят, а той мисли за съвсем други работи; хората могат да казват каквото искат, но той нито на смеха, нито на укорите им обръща внимание – има една идея и все се усмихва. А когато изгуби Любовта, става много умен, започва да стиска устни, да примижава с очи, да си маже лицето, дрехи си облича, това и онова си слага, но сам съзнава, че с всичко това нищо не става. Ти ядеш, за да се намажеш отвътре, за да затлъстееш, да станеш мускулест – ядеш и пиеш, но няма я Любовта, няма какво да те принуждава; най-после затлъстееш и започваш да се мъчиш. Когато Любовта дойде, яденето става по друг начин: хората на Любовта мазнини не трупат, но трупат мускули, носят едно мускулесто тяло. Тези хора на Любовта са много издръжливи – човек, в когото действа Любовта, издържа на всички страдания; човек, който има Любовта, и на пост издържа.

Аз съм виждал човек да страда и да се смее на болестта – казва й: „Ти, като нямаш работа, с мен се занимаваш!“; ако беше друг, щеше да креци, а той се смее и казва: „Болестта ще си замине, на крива врата е дошла“ – и действително, болестта си заминава. Или, казано на друг език, има страдания, които се причиняват от същества, които седят по-ниско от човека. Страдание, което ожесточава човека, е от по-нисше същество, а има страдания, които се причиняват от Висши същества:

например твоят учител може да ти даде една задача или някоя мъчноизпълнима работа – ще се умориш от тази работа, но все пак ще придобиеш нещо. Нима майката не работи, нима учителят не работи, нима художникът, архитектът не работят – всички работят. Скулпторът със своето длето удря, има идея – ще извае някоя статуя, за да възпитава хората; после ще има моралното възнаграждение, че е внесъл някоя идея, за да видят хората доброто, което е вложено в нея. Или някой писател, който е писал с години една книга, за да четат хората и да се ползват; говоря за добрите писатели.

Вие сте дошли в училище да учите, а не да ви говоря за спасението – вие го знаете, спасението е най-лесната работа. Когато Любовта те принуждава, тогава е най-лесната работа, а когато не те принуждава, е най-мъчната. Когато Любовта действа в теб, и царят на гости ще ти дойде; когато тя действа, навсякъде те приемат – където и да похлопаш, ще те приемат. В Любовта има магическа сила. Тя прилича на гладния, който като види човек, носещ хляб, му казва: „Заповядайте!“; защото такъв, където и да влезе, все ще даде нещо.

Човек трябва да носи нещо в ума си. Някой път човешкото сърце е празно. Защо ще те обичат хората, ако в твоята душа няма нищо посадено? Душата е самият човек. Някой пита дали човек има душа, или не. Душата е тази, която чувства, която съзнава; ако нямаш душа, ти не можеш да живееш, следователно всяко същество, което има душа, живее, има живот. Само че тези души се различават: има душа по-малка, по-голяма, по-напреднала, по-ненапреднала. От всички души човешките са най-напреднали, а животинските не са напреднали. Ако оставите едно животно вкъщи, вие знаете какво може да направи; както и да го възпитавате, много не може да се очаква от него. Но вие трябва да благодарите на животните, че досега те са орали и са работили за нас; ако не бяха конете, които да превозват необходимите товари, ако не бяха и растенията, които да се жертват за нас, да ни

помагат, да ни дават плодове, ако не беше житото... Това са все души, растителни души – всички тия души дойдоха на помощ, да помагат на човека. Някой пита какво трябва да правим и аз му казвам: каквото прави житото, прави го; каквото прави крушата, прави го; каквото прави дървото, прави го; каквото прави волът, прави го; каквото прави конят, прави го; каквото правят добрите хора, прави го! Ако така не се схваща въпросът, не може да се разбере правилно.

За християнството, за Новото учение някои имат повърхностно разбиране. Някой ученик иска да му пишат висока оценка; високата оценка трябва да съответства на знанието. При някои разказвателни предмети, които се зазубрят, може да се пише шест, но тези предмети в живота не помагат – например когато копаеш на лозето, поезия ли ще четеш? Там трябва да се вдига и слага мотиката, да знаеш да копаеш. Когато трябва да съградиш къща, необходимо е да разбираш това изкуство, друг път трябва да разбираш от тъкачество. Нещата, които ви говоря, трябва да бъдат за вас един стимул, защото от Невидимия свят вашите Напреднали братя, които са завършили своето развитие, ви преценяват според усилията, които правите. Когато влезе някой Светъл брат, той гледа усилието ви и дотолкова се интересува от вас, доколкото правите усилие. Ако имате желание, ще ви научи, а ако сте заспали и чакате наготово, той ще мине и ще си замине.

Понеже сте се събудили в живота, тепърва ще срещате препятствия, защото живите хора страдат, а не мъртвите – камъните страдат по-малко, растенията повече, животните още повече, човекът, понеже съзнанието му е най-развито, страда най-много. А у вярващите, у тези, които имат Любовта, страданието е още по-голямо. Човек, който страда, живее. Някои страдат, а им е жал да страдат – това не е страдание, страданието не може да произведе жалост. Този, който жали страдащия, е здрав – той не страда, той иска да избави страдащия, иска да премахне

тези условия, които причиняват страдание. Докато някой иска да премахне тези условия у теб или у другите, има нещо, което помрачава ума.

Някой път се безпокоиш – например у някого влезе мисълта, че ще умре, и не може да се освободи: влиза вкъщи – мисли, че къщата ще се събори върху него; качва се на колата и мисли, че тя ще се прекатури; не смее да мине през реката, за да не се удави. Горкият, той се намира в много лошо положение, озърта се наляво-надясно и мисли, че животът няма смисъл. Защо го е страх, че ще умре? Има нещо, което го плаши много, но той не може да го обясни; има у него един вътрешен страх, който му причинява страдание. Тази душа трябва да се освободи.

От какво произтича страхът в този случай? Някой се е качил на гърба на един кон и препуска; ти казваш: „Спри се!“, но конят не спира – някой се е качил на коня и постоянно го пришпорва. Този кон го е страх – от кого? От онзи, който се е качил на гърба му. В твоя ум се е качил някой и пришпорва – ти препускаш, ходиш, обикаляш, търсиш някой да те освободи; най-после се явява някой добър човек и казва: „Я слез от този кон!“. Грехът е едно състояние, което е възседнало човешката душа, цял ден я разкарва като някой кон. В какво седи спасението – да те избавят от този, който се е качил. Как ще стане това – ще го свалят от гърба ти, ще те ударят и ще кажат: „Хайде в гората, стой там и паси!“. И ако ти предлагат торба с ечемик, нищо не приемай, никаква зоб не ти трябва – паси само тревата в гората, пий вода там. Каквито и небесни думи да ти казват, не обръщай внимание. Не си ли получавал много любезни писма и после с години ги носиш като всадник? Все имаш надежда, че след години това ще стане, онова ще стане, а онзи, който е възседнал гърба ти, не ти мисли доброто, той мисли за своя интерес, крадец е; след като е карал коня няколко години, ще го продаде и ще си замине, ти ще ходиш от господар на господар и най-после няма да остане нищо от теб.

Когато говорим за Любовта, ние разбираме едно същество, освободено от негодите на живота. Щом има някой да те обича, ти си вече в онова царство на избавлението – това е денят на избавлението. Щом се говори за Любовта, тя е дошла да освободи човека. Това е цяла наука – човек трябва не само да се освободи, но и много пакости, много работи в себе си трябва да поправи; има пакости в човешкия ум, в човешкото сърце – всичко това трябва да се поправи. Например заражда се във вас съмнение – на какво се дължи то? На всадника. После се заражда омраза – и тя се дължи на всадника. После се заражда озлобяване, отмъстителност. Всички лоши качества са произлезли от онзи, който те е измъчвал; онзи, който те е яздил, ти е предал всички лоши качества от себе си. Когато дойде някой лош дух в човека, ще го нацапа, ще му прави като лекар всякакви лоши инжекции и той после с години ще има да се чисти. Например някой ти казва, че със смъртта на човека всичко свършва и ти веднага повярваш, но знаете ли на какво прилича това?

Представете си, че живеете вечер; идва един философ, завърта ключа и казва: „Тази светлина ние я образуваме, аз правя светлината“. Това е вярно само за дванадесет часа; след дванадесет часа може да чакате светлина от философа, но когато наближи изгрева на Слънцето, той казва: „Хайде легни си, а довечера пак ще ти говоря за това учение“. През целия ден вие спите и вечерта той пак ви говори. Не, вие трябва да направите друг опит: има светлина, която не се получава само със завъртане на ключа и тази светлина не осветява само едно същество, но озарява цялата Земя – почакайте шест часа и вижте, че на изток се явява голяма светлина, изгрява Слънцето. И ако пак дойде по вечерно време някой да ви казва, че той прави светлината, ще му вярвате ли? Земята прилича на тази философска любов, любов на електрическите ключове: идва някой и завърта ключа. Тази любов може да се яви, когато запалят лампа или свещ, но изгори ли газта в лампата, изгори ли свещта, свършва любовта. При

електричеството може да се скъсат жиците и изгасва светлината – това е обикновеният живот, за който казват: „Умре ли човек, свършва се всичко“.

Човек, когато мине в другия свят, ще влезе в една област, много по-красива от Земята, но трябва да е готов за нея. Даже понякога не е полезно да мислим за онзи свят, защото ще забравим този и няма да свършим работата си тук. В човека трябва да се развият нови органи. Някой казва: „За онзи свят заминаха бате и майка“, но ако ти нямаш органи, не можеш да общуваш с тях – все едно когато човек е глух, ти да викаш силно, за да те чуе. Когато викаш, той ще се мъчи по движението на устата ти да разбере, но я разбере, я не. Казвам: в някои от вас има изработени органи за общуване с онези ваши близки същества, които са заминали за онзи свят; вие не сте правили опити.

Ще направите един опит за предаване на мисълта: сестри, които се обичат, да седнат на две отдалечени страни и в 12 ч. едната да предаде мисъл, а другата да я приеме; сутринта да ѝ каже какво е приела или да напише мисълта в плик. Такива опити са правени.

Ако по този начин развиете апарата си, то близки същества, които са заминали горе, ще могат да ви кажат нещо. Например някои от тях виждат, че ви предстои голямо изпитание, и ще ви кажат да се пазите. Има опасност да дойде у вас крадец – те ще ви кажат да се пазите, да не го приемате. Или да се пазите от друго нещо: например вашето дете е палаво, може да запали къщата. Съществата от другия свят ще ви укажат благоприятни условия – че еди-кой си ще ви помогне, че няма защо да се обезсърчавате, че в скоро време работите ще се оправят. Ако някоя от вас, сестрите, има тази дарба, то тя ще бъде телеграфо-пощенска станция. Това ще стане на практика – да има една връзка между видимия и Невидимия свят.

Някой живее за себе си, за стомаха. Главата, стомахът, белите дробове и прочее трябва да живеят за цялото тяло. Аз съм срещал учени не само в България, но

и в странство, които не разбират това. Едно дете трябва да има дарба – щом няма дарба, въпросът е решен.

Постарайте се да си предадете една на друга мисли. Сега вие общувате телепатично, но много криво се схващате. Някоя казва: „Еди-коя си сестра не ме обича“ – това не е телепатия; или казваш: „Еди-коя си сестра ме обича“ – това не е телепатия. От някакво движение на тази сестра, от свиване на очите и устата или от някоя нейна дума вадите заключение – това не е телепатия, но е криво тълкувание. Телепатия е, когато знаете, че една сестра, която не сте срещали, ви обича и вие я обичате. Тази сестра, без да ви е виждала, ви пише писма – тя дори на портрет не ви е виждала.

Сега трябва да се образуват хубави връзки, но вас ви е страх да образувате любовни връзки между душите – вас ви е страх от Любовта. Вие имате само малка любов, любовта на макароните – земната любов аз наричам любов на макароните. Хубава е, как не, доста е хубава тази любов – като сварих макарони, настържеш малко кашкавал и полееш с хубаво масло, става много вкусно! Аз правя сега едно сравнение – може ли да се сравнят макароните с хубави ябълки, круши, грозде, с някой тропически плод или със сварено хубаво жито?

Любовта – трябва да схванете каква е тя; Любовта е това, което създава човека, което внася Живот, Светлина, Радост, Знание, богатство – всичко това. Вие трябва да преминете най-първо през любовта на света, докато дойдете до онази Божествена Любов, до непостижимата Любов. Най-първо човек трябва да започне с малката любов, докато дойде до голямата. Малкото насекомо колко вода трябва да пие? Колкото по-голяма е мушицата, толкова повече и повече вода пие, докато дойдете до човека. Само човек знае да пие вода. Животните, млекопитаещите често умират от препиване на вода – така не се пие вода. Понякога птиците, кокошките по-правилно пият вода – вземат една глътка, вдигат си главата нагоре и пак пият; това пиене на вода, при

кокошките, го намирам за най-хубаво. Наблюдавам също как някои хора не знаят да ядат. Една свиня, след като си сложи муцуната в коритото, повече не я вдига нагоре – това е най-лошото ядене. Когато глътнеш една хапка, ще благодариш на Бога, после ще поемеш втора хапка, ще я съдъвчеш и ще благодариш и т.н. А сега като ядеш, плющят ти ушите; това търкане създава болести.

Яденето е дадено като метод за възпитание. Понеже Бог е скрит в житото, когато ти благодариш, Бог ще се отвори и ще ти даде благословение. Бог е в хляба. Ти постоянно молиш Христа да дойде, да Го видиш, а когато Той дойде в хляба, ти гледаш по-бързо да се отървеш от Него и остатъка хвърляш. Там, откъдето Христос ще дойде, хората Го отхвърлят, а там, където няма да дойде, там Го търсят. Христос никога няма да дойде там, където хората Го търсят. Казано е: „Аз Съм Живият хляб и който го яде, ще има живот в себе си“. Ще държите тази мисъл в ума си един, два, три дена, месец и тогава тя ще израсне във вас, този хляб ще се разраства.

Казваш: „Какво нещо е Любовта? Да се намери някой, който да ме обича и да го обичам!“. Какво значи обичане, какво значи да обичаш някого и да те обичат? Господ, когато те обикне, ще те умори; мечката, когато те срещне и те обикне, ще те изяде. Бог никога няма да накаже мечката, че те е изядла. Ако мечката изяде само един човек и никого друго, това ядене е намясто, но ако иска да яде всеки ден по един човек, тогава вече е друго. Това са сравнения.

Когато разглеждате думите на Христа и на пророците, те трябва да се врязват във вас и тогава целият свят ще добие друго внушение за вас – какъвто и предмет да пипнете, ще бъдете възприемчиви, чувствителни към нещата. Ако едно чувствително дете, което обича майка си, пипне един предмет, който е пипала тя, то ще знае, че го е пипала майка му. Ако ние обичаме Бога, Той трябва да дойде при нас и ако Бог ни обича, ние трябва да отидем при Него. Ако Бог ви е оставил, Той ви чака

да Го обикнете, за да дойде при вас. Когато дойде някоя болест, значи Господ иска да ви повика за онзи свят, но вие казвате, че не сте готови още; Той иска да ви обикне, но болният казва: „Кажете на Господа, че още не съм готов, да отложи тази работа“. Казвам: може да се отложи. Господ казва: „Или ще Ме обичате, или ще ви обичам“ – няма среден път, тук има голяма свобода.

Сега аз имам едно схващане и ще ви кажа как гледам на нещата: когато някой разбойник ме обере, аз се радвам, че Господ му е дал свобода да ме обере, но не одобрявам постъпката на разбойника. Свободата на разбойника е от Бога, а постъпката му не е от Бога. Защото утре ще дойде друг, по-голям майстор, и ще обере разбойника. Колко е добър Господ! Аз виждам, че Господ ви е дал свобода, а понякога виждам, че не искате да учите.

Да оставим домовете и да започнем да учим! Христос никога няма да дойде насила, ако не Го обичаш. Момата, когато седне и мисли, привлича момъка телепатично. Тя слага някого в ума си, започва да си го представя и казва: „Ела насам, остарях, смеят ми се вече хората, искам да се женя!“; най-после у момъка идва една мисъл, че трябва да отиде и да я търси – от края на света той тръгва и казва: „Едва намерих адреса ти“. Този закон важи и за Духовния свят: ако вие не мислите дълго време за Бога, не може да имате постижение.

В Православната църква се кръстят – какво значи прекръстването? Първо започвате с Живота, който е на главата. Когато си сложиш трите пръста на главата, значи трябва да мислиш – ти ще сложиш ръка на челото и ще мислиш; после ще сложиш ръка на сърцето и ще мислиш, ще правиш опити; накрая ще сложиш ръката си настрани, на раменете, и ще кажеш: „Ще отида да работя!“ – това е кръстене. Например дойде някое страдание – страданието е кръстене. Вие трябва да мислите върху това защо страдате; сложете страданието в ума си, мислете за него – защо е дошло и за какво, после го сложете на сърцето си, после на раменете си. Мисли, мисли, ще

дойде в теб Светлина и ще изчезне страданието! Когато го държиш три дена в главата си, три дена в сърцето си и три дена на раменете си, ще станете приятели. Ще кажеш: „Досега бях мърморко, но сега вече не съм“, а страданието ще каже: „Какво искаш ти? Имам скътани парици“.

„Любовта Христова ни принуждава.“ Сега е време, когато всички трябва да бъдете носители на Божественото, Божественото във вас да блика. Аз отивам при някоя чешма, спирам се; правя почивка при някой извор, седна, разговарям с водата и тя ми разправя една история: как е ходила при тревите, при цветята, какво е правила там, как влизала в някоя градина, как влизала при някого, който бил болен, и му е помагала, как утолила жаждата на някого, как утешила някого – цяла една история. Ти казваш: „Водата само си мърмори“; тя не мърмори, тя приказва. Ако ние можехме да работим като нея! Светиите отиваха при изворите. Водата никога не може да се окаля, Животът никога не може да се окаля. Сърцето само може да страда малко, когато някои работи ви смущават. Душата някой път страда, но никога не става обикновена, защото не е от материалния свят; тя временно е свързана с тялото, един ден ще го напусне и ще се освободи, винаги може да се освободи. Никакви затвори, никакви окови не могат да ѝ попречат – като дойде времето, тя си заминава, свободна е.

И човек е свободен, стига да обича Доброто. Дойде ли Любовта веднъж, ти от затвора навън ще излезеш. Разбира се, ще напусне тялото си този, който знае. В първите времена на християнството тези, които помагаша в църквата, се молиха и дойде един Ангел. Възвишените духове имат сила, владеят законите, за тях няма преграда. Вие не сте се молили дълго време, за да заставите някой Ангел да дойде. Сто и двадесет души се молиха, дойде Ангелът и каза на Петър: „Да отидеш да проповядваш, да кажеш, че там, където има Любов, оковите падат!“.

В новото направление трябва да се съедините в едно, ще ви покажем Пътя. Не мислете, че за малко време

много може да се постигне, този Път е труден. Но аз бих ви препоръчал един опит: всяка сестра да си вземе по една тетрадка и да започне най-първо с Евангелието от Йоан. Ако ви дойде изведнъж някое съмнение, изберете си един стих. Извадете си десетте най-важни стиха от това Евангелие. За да проверите дали сте намерили най-важните стихове, които са необходими за вас, когато ви дойде някой изпит или някоя болест, опитайте да се лекувате. Имате десет стиха; ще ги прочетете, ще искате да обърнете болестта към Бога – тя е едно живо същество. Ще прочетете първия, втория, третия стих и т.н. – три дни наред ще четете тези стихове; ако ви окажат влияние, те са за вас, ако ли не, не са за вас. После изберете други десет стиха, после пак, докато дойдете до състоянието тази болест да се махне. Когато изберете три пъти по десет стиха, щом кажете последния стих, болестта няма да я има.

Ще ви разкажа един случай: преди петнадесет години един брат от Видин, който обичаше да се занимава със спиритизъм, ме заведе на един свой сеанс – били много успешни сеансите му, заведе ме и аз да се радвам. Отидох. В една къща бяха събрани толкова хора, колкото и тук. Наредиха се на голяма верига. Събрани бяха хора с различни възгледи – вярващи и невярващи, смеят се. Един от учителите се смее и казва: „Празна работа“. Една сестра бе обсебена от един дух, а те се смеят; тя удари с ръка и изпадна в несвяст – беше обсебена от един дух, българин. Искат да го изпращат на училище, но той не излиза; вече става 12 ч., полунощ, но той не излиза. Моят приятел идва при мен и ми казва: „Какво да правим, жалко за учителката!“; аз казвам: „Сега да направим втори сеанс: наредете се всички, коленичете и четете *Отче наш* – ще четете *Отче наш* така, както никога не сте чели!“. Всички бяха заинтересовани и повдигнати. Братът държеше учителката за ръката и когато казахме думите „Защото е Твое царството и силата, и славата во веки веков. Амин!“, тя се събуди и дойде на себе си. Братът се убеди, че това

не е внушение, а има външна сила. Така пратиха духа най-после да учи.

Който не разбира законите, ще каже: „Защо ни трябва такива сеанси, ще подлудее човек“, а всъщност целият свят сега е подлудял. Тези убийства, тези кражби, които стават, се дължат все на такива „напреднали“ същества, които обсебват хората и прекарват живота си в празни работи. Хората сега трябва да се научат на Правия път, на Божествения път, трябва да дойдат до истинския Път, който осмисля Живота.

„Любовта ни принуждава.“ Когато дойде едно страдание, трябва да го преобърнем. На онези, които обичат Господа, всичко им съдейства за Добро. Някой път и омразата, и съмнението са живи същества – вие сте пълни все с квартиранти, под наем сте. Аз самият не съм против кираджиите, но поне да бъдат добри кираджии и да си плащат, а те идват и развалят къщата. Човек трябва да бъде изправен. И обратното е вярно – Писанието казва: „Ще изпратя Духа Си, Духа на Истината“. Когато дойдат, тези Светли Духове ще внесат нещо в човека, той ще стане човек на изкуството, ще започне да работи, да помага. Когато Божественият Дух дойде в човека, той излиза от застоя и започва да работи.

Употребявайте стиховете от Евангелието на Йоан не само за болести, но и при други противоречия, които имате. Например имате някое неразположение на духа – потърсете един, втори, трети, четвърти стих и този, с който се премахва неразположението и идва във вас Светлината, сложете на особено място, за да видите силата на Бога.

Христос казва: „Аз Съм Пътят, Истината и Животът“. Пътят е материалният живот с всички негови блага, Истината е знанието, а Животът е сърцето, всичко онова, което желаш. Само когато познаваш Бога, всички материални блага ще дойдат. Когато познаеш Истината, тя ще внесе Светлина в теб. Бог не само е създал човека, но е вдъхнал в него жива душа – това е Живият Христос.

Сърцето ще се обнови, тогава ще разбереш какво нещо е Истината. Когато животът на Земята започне да ти става ясен, ще се зароди в теб желание да помагаш – тогава си в Пътя на Истината. Когато имаш Любов към всичко, тогава си в Живота. Това е цяла една наука, която тепърва трябва да учите.

Понякога чувствате някое неразположение, след един-два часа то изчезва. Това трябва да бъде във вас като изкуство, че като вземете цигулката, да можете да свирите; когато човек знае да свири хубаво, вдъхновението всякога ще дойде. Казва се в Писанието: „Духът, който Аз ще ви изпратя, който ще ви настави на всяка истина“. Любовта трябва да ни принуждава на всичко.

Следния път си донесете тетрадките, на които сте написали избраните десет стиха.

Хайде, аз ще ви ги посоча:

1. *Глава 14:15,16:* „Ако имате любов към Мене, опазете Моите заповеди. И Аз ще умоля Отца, и ще ви даде друг Утешител да пребъде с вас во веки.“

2. *Глава 11:42:* „И Аз знаех, че винаги Ме слушаш, но за предстоящия народ рекох това, за да повярват, че Ти си Ме проводил.“

3. *Глава 12:26:* „Ако слугува някой на Мене, Мене да последва; и дето съм Аз, там ще бъде и слугата Ми; и който слугува на Мене, него ще почете Отец Ми.“

4. *Глава 8:29:* „И Този, Който Ме е проводил, с Мене е: не ме е оставил Отец самичък, защото Аз правя всякога що е Нему угодно.“

5. *Глава 6:63:* „Духът е онова, което дава живот; плътта нищо не ползва; думите, които Аз ви говоря, дух са и живот са.“

6. *Глава 3:33:* „Който приеме свидетелството Негово, запечатал е, че Бог е истинен.“

7. *Глава 3:3:* „Отговори Исус и рече му: Истина, истина ти казвам: Ако се не роди някой изново, не може да види Царството Божие.“

8. *Глава 20:22*: „И това като рече, духна и казва им: Приемете Духа Святаго.“

9. *Глава 21:5*: „Казва им Исус: Деца, имате ли нещо за ядене? Отговориха му: Не.“

10. *Глава 15:26*: „А когато дойде Утешителят, когото аз ще ви изпратя от Отца, Духът на Истината, който от Отца изходи, той ще свидетелства за Мене.“

Проверете силата на тези стихове, когато ви дойде неразположение. Научете ги за следния път, а който не може всички, да научи поне някои от тях. Научете ги за две седмици. Ще ги казваме вечер след 10 ч. и сутрин, когато имаме най-добро разположение.

Отче наш

24 март 1932 г., София, Изгрев

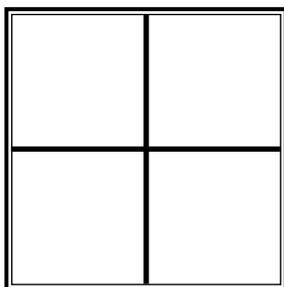
ВЯРАТА КАТО ЗАКОН

Добрата молитва.
Духът Божий

Йоан 1:1-10

Знаете ли какво нещо е *предметно учение*? *Предметно учение* аз наричам изучаването на всичко, което Бог е създал. А вие сега не изучавате Божиите работи, а тези, които човек е направил – това не е предметно учение. Например черната дъска не е предметно учение; под *предмет* аз разбирам живите предмети и тази дъска е предмет, доколкото на нея един разумен човек може да пише, така че тя да послужи като негово огледало.

Това на първата рисунка какво е? Прозорец. (*Фиг.1*)

Фигура 1.

Вие сте като малките деца и това е хубаво. В света стари деца няма и стари хора няма, има малки деца. Човек, докато не стане малко дете, не може да влезе в Царството Божие, т.е. не може да изучава.

Каква е целта на прозореца? Колкото прозорецът става по-голям и по-голям, толкова къщата става по-красива и светла – такава къща е напълно хигиенична и човек не боледува в нея; ако този прозорец става все по-тесен и по-тесен, той намалява светлината, предметите в стаята стават по-тъмни и по-неясни, най-сетне става тъмно и ще започнете да се блъскате. В тъмната стая може ли да учи човек?

Прозорецът само за влизане на светлината ли е? Втората му служба е да влиза през него въздух. Винаги в къща, в която има прозорец, има и врата и в къща, в

която има врата, има и прозорец. Вратата трябва да бъде всякога затворена, а през прозореца не само трябва да влиза светлина, но и въздух. И когато е задушно, вие отваряте прозореца, за да влезе повече въздух.

Човек е една къща – най-хубавата къща, която е съградена; по-хубава къща от човека на Земята няма. Той има два прозореца и една входна врата, има два вентилатора, има две слушалки за общуване с външния свят, има един инспектор, който проверява нещата, и един език, който проверява дали влязлото отвън е добро, или не – когато не е добро, инспекторът не го приема. В тази къща има и двама слуги – те са ръцете; като дойде някой, ръцете казват: „Заповядайте“. Значи у човека има пет сетива и петте сетива са живи. Трябва да знаете дали сетивата ви са нормални, дали е нормално например обонянието или зрението ви.

Има едно зрение в света, което вижда човека не само отвън. Само отвън не може да познаете някого – и вътрешно, и външно трябва да го познавате. Той може да си сложи много красива маска и на нея да са написани всичките черти на един отличен и добър човек – как ще познаете дали някой е добър или лош, как ще познаете дали някой има маска, или няма? Ти ще кажеш на човека, който е дошъл с маска у вас: „В нашия дом правилото изисква който дойде на гости, да се изкъпе!“; тази маска ще се стопи във водата, човек не може да се къпе с маска. Той ще започне да се поти, а всички хора, които се потят, все маски имат – между маската и тялото има пространство.

Следователно, ако дойде някой, как ще го познаеш? Ще му кажеш, че трябва да се измие, за да си махне маската. Той ще каже: „Много съм се изпотил, много съм се стоплил отвътре, аз обичам да се потя“. Кога се поти човек – когато е болен; щом се изпоти, той става добре и казва: „Извинете, аз отвън си сложих маска, сега ще я сменя“, ще смене маската и вие ще го видите. Това е предметно учение. Ще попитате как може човек да е

с маска. Когато вие играете роля на такава, каквата не сте, тогава какво носите? Ако се представяте за такива, каквито не сте, тогава не сте свободни, имате маска; значи тази маска трябва да я снемете.

Хората, които имат маски, се отличават с две качества – те са крайно меки и добри хора или крайно груби. Онзи, който е крайно мек, носи маска; ти не можеш да разчиташ само на него, защото той се огъва – турците казват: със седем края става барашък. Такъв човек, където влезе, всички роли играе. Понеже маската му е голяма, като върви, той много се уморява и казва: „Нямам сили“; маската му тежи и затова е мек. А на онзи, който е груб, маската му е много лека, затова е силен. Трябва да се освободите от онази мекота и от онази грубост, които произтичат от вашите маски. Аз не говоря сега за вас. Във всички хора животинското и растителното царство са представени по този начин. Това е като правило и рядко ще срещнеш някой човек, когото като видиш, да ти е приятно.

Фигура 2.

Това на втората рисунка какво е? Чаша. (Фиг.2) Но толкова голяма чаша, приличаща на чиния, възможна ли е? В една къща чинийка ли трябва да бъдеш, или чаша, кое е по-важно?

В едно отношение човек трябва да бъде чаша, а в друго – чиния. Това прилича още на лейка. Чашата е един символ. Не се смущавайте, аз не искам да ви объркам понятията, но искам да ви покажа, че символите могат да се преобразуват. Така символът (Учителя показва Фиг. 3) може да се превърне в символа (показва Фиг. 4) – получава се буквата а. Значи ако

Фигура 3.

Фигура 4.

сложиш една линейка върху корена на символа (показва Фиг. 3) или като съединиш двете букви *z* и *s* на едно място, се образува *a*. Щом тези две букви се кръстосат, ти си научил първата буква. За да научиш втората буква, какво трябва да направиш? Втората буква, *b*, означава, че трябва да сложиш някаква основа, темел, някъде да се хванеш. Първата буква показва, че имаш семе, а втората – че си посял семето и то е поникнало в земята.

Ние се отклонихме от темата за предметното учение. Значи чашата стана чиния, стана и лейка. Ако на чашата премахнем дръжката, тя става гърне. Гърнето какво може да стане? Това са длъжности, служби, които гърнето може да заеме; те са високи служби, разбира се. Каква е службата на чашата – да гребе и да взема; с нея можеш да вземеш, да напълниш чинията и да изливаш. Значи чашата може да върши няколко служби – да черпи и да държи гореща вода в себе си; при чинията вече има прогрес, тя е само за човека, а лейката има служба да раздава вода на растенията. Чашата има за първообраз цвета на растенията. Човек е направил чашата, той я взема и я пълни с вода. Човек винаги подражава на Бога – къде са тогава чиниите в Природата?

Сега да се върнем към идеята за къщата. За да бъде една къща хигиенична, прозорците ѝ трябва да бъдат големи, вратата ѝ да бъде добра и да не скърца, в стаята да има достатъчно светлина, да има достатъчно количество въздух. А къде е чашата на човека – това е неговата ръка. Господ му е дал една чаша и ако човек пие само с ръката си, никога не би се разболял. Човек, който отива на чешмата, не трябва да подлага под крана устата, а ръката си. Ако хората не употребяват своята Божествена чаша, ако слагат устата си на крана, в тях може да влезе червей или пиявица и с години да страдат от това. Ако човек употребява ръката си, той първо ще види дали в шепите му водата е чиста и тогава ще я пие. Онзи, който прави така, е майстор. Трябва да имате най-хубавите стъкла на прозорците и най-хубавите врати.

В заключение: очите на човека са неговите прозорци, чрез които той разбира нещата. Човек, който си прави къща, се учи от нея. Вие отваряте и затваряте прозорците цяла година – значи научили сте се. Прозорците са направени, за да учи човек и да му служат, а стъклата им трябва да бъдат чисти; ако не са чисти стъклата отвън и отвътре, ще влезе много малко светлина. Светлината вие ли я викате, или тя влиза без покана – тя идва на гости без ваша покана; въздухът, който влиза през прозореца, и той без покана влиза.

Тогава от този предмет реално какво можете да научите? Защо светлината влиза без покана въкъщи? В случай, в който хората могат да ви направят нещо лошо, вие ще затворите прозореца. Когато дойде някой добър човек, трябва да отворите всички прозорци, а когато влезе някой лош, трябва да ги затворите.

Сега аз ви говоря за вашите състояния: всяко едно състояние, което затваря у вас проявите на способностите, чувствата и постъпките ви, не е добро. Например казваш: „На мен не ми трябва много знания, много чувствания!“; човек не страда от много знания, от много чувства, от много Добро или от много Любов. Аз не съм срещал човек да страда от много Любов – от безлюбие съм срещал да страдат, целият свят страда от безлюбие, не от много Любов; и ако понякога има страдания в името на Любовта, те са нещо фиктивно, което минава под името *Любов*. Какво трябва да разбирате вие под *Любов*? Любовта в света е най-великата Сила, която доставя на човека това, от което душата има нужда; когато ти се достави това, от което имаш нужда в живота, то се нарича Любов. Само животът, който се доставя чрез Любовта, се нарича Живот; това е Живот, а външните красиви прояви и ласките не са Любов – това са панделки, това са червени, сини и зелени накити, но не Любов и когато ги няма тези панделки, Любовта не се мени. Някой може да направи нещо за вас, без да ви обича, а пък друг може да ви говори ласкави думи, без да направи нещо за вас; във втория случай това

са само етикети. Тогава какво е лъжата – лъжата показва отсъствието на Любовта.

Човек трябва да подражава на Бога. И човек си има една печка – тя е сърцето, в което се развива известна енергия. Само че тази печка, за да се разгори по-хубаво, се нуждае от духалка – това са белите дробове, които постоянно работят, а печката гори, топли и кръвта се разнася по цялото тяло. Това сърце има клапи. Ако влезе някой човеку вас, внесел любовта и затвори всичките клапи, какво става? В една къща, където са запушени тръбите и печката не може да гори, има дим; щом има дим, значи клапите на сърцето са затворени. Първо ще отворите клапите, за да става вентилация! Когато започнете приятелство с който и да е човек, ще гледате той да не затвори клапите на сърцето ви. Защото в света живеят само двама души – единият, наречен Мъж, и другата, наречена Жена; освен тях никой друг не съществува. Хилядите жени са отражение на Едната Жена; понякога те си съдействат и образуват голямата Жена. От друга страна, тази голяма Жена има свойството да отлъчва подобни на себе си и така стават много жени в света. Не е ли смешно от ваша страна, когато искате да господарувате над вашата Майка? Още с раждането си дъщерята започва да заповядва на майка си и казва: „Майка ни е толкова учена, но не е модерна, тя е от старите жени“.

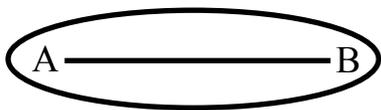
Ще ви обясня защо сте дошли като жени на Земята. Първоначално, като поехте тази служба, каква декларация дадохте, насила ли ви направиха жени? Жената се отличава на Земята с едно качество: за нея Вярата трябва да бъде закон. Ако ние вярваме само в това, което е станало, това не е Вярa; Вярa е да вярваш във всичко това, което може да стане, защото това, което за теб не е станало, за друг е станало. Някой е богат, а друг не е, но Онзи, Който е направил първия богат, и теб ще направи такъв. Не си учен, но вярваш, че и ти можеш да станеш учен – всеки човек може да стане учен. И жената трябва да вярва, че всичко може да стане. Някой ще каже,

че това е лековерие. Във всичко ще вярваш! Именно онзи, който не вярва във всичко, е лековерен; той вярва в това, в което не може да се вярва.

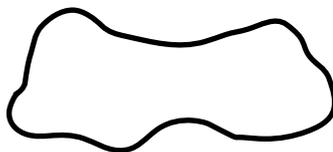
Например вие, жените, мислите, че имате Вяра, нали така? Много от вас създават дом и вярват, че с техния другар ще живеят щастлив живот; после казвате: „Не излезе така, както вярвахме“. На Земята вие не се намирате в завършен свят, но в такъв, който е в процес, който сега се развива. Вие сте влезли с вашия другар в отношения на вземане и даване – човекът има капитал някъде, но са необходими десет-петнадесет години, за да събере този капитал. Макар и да е много богат, той не разполага с пари, поради което ти започваш да се съмняваш и казваш: „Мислех, че е богат, но той не е“. Ако най-малките спънки могат да разклатят вашата вяра, тогава в какво ще вярваш?

Искам да ви кажа откъде произгичат страданията на жените. Началото на всички страдания на жената е сегашната ѝ слаба вяра. Например майката и бащата казват на младата мома: „Ти с този момък не можеш да живееш“, но тя отговаря: „Без него не мога да живея, ако не се ожена за него, ще умра!“ – така вярва тя. Като се ожени за него, след две години казва: „Умирам от него!“; защо, нали го е взела с Вяра и със Знание? Не, тя се е заблудила от неговата маска със засукани мустаци, с ръкавици, с лачени обувки, с хубавите му поклони. Той ѝ казва: „Вие сте много жестока към мен, аз без Вас не мога!“ – когато кажат на жената, че е богиня, тя се отваря като охлюв. Когато ѝ каже: „Ти си ангел, ти си богиня“, тя се отваря, но после, след брака, той ѝ казва: „Аз мислех, че си ангел, но някои неща в твоя живот показват, че не постъпваш по ангелски – забелязвам, че някои думи от твоя говор не са от Ангелския свят и започнах малко да се съмнявам, че знаеш ангелски език“.

Това е предметно учение. Аз ви показвам отношенията, които се зараждат. Когато двама души се съединят в каквото и да е отношение, те образуват два полюса А и

Фигура 5.

Фигура 6.

В (Фиг.5). Между двама приятели се образува една права линия. Докато умовете на тези две същества функционират правилно, докато мислят правилно, тази елипса е много правилна, движи се, усъвършенства се, но щом между съществата влезе някаква дисхармония, тази елипса се обезформя (Фиг.6), докато се образува толкова дим, че те, за да се избавят от тези нещастия, решават да си направят комин. Казвате, че къща без комин не може; влезе ли комин в една къща, в нея ангелският живот не може да се проявява и вече имате обикновен, човешки живот. Виждате, че жителите на тази къща боледуват и как няма да боледуват, като има дим? Къщата на неразбраните хора без дим не може, а тази на разбраните хора от прозорци и врати се нуждае, а не от комини. Фабриците също имат комин.

Сега във вас се заражда едно желание и казвате: „Какво иска да каже Учителя?“; нищо не искам да кажа, просто говоря за прозорци и врати. Искам да зная дали има дим в къщата ви, или не. Вие ще кажете: „Зачервени са очите ни от много пушек“.

Трябва да поставим на първо място онова, което Бог е създал. Човек не трябва да смущава своите чувства, своите мисли, своите постъпки и своето физическо тяло. Например казваш: „Аз не трябваше да имам толкова доверие в него!“; от Вяра досега човек никога не е пострадал, от доверието може да пострада, от вярването може, но от Вярата – не. Вярата може да се вложи в един човек, вярвайки в това, което Бог му е дал – вярвай, че той има душа, и твоята Вяра не трябва да се разклаща! Този човек може да говори зло или добро, може да е добър или лош, но това не трябва да ръководи твоята

Вяра. Защото ако вие сте меродавни, ако мислите, че някой човек ви е неприятен и ако действително това беше право, то Бог щеше да го премахне от света; щом Бог не го премахва, значи вие не мислите право. Лошият човек за един за друг е добър. Вие имате едно познание, с което показвате вашето невежество, и вместо да вярвате, казвате: „Този човек е лош“ – това не е Вяра, а знание. На какво основавате вашето знание, защо той е лош?

Първото условие, като жени, е да имате пълна, абсолютна Вяра. Дори когато знаете, че ви лъжат, трябва да приличате на извора – който и да дойде да пие, даже и разбойник да е, да се не смущавате; дори да дойде някой вълк, мечка, змия или паяк, да кажете: „Няма нищо“; дори водата ви да отиде при някой трън или при някоя нечистотия, да кажете: „Няма нищо“. Вие не трябва да се смущавате, че това, което излиза от вас, се е изцапало. Ако водата мислеше като вас, ако се откажеше да помага на хората, тогава какво щеше да стане с тях? Тогава всички бихте измрели.

Вие имате един стремеж – искате всички да станете щастливи, но щастieto е обосновано на един вътрешен душевен закон. Цялото общество щастливо не може да бъде, не си правете илюзии. Всеки един, когато вярва, може да бъде щастлив – това е специфичен закон, който се обуславя от Вярата на човека; ако човек вярва абсолютно в Бога, той мисли, че всичко, каквото става в света, е за добро – казва: „Бог, Който ме е пратил в света, ако е допуснал известни страдания, те са за добро!“. Затова човек трябва да вярва в Бога и Вярата му да не се разколебава никога.

Вие искате да оправите работите си – как ще ги оправите? Работите на Слънцето можеш ли да оправяш, работите на водата можеш ли да оправяш, работите на цял народ можеш ли да оправяш? Едва можете да оправите своите работи, а искате да оправите работите на всички. Един човек от село Николаевка¹⁵ дори в най-горещото време носеше голям калпак и обясняваше: „Срам ме е да

си снема калпака, защото дойде един да ми подстриже косата и много смешно ме направи; чакам да ми израсне малко коса и тогава ще го махна“. По същия начин и вие искате да оправите хората, но тогава ги накълцвате така, че после трябва да носят калпак цяла година.

Някоя сестра иска да поучи другите сестри и казва: „Да бъдеш много щедра!“; ти трябва като професор да ѝ дадеш пример, иначе как ще покажеш на един човек да бъде щедър? После, щедрият човек и друго качество трябва да има: да е като онзи, който двадесет години е давал, но още никой не знае, че е давал нещо. Вие може да сте щедри, но всички знаят за това; и това е хубаво, не е грях, не е престъпление, но питам: как ще предадеш урока на щедростта? Помнете следното: не можеш да предадеш едно учение, една добродетел комуто и да е, ако тази добродетел не е в теб – това е закон. Ти никога не можеш да запалиш огън, макар и да имаш кутия кибрит, ако последният е овлажнен.

Значи ако имаш една добродетел, ти можеш да я предадеш и аз бих направил едно добро по следния начин: дойде някой просяк; няма да му давам пари, а ще го подложка на изпит, при който от десет души свои приятели ще поискам по един лев, аз също ще дам един лев и после ще купя с тези малко пари брашно и сол. Ще се върна, ще пресея брашното, ще го омеса, ще наклада огън и ще опека хляб. Същевременно ще гледам какво ще прави просякът. После ще му кажа: „Насечи малко дърва, за да стане по-бързо!“. После ще купя малко боб и ще го сваря. Така ще го уча да чака и ще видя дали е беден. Ако се притеснява, не е беден; ако седи и взема участие, учи с мен и се радва с мен, че му меся хляб и че му варя боб, значи е беден, но ако се мъчи, не е беден и тогава аз зная защо Господ го е направил беден.

Следователно, когато дойде някой беден човек, съберете десет лева, купете брашно и го замесете, накарайте го да чака. Който проси отгук-оттам, той е търговец; нека чака три часа да опечете питата, да сварите

боба и ще видите дали втори път ще дойде у вас – така вие ще имате една реклама, защото той на целия град ще разправя, че е изгубил от времето си три часа. По този начин вие ще опитате едновременно и себе си, и бедния и работата ще бъде благоприятна за Господа.

Представете си, че сте в старото време, когато жените са ходили да носят храна на светиите: жената сама замесва хляба, сама взема гърнето и топлия хляб и ги носи. Светията седи, чака и казва: „Господ да те благослови!“; този просяк е светия – всички светии са просяци из горите. Някоя жена им опича хляб и им носи, понеже те са заети с много работи, те се молят, а Невидимият свят внася в някоя душа мисълта да им занесе нещо. Просякът не трябва да е прост човек. Ако просякът е светия, приеме го вкъщи, а ако дойде някой дървенияк, дай му мотиката да копае лозето. Аз считам за унижение да дам на човек един лев; за този лев аз не съм работил и като му го давам, не правя никакво добро – никакво Добро не е това, никаква услуга не е. Давам му един лев, а той го погледне и казва: „Колко малко се е откъснало от сърцето ти, по-добре да беше казал, че нямаш пари“; не, аз предпочитам да му омеся хляб.

Вие искате метод, с който да работите за Господа, но искате да работите по стар начин – старите начини ги знаете всички. Новото Учение е несъвместимо със старите навици. Ако на един човек, който е дошъл в дома ви, вие не можете да направите такова добро, каквото правите на своя син и на своята дъщеря, които любите, това добро не е прието от Бога. И ако майката не служи на своите деца от Любов, тя не е майка и нейното добро пред Бога не е Добро. Това, което прави майката, трябва да е приятно пред Бога – нали Бог живее във всеки човек, както твърдите вие и както се опитвате да вярвате? Ти казваш, че във всеки живее Бог и ако при мен дойде някой човек, в когото Бог живее, и ако аз искам да се отърва от него, тогава вярвам ли в този Един Господ, Който живее навсякъде? Значи аз не вярвам в Господа, Който живее

навсякъде, а после Му се моля: „Господи, покажи ми коя е Твоята Воля?“. Дойде при теб друг човек, който е беден, и на него даваш един лев – тогава как ще се молиш на Бога?

Ако ние коренно изменим нашите възгледи, тогава ще дадем един нов тласък на света, ново разбиране. Ако съжаляваме бедните хора, както сега, ние не можем да им помогнем; ако ние съжаляваме нашите деца както сега, няма да постигнем това, което желаем, защото домът е една Божествена единица. Вашият син и след като замине за другия свят, трябва да е привързан за дома ви и да му помага – той трябва да пише писма на баща си, на майка си; и бащата, като замине, трябва да пише писма на домашните. Престанеш ли да пишеш, нямаш дом. Ако е дом, и тук, на Земята да е, и на онзи свят да е, то е все едно – домът си е дом. Домът е основан на Любовета.

Казвам: между вас искам да се образува едно голямо семейство; вие сте сестри от един по-голям род – от един Баща и от една Майка сте всички, но още не се познавате, че сте сестри. Значи сте от един Баща и родът ви започва преди две хиляди поколения; ако сложите на едно поколение двадесет и пет години, то най-малко преди петдесет хиляди години е започнала да се образува една връзка между вас. Вие още не се познавате; казвате, че сте сестри, но не сте готови една за друга да жертвате нещо – много сте добри, но до науката да се жертвате един за друг не сте дошли. Казваш: „За какво да се жертвам за тази сестра?“; ако е Божествена сестра, ти трябва да се жертваш.

Сега ще ви направя едно тълкувание върху разликата между момък и мома. В думата *мома* има четири букви, а в думата *момък*¹⁶ – шест. Четири плюс шест е равно на десет. На жената умът ѝ винаги накрая идва, а в момъка има мисъл. Момата, след като ѝ се свърши работата, научава, а момъкът слага още две букви – защо? Момата трябва да направи само две пожертвания: най-първо трябва да напусне бащиния си дом в материалния свят и

Фигура 7.

втората жертва е да умре. И момъкът трябва да напусне бащиния си дом, за това прави лодка *к*, с която да се преселят на Небето; буквата *к* е лодка, а

буквата *ъ* е кормилото (Фиг. 7).

Сега ще поясня: когато говоря за момъка и момата, подразбирам човешкия ум и човешкото сърце – това е отношението между човешката душа и човешкия дух; а когато говорим за мъж и жена, това е най-ниската степен на сравнение. Сърцето на човека е мома. Когато Любовта ти е правилна, сърцето работи правилно; когато Любовта не е правилна, сърцето тупти ту бързо, ту бавно.

Жената непременно трябва да има Вяра – ако нямаш Вяра, ти не си жена. Ако си жена, ти имаш най-големия чин, който Бог може да ти даде в света – това е да бъдеш жена. Ти не искаш да бъдеш жена – тогава какво искаш да бъдеш? – „Мъж.“ Станеш мъж, но и мъж не искаш да бъдеш – какво трябва да станеш тогава? – „Човек.“ Човек трябва да станеш – това е третото положение. Да станеш човек означава да хармонизираш тези два полюса в едно, т.е. и двата полюса трябва да бъдат еднакви – и мъжът, и жената.

От осем хиляди години всички безобразия, които човек е видял, са сложени на гърба на жената. Всичко това трябва да се изчисти, докато открием жената като скъпоценен камък. Много лоши неща са писани за жените – всички автори са писали какво ли не за тях, но това са измислици. Според тях жената е най-лошата, а въпреки това без нея нищо не става на света, без жената светът не може да върви. Какво трябва да се прави? Някой ще каже: „По-грешен човек от жената няма“. Ако това беше вярно, жената не трябваше да съществува в света, а тя съществува; Господ я е сложил на една работа – да поправи света. Вашето противоречие седи в това, че трябва да поправите света, а трябва да поправите и себе си; за да поправите себе си, трябва да имате един основен закон: не трябва да

съжалиявате, че сте жени. Бог, Който е мислил толкова, ви е направил жени – това е най-голямото щастие за вас. Ако човек нямаше сърце и ако нямаше душа, тогава на какво щеше да прилича? Тогава в света нямаше да има никаква проява. Един човек без сърце или без душа би бил жесток.

Следователно на вас Бог е дал служба да развивате сърцето си и да служите на душата. В този живот вие се повдигате и се приготвяте не за Земята. Вие искате да угодите на мъжа си, да отхраните и угодите на дъщеря си и сина си; няма да можете да угодите на мъжа си, на дъщеря си и на сина си. За да му угодите, този мъж ще иска от вас големи работи, а вие с милиони не разполагате. Утре мъжът ви осиромашее, пропиет се, тръгне по неприличен път – какво ще направите? Ще кажете: „Да се разведе с него!“; тогава къде беше вашата Вяра, защо се оженихте, щом като сега се развеждате? Разводът нищо не разрешава.

Преди години при мен дойде един българин, недоволен от жена си, който се занимаваше с окултни науки, и казва:

– Не се живее с моята жена, мисля да я напусна вече.

Казвам му:

– Може да я напуснеш, но после мислиш ли да вземеш някоя друга?

– Да.

Отговорих му:

– Тогава по-добра от нея не можеш да намериш. Ако я напуснеш, ще се намериш в най-голямото нещастие, а ако изтърпиш, в следващото прераждане ще се повдигнеш.

Така и на жената, която изтърпи всичките неприятности на сегашния си мъж, в следващото прераждане Бог ще даде едно високо положение. Ако направиш нещо, което Бог не иска, то значи да спънеш своята еволюция.

Съществува един страх от решението на това, което трябва да направиш. Ти се плашиш от мъжа си; мъжът

не е страхлив, но ти си страхлива. Ти трябва да кажеш: „Страхът е едно благословено чувство, което Бог е дал!“. Върху страха е създадена човешката съвест, човешката справедливост; ако нямаше страх, ти нямаше да бъдеш справедлив – корените на справедливостта са вложени в страха. От какво най-много се страхуваш? Оберат те и ти се страхуваш; ще кажеш: „Няма нищо, няма нищо!“ – ще бъдеш щедър и като даваш, страхът ще престане. Страхът не е нещастие, но когато мислиш, че ще умреш, че могат да те убият, ти се лъжеш и тогава живееш без Вяра. Страхът ти казва: „Върши Волята Божия!“ и ако не вършиш Волята Божия, има опасност, много ще ти пати главата. Този страх трябва да се слуша – ще си кажеш: „Ще изпълня Волята Божия!“; щом изпълниш Волята Божия, няма да имаш страх. Вие се изплашвате в гората от една мечка и хуквате да бягате – Бог ви опитва дали сте тренирани в бягането и казва: „Моето дете знае да бяга“. Един човек, който бяга от мечката, никога няма да вдигне скандал, а онзи, който не бяга, скандал може да вдигне. Онзи, който не бяга, представлява друга опасност.

Определете какво нещо е старият човек. Ако една сестра наричат стара поради това, че не може да ходи и трябва да я водят, това не е правилно – тя е инвалид или е саката. Ако не може да мисли, глупава е; ако не може да чува, глуха е; ако не може да вижда, сляпа е – защо я наричат тогава стара? Ако една сестра може да ходи, ако ушите ѝ са на място, ако очите ѝ са на място, защо я наричат стара? Искам сега да ви освободя от схващането, че тя е стара.

Да бях ви намерил на млади години на хорото! Но от голямо благоприличие не дойдох, за да не ви разваля хорото. Когато играехте на него, нали беше хубаво – имаше тропане, скачане, хубаво бяхте облечени. Всичко това е било хубаво, отлично е било, а сега трябва да напуснете хорото. На хорото са ви казали така: „Ти не знаеш да играеш, не те искаме тук!“. Сега сте дошли при мен, за да се научите как да играете на хорото – колелото

на хорото е Животът. На хорото човек скача и вдига краката си, което значи да правиш добро. Това не е само добрата мисъл. Тръгнеш с десния крак – правиш едно добро, после с левия крак – правиш друго добро, после си движиш ръцете. Всяко движение в теб трябва да бъде чиста мисъл. Защо трябва да ходиш – за да ти се покаже как трябва да правиш добро. Защо Бог ти е дал краката – за да правиш добро; ще кажеш: „Да бъдат благословени краката ми – Бог ми ги е дал, за да правя добро! Да бъдат благословени ръцете ми – Бог ми ги е дал, за да правя добро!“.

Бог обича умните хора, толкова години ги е чакал. Той ви е гледал, докато сте играли и сте тропали, гледал и чакал, докато сте казвали: „Намерих си един другар“ – „Много хубаво!“ – „Роди ни се дете!“, Бог пак казва: „Много хубаво!“ – „Гладни сме“, Той казва: „Много добре!“ – „Жадни сме“, Той казва: „Много хубаво!“. Бог никога не казва, че е лошо. И гладът, и жаждата, и всичко, каквото става в света, е все хубаво – това са условията, които създават бъдещата култура, към която човек се стреми.

Всички тези мисли и чувства, които измъчват човека, ще се превърнат за ваше лично Добро. Целият ваш бъдещ живот, вашите сили, вашето бъдеще зависи от това, което преживявате. Радвайте се, че преживявате тези страдания! Дърветата и животните не преживяват като вас, но бързо изсъхват и умират. Колко дървета биха искали да бъдат на ваше място, но не им е позволено! Ако ти не си доволен от Живота, Господ ще те направи щастлив, като ти даде една форма; ако чувстваш, че няма щастие, Той ще те постави в друга форма, но ако искаш да растеш, ще те направи човек.

Ще трябва да имате вяра в Бога. Няма нужда от доказване. Ако вярвате в това, което не знаете, други го знаят. По-широки прозорци трябва да имате. Очистете сърцето си. Трябва да имате повече Вяра, да си помагате като сестри. Сестрата е вътре – една сестра не можеш да я обичаш отвън, щом като не я обичаш отвътре. Всяка

една сестра трябва да намериш отвътре, за да я познаеш отвън; ако сестринството не се зароди в отношенията между душите, ще умрете, без да научите нещо, а на гроба ви ще пише: „Една сестра живя и замина за онзи свят, но и там още не е готова; непременно пак трябва да се върне на Земята“. Така ще повторите първо отделение, докато се научите да произнасяте буквата, и когато я научите, ще бъдете силни. Живейте, но не допускайте абсолютно никаква погрешка! За каквато и да е погрешка ще се върнеш на Земята, не се прави изключение никому. Ти казваш: „Но аз не зная“ – не, всеки трябва да бъде свършен; казано е: „Бъдете свършени, както е Отец ваш свършен“.

Трябва да имате мощна Вяра. Например една сестра между вас страда, не може да живее, не се погажда с мъжа си – съберете се всички, пратете хубави мисли на нея и на нейния другар, кажете мислено на мъжа ѝ: „Много сте добър, ние много ви обичаме!“. Когато изпращате по пет минути на ден тези мисли, ще видите, че мъжът ще започне да мисли, че тя е един Ангел. А вие казвате: „Действително, тя е една такава!“. Ще си изпращате една на друга хубави мисли; на една сестра, на две, на три, на четири, на колкото искате сестри ще изпращате такива мисли – нали искате опит? Най-първо се помолете за един дом, в който няма съгласие, пратете му добри мисли – помолете се Бог да прати благословение в този дом.

Стиховете заучихте ли ги? Един стих казва: „Ако имате любов към Мене, опазете Моите заповеди“. Първата заповед е да имаш Абсолютна вяра; като имате Вяра, мъчните въпроси се разрешават.

Когато повдигнете камъка, тогава умрелият оживява. Човек, с когото не можете да живеете добре, е умрял; умрелият ще оживее, което значи, че ще дойде Любовта, ще дойде смисълът на Живота. Сегашните хора живеят между умрели. Писанието казва: „Без вяра не може да се угоди на Бога“; не можеш да служиш на Бога без Вяра – слуването е слуване само когато става с абсолютно

пълна Вяра. Казано е: „Бог ще ви преведе“; щом ще ви преведе, Бог е с вас; ако сами отивате, вие няма да имате успех. Това е за четирите стиха.

В петия стих се говори за Духа. Духът е Божествената Светлина, Силното, Духът е, който поддържа Живота на всички същества, а не само онова, което говори на човека. „Духът е онова, което дава живот; плътта нищо не ползва; думите, които Аз ви говоря, дух са и живот са.“

Тези стихове, които ви дадох, ще ги приложим. Ще трябва да се правят ред малки опити, за да имате Вяра. Някой ще каже: „Бедните хора не можем да направим богати“; не е необходимо света да направим богат, в света има много богатство – тези богатства са на Бога, но богатството не е равномерно разпределено. Ако всички станат богати, ще имат един лош живот, при сегашното разбиране не могат всички да бъдат богати. И тези, които са богати, не живеят съобразно с Бога. Сиромашията повече съдейства, в нея има отлични черти. Има една благословена сиромашия и едно благословено богатство, има неразумно богатство и неразумна сиромашия. Когато са доволни богатите и бедните, тогава има благословено богатство и благословена сиромашия, а когато мърморят, и богатството, и сиромашията не са благословени. Не може да бъде богат този, който не е бил сиромаш, и никой не може да бъде сиромаш, ако не е бил богат. Ще кажеш: „Как така?“. Никога едно същество не може да обича един мъж, който не е бил жена; никога едно същество не може да обича една жена, която не е била мъж, защото жената жена не може да обича. Щом е така, нека се съберат тогава всички жени да живеят един човешки живот на Земята! Значи законът е: жената, за да бъде обичана, трябва да бъде обичана от мъжа; никога едно същество не може да обича една жена, която не е била мъж, следователно едно същество, което трябва да обича жената, трябва да е било мъж и всяко същество, което трябва да обича един мъж, трябва да е било жена.

Вие искате да ви обичат – кой? Някой мъж. Какво означава мъжът? Разумното, Духът; само Духът може да

обича една жена, само душата може да обича един мъж. Тогава това, което вие очаквате, трябва да бъде Духът. Не очаквайте вашето щастие да дойде оттам, откъдето няма да дойде.

Сегашният живот е един етап, в който са ви дадени всички условия, само за да се повдигнете една стъпка по-високо. За всяка от вас, при каквито и условия да е поставена, това е само един етап. Не съжбялявайте, не казвайте: „Защо не съм като тази сестра?“, не, тази сестра трябва да е доволна и благодарна от това положение, в което се намира. На всеки един от вас са дадени тези условия, които са необходими за повдигането на неговата душа.

Ако всеки мъж може да ви примами, вие не сте жена. Една жена само един мъж може да люби, една жена не може да люби двама мъже – в Природата не съществува такъв закон. Нито пък един мъж може да люби две жени – това са илюзии и оттам се раждат всички грешни състояния. Или, с други думи казано, само един Дух съществува в света, който дава всички блага – мъжът е образ на Божествения Дух. Ако този мъж, който иде, носи Божественото начало, за да ви помогне, това е мъжът, когото трябва да обичате. Дойде ли някой мъж, който иска да ви отдалечи от целта на живота, той е ваш неприятел. Ако искате да имате един идеал, този е, към него трябва да се стремите. Каквито и да са погрешките на мъжа, който имате, вие ще държите този идеал, докато той изправи всичките си погрешки. Мъжът има ред погрешки, допуснати не по негова воля – отнякъде са дошли тези недъзи както у мъжа, така и у жената. Божественият Дух трябва да дойде, за да ви освободи от тях – това са навиците, привичките, и когато човек се освободи от всички тези нечистотии и когато се намери в един свят на Любовта, тогава ще каже: „Сляп бях, но сега прогледнах“.

Вие искате да знаете в какво седи Новото учение. Как сте живели досега – това оставете настрана; вие не сте живели, вие сте се мъчили. Аз наричам Живот

състоянието, в което царят Любовта, Мъдростта, Истината, където Животът се проявява в своята пълнота, където Светлината се проявява в своята пълнота и където Свободата се проявява в своята пълнота. Имаш една другарка, приятелка – не трябва да имаш никакво съмнение в нея! Когато я погледнеш, всякога да имаш доверие в нея; когато я видиш, да ти трепне сърцето и да се зарадваш, че имаш другарка – това трябва да бъде идеалът ти!

Ти казваш: „Сега не живеем по Бога“ – това са празни работи. Не по Бога трябва да живеем ние, но Бог в нас трябва да живее. Ние досега все без Бога в нас живеем. Извън Бога никой не живее, но Бог трябва да живее вътре в нас, за да придобием това разбиране. Също и идеята за мъжа трябва да бъде идея не външна, но вътрешна – мъжът трябва да бъде във вас, да го носите в душата си и където и да е той, вие да се радвате. Жена, която подозира мъжа си в някое престъпление, не е жена – тя не трябва да го подозира в никакво престъпление, ако иска да бъде жена. Ако имате нещо горчиво в една чаша, която е направена от скъпоценни камъни, струващи милиони, то трябва ли тази чаша да я блъснете в земята, за да я освободите от горчивото? Излейте горчивото, измийте чашата веднъж, дважд, не е виновна тя – в нея ще сложите нещо хубаво. Считайте, че един мъж е една скъпоценна чаша; ако е сложено нещо горчиво в него, изпразнете горчивото, а не да блъскате мъжа си. Не, мъжът не е горчивото съдържание, а скъпоценната чаша – той е душата; и тази чаша, когато оживее, ще каже: „Много ти благодаря, че ме избави от тази отрова, която щеше да ми причини смърт!“.

Отче наш

31 март 1932 г., 16 ч., София, Изгрев

ЕСТЕСТВЕНИ ПРАВИЛА

Ще ви дам няколко необходими правила, които трябва да отбележите, правила, които са естествени и които съществуват в Природата.¹⁷ Под думата *Природа* разбирам Разумния живот. Никакъв Разумен живот не може да има без правила; вън от Природата, вън от тия правила е глупавият живот, а в рамките им е Разумният.

Направете следния опит: когато отидете в някоя планинска местност, размъгнете един планински извор, дайте му ход, спрете се десет-петнадесет минути и вижте какво ще стане; изворотъ ще започне от центъра да се чисти, да изхвърля всичката мътилка и най-после ще се избистри. Ако имате часовник, вижте за колко минути ще бъде чист. Каквото направи изворотъ, направете го и вие: идва някой екскурзиант във вашата планина и ви размътва по същия начин; това, което можете да направите с извора, друго същество ще дойде от външния свят и ще го стори – като в някой извор ще бръкне да ви почисти. Питате какво да правите; направете това, което прави изворотъ – това е първото правило.

Вие употребявате израза *свободна мисъл*. Под *свободна мисъл* разбирам мисъл, която функционира по законите на Истината – свободна мисъл не може да имаш, ако не си в областта на Истината. Вие говорите за свободни желания и свободни постъпки; имайте предвид, че вашите желания могат да бъдат свободни само ако сте в областта на Истината; и постъпките ви са свободни, ако сте в областта на Истината.

После, вие казвате *любовно желание*, *любовна мисъл*. Така, както схващаш свободната мисъл, така ще схващаш и любовната мисъл: за да имаш любовна мисъл, трябва да си в областта на Любовта – тогава твоята любовна мисъл ще върви не според твоето лично желание,

но по законите на Любовта. Ако имаш една любовна, светла мисъл, веднага трябва да стане промяна на твоето състояние. В любовната мисъл, в любовното желание и в любовната постъпка действа законът на Любовта – в него ще се тонизирате. След това ще дойдете в областта на Божествената Мъдрост – тогава мисълта ще бъде светла, желанието ще бъде светло и постъпката ще бъде светла.

Вие често отивате при Бога и Му разправяте за всичките ваши нещастия, обиди: или нещо сте изгубили, или детето ви умряло, или обществото ви гони, или някое изкушение имате. Вие идвате да се оплаквате и Му разправяте, сякаш Той не знае, и с какво внимание разправяте. Господ ви казва: „Разправи ми още веднъж нещата“ – ти ще трябва отново да разправяш. Ако Господ те е разбрал, ще ти стане леко на душата; ако не те е разбрал, тежестта ти ще остане, защото не си могъл да си кажеш урока. Ако си казал добре урока на Господа, веднага ще ти олекне, но трябва да направиш това по първия метод, или по закона на свободната мисъл – трябва да знаеш с какъв метод да работиш. При Бога като идеш, ще започнеш или от закона на Любовта, или от закона на Мъдростта, или от закона на Истината; ако не говориш по закона на Любовта, ще говориш по закона на Истината или Мъдростта, няма да ги смесваш. Най-първо ще говориш по закона на Истината и Свободата; ако по човешки допуснем, че не те разбере Господ, по закона на Любовта ще говориш и най-после, като говориш по закона на Мъдростта, Господ веднага ще те разбере и ще ти олекне на душата.

Казвам: трябва да се научите да се справяте с вашите скърби и страдания. Скръбта може да бъде вашият слуга, слугиня, може да бъде някой ваш син, дъщеря от миналото. Много пъти сте живели на Земята, имате много синове и дъщери – те ви намират един ден, хващат ви и казват: „Закъсах, осиромашах, ще ми помагаш!“. Ти си zákъсал, нямаш нищо, но те искат от теб: „Ще дадеш!“ – и ти започваш оттук да искаш, оттам да искаш. Тъкмо

се справиш с един свой син, дойде втори; с втория се справиш, дойде трети, четвърти, пети, десети син – всеки иска от теб. Казваш: „Много са лоши тия желания!“; не са лоши те, но когато дойде такъв твой син, иска да го задоволиш, да го пратиш в странство да следва в някой университет. Най-първо го научи да прегъва коляно, да прави поклони. Едно време хората се молеха прави, сега ще коленичиш и ще кажеш на желанията си: „Каквото аз правя, и вие ще го правите!“ – когато се молите, ще накарате и вашите желания да се молят с вас.

Този ваш син е алегория. С това ваше желание, с тази ваша мисъл какво трябва да направите? Тази мисъл трябва да се реализира. Ти не може да изпъдиш една мисъл, защото тя ще влезе в други, ще обиколи целия свят и това, което иска, ще го направи. Ако си първият, през който тази мисъл минава, ти си на прав път; ако си последен, от нея не можеш да се освободиш. Ако си по средата, можеш да се освободиш; ако си пръв, можеш да се освободиш, но ако си последен, тогава няма отърване. Благодарете, че не сте всякога последни, а сте по средата или в началото, защото ако сте в края, ще трябва да я изпълните. В края ще употребите трите закона. Дойде една мисъл и вие казвате: „Много лоша мисъл!“. Ако дойде една мисъл да откраднеш, ти ще откраднеш нещо, ще обереш някоя каса, ще задигнеш някоя торба. Това са доказани работи – ако не знаеш как да постъпиш с тази мисъл, ще пострада касата на някой banker и ти ще пострадаш заедно с нея. Казваш: „Невъзможно е това да стане с мен!“ – ако може да стане с някой друг, може да стане и с теб.

Един много набожен човек минава покрай къщата на богат banker в Америка и гледа една кесия с пари, забравена на прозореца. Набожният беден човек взема кесията, скрива я под палтото, отива си вкъщи и казва: „Господ ми даде тия пари – този banker има много, нищо не значи, че съм взел кесията“. След това той застава за молитва, но щом започне да се моли, между Бога и него за-

става кесията – молитвата му отива до кесията и се връща назад. Бедният продължава да държи кесията, не иска да я върне и си казва: „Опитва ме Господ дали съм доволен от кесията, или не. Доволен съм, Господи, но ми позволи да харча!“. На втория ден пак се моли, но молитвата пак отива до кесията и се връща назад; на третия, на четвъртия ден – същото. На десетия ден той усеща, че започва да губи своето вдъхновение и радост; решава да я върне, отива при банкера и казва: „Минавах покрай твоята къща, видях тази кесия на прозореца и я задигнах; ето, връщам ти я, понеже загубих вярата си в Бога – поискам ли да се моля, кесията застава между мен и Бога. Прости ми, аз не искам да имам кесия като твоята. Ако ти си готов да ми я дадеш, ще опитам какво ще каже Господ“. Банкерът отговаря: „Ела утре!“. Отива той, а банкерът му дава две торби. Бедният си казва: „Господ на голям изпит ме поставя!“; взема двете торби, но като започва да се моли, нещо отвътре му казва: „Пет пари дори няма да употребиш за себе си!“. Той тръгва и раздава на бедните – за всяко нещо, което трябва да раздаде, той предварително се моли, за да му се каже къде точно да ги даде. Когато раздал двете кесии за една година, той отива при банкера и казва: „Братко, ще ме освободиш, други две кесии няма да ми даваш, ще намериш някой друг, защото за всяка монета трябваше да се моля и да питам къде да я дам“.

Неща, които веднъж са станали, по същия начин не могат да станат с вас. В Природата нещата не могат да станат два пъти по един и същ начин.

Често говорим за въздържание. Ето какво разбирам под думата *въздържание*: когато човек прилага закона на Свободата, закона на Любовта и закона на Мъдростта, той трябва да се въздържа от всички ония мисли и желания, които могат да нарушат неговата свобода; с други думи казано, никога не трябва да приемаш една храна, която мъчно се смила – в стомаха храната трябва да бъде добра. Казвам: всяка една мисъл, която служи за твоето повдигане, изгълни я! Същото е и при храненето: онази

храна, която поддържа твоето здраве, употреби я; онази, която уврежда здравето ти, не я приемай! Всяко едно желание, което разширява твоята душа, внася Свобода или Любов в нея, изпълни го, не питай никого; всяко желание, което ограничава Свободата, което ограничава Любовта, остави го настрана – това са вътрешни правила.

Има някои неща, които в конкретния случай вие не знаете как да изпълните. Няма правило, валидно за всяко едно желание, нито за мислите има правила; има общи правила, но специфични правила за това как трябва да се постъпи в някой конкретен случай няма. В конкретния случай се познава умният човек; умният, ако постъпи правилно, ще прогресира. Друг път човек може да постъпи както не би трябвало, но по който и начин да постъпи, не означава, че прави прегрешение. Ако човек яде в момента някоя храна, а после повръща, прави ли прегрешение – няма никакво прегрешение; но ако втори път ти дадат същата храна, няма да искаш да я приемеш, защото след като я изядеш, ще проявиш неразположение. Ти може да ядеш по-малко, отколкото трябва, или повече, отколкото трябва. Не, при яденето ще възприемеш толкова, колкото трябва! После, храната трябва да бъде доброкачествена.

Същият закон е и при желанията: те трябва да се подбират – всички ония желания, които идват до вашата душа, трябва да знаете дали са за вас. В даден случай едно желание може да е изпратено до вас само за да го препратите на друго място – това е подобно на случаите, когато известно писмо е адресирано до вас по пощата, но вие го предавате на друг човек, без да го четете. В Духовния свят някое писмо може да мине през десетпетнадесет души. Може някое ваше писмо да е минало през десет души и всеки един, който го е получил, да е внесъл по нещо. Ако тези хора са напреднали и добри, вашето писмо ще дойде окичено със скъпоценни камъни; ако не са високоповдигнати, може да го отворят, да го прочетат и пак да го затворят, за да узнаят какво е написано в него.

В този Път, в който сега вървите, има такива неприятности, каквито един ученик среща, заучавайки уроците си. Например вземете въпроса за молитвите, за размишленията или за медитацията; източните народи определят за това известно време и когато то наближи, ще напуснат работата си – дори и да е чиновник, ще напусне работата си, това е източното разбиране. А ти може да си чиновник и пак да медитираш: вземи перото, пиши бавно, после се спри, сякаш мислиш, и медитирай една-две минути; после пак напиши две-три думи. Защото старият господар на Земята няма право на всичкото ти време. Казвате, че сте длъжностно лице; кажете ми, ако едно лице е длъжностно, колко време трябва да работи – осем часа. Кой е онзи вътрешен закон, който ангажира човека? Да кажем, че преписваш едно съдебно решение – има ли закон, който да определя за колко време трябва да го препишеш? Всеки един от вас, който е чиновник, трябва да научи останалите банкови чиновници да медитират – така те ще имат особено настроение, а сега работят по стария начин.

Разказваше ми един евангелист: „Преди да науча Евангелието, на общо основание биех воловете с един остен и казвах: „Трябва да работите!“; но когато четох Евангелието, хвърлих остена вече, престанах да мушкам и да ги бия – давам им малко хляб, побутвам ги по рогата, по муцуната. Когато се обърнах, стана една промяна, дори и воловете се учудиха коя е причината – по силата на Евангелието“. Когато започне да действа Истината, трябва да стане една промяна и човек да хвърли остена; без остен пак ще вървят воловете, няма да спре оранта.

В живота става натрупване на много мисли, на много желания. Например говори се върху една беседа два-три пъти, натрупва се материал и нещата стават обикновени, както стават обикновени любовните писма: първите се пишат с трепет, във второто вече пропускаш нещо, не си толкова усърден. Само едно любовно писмо може да напише човек на света, а във всички останали нещо куца.

Колкото писма съм чел, първото винаги е най-добре написано, докато в другите вече се правят погрешки. Като намеря погрешка в някое писмо, знаей, че не е първо; във второто има една погрешка, в третото има две, после четири, пет и накрая, когато всичко е погрешно, разбирам, че това писмо е последното. Защо човек изгубва интереса си?

И в Любовта човек изгубва интереса си. В началото някой пред вас минава за Ангел; докато човек е още свободен, турците употребяват нарицателното *княз на князете*; след това той пожелава да израсте по-високо, сгодява се и тогава за него употребяват израза *близо до хората*; по-късно той пожелава да се ожени, за което турците употребяват израза *с хората е заедно*; когато не може да живее и рече да се разведе, казват, че на хората маскара е станал. Най-първо е княз на князете, после е близо до хората, след това е с хората заедно и най-после на хората маскара става.

Следователно в началото една свещена идея показва, че ние мислим. Човек не трябва да стига до последното положение. Това, което е вложено в живота, са опити на човешкия дух да даде ясна представа за това какви трябва да бъдат отношенията на човека към Живота. В края на краищата, след като употребите всичките методи, ще станете свършени като Ангелите, няма нито да се жените, нито деца да раждате – ще бъдете свършено свободни, ще имате един живот, който се обуславя от цялата разумност. Женитбата е една Божествена школа, през която трябва да минеш и с отличие да я завършиш. Някой иска да се освободи – докато по всичките предмети и на матурата не получиш шест, не може да си свободен. Когато мъжът и жената завършат, ще кажат: „Завършихме училище“. Когато се издигнете на една по-висока степен на развитие, ще добиете сила да отидете и да учите другите хора.

Онзи ученик, който не знае как да учи, ще търси погрешката в обкръжаващата среда. Може да намери причи-

ната в баща си – че не бил богат, че нямал средства, или че самият той не е достатъчно здрав; може много причини да намери, но причината седи в самия човек. В Духовния свят има един закон: всеки човек трябва да бъде изпитан дали може да стане най-голям светия. Ти ще бъдеш подложен на изпит, последно място ще заемеш, ще бъдеш с хората заедно; ако не издържиш изпита, ще те пратят отново да го държиш. Не е издържал светийството този, когото пращат отново на изпит – той е само светия-подпоручик и оттам ще върви по степените нагоре.

В това отношение, когато ти се дава страдание, не го считай за нещастие, а за привилегия. Когато идеш при Бога, няма да се оплакваш – благодари, че те е удостоил със страдание, благодари, че можеш да учиш! Страданието е цяла тайна, то е живо – със страданието, което претърпяваш, е свързано развитието на хиляди същества. Ти трябва да разбереш вътрешния смисъл на страданието и да станеш весел; дойде ли страданието, стани весел, позасмей се, попей си малко! Когато дойде страданието, никога не питай за колко дена е дошло. При една голяма скръб вие се тонизирате – трябва за пет минути да можете да се тонизирате, пет минути са достатъчни.

Дръжте в себе си едно свещено правило: не отивай при Бога да се оплакваш, да се безпокоиш, да се самоосъждаш; когато идеш при Бога, като те види Той отдалеч, ще ти олекне – Господ много добре знае за страданието ти. Искаш да бъдеш весел, не можеш и питаш: „Защо да съм весел, как може да съм весел?“; да си весел при скръбта не значи да се смееш отвън, а отвътре да бъдеш весел – това е първото правило. Такива са били светиите: например забият му нож, а той гледа спокойно; забият го по-дълбоко, тече кръв, но той стои; случвало се е онзи, който го пробожда, да не може да издържи, да падне и да започне да моли за прошка.

Сега в България колко такива хора има? Ако има един, за образец ще бъде! Образец, идеал да станеш не е

лесна работа, много голямо изкуство е. Ножовете идват, мушкат те, ти подскачаш и понякога казваш: „Отидох в дъното на ада!“; едно същество, на което Бог преподава, в дъното на ада не може да иде – това е внушение. Ужасно нещо е внушението – когато ти внушат едно състояние, може да преживееш това, което става в нечия душа, това е най-тежкото състояние. Чуждата мисъл може да те обсади отвсякъде и да ти говори: „От теб човек няма да стане!“; ти, като един дълбок извор, трябва да кажеш: „В Името Божие всички тия сложени граници да си идат по местата!“.

Всички страдате от закона на внушението. Казвате, че еди-коя си сестра няма да я бъде – вие не се произнасяте добре; най-малкото, което можете да кажете за нея, е: „Господ да ѝ е на помощ, а каквото стане – то е Божия работа!“. А ти казваш, че е закъсала – не казвай така, защото утре друг за теб ще каже същото. Господ е поставил тази сестра или този брат на изпит, за добро ги е поставил. Може вие да мислите за брата какво ли не, но той може светия да стане.

Един човек ми разказваше как на тридесет и три години се научил да пие. Връщал се една вечер и един го попитал:

– Защо си се напил?

– Не е твоя работа.

Но онзи започва да го бие, да го удря. По-нататък човекът продължи изповедта си: „Този приятел така ме наложи, че в мен се появи отвращение към пианството – щом поискам да ида някъде да пия, в ума ми изскача мисълта: „Никакво пиене!“; този човек внесе страх в мен, толкова страх внесе, че му благодаря много, задето ме наби – спаси ме той. Много пъти се молих на Господа да ми помогне да не пия, да ме спаси по някакъв начин, но си мислех, че ще дойде някой проповедник да ми каже: „Братко, недей да пиеш!“.

Няма между вас някой, който да не е налаган – и вас понякога ви налагат по всички правила. Ако в резултат

на това налагане (по който и начин да е станало), вие придобиете една вътрешна свобода, страданието е намясто.

Съществува такова правило: никога не употребявайте отрицателното, прилагайте положителното. Ако не знаеш една работа каква е, кажи: „Тази работа е за добро!“. Като казваш, че една работа няма да я бъде и че от теб човек няма да стане, какво печелиш? Кажи: „От такъв, какъвто съм сега, човек няма да стане, но Бог е по-силен от всички работи в света!“.

Тези правила ще започнете да ги прилагате. Започнете със свободата на вашите мисли, за да започнат те постепенно да се чистят и да придобиете тази вътрешна Свобода. Не трябва да се ражда във вас амбиция непременно да се повдигнете в този живот – не трябва това да желаете, но трябва да сте господари на себе си. Добрият човек не бива да се страхува от нищо – аз бих желал от нищо да не ви е страх, а вас ви е страх от дявола, от лошите хора ви е страх...

Ще ви разкажа какво може да направи една млада мома, какво може да направи някой, който обича. Един човек тръгва да направи някаква пакост; среща една млада мома, тя го хваща за ръка, говори му, след което в него се ражда желание да не прави пакост. Ще попитате какво е направила момата, омагьосала ли го е. При всяко едно изпитание във вашия живот трябва да бъдете смели – Бог ви е поставил на страдание, за да имате една опитност, за да знаете. Ще правите опит с някой човек, с животни, а може някой път да направите опит и със себе си – и себе си да хванете за ръцете; това е самовъзпитание. Иди при някой брат, погледни го, хвани го за носа и той ще ти благодари. Ако този човек не е могъл да слуша лекцията, дори и да е богат, каква полза? Ако човек е богат и не може да употреби богатството си, какво го ползва то? Богат човек наричам този, който може да прави железници, фабрики, да оре, който може всичкото свое богатство да впрегне на работа – това е богатство.

Сега вие искате да направите опит, нали? Например често сте разсеяни, забравяте, където сложите нещо, не го помните. Има ред методи за подобрене на паметта. Знаете ли от какво произтича разсеяността? Всеки човек може да стане разсеян, когато в него се явява една неувереност в онова, което може да направи. Когато е чрезмерно уверен, човек става напрегнат, а когато е неуверен, той е разсеян. Когато виждам, че някои хора са нахални, аз зная законите; когато други са разсеяни, пак зная законите.

Мнозина казват: „Духът ми говори, но не го помня“ – те изискват от другите хора да помнят, пък те самите не помнят; причината се крие в тяхното подсъзнание и просто всички трябва да си признаят, че не са заинтересовани. Когато проговори Духът, ще го чуеш първо в себе си – не може Духът да говори на другите, преди да е говорил на мен. Истината трябва да дойде непосредствено в моята душа; идва ли от другите души, тя не е Божествено проявление. Следователно това, което говориш, трябва да знаеш така ли е, или не, добро ли е, или не. Така, както Духът говори, аз съм длъжен да ви го предам. Когато Господ праща един пророк, той му казва: „Ще идеш и ще кажеш това и това!“.

Съществува един пример в Библията: Давид беше голям пророк, но искаше да живее като човек. Когато сгреши, Господ поръча на Натан да му каже:

– Ти знаеш какво беше – едно малко овчарче, но Господ те взе и те направи цар, да ръководиш хората; така ли ги управляваш?

Господ каза на Натан каква притча да му даде:

– Имаше един богат човек и един беден човек; сиромашът имаше едно агне, а богатият – хиляда. На богатия човек дойдоха гости и той не взе от своите агнета, но взе единственото агне на сиромаша и с него ги угости.

– На смърт! – казва Давид.

Натан му казва:

– Ти направи това. Така рече Господ: „Ти го направи

в тайно, но Аз ще го изява наяве, та хората след хиляди години, като четат, да знаят“.

Тогава Давид написа 51-ви Псалом.

Така че когато Господ проговори, Той ще говори ясно. Божествените работи са точно определени. Ти не трябва да бъдеш разсеян, трябва да имаш памет, да помниш нещата; ако не помниш, ще се научиш да помниш. Ако не можеш да мислиш, ще се научиш да мислиш; ако не си вярващ, ще се научиш да вярваш; ако не знаеш как да говориш, ще се научиш да говориш, понеже всяка дума си има свой ефект.

В продължение на една седмица направете едно упражнение. Тази лекция е за сестрите, но братята нека също го направят. Когато станете сутрин, поставете единия си пръст върху центъра на паметта; може да поставите един, два или три пръста, може да поставите и всичките си пръсти върху мястото на човешката памет в средата на челото. Тогава, ако си разсеян, ще концентрираш ума си, за да се възвърне твоята памет до степен да си спомняш неща отпреди няколко прераждания. Ще си държиш пръста на това място пет-десет минути, няма да мислиш. Може да седнеш на коляно или по турски, може да седнеш и на стол, но трябва да си спокоен, никой да не те безпокои. За една седмица ще направите поне едно микроскопично подобрение – да помните една дума повече, отколкото преди.

Аз забелязвам, че мнозина от вас са недоволни от живота. Един човек колкото повече остарява, толкова по-доволен трябва да бъде, а не да става все по-недоволен. Ти си доволна, че си се запознала с един мъж, той утре умира, а ти оставаш без него и плачеш; ти си се запознала с едно отражение, което отвътре ти говори: „Дали е така, или не е така?“ – това са човешки разсъждения, които всеки е опитал.

Убеждението, че в някое друго прераждане вие сте започнали една работа, не е вяра, а суеверие. Във всяко едно прераждане вие все започвате, но кой кога е

започнал? Симеон¹⁸ преди две прераждания е вървял по този път, по който сега върви, но още в ранна възраст е закъсал – затова сега идва рано, за да продължи по този път; започва работата си оттам, откъдето е прекъснал. На колкото години човек напусне този живот, от тази възраст започва да довършва. Може да е напуснал на петдесет и шест години – когато стане на петдесет и шест години, тогава започва; дотогава живее нашироко, яде, пие, но стигне ли определената възраст, казва: „Аз съвсем закъсах, не може така!“. Навсякъде вие свързвате един ваш живот с друг – оттам, където сте свършили единия, започвате другия.

Съществата от Невидимия свят винаги използват всичките условия, но те само понякога загатват за тях. Никога Невидимият свят не застава насила, но предоставя тези условия, ако ти имаш добрата воля. Така и на Симеон казват: „Хайде!“, а той отговаря: „На драго сърце, дано сега да се поправа, благодаря, че ми казахте!“; Симеон взема цигулката и започва. Когато го видях в Търново, дори си казах: „Кой ли го е накарал да дойде тук?“. Аз сега вземам Симеон като пример за това как стават връзките между отделните животи. Понеже сте влезли в този Път, използвайте всички благоприятни условия!

Никога да не те смущава един извор, когато е мътен – може някой човек да го размъти или да се случи нещо друго, но след пет, десет, петнадесет минути изворът ще бъде чист. Трябва да се създаде една благоприятна атмосфера, това е новото, само по този начин дарбите, които са скрити в човешката душа, могат да се развият. Всеки човек трябва да приеме и развие една дарба; той не може само да се моли, а трябва да се приготви за работа в една област – в този живот всеки човек е определен за една работа, която никой друг не може да свърши.

Има много работи, които бих ви казал, но ще го сторя по-нататък. Най-първо, подобрете вашата памет. Помнете: вашите мисли трябва да бъдат свободни, вашите желания трябва да бъдат свободни, вашите постъпки трябва да

бъдат свободни; още, мислите трябва да бъдат любовни, всички желания трябва да бъдат любовни и постъпките трябва да бъдат любовни; после, мислите трябва да бъдат светли, желанията трябва да бъдат светли и постъпките трябва да бъдат светли! Това е Божественото. Не му мислете много как ще го направите или какво ще каже някой – направете го, не бойте се!

Идва някой човек, иска ти нещо; като бръкнеш в джоба си, монетата, която хванеш, дай я, не си връщай ръката да хванеш друга, по-малка. Човекът казва: „Бръкни в джоба си!“, ти бръкваш, хващаш голяма монета, оставяш я, после хващаш по-малка. Каквото хванеш, дай го, не го гледай! Когато не го гледаш, ще хванеш дявола за опашката.

Ще ви приведа един пример за Йоан Кронщадски¹⁹: идва при него една бедна вдовица и го моли за помощ; той ѝ казва:

– Аз ще се помоля и каквото Господ каже. Ела след една седмица.

През това време умира един виден княз, чийто потомък бил Йоан Кронщадски. В един плик роднината оставя осем хиляди рубли. Когато жената идва повторно, Йоан ѝ казва:

– Това е, което Господ даде – Той повика княза, който остави това.

Когато жената отваря плика, уплашва се и казва:

– Братко, грешка си направил, на мен не ми трябват толкова пари!

– Но Господ това изпрати чрез мен, вземи го, послужи си!

Когато дойде време да извършим Волята Божия, трябва да я извършим както трябва. Когато дойде време да работим по закона на Свободата, каквото и да срещнем, трябва да изпълним Волята Божия. Да не мислим по човешки, да не допускаме тщеславната мисъл и желание да ни благослови Господ; когато изворът извира, той не мисли, че трябва да извира, понеже има вътрешен напор

– той не прави усилие, защото водата, която идва, създава напор.

Първо, поемете вашия занемарен Път. Вие не сте лоши, но трябва да знаете откъде сте напуснали Доброто, трябва да намерите вътрешната връзка; на мястото, където сте напуснали Доброто, там веднага трябва да направите връзка и да започнете работа, а не да питате какво сте били в миналото. Някой идва и пита какъв е бил в миналото; аз му казвам: „Еди-коя си работа си напуснал, хвани се да я свършиш!“. Някой станал на четиридесет и пет години, иска да следва; преди едно прераждане е трябвало да напусне университета, защото до четиридесет и пет години не е могъл да завърши – сега на стара възраст идва и казва: „Ще завърша университета!“. Има баби, които на шестдесет години държат матура; в тях се поражда едно желание, което на двадесет и две години не са могли да изпълнят. Не са могли да завършат гимназия поради любовни истории: този любили, онзи любили – не могли да завършат; този момък излъгали, онзи момък излъгали, а не им е идвало наум да завършат гимназия. При друг случай някоя млада мома взема диплома, но си заминава за другия свят; после идва в трето прераждане като млада мома със завидно обществено положение.

Тези работи ще ви станат ясни. Четете книги и романи с такова съдържание. Вашите романи са написани и се пазят из библиотеките, трябва да притежавате напечатан целия роман, в който вие сте главен герой. Кой от вас няма роман? Няма между вас, някой, който да не притежава роман, всички имате. Един ден, когато завършите вашето развитие, ще ходите в библиотеките, за да четете вашия роман от единия край до другия и да изучавате вашия живот; ще прочетете как сте живели в едно съществуване, във второ, трето, четвърто, пето, десето и след като прочетете целия ваш живот, тогава ще започнете да четете живота на другите, на вашите приятели. Но това са неща, които ще станат в бъдеще.

Сега искам всички да станете като малки деца, много

възрастни сте станали. Христос казва: „Ако не станете като малките деца, няма да влезете в Царството Божие“. Вътрешно, по сърце трябва да бъдете като децата – десет пъти да ви лъжат и пак да вярвате.

Когато правех своите изследвания из България, имах много интересен случай: две деца бяха оставени в колички – едното дете беше тригодишно, а другото – на четирипет години. Както седяха в количките, по-голямото дете хвана другото за косата и го разтърси; второто започна да плаче, а онова го гледа сериозно, като професор. След това гледам, че малкото хваща по-голямото за косата и на свой ред го разтърсва – сега голямото започва да плаче; след това отново първото хваща по-малкото. Така тези деца се хващаха няколко пъти и накрая поумняха, засмяха се, прегърнаха се и започнаха да се целуват.

Ето едно представление; питам какъв е смисълът му. Някой дойде, хване те за косата, разтърси те – Волята Божия в света е, когато те хване някой и те разтърси, за да научиш нещо. Първото нещо, което трябва да научите, е, че Бог ви обича; второто нещо, което трябва да научите, е, че вие обичате вашите ближни; третото нещо, което трябва да научите, е, че ближните ви обичат. Първото е, че Бог ви обича, а след това – че вие обичате. Когато дойде време да обичаш, ти започваш да чувстваш, че хората те обичат. Понякога при теб идва някой и ти чувстваш, че не го обичаш; после идва друг, чието присъствие ти е приятно.

Първото нещо, което трябва да знаете, е, че Бог ви обича, че вие обичате ближните си и че ближните ви обичат; това е програма – ако сполучите да я приложите, вие ще разрешите задачата си.

Сега изпейте *В начало бе Словото*.

7 април 1932 г., Благовещение, София, Изгрев

ДОБРОТО СЕМЕ

Добрата молитва

Ще прочета от Евангелието на Матей 13-а глава, 24-ти стих: „Друга притча им предложи и казваше: Уподоби се Царството Небесно на човек, който посея добро семе на нивата си“.

За идната седмица заучете Псалом 93.

Във вашия живот трябва да влезе нещо ново. Аз считам всички ваши възгледи за овехтели, стари дрехи; трябва ви нови дрехи за Великден, тези са се поизтъркали тук-там, имат дупчици, цветът им се е изменил, някъде дупките са големи.

От детството си до края на живота си човек трябва да учи – целия си живот трябва да посвети на учение. Да не мисли, че за една, две или три години ще научи всичко и после ще ходи само да се разхожда по курорти, да спи на меко и да яде вкусни ястия – тези неща са възможни, но много солено излизат на човек. Ако вземете цялата човешка история, ще видите, че на онези, които са живели много охолен живот – царете, много солено им е излязло; дори на Соломон, който беше един от най-мъдрите царе на Израил, през носа му излезе. Писанието нищо не казва за това, но има една вътрешна страна, за която самият той се изказва с думите „Суета на суетите“ и „Всичко е суета“ – един голям мъдрец, който е имал големи разочарования, иска да каже, че това, с което живее, е празна работа. За тези празни работи вие бихте пожертвали всичко – ако поискат да ви направят царици, веднага бихте приели. Когато човек стане цар, в църква не ходи – понечи ли да ходи на църква, придружава го цял ескорт; по-рано е ходел пеш, а сега – с автомобил.

Знаете ли на какво оприличавам поведението на всички тези хора, които се возят с колички? И децата,

които не могат да ходят, се движат с колички и ги наглеждат слугини. В духовно отношение всички тези, които се возят на автомобили и файтони, са деца – коне и кочияши ги возят, а те мислят, че са големци; това са деца, те трябва да слязат и да ходят – детето, когато порасне, слиза от количката и ходи пеш. И вие понякога съжалявате, че нямате файтон – хубаво е човек, докато е дете, да има файтонче, но като стане възрастен, добре е да ходи пеш; защото ако възрастният не се упражнява да ходи, краката му атрофират – щом атрофират краката му, той не може да бъде добродетелен. Краката отговарят на добродетелите, ръцете – на Правдата, очите – на Истината, ушите – на Мъдростта, устата – на Любовта. Файтонът е за деца, а възрастният ще ходи пеш. И ще се молите ръцете ви, краката ви – всичко у вас да бъде здраво.

Човека ще познаеш по къщата му – че домакинът е спретнат, ще познаеш по къщата му. В духовно отношение между физическия и духовния живот има връзка. Няма отделен духовен и светски живот, те са само едно наше разграничение – духовен наричаме живота с по-високи стремежи, а светски наричаме този с по-ниски стремежи.

Христос казва: „Доброто семе“. Паралелно със семето може да изникне и нещо противоположно, което не трябва да ви смущава – например покрай някоя добра мисъл може да проникне и някоя лоша; това става, когато съзнанието ви не е будно: влиза някоя лоша мисъл и когато се вгълбиш в съзнанието си, ще видиш, че е дошъл някакъв образ отнякъде. Човек винаги трябва да пази съзнанието си будно. Например вие сте в града, изпирате дрехата си и я простирате, но от саждите във въздуха тя става мръсна; умният ще я простре там, където няма да се изцапа – хубавите неща трябва да се държат закътани на такова място, където няма никакви сажди.

Често хората казват, че Господ ще направи за нас това и онова. Господ много добре си върши работата, но нашата работа е останала назад; ние трябва да се запрет-

нем и всеки един трябва да има задача – всеки трябва да се запита какво трябва да върши. Често се спираме в света и казваме: „Светът не е такъв, какъвто ние го желаем“; това твърдение не трябва да ни спъва – че светът е лош, е само едно субективно схващане, а друг човек може да бъде на точно обратното мнение. Светът е добър, когато ние сме добри; светът е лош, когато ние сме лоши. Често, когато имате треска, се разваля вкусът ви – каквото и да ви дадат, щом го вкусите, казвате, че е горчиво и безвкусно; в действителност яденето не е безвкусно и когато се избавите от треската, то ви става вкусно; понякога и водата ви се струва горчива.

Трябва да преминете към едно ново състояние – да схващате Живота като наука, като изкуство. Животът е цяло изкуство. Всеки от вас трябва да изучава едно, две, три, четири, пет изкуства. Човек има около четиридесет способности и с всяка от тях може да развие едно изкуство, следователно притежава места за четиридесет изкуства. Човек притежава и толкова чувства в себе си, с които може да развие известни добродетели! А сега религиозните хора са се научили да правят по някоя молитва, два пъти на ден се обръщат към Бога и се считат за много религиозни. Казват за някого, че той по три пъти на ден се моли – прекрасно, но той по три пъти на ден яде, спи по осем часа. Какво е придобил човек от съня, когато спи; какво е придобил от храната, когато яде три пъти; когато се моли по три пъти, какво е придобил? От всяка молитва той трябва да придобие нещо.

Ще ви кажа нещо, което трябва да запомните. Ако отидете при един чист извор, все ще напълните някой съд с вода и ще го донесете; ако отидете в някоя местност, където има диаманти и смарагди, кой от вас няма да си позволи да вземе някое камъче? Често хората отиват при Бога, но се връщат от тази хубава област, без да са донесли нещо – какво струва такава разходка? Като се подвизава човек по този начин десет-двадесет години, той най-после започва да остарява, започва да се съмнява. Много

естествено, човек, когато осиромашава, започва да се пита дали някога е бил богат. И когато остарее, мисли, че едно време е бил млад, а сега е стар и дори сам не вярва, че е бил млад – променил се е толкова незабелязано, сякаш всякога си е бил стар. Затова във възгледите си човек постоянно трябва да се подмладява.

Седно ядене или с три яденета на ден работа не става, много е малко три пъти на ден. Сега се забранява много да се яде, защото се изискват много средства. Някои ядат веднъж на двадесет и четири часа, други – два пъти, три пъти, четири пъти, но от духовна гледна точка човек трябва да храни ума си. В това отношение съществуват обикновени положения, с които човек само се забавлява. Това, разбира се, зависи от неговите чувства. Има случаи, когато някоя идея, някое чувство се налага на човек, без самият той да иска; една празна мисъл или чувство могат да го занимават дълги години и да не дават място на нищо възвишено и благородно в него. Например на някого му се иска да стане богат и той от сутрин до вечер мисли само за това – събира, събира пари, с дни и със седмици мисли, че ще разполага с богатство, от което да яде, но изведнъж Невидимият свят го задига. Не че желанието на човек да бъде богат е лошо – човек трябва да бъде богат, но трябва в права посока да търси своето богатство. Той трябва да има богатство, което никой не може да му отнеме. Ако е богат, за да развива своите добродетели, за да услужва на своите ближни, е Добро, но ако богатството е спънка за неговото Добро, то се превръща в един капан. Например ако говорите в една стая, вашата реч не се чува отвън; ако се молите в една златна къща, вашата молитва ще стигне до златния таван, но няма да отиде при Бога.

Ако вашата мисъл не е гореща и ако вашето сърце не е горещо, тази молитва не е силна. Във всяка молитва съзнанието трябва да бъде много будно, а това, за което молите, трябва да бъде за вас необходимост. Писанието казва: „Всичко, каквото поискате, да ви бъде!“¹. Това, което искате в молитвата си, трябва да бъде най-

същественото, най-важното, а пък другото само по себе си ще дойде; най-първо трябва да дойде най-важното. Ако Животът дойде, той носи всичките си благословения; ако Божественият Дух дойде, то Свободата сама по себе си идва; ако Светлината дойде, придобива се Знание. Където има Любов, там има и Светлина.

Под *добро семе* се разбира това, с което човек е надарен. Например остарял е и вече очаква да умре, да иде на онзи свят. Защо са им стари хора в онзи свят? Там от стари хора нямат нужда, от невежи, от грешни, от хилави, от бедни нямат нужда – там болници няма. Писанието казва, че нищо нечисто няма да влезе в онзи свят. Щом влезеш там чист, няма да бъдеш подлаган на промените, които стават тук, на Земята – зло няма да има, сиромашия няма да има, болести няма да има.

Вие искате един Живот, но очаквате той да ви се даде механично, а не искате да работите за него. Например каква част от денонощието посвещавате на Господа? Изключително за себе си употребявате своето време, малцина съм срещал, които да употребяват времето си за Господа; всеки един се моли на Бога за децата си, за мъжа си, моли се за шапка, за дрехи, друг път се моли да стане добър, но да работят за Бога малцина съм срещал.

Първо трябва да придобиете онова състояние, при което всички ваши нужди да не ви смущават. Ако човек служи на Бога с разбиране, всички негови нужди ще се задоволят; ако иска първо да се задоволят неговите нужди и после от изобилието си да дава, и това е възможно. В първия случай обаче се ражда едно недоволство: колкото и да се стреми да бъде чист и свят, човек вижда, че му липсва нещо, и постоянно е недоволен. Той чака първо да стане чист и свят и чак тогава да направи нещо, но понякога така си и заминава за онзи свят – мисли, мисли и казва: „Тази работа няма да стане сега“ и с тази мисъл си заминава. А работата може да стане, защото човек не трябва да уповава на доброто, което прави, но трябва да остави Доброто в него да работи.

Доброто е общо у всички хора, то не е ничия частна собственост – Доброто е Божественото, което работи у всеки. Някои са по-добри, понеже дават повече място на Божественото да работи в тях, други не са толкова добри, понеже дават по-малко място на Божественото; ако се изразява образно, на някои къщите им са с повече прозорци, а на други са с по-малко. Този въпрос зависи донякъде от вашите възгледи. Вие искате преди всичко да живеете между свършени хора – това би било идеално, но след като няма такива свършени хора? След като живееш между хора, които не са свършени, какво трябва да правиш?

Човек е изобретателен. Понякога добрите хора трябва да бъдат изобретателни както пияниците. Един пияница пиел, но ръката му започнала да трепери – щом вземе чашата, ръката трепери, не може да пие вино. Започнал да тъжи, че не може вече да пие, и постоянно мислел как да сърба пак вино от чашата. Един ден той направил приспособление: взел едно дърво и въже, прекарал го през шията си, започнал да тегли, пил вино и всичко свършило – така най-сетне Господ му вързал и двете ръце и той престанал да пие. Силният човек трябва да сложи чашата с вино пред себе си и да каже: „На чашата аз съм господар, аз съм, който заповядвам – сега ти заповядвам да седиш отвън и да мируваш!“; слага чашата на масата и излиза да се разходи, после се връща и казва същото.

Да допуснем, че ти си недоволна от някоя сестра и когато я видиш, сърцето ти трепва, дразниш се – какво трябва да направиш? Поръчай да нарисуват образа ѝ, купи го и го дръж в стаята си – ще му кажеш: „Няма да ме дразниш, аз съм ти господар!“; ще видиш, че по друг начин започва да ти трепва сърцето: първите дни ти ще виждаш портрета, ще се смущаваш, дори няма да можеш да се молиш, но постоянствай, дръж образа ѝ, докато се справиш. След време ще забележиш, че портретът на тази сестра започва да се изменя. Ако гледаш тази сестра два-три месеца по този начин, ще видиш, че заедно с

промяната на поргрета и самата тя ще се измени – когато те срещне, ще започне да те гледа по-мило.

Вие живеете в един свят, в едно училище и всички тези работи, които имате, са задачи, които трябва да разрешите правилно; един ден ще те повика учителят по този предмет и ще те пита как ще разрешиш задачата – така трябва да гледате на живота си. Питате защо Господ ви е дал това; чудна работа, дори учениците в училище знаят защо им се преподава геометрия, география, математика и прочее – това са предмети за изучаване. Например някои от вас имат страх – това е един предмет. Страхът е лош, но без страх е съвсем лошо – ако човек нямаше чувство на страх, когато влезе в София, ще го прегазят каруците, а иначе, ходейки по тротоарите, запазва живота си. Към този страх трябва да се добави чувството на благоразумие.

Когато Бог вижда, че ние можем да използваме заложите, които ни е дал, и ги обработваме, Той е доволен. Когато ученикът учи, учителят е доволен; когато ученикът свири добре, рисува добре, когато декламира нещо хубаво, учителят е доволен. Когато влезете в Небето, в Невидимия свят, когато отидете при Царските врати, ще ви накарат да издекламирате едно стихотворение – кое стихотворение ще декламирате? Вие още не знаете дори едно стихотворение, а се чудите кое. Там ще ви накарат да изпеете най-първо една песен – коя песен ще изпеете? Ако изпеете песента хубаво, вратата сама по себе си ще се отвори; ако не я изпеете хубаво, ще стои затворена. Ако издекламирате стихотворението хубаво, вратата ще се отвори; ако не го издекламирате хубаво, тя ще стои затворена. Някой ще попита дали това е буквално или алегорично; както искате го приемете, но така ще бъде. Писанието казва: „Страхливите няма да наследят Царството Божие“, защото страхливите, когато тръгват за Невидимия свят, ще ги опитат с най-големите фиктивни изпитания, те ще се уплашат и няма да влязат – и да искат да ги вкарат, пак няма да влязат.

Една българска учителка се возела с кола, но я било страх от биволи. На разстояние половин километър тя видяла биволи, скочила от каруцата и хукнала да бяга. Кое е по-безопасно – да стои на каруцата или да бяга? Ако я гони бивол, бягането не може да ѝ помогне, а на каруцата по-лесно може да се спаси. Най-последно, този бивол не мисли за нея, той може само да си повдигне главата, за да види кой минава.

Всеки от вас си има по един бивол, няма между вас човек без такъв бивол, който като дойде, да не ви трепва сърцето. Един се страхува от едно, друг – от друго, но всеки човек има нещо, от което го е страх. Дойде някоя болест, отичат ви краката и вие казвате: „Ами ако засегне сърцето ми?“. Докато е здрав, човек има кураж, но силата му проличава, когато е болен; той трябва да заболее, за да види колко е силен – това е изпитание. Болестите, неразположенията и трудните състояния, които идват, са състояния само на физическото поле. Всеки един от вас има такива неразположения, без да знае причината им. Понякога си умъчнен, струва ти се, че целият свят е станал лош; друг път си недоволен, не желаш да срещаш никого, искаш да бягаш в гората; щом всичко това премине, изменя се състоянието ти. Това неразположение не е самият човек, а е един чужд наемател. Често те впрягат като кон и по цял ден теглиш каруцата; онзи, който те е впрегнал, те пуска вечерта, но целият ден си работил на господаря.

Има и друго положение: често ние от незнание сами си създаваме нещастия. Едно малко теле влиза в двора на един чифликчия, намира гърне с ечемик и до дъно го изяжда, чак гърнето се затъква на главата му. Телето вдига глава, но не може да вижда, а хората не могат да си обяснят как е дошло гърнето върху главата му. Това теле не е знаело последствията, но понякога и човек може да си тикне главата в такова гърне. Идва чифликчията, чуди се как да го освободи – започват да теглят гърнето, но не могат да го изтеглят и предлагат да заколят телето. Едни

казват, че телето е чуждо, а други казват, че гърнето е хубаво и най-после решават да счупят гърнето.

Наистина, понякога човек трябва да се сложи в гърне, за да се оправи работата му. Добрите гърнета стават за саксии за цветя, но не и да висят върху главите на хората, или, другояче казано, никога човек не трябва да допуска една мисъл да обгърне ума му така, че да се превърне в гърне – никога не се привързвай за какъвто и да е предмет така, че той да те заслепи. Това теле мислеше, че като си пгхне главата в гърнето, ще разреши всички въпроси.

Тези мисли, които ви привеждам, показват от какво трябва да се пази човек. Той трябва да знае кои са съществените неща в света – има неща съществени, които сами по себе си ще дойдат, а има и неща, които не са съществени, те са товар за самия човек.

Различие има между жените. Някоя жена е по-силна, по-интелигентна, друга е страхлива – всичко това си има свои причини. Силната е станала силна, защото се е упражнявала; страхливата е станала страхлива, защото се е упражнявала в страх. Човек чрез упражнения става това, което е; чрез упражнения може да развие както едно отрицателно чувство, така и едно добро, само че трябва да постоянства в Пътя, понякога работите не стават с един опит. Например някой казва: „Ще се помоля на Господа“; когато се помолиш на Господа, Той ще те прати при онзи, който е минал по твоя път, за да те научи – все някога ще срещнеш онзи, който може да те научи. Не търсете щастие, никога не желайте да бъдете щастливи, защото е невъзможно да бъдеш щастлив. Погледнете Небето и вижте, че всичко е хубаво: там е Бог, там е щастие; щом намериш мястото на Бога, там е щастие. Хубав ден без Слънцето не съществува; щом Слънцето залезе, хубавият ден изчезва. Когато тръгнеш в тъмната нощ, ти ще бъдеш щастлив, докато имаш запалена свещ, но когато изгасне свещта, ще бъдеш нещастен. А истинското щастие, породено от присъствието на Бога, никога не изгасва.

Не търсете да бъдете добри, но търсете Доброто, защото човек не може да бъде добър. Идва някой, когото обичате, давате му чиста кърпа; идва друг някой, когото не обичате, говорите му с пренебрежение – къде е твоето Добро? Ако спрямо теб постъпят така, ти веднага ще се докачиш, но според сегашните си схващания ние се считаме за много добри – както онзи, който не знае да пее, се счита за голям певец.

За някого ми казаха, че бил много добър цигулар; дадох му да свири и видях, че е обикновен изпълнител. Аз си обяснявам защо според хората той свири добре: песните, които им свири, им допадат, а според мен песните, които ми свири, са обикновени. Следователно за някои той е добър цигулар, а за някои – не. Цигулар, който свири добре на умрелите, ако засвири и на живите същото, ще го бият; ако свири добре на живите и засвири същото на умрелите, пак ще го бият.

Защо на умрелите се пеят много тъжни песни? Ако тези души отиват при Бога, защо ще им се пеят мрачни песни? Свирият им такива песни, като че ли ги водят на ешафода. Няма никаква логика във всичко това и следователно не си е на мястото такава песен – тази песен не е за Небето, което означава, че този човек не отива при Бога, а на мястото на страданието. Ако вие тръгвате за онзи свят, каква песен би трябвало да ви свирят?

Трябват ви съвсем нови възгледи: когато човек се ражда, ще изпеете една песен до половината, а когато умре, ще изпеете края на песента. Една и съща песен ще изпеете: половината при раждането, а другата половина – при заминаването за другия свят; няма да пеете различни песни. Ако песента е от четири куплета, двата ще изпеете при раждането, а другите два – при заминаването. Ако ви се роди дете, вие ще искате да му изпеете първата половина на една хубава песен, която да му носи щастие; при заминаването му ще изпеете другата половина на песента. Сега ще ви кажа половината истина и когато заминавате за другия свят, ще ви кажа половината истина, всичко не може да се каже сега. Има неща, които ако ви

открива сега, ще кажете: „Времето не позволява това, не позволява онова“, но когато умираме и когато се раждаме, времето позволява.

Казвам: като расте доброто семе, плодът се събира в Божествената житница – това е отиване в другия свят. Не го разбирате в лошия смисъл, нямам предвид физическия свят. Когато човек се измени коренно, той ще мине от един живот в друг. Ако попитате онзи, който напуска тялото си, той е готов всичко да жертва; дотогава е бил скъперник, но когато умира, казва: „На този давам толкова, на онзи – толкова!“ – всичко раздава, само че късно. Не при умирането, но приживе трябва да го раздаде. А за това, което завещае, след смъртта му наследниците ще се карат, ще го викат, а той ще ги убеждава да не се карат – така те ще му създадат цяло нещастие.

Вие искате сега да намерите правия Път. Не, намерете го, когато тръгвате за онзи свят – тогава трябва да имате една книга пътеводител за Небето, за да знаете къде се намира Пътят и как трябва да тръгнете. В този Път вие вървите в Живота.

Аз не казвам, че не сте убедени. Човек трябва да знае нещата добре, за да бъде полезен на другите, защото понякога се поставя на едно изпитание, преди да си обясни истината, но в крайната Истина, в която вярва, той не трябва да има колебание. Две неща има, в които човек не трябва да се колебае: първо, не трябва да се разколебава никога в Истината; второ, никога не трябва да се разколебава в силата на своето знание. Аз за Любовта не говоря, защото най-малкото разколебаване в Любовта винаги води към смъртта. Разколебаването в Божествената Мъдрост води към големи страдания, а разколебаването в Любовта води към смъртта. Страданието произтича от каквото и да е разколебаване в Истината или в Божествената Мъдрост – тогава идват страданията, за да ти покажат, че има Един, Който знае; след като страдаш дълго време, ще отидеш при Господа и Той ще ти каже, че страдаш, защото се разколебаваш.

Питам сега кой от вас не се е разколебал. Не че е

грях, не че го искате нарочно, но казвам ви, че има един вътрешен закон. Един закон има в света, подобен на онзи, който посява житото и го слага в решетото. Житото, когато стане на брашно, остава долу, а другото е горе. Не че домакинята прави разлика, но онова, което остава горе, тя слага на една страна, а което е долу – на друго място. Всеки човек ще дойде на това решето. Първо ще се намериш посят на Божествената нива, ще минеш през процеса на житното зърно. Ти трябва да намериш начин да поникнеш, да претърпиш зимата, вятъра, студа, докато разбереш Божиите пътища. Не че Бог има нещо против теб, но това е в твоя полза, само така можеш да се развиваш, иначе ще стоиш в хамбара. Когато Бог иска да ни даде Свобода, Той ни прекарва от едно състояние в друго. Външните страдания идват като един процес на съзнанието. Страданията показват, че сме на правия Път – щом страдате, бъдете сигурни, че се намирате на правия Път, но когато престанеш да страдаш на Земята, тогава може да се разколебаеш.

Сега трябва да изучавате тази дълбока наука за самовъзпитанието – трябва да се възпитавате. Човек трябва да работи върху себе си, за да стане силен; той трябва да изработи своята Свобода, но трябва да придобие и Знание, а за да придобие Знание, трябва да има широк поглед, трябва да учи. Аз желая всички вие да бъдете много трудолюбиви, да учите и да правите постоянно малки опити. Вие сте в Окултна школа. Аз виждам у вас един стремеж да служите на Бога.

Аз мога да ви създам работа колкото искате. Мога да ви дам следния опит: да се разхождате десет-двадесет километра по някое шосе и като мине пътник, да му давате вода; така ще прекарате до обед и ще раздавате вода. Ще кажете, че това не ви подобава. Нали искате един опит? Кой ще се изпита – вие ли ще се изпитате, или пътниците ще си изпитат, ако ви се даде такъв опит? Може да го направите – мислите ли, че ще бъде един опит? Това е учение. Не ви пращам да продавате нещо, а ще седите четири-пет часа на пътя и ще давате вода от стомната. На-

ука е това – да знаеш кой човек е жаден; всички няма да черпят – ще седите и ще разгадавате кой човек е жаден и ще му давате една чаша вода. После ще седнете на пътя, ще броите и ще отбележите колко жадни хора има – това ще бъде вашата печалба. Ще вземете нова стомна и ще видите колко чаши вода събира; няма да я мерите предварително, а когато раздавате водата. Няма да губите нито капка. Ще вземете едно тефтерче и ако някой човек каже нещо, ще го запишете. След като се върнете, ще пресметнете колко чаши вода сте дали и какво са казали хората – това ще бъде вашата заплата. И когато свършите, ще ви питам какво сте научили и колко изречения имате записани. Ще имате четири куплета поезия. Ако мога някой път да ви дам тази задача, ще имате една опитност, която рядко се случва. Но за да направи човек всичко това, трябва да е вдъхновен от закона на Божествената Любов.

По същия начин Бог понякога поставя човека в странно положение. Христос, когато дойде на Земята, беше поставен в едно странно положение: пратен бе да слугува на хората, които бяха много по-ниско от Него. Затова не трябва да ви дотяга животът – ще вземете пример от великите души, които са живели на Земята и са прекарали живот на смирение. Трябва да знаете, че смирението е посоката, по която върви Божията благодат. Човек, който няма смирение, не може да приеме Божието благословение – щом си горд, ти си висок връх; трябва да бъдеш смирен, кротък, милосърден, добър, за да дойде то към теб.

Това е доброто семе, което е посято. Други хора са посяли плевели, но само това, което Бог е вложил в човека, е Добро. Правилото е: само онова, което Бог е вложил в нас, е Доброто, а онова, което всички други хора после са вложили в нас, е плевел. Всяко нещо, което после е вложил някой в нас, няма да принесе плод, а Божественото ще принесе.

Отче наш

21 април 1932 г., София, Изгрев

УЗРЯЛ ПЛОД

Добрата молитва.
Духът Божий

Ще прочета 22-ра глава от *Притчи Соломонови*.

Бог е Любов

Най-първо децата се учат да ходят, започвайки с лазене. Страхливият човек, когато застане пред голяма опасност, започва да лази по земята.

Като четете 22-ра глава от Притчите, ще научите истинския Път, по който човек може правилно да се развива. Вие много пъти сте слушали за него, но има пътища, които не извеждат никъде. Има известни пътища в гората, по които до никакъв край не може да дойдеш – стигащ до някоя река или до някой планински връх. Тук се разбира един Път, който има смисъл – по него можеш да се върнеш с онова, което си събрал, можеш да го пренесеш. Има един вътрешен опит и който го знае, може да направи всяко едно нещо.

Вие питате за какъв път става дума. Всички ние сме свикнали да ни е сгодно, къщата ни да е удобна и всеки желае да има друг да му шета – човек не е склонен сам да се заеме да работи. Някои, които не работят за себе си, искат други да работят за тях. Колко ще им струва да дойдат и да измият салона? Считат в реда на нещата да влизат с обувки в салона, а не считат в реда на нещата да го измият. Ще кажете, че ще се простудите – че всеки, който мие салона, може да се простуди.

Най-първо човек трябва да се научи в Духовния свят да бъде чист. Ще си оставиш обувките вън; на Мойсей, като дошъл до онова свято място, му казали: „Събуй обувките

си!“ Много пъти настоявате да ви кажа някои работи; защо не ви ги казвам – защото всички сте все обути. За лук и пипер ще ви приказвам, но за някое важно нещо – не. Ще кажете: „Човек не трябва ли да бъде обут?“, човек обут ли се ражда? Защо тогава толкова държите, където влезете, да бъдете обути и считате за срамно да сте боси? Прави сте в известно отношение: има някои места, където ако човек не е обут, е срамота. Краката трябва да бъдат обути в добродетели – добродетелната кожа, от която са направени тези обувки, не се каля. Една птица, която хвърчи из въздуха, има право да влезе в салона. Един ден, когато хората започнат да хвърчат като птиците, може би няма да има нужда да си събуват обувките. Аз не съм за събуването им, но съм за това всеки, който влиза в салона, да го измива. И сега желая всички сестри да си изкупят греховете. Млади и стари, без разлика, дайте пример! Защо трябва да мием салона – защото го изкаляхте, влизате с обувки.

Трябва да започнете с правилото най-първо да внесете чистотата навсякъде, с чистотата ще започнете на физическия свят. Видиш ли някое петно по себе си, трябва да го изчистиш – не го оставяй, ако искаш да си създадеш един добър навик. Ако видиш, че косата ти е малко разчорлена, среши я; ако видиш, че краката ти миришат, измий ги веднага, за да поддържаш онова Божествено правило. Сегашният живот е живот на отлагане – отлагаш веднъж, два, три пъти. Щом отлагаш, и Господ отлага. Дойде ти една добра мисъл, а ти отлагаш реализирането ѝ, казваш: „Чакай малко“, но когато идеш при Господа, Той на свой ред ти казва: „Почакай малко“, защото тази добра мисъл е Негова; Той казва: „Както Аз чакам, така и ти ще чакаш“.

Един човек отишъл при богат търговец, но последният казал на слугата си:

– Кажи му, че ме няма!

После търговецът имал нужда и отишъл при този човек за някаква услуга, а човекът казал:

- Кажете му, че ме няма!
- Търговецът се учудил:
- Но аз чувам гласа му, как го няма?
- Отговорили му:
- За теб го няма.

Духовният свят е крайно възискателен, там няма извинение. Когато отидеш там, ще видиш Абсолютна чистота, абсолютна коректност – такъв трябва да бъде бъдещият живот. Ние искаме тук да си уредим живота, но той все остава неуреден и никога няма да се уреди. Правилото е: онзи, който иска земният му живот да се урежда, трябва да урежда Божествения живот, в това няма изключение. Не търсете да се уреждате само външно, но най-напред уредете Божествения живот и после – материалния. Като станеш сутрин, най-първо се помоли, дори прекарай в молитва един час; ако постъпваш така, и другите работи ще свършиш по-добре.

Забележете, че очите, които са направени от най-деликатното вещество, постоянно се мият от клепачите – клепачите ги мият около десет пъти на минута, защото е необходима чистота, за да гледаш ясно. А човешката мисъл трябва да бъде още по-чиста, за да бъде ясна. Ако ти я занемариш дори за две-три минути, няма да виждаш вече ясно с нея. Направиш една погрешка, отлагаш, пак отлагаш и се оправдаваш, че и царят грешил, и Ангелите грешат – а ти все праведен оставаш. Хората са грешили и са понесли последствията, Ангелите са грешили и са понесли последствията; и ти ще ги понесеш, грехът на другите не може да те оправдае. Че някой е съгрешил, какво те ползва това – нищо, защото с греха си един човек прави пакост на другите; отговорността ни става голяма, понеже се засягат и другите хора, и колкото повече хора засяга нашият грях, толкова отговорността става по-голяма. Този закон е верен и по отношение на доброто, което правиш: колкото повече хора е засегнало доброто, толкова по-голямо е то. Този закон действа еднакво за зло и Добро.

Някой ще попита защо Бог не е направил така, че лошото влияние да не се разпространява. Тогава и Доброто нямаше да се разпространява, но понеже Доброто е по-силно, винаги влиянието му ще бъде по-голямо. Макар и лошите хора да са повече, добрите хора са по-силни. Ако хиляда души направят зло, то Доброто, направено от един човек, го компенсира. Ако си добър човек, ти струваш колкото хиляда лоши, затова винаги лошите хора искат да привлекат един добър човек към себе си – защото това е голям капитал.

Ще ви дам сега няколко правила. Има някои неща, които сега учите. Например учите краснопис – какво ще ви ползва той? Ако сте млада мома и вашият възлюбен е много взискателен, вие веднага ще си измените почерка.

Учителя пише на дъската: „Прелюбезни ми“.

Защо ще назовете вашия възлюбен *прелюбезни*? За вас той е вече над всичко, освен него друг няма и вие му казвате: „Откакто те срещнах, моят живот се осмисли!“. Защо се е осмислил? За да се осмисли животът, трябва да сте разбрали нещо. Вие сте срещнали някого, но не сте го познали. Когато сте срещнали момъка, вие сте гледали само физическия човек – дали косите му са дълги, дали веждите му са дебели или тънки, какво е челото му, дали е къдрава косата му. Затова по-късно този човек ще се кисне, понеже той има свойството да се кисва, да ферментира и да става на вино. Когато вие пиете от това вино, ще се опие и като станете сутринта, главата ще ви боли.

Сега ще изясня думите си: между вас се ражда дисхармония, понеже не сте видели Истината, не сте видели Този, Който ви обича. Вие търсите този, който въобще не ви обича. Същият този, който е на Земята, понякога се чуди как сте се влюбили в него; вие не сте се влюбили в него, но сте се влюбили в някого, а онзи се чуди защо и за какво сте се влюбили в него и не може да си даде отчет. Как може да се влюбиш в един човек, когото не познаваш? Не можеш да обичаш една книга,

която не си чел – само една хубава книга, която си чел, можеш да обикнеш. Понякога може да се заблудиш от хубавата подвързия. Един човек трябва да го четеш най-малко четиридесет и пет години, за да го познаеш – от кора до кора ще го четеш четиридесет и пет години и след това ще се върнеш и ще направиш коментар на прочетеното, за да видиш какво се крие в душата му.

Ако вие имате приятел и му направите една забележка, Любовта ви няма да издържи. Ако вие тръгнете по пътя на Обичта към Бога, ще направите ли забележка на Бога за това, че ви е дал тези и тези неприятности, ще кажете ли: „Не знае ли Господ колко Го обичам аз?“. Да допуснем, че Господ не ви обича, но вие обичате ли Господа? Любовта покрива много прегрешения. Ако Бог е допуснал някои работи, то от какво можем да заключим, че те са несъобразни?

Да допуснем, че една млада мома се е сгодила за някого, а Невидимият свят пречи и гледа да развали тази работа – питам: какво зло има в това? Господ знае, че този момък ще развали момата – той е за друга, не е за теб, но ти казваш: „Аз без него не мога!“ . Ако все ни се иска другите да са криви, а ние все да сме прави, тогава къде е Любовта и къде е погрешката? Ако момата се ожени за момъка, след седем години той ѝ казва: „Този боб не си го сготвила както трябва!“ – оттам насетне „многолюбезната“ става „любезна“. След забележката за яденето и той става „любезен“. Гърците имат обръщението Иванаки. Но след като прегори още три пъти боба, вече няма Иванаки – отначало има Иванчо, а после само Иване. При това положение как се осмисля такъв живот?

Аз искам да ви наведе на онзи велик закон: всяка мисъл, която се заражда в човека, има известно влияние. Много малки наглед работи могат да нарушат закона на Любовта.

Това го правят и мъже, и жени, и учители, и свещеници, и други. Никога не поставяйте препятствие на една чиста вода. На чистия извор, който блика, не

слагай преграда, за да не се събере кал – защото всяка една забележка, която направиш на човека, който те обича, е кал и после тази вода ти сам трябва да я пиеш. Защото Любовта е един велик закон, който иде от Бога: тази вода назад не може да се върне, калта ще остане в теб, а Любовта ще си замине; ти ще чистиш калта, законът е такъв. Не може да се освободиш от последствията – ако кажеш една лоша дума, водата ще се прецеди, калта ще остане в теб и ще са необходими години, за да се изчистиш.

Необходимо е правилно разбиране на Живота. Вие трябва да знаете силата на човешката мисъл, силата на човешките чувства. Трябва да знаеш какви последствия ще има една казана от теб дума. От онова, което казваш, човек трябва да е доволен, всяка твоя дума трябва да е разбрана. Някой може да е направил погрешка – остави я настрана; ако една чешма изтича от Бога, а някои са подпушили и изкаляли тази вода, не ставай един от тях. Писанието казва: „Всеки ще понесе своето бреме“ – всеки ще понесе последствията от своите мисли, чувства и постъпки. Това е закон, който е верен и в едно, и в друго отношение: и доброто, и злото, което направиш, ще мине през теб. Добрата мисъл, която имаш, ще мине през теб и ще остави своето влияние – това е метод, по който трябва да работите върху себе си.

Някой път вие усещате притеснение, когато кажете *прелюбезни* – притеснението произтича от това, че не сте казали истината; когато кажеш *прелюбезни*, ти не трябва да се изменяш през целия си живот. Щом се измениш, твоето заключение не е правилно, защото скъпоценният камък не се изменя, а си остава един и същ; онзи камък, който не е скъпоценен, винаги си остава прост. Простият човек и между учени да го сложите, и между добри хора да го сложите, той все си остава прост, а добрият човек и между лоши хора да го сложите, пак си остава добър, дори може да предаде нещо на другите. Скъпоценните камъни от външната атмосфера не се повлияват, но от Живота на хората се повлияват – има диаманти, които при носене от

някои хора изгубват своя блясък и хората се принуждават да ги дадат на други, за да възстановят блясъка си. Има хора, които се показват лоши, но в сърцето си са добри – те само отвън са лоши, но вътрешно са чистосърдечни и всяка тяхна дума има смисъл, без да говорят едно, а да се разбира друго; при такива добри хора скъпоценните камъни не губят своята цена, а стават проводници на Божествена сила.

Светията придава на своята дреха нещо хубаво, което след време се изгубва. По същия начин човек трябва да бъде добър, за да се образува около него една аура, едно вътрешно ухание; когато образува тази аура около себе си, той започва да се усеща като в свой дом. Вие често се тревожите, мъчно ви е, защото нямате хубава аура и тук-там тя е продупчена. Създайте си една хубава аура! Това може да стане за една, две, за десет години спартански живот – един сериозен, не отшелнически живот.

Трябва да знаете, че само Доброто в света е силно. Кажете: „Бог е Любов, Бог е Мъдрост, Бог е Истина! При Бога никой не умира и аз няма да умра. При Бога всички живеят и аз ще живея!“ . А пък вие казвате, че ще умрете; умирането е едно, а отиването при Бога е друго. Който умира, с тарга го изнасят извън къщи, а който си заминава, сам си затваря къщата, тръгва си и никой не го придружава, само понякога може да има изпращачи. А онзи, който умира, го погребват.

Казвам сега: в пътя на развитието ви не искам във вас да влезе една отрицателна мисъл. Има наслоено зло в човека не само от това поколение, а от стотина, двеста, триста поколения. Злото е дошло по тази линия в теб, но и Доброто, което е оставено от дядо ти, е също твое наследство; ако не изплащаш злото, няма да ти се даде и Доброто. Не е важно дали външният свят ни одобрява, или не. Всички вие живеете в един свят, който е добър. Как ще обясните, че на два-три километра дълбочина при най-неблагоприятни условия се е образувал един скъпоценен камък, който струва милиони английски

стерлинги? Един въглен, за който не давате и пет пари, става скъпоценен камък – съзнанието на този въглен се е повдигнало. Скъпоценните камъни са камъни, чието съзнание е прогресирало – те са праведните скъпоценни камъни, а другите са въглища. Когато един скъпоценен камък излезе на повърхността, вече има цена. В дълбините на Земята той е водил чист живот.

Ако при най-лошите условия въгленът става диамант, защо човек при условията, в които живее, да не стане светия? Може, стига да иска. Но онзи, който мисли, че лесно може да влезе в Царството Божие, първо ще бъде по-обикновен камък. Под диаманта има много разряди камъни, докато се стигне до най-ниския разряд на обикновената пръст, на обикновената кал. Калта всеки газе, в нея се зараждат всякакви буболечици, изложена е на постоянни страдания, разлагане и прочее. Същият закон важи и за човека: ако не се стреми към Бога, той ще има постоянно тези страдания.

Страданията са дадени, за да имат хората един стремеж за постижение. Да се стремим към Бога означава да добием богатствата, които Бог е приготвил. Когато станем добри, ние не внасяме нищо в Духовния свят, а ставаме проводници на това, което Бог е внесъл в света. Един ден, когато станем скъпоценен камък, някой Ангел може да ни постави на някой прозорец. А такива, каквито сте сега, в онзи свят не можете да припарите; ако влезете, ще внесете смрад и Ангелите трябва да се чистят от миризмата. Нали съм ви разказвал за онзи калугер от ада, който посетил манастира, показал къде са парите, но след това манастирът запустял...

Най-първо трябва да започне пречистване на тялото – това е една от задачите. Вие казвате, че човек е красив, докато е млад. Не, човек е красив, докато е добродетелен. Докато е по-млад, човек има по-щедро сърце, а ако поискаш нещо от някой дядо, той не иска да дава. Аз съм наблюдавал някои баби: бъркат в торбата с орехи и дават едва-два ореха на детето, което им носи вода, после

му обещават: „Утре пак ще ти дам“; бабата си казва: „Ако дам десет-двадесет ореха, ще свършат и няма кой да носи вода“. Аз съм срещал само един дядо, който свиреше на гъдулка и децата играеха; след това те му донасят вода и дядото им казва: „Утре пак ще ви свирия“. Кой е по-голям майстор – който дава орехи или който свири? Дядото не подкупва с орехи, а със свирене.

Казвам: не трябва да се подкупвате с два ореха, а дядото трябва да ви свири. Свиренето е мисълта. Вие трябва доброволно, без да ви дават нещо, да отидете за вода. Дядото всички го обичат, той е засмян, шедър, половин час свири, всички деца скачат, всички са доволни, а бабата дава два ореха и трепери. Под баба аз разбирам стария живот. Казвате: „Да направим добро!“, то е бабино добро, това е даване на орехи. По този начин децата няма да се оправят, защото тези орехи не са на бабата.

Всички трябва да научите Пътя на Любовта. Когато човек е умен, добър и душата му е пълна с Любов, той ни най-малко не трябва да мисли как ще прекара живота си на Земята; трябва да мисли как да изпълни Волята Божия и как да бъде полезен на ближните си, а като мисли за ближните си, човек трябва едновременно да мисли и за себе си. Защото само водата, която тече, остава чиста и нейното дъно остава чисто.

Необходимо е едно практическо приложение; дръжте онова, което знаете. Например обичате да се гневите, кипвате изведнъж; не се гневете, но си поставете задачата да се справите с гнева. Гневът си има ключ – завърти ключа и му кажи: „Чакай, сега имам малко работа!“; ако спреш гнева в себе си, то енергията му можеш да пренесеш в някоя по-горна област на своя мозък и с тази енергия ти ще помислиш за светиите, за Бога. Какво от това, че се е счупило някое шише – толкова фабрики правят шишета, едно шише струва само десет лева, а заради това да си изгубиш за целия ден равновесието струва милиони. Ти тъкмо носиш едно богатство и заради някакво шише от десет лева го изгубваш.

Знаете ли за онзи гръцки философ, който, след като се научил да живее естествен живот, оставил за себе си само едно канче, но когато видял, че някои пият вода с ръка, хвърлил и него? Ако едно шише може да наруши вашия мир, това шише намясто ли е? Ако имате едно шише, което може да се счупи и да ви разгневи, приберайте го на високо място, за да не се счупи. В бъдеще ще може да се правят чаши, които да не се чупят. Аз бих желал всички вие да станете еластични като гумена топка, която, като падне, пак възстановява формата си; прави погрешки, но после като гумена топка заеми своето първоначално положение!

Да допуснем, че някоя ваша сестра има някакъв навик, заради който не я обичат. Тя е толкова красива, че ѝ завиждат или всички се плашат от нея, защото хапе и кълве; не я харесват, но нищо не ѝ казват. Какво трябва да правите? Съберете се две сестри и се помолете за нея да придобие мекота; после се съберете повече сестри, пак се помолете и вижте има ли мекота. Продължете така и ще видите, че след няколко месеца тази сестра ще има вече малко мекота и ще каже: „Дотегна ми, и аз искам да бъда малко по-мека!“. С взаимен труд може да си съдействате.

Да кажем, че някоя сестра много говори; нека си говори, но аз бих помогнал на една сестра, която се обезсърчава, не ѝ се живее, иска да се самоубие, иска да напусне къщата, не иска да работи. Да се съберат две сестри и да се помолят за нея да се насърчи; после да се помолят пет сестри и след една година тя ще стане подобра, по-весела – законът ще проработи, тя ще стане една от добрите работници.

Ако някоя сестра е болна, дори и без да знае, помолете се за нея, за да се усили вашата Вяра. Вие казвате: „Какво трябва да се работи?“; ако помогнете на една болна или обезсърчена сестра, вие помагате на себе си – всичко, каквото можете да направите на другите, ще се отрази върху вашия духовен живот.

В какво трябва да вярвате? Вие имате достатъчно Вяра и достатъчно Любов. Вашата любов обаче е затворена в бъчва с грозде – голяма бъчва с обем от стотици килограми, от която пускате по малко през канелката. Имате и тейфтер, на който записвате кой е платил и кой не е; който плаща, давате му. Досега любовта ви е любов на канелка.

Ще ви приведа анекдот от едно варненско село. Майката на братче и сестриче им казала: „Накладете огън и ако можете, омесете хляб!“. Те започнали да шетат и пуснали виното да тече от бъчвата. Старото вино трябва да се пусне от бъчвата. Никога не се спирайте върху старите си навици – много навици има, но те са старо вино.

Невидимият свят има за цел да преобрази хората. Това е едно Ново учение – Съществата идват от Невидимия свят и всеки ден ще ви казват по нещо ново. Трябва не само да вярваш, но да влезеш във връзка с по-напредналите братя и сестри и ако ги обичаш, и те ще те обикнат. Ако те идват всеки ден, тогава работата върви добре, тогава си весел и добър; защото тези Същества, които идват от Невидимия свят, проявяват един живот по закона на съответствието – ако човек живее между млекопитаещите, не може да научи нищо, но ако живее между разумните хора, ще научи много добри неща.

Един психологически закон гласи: трябва да се намери разрешение на задачата за вътрешния индивидуален живот. Когато никой не съчувства на човека, какво трябва да се направи? Ако човек знае как да възприема въздуха, как да се храни, как да мисли, той може да бъде здрав. Сегашните хора постоянно губят равновесие – всеки ден по десет-двадесет пъти се смущават и губят равновесието си; вследствие на това днес трудно ще срещнеш хора, които да не са нервни. Някой казва: „Тежки са времената“, друг казва: „Лоши са условията“, но всички тези условия могат да се подобрят. Те се развалят от хората, един човек може да развали условията на хиляди хора; един човек може да запали цял град, един човек може да дойде и да

научи хората на добро. Въпросът седи в това човек да бъде проводник на Божествената Любов, да бъде във връзка с Реалността и да знае какво нещо е тя. Както идва в съприкосновение със светлината на Слънцето, така трябва да бъде в съприкосновение с Божествените мисли – той трябва да има тази опитност. Някой може да ви разказва своя опитност, но тя може да бъде само подбудителната причина, защото единствено това, което сами опитате, може да ви ползва.

Винаги повдигайте ума си! Никога не се спирайте върху отрицателната страна на Живота, защото всеки, както и да е мислил, ако е мислил зле, няма от това придобивка. Образно казано, ако водата е станала мътна, това си има своята причина; ако хората са станали лоши, това си има своята причина. Причините не произтичат от самото Битие – има едно вътрешно отклонение и тогава се създава злото в света; щом допуснеш най-малката отрицателна мисъл, тя може да стане проводник на бъдещо нещастие.

Сега трябва да вложите в мисълта си следното: първо, човек е в сила да подобри своя живот; второ, във всички хора има желание да подобрят живота си, само че не знаят как. Един инженер може да съгради едно здание, но онзи, който не се е учил, трудно може да го съгради. Необходимо е да знаете откъде трябва да се започне. Вие казвате, че трябва да се живее добре и да се говори добре, но трябва да съществуват образци. Как ще живее човек добре – той трябва да мисли добре, а за да мисли добре, трябва да има обект. Вие може да направите най-хубавата чешма, но трябва да има един извор, който да изтича през нея – тогава тази чешма има вътрешен смисъл. За да се осмисли животът ви по този начин, вие трябва да имате един вътрешен обект, един вътрешен Божествен извор, иначе ще дойдете до едно място и ще кажете: „Ние всичко знаем“.

Религиозните хора имат една малка опитност, но не са влизали в Духовния свят, за да го видят; те само

предполагат, книги са чели, представяли са си Духовния свят като този на Земята, без да имат опитността на човек, пътувал до Америка или Франция. Християнинът трябва да бъде като онзи студент, който е прекарал четири-пет години в едно учебно заведение – такъв трябва да бъде за него религиозният живот. Някой може да каже, че човек, като умре, ще влезе в религиозния живот; някой може да отива по този начин, но с това отиване нищо не се придобива. Христос казва: „Ако думите Ми пребъдват във вас, то Аз и Отец Ми ще дойдем и ще направим жилище във вас“; казвам: тази е опитността, която трябва да имате. Онези от вас, които искат да се домогнат до същественото в бъдеще, трябва да имат тази опитност. Вие казвате, че това не е възможно; за онзи, който учи, е възможно.

Когато срещнете един човек, който и да е той, задайте си въпроса защо го срещате. На един човек, когото срещате, или вие ще му повлияете, или той ще ви повлияе. Бог живее във всеки човек – тогава Бог, който живее във вас, какво ще му каже и Бог, който живее в него, какво ще ви каже? Бог, който живее в него, все ще ви остави нещо – всеки човек, когото срещате, все ще ви даде нещо, което друг не може да ви даде, и вие ще му дадете нещо, което друг не може да му даде. Всеки ден вие ще придавате нещо на хората и на вас ще ви придават по нещо; и всеки ден вашият живот ще се отразява и ще се формира от тези Същества, които идват – те ще го копират и ще го занесат горе като спомен. Нали понякога усещате известни възвишени чувства? Те идват като приток от вън, от тези Същества.

Някой път казвате: „Едно време беше друго“. Които започнат да говорят за едно време, са остарели. Опитайте вече миналото добро, трябва сегашното Добро да опитаме и да опитаме бъдещото Добро, за да имаме право да говорим за едно време. Вие сте опитали миналото и сте започнали с настоящето; пред вас стои бъдещето. Младите казват: „Ние сме млади, трябва да си поживеем“, а старите казват: „Ние остаряхме вече“; тогава кой ще живее за

бъдещето? Дядото казва: „Да свирят младите, аз ще си гледам старините“, младият казва: „Ако дядото даде орех, аз ще му нося вода“, но дядото няма орехи и няма кой да му носи вода, никой не се интересува от него.

От една чешма, от която тече вода, не се ли интересуват хората? Всички се интересуват – и животните, и буболечиците, но когато пресъхне водата, престават да се интересуват от нея. Човек, бил той млад или стар, трябва да бъде извор – тогава никога няма да бъдете стари и тогава децата, когато идват, и вода, и всичко друго ще ви донасят.

Не чакайте да остарееете. Човек остарява само в едно отношение – за да замине за другия свят. Старият човек е узрял плод, само старите хора се ядат; младите хора са зелен плод. Щом остареееш, ще дойдат от горе, ще те приберат в кошницата и ще те занесат горе – какво лошо има в това? Някой казва: „Да не би да умрем!“. Аз не искам да умирам, но искам всички да узреете, всички да живеете. Човек трябва да живее в света и да стане един узрял плод.

Отче наш

5 май 1932 г., 16 ч., София, Изгрев

ПЪТИЦА НА МЪДРОСТТА

*Мъдростта възглашава вън,
издава гласа си по стъгдите.*

Притчи 1:20

Добрата молитва.
Бог е Любов

Можете да прочетете цялата първа глава от *Притчи Соломонови*.

От прочетеното се вижда, че всички страдания в света произтичат от това, че хората не вървят по пътя на Мъдростта. Човек, който се спира при недоволството, при мъчението или при скръбта, не разбира Живота. Те са неопределени величини – какво нещо е мъчението вие не знаете. Имате къща, но сте недоволни от нея, не харесвате прозорците – в какво седи хубостта на прозорците? Прилича ли прозорецът на една красиво облечена мома? Не, красотата на прозореца седи в навлизането на изобилна светлина. Малките прозорци не са красиви – колкото са по-големи, толкова са по-красиви. Казвате за някой човек, че не е красив, но лицето му е красиво. Кое е по-добре – лицето му или друго нещо да е красиво? Лицето трябва ли да е голямо, за да възприема повече светлина и сила? Всъщност силата на лицето не е в това, което възприема, а в това, което дава, което излиза от него; ако от лицето не излиза нещо, това лице е грозно. Когато някой човек се намръщи, когато свие своите вежди и устни, той взема, а не дава. Красиво лице е това, което дава, когато всяка негова част дава; най-красиво е, когато всички негови части са живи и дават.

Сега трябва да схващате нещата правилно. Всички вие седите в живота с по един лотариен билет. Някои от

вас са четиридесетгодишни и винаги са чакали да им се падне нещо, други двадесет години са чакали. Всеки един от вас има по един лотариен билет и по три пъти на ден го гледа, седи, ляга, моли се на Бога дано спечели нещо от него; някой път в продължение на шестдесет години чакате, а понякога заминавате за другия свят, без да се тегли билетът ви. Някой път шестдесет години чакате, излиза номерът ви, но се оказва празен – дават ви разписка, в която пише, че вашият билет не печели нищо. Всеки билет за живота струва шестдесет лева, значи шестдесет години вие сте чакали да получите нещо, да ви излезе номера, но освен че не сте спечелили, шестдесет години изгубихте и парите, които дадохте, изгубихте.

Човек очаква нещо като сполука; прав е да очаква, но той трябва да знае дали това, което очаква, ще стане, или не. Някои от вас могат да кажат: „Еди-кой си гадател предсказа, че човекът ще стане богат“. Прав е, но при какви условия? На някой, който има двеста-триста декара земя, който я разработи и направи десет декара лозе от нивите, ще му предскажа, че след двадесет-тридесет години ще бъде богат, но той може да каже: „Ще дам тази нива на наемател на изполица“. Ако дадеш на изполица и наемателите обещават, а нищо не дават, тогава какво ви ползва това, което имате? Това е вярно и по отношение на живота. Всеки човек се самозаблуждава в нещо – някой се самозаблуждава, че като завърши училище, ще заеме висок пост и ще си нареди работата; някой път това става, а понякога не става.

Когато за първи път повикали човека на Земята, която тогава била като райска градина, той започнал да избира какъв занаят да хване. Помислил за градинарство, но си казал, че тази работа не е за него, защото няма кой да гони мухите по листата. Стигнал до един човек, който предял, и си казал: „Този занаят е лесен“. Онзи човек обяснил:

– Изтеглям тънки нишки, за да връзвам мухите, които ядат дърветата.

Тогава се явил паякът и казал:

– Вземаш ли ме за ученик?

– Вземам те.

Паякът учил при него, започнал да преде, станал по майстор от учителя си и накрая казал:

– Няма да ги гоня по дърветата, но ще направя примка и като кацне някоя муха в нея, ще я питам защо ходи по дърветата да яде цветовете.

Вие се смеете на този паяк, че не могъл да си избере занаят – той се сърдел на мухите и на пеперудите, че ходят по дърветата; това се отнася до човека, който често се занимава с някой занаят, несъответстващ на неговия живот – това е губене на време. Както ти чакаш от билета, така и този паяк понякога по десет дена чака да хване някоя муха и стои гладен, понеже няма друг занаят. Отначало мухите не знаели и се хващали, но после се научили и паякът започнал да гладува. Гладуването в света – това са непостигнати желания. На всеки, който като паяка чака да хване муха, но не хваща, желанията са непостигнати; непостигнати желания са тези, които не вървят по Божествен път.

Някой казва, че човек трябва да е млад, здрав, да се храни добре. Човек се е родил здрав, но после е станал болен. Той трябва да знае как да се храни. По механичния закон вие може да сложите в един чувал жито колкото искате, но в стомаха си не можете да сложите много жито, защото ще се увреди – клетките на стомаха са разумни. София не е разумна, но софиянци са разумни; София не сте я срещали, но софиянци сте срещали – те са разумни, културни, някои са по-разумни, а други – по-малко. Стомахът е като София, но стомашните клетки са много умни и са специалисти – ако сложите в стомаха неподходяща храна, всички клетки гладуват и я изхвърлят навън; тези стомашни клетки са много по-умни, отколкото своя господар. Хората приличат на онзи гръцки поп, който кръстил десет деца в студена вода и те умрели – винаги, когато човек не може да роди нещо,

което да е свързано с някаква идея, то умира. Стрданията са необходимата връзка, която показва какви трябва да бъдат отношенията в света.

Вие толкова време посещавате събранията. В какво седи набожността, каква е нуждата на Господа от нашето вярване? Ако някой влезе в училище и вярва в учителя си, каква полза носи този ученик на учителя си? Ученикът трябва да учи. Степента на Вярата се определя от прилежанието на ученика – ако прилежанието му е голямо и ако е придобил нещо в учението, той има Вяра в учителя си. Вярата едновременно трябва да предизвиква Обич и Любов и ако не може да предизвика Любов и прилежание, то тя не е истинска Вяра. Всякога може да опитате силата на вашата Вяра и всеки един от вас трябва сам да се опита, за да види доколко има Вяра – от тази Вяра, която имате, зависи вашето щастие. Трябва да знаете колко е силна Вярата ви.

Някой път имате главоболие или ви се зачервяват очите; вие не знаете причините и го наричате възпаление на очите, но това възпаление не е дошло произволно. На хора, които много пият, върхът на носа им е винаги червен, следователно щом се зачерви върхът на носа, причината е в пиянството. Също така ако човек има неестествени желаня, носът пак става червен. Нито вино, нито ракия, нито неестествени желаня – човек не трябва да слага върху мозъка си по-голяма тежест, отколкото може да носи. Най-малката прашичка, сложена в окото, знаете ли колко тежи? Една мисъл може да ви причини много големи стрдания. Вземете например мисълта, че някой може да ви убие – тази мисъл откъде е дошла? Друг път ви идва идеята, че не ви обичат; несъвместимо е това – ако никой не ви обича, никога не можете да дойдете на Земята, а щом сте на Земята, тогава най-малко двама души ви обичат; в такъв случай твърдението ви, че не ви обичат, не е вярно. Въпросът седи така: има някой, който ме обича, но аз не го обичам. Има два начина на разглеждане: ако някой не ви обича и вие не го обичате,

коя е причината; ако някой ви обича и вие не го обичате, коя е причината? И в двата случая причината е една и съща. Ако вас не обичат, причината е същата както в случая, когато вие не обичате. Тогава питам: вие защо не обичате този, когото не обичат? Ти казваш: „Не ми харесва“; тогава и онзи не харесва вас – ти не виждаш никакъв недостатък в себе си, но другите виждат. Тогава къде е Истината? Казва се: „Истината ще ви освободи“.

Когато имате правилни понятия, страданията ще изчезнат или най-малко вие разумно ще се справите с тях. Например трябва да режеш ноктите си. Има части на тялото, които не са чувствителни, а има и части, които са чувствителни – защо някои не са чувствителни? Ноктите не са чувствителни по единствената причина, че са една написана книга. Когато погледнете нокътя на показалеца, може да гадаете какво има във вас – дали сте скържави, или не, дали сте ученолюбиви, или не, дали сте благородни, или завистливи. Всеки нокът показва по каква причина са станали нещата. Някои режат ноктите си, за да изтрият написаното, но не могат – тази книга е такава, че колкото повече се изтрива, толкова повече расте. Вие притежавате известни дарби, които трябва да разработвате.

Вие имате за онзи свят същата идея, каквато една млада мома има за момъка: тя фантазира, че ще дойде нейният възлюбен, че ще живее като царица, ще има ядене и пиене, а тя само ще се потрива. В онзи свят има интензивен живот и там не може да влезе невежа, който казва, че не знае това и онова. Ако това, което правите на Земята, направите там, за десет хиляди години няма да ви допуснат да стъпите; жената само за един плод вече от осем хиляди години е изпъдена от Рая – заради две ябълки първите хора за осем хиляди години са изпъдени от Рая. Вие мислите, че да се отиде в онзи свят е лесно; за да отидете в онзи, Божествения свят, непременно се изисква един чист и Божествен живот. Ще кажете: „Тогава кой ще влезе в Небето?“; ние под *Небе* разбираме разумните

хора, които са съвършени – те не могат да пуснат при себе си невежи хора. Допуснете, че вашето обоняние е развито; можете ли да допуснете до себе си човек, заразен от проказа? Болестта е едно нещо, а Любовта е друго – Любовта не значи да търпим всичките миризми на болния, благодарим за такава „любов“. Любовта има за цел да подкрепи Живота, а не да подкрепя болния. Когато някой е болен, той може да бъде гледан, но целта на Любовта не е да гледа болни, целта на Любовта не е да търпи грешните – това са вметнати неща; целта на Любовта е да развие добродетелите.

Вие казвате, че трябва да се търпи. Търпението е присъщо на един свят, където хората не живеят добре – когато единият човек е добър, а другият е лош, ние казваме, че последният трябва да се търпи; а когато и двамата са добри и се обичат, тогава каква нужда има да се търпят? Ако ви е омръзнало търпението, вие можете да го смените с нещо друго. С какво може да го смените?

Реплика: Със самообладанието.

Самообладанието също има известни черти на търпението. Може да търпиш, когато вземат нещо от теб, когато постъпват несправедливо спрямо теб. Да допуснем, че сте дошли до крайния предел на търпението и казвате: „Човек не трябва да търпи!“; щом не искате да търпите, какво трябва да правите? Търпеливият човек е мързелив – значи търпението трябва да замените с Разумното слово.

Един човек може да бъде възпитан много лесно. Вие имате деца; говорите, говорите на едно дете, но нямате метод на възпитание – казвате: „Това дете не може да се възпита“. Един професор в Америка направил следния опит: обзавел една малка стая с малък прозорец, а целият под бил направен от мед, за да може да се пуска електричество. Слагат в стаята непослушното дете и то започва да блъска нещата, при това блъскане излиза електричество и през детето минава ток; като направи няколко пъти така, то се отказва и вече гледа с респект на всичко. Така и вие, когато понечите да направите нещо,

Господ пуска тока, но вие скъсвате жицата; заради това на стари години детето започва да бие майка си.

От ваше гледище не би трябвало да има никакви бури, не трябва да се люлеят листата, всичко трябва да бъде тихо. В света, в който живеете, вятърът, причиняващ наглед големи бури и болки, носи и голяма полза на растенията – усилва тяхното кръвообращение, доставя храна, спомага за слънчевата светлина и причинява едно вътрешно обновяване на растенията. Ако нямаше мъчения, скърби, страдания, щяхте да приличате на рожки грънци, които се чупят, като ги бутнеш; а чрез несгодите човек става пъргав и еластичен. Който е боледувал много, лесно преодолява една нова болест, а други, които не са боледували, могат да умрат.

Вие сте в една такава стая, по чийто под е пуснат електрически ток. Един проповедник ми разказваше: „Какво ми дойде до главата – аз говорех, че жените не трябва да носят скъпи коприни, а моите дъщери, като пораснаха, и те започнаха да носят такива коприни, и те не слушат. Хората ми казват сега: „Ти учеше другите, а как не можа да научиш своите дъщери?“. Значи само с говорене не става. Ако бях на мястото на проповедника, щях да кажа: „Купете си още по-хубава шапка, още по-хубави дрехи – от хубави по-хубави!“ – така бих проповядвал и тогава щеше да се получи добър резултат: бащата щеше да загази, да осиромашее и най-после щеше да дойде време дъщерите му да ходят без шапки; те ще задлъжнеят, електрическите токове ще започнат да ги разтърсват, без да става нужда да ги възпитават другите хора отвън. Така и Природата възпитава: каквото поискаш, тя ти го дава, но след всички тези шапки ще фалираш и ще дойдеш до едно място, където ще страдаш. Природата ще ти даде желаното, но за всичко, каквото ти даде, ти ще отговаряш. Какво се крие под думата *хубава шапка*? Аз нямам нищо против хубавата шапка, но да има и съответна глава, а на една лукова глава хубавата шапка нищо не струва – на хилаво тяло хубави дрехи не струват. Ако главата няма хубава мисъл, шапката не е намясто.

Ние често изпадаме в една друга крайност. Природата не е скържава като нас, тя иска децата ѝ да бъдат облечени първокласно и не щади средства за дрехите, които искате. Ако Бог е облякъл пеперудите, чиято дреха за петстотин хиляди лева не можете да направите, колко повече един човек може богато да се облече? Човек трябва да се облече, но в тази външна дреха трябва да има нещо, което да съответства на някаква добродетел. Например искаш да имаш златен пръстен – трябва да имаш това злато отвътре; искаш да имаш някой скъпоценен камък, но трябва да имаш отвътре такъв скъпоценен камък. Някой може да се самозалъгва, че неговият камък е скъпоценен. Трябва да носите и да дадете израз на великите добродетели – само така човек може да бъде учен и разумен. А всички трябва да станете учени, силни, да станете хора, които знаят, че трябва да учат. Има неща, които не се купуват, които всеки трябва сам да изработи. Добродетелта не се купува, тя се изработва: например трябва да изработиш своята Справедливост, за да знаеш какво ще ти се случи – да го предвиждаш, да го чувстваш – или трябва да знаеш как да запазиш добрите отношения, да знаеш как да запазиш приятелството.

Вие казвате, че Бог е Любов, че Бог живее във всеки човек; тогава Бог живее в умовете и в сърцата на хората. И всеки ден от Невидимия свят Ангелите ви слушат какви глупости говорите; даже най-добрите от вас говорят глупости. След като сте разговаряли с една сестра, казвате: „Тя е смахната, малко ѝ хлопа дъската, няма маниери – я виж каква е шапката ѝ!“ . Не е лошо човек да критикува, но да прави критика намясто, която да отговаря на известни истини; не само да предполага нещо, но точно намясто да го каже. Ако човек постоянно само критикува, на какво ще прилича светът? Светът се нуждае от много малко критици. Трябва да се изнесат хубавите и лошите страни. Вие вземате мястото на критици, но когато критикувате, какво трябва да направите? Трябва да напишете някому едно анонимно писмо: „Според мен ти трябва да постъпиш

така и така“; напишете му едно хубаво писмо, че човек, като чете вашата критика, да се ползва. Понякога не е необходимо да си споменавате името; ще кажете: „Сестра, вие имате хубави, но имате и слаби страни: много мигате, езикът ви е много къс, много мислите, а малко говорите, лъжете по малко“. Трябва да си удължите езика малко – човешкият език е къс, аз бих желал да имате език като у животните.

Много пъти това, което хората говорят, не е тяхна мисъл. Например дойде някой и ви каже някоя новина, която не сте проверили. Често пъти по селата някоя баба чува новина и казва: „Ще я кажа само вие да я знаете“; отива на друго място и там казва същото – скоро цялото село узнава. Ако новината обиколи цялото село, какво е спечелила бабата? А после, след като я хванат, казва: „Не съм говорила аз“. Ти разказваш на десет места това, което си чул, но мислиш ли, че тези хора ще задържат това, което са чули? Не. Неща, които не са точно проверени, не трябва да се казват; често има същества, които ти продават своите стъкълца и казват, че са скъпоценни камъни.

Вместо да се занимава с великия закон на Любовта, човек по цял ден се занимава с неща, които нищо не могат да му допринесат. Например на еди-коя си ваша съседка мъжът ѝ донесъл някакво богатство, копринена рокля или лачени обувки, и всички цял месец все за това говорят; после се заражда кисело чувство, че и твоят мъж не ти е донесъл копринена рокля. Да допуснем, че и ти имаш копринена рокля – какво си спечелила? Ще те заровят в копринена рокля. На онзи свят какво ще занесеш от своята копринена рокля?

Казва някой: „Да си пожиеем!“; няма никаква философия в това живеене. Роклята, която се скъсва за една година и избелява на цвят, аз не бих сложил на гърба си; дрехата никога не трябва да остарява, както е у птиците – такава е била дрехата, с която е бил облечен някога човек. А сега обличат дрехи, които никак не са хигиенични и вследствие на това се явяват много болести.

Сегашната мода какво е направила? Ако платът е много прост, той не е здравословен; в него трябва да прониква въздух. После, вие обичате да носите пристегнати дрехи; арабските коне ги стягаха с каиши отдолу, за да бъдат в постоянно напрежение. Дрехата трябва да бъде свободна, здравословна, за да циркулира правилно кръвта. Също така по-рано носеха обувки с високи токове, които пристягаха пръстите – и от това пристягане на пръстите се зараждат много болести, мазоли и прочее. После, едно време мъжете носеха високи яки и приличаха на впрегнати волове; задната част на врата не трябва да се стяга много, а трябва да бъде еластична, мека. Едно време жените носеха кадифени шапки, но сега започнаха да носят малко по-хигиенични.

Постоянно трябва да решете косите си, за да вървят в едно направление, защото каквито са косите на човека, такава е и неговата мисъл. Косите не трябва да бъдат разрошени, постоянно трябва да ги гладите с ръка, да вървят гладко. Ако вашата коса не се подчинява на ума ви, тогава как ще можете да работите в света? Аз считам за знание умението да почерни човек косите си. Сега косата на някои побелява от незнание, мъчение, скърби. Има едно естествено побеляване, има и неестествено побеляване, подобно на замазването на стайте, които не са бели, а само стените им са белосани. Белият цвят на косата показва, че човек няма користолюбива цел, че всичкото богатство, което има, раздава, че за себе си не мисли. А друг път виждаш хора с побелели коси, които повече мислят за себе си, отколкото за другите – такива имат фалшива бяла коса. Бялата пръст не ражда, а черната земя ражда. Тогава, от ваше гледище, каква трябва да бъде косата на човека? Според мен косата трябва да бъде бяла, но като тубероза естествена, а не от скръб побеляла. Косата трябва да се мени, да придобива най-малко по три краски през деня: вечер при залез Слънце трябва да става черна, сутрин да става руса, а когато Слънцето е в зенита, да бъде бяла. Когато косата мени своите нюанси, тя е

здравословна и когато я пипнеш, усещаш, че е здрава.

Човек трябва да има разумна мисъл, понеже светът, в който живеем, е разумен и тези, които го управляват, са красиви. Те не са стари, а са свежи, имат жив поглед, нищо костеливо няма да видиш в тях. Като видиш един Ангел, няма да разбереш на колко години е, все ще мислиш, че е на тридесет, а той има хиляди години живот. Неговото лице е младо. Защо Ангелите не остаряват – защото не се мъчат. Само човек, който се мъчи, остарява – грижите, скърбите на хората ги състаряват.

Вие търсите Бога, нали? На всяка стъпка Бог ви говори отвътре, че не трябва да живеете както сега – този живот е на миналото и трябва малко да го измените. Например дойде ви страдание или една отрицателна мисъл – защо не можете да я промените, да я погледнете тихо и спокойно, да се позасмеете малко на страданието, да считате, че то е ваша привилегия? Искам да се отпусвате, защото сте направили в себе си бентове; отпуснете всички тези бентове, нека си върви течението, за да бъдете съвършено естествени! Това не означава да говориш каквото искаш, това не е естествено. На музиканта тонът е определен.

Когато срещнете един човек, колко думи трябва да му кажете и как трябва да започнете? Вие казвате:

– Откъде идваш?

Онзи отговаря:

– Не зная откъде идвам.

– Къде отиваш?

– Не зная.

– Къде се спираш?

– В хотел „Лондон“.

– Колко време ще седиш там?

– Като си замина, ще ти кажа.

– Колко плащаш?

– По петдесет лева на вечер.

Откъде идвам не зная и накъде отивам не зная, а къде се спирам и колко плащам – зная. Откъде идват тези пари? В Америка има обичай, когато спреш в някой

голям хотел с десет-петнадесет етажа, да ти кажат: „Ето тук има голяма кука и дълго въже, при пожар да знаеш как да бягаш“. В България такива въжета няма.

Самовъзпитанието изисква при всичките несгоди и неволи в Живота да имате Знание. Вие се спирате върху една мисъл и казвате: „Защо Господ направи света така?“; този въпрос са задавали хиляди хора преди вас, но никога досега не е даван отговор защо светът е създаден така. За мухата светът е създаден според мухата, за вола – според вола, за хората – според хората и за Ангелите – според Ангелите, всеки свят съответства на съществата, които живеят там. Аз не виждам в света нещо лошо, но има нещо неразбрано – в теб остава мисълта, че нещо не ти достига. По-богат от баща ти няма, но не само баща ти трябва да бъде богат, а и ти трябва да се запретиш да работиш; не само учителите трябва да бъдат способни, но и ти трябва да се запретиш да учиш. Ако ходите окъсани, дължи се на това, че не работите и не учите. И ако има някой невежа, той ще се оплаква, че баща му не го изпраща на училище, че училище нямало в тяхно време. Целият свят е едно Училище.

Ще ви приведа пак разказа за онази знаменитаселянка от Варненско, която минаваше за мързелива, имаше две слугини, но след като изпадна, към четиридесет-петдесет години, стана учителка и започна да учи другите как се тъче и преде. Вие как ще се научите да говорите на хората? Човек никога не може да предаде на другите това, което не е опитал. Никога не можеш да говориш за Любов, която не си опитал, никога не можеш да говориш за Вяра, която не си опитал, никога не можеш да говориш за Знание, което не си опитал. Може да говориш, но в пълния смисъл не може да се предаде това Знание, което не си опитал. Следователно трябва да започнете с нещата, които знаете.

Някои от вас са суеверни и казват, че във вторник и петък не трябва да се започва работа. Защо във вторник не вървят работите? Понеже във вторник имало

войни, бой и който излезе навън, пукват му главата, а в петък е опасно, защото тогава стават любовни работи и ако излезеш, можеш да се оплетеш. Тогава остава понеделник – на Луната, сряда – на търговията, четвъртък – на благородството и на аристократизма, а събота е на набожните хора, които трябва да се молят. Съботата е още по-опасна от вторника и от петъка; ако в събота не се молиш, работата е зле, затова дойде ли събота, ти през целия ден трябва да се молиш, за да не те сполети някое зло. А в петък защо да е зле? Ако излезеш в петък и не знаеш как да обичаш, работата ти ще бъде зле и ще се върнеш със счупено сърце; за този, който не знае да обича, петък е опасен. В петък сърцето ти трябва да е намясто. Защо петък е лош – защото сърцето ти не е намясто. Защо вторник е лош – защото волята ти не е намясто.

Ти казваш: „С любов работата не става“, но какво разбиращ под думата *любов*? Любовта носи Живот, изобилие – всички блага в света идват по закона на Любовта. Но това не е онази привидна любезност, която хората имат. Онзи, който ви обича, ще ви донесе нещо и ще си замине. Когато светлината минава и заминава, тя ви обича, тя донася нещо и излиза навън, пътува – това е законът на Любовта. Светлината и топлината, като идват заедно, всичко донасят – плодове и всички блага. Когато излизаш в петък, трябва да бъдеш като светлината и топлината; ако не бъдете в този ден като светлината и топлината, ще приличате на свещи, които не могат да се запалят и всеки ще ги отхвърля настрани.

Някой ще попита може ли човек да бъде светъл; човек е запалена свещ и трябва да се усили неговата Светлина. Всички трябва да бъдете умни, мъдри трябва да бъдете всички и тогава вашият нов дом, който ще построите, ще се преобрази. Нали в бъдеще ще остареете и животът ви съвсем ще се обезсмисли? Когато остареете до седемдесет, осемдесет, а някой може би и до деветдесет години, къде ще намерите утеха в себе си? Утехата е в онази Любов, която носи вечно подмладяване, човек трябва да влезе в закона на подмладяването.

Въпреки че остарявате, не вярвайте в остаряването; въпреки че умираете, не вярвайте в смъртта. В какво трябва да вярвате? Казвате: „Аз не го ли виждам това?“. Ако аз дегизирам някого така, че го направя стар, трябва ли да повярвам, че е стар? В театъра млади хора на двадесет години са дегизирани като старци. Вярваш, че си стар, докато си на сцената, но когато слезеш, не си вече стар. Кажете си: „Ние сме актьори и условията на актьорството изискват да сме стари, но не сме стари! Актьорството изисква някой път да плачем, но ние не сме плачливи!“.

Понякога с четири реда сълзи плачеш, но кой би повярвал в сълзите на актьора?

Същественото е да дойдем до искрения живот. Човек, който страда, цялата Земя може да носи на гърба си; щом не може да носи цялата Земя на гърба си, той не е страдал. Аз търся хора на страданието, аз съм петимен да видя човек, който страда – много красиво е страдащото лице, но не съм намерил още страдащ. Някой казва: „Знаеш ли колко страдам?“. Погледна го и отговарям: не си дошъл още до страданието; до скръбта си дошъл, а в страданието има нещо обновяващо, има Надежда. Човекът на Надеждата е в положението на змията, която е хвърлила кожата си – погледът му е жив, с надежда, а не с обезсърчение, сериозен. В света страданието носи най-хубавите работи. А Радостта, която човек може да има, е качество на Ангелите – тя означава, че човек е влязъл в техния живот. Страданието е нещо възвишено, благородно. Всички светии са страдали, Христос е страдал, всички Учители са страдали – страданието е последното, с което завършва еволюцията. Йоан, когато се пренесъл в Невидимия свят, попитал: „Кои са тези в белите дрехи?“; казали му: „Те са, които са минали през голямото мъчение, минали са през страданието и сега са облечени в бели дрехи“.

Аз не искам да ви представям живота такъв, какъвто не е, да ви казвам, че ще бъдете късметлии. Ще ви кажа, че в първата фаза ще бъдете недоволни, във втората фаза ще се мъчите, в третата фаза ще скърбите, а в четвъртата

фаза ще страдате. Ако можеш да превърнеш недоволството, ще имаш едно богатство; ако превърнеш мъчението, ще имаш второ богатство; ако превърнеш скръбта, ще имаш трето богатство, а ако превърнеш и страданието, ще имаш всичкото богатство. Недоволен си, мъчиш се, скърбиш, страдаш – това са състояния, които трябва да превърнеш.

Епиктет²⁰ живял при един римски патриций, който имал две хиляди роби и бил много своеобразен. Той често биел Епиктет, но последният само се поусмихвал. Страшно се гневял римският патриций от това, а Епиктет му казал: „Един ден ще разбереш“. Случило се веднъж, че господарят силно притиснал крака на Епиктет, който му казал: „Както ми притискаш крака, ще го счупиш, а като се счупи, няма да мога да ти върша работа“. Патрицията се зачудил на неговото самообладание, дал му голяма сума пари и го освободил. Епиктет отишъл в Гърция, където живял свободен.

Ако един човек, който е нямал познанията на християнството, е живял така, тогава вие, които ги имате, как трябва да живеете? Вас са ви учили малко по-другояче, по-друго възпитание имате – някой ученик отива при учителя си и му казва да му пише по-висока оценка, за да мине; учителят може да му пише по-висока оценка, но в живота той ще има пак слаби.

Това, което сега придобиете, ще го притежавате през цялата Вечност, следователно заслужава си човек да изучава пътищата на Мъдростта. Първото изискване е да имате силна Вяра, да бъдете пълни с Любов – Любов, която да лекува. Ако обичаш една болест, ако ти стане много приятна, тогава тя ще си замине. Аз съм виждал хора, които при треска вземат стомната и отиват за вода; след един-два месеца треската ги оставя, а онзи, който се бои, с години може да има треска.

Събуди в себе си Божественото, мисли за Божественото, за да те освободи от всички мъчнотии! Човек трябва да събуди Божественото в себе си и като го събуди, то ще

бъде всесилно в него; ако не го събуди, ще трябва да ходи на чешмата, а когато го събуди, ще има в себе си извор.

Основното нещо трябва да разберете: щом си недоволен, подложи недоволството на научно изследване; щом имаш мъчнотии, подложи мъчнотията на научно изследване; щом скърбиш, подложи скръбта на научно изследване; щом дойде страданието, подложи страданието на научно изследване и виж какво е вложил Бог и кои са причините. Когато дойдат дните на изпитанията, трябва да сте готови. Трябва да вървите по Пътя на Мъдростта сега, та когато дойдат дните на изпитанията, като се обърнете към Мъдростта, да я повикате и тя да ви говори. Вслушвайте се в Доброто, което живее във вас. Не казвайте, че във вас няма Добро – във всеки има Добро; човек трябва да се вслушва в себе си и да вярва в това Добро. Като каже, че в него няма Добро, означава, че не го е развил, не го е използвал.

Сега бъдете силни в Словото: прилагайте Словото, прилагайте търпението, говорете на себе си. На себе си да говори човек е най-интересно – трябва да си кажеш: „Ти си много даровит, но дарбите ти не са развити; много Любов имаш, но не си я проявил; много Сила имаш, но не си я развил; за Небето си кандидат, но още не си готов “. Още дълго време имаш да учиш на Земята и ще се стегнеш да учиш. Ако искате да отидете пред Царските врати, трябва да нарисувате една хубава картина. Ако работите, тогава ще ви приемат – ще трябва да изпеете една хубава песен, да изгъчете едно хубаво платно, да напишете едно хубаво произведение, за да ви приемат. Представете си, че поискат да кажете нещо от Евангелието и вие не можете. Някои от вас даже и Евангелието не знаят. Например в 10-и стих на 10-а глава от Евангелието на Йоан какво пише? Ще кажете, че Духът ще ви проговори. Какво пише в 15-а глава, 1-ви стих? – „Аз Съм истинната лоза и Отец Ми е земеделецът.“ Трябва да знаете поне първия стих от всяка глава. От всички ви искам да научите първия стих от всичките глави на Евангелието от Йоан. За идната

седмица ще научите първите стихове на първите седем глави.

Не трябва да приличате на онзи американски професор, който отишъл в пощата, но си забравил името и трябвало да се върне вкъщи, за да пита жена си – това вече е едно болезнено състояние. Човек трябва да се учи да помни. Слабата памет показва, че има стълкновение между ума и сърцето – когато имаш разнородни мисъл и чувство, които не си хармонират, тогава винаги паметта отслабва.

Един човек ми каза: „За философия какво ще ми разправяш, аз гладен ще умра!“; аз му казвам: „И много пари да имаш, пак гладен ще умреш“ – всички хора все гладни умират. Не трябва да мислиш, че гладен ще умреш; гладен няма да умреш, но когато умираш, няма да ти дадат да ядеш, за да не бъдеш сит, когато горе ти дадат обед. Или, другояче казано, там не може да имаш обед, ако не гладуваш известно време тук, че като ти дадат ангелски обяд там, да кажеш: „Отличен обяд!“.

Следователно страданията на Земята са едно приготвление, за да оцените благата, които ще ви се дадат. Ако тук страдате, вие сте съучастници на радостите, които ще имате; както сте съучастници на страданията, така ще бъдете съучастници и на радостите. Онова, което ви се дава на Земята, е за да придобиете по-големи блага – това е истинското верую, с което трябва да вървите по правия Път на Живота; ако имате друго верую, ще имате разочарование.

Този живот, който имате сега, е отчасти – нито царят е доволен, нито майката е доволна. Нито една майка не е имала синове и дъщери като Ангели. Ако се родят двама Ангели от нея, втори път няма да иска да има деца – тя търси тези две деца. Аз вземам това в мистичен смисъл: човек живее отчасти, докато се родят в него едно желание и една мисъл, които да бъдат център на целия човешки живот; този център е Любов към Бога, която трябва да осмисли живота така, че този Бог да бъде навсякъде

с вас и когато Го повикаш, да те послуша. Когато сме недоволни, когато се мъчим, скърбим, страдаме, ако Го повикаме, да ни отговори – това е Любовта. Когато чуем гласа Му, недоволството изчезва. Като проговори Бог, недоволството, мъчението, скръбта и страданието изчезват и се превръщат в Радост. Направете пълна връзка с Любовта и започнете да учите; изучавайте стиховете, изучавайте притчите!

Вие мислите за остаряване. На онзи свят като идете, ще се подготвяте да работите и невидими ще се върнете тук, на Земята, за да проповядвате от дом на дом в продължение на двадесет години. Някой се е отчаял, а ти ще го обнадееши; ще идеш при втори, трети, четвърти – така двадесет години ще проповядваш. Някои от вас двадесет години ще учат хората да не пият вино, други двадесет години ще проповядват на момите да не се женят, трети двадесет години ще учат момците на същото. Едни двадесет години ще учат хората да не лъжат, други ще ги учат двадесет години да се не страхуват, трети ще проповядват на хората да ядат умерено. Това е наука. Господ ви е поставил някъде.

Сега вие искате да ви се дадат големи дарби и знания изведнъж, че като проповядвате, да кажат: „Колко знае този човек!“. Във Варненско преди години се яви гадателка, при която цялата околност се стичаше – гадаеше с един голям морски охлюв и всичко знаеше; тази гадателка я обраха разбойници, но тя не можа да види на охлюва, че ще я оберат.

Следователно човек може да има всичкото знание, може всичко да гадае, но трябва да знае и кога ще го оберат. Всяка една работа на Земята не трябва да се довършва и аз ще направя същото – има нещо, което няма да кажа. Не искам да ме оберат...

Отче наш

12 май 1932 г., 16 ч., София, Изгрев

НОСИТЕЛИ НА НОВОТО

Добрата молитва

Ще прочета част от 10-а глава от Евангелието на Йоан, от 1-ви до 19-и стих.

Бог е Любов

Първият стих от прочетената глава казва: „Истина, истина ви казвам: който не влезва през вратата в кошарата на овците, но прелаза от другаде, той е крадец и разбойник“.

Исус взема една много обикновена дума – *вратата*. Всяко нещо си има врата. Всяка стая си има врата, естествен път е вратата. Когато някой разбойник иска да влезе в стаята, той пробива дупка и през нея влиза – значи който не влиза през вратата, той се различава в своите намерения. Това е обикновен факт от живота, но вие искате да знаете какво е искал да каже Христос; Той прави сравнение, като казва, че крадецът, който влиза в някоя кошара, идва да вземе някоя овца или да я продаде, или да я изяде.

Някой път вие запитвате защо злото съществува в света. Но ако бяхте на мястото на някоя овца, как щяхте да си обясните състоянието на един крадец, който влиза в кошарата? Какви са подбудите, с които той влиза и задига от кошарата – има интерес. Сега може да запитате какво зло сте му направили, мрази ли ви; не ви мрази, обича ви – от голяма обич влиза в кошарата и задига от вас.

На същото основание, когато във вас влиза някоя мисъл, тя може да причини пакост – има някои мисли, които влизат като живи същества и причиняват големи вреди. Всяка мисъл, която влиза като този крадец, има

свой стремеж. Как можете да ги разпознавате? Всяка мисъл, която влиза във вас и ви причинява пакост, не влиза през вратата – например вие сте напълно убедени, че Бог ви обича, но някой дойде и ви каже, че един ваш приятел говорил лошо за вас; вие, без да проверите, свиете вежди, намръщите се, свиете устни, ставате неразположен, започвате да мислите защо така е говорил. Не сте проверили, а започвате да се заканвате в себе си: „Аз ще му дам да разбере, как си позволява да говори така!“. Хората са много лековерни – на истината не вярват, но на един слух вярват; ако между вас се разнася каквато и да е лоша мисъл, ще ѝ повярват.

В този век най-първо трябва да се научите да разпознавате качествата на своята мисъл, защото мислите са Сили, които строят. Каквито са мислите, такъв става и човек: щом в него започнат да влизат обикновени мисли, лицето му огрубява. Обикновени мисли аз наричам всички мисли от материален характер, свързани само със земния живот; така човек, свързан с материалния живот, огрубява по същия начин, по който човек, извършващ някоя груба работа, има мазоли и пришки на ръцете.

Силата на един учен седи в това, че познава нещата. Мнозина от вас правят известни разлики, но дори някои от плодните дървета не можете да определите по какво се различават – например листата на една ябълка, череша, слива, зарзала, мушмула и други се различават. Хората считат, че тези неща са маловажни. Някои от вас не могат да правят разлика между една физиономия и друга: казвате, че лицето е хубаво, валчесто, че веждите са хубави, но какви са веждите не умеете да опишете; казвате, че устните са много хубави, но не можете да ги опишете; също така и за ушите нищо не знаете, имате известно понятие само; после казвате, че косите му са много хубави, но не знаете дали са тънки, или дебели.

Хубавият косъм е гладък като коприна. Ако извадиш един косъм от нечия глава и го прекараш през пръстите си, можеш да опишеш характера на човека – целият

живот е написан на един косъм. Ако си нервен, това е написано на косъма – и косъмът е такъв; ако си скържав, и косъмът е скържав – има известни грапавини; ако си груб по характер, и косъмът е груб, дебел; ако имаш хубав, възвишен, благороден характер, косъмът е гладък от единия край до другия и като го пипнеш, приятно ти е, като че ли се влива нещо в теб. Косъмът на един светия, който е прекарал тридесет години в планината, е особен. Защо светииите носят дълги коси – защото отрязването на косите означава физическа свобода и когато не ги подстригваш, ти казваш: „Каквото Господ каже“. А сега, като си подстригват косите, хората казват: „Каквото ние кажем“. Част от жените поддържат „каквото Господ каже“, а пък част от жените подстригват косите си и казват „каквото ние кажем“. Но да оставим това, то е външната страна.

Ако прекарате пръстите си по косъма на светията от единия край до другия, неразположението ви ще изчезне, ще ви дойде приятно разположение и ще мислите, че има смисъл да се живее – затова хората обичат да държат в себе си нещо от светия. Ако имаш косъм от светия и го прекараш през пръстите си, както жената при предене прекарва нишката, тогава косъмът ще ти предаде това, което има. Така е и с храната – ако вашият организъм не прекарва тази храна през себе си, за да извлече това, което Бог и Слънцето са вложили в нея, той не може да се ползва. Всяка мисъл, всяко чувство се отпечатват върху ума ви – например вашият приятел е казал някоя хубава дума и като я повтаряте, настроението ви се изменя. Това е вярно и по отношение на Евангелието: когато го четете, някои думи имат отношение към вас, не са изгубили дълбокия смисъл, който съдържат.

Следователно всяка мисъл, която влиза през вратата, е добра. Лошите мисли се отличават по това, че имат друг цвят, други трептения, звукът им е съвсем друг. Лошите мисли са ужасни грозотии. Всяка мисъл има формата на човек – какъвто е човекът, такава е и тя; защото ако

мислиш да откраднеш едно агне, мисълта ти изразява как си задигнал агнето, как си го заклал и т.н.

Ако кажете по адрес на някой ваш приятел нещо, в края на краищата започвате да съжалявате – защо? Самата лоша мисъл има отрова в себе си; не само като я възприемаш, но и като я изпращаш по нечий адрес, тази мисъл минава през теб. Онзи, който изпраща мисълта, си пакости, както когато пчелата ужили някого, плаща с живота си. Всяка мисъл, която излезе от човека и причини някоя вреда, ще умре; това умираше има обратно действие върху човешкото съзнание.

Съвременните страдания произлизат от неестественото приложение. Вие понякога се чудите откъде ви нападат някой лоши мисли; лошите мисли идват винаги от материалния свят. Достатъчно е някой от вас, който има най-хубаво религиозно настроение и Любов към Бога, да излезе и да посети някой приятел, който има хубави мебели и разполага със средства, за да се върне неразположен. Някой вижда у заможните хора къщи, постлани с килими, и когато се върне у дома, казва: „Защо аз нямам тези блага, които има богатият?“. В живота съществува едно различие. Ако един голям кит, който живее в морето, има голямо тяло и умее да се движи навсякъде, и ако човек съжалява, че не е такъв голям кит, кое е по-хубаво – човек ли да бъде, или кит? Богатият човек е един голям кит, който живее във водата; ти си го посетил и искаш да бъдеш като него, но китовете са изложени на големи опасности. Вие пожелавате положението на богатия, но богатият човек има много големи страдания. Сиромашът има външни страдания – понякога не си дояжда, но той няма онези страдания, които богатият има. Бог така е определил нещата, че богатството си има своя лоша и своя добра страна. И сиромашията, и учението, и религиозният живот също си имат своя лоша и своя добра страна. Защото за да си религиозен, имаш известни задължения: живееш в едно общество и не може да правиш каквото си искаш –

например ако живееш в едно културно общество, ти ще говориш това, което е благоприлично, което е морално и което хората няма да осъждат. Хората имат едно вътрешно съзнание и познават кога човек е вътрешно добър. Даже и животните познават.

Във Варненско имаше един крайно беден човек, наричаха го Дели Васил. Където и да минеше през селото, дори и край най-лошите кучета, които съдират дрехите на другите хора, те не го лаеха. Как ще си обясните това? А всички го наричаха Дели Васил – Смахнатия Васил. Питам защо не го лаеха кучетата. Защото този човек ги обичаше; ако обичаш някое куче, щом те види, то познава, че го обичаш и си размахва опашката. Кучетата са много честолюбиви, у тях има едно чувство, те са пробният камък за привързаност; ако ги погледнеш и нямаш чувство към тях, те те залайват и казват: „Не си благороден!“. Кучето е образ на привързаност – откъде е останало това чувство у него? Това е един психологичен феномен и ако хората биха имали дори привързаността на кучетата, биха живели много по-добре. У кучетата освен чувство на привързаност, има и чувство на кавалерство: едно мъжко куче никога няма да сдави някое женско, благородство има; може да има някои изключения при дресираните кучета, но поне аз не съм видял. Между хората така ли е? Значи в кучето има едно благородно чувство на привързаност и чувство на самосъзнание, на дълг към противоположния пол. Хората трябва да вземат тези качества за пример.

Каква е целта на религията – да внесе най-красивото, най-благородното в човешката душа; а в сегашния век има една опасност от морализиране. Казват: „Така трябва да живеем!“. Аз съм за учението. Всеки един човек трябва да се стреми да прилага, защото в приложението е красотата на Живота. Някой ми разказва как ял череша, колко били сладки; ако този господин ми даде и аз да опитам черешите, може да ми разправя – тогава и аз ще споделя, ще кажа: „Вярно е, опитах, действително е така“.

Вие казвате, че трябва да бъдете добри хора; има едно застояло добро в света. Други казват, че трябва да бъдете богати; има едно състояние, когато всеки един може да бъде богат. Ако човек е умен, всеки ден има един момент, когато може да стане богат и щастлив, но той го пропуска – когато дойде моментът за неговото щастие, той се занимава с други, посторонни работи и едва след като мине красивият момент, когато вече няма никакъв изглед за щастие, тръгва да го търси и казва: „Няма го щастieto в света“. Тръгва да търси добрите хора и казва, че няма такива в света; има добри хора, но добрите хора минават все през вратата – през царската врата, а онези, които минават през прелезите, не са добрите хора. Ако две сестри се карат, те са от едната и от другата страна на прелезите.

Ако две съседки се карат, че кокошката на едната снесла в другия двор и не могат да разделят яйцето, питам: през вратата ли се карат? През прелеза, през дупките за едно яйце се карат. Да допуснем, че кокошката цяла седмица е снасяла яйцата в чуждия двор; ако сложим по двадесет лева за яйце, струва ли си един спор за двадесет лева? Ако е за няколко милиона английски лири, ще кажете, че е голяма сума, а тук става въпрос за двадесет лева, които даже не правят един швейцарски франк. Така човек изгубва своето добро настроение и понякога за цяла година пропилява хубавите случаи и накрая огрубява.

Често човек произнася някоя необмислена дума, прави една погрешка, а после се оправдава и казва: „Имам право да го кажа, аз не съм глупав!“. Който има някакви свои правила и ходи да се разправя с хората, мислите ли, че е много умен? Ако ти ходиш да разправяш, че този не върви добре, че онзи не върви добре, питам: има ли някой, който да е благодарил, че сте го окаляли? Поне аз не съм срещал такъв човек.

Понякога в човека има едно вътрешно говорене. Има вътрешно говорене, има и външно говорене. Някой път човек спори със себе си и казва: „Този е такъв, онзи е

онакъв, защо Господ ги е направил такива – не можеше ли да ги направи други?"; той мърмори, после отива да се моли и по време на молитва казва: „Не ме слуша Господ“. Когато отиваш със своите правила, какво ще постигнеш? Господ не се нуждае от никакви правила, за Него те са абсолютно непотребни. Господ е направил хората толкова съвършени, че абсолютно нямат нужда допълнително да ги пилиш. Ако онази гъсеница, която яде листа, знае как да преобрази характера си, кой професор ще ѝ дава наставления? Тя се качва на това, на онова дърво, докато стане пеперуда.

Една сестра иска да възпитава някоя друга; за мен ще е много интересно, ако от вашия опит се намери случай, когато две сестри са могли да изпият някоя сестра така хубаво, че последната да е станала светия – няма такъв случай. Аз познавам една сестра, която срещнала друга сестра, която много грешила, и ѝ казала: „Сестра, аз много те обичам, бих желала да съм като теб и съжалявам, че не мога. Колко ми е приятно да другарувам с теб, аз съм самотна“; другата казала: „И аз съм самотна, считат ме много лоша, да се съберем!“. Аз мисля, че първата сестра разсъждава много добре.

Често пъти на това, което наричаме зло в света, ние не знаем подбудителните причини. Не знаем и кои причини са заставили някого при определен случай да придружи с Добро дадена своя постъпка.

Една котка ходи около Учителя.

Тази котка е предметно учение – тя слуша беседата, без да я разбира. Тя си има свой маниер – ще си поглади опашката, защото си има нещо предвид; аз зная защо я глади – иска нещо материално, нищо идеално не иска. Преведено на човешки език, тази котка ми казва: „Ако сестрите ти донесат някои хубави работи, и на мен да оставиш! Хубав кашкавал ако ти донесат, и на мен да дадеш, да не забравиш!“. Понеже котката е колективно същество, онези Същества от Невидимия свят съвсем друго искат да изразят – те искат да кажат, че трябва

да имате характер, да не ви е срам. Котката казва: „Аз добре разбирам и благодаря на Учителя. Готова съм на послушание – щом съм повикана, готова съм“. Да оставим сега котката, тя ни отвлича вниманието.

В своето самовъзпитание човек никога не трябва да се изтезава. При сегашното си развитие той постоянно трябва да изправя своите погрешки. Всичките погрешки са колективни. Например някой път вали дъжд и стената се окаля – ще вземеш четката и ще я замажеш; някой счуупа прозореца – ще купиш ново стъкло и ще го поставиш; някой изцапал – ще изчистиш. Такива неща стават постоянно. Светът е пълен с добри и лоши мисли. Човек, като не разбира законите, е изложен на външно влияние и ако вие влезете в едно общество, веднага ще възприемете настроението му; ако влезете между учени, музиканти, религиозни или други, ще възприемете настроението им. Ако се печете на Слънце, ще възприемете настроението на Слънцето и ще имате разположение; ако се печете на Луна, ще имате съвсем друго настроение. В духовно отношение светът е стигнал до положението, когато се изисква едно вътрешно разбиране, изисква се всеки от вас да има силна мисъл, да не се влияе от средата, в която живее, а да излезе в по-висша среда. Например влиза една Божествена мисъл у вас – как познавате, че тази мисъл е Божествена?

Дойде ви някой на гости и на вас ви дойде мисълта да му дадете две хиляди лева, за да си върви, или да му купите дрехи и да го изпратите; може да ви дойде и трета мисъл – да го приемете на гости и утре да го изпратите. Коя от тези три мисли е Божествена? Някой ще помисли, че да дадеш две хиляди лева е Божествено, друг ще помисли, че втората мисъл е Божествена; от мое гледище Божествена е третата мисъл и аз бих направил така – пари и дрехи няма да му дам, но ще го нагостя. Защото при условие, че законът изисква да му дам дрехи или пари, ако Бог изпрати при мен една птица, какво ще правя? Една птица ме посещава, каца на моя прозорец, ходи по перваза, иска

да влезе, няколко часа седи на прозорците и чака – какво иска? Тя ми е дошла на гости. Ако Божественият закон изисква да дам пари или дрехи, то тази птица няма нужда от тях – от храна има нужда. Следователно Божествено е това, което в дадения случай е общо за всички; с други думи, трябва да дадеш това, което е общо за птичката, човека и Ангела – това е Божествено, тази е Божествената мисъл, а другите неща са специфични.

Който постъпва по човешки, ще се намери в противоречие. Ако дадеш на един човек две хиляди лева, той ще се уплаши и ще каже: „Я прати слугата си да ме пази да не ме оберат!“, но ако му дадеш да се нахрани, няма да го е страх. И ако иска да му изпратя слугата си, няма да го направя, защото той е пратен от Невидимия свят не да му слугуват, а да служи. Всеки човек е пратен да служи и онзи, който не разбира закона и чака другите да му услужват, е забравил своето обещание.

Много болести идват в света, когато ти кажеш: „Дотегна ми да шетам, искам да си почина!“; в момента, в който пожелаеш да имаш слуга, ще започнеш да боледуваш – Господ ще ти прати един слуга. Аз говоря на вас, които искате да вършите Волята Божия и не разбирам как може слугата да желае други да му слугуват, след като той е слуга на по-голям господар – значи той иска да бъде господар на друг слуга. Божественият закон гласи: докато си в положение да служиш, искай да служиш и ще бъдеш здрав; докато искаш да служиш на Бога, ти ще си здрав, краката ти ще са добре, нищо повече. Няма да казваш: „Дотегна ми да служа!“. Щом вложиш в себе си мисълта да имаш слуга, щом искаш да бъдеш господар, то дъщеря ти, мъжът ти, всички ще бъдат недоволни от теб, защото възприемат твоята мисъл; тя се е предала на мъжа ти и тогава той пожелава да бъде господар. Така всички вкъщи започват да воюват, стават на нож. Дъщеря ти също не се подчинява и казва: „И аз не искам да слугувам!“. В дома вие често сами си създавате нещастия, защото каквото пожелаете, пожелават го и другите. Ти

пожелаеш да имаш хубава дреха, но синът ти, дъщеря ти и другите също пожелават да имат хубава дреха, а няма пари за всички; тогава започват да се карат защо на един е ушита нова дреха, а на друг – не.

В света съществува и друг един закон, който най-ясно се изразява при птиците: колкото повече носят своите дрехи, толкова по-хубави стават те; ако някое перце падне, друго изниква. Ако пазите този закон, вашите дрехи няма да се износват. Аз зная хора, които десет години носят един костюм, който не овехтява. Десет години да носиш нов костюм – това е икономия. Онзи, който живее по Бога, прави икономия за десет години по един костюм от две хиляди лева. Ако живееш по Бога, твоите дрехи ще бъдат винаги нови. Някой светия е седял тридесет години с едно наметало, което е оставало ново; на светия, който не си издържи изпита, наметалото му овехтява. Христос не снемаше дрехите от гърба Си, не ги закачваше, когато влизаше в някой дом.

Искам да ви наведе на основната мисъл за онази велика Вяра в Божественото, което дава Мири спокойствие на човешката мисъл, онова самосъзнание, чрез което във всеки даден случай можеш да преодоляваш мъчнотиите. Например скръбен си, мъчно ти е; когато отправиш мисълта си, мъката ти изчезва. Или имаш спор – отправяш мисълта си към Бога и казваш: „Господи, уреди тази работа!“. Ако се е изцапала една дреха, ще я изпереш и ще се свърши работата. Някой ти е казал нещо – ще се опиташ да го разбереш в Божествения смисъл. След всяка казана лоша дума, след всяко изпитание, ако издържите, у вас ще се яви едно велико благословение, което даже не подозирате. Изпитанията са Божествени блага, които са скрити, за да ви опита Бог; Той ще ви изпрати едно голямо благо, което отвън е толкова страшно, че вие ще кажете: „Това нещо не го искам!“ . Вие не разбирате Божия път и затова Писанието казва: „Всички онези, които изтърпят това, което им се случува, онези, които правилно разрешат въпросите, ще имат вътрешно спокойствие и

вътрешна сила“. Всеки един от вас може да бъде изведен от равновесие – например минавате нощем през гората и някой извиква: „Засада!“; няма никаква засада – там, където е Господ, каква засада може да има! Никаква пречка няма да се приближи към теб, ако слушаш Бога, дори мечката ще мине и ще замине; но ако не слушаш Господа, мечката ще ти държи една лекция и ще те пита: „Защо не изпълни Волята Божия?“.

Писанието казва: „Всеки, който не влиза през вратата...“ – тази врата е Божествената Любов; да вярваш, че в Бога няма никакво изменение – онова, което Бог е казал, няма изменение. Има една Наука, която не зависи от знанието на човека. Защото ако едно дете и един учен посадят една семка, резултатите ще бъдат едни и същи – и детето, и ученият ще зароят семките в пръстта и те ще дадат един и същ плод. Вие мислите, че ако сте учени, ще бъдете по-добри; не, учението ще бъде за вас един придатък и ще ви ползва до известна степен. Невежеството също няма да ви ползва.

При сегашните условия трябва да се справите с известни мъчности. Да допуснем, че искате да развivate ясновидство. Някой казва: „Учителю, защо не ни отворите очите?“, но аз мълча. Ще ви кажа защо не отварям очите ви: представете си, че стоите в една стая и искате да видите планината; ти трябва да излезеш във от стаята, за да видиш планината с очите си, но питаш дали няма някой бинокъл или телескоп. Казвам: ще излезеш и на самото място ще видиш планината – когато се качиш на високия връх, горе, ще видиш това, което при обикновени условия не можеш да видиш. Онези, които не искат да развиват тези дарби, ще кажат: „Много е високо горе в планината, може да се пръсне сърцето ни, там има студ, сняг. Когато се направят специални пътища, ще отидем с автомобил или с аероплан“. За тия условия трябва да чакаш двеста-триста години, а сега, без да чакаш аероплан, може да отидеш и да придобиеш каквото ти трябва.

У вас съществува схващането, че ясновидството може да се даде отвън. Аз ще ви кажа как може да придобиете ясновидство. Представете си, че живеете в един салон, но дедите ви никога не са измивали прозорците, те са изцапани и през тях влиза слаба светлина. Поглеждам през тях и казвам: нищо не се вижда; вие всеки ден ги миете, но пак нищо не се вижда. Казвам: отвън сте ги мили, а сега отвътре ще ги измиете и веднага ще прогледнете, ясно ще видите през прозорците. Някоя сестра може да каже: „Това не е за нас, може да паднем от стълбата, нека да дойде една слугиня да ги измие!“; никога една слугиня не може да измие вашите прозорци нито отвън, нито отвътре.

Питам как се мият прозорците. Ако вие не можете да измиете вашия ум, няма да можете да изпъдите преминаващите лоши и посторонни мисли, които понякога ви нападат. В ума си човек трябва да сложи яз и да не позволява непотребните мисли да го смуцават, както един ученик трябва да преодолява онзи материал, който учителят му е задал, а не да се занимава с това какво отношение има учителят към този и онзи. Когато дойдеш на изпит, няма да те питат дали обичаш учителя си, или не, а дали знаеш, или не, учил ли си, или не. В Невидимия свят който не учи, няма добро поведение – там учение и добро поведение вървят заедно; тук, на Земята, има ученици с много добро поведение, които обаче не учат. У разсеяния ученик има нещо лошо; у човек, който е с добро поведение, а не учи, има нещо лошо. Това психологически е вярно: такъв човек е привидно добър, но умът му е отвлечен, а за Природата, която не се лъже, той има лоша привичка, която разсейва ума му. Тази разсеяност може да не е силна: седиш и мислиш, че си една княжеска дъщеря, че си имаш хубава стая, деца, слуги и разполагаш с всичко – много работи си въобразяваш и така се разсейваш; ти трябва да се стегнеш сам и да кажеш: „Никакъв княз, никаква княгиня!“. Една наша сестра казваше на друга „нашата Райна княгиня, небесната ни слугиня“...

Да знаеш да работиш, да знаеш да учиш, да разчиташ на това, което Бог е вложил в теб! Само вложеното във вас можете да развивате. Можете да развивате вашите дарби – духовната наука дава онези методи, чрез които можете да ги развивате. А всяко едно учение в света може да бъде достъпно за човека само тогава, когато той обича. Ако обичате един човек, вие ще запомните думите му; ако не го обичате, няма да ги запомните. Ако обичате един учебен предмет, вие ще напредвате в него – колкото е обичта ви, толкова ще бъде и паметта ви; паметта ви отслабва, когато помните механично нещата.

Способният ученик учи, учи, учи. Дарбата му е дадена, но той работи, за да заслужи това, което е придобил. Ти трябва да вземеш пример от него – добрият човек не само има дарба, но е работил. Музикантът също е работил. Това е вярно за каквато и да е друга дарба.

Сега искам да ви подложа на един изпит, както Питагор е правил. Да кажем, че се намирате в една Питагорова школа, където са идвали княжески синове и в продължение на три-четири години били подлагани на крайни подигравки, които дълбоко да ги засегнат, и ако кандидатът издържи, след четири години бил приеман в школата да изучава тайните науки. Ако вас един месец ви подиграват, не зная колко души ще издържат. Ще преживеете неща, които не сте и сънували, и ще кажете: „Защо Господ допуска това?“, това е изпит. Ако ученикът не отговори на подигравките, ще се задържи четири години; той трябва да разсъждава и като мине през този изпит, ще влезе в училището.

Ако човек иска да влезе в Небето, трябва ли да обръща внимание, когато му кажат, че е извратен или смахнат? Могат да ви говорят, че по три пъти на ден се молите на Господа, но не сте богати, живеете в цигански колиби, а онези, без да се молят, имат палати; могат да ви убеждават да оставите тия щуротии и вие да започнете да се питате дали тия хора не са прави. Аз задавам въпроса на вас, които не сте щури: „Вие гробища имате ли, свещеници заравят

ли ви, опяват ли ви?“. Ние поне сме шури; когато умрем, я ни заровят, я не – и да не ни заровят, все ни е едно, за погребение пари не оставяме. Ще кажете, че който умира, трябва да го погребат. Христос дава една притча: бедния Лазар никой не го погребва, слагат го в една кола и му правят просто погребение; умира богатият и му правят тържествено погребение с музика и с кимвали. В другия свят слагат богатия в пъкъла, а Лазар, когото замъкват с таргата в гроба, Ангелите занасят в лоното Авраамово.

Смъртта и погребението са старият порядък на нещата. В новия порядък човек няма да умира; ще дойде един ден, когато няма да има умирање – когато дойде време, човек просто ще замине съзнателно за онзи свят. Той ще тръгне, ще замине и никой няма да знае къде е отишъл, нищо повече. Сега всички знаят. Илия, когато замина за онзи свят, остави кожуха си, а Елисей го взе.

Една сестра говори много красноречиво; тази сестра всъщност ви представя един ребус – тя говори едно, а се разбира алегорично. Тя казва: „Иване, Драгане, ти си такъв“, но има хиляди ивановци и драгановци. Според тази теория за ребуса всеки ученик е на едно вътрешно голямо изпитание, а при сегашните условия тези неща са непонятни.

Сега за всички няма материални условия да бъдат щастливи. В семейството няма достатъчно умни синове и дъщери, за да направят дома щастлив – те не са достигнали до тази степен на развитие. Тегърва трябва да се подготвят хората, за да разберат, че трябва да работят по великия Божи закон. И вие трябва да разберете Божиите пътища.

Има различни начини за изучаване на Библията: има един механичен начин, но има и друг начин за изучаване. Някои изучават Библията като онзи човек, който имал десет хамбара с костилки от сливи, ябълки, круши и мушмули; всяка година той броял семената – изваждал ги, броял ги, пак ги слагал обратно и така знаел в кой хамбар колко костилки имал. Хората по същия начин знаят Библията, но това не е Знание. Знанието е в посаждането

– първо трябва костилката да се посади, после да се смели плодът, за да стане плът и кръв в човека. Ако не приемеш соковете на черешата, не можеш да придобиеш нейната сила; черешата е писмо – като прочетеш това писмо, ще разбереш. Сегашното разбиране е съвсем механично.

Сега хората искат да станат здрави, а здравето зависи от човешката мисъл, чувства и постъпки. Всеки човек може да бъде напълно здрав, когато има единство между неговите мисли, чувства и постъпки, без никакво противоречие. Да кажем, че вие имате картофи и трябва да ги опечете; известни мисли приличат на картофи, които трябва да се опекаат в Любовта на този Божествен огън. Плодът на дърветата също е печен на най-хубава Светлина.

Един турчин във Варненско натоварил една кола с череши и отишъл да ги продава в Добрич. По пътя ял череши направо с костилките и когато пристигнал в Добрич, не можел да слезе от колата, поради което се наложило чрез операция да извадят осем килограма костилки от червата му.

Има неестествени желаниа у хората. Ти влагаш едно желание, второ, трето, напълваш си сърцето с костилки и после знаете ли какво може да стане? На една череша изяж месото, сдъвчи я, а костилката посеи! Десет череши да изядеш е достатъчно, няма защо през целия ден да ядеш череши. Ние искаме да разрешим въпросите както този турчин – той мислеше, че като сложи осем килограма костилки в себе си, ще разреши всички въпроси, но трябваше да му се направи операция. Стомахът не е място за костилки, а място за храна. Човешкият ум, мозъкът, не е място за скотобойна, а е свещено място, в което да мислиш; свещен трябва да бъде мозъкът, хубави мисли трябва да има. И сърцето не е място, което да напълниш с тревоги, а е носител на най-хубавите желаниа и чувства.

Ако всеки ден правиш така, тогава животът ти ще има друг смисъл, няма да имаш страх от смъртта. Всеки един от вас го е страх, че един ден ще умре; всеки, който

се е родил, все ще мине през смъртта, тя сама по себе си не е страшна, и Христос е минал през нея. Всички мъченици и светии, всички хора, искат или не, все ще минат през смъртта. Трябва да придобиете едно правилно разбиране: смъртта е опасна, когато умираш без Любов, а когато умираш с Любов, не е смърт. Всеки, който не влиза през вратата в Живота, всеки, който не изучава по този начин Истината, той е крадец и разбойник – разбойник за богатата, които Господ му е дал. Той е крадец и разбойник и за себе си, защото ще го осъдят на сто години затвор и така ще прекара целия си живот. Но той може, въпреки болестите и нещастията, да прекара живота си така, както един добър човек сред бурното море на житейските несгоди може да прекара един добър живот. Така е за този, който разбира законите.

Над всички условия седи Божият закон, Божественият промисъл. В света има един общ Промисъл, има едно общо Съзнание, Коего се грижи за всички същества и промишлява. Така е и с народите – каквото и да става с тях, каквото и да мислят хората в света, има едно друго нещо, което помага, на което човек може всякога да разчита. И доколкото човек съзнава и е верен на този закон, дотолкова той може да бъде щастлив. Бог каза, че онези, които Го обичат и изпълняват закона Му, Той е написал на дланта Си – това е един символ, показващ грижите, които Бог проявява. Всякога Неговият Дух премахва несгодите, страданията, които човек има; мъчиш се, но условията се премахват и идва нещо хубаво. Не бойте се, защото има един такъв пример в Писанието: когато апостол Петър беше затворен в тъмницата, сто и двадесет души се молиха за него и вечерта дойде Ангел, който му каза: „Излез и не се връщай!“; така е, ако човек вярва. Някой ще каже, че това е било едно време; и сега е същото, и сегашните времена са пак същото време. Всякога е време, когато вярва човек; и всякога не е време, когато не вярва. Щом вярва, нещата могат да бъдат; аз говоря за онази жива Вярна на Любовта, която твори чудеса.

Тази трябва да бъде общата мисъл – всички да бъдете носители на Новото в света. Човек трябва да бъде проводник на Божията Любов. Някой ще каже: „Какво може да зависи от мен?“; през един прозорец влиза светлина, а когато има много прозорци, ще влезе много светлина. Ще направиш една стъпка, после втора, трета, хиляди стъпки ще правиш – в това отношение всеки човек има велико бъдеще; това, което има да се постигне, е несравнимо много повече от онова, което е постигнал.

Сега човек е в областта на скръбта, но след скръбта ще дойде страданието, а след страданието ще дойде Радостта. Христос казва: „Сега скръб имате, Аз ще ви видя и скръбта ви ще се превърне на радост“.

Отче наш

19 май 1932 г., 16 ч., София, Изгрев

ЗАДАЧА ЗА САМОВЪЗПИТАНИЕ

Добрата молитва.
Ще се развеселя

Ще прочета 1-ва глава от *Притчи Соломонови*.

Духът Божий

Само за една седмица ще ви дам задача, която искам да изпълните; който я изпълнява, може да се учи, а който не я изпълнява, не може. Задачата започва от утре. Ще вземете едно малко тefтерче от десет листа или може да си направите такова; по три пъти на ден ще отбелязвате какво е времето, какво е вашето небе, състоянието ви какво е – ясно ли е, облачно ли е, дъждовно ли е, снежно ли е, или бурно; ще отбелязвате като метеоролози. Ще направите една графа и в нея три пъти ще си водите бележки. Ако имате една лоша мисъл, ще си я отбележите, сякаш преподавате на някой ученик; ще си поставяте оценка: единица, двойка, тройка, четворка и т.н. Да видим колко добри мисли ще имате. Това ще го правите до идния четвъртък, няма да забравите! Дойде ли ви някоя лоша мисъл, ще я отбележите; като ви дойде добра мисъл, и нея ще отбележите. Нали рибарят, когато хвърли мрежата, хваща риба – която става за работа, слага я в коша, а която не става за работа, връща обратно. Да видим колко добри мисли ще хванете, да видим какъв ще е капиталът ви.

Когато кажем, че някой търговец е богат, ние определяме неговото богатство. Може ли при сегашните условия този, който има хиляда или две хиляди лева, да бъде богат? С две хиляди лева вие едва може да преживеете; и пет хиляди лева, и сто хиляди лева не е богатство. Човек, за да бъде богат, но не обикновен богат, трябва

да има един милион. Това важи за България, но един обикновен богат американец трябва да има един милион долара. Един милион долара са петстотин хиляди златни лева; умножете ги по сто и четиридесет лева, колкото струва всеки долар – правят сто и четиридесет милиона лева. Значи един българин е богат с един милион лева, а един американец е богат със сто и четиридесет милиона лева – неговото съзнание е такова. Един американец с десет хиляди долара какво може да направи – една разходка из Европа; когато се върне, няма да има и пет пари в джоба си.

Като казваме *добър човек*, трябва да знаем в какво седи неговата добрина – трябва да знаем, че касата на този търговец е пълна. Когато кажем, че някой земеделец е богат, той трябва да има ниви; богатият овчар трябва да има стадо от десет хиляди овце; богатият градинар също трябва да има нещо. Казваме за някого, че е учен човек – в какво седи неговата ученост?

Или казваме, че някой е красив – красотата е качество на човешкия ум, на човешката душа и има свой външен израз. Много пъти вие сте се оглеждали – понякога сте красиви, друг път сте грозни. Една статуя, направена от восък, е всякога красива, а човек не всякога е красив. Това, което всякога е красиво, то е красиво, а това, което понякога е красиво, а понякога – не, не е красиво. В какво седи красотата? Ще кажете: „Той има красиви очи“ – в какво седи красотата на тези очи? Красивите очи трябва да бъдат меки, изразителни, да не са разсеяни, да не гледа едно, а да вижда друго. Някоя дама ви дойде на гости и започва да гледа тук и там – не са красиви очите ѝ. Красивият човек нищо не го интересува; той, като влезе в стаята, отведнъж всичко вижда, след което не обръща никакво внимание нито на столовете, нито на другите вещи. Който вижда столовете и другите неща, очите му не са красиви – занимават го дреболии. Щом го занимава това каква е твоята рокля, той няма красиви очи; ако утре твоята рокля овехтее, той ще каже, че не е хубава. Тогава

вие ще заприличате на Настрадаин Ходжа, който отишъл на едно надбягване с коне, качен на стария си вол. Хората му казали: „С този стар вол не може“, а той рекъл: „Когато беше младо теле, много бягаше!“.

И вие по същия начин ще кажете: „Едно време, когато тръгнахме в този Път, какви бяхме – през целия ден се молехме, сърцата ни горяха; но то едно време беше. И любовта ни каква беше! Но сега не е вече така...“. Всички говорят все за едно време. Кое време е съществено – едно време или сегашното време? Младият, който остарява, е изгубил Любовта си. Някой от вас казва: „Остарях“; казвам: изгубил си Любовта си. Старият казва: „Ще умрем“; изгубил си Мъдростта си. Питам тогава какво ни ползва, че сме остарели и че сме умрели. Казвате, че ще се мре – каква философия има в това, че ще се мре? Защо хората сега остаряват? Малкото дете, което е изоставило куклите си, не е вече дете, а се занимава с големи работи. Когато младият напусне онези хубави неща на своята младост, той остарява; когато старият напусне хубавите работи на своята старост, той умира.

Аз още не ви познавам кои сте. Вие всички пред мен носите псевдоними, всички пишете под чужди имена и никой не е дошъл със собственото си име; пътувате с някаква титла, както някои видни хора пътуват като графове. Името, с което сте знайни в другия свят, а не тук, на Земята, то е важно. Вие сте забравили даже вашето име. Вие приличате на затворник, на когото е сложен номер – номер 1, номер 2 и т.н.; питат го: „Кой си ти?“, а той казва: „Аз съм номер 1“ или „Номер 2“. Стражарят го пита: „Кой си ти?“ и той казва: „Аз съм номер 125“. И вие носите само номера. Питам: човек, който носи само номера, може ли да се нарече човек? Стражарят, който носи номер 1, е мъж; който носи номер 2, е жена; номер 3 е дете; номер 4 е стар дядо – баща вече на едно поколение; номер 5 е стара баба; номер 6 е правнук; номер 7 е пралядо. Всички физически стражари са дегизирани.

Та казвам: вие никога не сте имали ясна представа какво представлявате. Седите някой път и сте недоволни, но не сте си задали въпроса вън от тялото си какво представлявате. Човек вън от съзнанието си не може да излезе. Човек е това, което не се мени; щом дойдеш до онова положение в живота, когато нищо да не те смущава, това си ти. Докато скръбта те засяга, ти не си човек; това, което не се мени, това, което не се засяга, то е човекът.

Нали искате да бъдете свободни хора? Който и да е от вас, и най-търпеливият, може да бъде изведен от релсите. Някои от вас минават за много кротки, много търпеливи, но представете си, че всички са се надумали и изсипят върху вас куп хули – казвате: „Тези сестри какво направиха с мен днес?“. Идва една сестра, говори ти и те нахока. Възможно ли е от един извор в един момент да излиза чиста, а в друг момент да излиза лоша вода, възможно ли е от една уста да излиза и добро, и зло? След като говоря аз, сестрите започват да си гугукат нещо отрицателно – това тяхното съзнание ли е, или не? Това е сдружение, фирма, която лесно фалира. Да не мислите, че искам да ви обвинявам. Казвате за някого, че е такъв и такъв; като разсъждавате по този начин, нещата се познават кои са позлатени и кои не са – това, което се изтрива, е позлатено, а това, което не се изтрива, не е позлатено. Ако твоето добро се изтрива, то е позлатено; ако не се изтрива, не е позлатено.

Животът, който живеете на Земята, е едно училище – тук е място за крайни изпитания. От това, което очаквате, нито една хилядна няма да видите реализирана. В началото сте красиви, всички говорят за вас; след четиридесет-петдесет години всичко това изчезва. Косите ви са били черни и гладки, по-рано сте били стройни, изправени, а после всичко това изчезва и казвате: „Този живот не струва“ – защо? Защото имате една представа, която не е вярна. Животът е едно опитно училище. Тук, на Земята, се изпращат всички хора, за да се проявят. Когато искат да изпратят някой Ангел на работа в друга

слънчева система, Господ го изпраща първо на Земята, за да го опита. Един Ангел може да бъде изпратен на Земята в една волска форма, за да оре при някой български земеделец – десет години ще му оре, земеделецът ще го мушка, а Ангелът ще казва: „Много добре прави той!“; когато се върне, ще разказва, че е учил десет години в един български университет – какво ще кажете за това? Буквално не е така, но аз го давам като пример, който е приблизително верен.

Казва се, че ония Ангели, които били Херувими, за да излъжат първите хора, се превърнали на змия – какво унижение е това! И оттам насетне тези Ангели останали в змийска форма, изгубили ръцете си – значи изгубили своята воля. Всички лоши хора се отличават по това, че нямат воля – имат ум, но воля нямат. Те не могат да те хванат и да те удушат, но могат да насъскат другите против теб; все търсят някой, който да дойде и да ги вземе на гърба си – змията винаги се нуждае от помощници, слуги. Нали сте чели *Фауст* – какво спечели накрая Мефистофел? Нищо. Той искаше да ограничи човека.

Някой път се разколебаваш и казваш: „Аз ли съм, или не?“. Това е външна сила – тази сила ще я сложиш на работа и цял ден ще оре за теб. Например гневен си – ще впрегнеш гнева на работа; най-работливи са гневливите хора, а тези, които не работят, не са гневливи. Писанието казва: „Гневете се, но не съгрешавайте“ – вместо гневът да ви впрегне, вие го впрегнете.

Има един анекдот за стар български чорбаджия, който много рано сутринта, в 1-2 ч. след полунощ, отива и събужда слугите си в абаджийската чаршия, за да започнат работа. После пак се връща вкъщи и продължава да спи – казва: „Младите нека работят!“. Най-после слугите му решили да го изцерят. Съществувал слух, че в гробищата имало таласъм; когато една нощ пак излязъл да събужда слугите си, двама от тях се предрешили, единият се качил на гърба на чорбаджията, а другият го развеждал два часа из гробищата. После го пуснали и той се върнал

вкъщи; жена му го попитала: „Събуди ли слугите?“, а той отговорил: „Опасна работа е това“. Оттам насетне никога не ставал нощем да буди слугите си, чакал Слънцето да изгрее и казвал: „Нека си поспят момчетата, няма защо да ходя вечерно време да ги безпокоя. Ти, Господи, и малката работа ще благословиш“. Не казвал, че таласъми са го уплашили.

Да направим аналогия: идва във вас една мисъл на малодушие – ти си яхнат, таласъмните те мушкат, значи не си изпълнил великия закон на Божията Любов. Защо така върви светът, защо не върви по правия път на Любовта? Нещастията днес се дължат на безлюбието на цялото човечество. Както първите хора са се отклонили, така и другите после по същия начин са се отклонили.

Каквото и да ви се говори, вие може да кажете, че Учителя много добре говори. Ако аз говоря хубаво, то е за мен, но и вие трябва да слушате и добре да прилагате. Първото изискване е човек да се отличава с търпение, за да може, когато говорят лошо за него, да търпи. В Питагоровата школа кандидата го поставяли при другите ученици, които го плюели, говорели му най-грозните думи – ако може да издържи, приемали го за ученик; те му говорят подигравателно, а той гледа спокойно и се усмихва леко. Коя сестра от вас би издържала този изпит? Питагор преди повече от две хиляди години е работил така и малцина са влезли в школата – защо? Защото само на този, който търпи, могат да се поверят Божествените богатства.

Че малко знае човек, се познава по това, че изгубва младостта си и старостта си. Тогава къде е човекът? Когато стане богат, човек достига до определена точка и там, ако не може да спре, умира. Ако не може да намери своето място в другия свят, тогава къде е човекът? Какво го ползва след смъртта това, че е бил богат, че е имал милиони? Какво го ползва богатството му, ако изгуби зрението си, вкуса си и не може да яде? Очите са важни и полезни, доколкото човек може да си служи с тях. В

живота е важно само онова ядене, което може в дадения случай да се възприеме, и онази мисъл е важна, която може да даде подтик на човека към хармоничен Живот.

Човек се гордее, като казва, че е вярващ, че принадлежи към някоя школа; той може да принадлежи, но важно е Знанието, което притежава, Добродетелта, която притежава – онази Добродетел, с която той има благословение. Кой е благоугоден на Бога – който върши Волята Му; трябва да знаем, когато вършим Волята Му. Писанието казва: „Изпитвайте каква е Волята Божия!“; във всеки момент трябва да знаем дали вършим Волята Божия, или не – може в един момент да я вършим, а в друг да не я вършим.

Човешкото естество е много сложно. Когато някой е сърдит, това не означава, че той е лош, и когато понякога е мек и има разположение, това не показва, че той е добър. Ако се молиш, когато имаш разположение, това не показва още, че си добър, но трябва да се молиш, когато не си разположен. Някоя лоша мисъл може да дойде, но това нищо не означава. На добрия човек може да му сложат прост халат и той си остава добър, а пък лошия човек и да го позлатят, пак си остава същият.

Когато някой паяк направи своята паяжина, вие търпите, нали – защо? Друг път не можете да търпите паяка в къщата си. Защо си е направил този паяк паяжина – той чака да хване някоя муха и да я изяде. Днес хване една муха, утре – втора, трета, четвърта, изядда ги, а вие търпите този разбойник. Казвате: „Защо Господ направи света такъв?“; аз питам защо търпите този паяк пред вас да изядда една муха. Често съм правил опити с паяци: виждам, че един паяк е хванал някоя муха, казвам му: „Пусни мухата!“; паякът се нахохори. Казвам му: „Ако в мое присъствие ти не пуснеш мухата, няма да оставя паяжината здрава – ще пуснеш мухата сега!“; паякът скъсва нишките и пуска мухата; казвам му: „Ти си умен паяк!“. Ако не беше пуснал мухата, щях да си послужа с бастуна и да го пратя на хаджилък, но нямаше да го

убия. Този паяк може да дойде и във вашия ум. Човек трябва да бъде господар на себе си. На този паяк казах: ти си свободен, но в мое присъствие нямаш право да изяждаш муха; и мухите нямат право да казват, че в мое присъствие е изядена една от тях. Аз не искам да ме викат като свидетел в съдилището за това нещо.

На вас ви трябва самообладание. Вие минавате през една фаза на самовъзпитание. Силната воля на човека се познава по това, че той се самовладее; не е достатъчно само да се въздържа. Някои минават за търпеливи – какво разбирате под думата *търпение*? Един млад момък искал да се ожени, намерил една мома, която много внимателно се обхождала с него, сгодил се за нея и казал: „Намерих си една годеница, няма втора като нея!“. Веднъж той случайно я спянал, тя пада, излива чашата, която носи, но казва засмяна: „Няма нищо, изля се чашата“. Когато излязла да я напълни, годеникът казал: „Вижте какъв характер, какво самообладание!“; онзи, комуто казал това, отговорил: „Блазе ти, Господ ти даде едно толкова красиво същество, ще живеете добре!“. Но когато се оженил за нея, не излязло така и той ѝ казал: „Ти беше като ангел – когато те спях веднъж, ти се прояви като ангел“; тя отговорила: „А когато слязох долу, удрях от яд по масата!“.

В Невидимия свят ни представят едно предметно учение и вие представлявате едно предметно учение. Както гледате на дърветата и на всички по-низши животни под вас, така и по-горните Същества се отнасят към вас. Вие извършвате една постъпка, а по-горното Същество изучава защо правите така; както аз изучавам една ябълка, по същия начин те ви изучават – има кой да се интересува от вас. Всички тези мисли, които опитвате – лоши или добри, показват, че минавате през един или друг свят. Когато имате лоши мисли, минавате през областта, където живеят лоши същества, а когато имате добри мисли, минавате през областта, в която живеят добри същества. Друг път имате тъжни мисли, музикални

мисли и т.н. От всички тези области, през които минавате, трябва да извлечете поука.

Казвам сега: трябва да имате един начин за изучаване на Писанието. Пророците Бог ги е поставил на най-големи изпитания, преди да ги изпрати да проповядват, и едва когато са минали през тази школа, било им е поверено знание и са били изпращани да проповядват. Така и християните минават през много изпити, и вие сте дошли на Земята, за да научите нещо: първо, да научите търпението, второ, да научите въздържанието и третото нещо е да можете да се справите с всяка мъчнотия.

Дойде ви една лоша мисъл – някакъв комар ви е ухапал; може да го духнете. Като ви ухапе комарът, духнете го да си отиде; той ще отхвъркне, после ще дойде друг комар. Може да го натиснеш и убиеш, но по-добре е да го духнеш и да му кажеш втори път да не идва. Ти ще познаеш, когато идва втори път.

Във Варна имаше един много интелигентен комар: когато дойде време да заспивам, той бръмчи; когато се събудя, се отстранява и после през целия ден се крие и не мога да го намеря. Разговарях с него. Беше много умен, знаеше кога спя и кога съм буден; щом съм буден, изчезваше – значи знаеше кога излизам от тялото си; как знаеше – това е негова работа.

В живота си ние трябва да оформим известни изводи. Човек е поставен на Земята – какво е неговото предназначение на Земята? Да се саморазвива и да се самовъзпитава. Човек ще мине през едно самовъзпитание, през един неприятен режим. Всеки си представя един живот, какъвто на Земята не може да се постигне. Някой път вървите до едно място добре, после става обратното. Единственото правило е: каквито са вашите отношения към духовното, такива ще бъдат отношенията на всички Сили, които действат в Природата, към вас. Но законът на Любовта е разумен – ако вие имате закона на Любовта, тогава пак ще минете през извести мъчнотии, но лесно ще минете и ще се спогаждате; а ако не живеете в закона

на Любовта, тогава ще дойдат най-големите мъчнотии. Когато има Любовта, човек има прозорливост, предвижда нещата, приготвя се и знае как да постъпва; когато изгуби Любовта си, той изгубва своето равновесие.

Трябва да се наблюдавате, а не да се съдите. Ще изучавате себе си. Понякога не можете да се познаете – легнали сте по един начин и идват много низши същества, между които не можете да се познаете. Размесвате съзнанието си с другите съзнания и не знаете как да постъпите – например кажат ти нещо, ти търпиш до известно време, след което кипваш и разваляш всичко. Този човек, който учи търпението, прилича на българина, който играе на хоро, кляка и вика *иху-ху*.

Веднъж един човек казал на този, който играе: „Ще играеш, но няма да викаш *иху-ху* и тогава ще ти дам крава с теленце“. Онзи започнал да играе, но по едно време казал: „Ритвам ти кравата и телето!“ и извикал: „Иху-ху“. По същия начин и ти казваш, че ще търпиш, но дойдеш до едно място и речеш: „Не се търпи вече!“. Понякога опитвате да търпите и наблюдавате колко пъти сте изтърпели. Когато изтърпиш, идва едно ново просветление и се радваш, че си търпял; друг път стигаш до един предел, избухнеш, идва ти желание да кажеш на другия да не мисли, че си говедо – ти смяташ, че като му кажеш, ще се оправи работата, пък тя става още по-голяма каша.

Две булки се карали, а между тях имало река; едната говорела, а другата я слушала толкова спокойно, че първата извикала: „Кажи нещо, че ще се пукна!“. По същия начин и във вас нещо казва: „Кажи нещо, че ще се пукна!“, но когато кажеш нещо, не се пука той, а се пукаш ти. Стомната, като се пукне, не я бива вече, само я замазваш, не става за работа. При търпението трябва да накараш другия да ти каже: „Ще се пукна, кажи нещо!“; той нека се пука, но ти търпи и гледай ти да не се пукнеш. Вие сте много щедри и за да не се пукат другите, вие се пукате – както виждам, все на пукане ви върви. Не жалете

вашиите неприятелите, нека те се пукат, но вие не трябва да се пукате.

Човекът на Новото учение трябва да се отличава с един характер. Господ не дава на хората повече страдания и мъчности, отколкото могат да изтърпят – всеки има много малко страдания в сравнение с другите. Например някой се оплаква, че има много големи страдания, но когато го заведеш при другите, казва: „Моите са нищо“; ако заведеш втория при трети, и той казва: „Моите са нищо“. Глъбините на страданието никой не може да издири; също така и добрините са необозрими – от добро към по-добро.

Училище наричам състоянието, в което слизаш надолу, за да имаш сила да се качиш нагоре. Когато направи погрешка, силата на човека седи в нейното изправяне. Аз ви занимавам с типичната страна на живота: ако придобиете тази Сила, животът се подобрява. В човека съществува магическа Сила, чрез която животът става полесен. А когато се демагнетизира, човек отслабва, става нервен като кола, която скърца.

Човек не трябва да осиромашава, а трябва да бъде богат. Някой път се обезсърчава и казва: „Не съм използвал условията – едно време мислех така и така, но не трябва да се живее по този начин“. Трябва да живеем така, както светиите са живели. Човек трябва да бъде богат, но богат може да бъде само този, който има вътрешно богатство – трябва да имаш богатство, което да не изгубваш, което да остане с теб. Богат е онзи човек, който заминава за онзи свят и взема богатството със себе си; и Христос казва: „Събирайте богатства, които да носите с вас“.

Това че мнозина от вас спят, е хубаво. Понякога ми е приятно като видя, че някой спи, защото ако го щавам десет души, а деветима спят, то ще нахраня само един; затова ми е приятно другите по-дълго време да спят. Който е буден, той се ползва. Някой път ще ви обясня защо заспивате. Понякога тези, които спят, се събират на едно място. Аз гледам по друг начин на спането:

благословено от Бога е да спи човек, когато трябва; ако тук не може да ме разбере, той отива горе да ме разбере и това е хубаво, но ако отиде горе и пак не разбира, тогава спането няма смисъл. Да спиш и да си почиваш – това го разбирам, но да спиш и да не си починеш няма смисъл. Благословеното спане се познава: тогава онзи, който спи, прилича на светия. Ако заспи на стола и си клати главата, не е хубаво; най-първо ще се отучите да си клатите главата при спане. Аз ви позволявам да спите. Онзи, който спи, мога да го събудя много лесно с амоняк. Някоя сестра заспива, защото е обременена – пари ѝ трябва, уморила се е, но ако ѝ дам да носи една торба със злато, тогава тя не спи; това заспиване се дължи на натрупване на млечна киселина – от големи грижи и тревоги в мозъка се натрупва млечна киселина, която има свойството да скъсява израстъците на мозъчните клетки. Когато тези израстъци са скачени, всички енергии текат правилно, а иначе токовете не могат да протичат и човек заспива. Много грижи, много безпокойства, много мълвене за това и за онова причинява натрупване на тази отровна млечна киселина. На сто души все трябва един да спи, спането не е голям недъг – онзи, който спи, е човек, който търпи. Аз бих предпочел някой да спи, отколкото да дърдори. Кое е по-хубаво? Спането е най-малката погрешка, която може да има на Земята.

Сега на вас ви трябва самовъзпитание. Възрастните, напредналите в Учението сестри с какво трябва да се отличават? Младите с какво трябва да се отличават? Със сръчност. А старите трябва да се отличават с познание на методите за работа в дадено поле. Младият трябва да е готов да служи, да е готов да направи нещо; старият трябва да знае как да се направи това нещо и да даде най-добрия план. Младият и старият едновременно работят в човека; щом ти дойде една хубава мисъл, разбереш най-добрия начин за приложение и я приложиш, тогава ти си едновременно и млад, и стар – тогава едновременно в теб работят законите на Любовта и Мъдростта.

Сега вие ще се посмеете малко на себе си. Че някой спал тук, в събранието, или вкъщи, каква разлика има? Тук се спи по-сладко. Един проповедник казал на едно събрание: „Аз проповядвам на тези, които спят“. И които спят, и които не спят, са еднакво отговорни, стига това, което се говори, да се приложи. Да кажем, че десет сестри спят и изпълнят задачата, а тези, които не спят, не я изпълнят; тогава кои са за похвала – които спят или които не спят? Разбира се, тези, които спят и изпълняват задачата, са за похвала, защото и като спят, изпълняват. А най-добре е човек да изпълни, без да спи. Писанието казва: „Стани, ти, който спиш!“.

В Притчите се говори за разумното знание. Човек трябва да има знание за своето естество, а не да се бои от проявите си. Ще дойдат хиляди прояви в него – ако не разбира своето естество, ще изпадне в големи противоречия и ще каже: „Аз едно време бях такъв и такъв!“. А човек, който има всички добри заложби, трябва само да работи. Ако вие прекарате в размишление два часа от свободното си време, ще имате големи постижения.

Мога да ви дам една система за самовъзпитание. Човек не трябва да се дресира, но да се самовъзпитава. При едно самовъзпитание сегашните недъзи могат да се премахнат – например разстройството на стомаха, особено на нервната система или други подобни състояния, могат да се премахнат; тогава човек добива един весел поглед, Божествена промяна става в него – когато срещнеш някой човек, ти имаш общение с него. Някой път си между хората, но не ги виждаш, като че ли от восък са направени, а друг път виждаш човека и влизаш във връзка с душата му. Сега в повечето случаи човекът го няма. А за да събудиш душата си, трябва да се създадат нови условия – само тогава ще дойде разрешението; без това пробуждане ще идват само постоянни разочарования – днес ще бъдеш разположен, утре – неразположен, после пак разположен и т.н., докато накрая кажеш, че не знаеш какъв е смисълът на живота.

Сега основната мисъл е да работите първо върху търпението. И когато ви дойде желание да говорите, да се запитате дали да говорите, или не, дали да мислите по този начин, или не, дали да кажете това, или не.

За една седмица си наложете един контрол – ще отбелязвате в тетрадка мислите, които ви идват. Например сутрин ви дойде някоя добра мисъл, на обяд – лоша, вечерта – пак лоша или сутринта ви дойде лоша мисъл, на обед – добра и вечерта – средна. За една седмица ще видите колко мисли ще ви дойдат и ще ги отбелязвате в едно тефтерче по три пъти на ден – така ще имате за една седмица статистика на съмнението.

Вие едва сте влезли в едно Учение; тепърва има да изучавате Природата, която сега за вас е книга, затворена със седем печата – отсега нататък трябва да я изучавате. Вие чакате да идете на Небето при Ангелите, които да ви свирят с китари; в Небето, за да слушаш един хор, ти трябва да разбираш музиката и да вземеш участие в пеенето, не можеш да бъдеш само слушател. И на Земята е така – човек трябва да вземе живо участие според степента на своето развитие.

Някой казва, че времето не е дошло; времето за всички е дошло. Не е дошло времето всички да станат съвършени и всесилни, но за всички е дошло времето да бъдат добри и умни. Вие казвате, че имате пари. Всеки от вас трябва да вложи Доброто като една вътрешна Сила – това е една работа, която човек постоянно трябва да върши. Доброто е прогресивно. Ще направите това, което можете да свършите.

Тогава прочетете още веднъж Притчите. Знанието е потребно – без Знание и без Добро човек не може да служи на Бога и да изпълнява Неговата Воля.

Отче наш

2 юни 1932 г., 16 ч., София, Изгрев

НЕПОКЛАТИМА КАНАРА

Добрата молитва

Трябва да прочетем цялото Евангелие от Йоан и да приложим най-малкото от него. Казано е: „В този час, в който каза, в този час оздравя синът му“.²¹

Ученикът трябва да учи; не учи ли, той не е ученик. Така, както правите сега, скоро ще остарееете и после какво ви чака, какво ще стане с вас? Ученици сте, но не учите. Вие сте като младите, които остаряват, а аз желая да бъдете като старите, които се подмладяват, и като младите, които учат.

Трябва да дойде Бог да живее във вас и щом Бог живее във вас, само тогава ще се подмладите. Едно ви липсва – същото, за което Христос казва на младежа; и аз ще ви кажа: Любов ви липсва. Когато дойде Любовта във вас, тогава ще се подмладите и всичкото Добро ще дойде – Любовта ще ви подмлади. Но кога ще дойде Любовта във вас? Когато заживее Бог във вас. Говоря не за онази физическа любов, но за Любов, която търпи всичко, за Любов, която е канара непоклатима и всички страдания понася с Радост. Любов е, когато всеки ден си благодарен и казваш: „Този е най-хубавият ми ден, като този ден съм нямал!“; утре пак така ще кажеш. Ако ние не сме доволни и всеки ден съжаляваме за това, за онова, ще остарееем. Любовта е да бъдем благодарни.

Когато отидем да работим в света и ни питат какво трябва да правим, ще кажем на всекиго: „Трябва да живеем като Христа!“ „Търсете първом царството Божие и неговата правда и всичко друго ще ви се приложи.“ Вие чакате Христос да дойде – кой знае как го чакате! Казано е: „Царството Божие е вътре във вас“; Христос ще дойде

вътре във вас. Който върши Волята Божия по Любов, за него Царството Божие и сега е дошло.

Ангелите и светиите биха искали да имат нашите страдания – това те считат за привилегия. Сега вие живеете като децата – ядете, пиете, спите, а трябва да учите. Мислите, че вършите духовни работи, ала главното е да живеете като Христа. Сега ви виждам, че сте с един прозорец; трябва да си направите още един, за да влиза повече Светлина във вас. Светлината не разбива вратата и прозорците, а чака свободно да ѝ отворите, за да влезе.

Както ви гледам, ще остарееете скоро. Какво чакате сега? Ден след ден ще остарявате и ще ви повикат горе; понеже не учите, Господ ще каже: „Тези непослушни ученици повикайте при Мен!“. Не трябва да мислите, че ще остарееете, а мислете, че ще учите – това е Божият закон. Младият, който учи, не остарява, а старият, който учи, се подмладява. Не е Божествено поведението на една мома, която, след като се ожени, кара мъжа си да не обича свекървата, защото ще дойде ден, когато и тя ще ожени сина си и с нея ще постъпят така.

Майката, за да не мъчи детето си, не го заставя да учи – тогава какво ще стане с това дете? И ако Небето много ни гали, нищо няма да излезе от нас. Този свят е отражение на Невидимия свят. Този свят е както изрисуваните на картини мечки, езера, природа; вие не се страхувате да хванете нарисуваната мечка, но ако отидете при същинска мечка, ще се страхувате да я хванете. Същинската реалност е горе, а физическият свят е отражение на Духовния – Духовният свят е реален, а тук всичко е на картина.

Когато искате да дадете нещо на човека, ще го накарате да изпразни торбата си и тогава ще му напълните от съдържанието на вашата торба – ще му кажеш: „Моето е по-хубаво, махнете онова, за да вземете това“. Ако някой има в торбата си хляб и казва, че е преситен, ти му кажи: „Не, моето е по-хубаво!“; вземе ли от твоето, той ще се увери, което значи да се освободи от своите

стари разбирания. Направете опит в някои села дали могат да ви дадат цяла пита – ако сте с Бога, ще ви дадат; ако не сте с Бога, няма да ви дадат. Ако отиваш някъде и вратата е отворена, влез, но ако вратата е затворена, не влизай; с други думи, ако душата на човека е отворена, говори му, ала ако не е отворен и не приема, не му говори. Когато влезеш в една къща, ще я почистиш, ще изметеш, ще омесиш пита, че когато домакините се върнат, да се изненадат; иначе казано, ако намериш една готова душа, работи в нея така, че човек сам да се изненада и да каже: „Какво става с мен?“. Наядеш се хубаво някой път и отиваш някъде, където са разточили баница – не хапвай, ти си се наял! Тръгнеш някъде и нещо ти казва: „Не ходи там!“ – в такъв случай не ходи!

Отче наш

30 юни 1932 г., 16 ч., София, Изгрев

ПРИЛОЖЕНИЯ

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

¹ Учителя перифразира думи на Христос, виж *Матей 18:15-17*.

² *Три пъти от мен вземате* – в дешифрираната стенограма е отбелязано, че става дума за хранене.

³ Учителя перифразира думите на Христос от *Йоан 14:15-17*.

⁴ Учителя цитира *Второ послание към Коринтяни 5:1*.

⁵ Учителя перифразира *Първо послание към Тимотей 1:17*.

⁶ *Еньовден* – християнски празник, посветен на рождението на Йоан Кръстител, поради което се нарича още Йоановден; отбелязва се на 24 юни и астрономически съвпада с лятното слънцестоене; от езотерична гледна точка Еньовден бележи кулминацията в отдалечаването на планетната душа на Земята в лоното на Космоса.

⁷ В дешифрираните стенограми тази и предходната беседа са изложени непосредствено една след друга в общ свитък, в началото на който е посочена само една дата – 26 юни 1918 г. Възможно е беседата „Съхранение на душевната енергия“ да е изнесена по-късно.

⁸ *Приказките на Халима* – под това име в някои средновековни и по-късни литературни източници се визират арабските „Приказки от хиляда и една нощ“.

⁹ *Централни сили и Съглашение* – междудържавни коалиции, воювали през Първата световна война (1914-1918); Централните сили (Троен съюз) включвали Германия, Австро-Унгария и Италия, а Съглашението (Антанта) включвало Англия, Франция и Русия. България се намесва във войната на 14 октомври 1915 г. на страната на Централните сили.

¹⁰ Учителя свободно перифразира *Псалом 148:4-9*.

¹¹ *Петдесетница* – първоначално е юдейски празник на благодарност за Божествените закони, дадени на Синайската планина, който се чества осем седмици след Пасха. На този ден Светият Дух за първи път се излива над апостолите (*Деяния 2:1-4*) и Мойсеевият закон отстъпва пред Неговите дарове.

¹² Беседата „Работете с Любов“ е държана по желание на сестрите преди отпътуване на Учителя от София за провинцията.

¹³ *Сините камъни* – скалисти възвишения североизточно от град Сливен.

¹⁴ *Всеобщата война* – става дума за Първата световна война (1914-1918).

¹⁵ *Село Николаевка* – село във Варненска област, родно място на Учителя Петър Дънов.

¹⁶ *Момък* – до правописната реформа през 1945 г. ерголям – Ъ, (или ер-малък - ъ) се е пишел в края на всяка дума, завършваща със съгласна.

¹⁷ На тази беседа са присъствали и мъже, духовни братя.

¹⁸ *Симеон* – става дума за брат Симеон Симеонов, непрофесионален цигулар, който дълги години е ръководил братския хор на Изгрева.

¹⁹ *Йоан Кронцадски* (1829-1908) – руски православен свещеник, отличавал се с пословично милосърдие и пленително красноречие; канонизиран за светец, Православната църква почита паметта му на 20 декември.

²⁰ *Епиктет* – римски философ стоик от I век, роден във Фригия, бил е роб при Епафродит. Основа на философията му е максимата „Понасяй и се въздържай“, а в своята етика обосновава идеята за вътрешната свобода. Оказал влияние върху християнството и толстоизма.

²¹ Неточен цитат от Йоан 4:53: „И тъй разумя бащата, че това стана в онзи час, в който му рече Исус: Син ти е жив; и повярва той и всичкият му дом“.

РЕЧНИК НА РЕДКИ, ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ

аршин (тур. arsin от перс.) **1.** Стара мярка за дължина, равна на 68 см (за платове) или на 75,8 см (в строителството). **2.** Мерило, линия за отмерване на аршини.

багреница *остар.* Дълга връхна дреха от тъмночервено сукно, царска мантия от скъп пурпурен плат, носена от българските царе; порфира.

безконечно, **безконечност** (от рус.) **Безкрайно**, **безкрайност**.

барашък (тур. barisik) Сговор, спогодба.

берберин (ит. barbiere през тур.) *остар.* Бръснар.

валмо *остар.* Кълбо, сфера, влакна, навити на топ.

висон (нгр.) *остар.* Изящно ленено платно, някогашна скъпа тъкан.

владам *остар.* Владея.

всадник (от рус.) *остар.* Ездач, конник.

все таки (от рус.) *остар.* Все пак.

вътък *остар.* Нишки, които се преплитат с основата на тъкан.

дарак (тур. tarak) **1.** Машина за влачене на вълна, памук и др. **2.** Уред за ръчно влачене на вълна, памук и др.; чепкало. **3.** Даракчийница.

дели (тур. deli) *остар.* Луд, немирен, палав, буен човек.

дерт (тур. dert от перс.) *разг.* Грижа, мъка, страдание.

джобур, **чибур** *диал.* Дървен съд, подобен на каца, с форма на обърнат пресечен конус, за съхранение на мляко, грозде и други продукти.

джубе (тур. cube от ар.) *нар.* **1.** Горна дреха от дебел плат, обикновено подплатена с кожа. **2.** Кожух. **3.** *прен.* Горна дреха на духовник.

донанма (тур. donanma) **1.** Илюминация. **2.** Увеселение с шумна музика. **3. прен.** Външен ефект.

жила, жили *остар.* Вена, вени.

зайде *остар.* Залезе, залязва.

заколче, заколка *остар.* Малко коляно, съчленение; означава още клонче или пръстенче на стебло.

занят (от рус.) *остар.* Зает.

ибрет *остар.* Показ, излагане на показ; употребява се предимно в отрицателен смисъл – излагане за порицание.

изполица *остар.* Вид аренда, арендни отношения, при които обикновено половината добив от нива, градина и др. се взима от собственика на земята, а другата половина – от работника.

изцелявам *остар.* **1.** Излекувам. **2.** Оздравявам.

испанска болест *остар.* Остро епидемично вирусно заболяване, грип.

калем (гр. kalamos „тръстика“ през тур.) *остар.* **1.** Тръстикова пръчица, пригодена за писане с мастило. **2. остар.** Молив от минерал за писане на плоча. **3.** Цев за навиване на прежда.

катран (тур. katran от ар.) Гъста черно-кафява маслоподобна течност, добивана от дървесина на иглолистни дървета чрез дестилация.

катранник *остар.* Съд за съхранение на катран.

кираджия (тур. kiracı от ар.) *остар.* **1.** Превозвач на чужди стоки. **2.** Наемател на помещение.

клосен, клосни *остар. диал.* Сакат, сакати.

конец, конечен, конечни (от рус.) *остар.* Край, краен, крайни.

косер *остар. диал.* Птица кос.

краска (от рус.) *остар.* Цвят, боя, багра.

креча (от рус.) *остар.* Викам, крещя.

кросно *остар.* Обло дърво в долната част на домашен тъкачен стан, на което се навива основата на плата.

къделя *остар.* Развлачена и увита вълна, която се прикрепва към хурка и се преде.

кюмюр (тур.kumur) *разг.* Дървени въглища.

леденица *остар.* Сладолед.

лигамент (лат. ligamentum) *анат.* Връзка между телесни части; сухожилие.

лъст, лъстене *остар.* **1.** Ласкателство. **2.** Измама, заблуда. **3.** Съблазън.

меджия (тур.) **1.** Работене за някого без заплата. **2.** Събиране на седянка, за да се помогне на някого.

медлено, медлен (от рус.) *остар.* Бавно, бавен.

митар *остар.* Бирник.

мишца, мишци *остар.* Мускул, мускули.

нахохорвам се *остар.* Ококорвам се, кокоря се.

непреривен, непреривна (от рус.) Непрекъснат, непрекъсната.

оглашен *остар.* Слушател. Най-ниска степен в духовни школи, след която следват *вярвац* и *ученик*.

ока (тур. okka) *остар.* Мярка за тежина, равна на 1 кг 225 г или 1 кг и 282 г.

осел (от рус.) *остар.* Магаре.

оскуден (от рус.) *остар.* Беден, обеднял.

основа *остар.* Успоредно опънати нишки на домашен тъкачен стан, между които се прокарва вътъкът.

остен *остар.* Тояга с тънък железен бод за подкарване на добитък.

охтика *остар.* Туберкулоза.

парила, парилка *диал.* Горещ извор на баня.

патрахил, **епитрахил** (гр. ері „към“ и trachelos „врат“) *църк.* Вид дълга богослужебна одежда, която има форма на тясна престилка и се слага на шията.

пертурбация (лат. *perturbatio* „безпорядък“) 1. *книж.* Внезапна промяна, нарушаване на нормалния ритъм на нещо. 2. *астр.* Промяна в пътя на небесно тяло под гравитационното въздействие на други небесни тела. 3. Разстройство, смущение, смут.

посторонен (от рус.) *остар.* Страничен, маловажен.

пронир, **пронирство** (рус.) Лукав, лукавство.

решето *остар.* Сито, дармон.

rocking chair (англ.) Вид люлеещ се стол.

сахан (тур. *saħan* от ар.) *нар.* Плитък меден съд, блюдо.

свещилник *остар.* Свещник, светилник.

симид (тур. *simit* от ар.) 1. Приготвен с нахутена мая хляб от бяло брашно. 2. Кифла от такова тесто.

симпатикова нервна система *остар.* Дял от вегетативната или автономна нервна система; най-големият нервен сплит на симпатиковата система е слънчевият възел, наричан още стомашен мозък.

скамейка *остар.* Чин в старите училища, пейка.

скържав *остар.* Скъперник, стиснат, свидлив.

стипца (гр. *stypsis*) Калиево-алуминиев сулфат, използван в миналото за кръвоспиране и за багрене на текстил.

стъгда *остар.* Площад, мегдан.

тарга *остар.* Дървена носилка.

теготене *остар.* Привличане, гравитация.

тияща *остар.* Хиляда.

трен (фр. *train*) *остар.* Влак.

тубероза *ботан.* Луковично растение с красиви бели и благоуханни съцветия.

уд *остар.* Крайник, член, отделен орган от тяло.

узник (от рус.) *остар.* Затворник.

ухищрение *остар.* Хитрост, изхитряване.

фонограф (от гр.) Уред за звукозапис, изобретен от Едисън през 1878 г., предшественик на грамофона.

фурда *диал.* Дребни изрезки или остатъци от нещо, негодни за употреба.

хас-боя (от тур.) Чист, ярък, неизбледняващ цвят.

харания (тюрк.) *диал.* Голям казан, котел.

цаня, цанявам *остар.* Правя пазарлък, договарям с някого за работник.

чироз (от гр. *skirros* „втвърден“ през тур.) **1.** Сушена скумрия. **2.** *прен.* Сух, мършав човек.

чресла *остар.* Хълбоци, слабини.

чутура (рум. *ciutura* от ит. *ciotola*) *остар.* **1.** Дървен съд, предназначен за счукване на зърно и други храни. **2.** *прен.* Прост човек, куха глава.

шиник (тур. *şinik* от гр. *choinix*) Дървен цилиндричен съд, служещ като мярка за зърнени храни (8-10 кг).

яз *остар.* Бенг, вир.

Петър Дънов
Учителя

ВЕЛИКАТА МАЙКА
Пето издание, 2012

Съставител *Елена Андреева*
Редактор *Стела Рускова*
Художник *Даниела Тодорова*
Предпечат *Иван Джеджев*

Издателство „Бяло Братство“
София, ул. „Ген. Щерю Атанасов“ 2
Тел: (02) 418 01 10; 0897 847 641

Отпечатано в Университетска печатница

sales@bialobratstvo.info
www.beinsadouno.org
www.bialobratstvo.info